

დასტოვებულია ქართული ლიტერატურის კოლექცია

BIBLIONTEKA.COM

ჯოჯოხეთი*

მეზა პირველი

უსიერ ტევრში, ამ ცხოვრების ნახევარგზაზე
ანაზღვრულად გამოვფხიზლდი გზადაკარგული.
ენა ვერ იტყვის, თუ რამდენად იყო ტყე იგი

- 4 უკაცრიელი, უდაბური და გაუვალი.
თვით მოგონებაც წამიერი ერთხელ ხილულს
საშინელია ამჟამადაც და შემზარავი.
- 7 ეს მოგონება თვით სიკვდილზე უმწარესია,
მაგრამ მე მინდა ჯერ მოგიტხროთ სულ სხვა საგნებზე,
იმათ ხილვათა მისაწვდომად, განსაცხადებლად.
- 10 ველარ ვიამბობთ, ვით დავკარგე მე გზა მართალი,
თურმე ჩემს თვალებს მორეოდა ეგზომად რული.
ჯერაც ჭალაკი საშინელი არ გამეარა,
- 13 ბექობი რამე მეყვსეულად შემომეხეჩა,
ზე ავიხედე, დავინახე: ცთომილის სხივებს
ზეთავი მთისა შეემოსათ უცხო არილით.
- 16 აჰა დაოკდნენ გულის ჩემის ტბისა ზვირთები,
წარსული დამის სიმძიმელი გამომინელდა,
და ვით მენავე ზღვაურისგან გამორიყული

---

* „ჯოჯოხეთი“-ს ნახევარი თარგმნა კ. ჭიჭინაძემ კ. გამსახურდიას მიერ შესრულებული პუბლიკაციების მიხედვით. კომენტარები შეადგინა კ. გამსახურდიამ.

- 19 თვალს რომ შეავლებს ამბოხებულ ზღვის მღელვარებას,
ასევე ჩემი მწუხარებით ვნებული გული
უკუ მოიქცა და გასცქერის მიჯნას გადავლილს,
- 22 რომლის ბადალი კაცს ხორციელს არ გადულახავს.
ოდნავი შეება მოვუპოვე ჩემს ნაგვემ სხეულს,
ამოვისუნთქე, მოვიკრიფე ისევე ღონე.
- 25 მივყევ უდაბნოს მცირე ბილიკს ზემოდ მიმავალს,
და როცა კალთას გორმახისას შევადგი ფეხი,
შემომეფეთა მე უეცრად ფეხმარდი ბაბრი,
- 28 ფორეჯებიან, ჭრელი ბეწვით გარემოსილი,
შემომცქეროდა, მომნუსხველი, ჯიქური მზერით
მითვალთვალეზდა, არც ლამობდა აქცევას გზისას.
- 31 ისე ბეჯითად გადამიჭრა გზა გასავლელი,
შევსდექ მრავალგზის, შევყოყმანდი და განვიზრახე:
შემობრუნება, გზის დათმობა და უკუქცევა.
- 34 ეს იყო ყამი მიწურული გარიჟრაჟისა,
როს მზე ისწრაფვის კაბადონზე ამოსასვლელად
მკრთალ ვარსკვლავების ასაბიით გარემოცული,
- 37 როს სიყვარული ღვთაებრივი ანიჭებს ძალას
და ამოძრავებს ამ მშვენიერ ციურ ცთომილებს,
სხივთა ირაო გაიეღვებს ლურჯ ცადაქნილზე.
- 40 უცხოოდ ნაქარგი ბაბრის ტყავი და განთიადი
ჩემს სულს დაქანცულს ესალბუნა, შემესხა ფრთენი
და აღორძინდა კვლავ იმედის ნიჭი ჩემს გულში,
- 43 ანაზღეულად შემომმენტო შიშისა ზარი:
გამომეცხადა დაღრენილი, მძვინვარე ლომი;
თავაწეული იგი ჩემსკენ მოისწრაფოდა.
- 46 მოძუნძულეზდა დამშეული, პირქუში მხეცი,
ტორების ჩქამზე ცახცახებდა თავათ ჰაერიც.
შემდეგ ვინილე მომავალი ჩემსკენ ძუ მგელი.
- 49 გამხდარი იყო, ეტყობოდა ვნება ყოველი
ხორცისმიერი, ბიწიერი მას დაკისროდა.
თვალთაგან მისთა მონაბერმან საშინელება

- 52 მწვერვალზე ასვლის იმედები გამინიავა.
როგორც მავანი კაცი ბედით გალაღებული,
გახარებული ხელმარჯვობით, განძის მოხვეჭით,
- 55 ერთ უხიავ დღეს გაკოტრდება და დამწუხრდება.
მეც ისე შევკრთი ამ ტყიერის შემოხვდომისას,
და მივაშურე იმ მიდამოს, სადაც დილის მზე
- 58 სხივდაფანჩული ბნელ ორწოხებს შეხიზნებოდა.
შეველ ტაფობში, შემეყარა აქ კაცი ვინმე,
რომლის ძახილი მომესმოდა ჟამგამოშვებით.
- 61 გაეხმაურე ამ მარტომყოფს ვრცელ უდაბნოში,
ვუყვილე, ვარქვი: „შემიბრალე, მოილე სიტყვა
„ვინაც არ იყვე, გინა კაცი და გინა ლანდი“.
- 64 შემომესიტყვა: „არ ვარ კაცი, ოდესღაც ვიყავ,
„მშობელნი ჩემნი ლომბარდიის ყოფილან მკვიდრნი,
„იქ მანტუაში დარწეულა მათი აკვანი.
- 67 „მე დავიბადე იულიუს კეისრის ჟამსა,
„რომში ვცხოვრობდი, როს ავგუსტუს მეფობდა ქველი
„და მატყუარა, ცრუ ღმერთები დათარეშობდნენ.
- 70 „პოეტე ვიყავ და ანქიზეს ვაჟს ვუმღეროდი
„მძლე ილიონის დაწვის შემდეგ რომში ჩამოსულს.
„მაგრამ შენ საით მიისწრაფი უკუქცეული,
- 73 „ამ სევდის ბაღნარს ფერდამკრთალმა რად მოაშურე?
„რად აღარა გსურს იმ განცხრომის მთაზე ახვიდე,
„რომელიც თავათ სიხარულის სათავე არის?“
- 76 „შენ ვირგილიუს უნდა იყვე, -- ვარქვი დარცხვენით, —
„დაუშრეტელი დასაბამი ენაშუგობის.
„სხვა პოეტების ნათლის სვეტო და სიამაყევ,
- 79 „მეც შენ აღმიძარ ო, მგოსანო. ნდომა სწავლისა,
„მეც სიყვარულით მიძებნია შენი წიგნები,
„შენის წყალობით მეც სახელი მომიხვეჭნია.
- 82 „ამ მწითურ ნადირს ხომ უყურებ, ოსტატო ჩემო,
„ბრძენო მისანო, მომეშველე და დამიფარე,
„ხედავ, შიშისგან მიცახცახებს სხეული სრული?“

- 85 „სხვა გზას მიჰყევი, — მიპასუხა მაშინ მგოსანმა,
რა დამინახა მღუღარება ჩამომდიოდა, —
„მხოლოდ ამრიგად თავს დააღწევ საშიშროებას.
- 88 „ვინადგან მხეცი, რომლის შიშით ესდენ ცახცახებ,
„არ გაატარებს ამ შარაზე არვის ხორციელს.
„თუ გაუძალდი, არ აგცდება მისგან სიკვდილი.
- 91 „იგი ბუნებით ბოროტია და ბიწიერი,
„გაუმძღრობით, ღორმუცლობით სახელგანთქმული,
„თუნდაც რომ სჭამოს დღე და ღამე დაუცხრომელად:
- 94 „მით უფრო მეტად უმძაფრდება შიმშილის გრძნობა.
„მრავალ ცხოველთან მოუხდება მას შეუღლება,
„მაგრამ ვიდრემდის მოვიდოდეს ერთხელ მწევარი,
- 97 „არ მიეცემა დასასრული მის გამარჯვებას.
„არც კვებავს მიწა, არცა ოქრო თურმე იმ მწევარს!
„სიბრძნე, სიქველე, სიყვარული საზრდოა მისი.
- 100 „მოველინება იგი მხსნელად ჩვენს იტალიას,
„რომლისათვისაც თავი დასდევს ტურნუს, ნიზუსმა,
„სიკვდილი ერგო ვერიალეს, ქალწულს კამილლას.
- 103 „და ეგ მწევარი წინ გაიგდებს მყისვე იმ ძუ მგელს,
„არ მოეშვება, სანამ მგელი მისგან დევნილი
„არ ჩაეფლობა ჯოჯოხეთის ბნელ ორწოხებში,
- 106 „სადაც მზაკვრობას ურწევია აკვანი მისი,
„და საიდანაც მოველინა იგი სამყაროს.
„ახლა მომყევი, მე გაგიწევ წინამძღოლობას.
- 109 „გირჩევ მომენდო და იარო ჩემს ნატერფალზე,
„მარადუამობის მიდამოებს როცა მივალწევთ,
„შემოგესმება უსასოო გოდების ხმები.
- 112 „ნახავ ანტიკის მაღალ სულებს გაწამებულთა,
„საშინელის ხმით რომ უხმობენ მეორედ სიკვდილს.
„აქვე იხილავ ისეთებსაც, ვინც ამ გენიას
- 115 „შეგუებიან სასოებით და იმედი აქვთ
„ოდესმე თავათ შეუერთდნენ განწმენდილ სულებს.
„შემდეგ. თუ შენაც მოგიწდება ეახლო იმათ,

- 118 „უფრო ღირსეულ სულს მიენდე, ის გიწინამძღვრებს,
 „მასთან დაგტოვებ და ხელახლა გამოვბრუნდები,
 „რადგან ცეზარი, საზენაოს ხელისუფალი,
- 121 „რომლისა მიმართ მეამბოხედ ვითვლები მენა,
 „თავის ქალაქში არ შემიშვებს, არ დამავანებს.
 „ხმელი და მყარი, საზენაო და სააქაო,
- 124 „არსთა სულობა, გარესკნელი თვალშეუდგამი,
 „მას აბარია და ეთერის ცადაქნილები,
 „მისი ტახტია და მალალი სასუფეველი,
- 127 „და ნეტარება მისგან რჩეულს, მისგან ხელდასხმულს,
 „რომელსაც იგი შეივრდომებს და შეიფარებს.“
 ვარქვი: „მგოსანო, აწ გაფიცებ იმ ღმერთის სახელს,
- 130 „რომელიც შენთვის ეგზომ უცხო ყოფილა თურმე,
 „თუ გსურს ამ საფრთხეს განმარიდო და სხვა მრავალი
 „მე განსაცდელი ამაცილო და მიწინამძღვრო,
- 133 „თან წარმიტანე, რომ ვიხილო — ის საბრალონი,
 „რომელნიც წელან საუბარში შენვე ახსენე,
 „და პეტრე წმინდის კურთხეული კარიბჭეები“.
- 136 ის გზას გაუდგა, მეც კვალდაკვალ მივყევი მგოსანს.

ქება მემოზე

დღე მიიწურა; დედამიწა საღამოს მწუხრმა
 ბინდით შემოსა და დაღლილნი მუშაკნი მიწის
 განსასვენებლად განამზადა. მე მარტოოდენ

- 4 მელოდა შრომა დამქანცველი: სავალი მძიმე
 და შებრძოლება სიბრალულის გრძნობასთან ჩემში.
 ყველაფერს ამას ხსოვნა ჩემი გაუწყებთ სწორი.
- 7 შველას გენუკვით ო, მუზებო, გენიავ დიდო!
 ხოლო შენ, სწორო მატთანვე ჩემგან ხილულის,
 მეხსიერებავ, ახლა უნდა იჩინო თავი!
- 10 „მგოსანო, ჩემო წინამძღოლო, — მივმართე ოსტატს, —
 „საქმე დიდია მეტისმეტად, რომელსაც მანდობ,
 „და ჯერ განსაჯე, შესრულება თუ ძალმიძს მისი.

- 13 „შენ აღგვიწერე, სილვიუსის მშობელმა ერთხელ,
„მაშინ ჯერ კიდევ ხორციელმა, რომ ინახულა
„მხარე მარადი და უვნებლად დაბრუნდა უკან,
- 16 „მაგრამ თუ მტერმან ყოველივე ბოროტისამან
„ის დაიფარა, სჩანს მიზეზი ამისი იყო
„მისი სახელი და დიადი დანიშნულება.
- 19 „გასაგებია ეს კაცთათვის: ჯერ კიდევ მაშინ
„ცათამპყრობელმა მას უწოდა შემქმნელი რომის
„და რომაელთა უდიდესი იმპერიისა.
- 22 „ხოლო ამ რომს და იმპერიას იმ თავითავე
„გარდმოვევლინა მადლი ცისა: იკურთახოს მიწა,
„სად დასჯდებიან პეტრე წმიდას მოადგილენი!
- 25 „შენგან ქებულმა ენეოსმა ჯოჯოხეთს შთასვლით
„ბევრი შეიცნო, რამაც ძლევა მას მიანიჭა
„და პაპთა შემდგომ განდიდებას დაუდო ფუძე.
- 28 „შემდეგში პავლე — ეს ლარნაკი არჩევანისა —
„ცათა სამყოფელს აღიტაცეს; დეე ჩვენს რწმენას
„მადლით ახალი მოუვლინოს მან დასაყრდენი.
- 31 „მე კი ვით მოგყვე, ან ვინ მომცემს წამოსვლის ნებას?
„არცა ენოს, არცა პავლე არა ვარ, თვით მე
„თავს უღირსად ვთვლი, — და სხვა ვინლა მიმიჩნევს ღირსად?
- 34 „ახლა ხომ ხედავ გამოყოლა რისთვის მაშინებს,
„მთელი ეს საქმე მე სიგიჟედ მომჩვენებია.
„მაგრამ ბრძენი ხარ და შენ უფრო სისწორით განსჯი“.
- 37 რაც ემართება ადამიანს, რომელიც ჰკარგავს
თვის ნებისყოფას, რომელშიაც ახალი აზრი
შესცვლის ძველ აზრებს და ჩაახშობს ქმედების ძალას,
- 40 მეც ის შემემთხვა ამ წყვილიადით მოცულ მხარეში:
გამბედაობა ღვაწლისათვის, რომელიც ესდენ
წარმიტაცებდა, მე ზრახვებმა დამიღპო გულში.
- 43 „თუ შესაფერად გავარკვეე სიტყვები შენი, —
ლანდმა დიადმა მიპასუხა, — სჩანს შენი სული
„მდაბალი შიშის ზეგავლენით მერყეობს აგრე;

- 46 „ხშირად მაგვკვარი შიშის გამო ადამიანი
„მაღალ საქმეთა შესრულებას განერიდება:
„ასევე ლანდი მხეცს აშინებს ჩვენებით მტყნარით.
- 49 „და რომ გავფანტო შენი შიში, გიამბობ მე შენ,
„რისთვის მოველ და თანაგრძნობა შენმა ბედშავმა
„მდგომარეობამ რა მიზეზით აღმიძრა გულში.
- 52 „ვიყავ მათ შორის, ჯერაც კიდევ რომელთა ბედი
„არ გადამწყდარა, და უეცრად ქალწულმა წმიდამ
„მიხმო, — ბრძანებას სიხარულით დავნებდი მისას.
- 55 „თვალნი იმისნი ელვარებდნენ უმეტეს, ვიდრე
„ცის ვარსკვლავები; უნაზესი და უტკბილესი
„ანგელოსური ხმა იმისი მომესმა ნელი:
- 58 «ო, შენ, მანტუის სულგრძელო და მაღალო მკვიდრო,
«ვისიც დიდება არსებობს და იქნება ქვეყნად,
«ვიდრე მიწაზე იარსებებს სიცოცხლე, — წადი!
- 61 «იქ, იმ უდაბურ მთის ფერდობზე მეგობარს ჩემსას,
«მაგრამ ბედისგან მივიწყებულს, დაბრკოლებანი
«გარდულახავნი და სასტიკნი შეპყრიან გზაზე.
- 64 «მაკრთობს ის, რამაც მოაღწია ჩემდამი ზეცად:
«ვაი, თუ უკვე დაიღუპა აქამდე იგი,
«ვაი, თუ უკვე დახმარებას დაავციანდა!
- 67 «წადი, უშველოს დეე შენმა ბრწყინვალე სიტყვამ.
«არავითარი არ დაზოგო ღონისძიება,
«რომ იხსნა იგი და მით გული მეც დამიმშვიდო.
- 70 «ბეატრიჩე ვარ; ჩამოვსულვარ ქვეყნიდან, სადაც
«მწყურის მხურვალედ კვლავ მიქცევა; მე სიყვარულმა
«გზად დამაყენა და ამის თქმაც მასწავლა მანვე.
- 73 «მაღე მე ისევ წარუდგები წინაშე უფალს
«და სახელს შენსას განვადიდებ იმის წინაშე.»
«იგი დაღუმდა, — მე პასუხით მივმართე შემდეგ:
- 76 «ო, ქალბატონო სიკეთისა! შენ აგყავს მხოლოდ
«წუთისოფლური სიხარული იმ სიმაღლემდე.
«რომ მას უსაზღვრო ცის სიხარულს უთანასწორებ.

- 79 «ისე მწყურთან გემსახურო, რომ შენი ნება
«თუნდ სისრულეშიც მომეყვანა, კგონებდი მაინც
«რომ დავაყოვნე. მე გავიგე სურვილი შენი;
- 82 «მაგრამ მანამდე გთხოვ მაუწყო: რად არ გაშინებს
«მიწის ქვესკნელში ჩამოშვება ვრცელ სამყაროდან,
«სადაც სურვილი შენ მხურვალე მიგიხმობს ისევ».
- 85 «თუ კი გწადია შენ ამისი ვაგება, — მითხრა, —
«მე შემოძლია რამდენიმე სიტყვით აგეხსნა,
«ამ უფსკრულში თუ რად ჩამოველ ასე უშიშრად.
- 88 «საშიშროებას წარმოადგენს ის მარტოოდენ,
«რაც მოყვასისთვის ბოროტების წარმოშობია;
«დანარჩენი კი საშიშარი არ არის ჩვენთვის!
- 91 «ღმერთმა სიმტკიცე მომანიჭა ყოვლად კეთილმა
«და ჩემს წინაშე უძლურია ეს სატანჯველი;
«მე თვით აღმური ცეცხლისანი არ მეკიდება.
- 94 «ცაში ქალწული გულმოწყალი მთლად განიმსჭვალა
«ღრმა სიბრაღულით იმისადმი, ვინც უნდა იხსნა,
«და შეაჩერა მოქმედება განაჩენისა,
- 97 «იგი ლუჩიას შეევედრა მხურვალე გულით:
„შენს ერთგულ მორჩილს დახმარება სჭირდება შენი,
„და მე გენუკვი, არ მოაკლო ეს დახმარება“.
- 100 «მაშინ ლუჩიაც, ყოველგვარი სიმკაცრის მტერი,
«შემწყნარებელი ყოველისა, გაჩნდა იქ, სადაც
«ღრმად მოხუცებულ რახილთან მე ბაასი მქონდა.
- 103 «სთქვა. „ბეატრიჩე, შენ, ნამდვილო საუნჯეე ღვთისა!
„რად არ ისწრაფი მიეშველო, ვისაც ესოდენ
„ძლიერ უყვარდი, რომ ბრბოს იგი ასცილდა შენთვის?»
- 106 „ნუთუ არ გესმის შესაბრალო იმისი კვნესა?
„ვერ ხედავ, როგორ ებრძვის იგი სიკვდილის ღელეს,
„რომლის სიმძაფრე ოკეანის ქარიშხალს უდრის?“
- 109 «არვინ საშოვარს ისე მკვირცხლად არ სდევდა არსად,
«არვინ განსაცდელს იმ სისწრაფით არ გაჰქცევია,
«როგორც ლუჩიას სიტყვის გამო ვილტოდი აქეთ.

- 112 «დავთმე ციური სამყოფელი და შევუთავსე
«მთელი იმედი შენს ბრწყინვალე მჭერმეტყველებას,
«რაამაც დიდება მოგიხვეჭა შენ ესოდენი».
- 115 „სტქვა ეს სიტყვები ბეატრიჩემ და შეაჩერა
„ჩემზე სინათლით და ცრემლებით გავსილნი თვალნი,
„და მეც სასწრაფოდ გამოვსწიე შენს დასახსნელად.
- 118 „აჰა, მოველი მე მორჩილი მისის ნებისა,
„და აგარიდე მხეცს საშინელს, რომელმაც შენ აქ
„უმშვენიერეს მწვერვალისკენ გზა გადაგიჭრა.
- 121 „უკვე გაუწყე ყველაფერი, რადღა აყოვნებ?
„შიში შენს გულში ესოდენი რამ მოათავსა?
„გამბედაობა და მხნეობა სად გაჰჭრა შენი?
- 124 „მაშინ, როდესაც კურთხეული სამი ქალწული
„შენთვის ზეციურ სამყოფელში ზრუნავენ ამდენს
„და ოდეს ჩემგან დაპირება ამდენი გესმა?“
- 127 როგორც ყვავილნი დათრთვილულნი ღამის სიცივით
თავებს დახრიან, მაგრამ დილით მზის ცხოველ შუქზე
გასწორდებიან ღეროებზე ლამაზად ისევ,
- 130 ასე გავსწორდი მოდრეკილი სულიერ დადლით,
და განმიმტკიცდა მე იმგვარი მხნეობით გული,
რომ გაბედულად და თამამად მიეუგე ოსტატს:
- 133 „კურთხეულ იყოს თანაგრძნობა იმ ქალწულისა,
„ვინაც მშველელი მომივლინა! იკურთხე შენაც,
„ეგზომ სასწრაფოდ მისი ნება რომ აღასრულე!
- 136 „შენი სიტყვების გაგონებამ აღმიძრა გულში
„უმხურვალესი წყურვილი, რომ გამოგყვე უკან
„და გავაგრძელო შენთან ერთად მე გზა გმირული.
- 139 „წინ გაემართე; ნებისყოფა დეე საერთო
„სუფევდეს ჩვენში. შენ იქნები, მგოსანო, ჩემი
„მასწავლებელი, მბრძანებელი და წინამძღოლი“.
- 142 ვაჩქვი და უკან გზით ველურით გავყევი მას მე.

- „ჩემს უკან სუფევს ტანჯვისა და ცრემლთა ქალაქი,
„ჩემს უკან სუფევს უნაპირო, უსაზღვრო სევდა,
„ჩემს უკან შავი სამყაროა სულთ წარწყმედილთა.
- 4 „მართლმსაჯულება ფუძედ ჰქონდა ჩემს დიად შემქმნელს,
„მე ვარ ნაყოფი ღვთაებრივი ძალმორკმულების,
„უმაღლეს სიბრძნის და პირველი სიყვარულისა.
- 7 „ჩემს გაჩენამდე წარმავალი არ არსებობდა,
„მარადიული ყოფნა არის ჩემივე ხვედრი.
„თქვენ, აქ მოსულნო, იმედები დასტოვეთ ყველა!“
- 10 ჯოჯოხეთის ბჭეს ეს სიტყვები ეწერა შავად:
ჩვენ იქ ვიდექით; წავიკითხე, მივმართე მგოსანს:
„ოსტატო, მაკრთობს მნიშვნელობა ამ წარწერისა“.
- 13 მან მიპასუხა ისე, როგორც შეპფერის ბრძენსა:
„შენ აქ უთუოდ უნდა დასთმო ყოველი შიში,
„არ უნდა ექმნეს აქ ადგილი სრულიად ყოყმანს.
- 16 „ჩვენ მივალწიეთ იმ სამყოფელს, სადაც იხილავ
„ნაღველითა და მწუხარებით აღსავსე სულებს,
„რომელნიც ქვეყნად დაისაჯნენ სიგიჟის სენით“.
- 19 სთქვა ეს და ხელზე მან ღიმილით დამადო ხელი,
მე ამ ღიმილმა მომიპოვა გამბედაობა.
შემდეგ გამრია მან მისტიურ აჩრდილთა შორის.
- 22 იქ, უვარსკვლავო სივრცეებში, კიდით კიდემდე
ისმონდა გმინვა შემზარავი, ტირილი მწარე.
მე ვერ გავუძელ თავდაპირველ და ავქვეთინდი.
- 25 მიეუახლოვდით, შემოგვესმა: მრავალ ენაზე
ტლანქი გინება, ღრიანცელი, ღრტვინვა, ღმუილი,
გაშმაგებული ყვირილი და ტლაშუნი ხელთა.
- 28 და ეს ყოველი, ერთ საშინელ გუგუნად შლილი,
იკლაკნებოდა ისე, როგორც გრიგალის ფრთებ ქვეშ
დაიკლაკნება ქვიშიანი უდაბნო ხოლმე.

- 31 თავბრუდღასხმულმა უმეცრებით შეეძახე ოსტატს:
 „ეს რა ხმებია? ვინ არიან აქ ეს სულელები,
 „რომელთაც ტანჯვა ესოდენი რგებიათ წილად?“
- 34 „აქ. — მიპასუხა, --- ისჯებიან იმათნი სულნი,
 „მოკვდავთა შორის უბადრუკნი ვინც იყვნენ; ვინაც
 „ვერ გახდა ღირსი იქ ვერც ქების, ვერც გინებისა,
- 37 „ბინა მიეცა მათ იმ უღირსთ ანგელოზთ შორის,
 „რომელნიც უფლის არც ერთგული. არც მოღალატე
 „არა ყოფილან, --- თავისათვის ზრუნავდნენ მხოლოდ.
- 40 „ზეცამ დაიცვა სისპეტაკე თავისი მათგან,
 „თვით ჯოჯოხეთიც არ განიხვნა იმათ წინაშე,
 „არარაობას ბოროტებამ შეხელა ზიზლით“.
- 43 „ოსტატო, — ვარქვი, რას შეიცავს სასჯელი ესე,
 „რაა მიზეზი შემზარავი მათი დრტვინვისა?“
 მომიგო: „გამცნობ ყოველივეს ორიოდ სიტყვით.
- 46 „მათთვის იმედი არ არსებობს გარდაცვალების;
 „აწმყო რა ესდენ მდაბალი აქვს და საზიზღარი,
 „რომ ეხარბებათ უმეტესი სიმძიმე ზვედრის.
- 49 „ქვეყნის პირიდან მთლად აღგვილა მათი ხსენება,
 „გულმოწყალება და სასჯელი ივიწყებს იმათ.
 „ჩვენც ნურას ვიტყვით, — გადავხედოთ და გავიაროთ“.
- 52 მაშინ შევხედე: ელვასავით მოჰქროდა დროშა,
 თითქოს ქარტეხილს წარეტაცნა, თითქოს არასფერს
 არ შესძლებიყო შეჩერება იმისი არსად.
- 55 მას უკან სდევდა აჩრდილების ურიცხვი დასი.
 მეძნელებოდა დაჯერება: სიკვდილმა ქვეყნად
 ნუთუ ოდესმე ესოდენი მსხვერპლი მოიძკო?
- 58 შემეცნაურა იქ ერთ-ერთი აჩრდილთაგანი.
 ღრმად დავაკვირდი და ვიცანი ის. ვინაც თავზე
 ლაფი დაისხა უდიდესი უარისყოფით.
- 61 მაშინ შევიგნე და დავრწმუნდი, რომ ეს არბოები
 უღირს სულთაგან შესდგებოდნენ. და რომ ისინი
 უარუყვია როგორც უფალს, ისე მის მტრებსა.

- 64 ოდნავ დაფავდნენ სიცოცხლეში უბადრუკ სულებს,
აქაც, ბედშავნი ქმნილებანი, ტანგაძარცულნი,
ფრთოსან მწერთავან დაკბენილნი დაძრწიან მარად.
- 67 ბზიკებისა და ბუზებისგან დაღრღნილ სახეებს
სდიოდათ სისხლის ნაკადული ცრემლებთან ერთად,
და მას მატლები საზიზღარი სწუწნიდნენ დაბლა.
- 70 პირი ვიბრუნე და აჩრდილთა მეორე ურდოს
ფართო მდინარის ნაპირებზე შევავლე თვალი.
„ოსტატო, — მყისვე შევეკითხე, — მაუწყე ახლა:
- 73 „ვინღა არიან ეს სულელები, ან მოუთმენლად
„მდინარის ფონთან რად შეყრილან, თუ თვალთახედვა
„არა მღალატობს ამ საეჭვო სინათლის გამო?“
- 76 „ამას ყველაფერს, — მიპასუხა ვირგილიუსმა, —
„მე შენ გიაბობ მაშინ, ოდეს ნაბიჯი ჩვენი
„მიგვაახლოვებს აქერონის ნაღვლიან ნაპირს“.
- 79 მე წამოვწითლდი და თვალეზი დავხარე დაბლა;
რათა ზედმეტი საუბარით არ შემეწყინა,
აღარ დამიძრავს მდინარესთან მისვლამდე ენა.
- 82 და აი, ვხედავთ თეთრთმიანი მოხუცი ნავით
მოუახლოვდა მდინარის პირს და დაიყვარა:
„ვაჲ თქვენ, სულნო, ო, ვაჲ თქვენ, გარყვნილნო სულნო!
- 85 „ვეღარ იხილოთ თქვენ ცის თალი ამიერიდან!
„მე მიხთვისა ვარ, იმ ნაპირზე რომ გადაგზიდოთ,
„სადაც მარადი წყვილია, ცეცხლი და ყინვა.
- 88 „შენ რაღა გინდა ამათ შორის, ცოცხალ სულო?
„შორს განერიდე მკვდართა ბანაკს“. — მაგრამ რა ნახა,
რომ მის ბრძანებას არ ვასრულებ, განაგრძო ისევე:
- 91 „სხვა გზით, სხვა ფონით შეგიძლია შენ მიაღწიო
„მეორე ნაპირს, — ზოლო ეს გზა დასტოვე მყისვე.
„შენს გადაყვანას დასჭირდება მსუბუქი ნავი.“
- 94 „დააცხრე, ქარონ, შენი რისხვა, — სთქვა წინამძღოლმა;
„განკარგულება ასეთია იქ. სადაც ნება
„არის კანონი უმტკიცესი. ნუღარ ჰკითხულობ!“

- 97 თითქოს უზომოდ განრისხებულ მენავის თვალებს შემოსალტოდნენ ცეცხლოვანი რკალები ირგვლივ, მაგრამ ამ სიტყვამ ბანჯგვლიანი მოუღბო სახე.
- 100 სამაგიეროდ, ტანგაძარცულ დაქანცულ ლანდებს, მკაცრი მოხუცის უკმეხ სიტყვებს რომ მოჰკრეს ყური, დაუმახიჩღდათ სახეები, და კბილთა ღრჭენით
- 103 იწყეს უფლისა შეგინება, სწყევლიდნენ მამებს, თავიანთ შვილებს, შვილიშვილებს, კაცთა ჯილაგსა და ბოლოს თავის დაბადების ჟამსა და ადგილს.
- 106 შემდეგ მოთქმით და ღრიანცელით შემადრწუნებელ ფონს მიაშურეს — ვერ ასცდება ვერც ერთი სული ამ ფონს, თუ იგი არ სცხოვრობდა უფალის შიშქვეშ.
- 109 იქ მათ თვალების ადველფილი გადმოცეცხლებით დემონი ქარონ აგროვებდა, აწვდიდა ნიშანს და ჩამორჩენილთ ნიჩბის ცემით მირეკდა წყალთან.
- 112 და ისე, როგორც შემოდგომით ფოთლები ხისა თანდათანობით მოცვივიან, ვიდრე რტოები თავის სამოსელს დედამიწას არ დაუბრუნებს,
- 115 ეს აჩრდილებიც — ეს ადამის ბოროტი თესლი, — მენავის ხმაზე სათითაოდ ნაგში ხლტებოდნენ, ვით მონადირის დაძახილზე ნაგეში ქორი.
- 118 აჰა, ისინი მიაჩვენებენ ამღვრეულ ტალღებს. და ვიდრე ნაპირს მიაღწევდნენ მოპირდაპირეს, აქ ბრბო ახალი იკლაკნება, ჰკენესის და ჰპორგავს.
- 121 „იცოდე, შვილო, — წინამძღოლმა კეთილმა მითხრა — „იცოდე, სულნი გარდაცვლილნი ღვთის რისხვის ჟამსა „თავს აქ იყრიან დედამიწის ყოველი მხრიდან.
- 124 „გამოდევნილნი უზენაეს მართლმსაჯულებით, „მიესწრაფიან გაშმაგებით ნაპირს მეორეს; „თვით შიშის ზარი მათში იღებს სურვილის სახეს.
- 127 „არასდროს ამ გზით სულს უმწიკვლოს არ გაუვლია, „და თუ ქარონმა არ ისურვა მიღება შენი, „თვითონ მიხვდები, მისი რისხვა რას მოასწავებს“.

- 130 როს დაასრულა ეს სიტყვები, პირქუშმა სიერცემ ისე საშინლად დაიხუვლა კიდით კიდემდე, რომ მოგონებაც კი ამისი მათრთოლებს ხოლმე.
- 133 კენესა აღმოხდა ბედშავთ ბანაკს შემზარავ ქარქვეშ, ელვის ზოლივით გაანათა წითელმა შუქმა, და შიშის ზარით გულწასული ძირს ჩავიკეცე
- 136 მე, ვით ღრმა რულში ჩაძირული ადამიანი.

ჰ ა ზ ა მ ე ო თ ხ ე

- დაიგრუხუნა, დაიჭექა და გამოფხზიზლდი, ჩემი სხეული აიტანა ელდის ცახცახმა, გზარეული ვაწყდებოდი მე აქეთ-იქით,
- 4 ვით კაცი ვინმე უეცარად ძილგაკრთობილი. ვაკვირდებოდი არემარეს ჩემთვის შეუცნობს, აშკარა იყო მივდგომოდი ვარამის ქალაკს.
- 7 უფსკრულის პირად მომესმოდა მე ღრიანცელი, მოჰქროდა ჩემსკენ უფსკრულების ბნელი არავი და ხმაურობის საშინელი კორიანტელი.
- 10 პირლია ხვრელში უშედეგოდ ვიხედებოდი. „ჩავიდეთ, — მითხრა, მყის მგოსანმა გაფითრებულმა, — უპირველესად მე ჩავდივარ, მერმე მომყევი“.
- 13 და თვალი ვკიდე: ვით ეცვალა წინამძღოლს ფერი. ვარქვი: — „ვით მოგყვე, როცა გხედავ ესდენ ფერგამკრთალს, მას ვინც მფარველად და მეგზურად მეგულებოდი“.
- 16 „არ მიიჩნიო დაშინებად ფერნამკრთალობა, — მითხრა, — ეგ არის თანაგრძნობის არილი მხოლოდ, ვიჩქართ, მომყევ, — შემესიტყვა, წამავლო ხელი, —
- 19 „გვიცდის მანძილი ღია ძნელად გადასათელი“.
დაწინაურდა, მეც მივყევი. აჰა, ორთავემ პირველი გარსის მიდამოში შევადგით ფეხი.
- 22 გარს ევლებოდა იგი უფსკრულს ჩვენს წინ აღმართულს. მივაპყარ ყური: არ ისმოდა იქიდან ურვა, არცა ტირილი ხმამაღალი არ მოგვწვდენია,

- 25 მხოლოდ ეთერი ცახცახებდა მარადქამული,
მძიმე კვნესისგან შენარხევი და შენაძრწოლი.
და ბრბო უშქარი: კაცი, ქალი, დიდი და მცირე
- 28 მიჯარულიყო ერთ ადგილას სასომიხდილი,
და ქედმოდრეკით მისცემოდენ უდრტვიწველ ვარამს
ქველი ოსტატი მეუბნება: — „შენ არა მკითხავ
- 31 „ამ ვნებულ სულთა ვინაობას, სადაურობას,
„მაგრამ მე მინდა შენ იცოდე, ვიდრე ამ არეს
„ჩვენ დავაგდებდეთ სანახავად სხვათა მრავალთა.
- 34 „ამ ბედკრულ სულებს არ მიუძღვით ცოდვა სხვაგვარი,
„ეგ არის მათი შეცოდება დია ბედითი,
„რომ ნათლისღება ამ ბედშავებს არ ღირსებათ.
- 37 „მათ უცხოვრიათ ქვეყანაზე ქრისტეზე აღრე,
„და მეც აქა ვარ ბედის მათის თანაზიარი.
„ეს უნებლიედ დავაშავეთ, აღრე რომ გავჩნდით,
- 40 „და ამიტომაც დაღუპვისკენ გვიქციეს პირი.
„აწ მოგველენია ერთადერთი მძიმე სასჯელი:
„ვიცხოვროთ ასე და მარადყამს გულს გვიღარავდეს
- 43 „ნდომა, რომელსაც სასოება არა ხლებია“.
გულზე ვარამი შემომენტო ამის გამგონეს,
ვინაღან ვსცანი ამ ქვესკნელში დავანებულთა
- 46 მე ვინაობა და ღირსება ხარისხოვანი.
ვარქვი: — „ოსტატო და ძვირფასო, დიდო ბატონო,
„თქვენს შორის ვინმე თუ ოდესმე გამორეულა,
- 49 „რომელიც თავის წარჩინების გამოცხობით
„ამ მიდამოდან გაეყვანოთ, რათა შემდეგში
„ნეტართა შორის ღირსებოდა ის დავანებას“.
- 52 და იგი მისწვდა ჩემგან თქმულის ზრახვას იღუმალს.
მითხრა: — „ჯერ კიდევ ამ არეში ახლად მოსულმა
„მე თავათ ვნახე ძალოვანი გვირგვინოსანი,
- 55 „ვით ჩამოვიდა და შემდგომად მან წაიყვანა
„ადამის ლანდი და ძე მისი — თავათ აბელი,
„ნოე და მოსე ებრაელთა რჯულისმდებელი,

- 58 „მამა აბრამი, ჰურიათა მეფე დავითი
 „და ისრაელი დედა წულთ და მამიანად,
 „არცა რახილი დავიწყნია და სხვა მრავალი.
- 61 „ყველას უთუოდ ზედ დაადგა უფლისა თვალი.
 „ამის გარეშე არ მომხდარა, არც გაგონილა
 „ამ ქვესკნელისგან ვინმეს თავი რომ დაედწიოს“.
- 64 ვიდოდით, თანაც საუბარსაც არ ვეშვებოდით,
 სულების ტევრი უთვალავი გზაზე გვხვდებოდა.
 ჭერაც ტალანი უფსკრულისა არ გაგვეარა,
- 67 გამოჩნდა შორით მოლაპლაპე ცეცხლის კოცონი,
 ჩრდილდანთხეული ჰემისფერით გარემოცული.
 დაეწინაურდით და დავაგდეთ მანძილი მცირე,
- 70 და მეცნაურა სულნი ფრიად წარჩინებულთა.
 ვჰკადრე:— „ოსტატო, შენ ხომ კრძალვით ახსენებ მუდამ
 „მეცნიერების, ხელოვნების მაღალ სარანგებს,
- 73 მასწავლე, მარქვი ვინ არიან ეს სულმნათები,
 „სხვათა კიდევან რომ დამდგარან განკერძოებით“.
 „მათი სახელი გავარდნილი თქვენს სამყაროში. —
- 76 მითხრა მგოსანმა — „ზეცაშიაც არს შენაწყნარი,
 „ამიტომ აქაც არ აკლებენ მათ წარჩინებას“.
 მყის შემომესმა ხმა უცნობი და უცნაური:
- 79 „დიდება მგოსანს ვირგილიუსს და მის მაღალ ლანდს,
 ჩვენგან წარვლენილს და ხელახლა შემობრუნებულს“.
 მოსწყდა ხმა იგი, და ვიხილე მოგვიახლოვდა
- 82 ჩვენ ოთხი ლანდი, ოთხივ დიდად წარჩინებული.
 მითხრა ოსტატმა: — „მომავალი სამთა წინაშე
 „ვითა მამფალი, მამაცურად ხმალშემართული,
- 85 „გახლავს ჰომერი, პოეტების ზესთა-ზენარი.
 „მას რომ მოჰყვება — ჰორაციუსს სატირიკოსი,
 „შემდეგ ოვიდი და მეოთხე გახლავთ ლუკანი.
- 88 „ერთად გვითხზავდა ჩვენ ხუთივეს დიდების გვირგვინს,
 „ერის გულისხმა ერთობლივად გამჟღავნებული.
 „და ამიტომაც შენ თავადაც ხომ კარგად ხედავ

- 91 „ესდენი კრძალვით ოთხივენი მესალმებთან“.
ამ დარბაისელ ოსტატების სათნო კრებული
ჩემს წინ გალობდა საგალობელს ტკბილხმოვანს ფრიად,
- 94 და ხმაჲ მათი ძალოვანი, ომახიანი,
დაგვფარფატებდა ვით არწივის გაშლილი ფრთენი.
მცირე უბნობა მათ გამართეს ურთიერთშორის,
- 97 შემდეგ ოთხივე მომიბრუნდა. მომცეს სალამი,
და დამიმოწმეს ფრიად დიდი პატივისცემა,
რაკი მიკადრეს და მიმიღეს თავიანთ წრეში,
- 100 ამ გზით მეექვსედ მაღიარეს გენიოსთ შორის.
ასე ვიარეთ ვიდრე ბნელი არ გაგვეყარა
და შემოგვადგა მოლიცლიცე სინათლის შუქი.
- 103 და ვსაუბრობდით ჩვენ ხანდაზმით ისეთ საგნებზე,
რის გამჟღავნებას მე აქ ვარჩევ ისევე დუმილს.
აღმართულიყო ჩვენს წინაშე დიადი კოშკი,
- 106 შვიდკეცი, მტკიცე გალავანით შემოგარსული,
და რუ მცირედი, მოლიცლიკე, ლაქვარდოვანი
გარს ეხვევოდა ამ მიდამოს და იფარავდა.
- 109 რუ მტკიცე იყო გადასვლისას, ვით მყარი მიწა.
შვიდივე გალავნის ჩვენ შვიდივე განვლეთ კარიბჭე,
შემოგარენი შეგვეყარა მწვანით ნაქარგი.
- 112 ბრძენთა ლანდები ბაასობდენ დარბაისლურად,
სიღინჯე ახლდა მათ მოქცევას და გამოხედვას,
საამო სილბო — მეტყველებას, ენამზეობას.
- 115 ჩვენ მივადექით მწვანე გორაკს შუქით მოფენილს,
სჩანდა აქედან მოლიანი შემოგარენი.
ამ გორაკიდან მე მაჩვენეს სულნი დიადნი,
- 118 რომელთა ხილვაც საამაყოდ მიმიჩნევია.
ენახე ელექტრა შემორტყმული დიდის ამალით,
მხლებელთა შორის გამოვიცან მყისვე ჰექტორი,
- 121 არ მეუცხოვა, რა თქმა უნდა, აღარც ენეას.
იდგა ცეზარი, დაჯავშნული, ჩაფხუტიანი,
ქორული მზერით თვალს ავლებდა გარე მიდამოს.

- 124 ვნახე კამილა, შვეიცანი პენტესილეა,
მეფე ლატინუს, სეფეწული მისი ლავინა,
აქ იყო ბრუტუს (გააძევა ვინაც ტარქვინი),
- 127 ლუკრეც, მარსია, იულია და კორნელია.
განზე გამდგარი სალადინის მოსჩანდა ლანდი,
და როცა ოდნავ უფრო ზევით მე ავიხედე,
- 130 ვნახე ოსტატნი სიბრძნისანი და მეცნიერნი,
ვისაც ქვეყანა იხსენიებს დიდის პატივით:
ბრძენი სოკრატეს, მის მხარმარჯვნივ, ყველაზე ახლოს,
- 133 იდგა სიბრძნისა ოქროპირი დიდი პლატონი,
აქ იყო იგიც, ვინც, სამყარო დაუზარებლად
არგო შემთხვევის განუკითხავ აღმოცენებას,
- 136 იგულისხმება აქ მისანი, ბრძენი დემოკრიტი.
შემდეგ თვალს მოხვდა დიოგენი, ანაქსაგორეს,
ემპედოკლესი, ჰერაკლიტეს, ზენონ და თალეს;
- 139 ღრმად განმჭვრეტელი თვისობრივი თეორიისა —
დიოსკორიდე და მის გვერდით იდგა ორფეოს,
ტულაჟუს, ლინუს, იქ სენეკა ზნეობის მსაჯი,
- 142 გეომეტრიის მებაღავრე — ბრძენი ევკლიდეს,
ისტორიკოსი — პტოლომეოს და ჰიპოკრატეს,
ავიცენესი, გალიენო, ავეროჯისი,
- 145 სახელგანთქმული მწიგნობარი, კომენტატორი,
არ ძალმიძს ყველას სათითოოდ დასახელება,
სიტყვა არ მყოფნის მანდ განცდილის გადმოსაცემად.
- 148 ოთხნი დაგვცილდნენ, და მეგზურმა ჩემმა მაღალმა
მე შემაყენა სულ სხვა გზაზე, ვიარეთ ასე,
და მივალწიეთ დამაშვრალთა ისეთ ადგილას,
- 151 სადაც სინათლის ნატამალი არსით გვიჩანდა.

ქ ა ბ ა მ ი ხ უ თ ი

პირველი გარსი გავიარეთ, ხოლო შემდეგი
იყო შემცველი მცირე სივრცის, — წუხილის დიდის
ისმონდა კვნესა და კვილი გულისწამლები.

- 4 ტახტზედ ზის მინოს საშიშარი და აღრენილი,
ახალმოსულებს აკვირდება და ახარისხებს:
მისგან ელიან აქ განკითხვას, მსჯავრის დადებას,
- 7 უკეთ რომა ვთქვა: როცა სული ცოდვილიანი
მას წარუდგება და გაანდობს სრულს აღსარებას,
შემდეგ მინოსი მას მიუჩენს ქვესკნელში ადგილს,
- 10 და მისი კუდიც იმდენჯერვე დაიკლავნება,
რამდენი გარსიც ჯოჯოხეთის მან უნდა განვლოს.
უმთი ბრბოები ზიჴზიჴებენ მინოსის ტახტთან,
- 13 უმზერენ. კრთიან და ელიან ელდის ცახცახით
მისგან განკითხვას და შემდგომად ქვესკნელს ჩაედებას.
„ჴოჴ ამ ტანჯვის სავანეში ახლადმოსულო“, —
- 16 მარქვა მინოსმა და შესწყვიტა მღვდელმსახურება,
როგორც კი თვალი შემომავლო და შემამჩნია. —
„გმართებს სიფრთხილუ ამ არეში ჩამოხეტებულს.
- 19 „ვინ გიწინამძღვრა, ამ ქვესკნელში ვით მოაღწიე,
„ხომ არ გატყუებს სიგანიერე კარიბჭეების?“
ჩემმა მეგზურმა მიიძახა: — „რად ჰყვირი, მინოს?
- 22 „საბედისწერო გზაზე შემდგარს ხელს ნუ შეუშლი,
„ასე სწადიან ეს იმასაც, ვინც ყოველივეს
„ისე წარმართავს, როგორც თავათ მოესურვება“.
- 25 აჴა, მოგვესმა ჩვენ ორივეს კვნესა და გმინვა,
და მივალწიეთ ისეთ ადგილს, სად საშინელი
ქვითინი, ურვა და ყიჴინი სმენას აწყდება.
- 28 იყო ადგილი სინათლისგან მთლად განძარცული,
სადაც ისეთი ღრიანცელი შემოგვესმოდა,
რომლის მავარი ზღვას სჩვევია ჴამთრის ღამეში,
- 31 ორბირ გრიგალით აზვავებულს. აბობოქრებულს.
დაჴქრის არავი ჯოჯოხეთის დაუცხრომელი,
და ქროლვა იგი თან იტაცებს ამ ბედშავ სულებს,
- 34 აფორიაქებს, აბურთავებს და ათამაშებს.
და, როცა სულნი მიაღწევენ უფსკრულის კიდეს,
ისმის ჴიჴზიჴი, ყრიაშული, ვაჴ და ვიში,

- 37 გმობა ღმერთისა, ყოველივე ღვთიურ სიქველის.
გავიგე: თურმე ამ საშინელ აურზაურში
სჯიდენ ხორციელ ცოდვებისგან დამძიმებულებს,
- 40 ვინაც სურვილებს ანაცვალა გონების ნიჭი.
ვით დასუსხული შოშიები ფრთების ფარფატით
გუნდათ შეყრილნი, ქარისაგან წარტაცებულნი,
- 43 სულნიც ასევე აეშალა ძალოვან გრიგალს,
აღმა და დაღმა უთავბოლოდ დააქროლებდა.
და ნიშანწყალიც არსით ჩანდა, რომ ამ ვაებას,
- 46 და უნუგეშო მწუხარებას თუ ჰქონდა ბოლო.
როგორც წეროთა გაწყაბული ქარავანები,
ყიაგ-ყიაგით რომ დაჰქრიან შორეთის მგზავრნი,
- 49 სწორედ ასევე აჩრდილები განაწამები
მოტქმით და ვიშით დაჰქროლავდენ, დარიალებდენ.
ვეყივლე ოსტატს: — „რა ხროვაა, შავი გრიგალი,
- 52 ასე რომ სწეწავს და აწამებს დაუცხრომელად?“
„უპირველესი, — მიპასუხა ჩემმა მეგზურმა, —
„ამ სულთა შორის განაგებდა ოდესღაც მხარეს,
- 55 „მრავალენიან ნათესავთა სამკვიდრებელსა;
„იგი იმდენად წარიტაცა ბიწიერებამ,
„რომ თვით კანონმა დაადგინა მის სამეფოში
- 58 „თავაშვებული ავხორცობის ურცხვი თარეში.
„სწორედ ეგ არის სემირამის სახელგანთქმული,
„ნინუსის ცოლი და მისივე ტახტის მემკვიდრე.
- 61 „მას ეკუთვნოდა ის ქვეყანა, რომელიც ხონთქარს,
„ამიერიდან გაუხდია თავის საუფლოდ.
„ხოლო მეორე სიყვარულის გახდა ზვარაკი.
- 64 „თავი მოაკლა, უღალატა სარწმუნოებას,
„სიშეეს ფერფლი დაიფიცა ამაო ფიცით,
„მესამე, თავათ კლეოპატრა გულარძნილია.
- 67 ვნახე ჰელენე. რომლისთვისაც წელი მრავალი
სისხლის წვიმები დააყენეს ტროფას ვძირებმა.
აქ აქილევი, ვინც ამურთან უკანასკნელად

70. ცხარე ბრძოლაში დამარცხება იგემა მწარე;
იქ კი პარისი და ტრისტანი და სხვა მრავალი
ჩემმა მეგზურმა დამანახა, თითოთ მაჩვენა.
- 73 ამ გმირთა ლანდებს სიყვარულმან საბედისწერომ
დაათმობინა სხვადასხვა დროს წუთისოფელი.
როცა ოსტატმა სათითოდ ჩამომითვალა
- 76 ანტიკის ქალნი და მათივე მიჯნურთა წყება,
შემიპყრო წამსვე თანაგრძნობამ და დამაღონა.
„პოეტო, — ვარქვი, — ამ ორ აჩრდილს შევესიტყვები
- 79 „ასე სუბუქად მოფარფატეთ, ჩვენსკენ მომავალთ“.
მან მიპასუხა: — დააცალე მოახლოვება,
„ღმერთი ამური დააფიცე, აქ გაჩნდებიან“.
- 82 მოაქროლებდა ჩვენსკენ ლანდებს სუბუქი ქარი
და მე შევესძახე: — „ჰოჲ სულნო, მოგვიახლოვდით,
თუ შესაძლოა, რომ გიხილოთ და შეგესიტყვოთ“.
- 85 ვით წყვილი ტრედი მომფრინავი რძისფერ ეთერში,
ერთობლივ სურვილს აყოლილნი ანაზღეულად,
გამოეთიშნენ ორივენი სულების ხროვას,
- 88 სადაც დიდონი სხვებთან ერთად იმყოფებოდა.
„არსო მწყაზარო, ვინც რონინობ თალხ სინათლეში,
„მოგვიახლოვდი ჩვენ ბინადართ სისხლიან ქვეყნის,
- 91 „სამყაროს უფალს რომ ნდომოდა შენდობა ჩვენი
„გამოვითხოვდით მისგან სულის შენის შენდობას“.
„რადგან ჩვენს ტანჯვას სიბრალული აღუძრავს შენში,
- 94 „თუ ქარი ჩადგა, ჩვენც მზადა ვართ, რომ მოგისმინოთ,
„და ჩვენც გაუწყოთ სათქმელი და საუწყებელი.
„ჩემი სამშობლო იმყოფება სწორედ იმ ადგილს,
- 97 „სადაც მდინარე პო შეერთვის უფსკრულებს ზღვისას.
„ტრფობა ადვილად ეკიდება გულს კეთილშობილს,
„და ჩემი გული ადვსილია აწ განძარცული
- 100 „ჩემი სხეულის უკურნებელ სიყვარულითა —
„არ ინდობს არცერთ შეყვარებულს თურმე ამური,
და მეც დამატრო სიყვარულმა ისე უწყალოდ,

- 103 „ისე მომხიბლა მე მიჯნურის ბედნიერებამ,
„რომ შენც კი ხედავ, განუყრელად შევკრჩით ერთმანეთს
„და გაგვიტაცა სიყვარულმა ჩვენ ორივენი,
- 106 „და თანაბარი სიკვდილითა მოგვიღო ბოლო.
„ქაენის გარსი ელოდება მას, ვინც სიცოცხლეს
„ასე უწყალოთ მოგვაშორა, გამოგვასალმა“.
- 109 როცა ვისმინე მე ჩივილი დაკოდილ სულთა,
თავი ჩავჭინდრე და შემპიპურო მყის სიმძიმლიმა.
მითხრა ოსტატმა: — „ვისთვის ფიქრობ დაღონებული?“
- 112 ვარქვი: — „ვაჰმე, გამიღვიძა მათ აღსასრულმა
მე ტკბილი ფიქრი, სურვილები მივიწყებული“.
შემდეგ ამისა მივუბრუნდი იმ ვნებულ სულებს,
- 115 ვუთხარ: — „ფრანჩესკა, შენმა ტანჯვამ და მწუხარებამ
„მე უსასოო მდღუარებით ამივსო თვალნი,
„მითხარ, ამ ტკბილი მოგონების და ოხვრის ჟამსა
- 118 „რარეგად გამცნოთ სიყვარულმა ზრახვა ფარული?“
მან მიპასუხა: „კარგად იცის შენმა ოსტატმა,
„რომ მოგონება გადასული ბედნიერების
- 121 „უბედობის ჟამს უდიდესი სატკივარია.
„რაკი ეგ საქმე გულთან ახლო მიგიტანია,
„გეტყვი რა იყო სიყვარულის ჩვენის სათავე.
- 124 „ერთხელ ვისხედით ორივენი და ვკითხულობდით
„ჩვენ გასართობად ლანსელოტოს გამიჯნურებას,
„მრავალგზის ფერი შეგვიცვალა ამ წიგნის კითხვამ,
- 127 „თვალი თვალს მოხვდა, აგვიძგერა ორთავეს გული
„და ერთმა გვერდმა ბედისწერის განასკვა კვანძი.
„ვისხედით ერთად, ვკითხულობდით სწორედ იმ ამბავს,
- 130 „ნაზმა მიჯნურმა ვით აკოცა მომღიმარ მიჯნურს,
„საყვარლის ღიმით მონუსხულმა. აღტაცებულმა
„იგი, ვინც დღესაც განუყრელად ვადამქლობია,
- 133 „ვისთანაც ჟამიც ვეღარ გამყრის მე უმუხთლესი,
„ანაზდეულად მკერდს მომეკრა ათრთოლებული
„და აღგზნებულმა მითავაზა ტკბილი ამბორი.

- 136 „და წიგნი იგი სამიჯნურო და სალალბო
 „იქცა გალეოდ მიჯნურობის ჩვენის საქმეში.
 „არც ერთი ბწკარი არ გვიკითხავს ჩვენ ამის შემდეგ“. —
- 139 როცა ერთ-ერთი მიამბობდა მიჯნურთაგანი,
 მეორეს ცრემლის მღუღარება სდიოდა ლაწვზე.
 მე დავიშრიტე ამ ამბავის გამგონებელი
- 142 და წავიქეცი, ვით უღონო, უსულო გვამი.

ჰ ე ბ ა მ ე ე მ მ ს ე

- ოდეს დაბნედილს დამიბრუნდა ისევე ცნობა,
 ორი ბედშავის სიბრაღულმა რომ დამიკარგა,
 რომელთა ხვედრმა ღრმა ნაღველით აღმივსო სული,
- 4 ისევ ახალნი წამებანი და წამებულნი,
 ჩემს გარეშემო თავმოყრილნი, დამდევენენ ყველგან,
 სითკენც არ უნდა მიმეხედნა, ან წავსულიყავ.
- 7 ვიშოფებოდი მე იმ ჟამად მესამე გარსში,
 სადაც მსუსხავი, დაწყევლილი, ცივი და მძაფრი
 გადაუღებლად, განუწყვეტლად იღვრება წვიმა;
- 10 საღ მსხვილი სეტყვა, თოვლნარევი ბინძური სითხე
 ჰაერს ამძიმებს პირმოქუშულს და, ძირს დასული,
 თვით დედამიწას საშინელი სიმყრალით სწამლავს;
- 13 სადაც ცერბერი — საზიზღარი, სასტიკი მხეცი,
 სამხახიანი, სისხლისმსმელი, — ყეფით და ღრენით,
 გაშმაგებული ეტევება ცოდვილებს ბედშავთ.
- 16 თვალდასისხლული, შავწვერება, ვეება მუცლით,
 იგი დასჯილებს ბრწყალმაგარი თათებით ჰკაწრავს,
 აგლეჯავს კახებს, ჰფატრავსა და ჰფლეთს ნაწილებად.
- 19 წვიმით გვემულნი, ძაღლებივით დმუიან მუდამ,
 იფარვენ ერთს და უშიშვლდებათ მეორე წყლული,
 ან განუწყვეტელ მიმოსვლაში ეძებენ ხსნასა.
- 22 რა წამს ცერბერმა — ამ ვეება ქვეწარმავალმა —
 თვალი შეგვავლო, დააფჩინა სამმაგი ხახა,
 დაჰკრიჭა კბილნი და ტორტმანი დაიწყო ტანის.

- 25 მაშინვე ჩემმან წინამძღოლმან ორივე ხელი
დაბლა დაიღო, აღიტაცა პეშვი მიწისა,
და შეაყარა გაუმადლარ ხახაში ნადირს.
- 28 როგორც ლუკმისთვის აღრენილი მშვიერი ძაღლი
მყის დამშვიდდება, როდესაც კი მიიღებს იმას,
რისთვისაც იგი იბრძოლებდა ცოფმორეული,
- 31 ისე შეიკრა ხარბი ყბები მყრალ დემონისა,
რომლის ღრიალი აყრუებდა იმდენად ყურებს,
რომ ცოდვილები ნატრულობდნენ დახშობათ სმენა.
- 34 ჩვენ მივდიოდით და, დასეტყვილთ სასტიკის წვიმით,
ფეხით ვთელავდით უსხეულო აჩრდილებს, რომელთ
მხოლოდ ლანდური შერჩენოდათ კაცთაგან სახე.
- 37 ყველანი ერთად განრთხმულები ეყარნენ დაბლა;
და მხოლოდ ერთმა იმათგანმა ასწია თავი,
იქვე მახლობლად მიმავალნი რომ დაგვიჩანა.
- 40 „ო, შენ ჯოჯოხეთს შთამოსულო. — მომმართა ლანდმა, —
„აბა, თუ ძალგიძს. შემიცანი! შენ დაიბადე
უმალ, ვიდრე მე დამეუფლა სიკვდილის გახრწნა“.
- 43 „სჩანს, — ვუბასუხე. — ამ დუხჭირი წამებით სახე
„შენ ისე ძლიერ გამოგცვლია, რომ ვერ ვიგონებ.
„თუ ჩვენ ოდესმე შევხვედრილვართ ერთმანეთს სადმე.
- 46 „მაუწყე ვინ ხარ, ამ სევდიან ადგილთა შორის
„წამებისათვის განწირულო? ეს შენი ტანჯვა
„შესაზარია მეტისმეტად და საზიზღარი“.
- 49 მომიგო ლანდმა: — „გაყლენთილი შურიით და მტრობით.
„შენი მშობელი ქალაქია სამშობლო ჩემი,
„იქ ვატარებდი ბედნიერად ცხოვრების დღეებს.
- 52 „თქვენ მე ჩიაკოს მიწოდებდით, მოქალაქენი;
„მე, ღორმუცელას, ამ ბინძური ზნისათვის ახლა,
„ხედავ, რარიგად მათახსირებს სასტიკი ზესხმა.
- 55 „არა მარტო მე დამტეხია თავს ეს სასჯელი.
„სხვებსაც იმავე ცოდვისათვის იგივე ტანჯვა
„რგებიათ წილად“. — ეს მითხრა და დადუმდა ლანდი.

- 58 ისევ მივმართე: — ,ო, ჩიაკო, წამება შენი
 „მე გულს მიღონებს და ცრემლებით მისველებს თვალებს;
 „მაგრამ, თუ უწყი, მეც მაუწყე, სანამღე მივლენ
- 61 „დაუდგრომელი, დამთხვეული ქალაქის მკვიდრნი?
 „არის თუ არა ღვთისნიერი იმათში ერთი?
 „შუღლი და მტრობა რამ დაჰბადა იქ ესოდენი?“
- 64 მან მიპასუხა: — „ხანდაზმული აღრევის შემდეგ
 „იქ სისხლს დაღვრიან და პარტია ტყიურები ისა
 „გარეკს მეორეს უმკაცრესი ძალდატანებით.
- 67 „მაგრამ სამი მზის ტრიუმფალურ შემოსვლის შემდგომ
 „დაემხოზიან ტყიური და ნაცვლად მეორე,
 „ვინმე მოსულის დახმარებით, აღსდგება ისევ.
- 70 „და ის მრავალ ჟამს იხელმწიფებს და დამარცხებულთ
 „დაადგამს იგი უსასტიკეს მონობის უღელს,
 „მიუხედავად მათი სევდის და სირცხვილისა.
- 73 „ორი ღვთის კაცი დარჩენილა ქალაქში კიდევ;
 „მათ არ უსმენენ. სიამაყე, სიძუნწე, შური —
 „ამ სამს ნაპერწკალს აღუნთია მათი გულეზი“.
- 76 ასე დასრულდა სამწუხარო იმისი სიტყვა,
 მაგრამ მივმართე: — „მე მსურს რჩევა მივიღო შენგან,
 „და გთხოვ შემდეგი საუბარი კიდევ მაჩუქო.
- 79 „მითხარ: რა იქმნენ ფარინატა და ტეგიაჯო,
 „კაცნი დიადნი? სად არიან არიგო, მოსკა
 და ჯიაკოპო რუსტიკუჩი — ესოდენ ქველნი?
- 82 „სად ბინადრობენ, ვით შევიძლო შეცნობა მათი?
 მწყურის ვიცოდე: სიტკბობებს ზენაარულსა,
 თუ ჯოჯობეთის შხამსა სვამენ ისინი ახლა?
- 85 მითხრა: — „გარიეს აღმატებით ბნელ სულთა შორის;
 მრავალ უზნეო საქმისათვის ჩაჰყარეს დაბლა,
 „და, თუ ჩაჰყვები შავს უფსკრულსა, იქ დაგხვდებიან.
- 88 „მაგრამ, როდესაც ტკბილ სამყაროს დაუბრუნდები,
 „გვედრი აუწყო ადამიანთ ამბავი ჩემი.
 „მეტე არ ძალმიძს არც პასუხი, არც საუბარი“.

- 91 ეს რომ წარმოსთქვა, გადუბრუნდნენ ჩიაკოს თვალნი,
კვლავ შემომხედა, დამძიმებით თავი დალუნა
და სხვებთან ერთად პირუკულმა განერთხო მიწას.
- 94 აქ მომიბრუნდა წინამძღოლი: — „არ გაიღვიძებს,
„ვიდრე დაფდაფი არ გაისმის ანგელოზისა,
„ვიდრე ცოდვათა შემმუსვრელნი არ მოვლენ ძალნი.
- 97 „მაშინ ბნელ საფლავს შთავა ისევ ლანდი ყოველი,
„კვლავ ხორცშესხმული წინანდებურს მიიღებს სახეს
„და მსჯავრს მოისმენს აგრგვინებულს კიდით კიდემდე!“
- 100 ნელის ნაბიჯით გავიარეთ ადგილი სავსე,
აჩრდილებისა და თოვლქყაპის ბინძურ ნარევით,
თან საიქიო ცხოვრებაზე გავაბით სიტყვა.
- 103 ვკითხე: — „ოსტატო! საშინელი სამჯავროს შემდეგ
„გამწვავდებიან, დასცხრებიან ეს ტკივილები,
„თუ იმათთაგან ასეთივე დარჩება ტანჯვა?“
- 106 მითხრა: — „რას ამბობს, მოიგონე მეცნიერება:
„რამდენად უფრო სრულყოფასთან ახლოა არსი,
„მით უკეთა ჰგროძობს ბოროტებას და სიკეთესა.
- 109 „თუმც ვერასოდეს ეს უმსგავსო ხალხის ჯილაგი
„ნამდვილ სრულყოფას ვერ მიაღწევს, მაინც ელიან,
„რომ დღე სამსჯავრო მათ რაიმეს მოუტანს კეთილს“.
- 112 ასე ვიდოდით წრის გარშემო ნელი ბაასით,
და აქ არ ვამბობ, რაოდენი გამოვთქვით აზრი.
ბოლოს ჩასავალს მივაღექით, სადაც ვიხილეთ
- 115 პლუტუსი, მტერი უდიდესი კაცთა მოდგმისა.

ქ ე ბ ა მ ე ზ ვ ი დ ე

„Papè Satan, papè Satan aleppe“.

დაიდრიალა ველურის ხმით პლუტუსმა. მაშინ
წარჩინებულმან, ყოვლის მცოდნე ოსტატმან ჩემმან

- 4 გასამხნეველად შემომძახა. — „ნუ შეშინდები,
„მთელი იმისი ძლიერება არ კმარა მისთვის,
„რომ აღგეკვეთოს ჯოჯოხეთის ჯურღმულში ჩასვლა“.

- 7 ის მიუბრუნდა ამის შემდეგ მედიდურ დემონს
და შეუძახა: — „ხმა გაკმინდე, წყეულო მგელო,
„ბრაზით დამხრჩვალმა დაიგლიჯე შენივე ტანი.
- 10 „ჩასვლა უფსკრულსა უმიზეზოდ არ ხდება მისი:
„მთას, სადაც მიქელ ანგელოზმა გაანადგურა
„მედიდურობის ამბოხება, — ებრძანა ასე“.
- 13 ვით იალქანი ქარისაგან გამობერილი
დატრიალდება და ეცემა დამსხვრეულ ანძით,
ასე ცხოველი საზარელი პირქვე დაემხო.
- 16 და ჩვენც ჩავეშვით ამის შემდეგ მეოთხე თხრილში.
თანდათანობით მივარღვევდით ტანჯვის ჭურღმულებს,
სადაც შთანთქმულა ბოროტება მთელ სამყაროსი.
- 19 ღვთის სამართალო! ვინ შეიცნოს ახალი ტანჯვა
და ის წამება, თვალთახედვა რომ დამისეტყვა!
ან ჩვენს ბნელ ცოდვებს რად მივყავართ ჩვენ აქამომდე!
- 22 როგორც ტალღანი ხარიბდისა მიჰქუხან მუდამ,
და სხვა ტალღებზე შეხეთქილი სცვივიან უფსკრულს,
ასე ერთმანეთს აწყდებიან აქ ცოდვილები.
- 25 არსად ისინი არ შეყრილან ესოდენ მრავლად:
გათვისებულნი ორ ბანაკად, ავი ზრიალით
ვეებერთელა სიმძიმეებს სტორცნიან ერთურთს.
- 28 და რა დაჰკოდვენ ერთმანეთსა, მყის დაიხვეწენ
მყრალის ლანძღვის და საყვედურის ზღუქუნით უკან:
შენ რად ისროლე? შენ რას უცდი, რისთვის არ ისვრი?“
- 31 უკუქცეულნი მიილტვიან შავბნელი გარსით,
და, რა წამსაც კი მიადწევენ მეორე კიდურს,
ბრძოლის ყიყინა და ზახილი ატყდება ისევ.
- 34 შემდეგ ხელახლა იმავე გზას მოსდევენ რბენით,
და ძველ ადგილზე გაჩაღდება ბრძოლა ახალი.
და მათ შემყურეს სიბრალულით მითრთოდა გული.
- 37 ვკითხვ: — „ოსტატო, ვინ არიან აქ ეს სულელები?
„ნუთუ მარცხენა ბრბოს ლანდები აღკვეცის ნიშნით
„სასულიერო ხარისხისა ყოფილან ყველა?“

- 40 და მე ოსტატმა მიპასუხა: — „გონება მათი
„ესდენ ხშულ იყო მიწიერი ცხოვრების ჟამსა.
„რობ ვერ გაეგოთ მათ საზღვარი მფლანგველობისა.
- 43 „ამას ამჟღავნებს საბრძოლველი მათი ყიჟინა,
აღმონთხეული ნახევარი გარსის საზღვარზე,
„რომლის გადაღმა სავანეა სულ სხვა ცოდვისა.
- 46 „ხოლო ისინი, თავტიტველნი, სამღვდლო პირნი,
„მათში აქა-იქ პაპები და კარდინალები,
„ცნობილნი იყვნენ უსაზომო სიძუნწის სენით“.
- 49 „ოსტატო, — ვარქვი, — ამ ხარისხის ცოდვილთა შორის
„უნდა შემეცნო მე უთუოდ პირი მრავალი,
„ვისი სახელიც შებილწულა ამგვარი ცოდვით“.
- 52 „ამაო არის ეგ იმედი, — მომიგო, — ტანჯვას
„ისე საშინლად შეუშლია მათნი სახენი,
„რომ შენ არ ძალგიძს იმათ შორის ვისიმეს ცნობა.
- 55 „უნდა მარადის ასკდებოდნენ ერთმანეთს ასე,
„ხოლო აღდგომის ჟამსა შინა, ზე აღსდგებიან
„ზოგნი უთმონი და ზოგნი კი ხელდამუჭვილნი.
- 58 „ველური ფლანგვის და ველური სიძუნწის გამო
„სიტკბო დაჰკარგეს მათ ნათელი სამყოფელისა,
„და აღიჩინეს აქ მუდმივი ბრძოლისთვის ბინა.
- 61 „ახლა მიხვდები, შვილო ჩემო, რამდენად ფუჭი
„არის ფორტუნას მოწყალება, რისთვისაც ასე
„დაუხსრულებლად რომ ბობოქრობს ადამის მოდგმა.
- 64 „ცათა ქვეშეთის მთელი ოქრო, სიმდიდრე მთელი,
„რაც კი ოდესღაც ხელში ეპყრათ ამ ტანჯულ სულებს,
„ვერ შეისყიდის დასვენებას წუთიერს მათთვის“.
- 67 „ოსტატო, — ვსთხოვე, — განმიმარტე შემდეგი კიდევ:
„ვინ უნდა იყოს ის ფორტუნა, შენ რომ ახსენე.
„ვინც სიკეთენი მიწისანი ხელთ იპყრა სრულად?“
- 70 „ჰოჲ, შეშლილნო ქმნილებანო, — აღმოხდა ოსტატს, —
„ვით აგრევიათ გზა და კვალი! მომაპყარ სმენა,
„და დაიხსომე ჩემგან თქმული კეშმარიტება.

- 73 „შეჰქმნა თუ არა ყოვლად ბრძენმა ხმელეთი ცათა
 „მცის მბრძანებელი მიუჩინა, — დეე მწყემსობდეს
 „კანონი შუქთა თანასწორი განაწილების
- 76 „კიდით-კიდემდე სამყაროში; ამგვარადავე
 „დაუმორჩილა სიკეთენი მან მიწისანი
 „ერთს უზენაესს მსაჯულსა და მბრძანებელს ყოვლადს.
- 79 „დეე გადასცეს მან ქონება ფუჭყარმავალი
 „ერთი ხელიდან ხელს მეორეს, რასიდან რასას;
 „მის მოქმედებას ვერ აღკვეთენ კაცთა ზრახვანი.
- 82 „ბატონობს ერთი, ნადგურდება მეორე რასა,
 „თანახმაღმისი მსჯავრდადების, თუმცა ეს მსჯავრი
 „დაფარულია, ვით ბალახში შემძვრალი გველი.
- 85 „მას ხელს ვერ უშლის თქვენი სიბრძნე: თავის ფარგლებში
 „ითვალისწინებს, განსჯისა და განაგებს იგი,
 „ვით დანარჩენი ღვთაებანი თავიანთ წრეში.
- 88 „ცვალებადობას დასასრული არა აქვს მისას,
 „მიექანება, მოისწრაფვის წინ გამალებით,
 „როგორც საჩუქრის მომხვეჭელი. აი ფორტუნა, —
- 91 „ჯვარზე აკრავენ მას ხშირ-ხშირად და უსაფუძვლო
 „ცილისწამებით და გინებით უტეხენ სახელს
 „ისინი, ვინაც მას ღიდებით უნდა ჰმოსავდენ.
- 94 „ის ყურს არ უგდებს, ნეტარებას ეძლევა უღრმეს
 „თავდაპირველად წარმოშობილ ქმნილებათ შორის,
 „და თავის სფეროს ატრიალებს განცხრომით იგი.
- 97 „აწ კი ჩავეშვათ აღმატებულ წამების გარსში.
 „უკვე ჩადიან ვარსკვლავები, ჩვენი შეყრის ჟამს
 „ზე აღმავალნი, — დაყოვნების არა გვაქვს ნება“.
- 100 ჩვენ გადავკვეთეთ გარსი იგი და გავიარეთ,
 და მივალწიეთ აღქაფებულს, მღუღარე ნაკადს, —
 იგი ხმაურით ეშვებოდა წყლით გაჭრილ ხრამში.
- 103 იყო უფერულ ღელე იგი და ამღვრეული;
 ვაკვირდებოდით ჩვენ ჰაღარა ტალღების დენას,
 და მივდიოდით წინ ბილიკით უსწორმასწოროთ.

- 106 ძირს გაშლილიყთ საზიზღარი, პირქუში ჭალა,
და იქ შემდგარი ნაღვლიანი ეს ნაკადული,
ჭაობს შმორიანს წარმოშობდა სტიქსად წოდებულს.
- 109 იქ მე გულდასმით ვადევნებდი თვალს ყოველივეს,
და შევამჩნიე — ამ ჭაობში ბინძური ბრბონი
გააფთრებული სახისანი და ტანშიშველნი.
- 112 ეს აქ ცოდვილებს გაემართათ სასტიკი ბრძოლა,
არა ხელებით მარტოოდენ, არამედ თავით,
მკერდით, ფეხებით, — ხორცს აგლეჯდნენ კბილებით ერთურთს.
- 115 „ეს, შვილო ჩემო, — მომიბრუნდა ოსტატი ტკბილი, —
„რასაც უცქერი სულგბია იმათი, ვინაც
„გული გაულო განრისხებას. დეე უწყიდე,
- 118 „რომ წყლის ქვემოდაც ბევრი ჰყრიან; უმძიმეს ოხვრით
„ამოუბურთავსთ ზედაპირი მათ ჭაობისა,
„შენს თვალთახედვას ყოველის მხრივ რომ გადაშლია.
- 121 „დალექილ ლაფში ჩაძირულნი მწარედ მოსთქვამენ:
„ვცხოვრობდით ნათელ ქვეყანაში ბოროტის გულით,
„და ედებოდა იქ ჩვენს სულებს თანდათან ჭვარტლი.
- 124 „ლაფში ჩაყრილნი ვიტანჯებით ამისთვის ახლა“.
„აი ეს ჰიმნი ხრინწიანობს მათ ყანყარატოში,
„რადგან გამოთქმა გარკვეულად არ ძალუძთ მისი“.
- 127 შემოვუარეთ ნაპირ-ნაპირ ჭაობის დიდ წილს,
ხმელეთისა და წყალთა შუა, თან განუწყვეტლივ
თვალს ვადევნებდით ლაფში ჩაყრილ ცოდვილთა ურდოს,
- 130 და ჩვენ დასასრულ ერთი ციხის ძირს მივადექით.

ქ ე ბ ა მ ე რ ვ ე

მივსდევდი ოსტატს, და სანამდის მივადგებოდი
კოშკის სანახებს, თვალი ვჰკიდეთ ციხის ქონგურებს,
შევნიშნეთ ორი მორიალე თვალწვრილი შუქი,

- 4 რომელთაც ერთიც შორეთიდან ესიტყვებოდა.
მივმართე ისევ ვირგილიუსს — ამ ზღვას ცოდნისას,
ვარქვი: — „რას ნიშნავს ამ სამკეცი შუქის რიალი,

- 7 „ესეც მასწავე, ვინ ანთო ეგ კელაპტრები?“
მან მიპასუხა: — „შეგიძლია უკვე შენიშნო
„მღვრიე წყლის პირზე, რაც მოგველის, თუ რომ ჭაობზე
- 10 „ამგვარი ორთქლის საფარველმა არ დაგაბრკოლა“.
არასდროს ლარით ჯერ ისარი არ უტყუორცნიათ
ეგზომ სისწრაფით გამპობელი შორი ეთერის,
- 13 როგორც ამ წამში მოქროლავდა წყლის ზედაპირზე
პატარა ნავი შურდულივით ჩვენსკენ მავალი.
მართავდა ამ ნავს ერთადერთი მენიჩხე ვინმე,
- 16 და მოჰყვიოდა: — „შენც მოსულხარ, სულო მძვინვარე“.
„ამაოდ ჰყვირი შენ ჩვენს მიმართ, ჰოჲ, ფლეგიას!“ —
გაბრაზებულმა უპასუხა ოსტატმა ჩემმა, —
- 19 „ჩვენ შეველა შენგან დაგვეჭირდება გაღმა გასვლამდის“.
ვით უშველებელ სიცრუისა გამგონი კაცი,
გამწარებული განაგონით და შენასმენით,
- 22 ასე ფლეგიას აიტანა იმ წუთში ბოლმამ.
ჩემმა მეგზურმა ფეხი ჩასდგა ჩამომდგარ ნავში,
და მეც მანიშნა ამის შემდეგ შიგ ჩავმჯდარიყავ.
- 25 ჩავსხედით ორნივე ძველებურად ანაგებ ნავში,
და გაემართა იგი-სწრაფად, თანაც გზადაგზა
ზედაპირს წყლისას აჩნდა კვალი უშველებელი.
- 28 როცა მივჰქროდით ამ მკვდარ წყლებზე გამალებული,
გადმოდგა სული ამოსვრილი ერთავად ლაფში,
და მომამახა: — „მარქვი სულო, ვინა ხარ შენა
- 31 „აქ რომ მოსულხარ დადგენილი ჟამის უადრეს?“
მე ვუპასუხე: — „თუ მოვსულვარ, მე აქ არ ვრჩები.
„მაგრამ შენ ვინ ხარ, სულო, ესდენ ზიზღის მომგვრელი?“
- 34 მომიგო სულმა: — „მე გახლავარ ერთი მათგანი,
„ვინაც მარადჟამს ზედ დასტირის თავის მწარე სვეს“.
ვარქვი: — „მამ ღარჩი ცრემლების და გლოვის ანაბრად,
- 37 „სულო წყეულო, შეგიცანი ვინაც არ იყვე,
„ლაფში გასვრილი, შეთხუპნული და გაზინთული“.
ორივე ხელით მოეჭიდა ის ნავის ძვიდეს,

- 40 მაგრამ ოსტატმა მას ხელი ჰკრა და მიაძახა:
„წა, გამეცალე და გაპყევი სხვებს, შენებრ ძაღლებს“.
შემდეგ ოსტატი შემომეჭლო და გადამოცნა,
- 43 და მითხრა ასე: — „კურთხეული იყოს დიაცი,
„ვინც შენ წარმოგშვა, გაგაჩინა, ამაყო სულო.
„ქვეყნად ეგ სული თავკერძობით იყო ცნობილი,
- 46 „არც თუ სიქველეს შეუმკია ხსოვნა ამ კაცის,
„და ამიტომაც ამ ბნელეთში, ამ ჯოჯოხეთშიც
„უმწეოდ დაძრწის იგი ეგზომ გაცოფებული.
- 49 „იცი რამდენ კაცს საიჭიოს მოჰქონდა თავი
„ქვეყნიერების გამგებელად, უებრო მეფედ.
„ხედავ ქვესკნელში ის სულები პატივახდილი,
- 52 „გოჭების მსგავსად ვით დაყრილან ლაფში მოსვრილი.
„აწ საზიზღარი მოგონება შაენილა მათგან“.
ვარქვი: -- „ოსტატო, საამურად დამირჩებოდა,
- 55 „ვიდრე ამ ტბიდან ორივენი ამოვიდოდეთ,
„ენახო ის სული იმ ტლაპოში ვით ჩაიფლება.
„მან მიპასუხა: — „ვიდრე გაღმა ნახავდე მიწას
- 58 „ეგ საწადელი უეჭველად შენ აგიხდება.
„კარგადაც მესმის რად გახარებს ამგვარი ნდომა“.
მცირე ხნის შემდეგ ვნახე მართლაც. თუ ვით სწეწავდენ
- 61 მას სხვა სულები. ამოსვრილი აგრეთვე ლაფში.
ასე რომ დღესაც მე მიუძღვნი უფალს მადლობას.
ჰყვიროდა ყველა: — „ეგ შენა ხარ ფილიპ არჯენტი?“
- 64 გაცოფებული. გულამაყი ფლორენტინელი
კბილით იგლეჯდა, იკაწრავდა საკუთარ სხეულს.
დავსტოვეთ იგი, მასზე სიტყვას არ გავაგრძელებ.
- 67 ანაზღეულად შემომესმა გოდების ხმები.
შევჩქვიფდი, შევკრთი. მივაჩერდი ნაპირს შორეულს.
მითხრა ოსტატმა: — „შვილო ჩემო, ამიერიდან
- 70 „გუახლოვდებით ჩვენ იმ ქალაქს დიტედ წოდებულს,
„და მანდ ბინადრობს უთვალავი, ბნელი ლაშქარი“.
„ოსტატო, — ვარქვი, — მე შევსცქერი შორეულ ველზე

- 73 „წითელ მიზგითებს უშველებელს ცაში ატყორცნილს,
გამოხურვებულ რვალის მსგავსად მოლაპლაპეთა“.
მან მიპასუხა: — „ეგ ცეცხლია მარადქამული,
- 76 „მანდ სივრცეებში მომწყვდეული და მოვარვარე —
„ეს აჩენს წითლად ამ შენობებს ქვესკნელის კიდეს“.
ჩვენ მივადექით თვალშეუვლებ, უძირო ჯურღმულს,
- 79 რომელიც ქალაქს გარს უვლიდა ქამარის მსგავსად,
გეგონებოდათ გალავანი მტკიცე რვალისა.
გამოხდა ჟამი, ზედწავაწყდით ჩვენ ისეთ ადგილს,
- 82 სადაც მენავემ დაიყვირა ძალოვანის ხმით:
„ჩამოდით ახლა და დაგხვდებათ იქ შესავალი“.
მე ვნახე მაშინ კარისბჭესთან უშქარი სული,
- 85 რომელთაც ცაში შეუცოდავთ, და ამიტომაც
ჩამოუყრიათ ამ ქვესკნელში და აქ ღნაოდენ:
„ეს ვინ არიან ამ სიკვდილის სასუფეველში
- 88 „ჟამის მოსვლამდის ბნელ ქვესკნელში რომ ჩამოსულან?“
ბრძენმა ოსტატმა მათ ანიშნა და განუმარტა,
მათთან უბნობა რომ ეწადა გააგებინა.
- 91 როცა სიცოფე დაურჩქალდათ, მათ უპასუხეს:
„ჩამოდი მარტო, ხოლო კაცი იგი ურთოსანი,
„ვინც თავხედურად შემოჭრილა ჩვენს საუფლოში,
- 94 „თუ შეუძლია, მარტოხელა გაუდგეს გზასა,
„შენ კი, ბნელეთში ვინც უწევდი მას მეგზურობას,
„დასტოვე იგი, დაბინავდი ამ სავანეში“.
- 97 იცი, მკითხველო, თუ რარიგად დამამწუხრებდა
ამ შეჩვენებულ საუბარის თავათ მოსმენა,
რადგანაც უკან მობრუნების წამერთო სასო.
- 100 და ვარქვი ოსტატს: — „ო, ძვირფასო, ჩემო მეგზურო,
„შენ ბარე შეიდგზის დამიფარე განსაცდელისგან,
„ნულარ დამტოვებ და უკეთუ გვეკრძალვის წინსვლა,
- 103 „უკუ მოვიქცეთ ორივენი გამოვლილ გზითა“.
ჩემმა მეგზურმა, მბრძანებელმა მომიგო ასე:
„ნუ გეშინია, ჩვენ ვერავინ ვერ დაგვაბრკოლებს,

- 106 „ყოვლისა შემძლემ რაკი დაგვრთო ერთხელვე ნება.
„აქ მომიცადე, გაიმხნევე გული იმედით,
„მე არ დაგტოვებ ამ ქვესკნელში არასდროს მარტო“.
- 109 მითხრა, დამტოვა იჭვნეული მამამ შზრუნველმან,
და „ჰო“ თუ „არა“ წამდაუწუმ იბრძოდა გულში.
იგი მცირე ხანს ჩურჩულებდა იმ დემონებთან,
- 112 და ჩვენმა მტრებმა გაიხურეს კარები მაგრად.
გარედ დასტოვეს მყის ოსტატი გახევებული.
იგი მობრუნდა, წამოვიდა ნელი ნაბიჯით,
- 115 თავჩაქინდრული დედამიწას დასჩერებოდა,
და სიამაყის ნატამალიც არ უჩნდა შუბლზე,
ამოიოხრა, დარდიანად წაიბუტბუტა:
- 118 „ვინ დამიკეტა მე ნეტავი ასე იჩქითად
„ვარამის სახლის შეუვალი კარიბჭეები?“
შემდეგ ამისა მომიბრუნდა და მეუბნება:
- 121 „შენ ნუ გაფიქრებს მღელვარება ესოდენ ცხადად.
„გამყლავნებული ჩემს სახეზე და ჩემსავე ხმაში.
განსაცდელისგან მე გამოვალ გამარჯვებული,
- 124 „კარიბჭეების დამგმანველი ვინაც არ იყვეს.
„არ ახალია თავხედობა მათი ამგვარი,
„მათ სხვა კარიბჭეც დაუგმანავთ ძალით გრძნეულით,
- 127 „მაგრამ ისინიც უმოქმედოდ დარჩენილია.
„მათზე ხომ ნახე წინასწარი სიკვდილის მიერ;
„აჰა, ის ლანდი უმეგზუროდ ძირს რომ ჩამოდის
- 130 „გაგვიღებს ჩვენაც შეუვალი ციხის კარიბჭეს“.

ჟ ე ბ ა მ ე ც ხ რ ე

გამიერთა ფერი, როს ვიხილე უკუქცეული,
ჩემი მეგზური მომავალი პირისპირ ჩემსკენ.
ბრძენმა ოსტატმა დაიოკა მყის მღელვარება.

- 4 სულგანაბული დამდგარიყო, რადგან ზრქელ ნისლში
თვალი ვერასფერს შეამჩნევდა დიდ მანძილებზე.
„ხამს გამარჯვება წილად გვერგოს... და ვინძლო არა...“

- 7 „მაგრამ ჩვენ გვწყალობს დიდი ძალა... მე ვინატრებდი
„რომ მოგვევლინოს დროზე მაინც უკვე აღთქმული“...
კარგად ვამჩნევდი ვით მიჩქმალა პირველ სიტყვათა
- 10 მან მნიშვნელობა, მაგრამ შემდეგ წართქმული აზრი
სულ სხვანაირად შევისმინე და შევიგენი.
მაინც შემაკრთო ამ უბნობამ უსრულოდ თქმულმა,
- 13 რომელსაც მეტი მნიშვნელობა მე მივანიჭე,
ვიდრე წარმომთქმელს ჰქონდა თავათ გამოზომილი.
„მინდა ვიცოდე ამ მწუხარე ქვესკნელში ჩასვლა
- 16 „თუ შეუძლიათ ბინადართა პირველი გარსის,
„მათ ვინც უებარ მჭმუნვარებით შეპყრობილია?“
ეს შევეკითხე მე ჩემს ოსტატს და მან მომიგო:
- 19 „ჯერ იშვიათად თუ მომხდარა, რომ გზა იგივე,
„რომელსაც მივსდევ მე ამჟამად, ვინმეს ოდესმე
„რომ გაეთელოს და დაეგდოს ამ გარემოში.
- 22 „თუმცა მომხდარა, რომ მე აქვე ჩამოვსულიყავ
„სასტიკ ერიქტოს შელოცვებით წაქეზებული,
„(რომელიც სულებს უბრუნებდა მიწიერ სხეულს),
- 25 „მცირე ხნით ადრე ქვრივი იყო ჩემი სხეული,
„რადგან არ ახლდა მას იმჟამად ეგ ჩემი სული,
„როცა ერიქტომ მაიძულა მე აქ ჩამოსვლა,
- 28 „რათა იუდას ნათესავის ერთ-ერთი სული
„მას გამოეხმო, — განაგრძობდა ოსტატი ჩემი, —
„და გარსი ესე უღრმესია ყველა სხვა გარსზე,
- 31 „ყველაზე ბნელი და მტევადი განსაკუთრებით,
„მაღალ ზეცისგან მოზორებით არის მდებარე,
„მე კარგად ვიცნობ აქაურ გზებს, დამშვიდდი შენაც.
- 34 „ჭაობი ესე სიბინძურით და შმორით სავსე
„ორგვლივ არტყია ქალაქს იმავ ნაღვლის სავანეს,
„რომელშიც ჯერაც უბრძოლველად ვედარ შევსულვართ“.
- 37 აქ მან დასძინა კიდევ სიტყვა რამოდენიმე.
რომელიც ახლა უკვე ვედარ მომიგონია,
რადგანაც მზერა თვალთა ჩემთა სწორედ იმ ჟამად

- 40 მიქცეულიყო აღმოდებულ მწვერვალისაკენ,
სადაც ვიხილე ინფერნალი სამი ფურია,
სისხლში მოსვრილი და ქალური აღნაგობისა.
- 43 წელზე ეხვიათ მათ სამთავეს მწვანე ურჩხულნი,
და თმების ნაცვლად დახვევოდათ ასპიტნი თავზე,
ნაწნავებივით შემობსკვნილი ზედ საფეთქლებზე.
- 46 მომმართა იმან, ვინც იცნობდა ამ ასაბიებს
მარადიული მწუხარების, ცრემლის დედოფლის:
„ხედავ, — მითხრობდა, — შენ მანდ სასტიკ ერინიებსა,
- 49 „ერთი მხარ მარცხნით მდგომარეა თავათ მეგერა,
„ხოლო მხარ მარჯვნით ცრემლს რომ აფრქვევს, ის ალექტოა,
და იმათ შორის რომ ჩამდგარა — თვით თიზიფონე“.
- 52 ეს მითხრა შემდეგ და დადუმდა ოსტატი ჩემი.
შუბლს ილადრავდენ სამივენი ბასრი ფრჩხილებით,
თავში იცემდენ, ხორცს იგლეჯდენ, ისე წვივოდენ,
- 55 რომ მე შიშისგან მივეკარი მყისვე ჩემს ოსტატს.
„მოდი, მედუზა, ჩვენ ქვად ვაქცევთ იმას ამ წუთში“.
ასე ჰყვიროდნენ, თანაც ქვევით იხედებოდნენ.
- 58 „ჩვენ ცული ვქენით, რომ თეზევსის შურისაგება
„ვერ მოვიყვანეთ სისრულეში, დაუყონებლივ
„გამოტრიალდი, დაიფარე ამ წამსვე სახე,
- 61 „თორემ გორგონემ თუ შეგნიშნა და დაგინახა,
„ზევით ამოსვლის იმედს უნდა გამოეთხოვო“, —
მითხრა ოსტატმა, შემდეგ თავათ შემომაბრუნა,
- 64 არ ენდო იგი ჩემსავე ხელებს და საკუთარი
მყის მომაფარა მან თვალებზე და მთელ სახეზე.
ჰოი, თქვენ ვისაც გაგაჩნიათ სალი გონება,
- 67 ხამს რომ შეიცნოთ იღუმალი ეგ შეგონება
აწ ამ უცნაურ სტრიქონებში საცნაურქმნილი.
უკვე აზვავდნენ, აგრილდენ ირგვლივ ზვირთები,
- 70 და მათი გრგვინვა შემზარავი და აბორგება
აზანზარებდა შიშის ზარით ორივე ნაპირს.
ეს მიაგავდა ამოვარდნას ქარიშხალისას,

- 73 რომელიც თავზე დაატყდება ტყეს უეცარად;
დაღეწავს შტოებს, წარიტაცებს ყვავილს და ფოთოლს,
მაჰქრის გრიალით გულამაყი, თავაწყვეტილი;
- 76 და წინ გაიგდებს ბულს მტვერისას, მწყემსებს და ჯოგებს.
ოსტატმა ჩემმა წამს შეუშვა ხელი ჩემს თვალებს,
მითხრა: — „აჲ გმართებს დაძაბული მიმართო მხერა,
- 79 „იქითკენ, სადაც მოსჩანს ქაფი, ორთქლი და კვამლი“.
ვით ბაყაყები, გველისაგან დაშინებულნი,
წყალს გაირბენენ ტყაპატყუბით და მოკურცხლავენ,
- 82 მიაშურებენ თავშესაფარს, ლეყებს, ან ბეჩოს,
ვნახე ასევე უამრავი სულების ხროვა,
ვით გაუბოდდა ერთ ვილაცას შეძრწუნებული,
- 85 რომელიც სტიქსზე უშიშარად გადმოდოდა,
თანაც ფეხები არც კი ჰქონდა დასველებული,
მარჯვენა ხელით იცილებდა კვამლს მოზღვავებულს,
- 88 ხოლო მარცხენა გაეშვირა თავის წინაშე.
მივხვდი, ის უნდა ყოფილიყო ცით მონავლენი
და მივუბრუნდი ვირგილიუსს, რომელმაც წამსვე
- 91 მამცნო დუმილით მომავლისთვის მეცა თაყვანი,
ჰოჲ, რარიგად იყო იგი აღშფოთებული!
მიუახლოვდა მყის კარიბჭეს, შემოჰკრა წნელი,
- 94 გაიღო კარი, არ უქნია ძალდატანება.
„ჰოჲ, ზეციდან უღმობელად გადმორეკილნო,
„თქვენ ნათესავნო განდევნილნო და საზიზღარნო, —
- 97 შესძახა მყისვე იმ საშინელ ზღურბლთან მისულმა, —
„საიდან მოდის თქვენი ეგზომ გულგოროზობა,
„როგორა პბედავთ ამბოხებას იმ ძალის მიმართ,
- 100 „რომელიც მიზანს ჯერ არასდროს არ ასცდენია.
„ან ტანჯვას თქვენსას აორკეცებს და ამახვილებს.
„გახსოვთ ცერბერი აღრენილი, გააფთრებული,
- 103 „კისერგაფცქვნილი და ნოკაპი შემოღადრული“...
შემდეგ მიიქცა ტალახიან გზისაკენ იგი,
არ შეგვაძინია აღარც ჩვენ და არც სხვა მრავალი,

- 106 და ჩვენც გავწიეთ იმ მიწისკენ წმინდა სიტყვებით
გამხნეებულნი და იმედით გულმოცემულნი.
შევედით ისე, შებრძოლებაც არ მოგვხდომია,
- 109 და მეც მეწადა დამენახა, თუ ამ ციხეში
ვინ დაემწყვდიათ იმ დაგმანულ კარებს გადადმა.
შესვლის უმაღვე მიმოვავლე თვალი გარემოს,
- 112 და ვნახე ირგვლივ გადაშლილი ჭალაკი დიდი
სავსე წამებით და საშინელ მწუხარებითა.
როგორც არღესთან, სადაც რონის მდორდება წყალი,
- 115 როგორც პოლასთან ან მდინარე ქვარნაროს ახლოს,
სად იტალიას ჰკეტავს იგი. და მიჯნებს მისას
ულოკავს კალთებს, ეხუტება და ეტმასნება,
- 118 ასევე ირგვლივ საფლავები ღარავდენ მიწას
უსწორმასწოროდ, საშინელად მიმოქცეულნი.
საფლავებს შორის ლიცლიცებდენ ცეცხლის ენები.
- 121 როგორც გველები დაკლაკნილი და დაგრეხილი,
ისე სასტიკად მოდებოდა ცეცხლი ლუსკუმებს,
რომ ზედ თამამად გააღვობდა რკინას მჭედელი.
- 124 ლუსკუმებისთვის გადაეძროთ მუნ სარქველები,
იდგა ისეთი სიმძიმელი, მწარე გოდება,
რომ ცხადი იყო მოისმოდა წამებულ სულთა
- 127 ყივილი, ვაჟ და ღნავილი გულშემღონები.
მივმართე ოსტატს: — „ვინ არიან ბედშავნი სულნი,
„ამ ლუსკუმებში დასუდრულნი რომ ხმას გვაწვდიან,
- 130 „გვასმენენ ეგზომ უსასო, მწუხარე კენესას“.
და მან მომიგო: — „აქ არიან ჰერეზიარქნი,
„კერპთა ქურუმნი, მწვალებელთა მამამთავარნი,
- 133 „მათი ამყოლი, ასაბია და მიმდევარი.
„ვინც სწავლას მათსას ემხრობოდა თანმიმდევრობით
„მსგავსი მსგავსთან წევს და ლუსკუმებს სხედასხეავგარი
- 136 „ცეცხლი უნთია ყოველის მხრივ შემოგზნებული“.
მიჰყვა მხარმარჯვნივ და დავადეთ წამების არე,
და გადავლახეთ გაღავანი ამაღლებული.

- ქალაქის კედელთ და დასჯილთა საფლავებს შორის
ვიწრო ბილიკით მიდიოდა ჩემი მეგზური,
და მეც კვალდაკვალ მას მივსდევდი. მივმართე ოსტატს:
- 4 „დიდო გენიავ! ვინაც ჩემი მსვლელობის კვალი,
„შენი მაღალი ნებისამებრ, უწმინდურობის
„ერთი ბუდიდან მეორეში წარმართე, — გვედრი
- 7 „დამიშოშმინო სურვილი და საცნაურ მიყო,
„ძალგვიძს ვიხილოთ მდებარენი ამ საფლავებში?
„ახდილ ლუსკუმებს დარაჯიც კი არ ახლავს ერთი“.
- 10 მან მიპასუხა: — „ეს საფლავნი დაიხშობიან,
„იოსაფატის ჭალიდან რომ მოვლიან სულნი,
„იქ დატოვებულ სხეულებით განკაცებულნი.
- 13 „აქეთ გაშლილან სამარხები ეპიკურისა,
„და ამ მოძღვარის მიმდევართა, ვინც ღალადებდნენ
„შესახებ სულის სიკვდილისა სხეულთან ერთად.
- 16 „აქ შევეცდები გიპასუხო შენს შეკითხვაზე,
„და შეგისრულო სათხოვარი მეორე კიდევ,
„რომლის შესახებ არას ამბობ“. შეგკადრე ოსტატს:
- 19 „ჩემო კეთილო წინამძღოლო! გულის გაღება
„მე შენს წინაშე არ ვისურვე იმისთვის მხოლოდ,
„თავი ზედმეტი საუბრით რომ არ შეგაწყინო“.
- 22 „ო, ტოსკანელო! ხორციელად რომ სტუმრებიხარ
„ამ ცეცხლმოდებულ სამყოფელსა, სადაც გაისმის
„სათნოდ მეტყველნი შენნი ხმანი, შესდექი ერთს წუთს!
- 25 „ეგ ტკბილი ენა გარკვეულად ამყლავნებს, რომ შენ
„იმ კეთილშობილ ქვეყნის ძე ხარ, რომლისათვისაც
„მე შეიძლება მავნებელი ვიყავი მეტად“.
- 28 მოულოდნელად შემომესმა სიტყვები ესე
ერთი პირლია საფლავიდან; შეშინებული
მე უფრო ახლოს მივეკარი ჩემს წინამძღოლსა.
- 31 მითხრა ოსტატმა: — „მიიხედე, რა გემართება?
„ფეხზე დამდგარა ფარინატა საფლავის თხრილში, —
თავით წელამდე შევიძლია მისი დანახვა“.

- 34 და ჩემი თვალი ფარინატას თვალს შეეყარა,
იგი ამაყად აღმართავდა შუბლსა და მკერდსა,
თითქოს წამება ზიზღსა ჰგვრიდა მას მარტოოდენ.
- 37 ხელის საჩქარო და ძლიერი ამოძრავებით
მიმაახლოვა ფარინატას საფლავს ოსტატმა,
და მითხრა თანაც: — „საუბარი მოსჭერიო მოკლედ“.
- 40 შევდეგ უსიტყვოდ საფლავის წინ, და ფარინატაც
ჩუმად მიმზერდა ამაყად და ზეიადად ერთს ხანს;
შემდეგ მომმართა: — „წინაპარნი ვინ იყვნენ შენნი?“
- 43 მე მოვინდომე შესრულება მისი ნებისა.
და ჩემს პასუხში ყველაფერი გულახდით ვამცნე.
მაშინ თვალეები ზე აღმართა ფლორენციელმა
- 46 და მითხრა: — „შენი წინაპრები, -- ჩემი და ჩემთა
„ნათესავთა და მიმდევართა მოსისხლე მტრები, —
„ორჯერ განედევნე სამშობლოდან!“ „ჰო“. — ვუპასუხე.
- 49 „ისინი პართლაც განიდევნენ. მაგრამ უკანვე
„შესძლეს ხელახლა დაბრუნება, როგორც პირველად,
„ისე მეორედ; თქვენებმა კი ეს ვერ ისწავლეს“.
- 52 მაშინ სამარხის თავსახურის უკანა მხრიდან.
მოულოდნელად სხვა ცოდვილმა თავი ამოჰყო.
ფეიქრობ, მუხლებზე დაჩოქილი თუ იყო იგი.
- 55 მიმოიხედა ჩემს გარშემო იმგვარად, თითქოს
სურდა, რომ გვერდით დაენახა სხვა ვინმე კიდევ,
მაგრამ, როდესაც დაიფერფლა მისი იმედი,
- 58 წარმოსთქვა მოთქმით: — „ამ ბედშავს და ბნელ საპატიმროს
„თუ შენ სწვევიხარ საკუთარის გენის ძალით,
„მაშინ რა მოხდა, რომ შენს გვერდით ვერ ვხედავ ჩემს შვილს?“
- 61 ეუთხარ: — „არა ვარ საკუთარის ძალით მოსული;
„აი, აგერ იქ მელიოდება მომყვანი ჩემი:
„ეგებ ნაკლებად ა ფ ა ს ე ბ და მას შენი ვვიდო“.
- 64 მისმა სიტყვებმა და სასჯელის ხარისხმა უკვე
ჩვენთვის ნათელჰყო ვინაობა იმ ცოდვილისა;
აი, პასუხი პირდაპირი რად იყო ჩემი.

- 67 ზე წამოიჭრა ის უეცრად და შემომძახა:
 „ა ფ ა ს ე ბ დ ა ო? ნუთუ იგი მკვდარია უკვე?
 ნუთუ მის თვალებს აღარ ჰმოსავეს ნათელი ტკბილი?“
- 70 და რა შემნიშნა, რომ მე პასუხს ვაგვიანებდი,
 ცოდვილი მყისვე გადაბრუნდა საფლავსა შიგან,
 და იმის შემდეგ არ უხილავს ჩემს თვალებს იგი.
- 73 სამაგიეროდ მას, ვისთვისაც შევჩერდი მე იქ,
 ჩემგან ნათქვამით არ შეცვლია სრულიად სახე, —
 იღვა უძრავად კვლავ ზვიადი და უდრეკელი.
- 76 იგი ხელახლა დაუბრუნდა შეწყვეტილ ბაასს:
 „თუ სამშობლოში ვერ დაბრუნდნენ ჩ ე მ ი ა ნ ე ბ ი,
 „ამ სარეცელზე უმეტესად მაწუხებს ეს მე.“
- 79 „მაგრამ აღვზნებას ვერ მოასწრებს ორმოცდაათჯერ
 „სახე აქაურ ღვთაებისა, რომ შენ იხილავ,
 „თუ რა სამძიმო შეიქმნება ეს დაბრუნება.
- 82 „გაფიცებ ნათელ სამყაროში მიქცევის იმედს,
 „შემატყობინო, თუ რად სტანჯავს ეს ხალხი ასე
 „ჩ ე მ ე ბ ს თავისი საშინელი კანონმდებლობით“.
- 85 მე ვუპასუხე ამის გამო: — „სისხლისღვრა დიდი,
 „რომელმაც ზვირთნი არაბის წითლად შეღება,
 „იწვევს გულიდან ჩვენს ტაძარში ანნაირ ლოცვებს“.
- 88 ამოიოხრა, გააქნია თავი და მითხრა: —
 „მარტო არ ვიყავ ამ საქმეში და ჭეშმარიტად,
 „მე სხვებთან ერთად უმიზეზოდ არ ვმოქმედობდი.
- 91 „სამაგიეროდ მე ვიყავი ერთი იქ, სადაც
 „ერთხმად გადასწყდა დედამიწის პირიდან აღგვა
 „ფლორენციისა, და შევსძელი დამეცვა იგი“.
- 94 დეე მშვიდობა დაუმკვიდრდეს ამიერიდან
 „შენს მოდგმას! მაგრამ ეგებ ჩემი ფიქრების ხლართი
 „გახსნა როგორმე, — მოვუბრუნდი ამგვარის თხოვნით:
- 97 „მე ვფიქრობ, თუ კი არა ვსცდები, რომ მომავალი
 მთელი იმისი შედეგებით ხსნილია თქვენთვის.
 „თუმცა კი ნაცვლად თქვენს წინაშე დახშულა აწმყო“.

- 100 „ვით დასუსტებულ თვალთახედვის მქონენი, ისე
 „ჩვენ უკეთ ვარჩევთ, — მიპასუხა. — შორეულ საგნებს;
 „მეუფემ ესდენ გაგვანათლა უზენაესმა.
- 103 „მაგრამ, როდესაც მოვლენანი ახლოვდებიან,
 „ჩვენი შორსხედვა ამაოა, და, თუ არ გვაძმცნეს,
 „ვერ ვივებთ თქვენი მიწიერი ცხოვრების ამბავს.
- 106 „აი აქედან შეგიძლია მიხვდე, რომ ჩვენი
 „წინასწარხედვის ნიჭი მყისვე მოჰკვდება, როგორც
 „მომავლის ბჭენი სამუდამოდ დაიხშობიან“.
- 109 მაშინ, ვსცანი რა საკუთარი დანაშაული,
 ვუთხარ: — აუწყე შენს მეზობლად წაქცეულ ცოდვილს,
 „რომ მისი შვილი ცოცხალია ამაჟამად კიდევ.
- 112 „და თუ მე ნაცვლად პასუხისა ხმა არ დავსძარი,
 „ეს მოხდა მხოლოდ იმ ფიქრებში გართვის მიზეზით,
 „რომელიც ახლა გამირკვია შენს ღიერ თქმულმა“.
- 115 ოსტატი უკვე მიმიხმობდა. ამის მიზეზით
 მე დავაჩქარე ცოდვილისთვის მიმეცა კითხვა,
 თუ მასთან ერთად პატიმარნი ვინ ისხდნენ კიდევ.
- 118 მითხრა: — „ჩემს გვერდით აქ დაყრილან ათასზე მეტი.
 „მათ შორის ფრიდრიჰ მეორეა და კარდინალი;
 „ხოლო შესახებ დანარჩენთა მე არას ვიტყვი“.
- 121 ის დაიმალა ამის შემდეგ; მეც გავემართე
 მგოსნისკენ, თანაც მაფიქრებდა სიტყვები თქმული
 ფარინატასგან, ჩემის აზრით, მუქარით სავსე.
- 124 კვლავ გზას გაუდგა წინამძღოლი და მკითხა თანვე:
 „რაა მიზეზი, ასე ძლიერ რომ მოიწყინე?“
 და მეც პასუხი მოვახსენე ამ შეკითხვაზე.
- 127 „დეე ხსოვნაში ღრმად ჩაგეჭრას, — მიბრძანა ბრძენმა, —
 „შენს წინააღმდეგ დამუჭრების შემცველი სიტყვა;
 „მაგრამ მისმინე! — და მან თითი შემართა მაღლა, —
- 130 „როს წარუდგები შენ იმ ქალის უნათლეს სახეს,
 „ვისი ბრწყინვალე თვალთახედვა სჭვრეტს ყოველივეს,
 „შენი ცხოვრების მომავალ გზას გაუწყებს იგი“.

- 133 სთქვა ეს და მარცხნით გადუხვია, ჩვენ მოვიტოვეთ უკან ქალაქის გალავანი და ამ ქალაქის ცენტრს მივაშურეთ ჭალისაკენ დაშვებულ გზითა.
- 136 ჭალიდგან გახრწნის ოხშივარი აღწევდა უკვე.

ქ ე ბ ა მ ა თ ე რ თ მ ა ბ ე

- უზარმაზარი, ნაპრალებით ტანდარღვეული, კლდეების პირით მიმავალნი, თავს წავადექით კიდევ უმეტეს სატანჯველით დასჯილთა კრებულს.
- 4 რა ვერ გავუძღვით საშინელი უფსკრულის სიღრმით აღმონათხევი ოხშივარის საზიზღარ სუნსა, ვეებერთელა საფლავის ქვას ამოვეფარეთ!
- 7 და იქ ვიხილე მე შემდეგი ეპიტაფია:
„ჩემს შიგან პაპი ანასტასე დამკვიდრდა ბინად,
„ვისაც ფოტინმა დაუბნია გზა სიპართლისა“.
- 10 „ჩვენ აქ ნელინელ მოგვიხდება დაშვება დაბლა,
„თანისთანობით ამ სიმყრალეს რომ შევეჩვიოთ;
„ხოლო შემდეგში ის საგრძნობი იქნება ნაკლებ“.
- 13 ვკადრე პასუხად მე ოსტატსა: — „გთხოვ მოიგონო
„ისეთი რამე, რომ ამოდ დრო არ ვიდოდეს“.
მომიგო: — „ფეიქრობ მე ამაზე, ხომ ხელავ თვითონ.
- 16 „ამ კლდეთა შორის, შვილო ჩემო, — განაგრძო შემდეგ, —
„სამ იარუსად დაწყობილან ვეება გარსნი.
„მსგავსათ მათისა, რომლებშიაც იყავი უკვე,
- 19 „გარსები ესე გავსილია დასჯილ სულელებით;
„და რომ იკმარო შენ იმათი დანახვა მხოლოდ,
„მსურს აქ გაუწყო მიზეზები მათი დასჯისა,
- 22 „მოყვასისათვის მიყენება ზიანის, ვნების
„ბოროტ განზრახვის მიზანია, და შესრულება
„ხდება ამ მიზნის ტყუილით და ძალდატანებით.
- 25 „ტყუილი — ეს ხომ მანკი არის კაცთა ბუნების,
„იგი ისჯება უმკაცრესად. აქ მატყუარნი,
„ღვთისგან უმეტეს შერისხულნი, ძირს ჰყრიან უფრო.

- 28 „გარსი პირველი სავანეა მოძალადეთა,
 „და, ვით ზიანი ძალადობით ხდება სამგვარი,
 „ამიტომ იგი დაუყვიათ სამ გარსად კიდევ.
- 31 „ძალდატანება შესაძლოა ღმერთზე, მოყვასზე
 „და თავის თავზე: დაატყდება პირს ან მის დოვლათს
 „იგი, ამაში დაგარწმუნებ ახლავე ნათლად:
- 34 „კაცის მკვლელობა. დაშავება, სხვისი ქონების
 „განადგურება, გატაცება. აკლება, დაწვა —
 „ძალდატანებად ჩაითვლება მოყვასის მიმართ;
- 37 „ამიტომ მკვლელნი, დამკოდველნი სამძიმოდ, ცეცხლის
 „წამკიდებელნი და მძარცველნი ცალკე ბრბობად
 „პირველ ქვეგარსში მისცემიან წამებას მისჯილს.
- 40 „კაცს შეუძლია მიიტანოს ძალდატანება
 „საკუთარ თავზე, ქონებაზე; და ამის გამო
 „მისთვის მეორე ქვეგარსია სასჯელის ბუდედ,
- 43 „ვინც თვითნებურად თავს ანებებს საწუთროს თქვენსას,
 „ან ვინც წააგებს ან გაფლანგავს თავის ქონებას,
 „და შემდეგ სტირის იქ, სადაც მას ჰპართებდა ლხენა.
- 46 „უფლისა მიმართ ის ილაშქრებს ძალდატანებით,
 „ვინც თავის გულში უარსა ჰყოფს უწმინდეს სახელს,
 „და ვინც ღმერთსა ჰგმობს მისგან შექმნილ ბუნების გმობით.
- 49 „აი. ამიტომ მცირე გარსში მოქცეულია.
 „ვინაც ატარებს დაღს სოდომის და კაპორისას.
 „და ღმერთი ვისაც ვერ უგრძნვია საკუთარ გულში.
- 52 „კაცს შეუძლია, რომ ყოველი სულის მქენჯნავი
 „მოტყუილების მსხვერპლად იგიც გახადოს, ვისაც
 „აქვს დაჯერება და ის. ვინაც არ ხარჯავს რწმენას.
- 55 „მეორე დარგის მოტყუება ბუნების ძალთა
 „მიერ გაბმული სიყვარულის კავშირსა სთიშავს;
 „და ამიტომაც მოქცეულა მეორე ვარსში:
- 58 „ფარისევლობა. პირფერობა. სიყალბე. ჯადო.
 „მაქანკალობა. მკრეხელობა. მეჭრთამეობა.
 „სიმონია და სხვა ამგვარნი საქმენი ბილწნი.

- 61 „პირველი დარგის მოტყუება ძირფესვიანად
„სპობს ბუნებრივი სიყვარულის ჩანასახს, მასთან
„გარძნობას, რომელიც ჰქმნის შემდეგში ურთიერთ რწმენას.
- 64 „აი, ამიტომ უკანასკნელ უმცირეს გარსში
„მსოფლიოს ცენტრში, სადაც ტახტზე დამჯდარა დიტე,
„მარადისობა მოღალატეს მუხრუჭებს უჭერს“.
- 67 „ოსტატო, — ვარქვი, — ყოველივე შენს მიერ თქმული
„გასაგებია და იძლევა სწორ წარმოდგენას
„ამ უფსკრულის და შიგ მოქცეულ ცოდვილთა ირგვლივ.
- 70 „მაგრამ მაუწყე: ამ ნისლოვან ჭაობში სულნი
„წვიმით გვემულნი, ქარის ფრთებზე მოფარფატენი,
„ან ერთმანეთზე მიწეულნი ბინძური ლანძღვით,
- 73 „რად არ დასჯილან აღმოდებულ ქალაქის ცეცხლში,
„თუ კი მათ რისხვა დასტეხიათ თავზე უფლისა?“
„ხოლო თუ არა, რისთვისღა სასჯელი ესე?“
- 76 „მან მიპასუხა: — „რა მიზეზით ამბობებულა
„ჩვეულებრივის წინააღმდეგ გონება შენი?
„ან თუ რაიმე სხვა საგანზე მოპართე აზრი?
- 79 „ნუთუ არ გახსოვს კანონები, რომლითაც სამი
„ადამიანის ცოდვით სავსე შიდრეკილება
„განსაზღვრა შენმა ეთიკოსმა შემდეგი სახით:
- 82 „გულარძნილობა, სიბოროტე და გულმხეცობა.
„გულარძნილობა, შეურაცხყოფის ღვთაებას ნაკლებ
„და ამის გამო ნაკლებადაც ისჯება იგი.
- 85 „თუ კარგად გინდა შეიგნო ეს ჭეშმარიტება,
„წარმოდგინე შენ — გარეშე ამ გარსებისა —
„რაგვარ სულთა აქვსთ მიჩენილი ადგილი ტანჯვის:
- 88 „მაშინ შეიგნებ, თუ ისინი რისთვის არიან
„ქვედა გარსების ცოდვილთაგან გამოყოფილი,
„და მათ ნაკლებად რისთვისა სჯის ღვთის მსაჯულება“.
- 91 „მზეო, მკურნალო დაბნელებულ თვალთა ხედვისა,
„კითხვების ახსნით შენ ესოდენ მამბდნიერებ,
„რომ ჩემთვის ეჭვი საჭიროა, ვითარცა ცოდნა.

- 94 „გთხოვ ერთხელ კიდევ, დაიხიო ოდნავად უკან
 „და მითხრა, თუ ვით შეურაცხყოფს მექრთამეობა
 „ცის სათნოებას: გამიხსენი ეს კვანძი, გვედრი“.
- 97 „ფილოსოფია, — მიპასუხა, — ბევრ თავის დარგში
 „ასწავლის ყველას, ვინც ისურვა ისწავლოს მისნი
 „საიდუმლონი, რომ ბუნებას სათავეს აძლევს
- 100 „ღვთის გონება და ხელოვნება; ხოლო თუ კი შენ
 „გულმოდგინებით ჩაიხვდავ შენს ფიზიკაში,
 „ამოიკითხავ თავშიდავე, რომ ხელოვნება
- 103 „თქვენი, რამდენად შეიძლება, ბუნებას ჰბაძავს,
 „როგორც შეგირდი თავის ოსტატს, და რომ ღვთისაგან
 „ვით პაპისაგან შეილიშვილი, გამოდის იგი,
- 106 „ახლა, თუ კი შენ დასაწყისი შესაქმის წიგნის
 გაგახსენდება, მიხვდები, რომ ეს ორი წყარო
 „კაცსა ანიჭებს სიცოცხლეს და ცხოვრების სახსარს.
- 109 „ხოლო მექრთამე სხვა გზით მიდის: ის უმხედრდება
 „ბუნებასა და ხელოვნებას მისგან გამოსულს,
 „და თავის იმედს სხვა რამეზე ამყარებს მუდამ.
- 112 „აწ კი მომყევი — მიმიწოდებს სურვილი წინ მე:
 „უკვე აენტო ჰორიზონტზე თევზის ნიშანი
 „და თითქმის ეტლის ზოლიაკო შთავიდა ჩრდილოს.
- 115 „და ეს იქ, სადაც ეშვებიან კლდეებით დაბლა“.

ჰეგა მეთორმეტე

ადგილი იგი, რომელთანაც ჩვენ მივალწიეთ,
 იყო პიტალო, უფსკრულისკენ დაქანებული.
 ასე მეგონა მდგარ ვიყავი მე ტრანტის ხევში.

- 4 ადიგის პირას, სად მეწყერი და მიწის ძვრები
 ლალრავენ მიწას და ფლატეებს აზანზარებენ.
 აქ ნიადაგი ზედ საყრდენსაც ველარ კპოულობს.
- 7 მთის მწვერვალიდან მოშორებულ ველის პირამდის
 კლდისა ფერდები ისე ცერად შემართულიყვნენ,
 რომ არსაიდან საცალფეხოც არ სჩნდა ბილიკი,

- 10 რომლითაც მგზავრი დიდის ჯაფით მიადწევს ზეთავს.
იწვა თხემისა ზედაპირზე კრეტას სირცხვილი —
დემონი იგი, ვინც შეიცვნეს ერთხელ ყალბ ძროხად.
- 13 როცა შეგვნიშნა, წამსვე სხეულს თავის საკუთარს
დაუწყო კბენა ბრაზისაგან გახელებულმა.
შესძახა მაშინ მინოტავროსს ბრძენმა მეგზურმა:
- 16 „ხომ არ გგონია მოსულიყოს აქ შენი მკვლელი,
„ის სეფეწული ათინისა, ვინც იმ სოფელში
„მოგიღო ბოლო და ქვესკნელში შთამოგაგზავნა.
- 19 „წა, არაწმინდავ, იგი მოვა მხოლოდ და მხოლოდ
„ნახოს და დასტკბეს აქ ქვესკნელში თქვენის წამებით“.
როგორც მოზვერი, სასიკვდილო ჭრილობის შემდეგ
- 22 საბელს რომ გასწყვეტს, უშედეგოდ დაიწყებს ხლტომას,
ასე ბორგავდა მინოტავროს, მაშინ ოსტატმა
გაფრთხილებულმა მომაძახა: — „ძირს ჩაირბინე,
- 25 „ვიდრემდის იგი გახელებით ბორგავს, სხმარტალებს“.
ჩაყვევით ბილიკს და დაფშვნილი ქვების ყორეზე
ძლივს ვიმაგრებდი საკუთარი ტანის სიმძიმეს.
- 28 მე ჩავდიოდი თავდაღმართზე ჩაფიქრებული.
ოსტატი ჩემი მომიბრუნდა და მეუბნება:
„ალბათ შენ ჰფიქრობ ამ დაღეწილ კლდეთა ნაფშვენზე,
- 31 „რომელსაც ახლა უთვალთვალებს ის ცოფიანი,
„პირველითგანვე. როცა ჩაველ ქვესკნელის ფსკერზე,
„ირგვლივ მდებარე თვალუწვდენი სალი კლდეები
- 34 „ჯერაც არ იყვნენ დამსხვრეული და დაღეწილი.
„მცირე ხნის წინად. თუ მე ხსოვნა აღარ მძალატობს.
„იმის მოსვლამდის, ვინც ქვესკნელში დიტეს წარსტაცა
- 37 „პირველი გარსის უდიდესი ნაალაფარი.
„და ეგ ტაფობი საშინელი, თვალშეუვლები
„შეკრთა, შეინძრა, შეზანზარდა გვრილიაშემო,
- 40 „ასე მეგონა ეს სამყარო უშველებელი
„ბორგავდა მისის სოცვარულით შეტოკებული,
„ვინც არა ერთხელ ეგ ქვეყანა თვალშეუდგამი

- 43 „ხელახლა გაჰქნა ამბოხებულ ქაოსის მტვერში.
„ასე ამგვარად, ამ ადგილას აგრეთვე სხვაგან
„კლდე ძველთა ძველი ნაფხვენებად გადაქცეულა.
- 46 „დაძაბე მზერა, ჩაიხუტე ემანდ უფსკრულში,
„ვინადგან ახლა სისხლის ღელეს ვუახლოვდებით,
„იხარშებიან ამ ღელეში სწორედ ისინი,
- 49 „ვინც თავის მოყვასს აყენებდა ძალდატანებას“.
ბრმაო სიხარბევე, და სიცოფვე აღვირახსნილო,
ეს თქვენ გვაქეზებთ ამ სიცოცხლის მოკლე მანძილზე,
- 52 რათა მარადყამს ვიწვებოდეთ სისხლის მორგეში.
ენახე გარშემო შემორტყმოდა ველს დიდი ხარო,
ჩემმა მეგზურმა რომ მიამბო სწორედ ისეთი,
- 55 კლდის ნამუსრევთა და ამ ორმოს ვრცელ ოლეებში
დააბოტებდენ კენტავრები მშვილდ-ისარით ხელში,
ისევე, როგორც ეს სჩვეოდათ მათ სააქაოს.
- 58 რა დაგვინახეს ამ დაღმართით ჩამომავალნი,
შესდგენ და საში იმათვანი ჯგუფს გამოყვენს.
მოგვიახლოვდნენ, მშვილდ-ისარიც მყის მოიმარჯვეს.
- 61 და სამთავანმა მოგვაძახა ერთმა კენტავრმა:
„რომელ წამების სანახავად მოდიხარო გვარქვით,
„ან რომელ მხრიდან წამოსულხართ გვითხარით მალე.
- 64 „თორემ ახლავე დაგეწევათ ისარი მალი“.
მიუგო მაშინ მას მეგზურმა დარბაისელმა:
„ამის შესახებ მოვახსენებთ პასუხს, ჩვენს ხირონს.
- 67 შენ კი, გულფიცხო, რომ წინადაც გიცნობდენ ისე,
„როგორც მშვილდოსანს სულწასულსა და მოუთმენელს“.
მეგზურმა ჩემმა ხელი მკიდა და მეუბნება:
- 70 „ეს არის ნესუს, მშვენიერი დეჟანერასთვის
„ოდესლაც თავი რომ გასწირა და მოიკვდინა.
„შუაში მდგომი არის თავათ დიდი ხირონი,
- 73 „რომელიც იყო მამამძუძე აჭილევისა,
„ხოლო მეორე ფოლუსია გახელებული.
„ეს მშვილდოსნები გარს უვლიან ხირონს ათასგზის,

- 76 „და ვაჲ იმას, ვინც დასტოვებს მიჩენილ ადგილს
„დანაშაულის შესაფერად მუნ მიკუთვნებულს“.
მიუეხალოვდით ჩვენ ორნივე ფეხმარდ კენტავრებს;
- 79 ხირონმა ხელში მოიმარჯვა წანსვე ისარი,
და ისრის წვეტით გაიჩეჩა გრძელი წვერები,
ასე მიმართა თანამგზავრებს გვერდით მდგომარეთ:
- 82 „თქვენ დააკვირდით იმ მეორეს უკან მომავალს,
„არც ერთი მკვდარი ქვაზე ფეხებს ასე არ ადგამს“.
ჩემი ოსტატი გვერდით უდგა იმ წამში ხირონს,
- 85 სიმაღლით თვისით მისწვდა იგი კენტავრს მკერდამდის —
სად ცხენის ტანი უერთდება კაცის თავისიერს.
ეუბნებოდა: — „ღიახ, იგი ცოცხალი არის,
- 88 „მე დაეკისრე მას ვაჩვენო ეს ბნელი ველი.
„უცილობლობამ მოიყვანა ის ამ ქვესკნელში,
„არა სურვილმა უმიზეზოდ აჩემებულმა
- 91 „ერთმა ასულმა ზეციური დასთმო ოსანას
„რათა მას ჩემთვის დაეკისრა ეს დავალება
„არ არის იგი, ავაზაკი, არც მე ვარ მავნე,
- 94 „გაფიცვებთ სახელს იმ არსისას, ვინც ჩემს ნაბიჯებს
„მართავს ამ გზაზე, წარგვიძღვარე ერთი თქვენგანი,
„რათა გვიჩვენოს მდინარეზე მეგზურმა ფონი,
- 97 „და კაცი ესე, ვინც სულსავით ვერ აპობს ჰაერს,
„ზურგზე შეისვას და ამგვარად წამოიყვანოს“.
ხირონი ნესუსს მიუბრუნდა და ეუბნება:
- 100 „გაბრუნდი უკან, გააცილე და დაიფარე“.
ასე ვიარეთ კენტავრების მფარველობის ქვეშ,
სისხლიან დელეს მივყვებოდით, და მოგვესმოდა
- 103 სისხლში ჩაყრილთა სიმძიმილი ღია ფრიადი.
ვსჭვრეტდი ცოდვილებს — წარბებამდის სწვდებოდათ სისხლი.
ღიდი კენტავრი გვეუბნება: — „შეხე ტირანებს
- 106 „სისხლში, ძარცვაში ვისაც ედოთ მიწაზე წილი.
„ჰა, ალექსანდრე, მანდ სასტიკი, მხეცი დიონის,
„ვინც სიცილიას არა ერთი მოჰგვარა ჭირი;

- 109 „ვეგრ ეცვლინ შავი თმებით შუბლშებურვილი,
„ხოლო მის გვერდით სდგას მტარვალი, ობიცყო დ'ესტე,
„რომელიც გერმა მოაკვდინა იმ სამყაროში“.
- 112 მე გადავხედე ვირგილიუსს, ის მეუბნება:
„პირველად იგი მიიჩნევ, მე კი მეორედ“.
მცირე ხნის შემდეგ დააკვირდა ერთ ბრბოს კენტავრი,
- 115 კისრამდის იყვნენ ცოდვილები სისხლში ჩაფლული.
მანვე გვიჩვენა განზე მდგარი ერთი ცოდვილი,
გვითხრა: — „ამ კაცმა ღვთის ტაძარში მოჰკლა მოყვასი,
- 118 „რომელსაც ახლაც იხსენიებს ინგლისის მხარე“.
შემდეგ ვიხილე მე ლანდები სისხლის დეღეში,
რომელთაც უჩნდათ სისხლის ზემოდ მთელი სხეული.
- 121 და შევიცანი მე მათ შორის რამოდენიმე.
სისხლის მდინარე წვრილდებოდა თანდათანობით,
და იმ ადგილას, სადაც დეღე იყო იმდენად
- 124 მარჩხად გაშლილი, კოჭებამდის გვწკვდებოდა სისხლი,
ჩვენც იქ ვარჩიეთ იმ მდინარის გაღმა გადასვლა.
„შენ როგორც ჰხედავ, ეგ მდინარე კლებულობს გზა-გზა. —
- 127 მითხრა კენტავრმა, — მაგრამ ნახავ მეორე მხარეს,
„უფრო და უფრო გაღრმავდება სისხლისა ზევი,
„იქ კი ტირანებს წარბებამდის ადგება სისხლი.
- 130 „ეს იმ ადგილას, სად ღვთიური განაჩენისგან
„სისხლის მორევში ჩაუვდიათ მეფე ატილა,
„რომლის სიმკაცრე დედამიწას აზანზარებდა.
- 133 „იქვე შეამჩნევ შენ ტირანებს პირუს და სექსტუსს,
„ნახე მდულარე, აქოთებულ სისხლის მორევში
„მდულარე ცრემლებს რომ აფრქვევენ და სულს დაფავენ;
- 136 „ერთი მათგანი არის თავათ რენე კორნეტო,
„ხოლო მეორე, მის მახლობლად რენე დი პაცო,
„რომელნიც მგზავრებს თავს ესხმოდენ დიდ თემშარებზე“.
- 139 სთქვა და გაბრუნდა, გადალაზა მეორედ ფონი.

ვიდრე ნესუსი გავიდოდა მდინარის გაღმა,
ჩვენ ერთ უღაბურ. უბილიკო ტევრში შევედიო,
მწვანისა ნაცვლად ტყეს მოსხმოდა შავი ფოთლები,

- 4 ირგვლივ ტოტები კუთხიანი და დაგრეხილი.
აქ ნადირები ბინადრობენ სწორედ იმგვარი,
თავზარს რომ სცემენ კორნეტოს და სეკინას მცხოვრებთ.
- 7 ბუდეს იგებდენ აქ ჰარპები გულშემზარავი,
სტროფადის მკვიდრი ტროელები რომ გამოდევნეს,
და მათ აუწყეს ჰომავალი ბედითი ქამი.
- 10 ჰარპებს ზედ ესხათ ტანზე ფრთენი უშველებელი,
და თავ-კისერი ჰქონდათ მხრებზე ადამიანის,
ფეხებზე ესხათ უჩვეულო ბასრი ჭანგები,
- 13 ხოლო მუცელზე ბანჯგვლიანი ემოსათ ბუნტყლი.
ისხდენ ხეებზე და ისმოდა ხანკამოშვებით,
მათი ძახილი საოცარი და ამაზრზენი.
- 16 და შემესიტყვა მე კეთილი ოსტატი ჩემი:
„ხამს ვიდრე მანძილს შორეულსა შეუღლებოდე,
„იცოდე ახლა დაიწყება გარსი ძეორე,
- 19 „და გარსი ესე დაილევა, როცა მივალწევთ
„შიდამოს მწუხარს, უღაბურსა და ქვიშიანსა.
„დაუკვირდები ყოველივეს და შენ შეამჩნევ
- 22 „სანახაობას საოცარსა და გასაკვირველს.
„ასე რომ მკრთალად გეჩვენება ნათხრობი ჩემი“.
ყოველი მხრიდან მომესმოდა კვნესა, წუხილი,
- 25 მაგრამ მე თვალით ვერ ვხედავდი თუ ვინ ოხრავდა.
შიტოძაც შევსდეჯ ნადვლიანი, ჩაფიქრებული.
მგოსანს ეგონა: მე ვერ მივხვდი თუ რა ხდებოდა,
- 28 ამ ხეებისგან გამომავალ ურვას, გოდებას
ვაწერდი თითქოს უღრან ტყეში დამალულ სულებს.
და მიიხრა: --- „თუ შენ რომელიმე ხის შტოს მოსტეხავ,
- 31 „ნახავ რარიგად შეგეცვალოს გულში ნაზრახი“.
გავჰართე ხელი, უშველებელ, ეკლიან ხიდან
მოვსდრიკე ტოტი, შევაბრუნე და ჩამოვსტეხე.

- 34 იკვლა წამსვე ტანმა ხიზამ: — „რისთვის მომტეხე?“
და შემდეგ, როცა სისხლისაგან სულმთლად გაშავდა:
„ნუთუ მცირედი სასოებაც არ გაგაჩნია.
- 37 „ოდესღაც ჩვენაც ქვეყანაზე კაცი ვიყავით,
„ახლა შენც ჰხედავ ხის ტანი ვართ გარინდებული.
„ხამს ხელი შენი ყოფილიყო უფრო შემწყალე
- 40 „თუნდ გველის მართვის რომ ჩაგსვლოდა სხეულში სული“.
ვით ნორჩი ტოტი ცალმხარეზე აღმოდებული
მეორე მხარეს შეჰქმნის შუშხუნს და აცრემლდება,
- 43 ასეც ამ შტოდან თანაბარად გამოჟონავდენ
სისხლი და სიტყვა; ამიტომაც შევეუშვი ხელი,
და დავემსგავსე დაწინებულს ანაზღეულად.
- 46 „სულო ვნებულო, — შეესიტყვა ჩემი ოსტატი, —
„რომ შესძლებოდა მას წინდაწინ ერწმუნებინა
„ის, რაც ოდესღაც ჩემს ლექსებში ამოუკითხავს,
- 49 „არამც და არამც არ გახლებდა იგი შენ ხელსა.
„და ეს ყოველი იყო ისე გაუგონარი,
„რომ სამწუხაროდ წავაქეზე ამ საქციელში,
- 52 „რათა საბაბი ამნაირად მას მისცემოდა
„შენი სახელი საიქიოს ეხსენებინა,
„სადაც მას ისევ გაბრუნების ნება აქვს სრული“.
- 55 ხემ უბასუხა: — „ისე მხიბლავ შენი სიტყვებით,
„დღეილის დაცვა ამიტომაც არ შემძლია.
„ხელში მეკავა ორი კლიტე ფრიდრიჰის გულის,
- 58 „ისე ხელმარჯვედ ამ იარაღს ვატრიალებდი,
„რომ სულ ყველაზე ავუცრუე მბრძანებელს გული.
„ისეთის დიდის სიბეჯითით, გულმოდგინებით
- 61 „მე ვასრულებდი ჩემს სამსახურს, — ბოლოს და ბოლოს
„დავკარგე ძილი, მოსვენება და კარიერაც.
„და შეძევებმა, ვინც დღედაღამ კეისრის კარებს
- 64 „შესჩერებოდენ, შეაძულეს მას ჩემი თავი.
„უამმა, სასახლის ინტრიგებმა და გარყვნილებამ
„აბობოქრა ჩემს წინაღმდეგ ყოველი კაცი,

- 67 „როცა აუგუსტუსს ჩემზე გული ააყრევინეს, —
„პატივისცემა შემეცვალა მყისვე პატიჟად —
„ამბოხდა სული, — გადავწყვიტე თვითმოკვდინებით
- 70 „გამოვქცეოდი ცხოვრებიდან სასტი სიძულვილს,
„და გულმართალმა წაწყმედის გზა ამოვიჩიე.
„უნორჩეს ფესვებს ამა ხისას აწ გეფიცები
- 73 „ბატონისათვის არაოდეს მილალატნია,
„რადგანაც იგი იყო ღირსი პატივისცემის.
„უკეთუ ერთი თქვენთაგანი იქ მიბრუნდება,
- 76 „გთხოვთ ხსოვნა ჩემი მტრების მიერ აწ წაბილწული
„კვლავ აღადგინოთ იმ მიწაზე და გაამართლოთ“.
შესდგა მგოსანი, მერმე ისევ მე მეუბნება: —
- 79 „დროს ნუ დაჰკარგავ, შეეკითხე, როცა დადუმდეს,
„იმის შესახებ, რაც შენ კიდევ გაინტერესებს“.
და ვუპასუხე: — „სჯობს შენ ჰკითხო ჩემს მაგიერად,
- 82 „რადგანაც გული ამიჩვილდა სობრალულისგან,
„მიტომაც ენა ვერ დამიძრავს ხმის გასაცემად“.
„ეგ კაცი იტყვის საიქიოს სიტყვას მართებულს,
- 85 „მაგრამ ეს გვამცნე, სულო, ეგზომ დატყვევებულო.
„ვით გადასახლდა სული შენი ამ ხის კვირტებში,
„თუ ძალუძს ვისმეს, რომ დაიხსნას იგი აქედან?“
- 88 ჰკითხა ოსტატმა ღმობიერად ხეს გარინდებულს.
ამოიოხრა ძალოვანად მაშინ ამ ზემან,
და ოხვრა იგი გარდაიქცა მყისვე სიტყვებად:
- 91 „მოკლე პასუხი შესაძლოა გაგცეთ ამაზე,
„როდესაც სული თავის ნებით გამოეხსნება,
„თვისთა კავშირთა უკითხავად გააზატდება,
- 94 „იმას მინოსი გადაგზავნის მეშვიდე გარსში.
„ტყეში მოხვდება, არ ექნება აღარსად იმას
„ერთი ადგილი და მუდმივი მუნ სამყოფელი.
- 97 „აღმოცენდება იგი, როგორც თესლი იფქლისა,
„ყლორტად ამოვა და იქცევა ველურ ხის ტანად.
„მოვლენ ჰარპები, სოჰკორტნიან ყლორტებს და ფოთლებს,

- 100 „და გაიხსნება იარები ათასნაირი.
„სხვა სულებსავით ჩვენც დავიწყებთ გარკანის ძებნას,
„მაგრამ ვერც ერთი ეღირსება კვლავ შესამოსელს.
- 103 „რადგანაც ნებსით მიტოვებულს ველარ ვიბრუნებთ.
„წვათრევთ მაშინ ჩვენს ვნებულ სულს ვარამის ტყეში,
„და სათითაოდ ჩამოვჰკიდებთ ცალკეულ ხეზე“.
- 106 ყურს მივუგდებდით ჯერაც კიდევ იმ ხისა ჩივილს,
ახალ-ახალი სათხრობელის მომლოდინენი,
როცა ერთბაშად შემოგვესმა აურზაური,
- 109 რომლის მინაგვარს გაიგონებს ტახის მარეკი,
უდაბურ ტყეში ჩასაფრული და განაბული,
როცა ატყდება მადევართა ყვფა-განგაში,
- 112 მხმარი ფოთლების და შტოების ლიწინ-ლიწინი.
წამს თვალი ვჰკიდეთ — მხარმარცხნიდან ჩვენსკენ მორბოდა,
აქელებული ორი სული შტოების მსხვრევით.
- 115 ერთმა მათგანმა დაიყვირა: — „მოვედ სიკვდილო,
„რალას აყოვნებ, გევედრები, მოვედ სიკვდილო“.
ხოლო მეორე მოჰკიოდა: — „ო, ჩემო ლანო,
- 118 „ასე ფეხმარდი ყოფილიყავ ტოპპოს ბრძოლაში“.
ეს დაიძახა და ერთ ბუჩქში გაუჩინარდა.
მისდევდა სულეებს შავ ძაღლების ლეგონები,
- 121 გახელებული შოროკავდენ როგორც მწევრები,
რომელთაც თავი აუშვიათ საბელებიდან.
მისცივდენ მყისვე სულგანაბულს ჩირგვში მჯდომარეს,
- 124 ბასრი კბილებით დაუღადრეს ბედშავს ფერდები,
დაჭვლიჯეს მერმე და აქციეს ნაკუწ-ნაკუწად,
თან წარიტაცეს მოსხმარტალე მისი სახსრები.
- 127 ჩემმა მეგზურმა ხელი მკიდა და მიმიყვანა
აქვითინებულ ბუჩქის ძირას, და დავინახე —
როგორ სდიოდა სველ იარებს სისხლი და ცრემლი.
- 130 მოსტყვამდა ბუჩქი: — „ჯიაკობო და სანტ ანდრეა,
„სთქვი, ზედ საყრდენი ჩემ შტოთაგან გაკეთებული,
„რად გამოგადგა, ან რალასთვის გამოიყენე,

- 133 „ან მე ცოდვები შენს მაგივრად რად მომეკითხოს?“
და ჰრქვა ოსტატმა: — „სთქვი ვინა ხარ დაწყულულებული,
„აგრე რომ კენესი ცრემლნარევი სისხლის მნთხეველი,
- 136 მიუგო ბუჩქმა ცრემლიანმა და დაკოდილმა:
„ჰეჲ, სულეზო, აქ მოსულნო ჳვრეტად წამების,
„რომელმაც აგრე შემომადეცქენა ფოთოლნი ჩემნი.
- 139 „გვედრით, მწუხარე ბუჩქის ძირას ჩემი ფოთლები
„მიმოფანტული მოაგროვეთ ისევ ერთ ადგილს.
„ვარ ნაშიერი იმ ქალაქის, ნათლისმცემელმა
- 142 „მის პირველ მფარველს რომ წაართვა და დაიჩემა,
„მიტომაც მისი ხელოვნება ამწუხრებს გულებს,
„და არნოს ხიდზე მარსის ძეგლი რომ არ მდგარიყო.
- 145 „გაწეულ ჯაფას დაჰკარგავდნენ ქალაქის მკვიდრნი,
„რომელთაც იგი ხელმეორედ ააღორძინეს
„ატილას მიერ დატოვებულ ნაცარტუტაზე;
- 148 „მაგრამ ვაჲმე, --- დაუმატა ენებულმა სულმა, ---
„ჩემივე სახლი სახრჩობელად გამოვიყენე“.

ქ ე ზ ა მ ი თ ო თ ხ მ ე ტ ე

მშობელი მიწის სიყვარულმა დამიპყრო სრულად.
მაშინ ფოთლები მოვაგროვე მიმოფანტული,
და დაუბრუნე ხეს, რომელიც დადუმდა უკვე.

- 4 შემდეგ მივედიტ ჩვენ იქ. სადაც მეორე ნაწილს
გარსის მესამე ემიჯნება ნაწილი, — სადაც
სჩანს ზენაარსის შემარისხველი მართლმსაჯულება.
- 7 რომ ზედმიწევნით დაგიხატოთ საგნების სახე,
ვიტყვი, რომ ჩვენ ველს მივალწიეთ იმგვარს, რომელიც
თავის წიაღში არ ახარებს რაიმე თესლსა.
- 10 მას ტყე სევდისა სარტყელივით გარს მოვლებია,
ვით იმ ტყეს არხი მწუხარების არტყია ირგვლივ.
აქ, ამ საზღვარზე, შევაჩერეთ მსვლელობა ჩვენი.
- 13 ქვიშა გამშრალი და მხურვალე ჰფარვიდა ველსა,
ქვიშა ისეთი, რომლის მაგვარს ოდესღაც ფეხით
სთელავდა კატონ. ო, ღვთიურო შურისძიებავ!

- 16 რა საშინელი უნდა იქმნე შენ იმის თვალში,
ვინაც კი ჩემის მხედველობის წინაშე გაშლილ
სანახაობის ამ აღწერას გადაიკითხავს!
- 19 უანგარიშო, უთვალავი ვნახე იქ ურდო
ტანგამიშვლებულ და მოტირალ აჩრდილებისა.
თითქოს სხვადასხვა დასტეხოდით სასჯელი თავზე:
- 22 ზოგნი ეყარნენ გაშოთვილნი. ზოგნიც დამსხდარნი
მოკუნტულიყვნენ საცოდავად, მაშინ როდესაც
ზოგიერთები აქეთ-იქით ვიდოდნენ გაბმით.
- 25 უკანასკნელთა დიდი იყო რაოდენობა,
ხოლო მათი კი, ვინც ძირს იწვა იყო ნაკლები,
მაგრამ დრტინვა კი უმეტესი ისმოდა მათგან.
- 28 მთელს იმ უდაბნოს დასდიოდა თქორივით თავზე
თოვლი ცეცხლისა, ისე როგორც ალბების მთებში
მოცვივის თოვლის ფანტელები უქარო დლითა.
- 31 ვით გახურებულ ინდოეთში ცეცხლის ქულები
თავს დასდიოდა ალექსანდრეს მხედრობას ციდან,
და ძირს დაყრილნი განაგრძობდნენ მიწაზე წვასა,
- 34 რის გამო გასცა ალექსანდრემ ბრძანება ჯარში, —
მიწა ფეხებით მოეთელნათ, რომ ცეცხლის წვიმას
ცეცხლის გაჩენა ვერ მოესწრო და ჩამქრალიყო, —
- 37 ასე უდაბნოს დასდიოდა მარადი ცეცხლი,
როგორც აბედი ტალკვესის ქვეშ, ის ინთებოდა.
და წამებულებს მით სატანჯველს უორკეცებდა.
- 40 და ამ ტანჯვაში საცოდავი ხელები მათი
დაუსვენებლივ აქეთ-იქით დაფათურობდნენ,
და შორს ისროდნენ მათ გარშემო დაცემულ ალებს.
- 43 „შენ დაამარცხე ყოველივე და ყველაფერი, —
მივმართე ოსტატს, — იმ გულზეიად დემონთა გარდა,
„ცეცხლის ქალაქის — დიტეს ბჭესთან რომ შეგვეყარნენ.
- 46 „ვინ არის აქ ეს გოლიათი, მაუწყე იგი,
„სჩანს არას ფიქრობს ამ საერთო ხანძარის ირგვლივ,
„და წევს ამაყად, ცეცხლის დელემას არ ჰგრძნობდეს თითქოს.

- 49 ხოლო მიხვდა რა ეს ცოდვილი, რომ მე ჩემს მგსაერთან
იმის შესახებ ვლაპარაკობ, წამოიძახა:
„სულ იგივე ვარ მე მკვდარი თუ ცოცხალი მუდამ!
- 52 „იუპიტერმა რომ დასტანჯოს თვისი მჭედელი,
„ვინაც რისხვის დროს გამოსტაცა პირბასრი ელვა
„და მით გულმკერდი გამოვიმირა სიკვდილის წუთში;
- 55 „მან სათითოდ რომ დასტანჯოს ყველა მჭედელი
„თავისი შავი სამჭედლოსი — გიბელოს მთისა,
„და თან ჰყვიროდეს: — «მომეშველე, ერთგულო ვულკან!»
- 58 როგორაც იგი გაჰყვიროდა ფლეგრიის ომში;
„ყველა მეხები რომ დამატყდეს იმისი თავზე, —
„ჩემის მოტეხით ის მაშინაც ვერ დასტებებოდა“.
- 61 აქ ისე ძლიერ ამეტყველდა მეგზური ჩემი,
როგორაც უმალ არ მსმენია მისი უბნობა:
„ო, კაპანეოს! გოროზობა არ სცხრება შენი,
- 64 „მაგრამ სასჯელი მით უმეტეს გაქვს საშინელი;
„შენი უზომო გაცოფება თუ არის მხოლოდ
„ემაგ სიგიჟის ღირსეული სანაზღაურო“.
- 67 შემდეგ ამისა მე მომმართა: — „ეს არის ლანდი
„შვიდთა მეფეთგან, თებეს ალყა რომ შემოარტყეს,
„რომელიც წინათ ცათამჰყრობელს ეურჩებოდა
- 70 „და ეურჩება აქამომდე, როგორც ემჩნევა;
„სამაგიეროდ სიამაყე, შუბლზე რომ უჩანს,
„დაიმსახურა მან ისე ვით სანაცვლო ჯილდო.
- 73 „ახლა მომყევი და უფროთხილდი, რომ არ შეახო
„ფეხი ამ ქვიშას აღმოდებულს; რაც შეიძლება
„უნდა ეცადო არ დასცილდე ნაპირებს ტყისას“.
- 76 დაღუმებულნი ტყის სიღრმიდან გამომდინარე
მცირე ნაკადულს მივადექით; მაჟრჟოლებს ახლაც
მეწამულ ფერად შეღებილი ზვირთები მისი.
- 79 ვითარცა წყარო ბულიკამეს მდულარე წყალი
რბის და შემდეგში ცოდვილ ქალებს უნაწილდება,
ისე წითელი ნაკადულის რბიოდნენ წყალნი.

- 82 ფსკერი მისი და ნაპირები დაფერდებული
ქვის კალაპოტად ქცეულიყო; მე მივხვდი მაშინ —
ჩვენი გზაწვრილი ამ ნაკადულს მიუყვებოდა,
- 85 „მას შემდეგ, რაც ჩვენ მოვიტოვეთ კარები უკან,
„რომლის გამოვლა აკრძალული არა აქვს არვის,
„შენთვის ჩემს მიერ ნაჩვენები საგნების რიცხვში
- 88 „შესანიშნავი არ ყოფილა არცერთი ისე,
„ვით ეს ნაკადი, ალს რომელნიც ანელებს ყოველს“, —
ასეთი იყო სიტყვა ჩემის წინამძღოლისა.
- 91 მე ამ სიტყვებმა ჩამინერგეს გამბედაობა,
და ვსთხოვე ოსტატს, რომ დაეთმო ნაწილი ჩემთვის
იმ საზრდოისა, რომელმაც მე აღმიძრა მადა.
- 94 მაშინ წარმოსთქვა: — „მდებარეობს შუაგულ ზღვაში
„დაობლებული მხარე კრიტოს. იჯდა ოდესღაც
„იქ მეფე, რომლის დროს ქვეყანა უბიწო იყო.
- 97 „იქ ერთი მთაა, ამაცობდა ოდესღაც იგი
„წყალვარდნილებით და სიმწვანით! ზოლო ამყამად
„მიგდებულა, ვით საგანი ქამგარდასული.
- 100 „ერთ დროს ის რეამ აირჩია, ვით საიმედო
„აკვანი ძისთვის; და ის უკეთ რომ დაემალა,
„ბრძანა, ყიყინით დაეფარათ ტირილი მისი.
- 103 „მთის შუაგულში სდგას მოხუცი უზარმაზარი;
„ზურგი იმისი დამიეტას მისჩერებია,
„ზოლო თვალები -- რომს, ისე ვით საკუთარ სარკეს;
- 106 „თავი მას წმინდა ოქროსი აქვს, ხელები, მკერდი --
„უსპეტაკესი ვერცხლისაგან ვამონაჭვდი,
„მთელი სხეული მუხლებამდე აქვს სპილენძისა.
- 109 „სხვა დანარჩენი -- რკინა არის საუკეთესო.
„მარჯვენა ფეხი აქვს მას მზოლოდ თიხისგან; ამ ფეხს
„ის დაპყრდნობია უფრო მეტად, ვიდრე მეორეს.
- 112 „ყოველ ნაწილში, ოქროსაგან შემდგარის გარდა,
„სჩანან ნაპრალნი, საიდანაც მოსწვეთენ ცრემლნი;
„ცრემლები ესე თავშეყრილნი გაჰყვითენ მთასა,

- 115 „და მოილტვიან ამ უფსკრულში, სადაც ჰბადებენ
„აქერონს, სტიქსსა და ფლეგეტონს, ხოლო დასასრულ
„აი, ამ ვიწრო გასავალით გადღეშვებიან
- 118 „იქ, სადაც უკვე აღარ არის სავალი მათთვის;
„მათგან იქმნება იქ კოციტი, ამ ტბის შესახებ
„მე არას გეტყვი — შენ თვითონვე იხილავ მალე“.
- 121 შეგვითხე მაშინ: — „თუ ეს ღელე სათავეს იღებს
ჩვენს ქვეყანაში, განმიმარტე, რაა მიზეზი,
რომ ამ ნაპირზე ხდება იგი ხილული მხოლოდ?“
- 124 და წინამძღოლმა მიპასუხა: — „წრისებური,
შენ თვითვე უწყი, ეს ადგილი, თუმც დიდი ხანი
„ეშვები დაბლა მიმართული სულ მუდამ მარცხნით,
- 127 „მაგრამ ჯერ მაინც ყველა წრეებს ვერ დაუარე;
„აი, ამიტომ, თუ საგნები ახალი შეგხვდეს,
„დეე შენს სახეს მათი ხილვა ნუ განაცვიფრებს“.
- 130 მივმართე კიდევ: — „გთხოვ მაუწყო, ფლეგეტონი და
„ლეთე სად არის? არ ახსენებ ამ უკანასკნელს,
„ხოლო პირველზე სთქვი, რომ იგი ცრემლთაგან სდგება“.
- 133 მომიგო: — „ჩემთვის საამოა კითხვები შენი.
„მაგრამ, მე ვფიქრობ, ამ წითელი ტალღების გრგვინვამ
„შენ უკვე უნდა გაგირკვიოს ერთ-ერთი კითხვა;
- 136 „ნახავ აგრეთვე შენ მდინარე ლეთესაც, მაგრამ
„არა ამ ადგილს, არამედ იქ, სადაც განზანვა
„მონანიებულ და შენდობილ ცოდვილთა ხდება“.
- 139 შემდეგ დაურთო: — „შეგვიძლია დავსცილდეთ ამ ტყეს;
„ეცადე უკან არ ჩამორჩე; თავისუფალი
„გზა მისდევს ღელეს; ნაპირები გრილია მისი
- 142 „და ჰქრება მათზე ყოველივე ალი ცეცხლისა“.

ჰ ე ბ ა მ მ თ ხ შ თ მ მ ტ ა

აი, მივდივართ ჩვენ ქვაღქმნილი ერთი ნაპირით:
ღელეს თავს ადვას ოხშივარი ბურუსის სახით,
და შიგ ზვირთებზე დანათოვი ცეცხლი ინთქება.

- 4 როგორაც განდსა და ბრგეს შუა ფლამანდელები
 ჯებირთ აღმართვენ, რომ ზვირთთაგან დაიცვან თავი
 და უკანავე მიაქციონ ზღვის შემოტევა,
- 7 ან როგორც კიდევ პადუელნი ბრენტის ნაპირას
 ციხე-ქალაქებს ამაგრებენ მანამდე, ვიდრე
 ჩიარენტანას მწვერვალები გალხვება სიცხით,
- 10 ისე აქაურ მშენებელსა, ვინც არის იგი,
 ლელის ნაპირზე ჯებირები უშენებია,
 თუმცა არც ისე დიდი განის და სიმაღლისა.
- 13 უკან დავტოვეთ ჩვენ ტყიანი ადგილნი უკვე,
 და შორს იმდენად, რომ მის მიმართ პირშექცეული
 ველარ შევძლებდი გამერჩია სიღრმეში იგი.
- 16 მაშინ გზადაგზა ლელის კიდით ჩვენსკენ მავალი
 შემოგვეყარა ბრბო ცოდვილთა: ყოველი სული
 ისე გულდასმით მოგვაჩერდა, ვით საღამოს უამს,
- 19 ახალი მთვარის მკრთალ ნათელში გზად შეხვედრილნი
 სჭვრეტენ ერთმანეთს მოხუჭული თვალებით. როგორც
 თერძი მოხუცი, როდესაც ის ძაფს უყრის ნემსში.
- 22 ასე გვიმზერდა ჩვენ ოჯახი წინ შემოყრილი,
 და რა შემიცნო. ტანსაცმელის კალთაზე ერთმა
 ხელი შემავლო, შემომძახა: — „ო, სასწაულო!“.
- 25 და, ვიდრე იგი ხელს აპყრობდა ჩემს მიმართ, თვალი
 შევაველე იმის დამწვარ სახეს, — თუმც დიდი იყო
 დამახინჯება ცეცხლის მიერ, მაინც შევსძელი
- 28 მეხსიერებით აღმედგინა მე იგი ჩემში:
 მაშინ, დავხარე რა მე იმის სახისკენ თავი,
 ვკითხე: — „თქვენა ხართ ეს, ბატონო ბრუნეტო. ნუთუ?“
- 31 და მან მომიგო: — „შვილო ჩემო! ნუ შეგზარდება,
 „თუ რომ ბრუნეტო ლატინი შენ ორ-სამ ნაბიჯზე
 „თან გამოგყვება და დასცდება ამ სულთა ურდოს“.
- 34 მივეც პასუხი: — „გთხოვთ თქვენ ამას დაბეჯითებით,
 „და, თუ ისურვებთ, მე დავჯდები თქვენს გვერდით აქვე,
 „თუ კი ამაზე დასტურს მომცემს ჩემი შეგზურია“.

- 37 „ო, შვილო ჩემო, — მიპასუხა, — ამ კრებულიდან
„ვინმე წამითაც რომ შეჩერდეს, ცეცხლის წვიმის ქვეშ
„გაუნძრევლად უნდა იწვეს ის ასი წელი.
- 40 „გაუყევ შენს გზას, თან მოგყვები, და შეძლებ ისევ
„შევუერთდები მე ამ ლაშქარს. რომელიც მარად
„მიდის წინ თავის მწარე ბედზე ცრემლთა მფრქვეველი“.
- 43 მე ვერ გავბედე ბილიკიდან გადამეხვია,
რათა მის გვერდით მევლო, მაგრამ თავმოდრეკილი
პატივისცემას ვამქლავნებდი და ყურადღებას.
- 46 მკითხა: — „რა ბედი ან შემთხვევა იყო მიზეზი,
„შენ აქ დანიშნულ საათამდე რომ ჩამოსულხარ?
„ან ის ვინ არის, შენ რომელიც გზას მიგასწავლის?“
- 49 „იქ, ამის ზემოდ, — ვუპასუხე, — ნათელ მხარეში,
„მე გზა დამებნა ერთ ჭალაში მოულოდნელად,
„ვიღრე მე ჩემი შემისრულდა სიცოცხლის ვადა:
- 52 „გუშინ დილითვე ვაპირებდი უკან დახევას,
„მაგრამ წარმიდგა იგი, ოდეს ვიბრუნე პირი,
„და წარმიმართა ამ ქვესკნელით გზა მსვლელობისა“.
- 55 მომიგო: — „მიჰყევ შენს ვარსკვლავსა და არ ასცდები
„დიად ნავთსადგურს, შენი ბედი თუ ვსცანი კარგად,
„როცა სიცოცხლით მშვენიერით სავსე ვიყავი.
- 58 „და, თუ კი ჩემი ნადრევი სიკვდილი არა,
„მე, დამნახველი ზეციური მადლისა შენში,
„შევეცდებოდი შრომისადმი შენს წაქეზებას.
- 61 „მაგრამ დასული თიეზოლეს თხემიდან ხალხი,
„გულბოროტი და უმადური, რომელიც დღემდე
„სულში ატარებს კვლავ მშობლიურ კლდე-ღრეთა ნიშნებს
- 64 „მტრობით სიკეთეს გადავიხდის შენს მიერ მიზღულს.
„ეს ამგვარადაც უნდა მოხდეს, რადგან რა უნდა
„ტყბილ ხილს იქ, სადაც ტყეთ დამდგარა ჯახველი მწარე.
- 67 „ძველთაგანავე ხმა დაყრილა, რომ ტომი იგი
„ბრმა არის, ძუნწი, გულხარბი და ამპარტავანი:
„შენც არ წაგბილწონ, განერიდე მათ უზნეობას.

- 70 „ბედი გიმზადებს შენ ესოდენ დიდებას შემდგომ,
„რომ შენს მიქცევას მოინატრებს ორივე მხარე,
„მაგრამ საკენკად ვერ დასწვდება ნისკარტი ხორბალს.
- 73 „დეე პირუტყვთა მინაგვარნი თიეზოლელნი
„თვის მსგავსთა გვაშებს სარეცელად იგებდნენ; მაგრამ
„ნუშც შეჭხებიან მცენარესა, — თუ მათ ნაკელზე
- 76 „კიდევ რაიმე აყვავდება, — რომელშიც წმიდა
„თესლი იფეთქებს რომაელთა, იქ რომ შთენილან,
„ოდეს ეს ბუღე გარყვნილების დაარსებულა“.
- 79 „რომ ცას ესმინა ყველა ჩემი ლოცვები, მაშინ, —
ვარქვი პასუხად, -- თქვენ აქამდე არ იქმნებოდით
„გაძეგებული მიწიერი სამყოფელიდან.
- 82 „რადგან ხსოვნაში, სევდით სავსე, ვინახავ მარად
„სახეს საყვარელს, კეთილსა და მამობრივს თქვენსას.
„ოდეს, ჭერ კიდევ საწუთროში ყოფნის ჟამს, თქვენ მე
- 85 „შემასწავლიდით, უკვდავებას ადამიანი
„თუ რა გზით იხვეჭს; დე ამიტომ, ვიდრე ცოცხალ ვარ,
„ჩემი სიტყვები აღნიშნავდნენ მადლობას თქვენდა.
- 88 „რაც სთქვით თქვენ ჩემი მომავლის შესახებ, ყველას
„დავიწერ მე და დავიხსომებ, დე განმიმარტოს
„იგი ქალწულმა, თუ მელირსა იმასთან მისვლა.
- 91 „მაგრამ ეს მინდა თქვენ უწყიდეთ, ოლონდ სინდისი
„არა მქეჯნიდეს, და მზადა ვარ მივიღო ბედის
„გამოცდილება, როგორც კი იქნება იგი.
- 94 „წინასწართქმანი მე პირველად არ მესმის მსგავსნი:
„დეე ფორტუნამ ჩარხი თვისი აბრუნოს ვით სურს,
„ხოლო გლენხმა კი ატრიალოს თავისი ბარი“.
- 97 მაშინ მოძღვარმა პირი თვისი მოიღო მარჯვნივ,
თვალი შემავლო და წარმოსთქვა: — „კარგად ის უსმენს,
„ვინაც მონასმენს აღიბეჭდავს ხსოვნაში კარგად“.
- 100 ასე ვიდოდი მოსაუბრე ბრუნეტოს გვერდით,
და შევეკითხე, თუ ვინ ჰყვანდნენ ამხანაგები
განსაკუთრებით ცნობილნი და სახელგანთქმულნი.

- 103 მან მიპასუხა: — „ზოგიერთი ღირსია ცნობის;
„დანარჩენებზე ლაპარაკი არა ღირს, რადგან
„დრო მცირე დარჩა ხანდაზმული საუბარისთვის.
- 106 „სასულიერო პირებია, იცოდე, ყველა,
„დიდად ცნობილნი და სწავლულნი. მიწაზე იმათ
„ყველას ერთნაირ ცოდვაში აქვს ჩადგმული ფეხი.
- 109 „მიემგზავრება პრისიანიო მტირალთა ბრბოში,
„იქვე ფრანჩესკო და კორსოა ავრეთვე, ხოლო
„უსაზიზღრესი თუ გინდოდა სანახაობა,
- 112 „შეგეძლო ისიც გეხილა, ვინც მსახურთ მსახურმან
„ღვთისამან არნოს ნაპირიდან ბაჩილიონეს
„ნაპირს გადასვა, სად თვის სხეულს განშორდა იგი.
- 115 „კიდევ შემეძლო ბევრი რამე მეამბა, მაგრამ
„არ მაქვს უფლება მეტი სვლისა და საუბარის,
„რადგან ახალ კვამლს უდაბნოდან ავარდნილს ვხედავ.
- 118 „მოდის იქიდან მეორე ბრბო; იმათთან ერთად
„არ უნდა ვიქმნე. ჩემს საუნჯეს გაბარებ შენა,
„რადგან ამ წიგნში მე კვლავ ვცოცხლობ; სხვას არასა გთხოვ“.
- 121 შემდეგ ის უკან გაეშურა ესოდენ სწრაფად,
როგორც ვერონის შეჯიბრის დროს მიექანება
მწვანე მათულის მომხვეჭელი: სირბილში სიანდა,
- 124 რომ მას ელოდა გამარჯვება და არა მარცხი.

ჰ ე ბ ა მ ე თ ე მ მ ს მ მ ტ ი

მიღწეულ ვიყავ ისეთ მხარეს, სადაც ისმოდა
ფუტკრის ზუზუნის მინაგვარი ხმაური რამე,
ქშუილი წყლისა მოისმოდა შემდეგ გარსიდან,

- 4 როს სამი ლანდი მოსწყა ადგილს და გამოჰქანდა,
ერთად მორბოდნენ დასეტყვილი ცეცხლის წვიმისგან.
მოგვიახლოვდნენ და გვიყივლეს შემზარავი ხმით:
- 7 „შესდეგ, გეტყობა ტანთსამოსზე ერთი თქვენგანი
„ჩვენი ცოდვილი სამშობლოს ხარ ნაშიერი“.
ვნახე მრავალი ზოგი ძველი, ზოგიც ახალი

- 10 წყლული მათ ტანზე ცეცხლისაგან ამოთუთქული,
და მოგონება ამ ამბავის ახლაც მაყრყოლებს.
ათხოვა ყური მათ შეძახილს ჩემმა შეგზურმა,
- 13 ჩემსკენ იქცია მეყვებულად პირი და მოთხრა:
„მოიცა ცოტა, ახალშოსულთ მოვექცეთ რიღათ.
„ამ გარემოში რომ არ ჰქროდეს ქარი აღისა,
- 16 „მოგიხდებოდა შენ უთუოდ წინ შეგებება“.
რა დაინახეს ჩვენ შევსდევით, წამსვე სულებმა
მორთეს ყვირილი, მოგვძახოდენ: — „შესდეგ, შესდეგო“.
- 19 რა ახლოს მოდგენ, დაირაზმნენ სულნი გარშემო.
ვით მორკინენი საცბებელით რომ ტანს იზღლენ,
ვიღრე ერთმანეთს შეებმოდნენ ჯილდოს გულისთვის,
- 22 ისე ლანდებიც გარს გვივლიდნენ ფერხულის მსგავსად;
ჩვენ გარეშემო დაჰქროლავდნენ, დარიალებდნენ,
არ გვაშორებდნენ თანაც სახეს ერთი წუთითაც,
- 25 ხოლო ფეხები გაუბობდნენ პირუკმო მხარეს.
„თუ აღის ქარში ამ უდაბურ და მწირ ადგილას, —
დაიწყო ერთმა იმათგანმა ასე უბნობა, —
- 28 „ამ გაშავებულ და გაძარცულ სხეულთა მიმართ
„ზიზღი აღგეძრა, არც კი გინდა, რომ შემოგვხედო
„და მოისმინო გულხმიერად ვედრება ჩვენი,
- 31 „მიხედე მაინც ჩვენს სახელებს და წარჩინებას,
„და გვარქვა ვინ ხარ ესოდენის გამბედაობით
„ფეხს რომ აბიჯებ ჯოჯოხეთის ცხელ ნიადაგზე?
- 34 „ერთი ჩვენგანი, მე რომ მივსდეგ ახლა კვალდაკვალ,
„თუმცა უმზგავსოდ გაძარცულა და გატყაულა,
„იგი ოდესლაც იყო მეტად წარჩინებული,
- 37 „ვიღრე შენ ახლა შეგეძლება წარმოიდგინო,
„ის შვილიშვილი იყო ქველი დიდი გვალდრადოს,
„სახელად ერქვა მას ოდესლაც გვიდო გუერა,
- 40 „იმ ცხოვრებაში აქვს მრავალი დამსახურება,
„შესრულებული ხრმალისა და გონების ძალით.
„ხოლო შეორეს ჩემს შემდგომად რომ ტყეპნის ქვიშას,

- 43 „აღდობრანდია ტეგიაჯოდ სახელდებული,
„მისი სახელიც ხამს იმ ქვეყნად ახსენონ კრძალვით.
„მე კი ოდესღაც, მათთან ერთად ვვარზე ვაკრულსა,
- 46 „ჯაკობო მერქვა, რუსტიკუჩი გვარია ჩემი,
„და უმთავრესად დამაქცია წყეულმა ცოლმა“.
ცეცხლის საფარი რომ მქონოდა იმ წუთას ხელში
- 49 მოგებვეოდი სამთავე სულს და ასე ვფიქრობ
ჩემი ოსტატიც ამის გამო განრისხდებოდა.
მაგრამ დაწვისა და ვატრუსვის დაშძლია შიშმა,
- 52 და ნებისყოფამ გადასძლია აღძრულ სურვილებს.
მე ვუბახუხე: — სიძულვილი გულს არ მდებია,
„არამედ ვხედავ თქვენს სიმძიმისს გულის ტკივილით,
- 55 და მოგონება ჩემს ხსოვნაში არ წაიშლება,
„ჩემმა ოსტატმაც მიკარნახა რომ უსათუოდ
„უნდა გზლებოდით და მენახეთ შორიანხლოდან.
- 58 „თქვენი სამშობლოს ბინადარი გახლავართ მეცა,
„მსმენია ქება არა მცირე საქმეთა თქვენთა.
„მახსოვს, როგორის სიყვარულით გიხსენიებდნენ.
- 61 „დავავდე მწარე მე ფიალა, ნაყოფთა ტკბილთა
„ვარ მამებარი, ეს აღმითქვა ოსტატმა ჩემმა,
„მაგრამ ჯერ ცნობით ხამს ჩავიდე ქვესკნელის გულში“.
- 64 „მრავალყამიერ აწ შენს სხეულს უტარებხარ,
„ნულარ ავცდება ნურც მოხვეჭა სახელის დიდის“.
მკითხავდა სული: — „ჩვენს ქალაქში თუ კიდევ ჰყვავის,
- 67 „სიქველე, სიბრძნე, სიყვარული გმირულ საქმეთა,
„რადგან აქ არის რა ხანია თვით ბორსიერე,
„ყამიდან ყაშზე ის მოგვიტხრობს მწუხარე ამბებს“.
- 70 „ახალმა ხალხმა, გამდიდრების ხარბმა სურვილმა,
„დაშალა შენში, ფლორენციავ დაუფიწყარო,
„ამპარტავნობა, ფუქსავატი სულმოკლეობა.
- 73 „და უკვე ვხედავ სინანულის ცრემლი ვწვევია“, —
წამოვიძახე ეს სიტყვები თვალაპყრობილმა.
სამივემ ისე გადახედეს ერთი მეორეს,

- 76 როგორც მარტალი სიტყვისაგან ელდანაკრავთა,
„ბედნიერი ხარ თავისუფლად აზრს რომ გამოსთქვამ,
„როდესაც ამ ბნელ ჯურღმულებსაც დაავდებ, წახვალ
- 79 „კინძლო იხილო მშვენიერი ვარსკვლავის თვალი,
„როცა ახსენო და წამოგცდეს: «იქ ვიყავიო»,
„უამბე კაცთა ჩვენ შესახებ რაც მოიგონო“.
- 82 შემდეგ ამისა წრე დაშალეს და უკუიქცნენ,
ისე მიჰქროდენ თითქოს ტანზე შესხმოდათ ფრთენი,
და ისე სწრაფად ველარ შესძლებთ ამინის თქმასა,
- 85 როგორც ისინი გადიხვეწნენ, ვაუჩინარდნენ.
ჩემმა ოსტატმა გადასწყვიტა ვზას გავდგომოდით,
ვიარეთ ასე, რა დავავდეთ მანძილი მცირე,
- 88 წყლის ხმაურობა გაძლიერდა მომეტებულად,
ახლა საუბარს ერთმანეთთან ვერ ვახერხებდით.
ვით ის მდინარე ვისოს მთიდან გამომავალი,
- 91 აპენინის მთებს მხარ მარცხნიდან რომ გამოუდის
(ამ მანძილებზე აკვაქვეტა მას ეწოდება)
და შემდეგ ვიდრე გავაკება დაიწყებოდეს,
- 94 დაჰკარგავს სახელს, რა მიაღწევს ფორლის მახლობლად,
გადმოშვება ალპებიდან გრიალ-გრიალით,
სწორედ იმ ადგილს, მონასტერი სან ბენედეტოს,
- 97 სადაც სდგას ახლა, ეს სავანე წმიდა მამათა,
ასევე წყალიც სალი კლდიდან დაქანებული
ისე ძლიერად ჩამოჰქუხდა აზვავებული,
- 100 რომ ყურთა სმენა გამოგვტაცა გრიალმა მისმა.
მე წელზე მქონდა შემობმული საბელი გრძელი,
რომლითაც ბაბრი ტანხატულა მსურდა შემეპყრო.
- 103 ოსტატმა ჩემმა გამომართვა საბელი იგი,
შემდეგ ამისა დავახვავეთ, გორვლად დავხეშეთ.
მიბრუნდა უცბად მხარმარჯვისკენ ოსტატი ჩემი,
- 106 და ნაპირიდან გადისროლა საბელი ქვესკნელს.
ვიფიქრე: ალბათ, საოცარი რამე არსება
ამ ახალ ნიშანს ჯურღმულიდან გამოენთება,

- 109 რაკი ოსტატი თან ადევნებს დაძაბულ მზერას.
 ჰოჲ, რამდენი სიბრძნე გმართებთ იმის წინაშე,
 ვინც არა მარტო კაცთ საქციელს ამჩნევს და ხედავს,
- 112 არამედ სულის უფსკრულებშიც ჰკითხულობს აზრებს.
 ახლა მობრუნდა ისევ ჩემსკენ ბრძენი ოსტატი:
 მითხრა — „სულ მალე გამოჩნდება ის, რასაც ველი.
- 115 „რასაც ოცნება შენი მხოლოდ თუ მისწვდებოდა,
 „ის ახლა თვალწინ დაგიდგება და გაგაოცებს“.
 ხაშს კაცმა არც კი გახსნას პირი იმის სათქმელად,
- 118 რაც სიმართლეა, მაგრამ ძნიად დასაჯერები,
 რათა შემდეგში არ ჩავარდე თავათ სირცხვილში,
 მაგრამ ამჟამად აღარ ძალმიძს ღუმელის დაცვა.
- 121 ჰოჲ, მკითხველო, გეფიცები ჩემს კომედიას,
 დე, ნუ მოაკლდეს კაცთა შორის მას სიყვარული,
 მე თავათ ვნახე საოცარი არსება რამე
- 124 ამ ზრქელ ჰაერში, სიბნელეში ვით მოფორთხავდა,
 ერთბაშად შიში შეიპყრობდა უმამაცესსაც
 და გულზე ელდა უეცარი მოეგზნებოდა.
- 127 როგორც მყვინთავი, მაძებარი გემის ღუზისა,
 რომელიც ფსკერზე მოსდებია ქვესკნელის ბურღებს
 (ან სხვა რამ სავანს უეცარად ზღვაში დანთქმულსა),
- 130 ამოვა ზევით გაწუწული და გაზუზული,
 თანაც ხელებს შლის და ფეხებით მყარს ებჯინება,
 ასე ნელ-ნელა მოდიოდა იგი ზევითკენ
- 133 ეს საოცარი, და საზარი ბნელი არსება.

ქ ე ბ ა მ ი ჩ ვ ი ლ მ ე ტ ა

„აჰა ვეშაპი, რომლის ბოლო შხამისმნთხეველი,
 „გახვრეტს სალსა კლდეს, გინა კედელს, გინა საქურველს.
 „აჰა, ურჩხული წამბილწველი სამყაროისა“.

- 4 ასე დაიწყო საუბარი ოსტატმა ჩემმა,
 და მან ანიშნა მისულიყო ნაპირთან ახლოს,
 ჩვენაც მივჰყევით მარმარილოს შიშველ ნაპირებს.

- 7 და ეს ჩვენება ამაზრზენი თაღლითობისა მოგვიანლოვდა, დაგვაცქერდა თავაწეული, მაგრამ თვით ბოლო წყალში ჰქონდა ჯერაც ჩაფლული.
- 10 სახით და თავით მიაგავდა იგი სათნო კაცს, ხოლო სხეული დანარჩენი ჰქონდა გველისა, და იღლიამდის ბანჯგვლიანი ბასრი ჭანგები,
- 13 ზურგი, ფერდები და გულმკერდი ჭრელ ფორეჯებით ჰქონდა ერთთავად მას მორთული და მოხატული. არას ღროს თურქებს და არც თათრებს არ მოუქარგავთ
- 16 თვისი დროშები ფერადებით ნაირ-ნაირით, არცა არაგნეს თუ ჰქონია ეგზომ ჭრელ-ჭრელად, მდიდრად ნაქსოვი და ნაქარგი ფარჩეულობა.
- 19 როგორც ნავები ბაგირებით ნაპირს მიბმული ქვემოთა ტანით სანახევროდ წყალში ტოპავენ, და ზემო ტანით ნაპირებზე გადმოდგებიან,
- 22 ან გერმანელთა ქვეყანაში ხარბი წავები დაცუტქნდებიან საბრძოლველად მომზადებულნი, სწორეთ ასევე საზიზღარი იგი ურჩხული,
- 25 შემოდგომოდა აფხორილი კლდოვან ნაპირებს, მხარეს ქვიშიანს რომ გარს უვლის და ემიჯნება. და კუდი მისი ნავარდობდა ლალად სივრცეში
- 28 გამოუჩანდა ორკოპალი თათის წვეტები, ვით მორიელის ორი ჭანგი გესლით გავსილი. ჩემი ოსტატი მეუბნება: --- „ხამს ეგ ბილიცი
- 31 „დავაგდოთ ახლა, დავეწიოთ იმ მაცდურ ცხოველს, „რადგანაც იგი, როგორც ჰხედავ, ჩვენ გველოდება“. მამინ მხარმარჯვნივ გადუხხვიეთ ათი ნაბიჯით,
- 34 ნაპირის კერძად გავიარეთ, რათა ალის ქარს და ქვიშის ქარბუქს ჩვენ როგორმე განვრიდებოდით. როცა მივედით და მანძილი დაგვრჩა მცირედი,
- 37 ვნახე სულელები წამომსხდარნი უფსკრულის კიდეს, ოსტატი ჩემი მეუბნება: --- „თუ გსურს ან გარსის „სრული, უზადო, წარიტანო შთაბეჭდილება,

- 40 „წა, დააკვირდი და იხილე წამება მათი.
 „ეგ არის მხოლოდ, დააყოვნე მანდ ხანი მცირე.
 „მგ შენ მოსვლამდის ვთხოვ იმ ცხოველს ძლიერი ქელი,
- 43 „სულ მცირე ხნითა, რომ გვათხოვოს გაღმა გასვლამდის.“
 მეშვიდე გარსის სანაპიროს მივყევი მაშინ,
 საესებით მარტო გავემართე იმ ადგილისკენ,
- 46 სადაც ის სულნი დაღვრემილნი ჩამომხსნდარიყვნენ,
 და სიმძიმელი მათ თვალებში იხატებოდა.
 იწვდიდნენ ხელებს, იფარვიდნენ თავსა და სახეს,
- 49 როგორც შეეძლოთ ცეცხლის წვიმას იგერიებდნენ,
 ასე ძაღლები იშორებენ დრუნჩიათ. თათებით,
 პაპანებაში შემოსეულ ბუზებს და რწყილებს.
- 52 როცა თვალები მიმოვაველე მაგ საცოდავებს,
 რომელთაც ცეცხლის ნიაღვარი თავზე აწვიმდათ,
 ვერც ერთი ველარ შევიცანი, მაგრამ შევნიშნე
- 55 ყოველ მათგანის ყელზე ქისა დაკიდებული;
 სხვადასხვაფერად ეს ქისები იყვნენ ნაღებნი.
 და გავარჩიე მე მათ შორის ერთი ყვითელი,
- 58 რომლისა ფორმა მიაგავდა სახეს ლომისას,
 მეორე ქისა იყო სისხლის ფერად ნაღები
 და ზედ ეხატა ბატი თეთრი, როგორც კარაქი,
- 61 ერთ-ერთ წამებულს ყელზე ჰქონდა მოთეთრო ქისა,
 რომელსაც ღორი ამშვენებდა ლაქვარდის ფერი.
 რა დამინახა, მომიბრუნდა და მეუბნება:
- 64 „რას დაყილობ, საცოდავო, შენ ამ ხაროში.
 „რადგანაც ჭერაც ცოცხალი ხარ, იცოდე ეგეც,
 „ვიტალიანო, მეზობელი ჩემი, ცნობილი,
- 67 „მოვა ოდესმე, მომიჯდება მხარმარცხნით მენა.
 „ამ ფლორენციელთ ხომ კი ჰხედავ, მე ვარ მათ შორის
 „აქ ერთადერთი მოქალაქე ჩვენის პაღუსი.
- 70 „დაუცხრომელად გაჰკვივიან ეს ბატონები:
 «მოვედ მამფალო რაინდების, რომლის ფარზედაც
 «ამოჭრილია გვარის გერბად სამი ნისკარტი».

- 73 შემდეგ ამისა დაიღრიჯა იგი საძაგლად,
გამოჰყო ენა, მიაგავდა ამ წუთში ხვადავს,
ენით რომ იტლევს ტლანქი ღრუნჩის დანერწყვილ ნესტოს.
- 76 მე კი უკუვდექ, მომეკრძალა იმის რისხვისა,
ვინც დამაბარა მე ხანმოკლე აქ დაყოვნება,
კუჩქარე ნაბიჯს და დავაგდე ის წამებულნი.
- 79 ვნახე ოსტატი ამძვრალიყო იმ საშინელი
ცხოველის ზურგზე, მომიბრუნდა და მეუბნება:
„მარჯვეთ იყავი, არ შეშინდე, გმართებს სიმარდე,
- 82 „შენ წინ მომიჯექ, რომ არ გავნოს ურჩხულის კლდმა“.
როგორც ნაციებს უთეთრდება ფრჩხილის ძირები,
როცა ხურვების ახლოვდება ჟამი და ყავლი,
- 85 მთელი სხეული უცახცახებს, რა დაინახავს
ადგილს ნესტიანს, ან სიგრილეს იგრძნობს უეცრად,
მეც ასე გავხდი, ეს სიტყვები რომ გავიგონე.
- 88 ამ დამუქრებამ გააღვიძა ჩემში სირცხვილი,
რომელიც მონას გამხნევებს ოსტატის გვერდით.
მყის შემოვახტი იმ საოცარ ურჩხულს მე ზურგზე,
- 91 მინდოდა მეთქვა: — „მომეშველე, მომხვიე ხელი“,
მაგრამ ამაოდ შევეცადე, გამიწყდა სიტყვა,
და მხოლოდ მანვე, ვინც მრავალჯის მომშველებია,
- 94 როგორც კი შევჯექ, შემომხვია ორივე ხელი
და წამს შესძახა: -- „აბა, გასწი მარჯვედ, გერიონ,
„ვრცელი წრეები გადალახე, თანაც გახსოვდეს
- 97 „დაღმართში ჩასულს შენ ახალი ტვირთის შეძენა“.
როგორც ნაპირით მოწყვეტილი ნავი შეინძრეს,
ჯერ უკუ იქცეს და შემდეგ კი წინ გაექანოს,
- 100 ასე შეტოკდა წამს ურჩხული, იწყო უკუსვლა,
ერთბაზად წელში გაიმართა, გაინავარდა,
მოგრიხა კუდი, დაიკლაცნა გველთევზასავით.
- 103 წინა ტორებით შეარხია მდორე ჰაერი.
არც ფაეტონი, როს სადავე მიუშვა მან ეტლს,
დასერა ზეცა, გადარუჯა ცეცხლის კვალებით,

- 106 და არც იკაროს, როცა გრძნობდა ფრთები სანთლისა
ცხუნვარე მზეზე აღნებოდა და ემსხვრეოდა,
თანაც შემკრთალის მამის ძახილს ისმენდა ამ დროს:
- 109 «უკვე გადასცდი, ჩემო შვილო, შენ სწორი გზიდან»,
ალბათ არც ერთი იმათგანი ასე არ თრთოდა,
როგორც დავშინდი მე ამ წუთში, როცა ვიგრძენი,
- 112 ჰაერში ვიყავ უსასოოდ გამოკიდული,
და ვერას ვსჭვრეტდი იმ საშინელ ურჩხულის გარდა.
ასე ამგვარად მისცურავდა სულ ნელა, ნელა,
- 115 ერთბაშად განზე გაუხვია და ჩამოეშვა,
მყისვე ვიგრძენი გვიბერავდა ქვევიდან ქარი.
აჰა, მომესმა წყლის ქშუთილი. დაუცხრომელი,
- 118 საშინელის ხმით აყრუებდა იგი მიდამოს;
და ეგ ქუხილი მომესმოდა როგორც წინიდან;
ისე ჩვენს ქვემოდ უმეტესად მარჯვენა მხრიდან;
- 121 სწორედ მიტომაც გადავხარე მე მაშინ თავი
და გადავიხედე, დამენახა, თუ რა ხდებოდა.
უფსკრულის ნახვამ წამსვე შიში გამოორკეცა.
- 124 შეენიშნე: ცეცხლი გუზგუზებდა კილითკიდემდის,
და მომესმოდა მე ტირილი უშველებელი,
მყისვე უეცრად შევიცანი, შეუტეხობელი.
- 127 როგორც მიმინო გაფრენილი ცის ლაყვარლებში,
გაქსუებული აიჭრება მალლა ეთერში,
ვერ სჭვრეტს საქნიერს, ველარც ლაყოს ფრთებისა ლიცლიცს
- 130 და ათქმევინებს თავის პატრონს: «აჰ, ჩამოდიხარ?»
ტრიალ-ტრიალით დაეშვება იმავე ალაგზე,
სადაც აფრინდა, გააკეთა ცაში ირაო,
- 133 და ჩამოჯდება მონადირის მახლობლად სადმე,
ასევე დინჯად ძირს დაეშვა კლდისპირს გერიონ,
და როცა ტვირთი ჩამოსცილდა ძლიერ ქედიდან,
- 136 გაუჩინარდა, ვით ისარი მშვილდს მოწყვეტილი.

- არის ადგილი ჯოჯოხეთის უფსკრულში ერთი,
 ჰქვიან სახელად მალებოლჯე; ის მთლად რკინისფერ
 ქვისაგანაა, ამგვარივე კედელით ირგვლივ.
- 4 და შეჩვენებულ იმ ადგილის შიგ შუაგულში
 ამოთხრილია ჰა უღრმესი და უვრცელესი;
 აიწერება თავის დროზე იმისი ფორმა.
- 7 სივრცე — ჰისა და ქვის კედლის საფუძველს შუა
 წრისებურია, მორკალული და მონუსხული,
 ამასთანავე ათ ჯურღმულად იყოფა იგი.
- 10 როგორც გარედან ციხის კედლებს, ციხის გალავანს,
 შემოავლებენ გარეშემო განიერ თხრილებს,
 მიუდგომელი რომ გახადონ ამითი უფრო,
- 13 აი, ამგვარად გარეგნული მოსჩანდა სახე
 ამა მღვიმეთა, და ისე ვით ციხის თხრილებზე
 ხილებს აგებენ ზე ასაკეცს, სწორედ ამრიგად
- 16 კლდეთა ძირიდან ხერხემლები სხვა კლდეებისა
 აღმართულიყვნენ. გადაჰკვეთდენ გარე კიდეებს,
 მღვიმეებს მასთან, და ჰის ნაპირს ებჯინებოდნენ.
- 19 აი, ამ ადგილს ჩამოგვეყარა ჩვენ გერიონმა
 თავის მხრებიდან; გაემართა მგოსანი მარცხნით,
 და მეც გავსდიე ჩემს წინამძღოლს უსიტყვოდ უკან.
- 22 და დავინახე მე გზადაგზა მარჯვენა მხარეს
 სხვა მწუხარება, სხვა წამება, ჯალათნი სხვანი:
 იყო მათ მიერ გავსებული პირველი მღვიმე,
- 25 რომლის სიღრმეში ცოდვილები ტანგაძარცულნი
 ორწილ ვიდოდნენ გაბაწრულნი: ერთი ნაწილი
 ჩვენსკენ, მეორე ჩვენთან ერთად, მაგრამ ნაბიჯი
- 28 იმათი იყო უფრო ჩქარი, მსგავსად იმისა,
 იუბილეს დროს როგორც რომში მლოცველთა გუნდი
 გაივლის წმიდა ანგელოზის ხიდზე ორ მწკრივად,

- 31 რომელთა შორის ერთი არის პირმიქცეული ციხის მიმართ, და პეტრე წმიდას ტაძრისკენ მიდის, ხოლო მეორე უბრუნდება მალღობებს ისევ.
- 34 აქაც და იქაც ჩაშავებულ კლდეების თავზე იდგნენ რქიანი დემონები გრძელი შოლტებით, და უბადრუკებს საშინელით მისდევდნენ ცემით.
- 37 ოჰ, როგორ ხლტოდნენ პირველსავე დაკვრასთან ერთად ბედლაწყევლილი ცოდვილები, და აღარც ერთი აღარ უცდიდა მეორეს და მესამე დაკვრას.
- 40 და იქ გზადაგზა თვალთახედვა შეჩერდა ჩემი ერთ-ერთ დასჯილზე, და წარმოვსთქვი მე იმ წამშივე: „ამ ადამიანს არა ვხედავ პირველად მხოლოდ“.
- 43 მე შევიცადე, რომ შემეგლო იმისთვის თვალი, შესდგა აგრეთვე წინამძღოლი ჩემი კეთილი. და ცოტა უკან დაბრუნების ნებაც კი დამართო.
- 46 შოლტით გვემულმა ძირს დახარა ცოდვილმა თავი; სურდა დაფარვა მას სახისა, მაგრამ ამაოდ. მე მივაძახე: — „ვინაც თვალი დახარე დაბლა,
- 49 „თუ არ მატყუებს შენი სახის მოხაზულობა,
„შენ უნდა იყო ვენედიგო კაჩინამიკო,
„და გთხოვ მაუწყო, რა მიზეზით შთავადეს აქ შენ.“
- 52 მან მიპასუხა: — „გაგიტყდები, თუმცა კი მიმძიმს,
„მე ამას შენი მაიძულებს ნათელი ენა,
„ენა, რომელიც მე ქვეყანას მაგონებს წარსულს.
- 55 „დანაშაული მე მიმიძღვის მთლიანად მასში.
„რომ მარკიზს ხელში ჩაუვარდა გიზოლა ტურთა,
„თუმც სულ სხვა ხმები დადიოდა ამის შესახებ.
- 58 „და ბოლონიის მკვიდრთა შორის არა თუ მარტო
„მე ვიტანჯები ამ უფსკრულში, ჩვენ იმდენი ვართ,
„რომ არ არსებობს სავენასა და რენოს შუა
- 61 „ენა იმდენი, ბოლონურად „ჰო“-ს რომ წარმოსთქვამს;
„თუ შენ ამისი დასამტკიცო საბუთი ვინდა
„წარმოიდგინე იქაურთა სიძუნწე დიდი“.

- 64 და როგორც კი მან ეს სიტყვები წარმოსთქვა, მყისვე დემონმა შოლტი უცხუნა და შესძახა: -- „გასწი, „ქალს გასასყიდელს, მაჭანკალო, ვერ ნახავ აქა“.
- 67 შემდეგ ჩემს მეგზურს დავეწიე; გადავსდგიტ კიდეც რამოდენიმე ნაბიჯი და მივუახლოვდიტ ერთ კლდეს კედელის საფუძვლიდან წამოწვეერილსა.
- 70 ჩვენ სულ ადვილად მოვექეციტ კლდის მწვერვალს თავზე. მარჯვენა მხარეს მივუხვიეტ მისი ზურგით, და მარადისობის ამა მღვიმეს გავშორდიტ გარეთ.
- 73 რა მივალწიეტ ადგილს, სადაც კლდის ზურგი ხიდს ქვეშ ორად გაჭრილა შოლტეილების გასატარებლად, მითხრა ოსტატმა: — „შესდექი და დაჰყავი ხანი,
- 76 „ვიდრე ცოდვილნი უბადრუკნი. რომელთ სახენი „შენ არ გიხილავს, რადგან ერთის მიმართულებით „ვილოდნენ ჩვენთან, არ მოხრიან პირს ჩვენდა მიმართ“.
- 79 და აჰა კიდეც, ძველთაძველი ხიდიდან ვხედავთ: ახლოვდებიან მეორეს მხრით ჩვენდამი ლანდნი, გრძლად გაბაწრულნი და აგრეთვე შოლტით გვემულნი.
- 82 ვიდრე შეკითხვას მოისმენდა, ოსტატმა მითხრა: „ცოდვილს შეხედე ამ ახოვანს; მოემართება „და, როგორც ხედავ, ერთ ცრემლსაც კი არ ავდებს თვალიტ.
- 85 „თან რა მეფუერი ზვიადობით მოადგამს ნაბიჯს! „იაზონია მარჯვე იგი და გაბედული, „წარმტაცებელი კოლხეთიდან ოქროს საწმისის.
- 88 „მონახულა მან გზადაგზა კუნძული ლემნოს, „მალე მას შემდეგ, როს იმ ქვეყნის მკაცრმა ქალებმა „იქ ამოსწყვიტეს მამრობითი სქესი მთლიანად.
- 91 „იქ მან ფიცით და მოთაფლული სიტყვებით შესძლო „ნორჩ პიპზიფილეს მოტყუება, რომელმაც უმაღ „ყველა თავისი დობილები მოატყუილა.
- 94 „შემდეგ მან იგი დაავდო და დასტოვა მარტო; „ამ ბოროტების ჩადენისთვის ისჯება იგი, „აქვე სასჯელი დასტეხია მედეას გამო.

- 97 „მას თან მოსდევენ შემცოდენი ამავე ცოდვით.
„აწ შენ საკმაოდ გაეცანი მღვიმეს პირველსა
„და მის წიაღში გამომწყვდეულ ბედშავ ცოდვილებს.“
- 100 მალე მივედით ჩვენ იქ, სადაც კლდეთა მეორე
ზურგი გადაჰკვეთს საცალფეხო გზას, რომელითაც
ჩვენ მივდიოდით, და მეორეს წარმოშობს ხიდსა.
- 103 აქ ჩვენ თვალთა წინ წარმოგვიდგა მეორე მღვიმის
ცოდვილთ დარანი საშინელი; განუწყვეტელად
ჰკენესოდნენ, თანაც ხელებს თვისას იშენდნენ ირგვლივ.
- 106 გაზეპილიყვნენ ამ უფსკრულის გარეკიდენი
სველი ობითა ზეაღმავალ ორთქლისა გამო,
რაიც ყნოსვას და თვალთახედვას აზიანებდა.
- 109 მღვიმესა ამას სიღრმე ჰქონდა ესოდენ დიდი,
რომ მისი ფსკერის დასანახად საჭირო იყო
ხიდის უმაღლეს ადგილიდან ძირს გადახედვა.
- 112 და როდესაც კი ზე ავედით და გავდიხედეთ,
ცოდვილთა ურდო დავინახეთ მღვიმეში დაბლა.
რადაც თხელსა და მყრალ ტლაპოში მოცურავენნი.
- 115 აქ მე ცოდვილი შევამჩნიე, რომელსაც თავი
ისე გასვროდა ტალახით, რომ აღარ მოსჩანდა
სასულიერო იყო ან თუ საერო პირი.
- 118 და შემომძახა მან ქვემოდან: — „რისთვის მიცქერი
„მეტი სიხარბით მე, ვიდრე სხვა არაწმიდათა?“
„მისთვის, — მიუვგე, — რომ, თუ ხსოვნა არა მალატობს.
- 121 „მე შენ ოდესღაც მინახავხარ მშრალის თმებითა.
„შენ ხარ ლუკელი ალესიო ინტერმინეი;
„აი, ამიტომ ჩამოგცქერი განსაკუთრებით.“
- 124 მაშინ მან ხელი შემოიკრა თავზე და მითხრა:
„აქ ჩამომაგდო მე სიტყვებმა ფარისევლურმა;
„დაულალავად წარმოსთქმიდა მათ ჩემი ენა.“
- 127 აქ მომიბრუნდა მე მეგზური ჩემი და მითხრა:
„გადაიხარე, გადიხედე ოდნავად იქით.
„რომ შენის თვალთ დაინახო სახე ბოზისა.

- 130 „შეხედე, თმები მას რარიგად აქვს გაწეწილი,
„და ფრჩხილები კი გავსებია რაგვარი ზინთით.
„ხან დაცუცქდება, ხან ისევე ზეზე ადგება.“
- 133 „ეს თაისია — ბოზი, ვინაც კუროს სიტყვეებზე:
«დიდად მიყვარხარ და ძლიერი მაქვს შენი ნდომა,»
„მოურიდებლად უპასუხა: — «განემზადეო».
- 136 „აწ კი შესჯერდნენ თვალნი ჩვენნი საკმაო მზერით.“

მ ე ბ ა მ ე ც ხ რ ა მ ე ტ ე

- ო, სიმონ მაგუს! ო, ბინძურნო მიმდევრო მისის
მწვალებლობისა! თქვენ, რომელნიც დახარბებიხართ
ერთ სიქველზე ჯვარდაწერილ ღვთაებრივ ძალას!
- 4 ვინაც ამ ძალით ოქრო-ვერცხლზე ვაჭრობდით, — თქვენთვის
დაიგუგუნებს საშინელი ხმა საყვირისა,
თქვენთვის, მესამე მღვიმის წიაღს რომ შეუჟყვრიხართ!
- 7 ამასობაში ჩვენ შემდეგი საფლავის ზემოდ
ავედით უკვე და მივედით იმა ადგილსა,
სადაც კლდის თავი გადაპყურებს შუაგულ მღვიმეს.
- 10 უზენაესო გონებაო! რა ხელოვნებას
ამყლავნებ ზეცად, მიწაზედან და ჯოჯოხეთში,
და რა სამართალს აჩენს შენი მართლმსაჯულება!
- 13 მე დავინახე კიდენი და ფსკერი მღვიმისა
ნაცრისფერის ქვით მოგებულნი; ამ ქვაფენილზე
მრავლად მოსჩანდა ორმოები ერთგვარი სახის.
- 16 ასე მეჩვენა, რომ ისინი იმ ზომის იყვნენ,
სან ჯიოვანის ტაძარში რომ ემბაზებია,
ნათელთა წმიდა საიდუმლოს აღსასრულებლად,
- 19 რომელთა შორის რამდენიმე წლის წინად ერთი
მე გავამსხვრიე, დაბრჩობისგან რომ მესხნა ჩჩვილი.
დე, გადაიქცეს სიტყვა ესე ცელისწამების
- 22 აღმკვეთ სიგელად. თითოეულ ორმოდან ძალდა
აღმოეშვირათ მუხლებამდე ფეხები ცოდვილით;
ხოლო სხეული დანარჩენი ძირს ჩაფლულიყო.

- 58 მდგომარეობა აქ იმგვარი შეიქმნა ჩემი,
 კაცი საუბარს რომ ყურს უგდებს, ვერ იგებს ნათქვამს,
 და დარცხვენილმა აღარ იცის, როგორ მოიქცეს.
- 61 მაშინ მგოსანი მომიბრუნდა: — «უთხარი მალე:
 «არა ვარ იგი, რომელიც შენ გგონივარ, ლანდო».
 და მეც იმგვარად ვუპასუხე, როგორც მებრძანა.
- 64 ჩემი პასუხი რომ ისმინა, შეთრთოლდა სული,
 გასაავსავა ფეხები და ხმით ცრემლიანი
 წარმოსთქვა ოხვრით: — „მაშ, მითხარი, რა გინდა ჩემგან?
- 67 „თუ კი შენ ჩემი ვინაობის გაგების სურვილს
 „მოუყვანიხარ ამ კლდეებით, დეე უწყიდე,
 „რომ შემოსილი ვიყავი მე მანტიით წმიდით,
- 70 „მე ძე ვიყავი ძუ დათვისა და ხარბი ესდენ,
 „რომ საკუთარი ხელებისთვის მე ვაგროვებდი
 „პარკში ოქროსა, და აქ პარკში თვით მოვექეცი.
- 73 „წინამორბედნი, სიმონის ჩამდენნი სხვანი,
 „ამ ქვის ხერეტილით ძირს გატარდნენ და ამჟამადაც
 „იმყოფებიან ჩემი თავის პირდაპირ ქვემოთ.
- 76 „და მეც თვითონ იქ ჩავეშვები, როდესაც მოვა
 „ამ ქვეყნად იგი, რომელიც შენ მეგონე წელან,
 „შემოძახილი ნაადრევი ოდეს გასმინე.
- 79 „მაგრამ მას შემდეგ, რაც ჩემს ქუსლებს ცეცხლი ედება,
 „და თავდაყირა ჩავეიდულვარ, გავიდა ხანი
 „მეტი, ვიდრე ის გაწვალდება ამგვარის ყოფნით;
- 82 „რადგან მას უკან გამოჰყვება დასავლეთიდან
 „მრავალნაირი ბოროტებით დამძიმებული
 „მოდღვარი ბილწი: ის ორივეს დაგვფარავს აქ ჩვენ!
- 85 „იგი ახალი იაზონი იქნება. რომელს
 „წიგნი აღგვიწერს მაკაბელთა: ვით პირველს მეფე,
 „ისე შეუწყობს ხელს მეორეს ფრანგთა ბატონი“.
- 88 არ ვიცი, ეგებ მეტისმეტად თამამი ვიყავ,
 როდესაც მე მას ვუპასუხე შემდეგი სიტყვით:
 „მითხარ, უფალმა რა საუნჯე მოსთხოვა პეტრეს

- 25 ყველა ცოდვილებს მოსდებოდათ ტერფებზე ალი,
და ამის გამო ისე თრთოდა მათი კუნთები,
რომე საბელსა, ყოველივეს დასწყვეტდნენ მყისვე.
- 28 როგორაც ზეთით გაჟღენთილი საგნების წვის დროს
ალი თავს აყრის ზედაპირზე, ამგვარად აქაც
იგი ქუსლთაგან ცერებისკენ მიისწრაფოდა.
- 31 და მე წარმოვსთქვი: — „ეს ცოდვილი, ოსტატო ჩემო, —
„თანატანჯულებს რომ აჭარბებს მანჭვით და გრეხით,
„ვინ უნდა იყოს ესდენ ძლიერ ცეცხლს მიცემული?“
- 34 მან მიპასუხა: — „თუ ისურვებ, მე შემიძლია
„ძირს ჩაგიყვანო, აყვანილი ამ ციცაბოთი,
„და იქ მისგანვე სცნობ მის სახელს და იმის ცოდვებს.“
- 37 ვუთხარ: — „რაც შენ გსურს, ყოველივე მეც მსიამოვნებს.
„შენა ხარ ჩემი ბატონი. და ზომ იცი კარგად,
„რომ მე შენს ნებას არასოდეს არ გადაუზხვევ;
- 40 „შენ ჩემს გულშიაც კი ერკვევი“. შემდეგ ამისა
მეოთხე ზღუდით ზე ავედით, მივბრუნდით მარჯვნივ,
და ვიწრო მღვიმის ორმოიან ფსკერზე დავევით.
- 43 ხოლო კეთილმა ოსტატმა ძირს არ დამსვა, ვიდრე
არ მიმიყვანა იმ ცოდვილის ორმოსთან ახლო,
ფერხთა სავსავით ქვემოდან რომ აღმოკენესოდა.
- 46 „ო, შენ ვინაც არ უნდა იყო, — მივმართე ცოდვილს, —
„ჩაყუდებულო თავდაყირა. როგორც მიწაში
„ჩარჭმული ბოძი, ხმა გამეცი თუ შეგიძლია“;
- 49 ვიდექ ვით ბერი. აღსარებას რომ ართმევს მკვლელსა,
რომელიც კიდევ მოუწოდებს მიწამიყრილი,
რათა მან ჟამი სიკვდილისა დაავგიანოს.
- 52 აქ მან ქვემოდან შემომძახა: — ოჰ, როგორ! ნუთუ,
„ბონიფაციუსს, ეს შენა ხარ, და მეტყველებამ
„მე წინასწარმა რამდენიმე წლით მომატყუა?
- 55 „ნუთუ გაძეხი იმ ოქროთი ესოდენ ძალე,
„რომლის გულისთვის შენ კეთილად შემკული ცოლი
„დანიშნე, შემდეგ წაპბილწე ის და შეაგინე?“

- 124 შემდეგ მან ირგვლივ შემომხვია ორივე ხელი,
მიმიკრა გულზე და ხელახლა ზე აღემართა
იმ გზით, რომლითაც იმას წინად ძირს ჩამოეშვა.
- 127 და გულმკერდიდან იქამომდე არ მომიცილა
მან მე, ვიდრე არ მიმიყვანა ხიდის თავამდე,
სადაც გზა მიდის მეოთხიდან შემდეგ ზღუდისკენ.
- 130 აქ კი ნელი-ნელ ჩამოუშვა თავისი ტვირთი
ფრიალოსა და დაკოყრებულ კლდეზედან, სადაც
ველური თხაც კი გაჭირვებით თუ გაივლიდა.
- 133 მაშინ მეორე ჩემს წინაშე გამოჩნდა ჭალა.

ჰ ე ზ ა მ ე ო ც ე

- ახალ ტანჯვისთვის ხამს გავმართო ლექსის სტრიქონი,
რათა პირველი სიმღერისა მეოცე ქების
მექნეს მასალა საშაიროდ განმზადებული.
- 4 თანდათანობით შევაჩვიე თვალი და მზერა,
მწარე ცრემლებით მორწყულ სიღრმეს უფსკრულისასა.
ვნახე სულები გარს უვლიდნენ ტაფობსა მცირეს
- 7 თავჩაქინდრულნი, მოწყენილნი, ატირებულნი,
სწორედ ისევე როგორც ჩვენში, სააქაოში
დადიან ხოლმე დახლართულნი მოზარეები.
- 10 როდესაც უფრო მინდობილმა ძირს ჩავიხედე
და დავაკვირდი ამ ცოდვილებს, წამების კერძებს,
შევნიშნე: ყველას ნიკაპიდან თეძოს თავამდის
- 13 შებრუნებული ჰქონდა ტანის ზემო ნაწილი,
და პირის სახე ზურგისაკენ მიბრუნებული.
ასე რომ ზურგით მოჩოჩავდნენ ჩვენსკენ პირუკმოდ.
- 16 შესაძლო არის ამგვარი რამ მოსვლოდეს ვინმეს,
ვისაც სიდაბლე შემთხვევია ან და ავი ზნე,
ამგვარი რამე არ მინახავს და არცა მჭერა.
- 19 ჰოჲ, მკითხველო. გისურვებდი ამ საკითხავმა
მოგახვეჭინოს შენ კეთილი ნაყოფი მარგი,
თავათ განსაჯე ასეთი რამ თუ შესაძლოა,

- 91 „წინასწარ, ვიდრე მას კლიტეებს ჩააბარებდა?
„არ უთხოვია ჭეშმარიტად მისთვის შემოქმედს
„არარა, მხოლოდ უბრძანა მას: ვიდოდე ჩემ გზით.
- 94 „და არცა პეტრე მოციქულსა არცა თუ სხვებსა
„არ უთხოვიათ მათესათვის ოქრო ან ვერცხლი,
„ოდეს ადგილი დაიკავა გამყიდველისა.
- 97 „იყავი ასე, დასჯილი ხარ ვით მოგიხდება,
„ნაძარცვი ოქრო შეინახე კარგად, რომელმაც
„აღმართა შენი გორგოზობა კარლოსის მიმართ.
- 100 „და რომ აქ ჩემში არ იწვევდეს თავშეკავებას
„პატივისცემა იმ უწმიდეს კლიტეთა მიმართ,
„რომლებსაც ნათელ ქვეყანაში შენ განაგებდი,
- 103 „ჩემი სიტყვები იქნებოდა უფრო სასტიკი,
„რადგან ქვეყანას გულს უნაღვლებს სიხარბე შენი,
„კეთილთ წამქეზე და ბოროტთა განმდიდებელი.
- 106 „თქვენ, მოძღვარნი ხომ მოციქულმან შეგნიშნათ მაშინ,
„ოდეს იხილა მან დიაცი წყლებზე მჯდომარე...
„ის, ვისაც შვიდი თავი ჰქონდა დაბადებითვე.
- 109 „და ძალას თავის ათი რქიდან ვინც ლებულობდა,
„ვიდრე სიქველეს აფასებდა მეუღლე მისი.
„თქვენ ოქროსა და ვერცხლისაგან ღმერთი შეჰქმენით,
- 112 „და თქვენ მარტო მით განსხვავდებით წარმართებისგან,
„რომ წარმართები თაყვანს სცემენ ერთ კერძსა მხოლოდ,
„თქვენ კი ასობით გაგიხდიათ ღმერთად ისინი.
- 115 „ო, კონსტანტინე! რაოდენი დაჰბადა ცოდვა
„არა თუ შენმან მონათვლამან. არამედ ძღვენმა,
„რომელიც პირველ მდიდარ ჰაპსა შენ უთავაზე“.
- 118 და ვიდრე ასეთ საგალობელს აღმოვიტყოდი,
განრისხებით თუ სინანულით გულშეპრობილი,
ცოდვილი მძლავრად შეარხვედა აშვერილ ფეხებს.
- 121 ეს მოეწონა, მე მგონია, ჩემს წინამძღოლსა, —
ისე უსმენდა კმაყოფილი ღიმილით იგი
ჭეშმარიტების გამომხატველ სიტყვების ხმასა.

- 55 „თავის ტუტეებს, შენ რომელთაც ვეღარც კი ჰხედავ,
 „ეს იყო მანტო, შემომვლელი მრავალი ქვეყნის,
 „უკანასკნელად დაბინავდა ჩემს სამშობლოში,
- 58 „მე ამიტომაც მსურს მისმინო კიდევ მცირე ხანს.
 „შემდეგ ამისა, რაც მოუკვდა ამ მანტოს მამა,
 „ბახუსის ქალაქს დაეკარგა თავისუფლება,
- 61 „მან ისევ იწყო ხეტიალი ვრცელ ქვეყანაზე.
 „არის ერთი ტბა ჩვენს მშვენიერ იტალიაში,
 „ალპების ტერფთან, გერმანიას რომ ემიჯნება
- 64 „ტიროლის ახლოს, და ბენაკო გვიქვია ამ ტბას.
 „და მთელი წყალი ათასნაირ სათავიდანა
 „გამომდინარე ჯერ აკურთხებს აპენინის მთებს
- 67 „ვალ-კამონიკას და გარდას ტბას შორის მდებარეს,
 „შემდეგ ამისა ამ ტბის ფსკერზე დადგება თვლემად.
 „მის შუაგულში იმყოფება ერთი ადგილი.
- 70 „როგორც ვერონას და ბრესციას, ისე ტრიენტის
 „ეპისკოპოზებს ის შეეძლოთ ეკურთხებინათ,
 „ამ მიდამოში რომ გაეკლოთ სამიგეს ერთად.
- 73 „თხემის ზეთაზე. სად ნაპირი დაქანებულია,
 „სდგას პეშიერა ბერგამასკის, ბრესციას გასწვრივ.
 „სწორედ ამ ადგილს ნაპირიდან გადმოდის წყალი,
- 76 „რასაც ბენაკო თვის სტომაქში ვეღარ დაიტევს.
 „აქედან იგი მოედება მწვანე ჭალაყებს
 „და მას მინიკო ეწოდება, არა ბენაკო
- 79 „თვით გოვერმონდის, სადაც იგი პოს უერთდება.
 „მცირე მანძილზე ბენაკოდან გასულ მინიკოს
 „შეეხეჩება გავაკება, სადაც მდინარე
- 82 „განზე გაიწევს. მოედება ატეხილ ჭალებს
 „და ზაფხულობით აშმორდება ჭაობი ავი.
 „აქ გაუვლია გზად მიმავალ ველურსა ქალწულს —
- 85 „უნახავს მანტოს კუნძული რამ ჭაობებს შორის;
 „უკაცრიელი, უდაბური ყოფილა იგი.
 „კაცთ სიახლოვეს შეგნებულად განრიდებულსა

- 22 რომ თვალებიდან მე ცრემლები არ დამდენოდა,
როცა ვხედავდი ასე ახლოს კაცისა სახეს
ისე პირუკმოდ შებრუნებულს, უკუშექცეულს,
- 25 რომ მდულარება თვალებიდან გადმონაჟონი.
ამ ბედშავ სულებს უკანალზე გადასდიოდათ.
და მე ვსტიროდი კლდისა ქიმზედ გადაყრდნობილი.
- 28 მითხრა ოსტატმა: — „ხომ არ გინდა აჰყვე ამ შლეგებს,
„აქ სათნობამ საბოლოოდ რომ გაიხაროს,
„ხამს იგი მოკვდეს და გაიხარწნეს აუცილებლად.
- 31 „იგია თავათ უდიდესი მკრეხელთა შორის,
„ვინც ღვთის განაჩენს მართებულად აღარ მიიჩნევს.
„ასწიე თავი, — მეუბნება, — აღახვენ თვალნი,
- 34 „ნახე ის კაცი, თებაელთა წინაშე, ვისაც
„ერთხელ რომ მიწამ პირი უყო და გადაყლაპა,
„რომელსაც ყველა მისძახოდა გაცეცხული:
- 37 «სად გადავარდი, მაგ ქვესკნელში ამფიარეუსს,
«ან ბრძოლის ველი ასე ფიცხლად რისთვის დააგდე?»
„შეუკავებლად ეფლობოდა ის ჯურღმულეებში,
- 40 „ვიდრემდის მინოსს იგი ხელში არ ჩაუვარდა.
„მას ზურგი თვისი მკერდად ქცევია,
„რადგანაც ძლიერ შორს უნდოდა წინ გაეხედა.
- 43 „უკუღმა ხედავს და უკუღმა დადის კიდევაც,
„ტირეზიასაც შეუცვლია მთლად აღნაგობა,
„ოდესღაც კაცი ახლა ქალად გადაქცეულა,
- 46 „ყველა სახსრებით მთელი ტანით ფერნაცვალები,
„ახლა მან წნელით უნდა სცემოს ორ გველს დაგრეხილს.
„სანამ ხელახლა იგი კაცად არ გადიქცევა.
- 49 „ე, მანდ არონსი დაყრდნობილი საკუთარ ღიბზე,
„იგი ოდესღაც ლუნის მთაზე სცხოვრობდა თურმე,
„სად კარაელი თვით უვლიდა საკუთარ ყანას,
- 52 „მარმარის კლდეში გამოკვეთილ სახლში სცხოვრობდა,
„გადასცქეროდა ვარსკვლავეთსა და ზღვის სანახებს.
„ხოლო ის ქალი, გაწეწილი თმებით რომ ჰფარავს,

- 121 „ახლა კი წრფელი სინანულიც გვიანდა არის.
„საბრალოებმა მიატოვეს მაქო, მასტიკო,
„მასრა, სართავი, თითისტარი, რათა ესწავლათ
- 124 „ჭინკათ ხელობა და მზაკვრობა, კუდიანობა.
„ბალახ-ბულახსა აგროვებდენ, სანთელს ძერწავდენ.
„მაგრამ წავიდეთ, უკვე კაენ ეკლის მტვირთველი
- 127 „შესდგა ორივე ჰემისფეროს მმიჯნავ საზღვარზე,
„და ეხუტება ოკეანეს სევილას ქვემოლ.
„წუხელაც მთვარე გორგალივით იყო გაესილი“, —
- 130 მითხრა ოსტატმა, საუბარში განვაგრძეთ გზად.

ქ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე ე რ თ ე

- ასე ვიღოდით ჩვენ ორივე ხიდიდან ხიდზე.
ისეთ რამეზე ვსაუბრობდით, კომედიაში
რაც მოხსენების და შექების არ იყო ღირსი.
- 4 და მივადწიეთ არკის ზეთავს, როცა შევსდექით,
რათა ამო სიძიმინი რომ მოგვესმინა
და ჭურღმულების სხვა ნაპრალში გადაგვეხედნა.
- 7 და ეს ნაპრალი მომეჩვენა საშინლად ბნელი.
ვით ვენეციელთ არსენალში ზამთრობით ფისი
სდუღდება, რათა შეაკეთონ შემდეგ გემები,
- 10 რომელნიც ზღვაში ვერ გასულან შეუკეთებლად
ერთი ამზადებს ახალ ხომალდს, იქვე მეორე
ფერდებს უფისავს გემს გამოწვროთნის მრავალ ზღვაურში,
- 13 ზოგი ჩაქუჩებს ურახუნებს გემისა ბოლოს,
ზოგიც გემის ჭვინტს უკირკიტებს დაზიანებულს,
ერთი ნიჩბების დამზადებას მოსჭიდებია,
- 16 მეორეს აფრა გაუფისავს უკანა ანძის,
დანარჩენები ძველ იალქნებს ლესვენ ფისითა, —
ასევე სდუღდა ამ ჭურღმულში არა ცეცხლისა,
- 19 არამედ ღვთისა უებარი ნებისყოფითა
ზრქელი და შავი ფისის ფაფა უშველებელი.
ყოველის მხრიდან კიდევბზე გადმოღვრილიყო.

- 88 „აქ უცხოვრნია მოახლეთა თვისთა ამარა,
„ვიდრემდის სუნთქვა არ წაერთო — აქ დარჩენილა.
„ამ ჭაობების გარეშემო მცხოვრები ხალხი
- 91 „შემოკრებილა ამის შემდეგ ველურ კუნძულზე,
„ვინადგან იგი შეუვალი იყო მტრისათვის
„და მანტოს ძვლებზე აუგიათ ერთხელ ქალაქი,
- 94 „ანაზღეულად, ამ ადგილის გამომქებნელის
„შეურქმევიათ მათ სახელი თურმე მანტუა;
„და მრავლდებოდა მანტუაში მოსახლეობა,
- 97 „ვიდრემდის ფლიდი, პინამონტი შლევ კასალოდის
„მუხანათობით ძირს დასცემდა, მოატყუებდა.
„მეც ამიტომაც განგიმარტე ეს ყოველივე;
- 100 „ვინძლო ისმინო ჩემ სამშობლოს წარმოშობაზე
„შენ სხვანაირი განმარტება, არ დაიჯერო,
„რათა სიცრუემ არ დაჩრდილოს სიტყვა მართალი“.
- 103 მე ვუბასუხე: — „სიტყვა შენი ჰოი, ოსტატო,
„ჩემთვის იმდენად სარწმუნოა და საგულისხმო,
„რომ სხვის ნათქვამი ამის გამო არ მიღირს ჩირად.
- 106 „მიბრძანე მხოლოდ, ახლა ჩვენსკენ მომავალ ხალხში,
„თუ ვინმე არის ყურადღების ჩვენისა ღირსი,
„ამას უბყრია ერთობლივად გონება ჩემი“.
- 109 მან მიპასუხა: — „იმ შავ ზურგზე შეფენილ წვერებს
„ხომ კარგად ამჩნევ? იგი იყო სწორედ აუგურ,
„ეს იმ ხანებში საბერძნეთში, როცა ვაჟკაცი
- 112 „გამოილიენ. ან აკვნებში თუ სადმე დარჩა
„კალხასთან ერთად ახლდა იგი ბერძნებს ავლისში,
„სახელად ერქვა ევრიბილეს, როგორც მაღალი
- 115 „ტრაგედისა ჩემის ლექსი გვაუწყებს ამას.
„ხოლო მეორე კაფანდარა, სნეული სახის,
„იყო ცნობილი ცრუ მისანი მიხაელ სკოტუს.
- 118 „დიდი ოსტატი ჯადოსნური ხელოვნებისა
„გვიდო ბონატი, იმის გვერდით აგერ ასდენტი,
„სჯობდა არასდროს არ დაეთმო სადგისი, ტყავი,

- 55 ეუბნებოდნენ: — „ნებიერად იყურყუმალე“.
სწორედ ასევე მზარეული ხორცისა ნაჭერს.
ატივტივებულს ჩააბრუნებს ჩანგალით ქვაბში.
- 58 ქველი ოსტატი მეუბნება: — „გაუჩინარდი,
„შეძვერი სადმე კლდისა ღრუში, რომ გექნეს მყუდრო
„თავშესაფარი, ხოლო ჩემი ნულარ გაქვს დარდი,
- 61 „ჩემთვის ყველანი ნაცნობია ამ გარემოში,
„და არა ერთხელ გავრეულვარ ამგვარ ბრძოლაში“.
მითხრა ოსტატმა, გაიარა უშიშრად ხილი;
- 64 როცა მეექვსეს რიცხვით ნაპირს მან მიადწია,
შესდგა ერთბაშად და მედგარმა შეჭმუნხა შუბლი.
როგორც ძაღლები დიდრენილი, გაშმაგებული
- 67 მივარდებიან კბილთა ღრქენით ვინმე მათხოვარს,
ასე ეშმაქნიც იმ ხილიდან გამოცვეთილნი
მივარდნენ ოსტატს, დაემუქრენ რკინის ჭანგებით.
- 70 შესძახა მაშინ გაცოფებულთ მეგზურმა ჩემმა:
„გიჯობთ რომ დასცხრეთ ესოდენად ამბოხებულნი
„ვიდრე ხელს მახლებთ, მე მგონია, ის გირჩევნოდეთ
- 73 „დაწინაურდეს, მომისმინოს ვინმემ თქვენგანმა.
„და ამის შემდეგ შეგიძლიათ ამკუწოთ წვრილად.
ყველამ ერთბაშად დაიჩხავლა: — „წა, კუდნაცარავ“.
- 76 მყისვე შეჩერდნენ, მხოლოდ ერთი დაწინაურდა.
ახლოს მოვიდა ჩემს ოსტატთან და ეუბნება:
„ამ გარემოში რას აკეთებ, რას დაყიალობ?“
- 79 „ნუთუ გგონია კუდნაცარავ, — უთხრა ოსტატმა, —
„მე ვეწვეოდი ამ გარემოს, ნება უფლისა
„რომ არ მფარვიდეს და განსაცდელს თქვენგან მოვლენილს
- 82 „არ მარიდებდეს ყოვლადშემძლე განგების ხელი?
„გზა დამიცალე, ვინაიდან ხელავენ ცაში,
„ვინმე კაცთაგანს რომ ვმეგზურობ ამ ველურ გზაზე.“
- 85 წამს ეშმაკეულს სითამამე გამოვლია
და ძირს დაუშვა რკინის ჭანგი ზეშემართული.
შებრუნდა უცებ. გადასძახა იქვე თავის ტოლს:

- 22 კარგად ვხედავდი მდულარე ფისს ვით ქოთქოთებდა,
და ინთხეოდა ვით დინგელის შავი ღვართქაფი.
სულგანაბული შევსცქეროდი, როცა ოსტატმა
- 25 „დახე, დახეო“, — დამიძახა და ხელი მკიდა.
მეც როგორც კაცი, შიშისაგან დაფეთებული,
ელღანაკრავი რომ ვერ ასწრებს იმის დანახვას,
- 28 რაც თავათ საფრთხის მიზეზია. ასეთ წუთებში
ანაზღეულად თვალს აცეცებს და მაინც გარბის. —
ისე შევბრუნდი, შევტრიალდი და დავინახე:
- 31 როგორ ამოძვრა კლდის ქონგურზე ეშმაკი შავი.
ო, რა საზარი იყო იგი შესახედავად,
ცქვიტი. ფეხმარდი და გაშლილი ზედ ესხა ფრთენი.
- 34 ზურგზე მოეგდო მას ცოდვილი, ხოლო ჭანგებით,
მოსჭიდებოდა საცოდავის ფეხისა ტერფებს.
„ავჭანგაინო, ხიდის ჩვენის მცველნო გუშავნო, —
- 37 ჰყვიროდა იგი. — „ჰა ერთ-ერთი სანტა ციტასი,
„უხუცესია ეს ცოდვილი და ძირს ჩაუშვით.
„ამის მაგვარნი იმ ქალაქში კიდევ ბევრია,
- 40 „და მე ახლავე იქ მივდივარ მათ მოსაყვანად.
„ციტაში ყველა ბუნოტუროს ერთის გარეშე
„შესაძლო არის მოიყიდოთ ხელის ჭუჭყითა.
- 43 „ციტაში ფულით „ჰო“-დ იქცევა ერთბაშად „არა“.
და გადაადლო, ხოლო თვითონ წვეტიან ქიმზე
გადმოირბინა ისე მარღად, როგორც ვერც ერთი
- 46 ეზოს ქოფაკი ქურდს ვერ გასდევს გამალებული.
ცოდვილი სული ძირს დაეშვა და ეშმაკები
ჩასაფრებულნი იმ ხიდის ქვეშ ჩხავოდენ ასე:
- 49 „აქ აღარ არის წმინდა ხატი. და სულ სხვაგვარად
„გმართვესო ცურვა, ვიდრე იგი წინად გეჩვეოდა
„იქ, საიქიოს მობანავეს სერჩიოს წყალში.
- 52 „მიტომაც თუ გასურს არ მოეზა ჩვენს ანკესებზე,
„სჯობს ფისის ტბიდან არ ამოჰყო ზევითკენ თავი“.
დაარჰვეს ზურგზე ასზე მეტი ბელშავს ჩანგალი,

- 121 „თქვენ მათ მიენდვეთ, და ისინი გზას გიჩვენებენ.
„დაწინაურდი, ალიჩინო, კალაკაბრინა, —
„ყვიროდა იგი — შენ კაგნაჩო, ბარბარჩია,
- 124 „შენ ინიშნები ათეულის უფროს მეგზურად,
„წა, დრაგინაჩო, ჩირიატო და ლიბიკოკო,
„და შენც ფარფარელ, რუბიკანტე გადარეულო.
- 127 „შენაც გაჰყევი ამხანაგებს, გრაფიაკანე.
„გადაიარეთ აღუღებულ ფისის მორევი,
„და ეს პირები მიიყვანეთ შემდეგ ხილამდის,
- 130 „რომელიც ჯერაც უფსკრულებზე აღმართულია.“
„ოსტატო ჩემო. — მივუბრუნდი ახლა ჩემს მეგზურს, —
„ვაჰმე, ეს რა დაინახეს ჩემმა თვალებმა,
- 133 „გვიჯობს ვიაროთ უმეგზუროთ ჩვენ ამ ჯურღმულში. —
„შენ შეგიძლიან კვლავინდებურ დარბაისლობით
„გზა გაიკვლიო, მე კი მიმიძის მათი დანახვაც;
- 136 „ხომ ხედავ როგორ უკაწკაწებთ ბასრი კბილები,
„შექმუხვნილ წარბებს ზედ ემჩნევა ავნი ზრახვანი.“
„ნუ გეშინია, — მიპასუხა ოსტატმა ჩემმა, —
- 139 „ამ კბილთა ღრჭენით იმ ცოდვილებს ემუქრებიან,
„ფისის მორევეში რომ უწყალოდ იხარშებიან.“
ეშმაკეულნი შეტრიალდნენ მყისვე მხარმარცხნით,
- 142 ახლა მათ ენა გამოუყვეს თავიანთ უფროსს,
გაუდგენ გზასა, და მთავარმა ეშმაკეულმა
უკანალიდან მოგვასმინა დუღუკის ხმები.

ჰ ე ბ ა ო ც დ ა მ ე ო რ ე

მინახავს გასვლა ბანაკიდან ცხენოსნებისა,
მათი ფიცხელი იერიში, მათი ალღუმი,
უკან დახევა და გაქცევა მტერთაგან მათი.

- 4 ო, მე მინახავს თავდასხმანი თქვენს ქვეყანაზე,
არცის მკვიდრო! მე მინახავს კავალკადები.
მინახავს, როგორ გამართულა ტურნირზე ბრძოლა,

- 88 „ვაგლახ, ჩვენ იმას ვერას ვაგნებთ და ველარც მოვკლავთ.“
ჩემი მეგზური მომიბრუნდა და შემესიტყვა:
„შენ ჰეჲ, ხიდს ქვეშ მიჩქმალულო ნაპრალებს შორის,
- 91 „გამოდი მყისვე, უშიშარად მომიახლოვდი“.
ზენამოვიჭერ და სირბილით მას მივაშურე,
ეშმაკეულნიც თან მოგვსდევდნენ გაწბილებულნი.
- 94 მე კი შიშისგან ეცახცახებდი, რადგან მეგონა
ისინი უკან წაიღებდნენ აღთქმას დადებულს.
მე ვნახე ასე შიშისაგან რომ თრთოლენ სპანი
- 97 კაპრონას ციხე მტერს რომ მისცეს პირობის ძალით,
როცა შეხედეს გარს ეხვიათ მტრისა ლაშქარი.
მეც ამიტომაც ზედ ვეკვროდი ტანზე ჩემს ოსტატს,
- 100 და წამდაუწუმ ეშმაკეულთ ვუთვალთვალებდი,
რადგანაც მათი საქციელი მე მაეჭვებდა.
ძირს დაშვებული თან მოჰქონდათ რკინის ჭანგები,
- 103 ერთი მეორეს შესცქეროდა -- ეუბნებოდა.
„თუ გინდა ცოტას შევეხები ზურგზე ჭანგითა“.
„მოფხანე ცოტა“, — უპასუხა ერთმა მეორეს.
- 106 მაგრამ დემონი, ჩემს მეგზურს რომ ესიტყვებოდა,
მობრუნდა მყისვე, გადასძახა თავის ამხანაგს:
„კმარა, იყუჩე, გეუბნები შე ჩხუბისთავო“.
- 109 მერმე მან ჩვენსკენ შეიბრუნა იჩქითად პირო
და გვეუბნება: — „თქვენ ამ გზაზე ველარ გაივლით,
„რადგანაც არკა აქაური, რიცხვით მეექვსე,
- 112 „დამსხვრეულია, ნამუსრევი გადარჩა მხოლოდ,
„და თუ გწადიათ გზა განაგრძოთ ამ მიდამოში,
„გირჩევთ ეს მღვიმე გადალახოთ და მოშორებით
- 115 „თქვენ შეგიძლიათ ვადიაროთ მეორე ხიდი.
„გუშინ შესრულდა ამის შემდეგ ათას სამოცი
„და ექვსი წელი, რაც ის ხიდი ჩანგრეულია.
- 118 „ხუთი საათიც მიუმატეთ, თუ გსურთ სიზუსტე,
„ახლა იმ მხარეს გავაგზავნი მე ჩემიანებს,
„რათა ფისიდან ამოგვევარონ წამებულები.

- 40 „ჩაურჭვე ზურგში, რუბიკანტე, შენი ჩანგალი,
„შემოაგლიჯე, მოაფლითე გარშემო ტყავი,“ —
ხმაშეწყობილი გაისმოდა ქაჯთა ძახილი.
- 43 მაშინ მიემართე მე წინამძღოლს: — „ოსტატო ჩემო,
„გამოარკვეე თუ შეიძლო, ვინ არის იგი
„ბედშავი, ვინაც ჩაუვარდა თავის მტრებს ხელში.“
- 46 მიუახლოვდა მას მეგზური და შეეკითხა:
„სადაური ხარ?“ — უპასუხა ამაზე სულმა:
„მე ნავარიის სამეფოდან ვარ წარმოშობით.
- 49 „მამამ ოხერმა, ქონება და ჯანღონე თვისი
„როცა გაფლანგა, დედაჩემი წამიძღვა წინა
„და მიმიყვანა ერთ ბატონთან მსახურად. შემდეგ
- 52 „მე შემეყვარა გულკეთილმა თიბოტო მეფემ,
„და იქ სავაჭროდ გავიხადე წყალობა მისი.
„აი, ის ცოდვა, რომლის გამოც აქ ვიხარშები.“
- 55 და ჩირიატომ, ლაშებიდან ეშვები ვისაც
გადმოეყარა ორივე მხრით, ვით ტახს ველურსა,
საბრალოს ერთი ეშვთაგანი ამოჰკრა მაგრად.
- 58 თითქოს კლანჭებში ჩაუვარდათ ავ კატებს თავვი.
ბარბარიჩიამ მოუჭირა ხელი და წარსთქვა:
„ჯერ დამაცალეთ, სანამ კარგათ ავკრავდე ჩანგალს.“
- 61 შემდეგ ამისა ოსტატისკენ მოიღო პირი
და უთხრა: — „კიდევ თუ გსურს რამე შეიტყო მისგან,
მიეცი კითხვა, ვიდრემდისინ შუა გავგლეჯდე“.
- 64 და თანამგზავრიც შეეკითხა; — „ხომ არ არიან
„აქ ლათინები ფისში ჩაყრილ ცოდვილთა შორის?“
მან უპასუხა: — „აგერ ამ წუთს დავსტოვე ერთი,
- 67 „ვინაც სცხოვრობდა იტალიის მეზობლად თურმე.
„ო, მეც ნეტავი იმასავით დავმალულოყავ,
„არ მექნებოდა ამ ბრჭყალთა და ჩანგალთა შიში.“
- 70 „აბა გეყოფა!“ — შეუძახა აქ ლიბიკოკომ
საბრალო ცოდვილს, და ხელებზე ჩანგალი მოსდო,
შემდეგ გაჰკრა და აავლიჯა ხორცის ნაფლეთი.

- 7 ხან ბუკთა ხმაზე, ხან ზარების ჩამორეკვაზე,
ხან დაფლად გრგვინვის, ხან ციხეთგან ნიშნის მიხედვით,
როგორც ჩვენსას და უცხო ქვეყნებს სჩვევიათ, ისე.
- 10 მაგრამ არასდროს არ მინახავს ამგვარი სტიტირის
ხმაზე ვიღოდეს ქვეითი ან ცხენოსანთ ჯარი,
ან ხომალდები კანდელთა თუ ვარსკვლავთ ნიშანზე.
- 13 ჩვენ ათ დემონთან მივდიოდით. ო, საშინელი
თანამგზავრები! მაგრამ ხომ ვართ ტაძარსა შიგან
წმინდათა გვერდით, ტვერნაში — ღორმუცელებთან.
- 16 და მაინც კიდევ თვალთახედვას არ ვაცილებდი
ფისს, რომ მენახა მე მთლიანი სივრცელე მღვიმის,
და შიგ ცეცხლსა და გენიაში შთაყრილნი სულნი.
- 19 ვით დელფინები, მოღუნული ზურგების რკალით,
ცნობას აძლევენ მენავეთა, რომ ახლოვდება
ჟამი, როცა მათ ნავის ბედზე უნდა იზრუნონ,
- 22 სწორედ იმგვარად ზოგიერთი დასჯილთაგანი
გამოჩნდებოდა ზედაპირზე შვებისთვის ზურგით,
და კვლავ ელვაზე უსწრაფესად იმალებოდა.
- 25 და ისე, როგორც ჭაობების სიღრმიდან ბაყაყთ
ამოუყვიათ ზედაპირზე ლაშები, ხოლო
ფეხებს და ტანის სხვა ნაწილებს ლაფში მალავენ,
- 28 ყოველი მხრიდან ამოეყოთ ცხვირები ცოდვილთ,
მაგრამ როგორც კი თვალს მოჰკრავდნენ ბარბარიჩიას,
ელვის სისწრაფით ჩაძვრებოდნენ მღულარე ფისში.
- 31 მე დავინახე — ო, ახლაც კი მიკვნესის გული, —
ერთმა დამალვა ვერ მოასწრო, ისე ვით ერთი
რჩება ბაყაყი, როს მეორე გამშება წყალში.
- 34 გრაფიაკანომ, მის მახლობლად მდგომარემ, მაშინ
მოსდო ჩანგალი შავის ფისით გაუღენთილ თმებზე
და, როგორც წავი, ამოავდო იქიდან იგი.
- 37 მე ამ დემონებს სახელებით ვიცნობდი ყველას,
რადგან ვისმენდი ამოძახილს დარაზმვის ჟამსა,
და მაშინ ოდეს მიმართავდნენ ხოლმე ურთიერთს.

- 106 ამის გამგონე კანიაცამ ასწია ტუჩი
და თავის ქნევით განაცხადა: -- „უყურეთ ამას,
„რა ეშმაკობა მოიგონა, ხელთ რომ დაგვიძვრეს!“
- 109 მაგრამ ცოდვილმა -- მას მრავალი გააჩნდა ხვრელი --
მიუგო: -- „მართლაც ბოროტებას ვამყლავნებ დიდსა,
„რომ ამხანაგებს აქ ვუმზადებ წამებას ძლიერს.“
- 112 ვერ მოითმინა ალექინომ და უთხრა ცოდვილს
წინააღმდეგი მისი, რასაც ფიქრობდნენ სხვანი:
„მინცდამაინც, თუ ჩაყვინთავ, არა გდევ უკან;
- 115 „მე ფრთებს დავუშენ მარტოოდენ ფისის ზედაპირს.
„ჩვენ გავსცილდებით კლდეს და, ნაპირს მოფარებულნი,
„შევხედავთ, ერთი თუ დაგვძვრები ხელიდან ამდენს.“
- 118 ო, შენ მკითხველო, დაინახავ შესაქცევს ახალს!
პირი იბრუნეს დემონებმა მეორე მხრისკენ,
და სხვებზე უმაღ მან, რომელიც უარზე იდგა.
- 121 ამასობაში ნავარელმა იხელთა წამი,
მიწას ქუსლები დააჭირა, გადახტა უცებ
და დემონების ღვენიისაგან განთავისუფლდა.
- 124 შეძრწუნდნენ ამით დემონები, მეტადრე იგი,
ვინც შეცდომაში შეიყვანა, ამიტომ ცოდვილს
გამოედევნა ის ყვირილით: -- „ვერსად წამიხვალ!“
- 127 მაგრამ ამაო იყო ეს ხმა: დემონის ფრთებმა
შიშს ვერ გაუსწრო -- მსწრაფლ ჩაპყვინთა ცოდვილმა ფისში,
და ქაჯი ისევ უკუიქცა გაწბილებული.
- 130 ამგვარად იხვი გარეული მიიღტვის წყალქვეშ.
თავს რომ დაესხმის შევარდენი, რომელიც უკან
ბრუნდება ცაში დარცხვენილი და დაღალული.
- 133 და კალკაბრინა. გულძოხული ამ მოლორებით,
გამოედევნა დემონს ფრენით, გახარებული,
რომ გამოუჩნდა ამხანაგთან საბაბი ჩხუბის.
- 136 რაწამს ცოდვილი დაიმალა, მან მაშინავე
თავის ამხანაგს მიაშურა კბილების ღრჭენით,
და ჩააფრინდა მას ბრჭყალებით უფსკრულის თავზე.

- 73 დრაგინაცომაც მონინდომა ეტაცნა ხელი
ფეხებში მისთვის, მაგრამ ამ დროს დეკურონი
მიბრუნდა მათკენ და მრისხანე შეაგლო თვალი.
- 76 როცა ისინი ცოტაოდენ, მიწყნარდნენ, მყისვე
მიმართა ჩემმა წინამძღოლმა შეკითხვით ცოდვილს,
რომელიც ისევ დასცქეროდა იარას თვისას:
- 79 „სთქვი, თუ ვინ იყო ის, რომელიც შენ მიატოვე
„შეუფერებელ დროს ნაპირზე რომ გამოსცურე?“
მან უპასუხა: — „იგი იყო ბერი გამიტა.“
- 82 „მმართველი იყო გალურისა, სიმრუდის ბუდე,
„რომელსაც ხელში ჰყავდა თავის ხელმწიფის მტრები
„და მათ მოეპყრა არა ისე, ვით შეჰფეროდათ:
- 85 „აილო მათგან, როგორც ამბობს, ოქრო და შემდეგ
„თავისუფლება მიანიჭა; სხვა შემთხვევებშიც
„უპირველესი იყო იგი მექრთამეთ შორის.
- 88 „იმასთან ხშირად საუბრობს დონ მიკელე ცანკე,
„დე-ლოგადერო — დაუღლეღად ენანი მათნი
„მუსაიფობენ სარდინიის ამბების ირგვლივ.
- 91 „ო, მიიხედეთ, როგორ აღრჭენს აგერ ის კბილებს!
„გავაგრძელებდი მე აქ კიდევ საუბარს, მაგრამ
„გშიშობ, ხელახლა არ ამიწვას წყეულმა კანი!“
- 94 მაშინ მრისხანედ შეუყვირა დემონთ ბელადმა
ფარფარელოსა, რომელიც იქ თვალდაჭყეტილი
ლამობდა ცემას: — „დაიკარგე, ბილწო ფრინველო!“
- 97 „თუ გსურთ იხილოთ ტოსკანელნი ან ლომბარდელნი
„და მოუსმინოთ, — განაგრძობდა შემკრთალი სული, —
„მე შემძლია ამ წუთშივე აქ გავაჩინო,
- 100 „ოღონდ ბრჭყალები საშინელი ამა წყეულთა
„მათ არ აკრთობდეთ და ამათი შურისძიების
„არ ემინოდეთ: მაშინ აქვე მართო მჯდომარეს
- 103 „მე შემძლია შვიდი სული ამოვიწვიო:
„საკმარისია დავისტვინო, ვითა სტვენს ხოლმე
„ჩვენგანი, ვინაც ზე ამოჰყოფს ფისიდან თავსა.“

- 19 და მე ვიგრძენი, რომ შიშისგან მთლიანად თმები
 ყალყზე დამიდგა. მივიხედე, მივმართე მეგზურს:
 „ოსტატო, თუ კი ამ წუთშივე არ დავიშალები,
- 22 „შიში შემზარავს მე ახლავე დაწყველილ კლანჭთა;
 „უკან მოგვდევნე უსათუოდ, კიდევაც თითქოს
 „მესმის ყიჟინა და ხრიალი დაღვენებისა“.
- 25 მითხრა პასუხად: — „ტყვიასხმული რომ ვიყო მინა,
 „მე მაშინაც კი უსწრაფესად ვერ ავრეკლავდი
 „შენს სახეს, ვიდრე გამოვიცან, რაც გედო გულში.
- 28 „აი, ამ წუთში შეიყარნენ ჩვენნი ზრახვანი
 „ერთსანოვანნი და აღძრულნი მიზეზით ერთით;
 „მათ თანხმობიდან მე ამგვარი გამომაქვს რჩევა:
- 31 „აგერ კლდე მარჯვნივ თუ ფრიალო არ არის ეგზომ,
 „რომ ჩვენ ჩაშვება აღგვიკვეთოს შემდეგ მღვიმეში,
 „მაშინ შევიძლებთ დავაღწიოთ მღვეარებს თავი“.
- 34 ვერც კი მოასწრო გადმოეცა ეს აზრი ჩემთვის,
 რომ მე დემონებს ფრთებგაშლილებს თვალი შევასწარ,
 შორს აღარ იყვნენ, გამალებით მოჰქროდნენ ჩვენსკენ,
- 37 მაშინ სასწრაფოდ აღმიტაცა მეგზურმა ხელზე.
 ამგვარად დედა, უეცარად ძილდაფრთხობილი
 ყოველი მხრიდან მოწოლილი კოცონის მიერ
- 40 წამოიჭრება, ხელს დასტაცებს შვილსა და გარბის
 თავგანწირული და მზრუნველი მისთვის ესოდენ.
 რომ ძლივსლა ასწრებს სარცხვინელი დაჰფაროს თავისი.
- 43 კლდის სიმაღლიდან ჩასრიალდა ოსტატი ქვემოდ,
 ზურგმიბჯენილი დაფერდებულ შუროზე, რომლის
 ბოლო-ორწოხი სხვა მღვიმეში გადადიოდა.
- 46 არასდროს წყალი დაშვებული თავდაღმა ღარით,
 რომ მოძრაობა მიანიჭოს წისქვილის ქვასა,
 ისე სისწრაფით არ ეცემა ბორბალის ფარფლებს,
- 49 რა სისწრაფითაც დაქანებულ კლდის ფერდობებზე
 ძირს წასრიალდა და ჩაეშვა მეგზური ჩემი.
 თან რომ მივყავდი მე შვილივით ხელთ აყვანილი.

- 139 მაგრამ ისიც რომ ბრწყალმაგარი მიმინო იყო, მყის შეეგება შემოტევას პირისპირ მარჯვედ, და ორივენი ჩაიძირნენ მდულარე ფისში.
- 142 სულ მოკლე ხანში შეარიაგა სიცხემ ისინი, მაგრამ სითხიდან ამოფრენას ვერ ახერხებდნენ, რადგანაც ფისით გაიგლისა იმათი ფრთები.
- 145 ბარბარიჩიამ, სხვების მსგავსად უკმაყოფილომ, ოთხი დემონი გააგზავნა ჩანგლებით ხელში მოპირდაპირე ნაპირზე, და დაუყოვნებლივ
- 148 დანიშნულ ადგილს ჩამოეშენენ ისინი სწრაფად, და გაუწოდეს თავიანთი ჩანგლები დაფლულთ, რომელნიც უკვე სანახევროდ მოხარშულიყვნენ.
- 151 ამ განსაცდელში მივატოვეთ ჩვენ იქ ისინი.

მ ე გ ა ო ც ღ ა მ მ ს ა მ ე

მარტონი, გამყოლთ მოკლებულნი და მდუმარენი მივისწრაფოდით ჩვენ გზადაგზა, მე უკან, ის წინ, ისე ვით ძმანი გზად მიდიან მინორიტელნი.

- 4 ქაჯთა ურთიერთ წაყიდებამ მე მომაგონა ერთი არაკი ეზობისა, არაკი, სადაც ლაპარაკია გომბეშოს და ვირთხის ბრძოლაზე.
- 7 ორი ერთგვარი მნიშვნელობის სიტყვის აზრშიც კი მეტი მსგავსება არ იქნება, ვიდრე მათშია, თუ შევადარებთ ჩვენ აქ იმათ თავსა და ბოლოს.
- 10 და ისე. როგორც ერთი აზრი ჰბადებს მეორეს, ამ აზრმაც ჩემში მყის წარმოშვა მეორე აზრი, რამაც თავზარი პირვანდელი გამოიორკეცა.
- 13 მე გავიფიქრე: „დემონები მოსტყუვდნენ ასე „ჩვენს გამო: ალბათ ამ მიზეზმა დაჰბადა მათში „გაგულისება და სიბრაზე განუსაზღვრელი.
- 16 „თუ განრისხება შეეუღლა მათ ბოროტ ნებას, „მაშინ ისინი დაგვესხმიან უთუოდ თავზე „მეტ გააფთრებით, ვიდრე ესხმის ქოფაკი ქურციკს“.

- 85 მომიახლოვდნენ, გამისწორდნენ და ალმაცერად ხმაგაკმენდილნი მომაჩერდნენ; შემდეგ ამისა ერთიერთმანეთს მიუბრუნდნენ და ამეტყველდნენ:
- 88 „აი, ეს ყელის მოძრაობით სჩანს ცოცხალია; „და ხოლო თუ კი მიცვლილები არიან, მაშინ „თავიდან როგორ აიცდინეს სამოსი მძიმე?“
- 91 შემდეგ ამისა მე მომმართეს: — „ო, ტოსკანელო, „ვინაც შესძელი მიგელწია ფარისეველთა „სევდიან ბრბომდე, ვინაობა გვაუწყე შენი.“
- 94 მივეც პასუხი: — „დავიბადე და აღვიზარდე „მშვენიერ არნოს ნაპირებზე, დიად ქალაქში, „და ვარ იმგვარად ხორცშესხმული, ვით ვიყავ დღემდე.“
- 97 „მაგრამ თქვენ. რომელთა დაწვთა ზედან გადაფენილა „ესოდენ დიდი მწუხარება, გვითხარით ვინ ხართ, „ან რა სასჯელი გდევთ ესოდენ სხივმომფინარე?“
- 100 მომიგო ერთმა: — „ეს სამოსი მოოქროვილი „ჩამოსხმულია ტყვიისგან და ისეა მძიმე, „რომ დატვირთული სასწორივით ვქანაობთ მის ქვეშ.“
- 103 „მხიარულ ძმათა ორდენიდან ვართ ბოლონელნი, „იმ სოფლად მერქვა კატალანო, მას ლოდერინგო; „მოურავებად აგვირჩია შენმა ქალაქმა.“
- 106 „ერთის მაგიერ მოურავი გაუჩნდა ორი, „და ბრწყინვალედაც დავიცავით მისი მშვიდობა, „რასაც გარდინგოს მიდამონი მოწმობენ დღემდე.“
- 109 „ბერნო, — შევსძახე, — ბოროტება თქვენს მიერ...“ მაგრამ სიტყვა ვერ დავსძარ ამის მეტი, რადგან შევნიშნე, კაცი მიწაზე მიმსკვალული ყავარჯნით სამით.
- 112 რა დამინახა, მყის შეთრთოლდა განრთხმული დაბლა, მძიმე ოხვრით და აღმოფშვინვით აპბურძგნა წვერი. ამის მნახველმა კატალანომ მომმართა სიტყვით:
- 115 „ამ მინსკვალულმა. რომელსაც შენ უცქერი ახლა, „ფარისეველნი დაარბია, რომ ძე კაცისა „ხალხის გულსათვის ჯვარს ვაეკრათ და დაესაჯათ.

- 52 და როგორც ფეხი დააბიჯა ორწოხის ფსკერზე,
კლდის თავს მოადგნენ იმავე წმას სულნი ბოროტნი,
მაგრამ მე უკვე აღარ მქონდა მათ მიმართ შიში,
- 55 რადგან განგება უმადლესი, რამაც ამ ქაჯებს
ვალად მცველობა დააკისრა მეხუთე მღვიმის,
ნებას არ აძლევთ, რომ დადებულს გასცილდნენ ფარგლებს.
- 58 ჩვენ აქ ვიხილეთ ბრბო შეღებილ აჩრდილებსია;
მოკლე ნაბიჯით დადიოდნენ ირგვლივ ისინი,
და თან სტიროდნენ შეპყრობილნი სისუსტით თითქოს.
- 61 მათ ტანზე ეცვათ ჩამოშვებულ კაპიშონებით
ანაფორები, გამოჭრილი და შეკერილი
ისე, როგორსაც ატარებდნენ ბერები კელნის.
- 64 მოოქროვილი გარეპირით, შიგნით ტყვიისა
და მძიმე ესდენ, რომ ფრიდრიჰის ანაფორები
გეჩვენებოდათ შედარებით უმჩატეს ჩალად.
- 67 მარადობისთვის მძიმე იყო ის მოსასხამი!
ჩვენ კიდევ მარცხნით მივუხვიეთ, გავყევით სულებს
და თანაც მოთქმას, სევდით სავსეს, ვუსმენდით მათსას.
- 70 მაგრამ დაღლილნი უმძიმესი დატვირთვის გამო,
ის საბრალონი ისე ნელა ადგამდნენ ნაბიჯს.
რომ თანამგზავრნი იცვლებოდნენ ჩვენს გვერდით მუდამ.
- 73 მივმართე მეგზურს: — „გამონახე მათ შორის ვინმე,
„თავის სახელით და საქმით რომ იყოს ცნობილი,
„არ შესდგე, ისე მიმოავლე გარშემო თვალი.“
- 76 მაშინ, როგორც კი გაიგონა მათ შორის ერთმა
ხმა ტოსკანური, მოგვაძახა: — „შესდექით ერთ წუთს,
„თქვენ, ასე სწრაფად მიმავალნო ბნელ სივრცეებით!
- 79 „ეგებ შეიტყოთ ყოველივე, რაცა გასურთ, ჩემგან.“
მაშინ მობრუნდა თანამგზავრი ჩემსკენ და მითხრა:
„მაშ დაუცადე და შეუწყე მის ნაბიჯს ფეხი.“
- 82 მეც შევიცადე, დავინახე ორი ცოდვილი,
თვალთ გვამცნობდნენ, რომ დაწვევის სურვილი ჰქონდათ,
მაგრამ ტვირთი და სივიწროვე გზის აბრკოლებდათ.

- წლის დასაწყისის ისეთ დროში, როს მზე ისველებს
ოქროს დაღალეებს განბანილებს ვერსოს ურნაში,
როდესაც ღამე ხანგრძლივობით დღეს დაეწევა,
- 4 მინდვრების ყინვა თეთრად კაზმავს დასა დღისასა,
მაგრამ მცირე ხნით თუ შერჩება მას ეს სითეთრე,
სოფლელი კაცი ნახავს როგორ ელევა სარჩო,
- 7 შეავლებს თვალებს ყინვისაგან მოვერცხლილ ჭალებს,
ხელებს დაუშვებს უიჟედო, სასომიხდილი,
შინ შებრუნდება და ვაგლახობს გულშემოყრილი,
- 10 და აღარ იცის რა გააწყოს, რა მოაგვაროს.
მაგრამ აქ გულში აღედრება სულ სხვა იმედი,
და რა შეიცნობს რომ ქვეყანას ანაზღეულად
- 13 უცვლია სახე, წამოავლებს ხელს თავის კომბალს,
და ცხვარს გარეკავს ფარეხიდან შიშველ მინდვრებში,
მეც ასე შევკრთი, როცა ვნახე ჩემი ოსტატი
- 16 დაღონებული, მოწყენილი, შუბლშეჭმუხენილი.
მაგრამ სულ მალე დამიამა მან გულის წყლული,
როცა ორთავემ მივაღწიეთ ხიდს ჩამონგრეულს.
- 19 უკან მობრუნდა, შემომხედა წეგზურმა ჩემმა,
და მზერა მისი იყო ეგზომ სათნო, კეთილი
და ვნახე იგი იმავ კორდის ფერხთით მდგომარე.
- 22 შესდგა, მცირე ხანს შეყოყმანდა, ანაზღეულად
გაშალა მკლავნი, მიაშტერა მზერა ნანგრევებს,
გაშალა მკლავნი, შემომხვია ირგვლივ ხელები.
- 25 როგორც მავანმა კაცმა გამრჯემ დარბაისლურად,
წინ დახედულმან და გამსჭვრეტმან მომავალისამ,
მან ამიყვანა მთის ზეთავის ერთ საფეხურზე,
- 28 მეორე ხელით მანიშნებდა, მეუბნებოდა:
„აცოცდი ფრთხილად ქვის გორიონზე, თანაც ვასინჯე,
„თუ შეუძლია დაგიმაგროს და შეგიკავოს“.
- 31 ეს არ ყოფილა გზა მანტია მოსხმულ ცოდვილთა,
რადგან ჩვენ ორნი (ის მსუბუქი ვითარცა ლანდი,
მე კი ოსტატსა თან მივყავდი სულ ზევით, ზევით),

- 118 „აი, ხომ ხედავ, ტანშიშველი აგდია იგი
 „გზის გარდიგარდმო გაშოთვილი, დე განიცადოს
 „ყველას სიმძიმე, ვინაც იმას ფეხს დააბიჯებს.
- 121 „იგივ სასჯელი დასტეხია სიმამრსა მისსა,
 „და ყველას, ვინაც ეს ურჩიათ, რაიც შემდეგში
 „თესლად გარდიქა ებრაელთა უბედობისა.“
- 124 აქ მე შევნიშნე განცვიფრება ვირგილიუსის
 ამ სამარცხვინოდ, საუკუნოდ გაძევებული
 და ჭვარედინად დალურსმული კაცის წინაშე.
- 127 შემდეგ ამისა ერთ ბერთაგანს მიმართა კითხვით:
 „ეგებ შეგეძლოს, რომ გვაუწყოთ, მარჯვენა მხარეს
 „არის თუ არა იმნაირი გვირაბი რამე,
- 130 „რომლითაც გასვლას მოვახერხებთ ამ უფსკრულიდან,
 „ისე რომ შველა არ დაგვჭირდეს შავ ანგელოსთა?“
 მან უპასუხა: — „უფრო ახლოს, ვიდრე გგონია,
- 133 „ქედი მაღალი მდებარეობს, რომელიც მოდის
 „უპირველესი კედელიდან და გადასერავს
 „გულჩაშავებულს, ჩაბნელებულ ორწოხებს ყველას;
- 136 „გაწყვეტილია აქ იგი და ვერ ჰფარავს მღვიმეს;
 „თქვენ შეგიძლიათ გადიართო ზვავების თავზე,
 „რომელნიც ჰფარვენ ფერდობსაც და ჯურღმულის ფსკერსაც.
- 139 ჩემმა მეგზურმა ერთის წუთით დადრიკა თავი.
 შემდეგ წარმოსთქვა: — „მოგვატყუა უთუოდ იმან,
 „ვინაც გადაღმა წაწყმენდილებს ჩანგლებით იჭერს“.
- 142 სთქვა ერთმა ბერმა: — „მე მსმენია ბოლონიაში,
 „ბევრი აუგი ეშმაკისა; ამბობდნენ, რომ ის
 „მატყუარაა, ცბიერი და სიცრუის მამა.“
- 145 მაშინ მეგზური გაემართა ჩქარის ნაბიჯით;
 სახეზე რისხვა მოჰფენოდა; მეც დავანებე
 უმძიმეს ტვირთით წელგაწყვეტილ აჩრდილებს თავი
- 148 და თან მივყევი უძვირფასეს ფეხთა ნატერფალს.

- 67 ვერ გავიგონე, თუ ხმა იგი რას გვაუწყებდა,
რადგან იმ წუთში სწორედ ხიდზე ვიყავ შემდგარი.
მხოლოდ ეს გახდა საცნაური მის მოსმენაზე —
- 70 განრისხებულის მოგვესმოდა ანჩხლი ძახილი,
ძირს დავიხარე, მივაყურე, მაგრამ ვერასგზიო
ძე ხორციელის ვერ წვდებოდა მზერა იმ ჯურღმულს.
- 73 „ოსტატო, — ვარქვი მე ჩემს მეგზურს, — ვეცადოთ ვინძლო
„გადავიაროთ გაღმა მხარეს, შევდგეთ იმ თხემზე,
„რადგან აქ მდგომსა მე არ მიჭრის თვალი და ყური.“
- 76 „მე საქმით გააცემ ამის პასუხს, — მან მიპასუხა, —
„რადგან სურვილი მართებული, სამართლიანი
„ხამს რომ შესრულდეს და მოგვარდეს დუმილის დაცვით.“
- 79 და მივალწიეთ ხიდს გასულთა ნაპირსა მერვეს,
და მეც ჭალაკი საშინელი მიმოვიხილე;
აქ ვნახე როგორ ზიშზიმებდა გველების ხროვა.
- 82 მარტოდენ მათი მოგონებაც ყრყოლას მგვრის ტანში.
თავი ნუ მოაქვს აწ ლიბიას უდაბნოებით,
თუმც იქ ბევრია ჩელიდრები, ფარე, ჯაყული,
- 85 თუნდ ჭრელი ჩენკრი და მომრგვალო ამფისიბენა.
არცა ლიბიას, მეწამულ ზღვას, ეთიოპიას
ჯერ არასოდეს ქვემძრომები ესდენ მრავალი
- 88 და საშინელი თვის მიწაზე არ მოსწრებიათ.
ამ გაშმაგებულ და შხამიან გველთა ხროვაში
შიშველი ხალხი ირეოდა სასომიხდილი.
- 91 ჰელიოტროპი. ან საფარი ენატრებოდათ.
ზურგზე ხელები ჰქონდა ყველას გველით მიმბული,
წელზე, კისერზე, თეძოებზე და სარცხვინელზე.
- 94 საბელეზივით დაღვარქნილი გარს ერტყათ გველნი.
ჰა, გამოქანდა შხამიანი ასპიტი ერთი,
და გამოუდგა ჩვენს მახლობლად მდგომარე ცოდვილს,
- 97 დავესლა იგი იმ ადგილას. სადაც კისერი
მხრებს უერთდება, დაიკლაცნა ცოდვილი იგი.
თქვენ ასე სწრაფად ვერც ონს დასწერთ და ეედარც ინსა,

- 34 ფრთხილად ვიდოდით, მივფოფხავდით კლდიან ბრეკებზე.
და რომ ფერდობი ამ მხარეზე უფრო ნაკლების
სიგრძე-სიგანის, აღნაგობის არ ყოფილიყო,
- 37 მე უსათუოდ ვერ გავძლებდი, დავეცემოდი,
ვინადგან მღვიმის შესავალთან ჯურღმულის ყელი
აღმართისაკენ იყო ცერად დაქანებული,
- 40 და ყოველ ტაფობს ცალ მხარეზე უვლიდა ფლატე
და ძეორეზე ჩაზნექილი ჰქონდა ნაპირი.
ბოლოს ორივემ მივალწიეთ გორაკის ზეთავს,
- 43 სად ნამუსრევი ნანგრევისა კიდევ ეყარა.
ფილტვები ჩემი დაიშრიტა მძიმე სუნთქვისგან,
ვედარ შევძელი სიარული და მოვიკეცე.
- 46 „ამიერიდან სიზარმაცე ხამს დაიოკო,
„რადგან ბუმბულში ნებივრობით და ფუფუნებით
„ჯერაც დიდება და სახელი არ მოხვეჭილა.
- 49 „და ვისაც უქმად ეს სიცოცხლე უტარებია,
„მისგან იმდენი დარჩენილა კვალი ამ ქვეყნად,
„რამდენსაც კვამლი, ან ზღვის ქაფი დასტოვებს ხოლმე.
- 52 „აღსდევ, მოთენთვას მოერევა ძლიერი სული,
„ყოველგვარ ბრძოლას ის მოიგებს გამარჯვებული,
„ვის მხნეობასაც ვერ დათრგუნავს ტვირთი ხორცისა.
- 55 „ჩვენ მოგვიხდება უფრო მაღალ მწვერვალზე ასვლა.
„აქედან გასვლა როდი ნიშნავს მიზნის მიღწევას,
„გამოიყენე თუ გაიგე ეს ნაუბარი“.
- 58 ზე წამოვიჭერ, ვაჩვენებდი ოსტატს მეტ ძალას,
ვიდრემდის მქონდა მე იმ წუთას მუხლში და მკლავში.
ვარქვი: — „ოსტატო, მაშ ვიართო, მოგყევი მხნეთა“.
- 61 მივყევით ქიმებს ოღრო-ჩოღროს და გაუვალსა.
წინანდებურზე უფრო მეტად პიტალო კლდეზე
მივსდევდი ოსტატს და გზადაგზა ვესიტყვებოდი,
- 64 რათა მას ჩემთვის არ შეეტყო უსუსურობა.
მოულოდნელად გამოვარდა პირქუშ ხაროდან
ხმა, რომელშიაც ვერ შევსძელი სიტყვის გარჩევა;

- 133 „ვიდრე ის შემხვდა იმ ქვეყნიდან წამოსვლის უამსა.
 „არც შემძლიან მაგ წადილი არ აგისრულო.
 „უფსკრულს შთამაგდეს მე, რადგანაც წმინდა ჭურჭელი
- 136 „საკურთხეველიდან მოვიპარე მუხანათურად,
 „და ჩემს მაგივრად სხვას დაბრალდა დანაშაული.
 „მაგრამ იმისთვის, რომ არ გეკრას მოშაინური
- 139 „ღიმილის დამლა მაგ ბაგეზე, მართებულია,
 „ოდესმე თავსა თუ დააღწევ ამ ბნელ სავანეს.
 „მომაპყარ სმენა, ყურად იღე ჩემი ნათხრობი.
- 142 „შევებისაგან გასწმენდავენ აწ პისტოძას,
 „შემდეგ მცხოვრებლებს და ზნეს იცვლის თვით ფლორენციაც,
 „ვალდიმაგრადან გამოიწვევს გრიგალს მარხი,
- 145 „ბნელი ღრუბლების ასაბიით გარემოცულსა.
 „გაიმართება დაუცხრომელ ქარიშხლის დროს
 „პიკენის ველზე უღმობელი მძვინვარე ბრძოლა.
- 148 „ანაზდად ნისლი გაიპობა, გაიფანტება
 „და მაშინ თეთრებს არ ასცდება განადგურება.
 „ამას მოგითხრობ, რომ მოგიკლა ამ ამბით გული“.

ჰ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე ხ უ თ ე

ესა სთქვა ჭურღმა და ხელები ასწია ზევით,
 და სამი თითით გააკეთა დაცინვით ბრაწი.
 წამოიძახა: — „ღმერთო, შენი არ მეშინია.

- 4 „მას შემდეგ, რაც მე აქ ასპიტებს დავუშეგობრდი.“
 გველთაგან ერთი მყის კისერზე შემოეხვია,
 ხმა გაკმინდეთ — თითქოს ამას ეუბნებოდა.
- 7 მეორეც უცბად შემოერთყა ცოდვილს მკლავებზე,
 შემოეტმასნა მთელს სხეულზე, შეჰკრა, შეჰკოჭა,
 რად არ იქცევი ნაცარტუტად ო, პისტოძა,
- 10 რად არ გაჰქრები უჩინარად ქვეყნის პირიდან,
 რადგანაც შენსა გარყვნილებას არ უჩანს ბოლო,
 თვით ჯოჯოხეთის დაბნელებულ ჭურღმულთ წიაღში.

- 100 როგორც ის ცეცხლში გაეხვია და დაინაცრა.
შემდეგ ამისა, ძირს დაეცა ფერფლად ქცეული,
ისევ წამოდგა, გადაიქცა ხელახლად ლანდალ.
- 103 ასე კვდებაო, მოგვიტხრობენ მისანნი ძველნი,
თავათ ფენიქსიც და ხელახლა დაიბადება,
თურმე, როგორც კი გაუხდება ხუთასი წელი.
- 106 მთელს სიცოცხლეში არც ბალახს სჭამს და არცა იფქლსა,
ამონისა და საკმეველის ნაზი ცრემლები
საზრდოა მისი სანუკველი, და სიკვდილის ეამს
- 109 მური და ნარდი სარეცელად დაეფინება.
და როგორც კაცი გათვალული, დემონებისგან
ან სულისხუთვით გათანგული, ღონემიხდილი
- 112 ძირს დაეცემა და ხელახლა ზეაიჭრება,
მიმოიხედავს, დაბნეული, ელდანაკრავი,
რა საცნაურს ყოფს წამიერად გამოვლილ ძრწოლას,
- 115 ასე წამოდგა ის ცოდვილიც, რა გამოფხიზლდა:
ო, შემოქმედის უღმობელო მართლმსაჯულებავე,
რა სასტიკი ხარ ასე მწარედ შურისმგებელი!
- 118 ჩემმა მეგზურმა გამოჰკითხა მას ვინაობა,
მან უპასუხა: — „ტოსკანოდან გადმომისროლეს
„ამ საზარელად დაბჩენილი ჭურღმულის ყელში.“
- 121 „ნამდვილ პირუტყვეულს ვეწეოდი მე იქ ცხოვრებას,
„სწორედ იმნაირს, ვით შეშვენის ჩემებრ ჯორცხენას,
„და პისტოჯა გახლდათ, ჩემი თავშესაფარი“.
- 124 მივმართე მეგზურს: — „შეეკითხე, თუ რანაირმა
„დანაშაულმა ჩამოაგდო ის ამ უფსკრულში?
„ვისაც ოდესღაც მე ვიცნობდი სისხლის მხვრეპელად.“
- 127 და იმ ცოდვილმა გაიგონა ჩემი ნათქვამი,
არ დაგვემალა და მოგვაპყრო გულისაყური,
შემოტრიალდა და შეფაკლდა სირცხვილისაგან.
- 130 „სავალალოა, — გამოსთქვამდა ის გულისტკივილს, —
„შენ ამ უფსკრულში რომ შემომხვდი ასე ბედითად,
„აქ უფრო მეტი მწუხარება მერგო მე წილად,

- 46 და მეც ბაგეზე დავიდღევი იმ წუთში თითი,
რათა ჩემს მეგზურს დაეძაბა გულისაყური.
ვინძლო, მკითხველო, შენ დაეჭვდე ჩემს ნაამბობში,
- 49 მე ეს ამბავი საკვირველად არ მეჩვენება,
რადგან მე თავათ ძლივს ვიჯერებ ჩემს მიერ ნახულს.
იმ წუთში, როცა შევსცქეროდი ახალმოსულებს,
- 52 ექვსფეხა გველი ზედ მიეჭრა ერთ-ერთს სამთავანს
შემოეჭიდა, მოეხვია შუა ჭანგებით
მუცელზე, წელზე შემოეჭდო გაცხარებული.
- 55 წინა ჭანგები შემთავლო მკლავებზე მჭიდროდ,
ორთავ ლოყაში გაუყარა ბასრი კბილები,
ქვედა ჭანგები წაიგრძელა, თეძოებს მოსდო,
- 58 და გრძელი ბოლო გაუყარა თეძოთა შორის.
არასდროს სურო ასე მჭიდროდ ხეს არ ეხვევა,
როგორც ურჩხული აეტმასნა ცოდვილის სხეულს,
- 61 ერთი მეორეს გადაესკვნა, გადაეკვანძა,
ერთი მეორეს შეეხორცა და შეედღულა,
თითქოს ჰქონოდათ მათ ორივეს დინგელის ხორცი.
- 64 ფერი და ხორცი აირია და გაითქვიფა,
არც ერთს არ შერჩა აღნაგობა უწინდებური,
ასე ატყვია ცეცხლში დამწვარ ქაღალდზე ლაქა
- 67 წაბლისა ფერი, როცა იგი დაიშრიტება,
დაჰკარგავს თეთრ ფერს და სიშავე ჯერ არ ხლებია.
ორივე სულმა დაინახა ეს საოცრება,
- 70 წამოიძახეს: — „ო, აგნელო, გეცვალა სახე,
„ამიერიდან არც ერთი ხარ და აღარც ორი,“
ორივეს თავი უკვე იქცა ერთ სახეობად.
- 73 როს ორი ლანდი წარმოგვიდგა ჩვენ როგორც ერთი,
და ერთ სახეში ორივენი გაერთიანდნენ.
მუცელი, მკერდი, თეძოები ისეთნი გახდნენ,
- 76 რომლისა მსგავსი ჯერ არავის არ მოსწრებია.
მთლად წაიშალა პირველადი ნაკვთები მათი
უცხო რამ სახე შეიცავდა ორმავ არსებას,

- 13 არ შემხვედრია უფრო მეტად შემობელნი ღვთისა,
მათ იგიც ველარ შეედრება, ვისაც ოდესღაც
თებეს მახლობლად ძალადობით მოუღეს ბოლო.
- 16 გაიქცა იგი, გაგვეცალა სიტყვის უთქმელად,
თვალი მოვჰყარი ვით მორბოდა გაცოფებულნი
კენტავრი ერთი, აღრენილი გაიძახოდა:
- 19 „საით წავიდა იგი მრუში და გულარძნილი?“
გვონებ მარემაც იმდენ გველებს არ ასაზრდოებს,
რამდენიც კენტავრს დაჯორგვილი მიჰქონდა ზურგით.
- 22 ურჩხული შავი, ფრთაგაშლილი აჯდა ქეროზე,
პირდაბჩენილი ცეცხლს აფრქვევდა გზად შემოხვედრილს,
ჩემი მეგზური მეუბნება: — „ეს არის კაკუს,
- 25 „რომელსაც თურმე ავენტინის მთისა ფერდობთან
„სისხლისა ტბები არა ერთხელ დაუქცევია.
„ის გამოთიშეს ამ ქვესკნელში თვის ტოლებიდან,
- 28 „რადგანაც ჯოგებს გზად შეხვედრილს ახრჩობდა იგი.
„და ამ ურჩხულის ხელმრუდობას მოუღო ბოლო
„მძიმე ხელტულმა ძალოსანის ჰერკულესისამ,
- 31 „თუმცადა ასში ათი კეტიც არ მოხვედრია“.
როცა ვირგილი მომითხრობდა ზემოდ ნამბობს.
ურჩხული მარდად მიჰქროლავდა ჩვენს სიახლოვეს.
- 34 აჩრდილი სამი შემოადგა იმავე ხიდსა,
სადაც ჩვენ ორნი ვსაუბრობდით, განზე გამდგარნი.
არც ჩემსა ოსტატს და აღარც მე შემიმჩნევია,
- 37 როგორ მოვიდნენ სამივენი ანაზღეულად,
მხოლოდ ეს იყო, შემოგვესმა ყვირილი მათი.
„ჰე, ვინა ხართ აქ მოსულნი“, — შეგვძახეს ერთხმად.
- 40 წამსვე შევწყვიტეთ ჩვენ ორივემ აქ მასლაათი,
და გულისყური მივაპყარით ახლომოსულთა.
ვერ შევიცანი ვინაობა მათი ვერასგზით,
- 43 მაგრამ ეს მოხდა, ისე როგორც ხდება შემთხვევით
ერთი მეორის, იძულებით ახსენებს სახელს,
ერთი მათგანი ჰკითხულობდა: — „სადღაა კმანფა?“

- 112 და ორი ფეხი ქვემძრომისა, აქამდის მოკლე,
ერთ წამს დაგრძელდა, და დამოკლდნენ კაცის ხელები,
ორი უკანა გველის ფეხი წამს დაიგრისა,
- 115 გადაეკვანძა, გადაესკვნა ერთი მეორეს
და გადაიქცა მამაკაცის სარცხვინელ ასოდ;
ხოლო კაცისა გაიხლიჩა, შუა გაიპო.
- 118 კვამლმა ორივეს მთელ სხეულზე გადაურბინა,
თმა ამოვიდა ცალმხარეზე, მეორე მხარეს
დასცვივდა ბეწვი, ზედა კანი შეიქნა სლიპი,
- 121 წამოდგა ერთი და მეორე ძირს დაენარცხა.
თვალს აცეცებდა და ორივე თვალის გუფაში
ხან ერთის ღრუნჩი კიანთობდა, ხან მეორისა.
- 124 ფეხზე მდგომარემ გაისწორა თმა საფეთქელთან,
და მატერიის სიჭარბემან ტიტველ ლოყებზე
ანაზღეულად ორი ყური აღმოაცენა.
- 127 ნაშთმა, რომელსაც უკან არც კი დაუხევიდა,
უეცრად ცხვირი გაიჩინა სახის სიბრტყეზე,
და გამოუჩინდა ბუნებრივი სწორი ტუჩები.
- 130 ოთხზე მხოხავმა წაიგრძელა ერთბაშად ღინგი,
ორივე ყური შეიკეცა თავის ქალაში,
ასე სჩვევია ლოკოკინას რქების შეკეცვა,
- 133 და ენა მისი, სასაუბროდ განმზადებული,
შუა გაიპო და მეორეს — ენა გაპობილს —
მყის შეეზარდა, გაუმრთელდა გაჭრილი ენა.
- 136 გველად ქცეულმა სულმა ერთიც გაიშლივინა,
იწყო სისინი, გაემართა ჭალაკისაკენ.
მეორე უკან გამოუდგა, თან ახველებდა.
- 139 ესიტყვებოდა: — „მე ეს მინდა, რომ აწ ბუოსომ
„დაიწყოს ჩემებრ ამ ბილიკზე უმწეოდ ხოხვა.“
მეშვიდე გარსში მე ვიხილე სულთა გარდაქმნა,
- 142 ფორმების შეცვლა. მიგრაცია ნაირ-ნაირი,
და ეს სიახლე მასალისა თუ მიპატიებს.
ჩემი კალამი რომ არ ეძებს დაფნების მოქცას.

- 79 და გაგვეცალა იგი დინჯი, ნელი ნაბიჯით.
ვით მარდი ხელიკი ელვასავით სწრაფად მორბედი
გაიშლიგინებს და მახლობელ ბუჩქს მიაშურებს,
- 82 ასე ორივეს შეუტია ასპიტმა ერთმა
(პილპილის ფერად მოხატული ჰქონდა პერანგი),
და ერთ იმათგანს შეანთხია გესლი სწორედ იქ,
- 85 საიდგანაც ყრმა რძით საზრდოობს დედის მუცელში,
იქვე დაეცა გამხლართული, სულგანაბული.
დაჭრილმა სულმა გველს შეხედა გარინდებულმა,
- 88 წამს გაიჭინთა, გააზმორა და დაამთქნარა,
თითქოს ხურვება დამართოდეს, მოსვლოდეს ძილი.
გაშტერებული გველს უმზერდა, გველიც დაკოდილს.
- 91 ერთს დანაკოდი უხრჩოლავდა, მეორეს პირი,
და გაერია ურთიერთში ორთქლი და შმორი.
ლუკანი სდუმდა საბელუსის და ნასიდუსის
- 94 მწვავე ტკივილებს როს შეეხო და გაგვიმქლავნა,
აწ მოისმინეთ ყურადღებით აქ მოთხრობილი.
ოვიდიუსიც ბედშავ კადმუსს და არეთუსას
- 97 არ იხსენიებს და პოეტმა ერთი მათგანი
გველად აქცია და მეორე ჩხრიალა წყაროდ,
მაგრამ მე მაინც ეს არ მიჩანს სახარბიელოდ,
- 100 რადგან არასდროს მას კავშირი სხვადასხვაგვარი
ურთიერთშორის გათქვეფილი არ მოუცია,
ორივე ფორმას მატერია რომ გაეცვალათ.
- 103 შუა გაიბო გველის კუდი და დაკოდილის
ორივე ფეხი შეეზარდა მყისვე ერთმანეთს,
თეძო, ბარძაყი მიეწებნენ ერთი მეორეს,
- 106 სულ მცირე ხანში აღარ სჩანდა არსად სახსარი.
და გახლეჩილმა გველის კუდმა მიიღო ფორმა,
რომელიც წედან კაცის ტანზე გაუჩინარდა.
- 109 კანი ცალ მხარეს გაფაფუკდა, მეორე კიდე
გახდა უხეში, ხორკლიანი, გაკაყებულის;
ვნახე ხელები ილიაში ვით შესრიალდნენ,

- 25 ვით გორაკის ძირს მოსვენებით მჯდომარე გლეხი,
წლის იმა ჟამსა, ოდეს თავის ბრწყინვალე სახეს
ცათა ქვეშეთის საშუქარი მეტ ხნობით აჩენს,
- 28 და დღის იმა ჟამს ოდეს კოლო ბუზს შეეცვლება,
უცქერის ველზე მოოქროვილ ციცინათელებს
იქ, სადაც მისი ყანა არის და ვენახია,
- 31 ამგვარად აღნი ამდენივე. გამაშუქარნი
მერვე მღვიმისა. დავინახე, როგორც კი ფეხი
დავადგი ადგილს, საიდანაც ფსკერი მოსჩანდა.
- 34 ვით მან, ვის გამო ძუ დათვებმა იძიეს შური,
წმიდა ელიას ცეცხლოვანი ეტლი იხილა,
ოდეს ზეცისკენ წარიტაცეს ცხენებმა იგი,
- 37 ხოლო შორეულ სიმაღლეში თვალნი იმისნი,
ველარ არჩევდნენ ველარაფერს. გარდა აღისა,
წინ რომ მიჰქროდა, ვით მსუბუქი ღრუბელის ქულა,
- 40 ასევე მღვიმის შავ სიღრმეში თვითოეული
მისრიალებდა ცეცხლის ალი. რომელიც თითქოს
ცოდვილს, ვით ნადავლს, შეიცავდა თავის წიაღში.
- 43 მე ხიდის ნაპირს ავეკარი, რომ დამენახა
ეს სანახავი, და უთუოდ უფსკრულსა შიგან
გარდვეშვებოდი, რომ ტინისთვის არ მევლო ხელი.
- 46 როცა მეგზურმა ყურადღება შენიშნა ჩემი,
ასე მაუწყა: — „აღნი ესე შეიცვენ სულებს,
„და ცეცხლს დამდაგველს შიგ ეძლევა ყოველი სული“.
- 49 „ოსტატო, — ვკადრე — მე ამაში ვრწმუნდები მეტად.
„შენ რომ ყურს გიგდებ, თორემ თვითვე წარმომედგინა,
„რომ ეს ამგვარად უნდა იყოს, და მსურდა კითხვა,
- 52 „ვინ ახლოვდება ამ ზემოდან გაყოფილ ალში
„იმგვარად, თითქოს ალი იყოს იგი ცეცხლისა,
„რომელმაც შთანთქა ეთეოკლე და ძმა იმისი?“
- 55 მითხრა: — „ამ ალში ულისია და დიომიდე.
„შეერთებულნი აქ არიან სასჯელში ისე,
„ვით ბოროტების ჩადენის დროს ყოფილან ერთად.

- 145 თუმცა თვალები დამიქანცა სანახაობამ.
და სული ჩემი იყო ფრთად განცვიფრებული,
ცოდვილთა მაინც ველარ შესძლეს იღუმალი გზით
- 148 მუნით განლტოლვა და გაპარვა შეუმჩნეველად,
რომ მე პუჩიო სციანკატო იქ არ შემეცნო.
ის ერთად-ერთი შეთენილიყო სახე უცვლელი.
- 151 ახლად მოსულთა სამ ცოდვილთა შორის ერთ-ერთი
იყო სწორედ ის, ვისაც იგლოვ ჰოჲ, ჯავილლე.

ქება ოცდაძევესა

- ო, იზეიმე, ფლორენციაჲ! შენს ძლიერებას
ფრთების სივრცელით დაუფარავს ხმელეთი, ზღვები,
თვით ჯოჯოხეთშიც კი გუგუნებს შენი სახელი!
- 4 მოქალაქენი ქურდთა შორის ვიხილე შენი,
ხუთი ისეთი პიროვნება, რომ მე სირცხვილმა
დამწვა, — და ეს ხომ შენს სახელსაც არა სდებს პატივს.
- 7 მაგრამ სიმაართლეს თუ შეიცვენ სიზმარნი დილის,
მალე შეიტყობ. პრატოელებს რაცა სურს შენთვის.
სხვათა ადგილთა მცხოვრებლებზე რომ არა ვსთქვათ რა.
- 10 უბედურება რომ დაატყდეს, დროც არის ამის;
დეე, დაგატყდეს. თუ კი იგი არ აგცილდება,
თორემ უმეტეს დაგამძიმებს შემდეგში მოხუცს!
- 13 გავემართენით; გამობრუნდა ოსტატი უკან
და წარმიტაცა თან იმავე კლდის ციცაბოთი,
ძირს ჩაშვების დროს კიბეებად რომ გამოგვადგა.
- 16 კლდეთა ნამუსრეთ და პირღია ნაპრაღთა შორის
განმართობით მოარულეებს ვერ გაგვიყვანდნენ,
თუ არ ხელების დახმარებით. მუხლები ჩვენი.
- 19 ჩემს გულს ნაღველი ერეოდა, და ახლაც, ოდეს
მეხსიერებით გავაცოცხლებ ხილვას მაშინდელს,
მძიმე კაეშანს ვეძლევდი და გონებას ვლაგავ.
- 22 ნუმც დაუკარგავს მას სიჭველე — მეგზური თვისი;
და თუ ვარსკვლავმან ბედნიერმან, ან ცისა მადლმან
მე სათნოება მომანიჭა, არა მშურს ჩემთვის.

- 91 „მაშინ, როდესაც მე ცირცეა დავსტოვე, ვინაც
 „ერთ წელზე მეტ ხანს დამაყოვნა გაეტას ახლოს,
 „უადრეს, ვიდრე დაარქმევდა სახელს ენეას
- 94 „ამა ადგილსა, არცა შვილის უნაზეს გრძნობის,
 „არც ვალს მოხუცი მამისადმი, არც სიყვარულსა,
 „რომელიც ძვირფას პენელოპას ავსებდა ლხენით,
- 97 „ადარ შეეძლოთ აელაგმათ ჩემში სურვილი,
 „მეცნო ქვეყანა და გამეგო გამოცდილებით
 „ადამიანთა ბოროტება და სათნოება.
- 100 „გზას დავადექი გაშლილ ზღვაზე ხომალდით ერთით,
 „და თან მეახლა ამხანაგი მე რამდენიმე,
 „რომელთაც ჩემგან განშორება არ მოისურვეს.
- 103 „სჩანდენ ნაპირნი ესპანეთის და მაროკოსი.
 „ვხედავდი კუნძულს, სარდინიას და სხვა კუნძულებს,
 „ზღვით შემოგარსულთ და განბანილთ მისის ზვირთებით.
- 106 „და ჩვენ ყველანი ღრმად მოხუცნი ვიყავით უკვე
 „მაშინ, როდესაც მივალწიეთ ზღვის ვიწრო სრუტეს,
 „სად ჰერკულესმა ზე აღმართა საზღვარი კლდისა,
- 109 „როგორც ნიშანი, — ნურასოდეს მის გარდალახვას
 „დე ნუ გაჰბედავს, ნუ იფიქრებს ადამიანი!
 „მარჯვნივ დავსტოვეთ სევილია, სეუტა მარცხნივ.
- 112 «ძმანო, — მივმართე ამხანაგებს, ასიათასი
 «საშიშროებით მიადწიეთ თქვენ დასავლეთსა,
 «და აწ სიცოცხლე თქვენ ხანგრძლივი არ დაგშენიათ;
- 115 «ესოდენ მცირე ჟამისათვის არა ღირს დასთმოთ
 «სიამოვნება იმ უკაცურ ქვეყნის ხილვისა,
 «მანათობელი მზის გადაღმა რომ მდებარეობს.
- 118 «შთამომავლობა მოიგონეთ მაღალი თქვენი.
 «თქვენ პირუტყვეული ცხოვრებისთვის არ გაჩენილხართ, —
 «ცოდნა გეკუთვნისთ მოიპოვოთ და სათნოება».
- 121 „და მე ამ მცირე მოწოდებით ჩემს ამხანაგებს
 „გამბედაობა შთაუწერგე იმდენი გულში.
 „რომ შესაძლოც კი აღარ იყო თავშეკავება.

- 58 „აი, ეს ალი მოსდებიათ ცდუნებისათვის,
„ოდეს ხის ცხენით ბჭე განახვენეს მათ, საიდანაც
„კეთილშობილი გამოვიდა რომაელთ თესლი.
- 61 „აქ დასტირიან ტყუილს, რითაც დედადამია
„აქილევისთვის იტანჯება, მიცვლილი თუბცა;
„აქვე ისჯება მოტაცება პალადიუმის“.
- 64 თუ კი ალიდან შეუძლიათ მათ ლაპარაკი,
„ოსტატო ჩემო, გთხოვ, და კიდევ გთხოვ დამატებით, —
„და, დეე, გახდეს თხოვნა ჩემი ათასი ფასი, —
- 67 „ნება მომეცი შევიცადო, ვიდრე მოაღწევს
„ჩვენამდე ალი, ორ ნაწილად რომ გაკვეთილა.
„ხომ ხედავ, რარიგ მომიხიბლა მან ეს სურვილი“.
- 70 შენი სურვილი, — მიპასუხა, — „ღირსია ქების,
„და შეგისრულებ შენ ამ სურვილს კიდევ ამიტომ,
„მაგრამ ეცადე გააჩერო როგორმე ენა.
- 73 „მალაპარაკე: შენ რაცა გსურს. მიგიხვდი უკვე;
„ვინ იცის, რაკი ბერძნებია ეს ცოდვილები,
„ეგებ არ გიცნონ შენს ენაზე საუბრის ღირსად“.
- 76 როდესაც ალი მოგვეახლა და სცნა ოსტატმან
„დრო და ადგილი შესაფერად, შე გავიგონე,
„როგორ დაიწყო მან უბნობა შემდეგი სიტყვით:
- 79 „ო, თქვენ, ორნი რომ მოქცეულხართ ერთ ალში! თუ კი
„წინაშე თქვენდა მე რაიმე დავიმსახურე,
„ღიადი იყო, თუ მცირე ეს დამსახურება,
- 82 „ოდეს ჩემს მაღალ ნაწარმოებს ვწერდი იმ ქვეყნად. —
„გთხოვთ ნუ ისწრაფვით და გვაუწყოს თქვენს შორის ერთმა,
„სად დაიღუპა ის საკუთარ დანაშაულით?“
- 85 ამ სიტყვის შემდეგ ძველმა ალის რქამ. უმცლესმა,
„ნელა დაიწყო მოძრაობა — და აჩურჩულდა,
„თითქოს ქარისგან შერხეული და მოცახცახე.
- 88 აქეთ და იქით შეტორტმანდა, მსგავსად ენისა,
„რომელიც უკვე სასაუბროდ გამზადებულა,
„და აჰა, კიდევ შემოგვესმა ხმა და სიტყვანი:

- 124 „ზურგი ვაქციეთ აღმოსავლეთს, და მყის ნიჩბები
 „ფრთებად აესხა გაქანებას გიჟურსა ჩვენსას.
 „რომლის მანძილზე სულ მარცხენა გვეჭირა მხარე.
- 127 „ლამე მეორე პოლიუსის ვარსკვლავებს სჭვრეტდა,
 „ხოლო ჩვენი კი გამუდმებით ძირს იხრებოდა
 „და იმდენად, რომ ზღვის ზედაპირს ეკვროდა თითქმის.
- 130 „უკვე ახალი ცის წიაღში შუქი მთვარისა
 „ხუთჯერ აენათ და ჩაბნელდა მას შემდეგ, რაც ჩვენ
 „საბედისწერო გარდავლახეთ საზღვარი იგი.
- 133 „მაშინ მწვერვალი ჩვენს წინაშე გამოჩნდა შორით,
 „მავის წყვდიადით შემოსილი, და მომეჩვენა
 „ის უმაღლესად ჩემგან ხილულ მწვერვალთა შორის.
- 136 „დიდად ვიხარეთ, მაგრამ მალე დავღონდით ისევ,
 „რადგან აღმოხდა ახალ მიწას სასტიკი ქარი,
 „და განრისხებით დაეჯახა პირისპირ ზომალდს.
- 139 „დაატრიალა ის სამკეცად, ზვირთების ირგვლივ,
 „ხოლო მეოთხედ ზე ასტყორცნა ზომალდის ჭკინტი
 „და უზენაეს ნებისმიერ პირქვე დაამხო,
- 142 „ვიდრე ტალღებმა არ შეითქვეს ჩვენს თავზე პირი“.

ჰეზა ოცდამეზვიდე

უკვე გასწორდა ალი იგი წინაშე ჩვენსა,
 და ისევ ისე უმოძრაო და დადუმებულ
 უტკბილეს მგონის ნებისამებრ წინ გაემართა.

- 4 მაშინ მის შემდეგ მომავალმა მეორე აღმა
 თავის მწვერვალზე თვალთახედვა მიიპყრო ჩვენი;
 შიგან ჩურჩული გაურკვევი ისმოდა რაღაც.
- 7 ვითარცა ხარმან დაიბღავლა სიცილისმან
 ჯერ, და ეს იყო მართებულიც, იმისის კენესით,
 ვისმან ყალამმან სახიერი გახადა იგი;
- 10 ყით ის ბლაოდა წამებულის ხმით საშინელით,
 თუმცა-ლა იგი სპილენძისგან ნაბეჭდი იყო.
 და ჰგვანდა მაინც, რომ წამებას მთლად განემსჯვალა, —

- 13 ისე სიტყვანი სევდიანნი, რომელთაც პირველ
 ალის გულიდან გასავალი ვერ მოენახათ,
 გამოურკვეველ, ყრუ ჩურჩულში იჩენდნენ თავსა.
- 16 მაგრამ, როგორც კი გაარღვიეს მწვერვალი ალის,
 იგი მაშინვე შეტორტმანდა და ამოძრავდა
 მზგავსად ენისა, მის წიაღში რომ მეტყველებდა.
- 19 მოგვესმა: — ჰეჲ — ვისაც ჩემი ხმა მოგიწოდებს,
 „ვინაც წარმოსთქვი ლომბარდიის ენაზე წელან:
 «აწ შეგიძლია რომ წახვიდე, აღარ გაკავებ», —
- 22 „თუმცა მე ეგებ სულ მცირე ხანს დამაგვიანდა,
 „მაინც ინებე შეჩერება და საუბარი.
 „აა, ხომ ხელავ, რომ ვიწვი და თან ეს მწყურთან:
- 25 „თუ კი შენ მხოლოდ ამ ყამისად ხარ შთაგდებული
 „ბნელ სამყაროში ლათინელთა ტკბილის ქვეყნიდან,
 „ჩემნი ცოდვანი საიდანაც მთლად მომყოლიან,
- 28 „მაშინ მაუწყე: რომანიის მცხოვრებნი ახლა
 „მშვიდად არიან თუ ომობენ? მე დავიბადე
 „მთებში — ურბინოს და ტიბროსის სათავის შუა“.
- 31 ძირს დავიხარე და ვუსმენდი ალს ყურადღებით,
 ამ დროს ოსტატი, გვერდით მდგომი, შემეხო ხელით
 და მითხრა: „თვით შენ ესაუბრე, ლათინელია“.
- 34 მაშინ მე უკვე გამზადებულ სათქმელით პირზე
 დაუყოვნებლივ ავმეტყველდი და ვუბასუხე:
 „ჰოჲ, აჩრდილო, მოქცეულო მგზნებარე ალში!
- 37 „ვერასდროს შენი რომანია ვერ იარსებებს
 „ისე, რომ შუღლი მის ჯალათებს არ ედოსთ გულში,
 „მაგრამ აშკარა არ ყოფილა იქ ჩემს დროს ომი.
- 40 „რავენა ახლაც იგივეა, რაც იყო წინათ:
 „დაბუდებულა იქ არწივი მძლავრ პოლენტასი,
 „და დაუფარავს მას ჩერვია თავისის ფრთებით.
- 43 „ქალაქი, ალყა ხანდაზმული, რომელმაც შესძლო
 „გადაეტანა და მოესრა ლაშქარი ფრანგთა,
 „მწვანე დროშებს ქვეშ გაშოთვილი ამყამად გმინავს,

- 46 „ბერი ნაგაზი ბერუკიო და მისი ლეკვი,
„რომელთაგანაც დაისაჯა მონტანა მკაცრად,
„კბილმოლესილნი ნანადირევს სძიძგნიან ჩვეულს.
- 49 „და ქალაქებშიც, ლამონეს და სანტერნოს წყლებთან,
„გამეფებულა ლომის ლეკვი თეთრის ბუდიდან,
„ვინც ზამთარ-ზაფხულ გამუდმებით პარტიას იცვლის.
- 52 „ხოლო ქალაქი. განბანილი სავიოს ზვირთით,
„თავისუფლებას და მონობას შორის მერყეობს
„ისე, ვით ტაფობს და მთებს შორის რომ მდებარეობს.
- 55 „ახლა გვითხარი, გვედრები: შენ ვინ იქნები?
„უარს ნუ იტყვი, ისე ვით მე არ მითქვამს იგი,
„და, დეე, ქვეყნად ხსოვნა შენი სუფევდეს ხანგრძლივ.“
- 58 აღმან ჯერ კიდევ იბუტბუტა რაღაცა ერთ ხანს,
მიჰხარ-მოჰხარა აქეთ-იქით შემდგეში წვერი
წაწვრილებული და ამგვარი მოგებერა სიტყვა:
- 61 „მე რომ ვფიქრობდე. თუ ჩემს პასუხს მოისმენს კაცი,
„ვისაც მიქცევა უწერია ხელახლა ქვეყნად,
„არ დაიძროდა ალი ესე სრულიად მაშინ.
- 64 „მაგრამ ვინათგან, თუ სიტყვების გვექნება რწმენა,
„ამ უფსკრულიდან არ გასულა ცოცხალი არსი,
„მეც გიპასუხებ: უშიშარი სირცხვილის მიმართ
- 67 „ერთ დროს მხედარი, მე მონასტერს წაველი შემდეგ,
„შქონდა იმედი, რომ საბელი სან ფრანჩესკოსი
„ცოდვებს ამხლიდა — და ეს რწმენა არც მიმტყუნებდა,
- 70 „თუ არა მამა უმაღლესი, --- წაწყმედა მის სულს!
„ისევ შთამადრო მან წინანდელ ცოდვათა შიგან. —
„ყური დამიგდე და გიამბობ, — როგორ და რისთვის?
- 73 „გადრე ვცოცხლობდი მე ძვალთა და ხორცთაგან ქმნილი,
„რანიც დედამან მომანიჭა, ჩემნი საქმენი
„იყვნენ ნაქნარნი მელისანი და არა ლომის;
- 76 „კარგად ვიცოდი ყველა ხრიკი, მოვლა ფარული,
„და ისე კარგად შევითვისე ეს ხელოვნება,
„რომ მით სახელი გამივარდა მთელს ქვეყანაზე.

- 79 „მაგრამ, როდესაც მივალწიე ცხოვრების იმ ხანს,
„როს წუთისოფლად ადამიანს შეშვენის უკვე
„ძირს ჩამოჰკეცოს იალქნები, ჩამოხსნას თოკნი,
- 82 „მე შემეზიზლა, რაც მანამდე მომწონდა გულით,
„და მივიქეცი უფლისადმი ღრმა სინანულით.
„კვალახ! შემეძლო თურმე კიდევ დამეხსნა თავი!
- 85 „მაშინ მეუფე თანადროულ ფარისეველთა
„სისხლით შეცამსვრელ ომს აწყობდა ლატერნას ახლოს,
„არ თუ სარაცენტო და არცა თუ ურიათ მიმართ,
- 88 „რადგან მტრად ჰყვანდნენ მას ყოველნი ქრისტიანენი.
„არვის უნახავს იმათ შორის აკრასთან ძღვევა,
„და არც სავაჭროდ მოულახავს ხონთქარის მხარე.
- 91 „მან დაივიწყა უმაღლესი ხარისხი თვისი,
„წმიდა აღკვეცა და აგრეთვე ჩემი საბელი,
„რომლის შემბმელი სამუდამოდ ხმებოდა ყველა.
- 94 „და რაგვარადაც კონსტანტინე სორაქტეს მთებში
„ვევდრებოდა სილვესტროსა, რომ განეკურნა
„ის კეთრისაგან, იმგვარადვე შემთხოვდა იგი,
- 97 „გადამერჩინა სიამაყის ცხელებსაგან:
„რჩევას ითხოვდა იგი ჩემგან, მაგრამ მე ვსდუმდი,
„რადგან სიტყვანი მთვრალის სიტყვებს მოჰყვანდნენ მისნი.
- 100 „მან მითხრა კიდევ: — «გაანებე მე ეჭვებს თავი,
«და წინასწარვე მოგიტევებ მე შეცოდებას,
«ოღონდ მასწავლე, პენესტრინო როგორ ავიღო;
- 103 «შენ იცი, ძალმიძს დავხურო და განვახვნა ზეცა;
«აი, ამიტომ გასაღები ხელთა მაქვს ორი:
«ფასი იმათი არ ესმოდა ჩემს წინამორბედს».
- 106 „ამგვარ უღაო საბუთებმა მეც დამარწმუნეს;
„გულში ვიფიქრე, რომ სიჩუმეს სჯობს მეტყველება,
„და მოვახსენე: — «თუ, მამაო, შემინდობ ცოდვას,
- 109 «მაშინ უწყიდე მხოლოდ ერთი, — რომ საკმაოა
«ბევრი დაჰპირდე, შეუსრულო მცირედი წილი.
«და გაიმარჯვებ შენ მაღლითგან შენის ტახტისა».

- 112 „როს მივიცვალე, სან-ფრანჩესკო მოადგა ჩემს სულს,
„მაგრამ ერთ-ერთმა ქერუბინმან შავის ფერისამ
„უთხრა: — «ნუ მჩაგრავ და ნუ მიგყავს ამისი სული:
- 115 «იგი ღირსია ჩემს მონებთან წავიდეს ქვემოდ.—
«რჩევა გაიღო მან მაცდური; მას შემდეგ დღემდე
«არ თუ ამაოდ ვარ მის თმებში ხელჩაბლუჯული.
- 118 «არ შეენდობა იმას, ვინაც არ ინანიებს,
«ფიტთან ერთად კი სინანული არ შეიძლება, —
«ეს იქნებოდა ერთმანეთის წინააღმდეგი».
- 121 „ვაპმე! რარიგად ავცახცახდი, როდესაც ხელი
„მტაცა და მითხრა: «არ იცოდი ეგების შენ, რომ
«ცოტაოდენი ლოგიკისა მეც გამეგება?»
- 124 „შემდეგ მინოსთან წამიყვანა, უკანასკნელმაც
„შემოახვია გარეშემო რვა რგოლად კული
„თავის მაგარ ზურგს, გაბრაზებით იკბინა მასზე
- 127 „და ხმა გამოსცა: — «მათგანია ცოდვილი ესე,
«ვინც ალსა შიგან ჩაიშვების»; აი ამიტომ
„ასე ვიდაგვი, როგორც ხედავ, ამ სამოსელში“.
- 130 და რა წამშიაც დაასრულა მოთხრობა თვისი,
ალი დაიძრა ადგილიდან და გაემართა,
თანაც მკვენსარე მიარხევდა წვეტიან მწვერვალს.
- 133 ჩვენ კი, მე ჩემის თანამგზავრით, გავყევით შემდეგ
კლდეთა ხერხემალს. და მეორე თაღს მივადექით,
მღვიმესა ზედან გადატყორცნილს, სადაც ეზღვებათ
- 136 განხეტქილების დამთესველთა სანაცვლო დასჯა.

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ე რ ვ ე

ვინღა შესძლებდა თუნდაც წყობილ სიტყვის გარეშე
მრავალგზის ცდაში აღეწერა სისხლისა ღვარი
და ჭრილობები, რომლის მოწმეც მე გავხდი მაშინ.

- 4 უეჭველია უძღურია აქ კაცთა ენა,
რადგანაც ჩვენი მეტყველება, გონების ნიჭი,
იმა საგნების შესაცნობად ვეღარ იკმარებს.

- 7 თუნდაც კვლავ აღსდგეს ხალხი იგი აურაცხელი,
აპულისა შავბედითი მიწისა მკვიდრნი.
განუყოთხავად დაღვრილ სისხლზე მწარედ მგოდები,
- 10 როს რომაელთა უთვალავმა ლეგეონებმა
ხმლებით დასცელეს აპულის ნაშიერები,
როგორც მოგვითხრობს შეუმცდარად ტიტუს ლივიუს,
- 13 თუნდაც ის ერიც, რობერტ გისკარდს წინ რომ აღუდგა,
ანდა ისინიც, ვისი ძელებიც კეპერანოში,
მის სანახებში კიდევ ჰყრია დაუმიწები,
- 16 სად აპულიელთ მატყუარა შეერქვათ ერთხელ,
ანდა მებრძოლნი უშიშარნი ტაგლდაკოჩოსი,
სადაც აღარდმა გაიმარჯვა უიარალოდ.
- 19 და ეს მკვდრები დაკეპილი და დაჩეხილი,
ერთად რომ ნახოთ თავმოყრილი, დაყორებული,
ვერ შეედრება იმ საშინელ, ამაზრუნენ სურათს,
- 22 რომელიც მეცხრე გარსში ვნახე საკუთარ თვალით.
არასდროს კასრი ფსკერგაცლილი არვის უნახავს
ისე უწყალოდ გამოხურული, ძროდაბჩენილი,
- 25 როგორიც ერთი მე ვიხილე ცოდვილთაგანი,
შუა გაეპოთ ნიკაპიდან იმ ნახვრეტამდის,
რომლითაც უზრდელს კაცს სჩვევია ხანდახან ხრცოლა.
- 28 ფაფუკი ფაშვი ფეხებს შორის დაჰკიდებოდა;
გაშიშვლებული, სისხლიანი მოსჩანდა ფილტვი,
ბრმა ნაწლავები, განავალის სადენი მილი.
- 31 ვინადგან ერთ წუთს მე მას მზერას არ ვაშორებდი,
შემომესიტყვა, თვით გაიხსნა გაჭრილი მკერდი:
„მიყურე, როგორ გავიხლიხო ჩემივ სხეული;
- 34 „ხომ ხედავ მაჰმადს, აგრე რიგად დასახიჩრებულს,
„აქვეა ალი უმოწყალოდ თავგაპობილი.
„ყველა ესენი სთესდნენ ქვეყნად განხეთქილებას,
- 37 „მიტომაც ყველა, როგორც ჰხედავ განკვეთილია.
„როცა ერთ-ერთი ამ ხალხიდან წრეს შემოუვლის,
„მივა ეშმაკი, შიშველ ტანზე გადაახტუნებს,

- 40 „შემდეგ შემოჰკრავს იმ საცოდავს, შუა გაჰკვეთავს,
„რადგან ჭრილობა ჩვენი ისევ მოშუშდებოდა,
„რომ წარამარა არ დაგვსდევდეს ეს ბელზებელი.
- 43 „მაგრამ შენ ვინ ხარ, აქ უსაზნოდ ხიდზე დამდგარი,
„ალბათ ჩალიჩობ ვიდრე სასჯელს დაგაკისრებდნენ!“
— „ჯერაც სიკვდილი საიქიოს მას არ სწვევია.
- 46 „არც შეცოდებას მოჰყოლია მწარე განკითხვა, —
შემომეშველა და მიუგო ოსტატმა ჩემმა, —
„მაგრამ აქაურ ვითარების გასაცნობელად
- 49 „აწ უკვე მკვდარი — მე დამყვება და გზას ვაჩვენებ
„მას ჯოჯოხეთის ყველა გარსში კიდითკიდემდის
„და ყოველივე მართალია, რასაც გაიმბობ“.
- 52 რა ყური მოჰკრეს ამ საუბარს, წამს ასზე მეტი
ცოდვილი იქვე ორმოებში მოჯარდა ერთად,
გაოცებული შემცქეროდნენ. და საკუთარი
- 55 დავიწყებოდათ მათ წამება და გულის დარდი.
„აწ გადაეცი ჩემს მაგივრად შენ ფრა დოლჩინოს,
„ვინძლო იმ ქვეყნად კვლავ იხილო მთიები მზისა,
- 58 „თუ ჯერ არ ფიქრობს ჩემს ნატერფალს ჩამოჰყვეს ქვევით,
„ხამს რომ სურსათი ბევრზე ბევრი შემოინახოს,
„რომ ზამთრის პირის გაჭირვებამ ნოვარას მცხოვრებთ
- 61 „არ არგოს წილად გამარჯვება. რომელიც სხვა გზით
„მათთვის არც ისე ხელალებით მოსახვეჭია“.
ეს დამაბარა მე მაჰმადმა, წარსდგა ნაბიჯი,
- 64 მყის გაგვეცალა და გაუდგა ისევ თავის გზას.
ახლა მეორე მომიბრუნდა ცოდვილი სული,
რომელსაც ყელი გახვრეტილი ჰქონდა უწყალოდ,
- 67 ცხვირმოკვნიტილი და ერთ-ერთი ყურიც მოჭმული.
იგი პირველი შემესიტყვა მდუმარეთ შორის,
ტყავშემოცლილი, სისხლიანი გააღო პირი
- 70 მითხრა: „ჰოჲ, შენ ვისაც ჯერაც არ მოგხვედრია
„განკითხვის სუსხი და ვინც ერთხელ მე შემხვედრია
„ოდესღაც ზევით, იმ სოფელში, ლათინთა ცის ქვეშ,

- 73 „თუ კი მსგავსება არ მატყუებს აქ უჩვეულო,
„როცა მიადწევ შენ ოდესმე იმ ველს სანატრელს,
„ვერჩელის მხრიდან რომ ისწრაფვის მარკაბისაკენ,
- 76 „გთხოვ მომიგონო მე — პიეტრო და მედიჩინა,
„ამცნე ჩინებულ მოქალაქეთ ფარნოში მცხოვრებთ
„ანჯიოლელოს და დიდ ბატონს გიდო პოლენტას.
- 79 „თუ მკითხაობა ამ ქვესკნელში სარწმუნო არი,
„ტირანი ვინმე მოლაღატე, ფიცის გამტეხი
„შეიპყრობს, შეჭკრავს, ქვებს დაჰკიდებს ორთავ ხელებზე,
- 82 „იქ კატოლიკას სიახლოვეს გემიდან ზღვაში
„მათ გადაუშვებს და დაახრჩობს მუხანათურად.
„ნეტუნს არასდროს არ უხილავს ასეთი დიდი
- 85 „დანაშაული ჩაედინოთ ოდესმე ბერძნებს,
„ან მეკობრეებს კიპროსსა და მაჯორკას შორის.
„რადგან ცალთვალა მუხანათი, რომელიც მართავს
- 88 „ქალაქს ერთ-ერთი ჩვენგანისთვის დია საზიზღარს,
„მოიწვევს იმათ სათათბიროდ, მოაწყობს ისე,
„რომ მათ ფოკარას უსაშველო ქარის წინაშე
- 91 „ალარც ლოცვები დასჭირდებათ, ალარც აღთქმები“.
მიუუგე მაშინ: — „თუ კი გინდა მე ეს ამბები
„წავიღო ზევით და გადავსცე საუწყებელი,
- 94 „ვინ არის იგი, ვისაც ხილვა იმა ქვეყნისა,
„არ იამება, მინდა თავათ ვიხილო იგი“.
ხელით სწვდა ყბაზე იგი ერთ-ერთს მის სიახლოვეს,
- 97 გაუხსნა პირი, მეუბნება: — „ეგ მუნჯი იყო,
„ვინაც ცეზარის უსაფუძვლოდ გაფანტა იჭვი,
„როცა ურჩია, რომ საომრად განმზადილისთვის
- 100 „უქმი ჭოჭმანი საზიანო საქმე არისო“.
რა საცოდავად შემკრთალიყო ეგ სვედავსილი,
ენა მოჭრილი, დაზაფრული იმ წამს კურიო,
- 103 სახელგანთქმული თავის დროზე მჭერმეტყველობით.
ერთმაც. რომელსაც ორივე ხელი ჰქონდა წაჭრილი,
ზევით ასწია მოჩეხილი მკლავის ძირები

- 139 „არც ახიტოფელს უთესია ამდენი შური,
„როს აბესალომს ამხედრებდა დავითის მიმართ,
„რადგან ვიყავ გამთიშველი, ვამბე, ახლა
- 142 „თავი და ტანი გათიშულათ უნდა ვატარო,
„ამგვარად გავხდი შურისგების უებრო მსხვერპლი“.

ქ ი ბ ა ო ც ღ ა მ ე ც ხ რ ე

ხალხის ზიზზიშმა და სისხლიან წყლულების ცქერამ
ისე დაქანდა, დამაღონა. მატკინა თვალი,
რომ მე ტირილი მომანდომა და განსვენება.

- 4 ვირგილიუსი მეუბნება: — „რატომ გახვედი,
„ან რად აშტერებ მაგ საცოდავთ მოწყენილ მზერას,
„სხვა ჯურღმულებში ეს შენ ჯერაც არ დავგძარბონია
- 7 „ან ვით შესძლებდი დაგეთვალა ვნებულნი სულნი,
„როცა ოცდაორს ეგ ჭალაკი უდრის მილიას.
„შხედავ, ჩვენს ფერხთით ამოსულა ეგერ მთოვარე.
- 10 „ამიერიდან დავგრჩენია ხანი მცირელი,
„და სანახავი ჩვენ კიდევ გვაქვს აქ ბევრზე ბევრი.
„შენ რომ გაგეგო, — ვუპასუხე, — იმის მიზეზი,
- 13 „თუ რად ვიყავი ასე მზერად გადაქცეული,
„ვინ იცის. ეგებ დაყოვნების დაგერთო ნება“.
ჩემი ოსტატი ვზას გაუღდა ამასობაში.
- 16 უკან მივსდევდი, განვაგრძობდი მასთან საუბარს:
„იმ ბნელ ხაროში, შევსცქეროდი, რომელსაც წელან,
„ვგონებ ერთ-ერთი ნათესავის ჩემისა ლანდი
- 19 „მოსთქვამდა მწარედ თავის მძიმე დანაშაულზე“.
„ამიერიდან დააღწიე მისთვის ფიქრს თავი.
„ვინადგან წელან, როცა ხიდზე გამოვდიოდით,
- 22 „მე შევამჩნიე შენსკენ იგი თითს ვით იშვერდა,
„გემუქრებოდა, გერი ბელლოს იხსენიებდა.
„იმ წუთში შენი ყურადღება დაეპყრო მთელად
- 25 „ალტაფორტისა დიდსა ბატონს, მას შესცქეროდი,
„მიტომაც იგი ვერ შენიშნე და გაგეცალა“.
„მეგზურო ჩემო, — ვუპასუხე მე ვირგილიუსს. —

- 106 ისე. რომ სისხლით შეეთხუპნა მყისვე ცხვირ-პირი.
წამოიძახა: — „აღბათ კიდევ გახსოვს შენ მოსა
„ეს მე შევსძახე მოსისხარ მტერს: — «გათავდეს ბარემ»
- 109 „და ამ სიტყვებმა ტუსკიელებს მოუღო ბოლო“.
„და ნათესავი შენი სრულად გაანადგურა“, —
მე შევაგებე, ხოლო იგი ნელის ბარბაცით
- 112 ჩვენ გავეცალა. როგორც კაცი ვარამისაგან
გულშემოყრილი და სავსებით გაგიჟებული.
მარტო მე დავრჩი. დავაცქერდი ბრბოს მოზიმზიმეს,
- 115 და ვნახე მაშინ იმნაირი სანახაობა,
რომლის მოთხრობას უსათუოდ ვერ გავებდავდი.
მაგრამ ეგ არის. რომ უმზაკვრო ცნობიერება
- 118 ისე ამტკიცებს ჩვენს შეგნებას. ვით კაცს ჯავშანი.
ნამდვილად ვნახე და, მგონია, ახლაც ვხედავდე
თითქოს უთავოდ დადიოდეს კაცი ისევე,
- 121 როგორაც სხვები ამ საცოდავ. წამებულ ბრბოში.
ხელი წაეწლო საკუთარი თავის ქოჩორზე,
ლიფლიფასავით მოაქნევდა. და თავი იგი
- 124 შემოგვეცქეროდა. გაჰკიოდა: „ — ვაჰმე, ვაჰ“.
ასე ლიფლიფად გაეხადა მას თავისთავი.
და ორი ერთში, ერთი ორში გადასულიყო.
- 127 რარიგად გახდა შესაძლებლად ეგ საოცრება,
აღბათ, თვით უწყის ვინც დასაჯა იგი ამრიგად.
ხილის ყურთან რომ მოაღწია, ასწია ხელი,
- 130 და ხელში თავი კვლავ ეჭირა ზეადმართული.
სიტყვები მისი რომ იოლად ჩვენ მოგვეწოდომოდა:
„დახე, ამ ჩემს ტანს საზიზღარად დასახიჩრებულს,
- 133 „გვედრი შენ, ვინაც აქ ეწვიე გარდაცვლილ სულებს,
„დახე, თუ ვისმეს ჩემზე დიდი რგებია ტანჯვა.
„ჩემი ამბავი საიქიოს თუ წარიტანო,
- 136 „გახსოვდეს: მე ვარ თვით ბედკრული ბერტრამ დალ ბორნო,
„რე ჯიოვანის, ვინც ასმინა თათბირი მრუდე.
„მე ავამხედრე მამა ძისა თვისის წინაღმდეგ,

- 28 „ჯერ მის მაგივრად სისხლი არვის არ აუღია,
„და, მე მგონია, ამიტომაც მემდურის მეცა,
„გასაგებია: უფრო მეწვის მე მისთვის გული“.
- 31 ჩვენ მივდიოდით და გზადაგზა მივბაასობდით.
ვიღრემდის ისეთ გავაკებას არ მივალწევდით,
სადაც ფლატედან ჩვენ შეგვეძლო თვალი მოგვეკრა
- 34 და დაგვენახა იქ მახლობლად მდებარე ველი.
ვიღექით ასე: ქვედა ქალაქს გადავცქეროდით,
კარგად მოსჩანდა დასერილი ჯურღმულის პირი,
- 37 ვხედავდით კარგად ამ ჯურღმულში გამოკეტილებს,
გვესმოდა თანაც ყრიაშული გულისწამლები,
და შემზარავი სიმძიმის, ვაების ხმები.
- 40 მეც ამიტომაც დავიცავი თითებით ყურნი,
თითქოს ივლისსა და სექტემბრის თვეების შორის
ავადმყოფები, სნეულები ავი სახადით
- 43 მთელი მარემის, სარდინიის, ვალდიჩიანას
პოსპიტალები დაეცალოთ, აქ მოეყვანოთ,
და დაემწყვდიოთ ამ ჯურღმულში ყველანი ერთად.
- 46 იდგა ისეთი საძაგელი და მყრალი სუნი,
როგორც სჩვევია კეთროვანის ჩირქიან სხეულს.
ამ ვრცელი კლდისა უკანასკნელ ნაპირს ჩავყევით,
- 49 მერე მხარმარცხნით გავუხვიეთ, და ამის შემდეგ
უკვე გარკვევით გავარჩიეთ ჯურღმულის ფსკერი,
სად უტყუარი და უებრო მართლმსაჯულება,
- 52 უზენაესის ნებისყოფის აღმსრულებელი,
ღირსეულ სასჯელს ახდევინებს ყალბისა მქნელებს.
მე არ მგონია უფრო დიდი ურვა, გოდება
- 55 ეგინის ხალხის შემხედვარეს რომ მოესმინა,
როს შავი ჭირი გაერია დიდსა და მცირეს,
და ცხოველებსაც, უმცირესსა თავათ ჭუასაც,
- 58 როგორც მგოსნები მოგვითხრობენ, გაავლო მუსრი,
და უშველესი ერთი იგი ჭინჭვილთა თესლით
კვლავ აღორძინდა, განახლა ჯილაგი თვისი,

- 61 ვიდრე ამ ვნებულ, გაწამებულ სულების მნახველს,
როცა ისინი ზიმზიმებდნენ ქანცმილეული.
ამ ბნელ ჭალაკში ერთი პირქვე დამხობილიყო,
- 64 ჰგოდებდა მწარედ, და მეორე გვერდზე დაგდებულს
ზედ დასწოლოდა, როგორც კეცი კეცზე შედგმული,
ზოგიც ბილიკებს მიჰყოლოდა ოთხზე მჩოჩავი.
- 67 ჩვენ მივდიოდით ორივენი ნელის ნაბიჯით.
ვსდუმდით, ვუმზერდით დაკუთბულთ ირგვლივ სნეულებს.
ცოდვილებს ტანზე ეყრებოდათ ნახოკი კანი,
- 70 არასდროს არცერთ მეჯინებეს ბატონის შიშით,
ეგზომ სისწრაფით. და ესოდენ დაუზოგავად
არ უხმარია ჯერ სამნელი ცხენის წმენდის დროს,
- 73 როგორც ცოდვილნი საკუთარი ხელის ფრჩხილებით
კანს იხოკავდნენ, რათა ამ გზით მათ ეგარძნოთ შვება,
აუტანელი ქაველისგან გაცოფებულებს.
- 76 მათი ფრჩხილები ისე ფცქენიდნენ სხეულზე კანსა,
ვით დანისპირი ტანზე ქერეჭს ააცლის თევზებს.
„შენ ჰეჲ, ფრჩხილით რომ იხოკავ საკუთარ ხელებს“, —
- 79 მიმართა ერთ-ერთს ცოდვილთაგანს ოსტატმა ჩემმა,
„მარკვი თქვენს შორის ლათინელი თუ ურევია,
„სხვაფრივ გისურვებ, რომ მარადყამს გეყოს ფრჩხილები
- 82 „მაგ საამური სამუშაოს შესასრულებლად“.
„ჩვენ ორივენი ლათინელი გახლავართ, სულმთლად
„სახე შეცვლილნი, როგორც ხედავთ, — სთქვეს მათ ტირილით,
- 85 „მაგრამ შენ ვინ ხარ ვითარების ჩვენის მკითხავი?“
ჩემმა მეგზურმა მათ მიუგო: — „მოვეყები ცოცხალს
„მე კლდიდან კლდეზე გადავდივარ ძლივს მაჯაგანით,
- 88 „რათა ამგვარად მას ვაჩვენო ეს ჯოჯოხეთი.“
ორივემ მყისვე ხელი უშვა ერთი მეორეს,
ორთავემ ჩვენსკენ მოიბრუნეს წამსავე პირი,
- 91 და მათ მესამეც მოეკედლა, როცა ისმინა,
ჩემმა მეგზურმა. რაც მათ უთხრა, ხოლო ოსტატი
მე მომიბრუნდა, გვერდს მომეკრა და შეუბნება:

- 94 „ჰკითხე შენ იმას, რაც გინდოდეს“, და მეც უმაღვე,
მათ შევესიტყვე, რადგანც ნება დამართო ოსტატმა.
ვუთხარი: — „სულნო, დეე დარჩეს, თქვენი სახელი
- 97 „წუთისოფელში სამუდამოდ წარუხოცელი,
„და ხსოვნა თქვენი კაცთა შორის იქნეს მზეგრძელი,
„ოლონდ ეს მარქვით თქვენ ვინა ხართ, ან სადაური,
- 100 „ნუმც საძაგელი, საზიზღარი წამება თქვენი
„დაგიშლით მამცნოთ ვინაობა და გამიძილოთ“.
„ვარ არეცოდან, — მითხრა ერთმა, — ჩამაგდო ცეცხლში
- 103 „მე გულარძნილმა და სასტიკმა ალბერტ სიენამ,
„მაგრამ სიკვდილის ჩემის მიზეზს, ეგეც იცოდე,
„არ შთაუგდივარ ჯოჯოხეთში“. და მე დავსძინე:
- 106 „შენ მართალს ამბობ, ასე იყო“ — მან კვლავ განაგრძო:
„წუთისოფელში მე შემეძლო ჰაერში ფრენა,
„მაგრამ ერთ-ერთმა ჭკუათხელმა, ახირებულმა
- 109 „მომთხოვა მისთვის მე ეს საქმე მესწავლებინა,
„მხოლოდ იმიტომ, რომ მე იგი ჯადოსნურის გზით
„ველარ გავხადე დედალოსი, თავის მამასთან
- 112 „მან დამასმინა და ჩამაგდეს ცეცხლის კოცონში.
„მაშინ მინოსმა ზედმიწევნით სწორმა მსაჯულმა
„მე მომისაჯა აქ მეთე ჯურღმულში ყოფნა,
- 115 „რადგან მიწაზე ალქიმიას მე ვეწეოდი“.
მივმართე ისევ ვირგილიუსს და ვეუბნებე:
„არა მგონია, რომ სხვა იყოს ხალხი ამქვეყნად
- 118 „სიენელებზე უფრო მეტად თავქარიანი,
„და არც ფრანგები ჩამორჩება მათ ამ საქმეში“.
ხოლო მეორე კეთროვანმა ჩემი ნათქვამი
- 121 რა მოისმინა, ჩაერია ჩვენს საუბარში:
„სტრიკას ნუ ჩასთვლით იმათ შორის, „იგი ფლანგვაში
„ითავიდანვე იყო ფრიად თავდაჭერილი,
- 124 „ნიკოლოც უნდა გამორიცხოთ, მან შემოიღო
„მიხაკის მხალის საჭამანდი ამ ტურფა ბაღში,
„სად ნიადაგი ყვავილთათვის სანუკველია,

- 127 „არც ის კრებული მიათვალთ, სადაც კაჩია,
„თავის მეგობრებს უმართავდა გულუხვ ნადიმებს.
„ამგვარად ქეიფს შეალია მან ვენახები,
- 130 „და ნიჭი თვისი ხალხს უჩვენა აბაგლიატომ.
„ახლა თუ გინდა, რომ გაიგო სიენელების
„დამსწრეთა შორის, თუ ვინ არის მტერი მეორე,
- 133 „კარგად შემხედე, დამაკვირდი და დარწმუნდები,
„რომ კაპოჩიოს ვდგავარ ლანდი მე შენს წინაშე.
„ალქიმისა შემწეობით ძვირფას ლითონებს
- 136 „მე ვაყალბებდი, შენც მიცნობდი საიქიოში,
„როგორც მაიმუნს სანაქებო აღნაგობისას“.

მ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე ა თ ე

მაშინ, როდესაც იუნონა ზემელას გამო
თვის სასტიკ რისხვას თავს ატეხდა თებახს ტომსა,
რაიც მან საქმით არა ერთხელ ჰყო თვალსაჩინო,

- 4 ისე გაცოფდა ატამასი, გადაიროია,
რომ, ოდეს თვალი შეცაასწრო მეუღლეს თვისას,
ორი შვილი რომ აეყვანა ორივე ხელზე,
- 7 დაიღრიალა: — „მიმოვშალოთ ბადენი, რათა
„გზაზე ძუ ლომი დავიჭიროთ ორლეკვიანი;“
შემდეგ ამისა გააშვირა სასტიკნი თათნი,
- 10 ჩასჭიდა ერთ-ერთ ვაჟს თავისას, სახელად ლეარხს,
ზე შეაქნია და შეაკლა პიტალოს კლდისას.
ხოლო დედა კი წყალს მიეცა მეორე ტვირთით.
- 13 ანდა როდესაც ძირს დაამხო ფორტუნის ხელმა
ილიონელთა განდიდება და სიგოროზე,
რასაც თან მოჰყვა მეფისა და სამეფოს დანთქმა,
- 16 მაშინ ჰეკუბა, ბედდამწვარი და სევდიანი,
ვინც ტყვეობაში პოლიქსენას სიკვდილი ნახა,
ხოლო ზღვის პირას პოლიდორის უსულო გვამი,
- 19 ისე გაცოფდა და სიბრაზეს მიეცა იმგვარს.
რომ გააფთრებულ ქოფაკივით დაიწყო ყეფა —
ასე შეშალა მწუხარებამ გონება მისი.

- 22 მაგრამ არასდროს არც თებელნი, არც ტროელები
 არა ყოფილან იმ ზომამდე გააფთრებულნი,
 და არ უფატრავთ არც პირუტყენი, არც კაცთა ხორცი,
- 25 რა სიმკაცრესაც ამჟღავნებდა აჩრდილი ორი,
 გაფითრებული და ტიტველი: სირბილის დროსაც
 იკბინებოდნენ, ვით იშელით გაჭრილი ტახი.
- 28 ერთი მათგანი კაპოკიოს ებღღვნა პირდაპირ,
 ხელი ჩასჭიდა მას კისერში, თან წარიტაცა
 და დედამიწას მიჰფარცხვიდა მისივე მუცლით.
- 31 არეცოელმა კი შეკრთომით მაუწყა ასე:
 „ეს ჯიოვანი შიკი არის გაცოფებული,
 „თავის უზომო განრისხებას სხვებს ატეხს თავზე“.
- 34 „დეე, ნუ დაგგლეჯს შენ კბილებით მეორე სული,
 მივუგე სიტყვა, ჰქმენ წყალობა და გამირკვიე,
 „ვიდრე თვალთაგან არ გამქრალა, ვინ არის იგი“.
- 37 მან მიპასუხა: — „უძველესი სულია ქალის.
 „ბილწი მირრასი, შეიყვარა მშობელი მამა
 „უმეტეს გრძნობით, ვიდრე ვალად ეკისრა ასულს.
- 40 „ცოდვის მახეში რომ გაება თავისი მამა,
 „ის მოველინა მას სრულიად სხვა ქალის სახით,
 „მსგავსად სულისა, იქ ვინც გარბის და ვინც გაჰბედა,
- 43 „რათა მთელს ჯოგში უტურფესი ეშოვნა ჭაკი,
 „ბუზო დონატად ქცეულიყო, და თან შეეთხზა
 „ყალბი ანდერძი ყოველგვარი კანონის დაცვით.“
- 46 ოდეს ორივე ცოფიანმა, რომელთა ზედან
 ჩემი შეჩერდა თვალთახედვა, გვერდს ჩაგვიარა,
 მე შემოვბრუნდი, რომ გულბილწნი მეხილა სხვანი.
- 49 და დავინახე იქ ერთ-ერთი, — ის მთლად ლიუტოს
 გარეგან სახეს მიიღებდა, თუ კი მის სხეულს
 გადაჰკვეთავდნენ თეძოებში ფეხების ზემოდ.
- 52 წყალმანკისაგან, — სნეულემა, რომელიც აღკვეთს
 სხეულში წვეთთა მიმოქცევას, შესცვლის ნაწევრებს,
 და თანაბრობას დაუკარგავს სახეს და მუცელს, —

- 55 პირი დაედო, ვით კლექიანს, რომელსაც ფიცხი
წყურვილის გამო ზემო ჩარბი აუწევია,
ხოლო მეორე დაუხრია ძირს ნიკაპისკენ.
- 58 „თქვენ, ვინც შესძელით. მე არ ვიცი თუ რა მიზეზით,
„აქ ეს წამება აგეცდინათ — წარმოსთქვა იმან, —
„გთხოვთ მიაქციოთ თვალთახედვა და ყურადღება
- 61 „ოსტატ ადამის უბედობას. მე სიცოცხლეში
„სურვილისამებრ ყოველივეს მფლობელი ვიყავ;
„ვაპძე! ახლა კი მენატრება წვეთი წყალისა!
- 64 „ნაკადულები, კაზენტინოს მწვანე ბორცვთაგან,
„სველ და ნესტიან ნიადაგში საწოლის მჭრელნი,
„ძირს რომ ჩარბიან და ერთვიან მდინარე არნოს,
- 67 „თვალწინ მიდგიან ამ ჟამისად მე განუწყვეტლივ,
„და არც ამაოდ. ვინაიდგან იმათი ზილვა
„მახმობს უმეტეს, ვიდრე სენი სახის შემცვლელი.
- 70 „მართლმსაჯულებამ უმკაცრესმან ამოირჩია
„ჩემს საწამებელ იარაღად ადგილი იგი,
„სადაც შევეცოდე, რომ ტანჯვანი გამიძლიეროს.
- 73 „ეს რომენაა, იქ ვასხამდი ყალბ ფულებს, რომელთ
„ნათლისმცემელი იოანეს სახე ეხატათ,
„რის გამოც სხეულს გავეყარე მიწაზე დამწვარს.
- 76 „და რომ შემეძლოს უბადრუკნი ვიხილო სულნი
„ალექსანდრესი, გვიდოსი და იმათი ძმისა,
„მე ამ სანახავს არ გავსცვლიდი ბრანდის წყაროზე.
- 79 „ერთი მათგანი ჯოჯოხეთში ყოფილა, თუ კი
„ამ დამთხვეულმა აჩრდილებმა არ მომატყუეს:
„მაგრამ რას ვაქნევ, თუ ხელფეხი მაქვს შეხუთვილი?
- 82 „ისე მჩატე რომ მაინც ვიყო — შემეძლოს გავლა
„თუნდ ერთის გოჯის, თითოეულ საუკუნეში,
„მაშინ მე უკვე ვიქნებოდი დამდგარი გზაზე,
- 85 „რათა მეხილა ამ უწმინდურ ურდოში იგი,
„თუმცა საზღვარი გარეშემო ამ ჭალაკისა
„უღრის მილიას სიგრძით თერთმეტს, განით ნახევარს.

- 88 „მათის, აი ამ უწმინდურთა მიზეზით მოვხვდი
„ამგვარ ცოდვილთა ბნელს ურდოში: მომაჭრევინეს
„იმათ ფლორები შენარევით სამი კარატის.“
- 91 ბე შევეკითხე: -- „ვინ იქნება ეს ორი სული,
„აგერ შენს მარჯვნივ ურთიერთს რომ ჩახუტებიან,
„ორთქლი რომ ასდით, ისე როგორც ზამთარში სველ ხელს?“
- 94 „ასე ყოფილან ჩემს მოსვლამდე, — მომიგო სულმა. —
„და, რაც აქა ვარ, არასოდეს არ განძრეულან;
„ვეფიქრობ, უძრავად დარჩებიან სამარადისოდ.
- 97 „ერთია — ქალი, ვინც იოსებს დასწამა ცილი,
„მეორე — სინონ, ცრუ ბერძენი ილიონიდან:
„აცხელებს მაგათ და ოხშივარს ორთქლავენ მყრალსა.“
- 100 მაშინ იმ ორი აჩრდილიდან ერთ-ერთმა სულმა,
„შეუტაცყოფად მიიღო რა ცილისწამება,
„მუშტი დაარტყა წყალმანკიანს გაბერილ ფაშვზე;
- 103 ფაშვმაც ამაზე ხმა გამოსცა, ისე ვით დოღმა,
„ხოლო ადამმა თავისის მხრით გაარტყა აჩრდილს
„ხელი, რომელიც მე მსუბუქად არ მომეჩვენა,
- 106 და უთხრა თანაც, — „მოძრაობა არ ძალმიძს თუმცა
„დამძიმებული ასოებით, მაგრამ ხელი კი
„მე გვარიანად მიმოძრავებს ასეთ შრომისთვის“.
- 109 უთხრა სინონმა: — „როდესაც შენ კოცონზე წახველ,
„მაშინ არ იყო შენი ხელი ამდენად მარჯვე,
„მაგრამ ასევე მარჯვე იყო ყალბ ფულს რომ სჭრიდა.“
- 112 ხოლო ადამმა: — „მართალს ამბობ ამ შემთხვევაში,
„მაგრამ სიმართლე დაგავიწყდა ტროაში გეთქვა
„მაშინ, როდესაც შეგეკითხნენ იმის შესახებ.“
- 115 „თუ მე ვსტყუოდი, შენს სანაცვლოდ ყალბ ფულებს სჭრიდი“, —
„უთხრა სინონმა, — მე აქა ვარ ერთის ცოდვისთვის.
„შენოდენი კი არცერთს დემონს არ აწევს ზურგზე,
- 118 „აბა ხის ცხენი მოიგონე, ფიცის გამტეხო, —
„აქ ღიპიანმა უპასუხა, — და დაიტანჯე
„მით, რომ ქვეყანამ იცის შენი დანაშაული!“

- 121 „შენ კი იტანჯე მოწყურებით, რომელმაც შენი
„ენა დახეთქა, დაიტანჯე დამპალის წყალით,
„რომელმაც ფაშვი აგიბერა ყორისებრ თვალწინ.“
- 124 აქ ყალბისმქმნელმა უპასუხა: — „ეგ შენი პირი
„იღება მაშინ, როცა გინდა თქმა სიავისა:
„თუ მე მოწყურია და სინესტით ვარ გაბერილი,
- 127 „შენ ხომ ცხვლებას დაუწვავხარ და შენი თავი
„აღწია თითქოს; დიდი ხვეწნა არ იქნებოდა
„საჭირო, რომ შენ აგელოკა ნარცისის სარკე“.
- 130 მე უდიდესი ყურადღებით ვუსმენდი იმათ,
მაგრამ მომმართა მე უეცრად ოსტატმა;— „ფრთხილად!
„ცოტა კიდევ და უეჭველად განვირისხდები“.
- 133 როგორც კი მესმა ეს მრისხანე სიტყვები მისი,
მყის შევეტრიალდი დარცხვენილი იმგვარად მისკენ,
რომ მარტოოდენ გაგონება მიწითლებს სახეს,
- 136 და ვით შემკრთალი საშინელის ოცნებით კაცი,
გულს აიძვდებს, რომ ეს არის ოცნება მხოლოდ,
და სურს, რაც არის, თითქოს იგი არ ყოფილიყო,
- 139 ისე ვიდექი მე უსიტყვოდ, რადგან მინდოდა
ბოდიშის მოხდა, — მოვიხადე კიდევაც იგი,
და არ ვიცოდი, რომ ბოდიში მოხდილი მქონდა.
- 142 „შეისყიდოდა დანაშაულს შენსაზე მეტსა
„სირცხვილის გრძნობა უფრო მცირე, — ასე მომმართა
ოსტატმა ჩემმან: — „ინუგეშე ამითი თავი, —
- 145 „და თუ შემთხვევა მოწმად გაგზდის შემდეგში კიდევ
„ამგვარი ჩხუბის, გაიხსენე, რომ ვდგევარ გვერდით,
„რადგან სურვილი ასეთების გაგონებისა
- 148 „არის სურვილი უსათუოდ მდაბალი მეტად.“

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ი თ ი რ თ ი მ ე ტ ი

ენამ, რომელმაც მომაყენა წყლული ისეთი,
რომ სიწითლემან დამიფარა ორივე ღაწვი,
მე განკურნება მომანიჭა შემდეგში ისევ;

- 4 სწორედ ამგვარად შუბის წვერი აჭილევისა
და მისი მამის — გადმოცემა მოგვითხრობს ასე —
ჯერ დაჰკოდვიდა და შემდეგ კი წყლულს მოარჩენდა.
- 7 უკან დავტოვეთ ჩვენ თანდათან ჭალაკი იგი,
უბედურებით ავსებული და მღუმარენი.
მივუყვებოდით მის გარშემო მოვლებულ კიდეს.
- 10 იყო სინათლე უმეტესი, ვიდრეა ღამით,
ხოლო დღის შუქზე უმცირესი: თვალი ძლივს სჭრიდა,
მაგრამ სმენა კი განაცვიფრა საყვირის ხმამან,
- 13 ძალა რომლისა დაჰფარავდა ქუხილის გრვინვას, —
და ამ ხმაურმა, ყურადღება რომ დამიტყვევა,
მზერაც აგრეთვე მიმიჯაჭვა ერთს წერტილზედან.
- 16 საუბედურო დამარცხების შემდეგ, როდესაც
მთლად დაიღუპა წმინდა საქმე კარლოს დიდისა,
არ უყვირნია უმძლავრესად ორლანდოს საყვირს.
- 19 როგორც კი თავი ზე ავსწიე, მეჩვენა თითქოს
წინ გავარჩიე რამდენიმე მალალი კოშკი;
მივმართე ოსტატს: — „ეს რა არის, რა ქალაქია?“
- 22 მან მიპასუხა: — „წარმოდგენას შეუყვანიხარ
„შენ შეცდომაში, ვინაიდან შორიდან ღამობ
„ამ სიბნელეში გაარჩიო საგნების სახე.
- 25 „მიუახლოვდი იმა ადგილს და დაინახე
„შენ, თუ მანძილი რაოდენად ატყუებს გრძნობას.
„აბა უჩქარე ცოტაოდენ.“ შემდეგ ამისა
- 28 ოსტატმა ნაზად დამიჭირა ხელი და მითხრა:
„რომ შენ საგანი მოგეჩვენოს ნაკლებად უცხო,
„გაიგე უმალ, ვიდრემდისინ წინ წახვიდოდე,
- 31 „რომ ეს კოშკები კი არ არის, გიგანტებია
„ჭისა სიღრმეში მდგომარენი, ნაპირთან ახლოს,
„და შთამალულნი შიგ ტერფთაგან ვიდრე წელთამდე.“
- 34 როგორც ბურუსის გაცრეცის ჟამს ეჩვევა თვალი
თანდათანობით გაარჩიოს საგნების სახე.
შემობურვილი ჰაერშიგან შეძღვარის ორთქლით,

- 37 ისე, სქელი და ჩაკუბრული სივრცის მკვეთელი, მიახლებული ჭის ნაპირსა, ვგრძნობდი, რარიგად გაქარწყლებული შეცდომის წილ, მზარავდა შიში.
- 40 ნონტერეკონეს კედლებზე რომ შემდგარან კოშკნი, სწორედ იმგვარად ჭის გარშემო მოვლებულ კიდეს ასცილებოდნენ შუატანით კოშკების მსგავსად
- 43 გოლიათები საშინელი და შემზარავი, რომელთა მიმართ განრისხებას ამუღავნებს კიდევ იუპიტერი ქუხილით და მეხთა კვეთებით.
- 46 უკვე შემეძლო გამერჩია ერთ-ერთის სახე, მხარნი, გულმკერდი, უმეტესი ნაწილი მუცლის და ძირს გვერდებზე ჩაშვებული ორივე ხელი.
- 49 ეჭვი არ არის, მოქცეულა ბუნება კარგად, რომ მოუშლია ამ ვეება სულიერტ შექმნა, და მარჩისთვის მოუსპია ჯალათნი დიდნი.
- 52 თუ ის არ ნანობს სპილოთა და ვეშაბთ გაჩენას, მაშინ გონივრულ განსჯის შემდეგ უნდა ვიფიქროთ, სამართლიანად და ბრძნულად რომ იქცევა იგი,
- 55 რადგან გონების მოქმედება თუ შეუერთდა ძალმორატულებას და სიავეს, ადამიანი ველარ შეიძლებს ველარაფრით დაიცვას თავი.
- 58 გიგანტის სახე მომეჩვენა გრძლად და ვეებად, ვით წმინდა პეტრეს ეკლესიის ზეთავი რომში; მისდა თანაბრად დიდნი იყვნენ ასონი სხვანი.
- 61 ასე რომ იმა ნაპირიდან, რომელიც ტანის ქვედა ნახევარს დაჰფარავდა, მოსჩანდა მალლა კიდევ იმდენი, რომ თმებამდე ვერ აუწევდა
- 64 ხელს ერთად სამი ფრიდლანდელი, რადგან მხარიდან, იქ, სადაც თავი ინასკვება მოსასხამისა, იყო ფსკერამდე ოცდაათი მთლიანად პალმა.
- 67 „რაფელმა ამეკიზაბი აღმი!“
აღმოხდა ხახას უზარმაზარს. რომელსაც ტკბილთა საგალობელთა არ შესწევდა წარმოთქმის ძალა.

- 70 რქვა მას ოსტატმა: — „ხელთ აიღე, შეშლილო სულო,
„შენი საყვირი, დე დააცხროს მან შენი რისხვა,
„ანუ სხვა ვნება, ოდეს იგი დაგიწყებს ქენჯნას.
- 73 „მოსძებნე ყელზე და მონახავ თასმაზე შენ იქ
„გამოზმულ საყვირს, ჰა — შეხედე, როგორ ჰკოდიო
„შენს უზარმაზარ მკერდზე იგი, ჩერჩეტო სულო!“
- 76 შემდეგ ოსტატმა მე მომმართა: — „ეს ნებროთია.
„თავს თვით იმტყუნებს; წამოწყებამ გიყურმა მისმა
ქვეყნად წარმოშვა ერთის ნაცვლად მრავალი ენა.
- 79 „დავსტოვოთ იგი, ნუ დავხარჯავთ ამაოდ სიტყვებს.
„არც ერთი ენა გასაგები არ არის მისთვის
„იმგვარად, როგორც სხვებს არ ესმის იმისი ენა.“
- 82 შემდეგ შემოვლა მოვახდინეთ მარცხნიდან დიდი,
და ისრის ერთი გადატყორცნის მანძილზე ვნახეთ
სხვა გოლიათი უმეტესი და საზარელი.
- 85 არ ძალმიძს გითხრათ, თუ ამგვარად ვის ნებისყოფას
შეეკრა იგი; მკერდზე ჰქონდა მარცხენა ხელი
მიმაგრებული, მარჯვენა კი მიკრული ზურგზე
- 88 ჯაჭვით, რომელიც ეშვებოდა კისრადან დაბლა,
და გარეშემო ხუთ სარტყელად შემოვლებოდა
გიგანტის სხეულს, ზე აღმართულს ჭის სიღრმეთაგან
- 91 „ამ გულგოროზმა მოინდომა ძალმორჭმელობით
„შესჯიბრებოდა იუპიტერს. ცათა მბრძანებელს, —
სთქვა წინამძღოლმა, — და სანაცვლო მიიღო ჯილდო.
- 94 „მას ეფიალტე ეწოდება: გმირობა მისი
„დიდ იყო, ოდეს გიგანტებმა შეაკრთეს ღმერთნი;
„ხელი მმუსვრელი უმოძრაოდ შთენია ახლა“.
- 97 მივმართე ოსტატს: — „მაქვს სურვილი. თუ შესაძლოა,
„რომ მე აქ ჩემის საკუთარის თვალით ვიხილო
„განუზომელი ბრძარეოს.“ მან მიპასუხა:
- 100 „აი აქავე. შენ მახლობლად, ნახავ ანთეოზს;
„ის თავისუფლად იმყოფება და ლაპარაკობს.
„იგი ყოველგვარ ზოროტების ფსკერზე ჩაკეციანს.

- 103 „ხოლო იგი კი, ვისი ნახვაც შენ მოისურვე,
„შორს არის უფრო, შეკრულია, ჩამოჰგავს ამას,
„მაგრამ სახე მას მხეცური აქვს გარდამეტებით.“
- 106 არასდროს კომკი ისე ძლიერ არ შერყეულა
უსაშინლეს მიწის ძვრისგან, როგორაც მაშინ,
ტანი უეცრად შეტორტმანდა ეფიალტესი.
- 109 მე არასოდეს არ მიგრძენია სიკვდილის შიში
ასე ძლიერი, და ჯაჭვი რომ არ შემენიშნა,
გამათავებდა მართოდენ ამ შიშის ზარი.
- 112 წინ გავემართეთ ამის შემდეგ და მივადექით
ანთეოზს — იგი ჭის ზედაპირს ასცილებოდა
უმეტეს, ვიდრე ხუთი ადლით, გარდა თავისა.
- 115 „ო, შენ, რომელმაც უტურფესი ხეობის ველზე,
„სად სციპიონი ეზიარა დიდებას უკვდავს,
„ხოლო ანნიბალ უკუ იქცა ლაშქართ თვისით,
- 118 „ლომი ათასი შეიპყარი! შენ, ვის შესახებ
„დღემდე ამგვარი დაშთენილა თქმულება ხალხში,
„რომ, თუ კი ბრძოლას წარმართავდი შენს ძმებთან ერთად,
- 121 „შვილებს მიწისას გამარჯვება ხვდებოდათ წილად,
„ნუ იუარებ ჩვენს შთაყვანას შიგან უფსკრულსა,
„სადაც კოციტი შეუჯაჭვავს უმძაფრეს ყინვას.
- 124 „ნურცა ტიციუსს, ნურც ტიფეოსს ნუ მიგვასწავლი, —
„ძალუძს სურვილი შეგისრულოს ამ ადამიანს, —
„მაშ დაიხარე და ნუ ღმეჭავ მაგგვარად სახეს.
- 127 „ჰო, შეუძლია მას დიდება შეგასხას, — იგი
„ჯერ ცოცხალია და ფიქრობს, რომ იცოცხლებს ხანგრძლივ,
„თუ მას ვადამდე არ აღიწვევს მადლი ციური“, —
- 130 უთხრა ოსტატმა, და გიგანტმაც მოჰკიდა ხელნი,
ძალა, რომელთა შემზარავი სცნა ჰერკულესმა,
და აღიტაცა უეცარის სისწრაფით მადლა.
- 133 აქ მომიბრუნდა ვირგილიუს და მომამახა:
„მომიახლოვდი, რომ აყვანა შევიძლო შენი“.
და ჩვენ ორივე ერთ სიმძიმედ გარდავიქეცი.

- 136 ვით კარისენდა, თუ ვუცქერით იქიდან იმას,
სითენც იხრება, როს ღრუბელი გადუვლის თავზე,
ხოლო ის თითქოს შესახვედრად გადაზნექილა,
- 139 ასე მეჩვენა ანთოსი, ოდეს ვიხილე
იგი დახრილი, — წამიერად ვინატრე გულში,
სხვა გზა ქვესკნელში შთასასვლელად რომ ყოფილიყო.
- 142 მაგრამ მან მშვიდად ჩაგიყვანა უფსკრულის ფსკერზე,
სადაც დათქმულან იუდა და ლიუციფერი.
არ დაშთენილა დიდხანს იგი წელმოდრეკილი:
- 145 ტანში გასწორდა ისე, როგორც ხომალდის ანძა.

ჰ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ი თ ო რ მ ე ტ ა

- მე რომ შემეძლოს აქ მივმართო ლექსს გაურანდავს,
როგორც შეშვენის ამ საშინელ, ამაზრზენ ჯურღმულს,
რომელსაც ირგვლივ მოსჯარვია კლდე უამრავი,
- 4 დაძაბულ ძალას გონებისას მოვიმარჯვებდი,
მაგრამ ამგვარი ხელოვნება არ მეხერხება,
და ამიტომაც აწ ვმეტყველებ მოკრძალებულად.
- 7 ვერას გააწყობს აქ ლაღბობა, ვერც ყრმის ტიტინი,
რომელსაც „დედა“, ან „მამილო“ ძალუძს გამოსთქვას,
ამ გზით ვინ შესძლებს რომ ასწეროს გამოუთქმელი,
- 10 ან ვინ ასახოს საძირკველი სამყაროისა.
მინდა მწედ ჰყავდეს ჩემს სიმღერებს ის ბანოჯანი,
ვინაც ამფიონს მოეშველა, როდესაც იგი
- 13 ქალაქ თებაის გალავანებს თვით აშენებდა,
რათა სიმღერა შეეფარდოს ჩემს მიერ ნახულს.
ო, კაცთა მოდგმავ, დაწყევლილო პირველითგანვე,
- 16 რომელიც გმინავს ამ ქვესკნელში, ხომ გირჩვენოდა,
რომ ყოფილიყავ ქვეყნად არვე თხათ, ან ცხოვართა.
როდესაც ქვევით მივალწიეთ ჰის ბნელ ფსკერამდის,
- 19 ვიდექით უკვე გიგანტების ფერხთან ორნივე.
ზე ავიხედე თვალშეუვლებ კლდის ფლატესაყენ,
მყის შემომესმა მე სიტყვები ასეთნაირი:

- 22 „ფრთხილად იყავი, არ დაადგა ამ ქანცმილეულთ
„და უბედურ ძმებს თავზე ფეხი მოულოდნელად“.
რა გავიგონე ეს სიტყვები, შემოვტრიალდი.
- 25 და დავინახე ჩემს წინაშე, იქვე ჩემს ფერხთით,
განიერი ტბა, მიაგავდა იგი არც თუ წყალს,
აწამედ მთლიანს მოვარგარე ფართობს მინისას.
- 28 ასეთი ზრქელი ხობოკვერა მტკიცე ყინვისა
არა აქვს თავათ დონაუს წყალს იქ ავსტრიაში,
არც მდინარე დონს ზამთრეული ცისა შემყურეს.
- 31 ზედ დასცემოდა თუნდაც მთელი პეტრაპანასი
ან ტამბერნიჩეს მალლობებიც რომ დასწოლოდა,
არ გაადენდა იგი ტკაცანს, არც „კრიკს“ უმცირესს.
- 34 როგორც ბაყაყი საყიყინოდ მომზადებული
წყლიდან გამოყოფს დინგს ისეთ დროს, როს გლეხის ქალი
ოცნებობს ხშირად პურის მკაზე, ასევე სულნიც
- 37 გალურჯებულნი მთელ სახეზე ყბების ძირამდის,
სულმთლად დამზრალნი ყინვისაგან გამოგვეცხადნენ,
აკაწკაწებდნენ თანაც კბილებს ვით ყანჩა ნისკარტს.
- 40 თავმოდრეკილნი ჯერაც თვალებს ვერ გვისწორებდნენ,
ბაგეზე სუსხი ეტყობოდათ, თვალებზე — ტანჯვა.
როცა ქვევითკენ ჩავიხედე, მყის შევამჩნიე
- 43 ჩემს ფერხთით ორი მკერდს მიჰკროდა ერთი მეორეს,
ასე რომ თმები თავის ქალას აღრეულიყო.
„აწ მარქვით, სულნო, ერთმანეთზე მიხუტებულნო“, —
- 46 შევსძახე: — „ვინ ხართ“? — ზე ასწია ორივემ თავი.
იწვიმა ცრემლმან მათ თვალთაგან ანაზღეულად;
ცრემლები იგი წამწამებში გაჰყინა სუსხმა.
- 49 ჯერ არასოდეს ორი ლატნა არვის უნახავს
რკინის ჭანგებით ერთმანეთზე გადაჭდობილი
ამაზე მეტი სიმტკიცით და გულმოდგინებით,
- 52 როგორც ის ორი მოჰხვეოდა ურთიერთს სული,
ორნივე ბრაზისგან აღრენილნი, გაცოფებულნი
ერთი მეორეს მისდგომოდნენ ვით ყოჩსა ყოჩი.

- 88 მე კი ჩემს მეგზურს მივუბრუნდი: — „ოსტატო ჩემო,
„მადროვე ერთი ვიდრე ეჭვებს გავიფანტავდე,
„შემდეგ კი ძალგის დამაჩქარო როგორც გენებოს“.
- 91 სდუმდა ოსტატი, მე მივმართე ისევ ამ ცოდვილს,
მოურიდებლად ღმერთს რომ გმობდა და მაგინებდა.
„მარქვი ვინა ხარ, რომ აძაგებ ამგვარად, მოყვასს?“
- 94 „შენ ვინ ხარ თავათ, — მან პომაგო გაანჩხლებულმა, —
„განუკითხავად რომ დადიხარ ანტენორაში,
„თანაც წიხლს მირტყამ აქ ცხვირპირზე, რომ ვყოფილიყავ
- 97 „სული ცოცხალი, ხომ ვიგრძნობდი ტკივილს უმეტესს?“
„მე ცოცხალი ვარ. — ვუპასუხე, — ხამს გიხაროდეს,
„რომ მე შენს სახელს ჩემს ლექსებში ვახსენებ ერთხელ“.
- 100 მომიგო მაშინ: — „წა, გამშორდი, ქალაჩუნობა
„და გახსენება ამ ჯურღმულში არ დამჭირდება“.
წავწვდი ქოჩორში, ვეუბნები: — „მარქვი, ვინა ხარ,
- 103 „თორემ არც ერთი არ შეგრჩება თავზე თმის ღერი“.
და მან მომიგო: — „დამაგლიჯე თუ გნებავს თმები,
„ჩემს ვინაობას ვერ გაგიმხელ“, — ეს სთქვა და წამსვე
- 106 თავი დაჰხარა და მეორემ წამოიძახა:
„რა მოგივიდა, რა დემონი შეგიჩნდა ბოკკა?
„აწი ნუ იტყვი თუნდ ნურათერს“—მივმართე ბოკკას, —
- 109 „შე მოღალატევე, გამცემელო, შენს ნამდვილ ამბავს
„მე თან წავიღებ იმ სოფელში.“ — და მან მომიგო:
„წა, გამეცალე და იყბედე რამდენიც გნებავს,
- 112 „მხოლოდ ეგ არის, თუ გახვიდე ამ ჯურღმულიდან,
„სჯობს გაიხსენო იგი, ვისაც ენა აქვს გრძელი,
„ამცნე სულ ყველას, რომ აქ შეხვდი ბატონს დუერელს.
- 115 „სადაც ცოდვილნი ჩაცვენილან ყინვის მორევში.
„თუ მკითხავ კიდევ ვინ არიან სხვანი ქვესკნელში,
„გეტყვი: შენს გვერდით მდგომარეა თვით ბეკჩერია,
- 118 „რომელსაც ყელი გამოლადრეს ფლორენციაში,
„იქ მოშორებით განელონეს და ტრიბალდელოს
„მახლობლად რომ წევს უნდა იყოს სოლდანიერი“.

- 55 ერთმა, რომელსაც ყინვისაგან ორივე ყური
დამზრალი ჰქონდა, მოახერხა ეს ეთქვა ჩემთვის:
„რას მოგვაშტერდი, თუ შენ გინდა ამ ორ ცოდვილთა
- 58 „იცოდე აწი ვინაობა, სადაურობა,
„გახსოვდეს: ველი სად მდინარე რბის მიზენჩიო
ეკუთენის ამ ორს და მათ მამას ბატონ ალბერტის;
- 61 „ორივე ერთივე დედის საშოს ნაშეირია.
„მთლად მოიარო თუ გინდ გარსი შენ კაინისა,
„ველარ მოსძებნი აქ ისეთ სულს ყინვის მორევეში,
- 64 მათზე მეტად რომ ეკუთვნოდეს გადაყულება,
„არც იგი, ვისაც გაუგმირა მკერდი, მხარბეჭი
შუბის მოქნევით შუადლისას ერთხელ არტურმა,
- 67 „არც ფოკაჩია, არც პატრონი ეგერ, იმ თავის,
„ახლა ჩემს მზერას რომ ხელს უშლის შუაში მდგარი.
„სასოლ მასკერონ ერქვა ქვეყნად ოდესლაც ამ კაცს,
- 70 „თუ ტოსკანელი ხარ შენ მკვიდრი, გეცოდინება,
„ენამრავლობა რომ მე ბევრი აღარ დამჭირდეს,
„გეტყვი: გახლავარ უბერტინოს მკვლელი დე პაცცი.
- 73 „სახელად მერქვა კომიჩიონ და ველოდები,
„თუ როდის მოვა, შემეცვლება თავათ კარლინო“.
შემდეგ ამისა მე ვიხილე ათასი სახე,
- 76 სიცივისაგან გათოშილი, გალურჯებული
და ამიტომაც ამ გაყინულ ტბის მოგონებაც
მუდამყამს ყრყოლას მას შემდეგაც მომგვრიდა ხოლმე.
- 79 რაც უფრო მეტად შევდიოდით ჯურღმულთა ცენტრში,
სად ყოველივე სიმძიმენი ერთს ესწრაფვიან,
მეც ვცახცახებდი მარადიულ ყინულის გზაზე,
- 82 არ კი ვუწყოდი ნებსით იყო, თუ უნებლიედ,
თუ განგებისგან მქონდა იგი ნაკარნახევი.
მაგრამ ეს იყო, ამ თავების შორის მავალმა,
- 85 ერთ ცოდვილთაგანს წიხლი ვკარი პირისახეზე,
დაიღრიალა ამ ბედკრულმა: — „რისთვის გამსრისე,
„თუ მონტაპერტის ბრძოლისათვის შურს არ იძიებ?“

- 121 გავშორდით ამათ და ერთ ღრუში ვნახეთ ჩვენ ორი
 ცოდვილთაგანი, გათოშილი, გალურჯებული,
 ერთი მეორეს დამხობოდა უღონოდ თავზე,
- 124 და ისე, როგორც დამშეული პურს მოკბეჩს ხოლმე,
 ისე ღადრავდა ქვემწოლარეს ის, ვინც ზედ აწვა,
 კეფისა ძირას, სად ხერხემალს შეერთვის თავი.
- 127 სწორედ ისევე უმოწყალოდ გლეჯდა ტიდეე,
 გაცოფებული მენალიპეს საფეთქლებს კბილით,
 მას შემდეგ, რაც მან თავის ქალა დაღრღნა, გამოხრა,
- 130 „ჰოე, შენ, — ვარქვი, მტრისა შენის ხორცის მჭამელო,
 „უნდა მაუწყო, ვის ეკუთვნის ეგ თავის ქალა,
 „ან მის პატრონმა შენ რა გავნო, რა დაგიშავა
- 133 „აგრე რომ ღადრავ მის თავკისერს მხეცური ყინით?
 „ოღონდ ეს მამცნე და გპირდები, თუ შემრჩა ენა,
 „რომლითაც, ნიჭი მეტყველების მიბოძა ზენამ,
- 136 „მე შენს სიმართლეს არ დავკარგავ საიქიოში.“

ქ ე ბ ა ო ც დ ა მ ე ც ა მ ე ტ ე

ტუჩები თმებზე შეიწმინდა მაშინ ცოდვილმა,
 რა გაათავა საზიზღარი ზარმელი თვისი,
 და კეფა სრულად გადაუღრღნა მოსისხარს კბილით.

- 4 შემდეგ ამისა მოგვიბრუნდა და გვამცნო ესა:
 „შენ ეს გწადია: განვიახლო წამება იგი,
 „რომლისაც თავათ მოგონებაც ამაზრზენია.
- 7 „უნდა იცოდე, სიტყვა ჩემი იქნება თესლი
 „და ამ თესლისგან უსათუოდ აღმოცენდება
 „დიდი სირცხვილი, იმ უპირო მოლაღატისა,
- 10 „რომელსაც წელან თქვენ წინაშე კბილით ვლექავდი,
 „და აქ სიტყვებიც არ იქნება თქმული უცრემლოდ.
 „არ ვიცი ვინ ხარ, ან ქვესკნელში ვით მოაღწიე,
- 13 „მაგრამ კილოზე შეგამჩნიე, რომ ფლორენციის
 „შენ ნაშიერი უნდა იყო, და უსათუოდ
 „გეცოდინება, რომ მე ვიყავ გრაფ უვოლინო,

- 16 „ხოლო მეორე იყო როჯერ ეპისკოპოსი.
 „ახლა ისმინე, თუ რად უმტრე ამ ჩემს მეზობელს.
 „არ ღირს გაიმბო, თუ რაგვარი მუხანათობით,
- 19 „ვით მიღალატა გულალალად მასზე მინდობილს,
 „და ვით შემიპყრო მოსისხარმა და მომაკვდინა,
 „მაგრამ შენ ალბათ არც კი იცი, რაც მთავარია,
- 22 „თავათ ამბავი უსასტიკეს მოკვდინებისა.
 „მამ მოისმინე და განსაჯე ჩვენგან ნათხრობი.
 „იმ ვიწრო ხერელმა გულშემზარავ, ბნელ დილეგისამ,
- 25 „(რომელსაც ახლა ჩემს შემდგომად ჰქვია სახელად
 „შიმშილის კოშკი, სად მრავალი პატიმარია).
 „მე იქ მაჩვენა საქანელთა თვისთა წყალობით
- 28 „მრავალ მთვარეთა მოქცევაჲ სხივით გავსება.
 „როცა ბედითმა ზმანებამან დაფხრიწა რიდე,
 „ვყავ საცნაური მომავლისა სახე უჩინო:
- 31 „იგი მეჩვენა მე სიზმარში ვით მძლე ბატონი,
 „რომელიც მგელს და მგლის ბოკვერებს ერეკებოდა
 „იმ მალალ მთისკენ, ქალაქ ლუკკას რომ ემიჯნება.
- 34 „წინ მიუძღოდნენ მას მწევრები მთლად გალეულნი,
 „კარგად გაწვრთნილნი, დაგეშილნი, გაუმაძღარნი,
 „დაწინაურდნენ მყის გულადი, შემდეგ სისმონდი,
- 37 „და არც ლანფრანჩი მონადირეთ ჩამორჩენია.
 „მცირე ხნის შემდეგ დაიქანცა მგელი ხვადიცა,
 „და ბოკვერებსაც ვნახე ჯანი ვით ელეოდა,
- 40 „მისწვდნენ მწევრები, დაულადრეს ბედშავთ ფერდები.
 „როცა ცისკრისას გამოვფნიზლდი. მე შემომესმა,
 „თუ ვით სტიროდენ შიმშილისგან ჩემი ბალღები,
- 43 „რომელნიც ჩემთან იმ დილეგში იტანჯებოდნენ,
 „თუ განაგონი ცრემლს არ მოგვგრის, მაშინ არ ვიცი
 „ეგზომ უღმობელს რა მოგალბობს, რა აგატირებს.
- 46 „ისინი უკვე ძილფხიზლობდენ, ახლოვდებოდა
 „ქამი. როდესაც ჩვეულებრივ მოჰქონდათ საზრდო.
 „წამს შემომესმა ვით დაკეტეს ქვევით ჭიშკარი

- 49 „იმ საშინელი დილეგისა და მივუბრუნდი,
„სიტყვის უთქმელად მივაშტერდი მე ჩემსა ვაჟებს.
„გული გაქვავდა და შემაშრა თვალებზე ცრემლი;
- 52 „ისინი მწარედ ქვითინებდნენ გულამომჯდარნი.
„ერთი მათგანი მეუბნება, ანსელმუჩიო:
«რა გასაოცრად მოგვაჩერდი, რაო, მამილო?»
- 55 „არც ერთი ცრემლი მე იმ წუთში არ დამდენია,
„არც თუ რამ მითქვამს საპასუხოდ იმ დღის მანძილზე,
„არც შემდეგ ლამეს, ვიდრემდის მზე ამოვიდოდა.
- 58 „როს მკრთალი შუქი ჩვენს დილეგში შემოიპარა,
„ვნახე ხატება საკუთარი ოთხივ სახეზე,
„გაცოფებული კბილით წავწვდი საკუთარ ხელებს!
- 61 „მათ კი ეგონათ, რომ შიმშილმა ეს მაიძულა,
„ადგნენ ერთბაშად წინ დამიდგნენ, შემომქვითინეს;
«რას შვრები, მამავ, თუ სიყმილი გაწუხებს ეგრე,
- 64 «პა, ჩვენი ხორცი, ეს ინებე. რადგან ამ ხორცით
«ეგზომ ვნებულით შენ შეგვმოსე, წაილე შენად».
„დავდუმდი მყისვე, მათთვის გული რომ არ მომეკლა,
- 67 „სდუმდნენ ოთხნივე, როგორც იმ დღეს, ისე შემდეგშიც.
„ო, მკვიდრო მიწავ, ნეტავ ჩემთვის გაგეხვნა პირი,
„როცა მეოთხე დღე გათენდა. დაეცა გადო,
- 70 ჩემს ფერხთით იწვა და ამგვარად მევედრებოდა:
«რისთვის არ გინდა მომეშველო, ჩემო მამილო?»
„იქ მოკვდა იგი, და როგორაც მე აქ მიყურებ,
- 73 „ისე მეც ვნახე საკუთართა თვალთა წინაშე
„ოთხივე ვაჟი ვით კვდებოდა, ოთხივე ზედიზედ.
„უკვე მეხუთე და მეექვსე დღე შემოთენდა,
- 76 „თვალის სინათლე დამელია ისე ვბორგავდი,
„და მათ ცხედრებზე დავდიოდი გაოგნებულნი.
„კიდეც სამი დღე ვიჯახირე და ვივალალე.
- 79 „ბოლოს შიმშილმა გაიმარჯვა დარდის წინაშე“.
ესა სთქვა. შემდეგ კვლავ მივარდა ბრაზმორეული
იმ უპატრონო თავის ქალას დაუწყო ლეკვა.

- 82 ვაჟ, შენ პიზავ, სამარცხვინო ლაქავ ხალხისა,
შვენიერ ქვეყნის სად სჩვევიათ წარმოთქმა si-სა,
გიგვიანებენ მეზობელნი პატიყს მართებულს.
- 85 აწ ამოდრავდი, კაპრაია და შენც გორგონა,
ზღუდეთ იქეციით და დახერგეთ არნოს შესართი,
რათა პიზაში მოსახლენი წალეკოს წყალმა.
- 88 ახლო თებე, უსამართლოვ, განუკითხავო,
ვთქვათ უგოლინომ მტერს გადასცა ეგ შენი ციხე,
მაგრამ მის ვაჟებს რას ერჩოდი ჯვარზე რომ აცვი,
- 91 ნორჩი ბრიგატა, ან ჭაბუკი უგუჩიონე
და ორს დანარჩენს ჩემს ლექსებში უკვე ნახსენებთ.
დავწინაურდით, მივადწიეთ ისეთ ადგილას,
- 94 სადაც ცოდვილნი, გაყინული ხობოკვერისგან,
გარემოცულნი, ძირს ეყარნენ თვალდაღუზულნი.
თავათ ტირილიც არ შეეძლოთ. რადგან ცრემლები
- 97 პირველითგანვე მოდენილი ზედ შეყინვოდათ
თვალის გუგაზე ვით კრისტალის სათვალეები.
თუმცა სიცივემ მთლად დამიზრა კანი სახისა,
- 100 გრძნობიერება დამიკარგა სუსხით გათოშილს,
მაგრამ მე მაინც ქარის ქროლვა ვჰყავ საცნაურთ.
მიემართე ოსტატს, ვეუბნები: — „ეს რა ქარია?“
- 103 და მან მომიგო: — „შენ მიაღწევ მალე იმ ადგილს,
„სად საკუთარი თვალი მოგცემს ამ კითხვის პასუხს,
„როცა იხილავ ამ ბორიოს წარმომშვებ მიზეზს“.
- 106 მაშინ ერთ-ერთმა ამ ყინულში ჩაკირულთაგან
ჩვენ მოგვაძახა: — „ჰოჲ, სულნო, ეგზომ სასტიკნო,
„განგებისაგან წარგზავნილნო ამ ყინვის გარსში.
- 109 „ჩამომაცალეთ მე სახიდან ეს საფარველი,
„რომ ოდნავ მაინც გულის ჭირი შემიმსუბუქდეს,
„და არც ცრემლები შემეჭირხლოს ქუთუთოებზე“.
- 112 მე ვუპასუხე: — „თუ გსურს ხვედრი შეგიმსუბუქო,
„ჯერ ეს მითხარი, თუ ვინა ხარ და ამის შემდეგ
„ვინძლო ვერ შეეძლო მოგაპოვო ოდნავი შვება,

- 115 „დეე მე თავათ გავირიყო ყინულთ წიაღში.“
 მან მყის მომიგო; — „მე გახლავარ აღბერიგ ბერი,
 „ბაღნარის ბნელის აწ ნაყოფით ხელში შეთენილი,
- 118 „ლეღვი მეწადა და მის ნაცვლად მომაგეს ფშატი“.
 „რას ამბობ? — ვარქვი, — შენც გიწვია უკვე სიკვდილმა?“
 მან მიპასუხა: — „მე არ ვიცი სხეული ჩემი,
- 121 „რა ყოფაშია იქ ამჟამად, მალლა. მიწაზე;
 „ამ პტოლომეას ენიჭება პრივილეგია:
 „აქ ჩამოვარდეს შესაძლოა სული მანამდის,
- 124 „ვიდრე ატროპოს შეუწყვეტდეს გზას სიცოცხლისას,
 „ოღონდ წარმხოცე აწ თვალითაგან ცრემლები ესე
 „მწვავე სუსხისგან შეყინულნი, ჭირხლად ქცეული,
- 127 „გამცნობ, რომ სული მუხანათი, დაუნდობელი,
 „როგორც კი ღალატს იქ მიწაზე ჩაიდენს თურმე,
 „სწრაფად იმნაირს, როგორც მე დამედო ბრალად,
- 130 „მყისვე დემონი მას შეიპყრობს, წარსტაცებს სხეულს,
 „დაეუფლება მერმე უამის აღსრულებამდის;
 „ჩამოვადებენ შემდეგ ამ სულს ამ ყინულეთში.
- 133 „შესაძლო არის იქ მიწაზე დარიალობდეს
 „ამ ლანდის ხორცი, მანდ ჩემს უკან რომ აღრტყენს კბილებს,
 „ეს ყოველივე ალბათ შენაც მოგეხსენება,
- 136 „რაკი ბნელეთში ჩამოსულხარ საიქაოდან.
 „ეგ ლანდი გახლავთ თვით მესსირე ბრანკა დ'ორია,
 „წელი მრავალი გაატარა მან ამ ჯურღმულში“.
- 139 მე ვუპასუხე: — „შენ მატყუებ, და მე მგონია,
 „ჯერ არ მომკვდარა იქ მიწაზე ბრანკა დ'ორია
 „სასმელს და საჭმელს შეექცევა ტანთშემოსილი.“
- 142 „ზედა ჯურღმულში, სადაც ცხელი ფისი დუღდება, —
 ამბობდა იგი, — „ჯერ არ იყო კიდევ მოსული
 „მიქაელ ცანჩე, როს დემონმა იმის მაგივრად
- 145 „დ'ორიას ტანში მოათავსა, აქ ჩამოგზავნა,
 „ამ ყინულეთში. ნათესავნე. თანაზიარნი.
 „ახლა ამას ვთხოვ, გამიწოდე მე ბედშავს ხელი

- 148 „აღმიხვენი თვალნი ყინვისაგან ამოფისულნი.“
ო, გენუელნო, უზნეონო და ბიწიერნო,
რისთვის წაბილწა ეგ ხმელეთი ტერფებმა თქვენმა!
- 151 ერთ-ერთი თქვენი ნათესავის, რომანიაში
ყველაზე მეტად გულარძნილის და პირბოზისა,
მე შემხვდა ლანდი იქ, კოციტში, ამოვლებული,
- 154 იქ ვნახე სული, ხოლო მისი ბილწი სხეული
ვით მოჩვენება დარიალობს ჟერაც მიწაზე.

ქეზა ოცდამეთოთხმეტი

„Vexilla regis prodeunt inferni

„ახლა ჩვენ სამტროდ, — ასე მითხრა ვირგილიუსმა:
„წინ გაიხედე, თუ შეიძლო შეასწრო თვალი.“

- 4 თითქოს ნინევი ზრქელი ნისლის ბურავდა ზეცას,
ჩვენს ჰემისფეროს ღამის კალთა ეფინებოდა,
შორიახლოდან მე ვამჩნევდი ქარისა წისკვილს, —
- 7 ატრიალებდა, აბრუნებდა ძლიერად ქარი.
უკუვიქეცი, მივეკედლე ისევ ჩემს ოსტატს,
რაკი საფარი მე სხვაგვარი არსით მიჩანდა.
- 10 უკვე მივედი (მეკრძალება ამის ლექსად თქმა),
ისეთ ადგილას, სად აჩრდილნი უკვე სავსებით
ყინვის ლოლუებს შეემოსათ და გაეთოშათ.
- 13 მოსჩანდნენ ლანდნი ისე ნათლად და გამჭვირვალედ,
ვით მცირე დვრიტა ჩავდებული საწყულე ჭიქაში.
ზოგს თვალზე რული ძირს მწოლარეს მოჰკიდებოდა,
- 16 ზოგიც ყვინთავდა ზეზეურად ფეხზე მდგომარე,
ზოგნი ცოდვილნი თავქვე იწვნენ, ზოგიც პირადმა,
ზოგს ფეხი თავთან მიეტანა მშვილდივით მოხრილს.
- 19 უკვე საკმაოდ ორივენი დავწინაურდით,
როცა ოსტატმა შესძლო ჩემთვის ეჩვენებინა
არსება იგი, ვინც ოდესღაც ყოფილა, თურმე,
- 22 პირშვენიერი, სახილველად ფრიად საამო.
წინ დამიყენა, გამაჩერა მაშინ ოსტატმა.
მითხრა „ეგ არის თავათ დიტე, და ამ ადგილზე

- 25 გმართებს უთუოდ აღიჭურვო მხნეობით დიდით“.
სჯობს არც კი მკითხო ო, მკითხველო, ვით დავიბენი,
როგორ გავხევედი უეცარად გარინდებული,
- 28 ამას ვერ ავწერ, რადგან სიტყვა აქ უძლურია.
არცა სიკვდილი მომწევია ენა წართმეულს,
არცა სიცოცხლის შემრჩენია მე ნატამალი.
- 31 თავათ იფიქრე თუ კი შეგწევს გონების ძალი,
რა ვიქნებოდი უსიკვდილოდ და უსიცოცხლოდ?
ამ სიმძიმის სამყაროს იმპერატორი
- 34 ამოდიოდა და ყინული სცემდა გულმკერდზე.
რა გამოეჩნდები, მე რომ ვინმემ დევს დამატოლოს,
ასევე დევიც მარტოდენ მის მკლავის სიგრძეს
- 37 რომ შეადართო, გეჩვენებათ მთლათ ქონდრის კაცად
ახლა შენ თავათ ხამს განსაჯო, წარმოიდგინო,
თუ რა სიდიდის იყო მისი სხეული სრული.
- 40 რამდენად აღრე ყოფილიყო ის შვენიერი,
იმდენადავე საზიზღარი იყო ამჟამად.
თუ კი ის თვალებს მიაპყრობდა მალლა შემომქმედს,
- 43 იგია თავათ ბოროტების ყოვლის მიზეზი.
რარიგ გავოცდი, როცა ვნახე მე ჩემის თვალით
სამგვარი სახე გამოსხმული რომ ჰქონდა თავზე,
- 46 ჯერ წინა სახე სისხლისფერი, მთლად მეწამული;
სხვა დანარჩენი პირველს სახეს უერთდებოდა,
ორთავე მხარის შუა გულში დატანებული,
- 49 ხოლო სამივე შუბლის ზემოდ ჰქონდა შეყრილი.
ნახევრად თეთრი და ნახევრად იყო ყვითელი
მარჯვენა სახე, და მეორე სახე მარცხენა.
- 52 იმათი ფერის, ვინც ნილოსის პირას ბინადრობს.
ყოველი სახის ქვემოდ ფრთენი უშველებელნი
უჩნდა ისეთი, ვით შეჰშვენის ამნაირ ფრინველს.
- 55 ჯერ არასოდეს არ მინახავს ამხელა აფრა
ზღვაზე გაშლილი. ფრთებზე ბურტყლიც კი არ ემოსა,
არცა ღამურის ქინქლის მსგავსი თუ ეტყობოდა.

- 58 აბარტყუნებდა ისე ძლიერ იგი თავის ფრთებს,
რომ დამდგარიყო გარეშემო სამკეცი ქარი,
მთელი კოციტიც ამიტომაც იყინებოდა.
- 61 ექვსივ თვალთაგან მონადენი მღულარე ცრემლი,
სისხლიან დუჟში არეული სამივ ნიკაპზე,
ნიადვარივით დაუცხრომლად ჩამოსდიოდა.
- 64 ყოველ ხახაში გაჩხირული ჰყავდა ცოდვილი,
და ყოველ მათგანს გლეჯდა რკინის. ლომისებრ კბილით.
ასე ერთბაშად აწამებდა, ღრღნიდა სამივეს.
- 67 პირველს მათ შორის გარნა მარტო სატანის კბილი
ლადრავდა, გლეჯდა. კბილთან ერთად ბასრი ჭანგები;
ასე რომ ზურგზე ერთიანად გასცლოდა კანი.
- 70 მითხრა ოსტატმა: — „სული ესე მომეტებულად
„რომ იტანჯება, იუდაა ისკარიოტი,
„თავი ხახაში გაჩრილი აქვს სატანას მისი,
- 73 „ფეხები უჩანს, და მეორე შავდრუნჩიანი,
„გახლავს ბრუტუსი, იტანჯება ხმაგაკმედილი.
„ხოლო მესამე, ახოვანი კასსიუსია.
- 76 „დროა წავიდეთ, ვინაიდან ეშვება ღამე
„და ყოველივე ნახული გვაქვს თვალმისაწვდენი.“
ყელზე მოვეჭდე მე ჩემს ოსტატს, დავყვივი ნებას.
- 79 ხოლო მან მარჯვედ შეურჩია დრო და ადგილი,
და სწორედ, როცა ლუციფერმა გაშალა ფრთენი,
ბურტყლიან ფერდებს ძირს ჩამოჰყვა ცალკერძად ბეწვებს,
- 82 ხოლო ცალკერძად ხელს ავლებდა გაყინულ ქერქსა.
ერთბაშად, როცა მივადწიეთ თემოს თავამდის,
შემოტრიალდა და კვლავ იწყო ზე აცოცება.
- 85 ასე მეგონა კვლავ ჯოჯოხეთს ვუბრუნდებოდი.
„მარჯვეთ იყავი“ — მითხრა მაშინ ვირგილიუსმა,
თანაც ქშინავდა, როგორც კაცი ქანცმილეული.
- 88 „დროა ამ ტანჯვას დავადწიოთ როგორმე თავი.“
ეს მითხრა, მყისვე კლდის ნაპრალში გამოძვრა მარჯვედ,
ჩამომსვა იქვე. განაპირას და გვერდს მომიდგა.

- 91 ზე ავიხედე, ლუციფერი მსურდა მენახა.
სწორედ ისეთი, როგორც ვნახე წელან მე თავათ,
და თვალი ვკიდე ვით აბლაკა ფეხები მაღლა.
- 94 რამდენად დიდი მღელვარება მე განვიცადე.
გამსაჯოს თვით ბრბომ. ვიცი იგი ვერც კი გაიგებს,
როგორ ადგილას გავიარე, როგორ ვეწამე.
- 97 „აღსდევინ. მითხრა მე მეგზურმა. — წინ გვიდევს გრძელი
„ჩვენ გზა და შარა დია ძნელად გადასავლელი,
„მზესაც თვით ეტლის მესამედი გადაუვლია.“
- 100 „ადგილი იგი, სადაც მაშინ ვიდექით ჩვენა,
„კოშკის დარბაზი როდი იყო, არამედ მრუმე
„და ოღროჩოღრო, ბუნებრივი ტაფობი რამე.
- 103 „ჰოჲ. ოსტატო, ვიდრე უფსკრულს გავეყრებოდე, —
„ვარკვი ჩემს მეგზურს, რა ავდექი და გავიმართე, —
„მიამბე რამე, განმიფანტე გაუგებრობა:
- 196 „სად გაჰქრა ყინვა, ან სატანა როგორ წაიქცა,
„ან მზემ ვით განვლო ეს მანძილი ესდენ სისწრაფით,
„საღამოსა და დილას შორის განწესებული?“
- 109 მან მიპასუხა: — „ნუ გგონია ცენტროს გადმოღმა
„იმყოფებოდე იქ, სადაც მე სატანის ბეწვებს
„ვეჭიდებოდი; იგი მიწის მთელ სიმაღლეზე
- 112 „გახიდულია, როგორც ღერძი უშველებელი.
„შენ გაღმა იყავ, ვიდრე ქვევით ჩამოვიდოდი,
„როს გამოვბრუნდი, შენც გამოსციდი სწორედ იმ მიჯნას,
- 115 „რომელსაც ელტვის მიწიერი სიმძიმე სრული.
„და იმყოფები ახლა ისეთ ჰემისფეროს ქვეშ.
„რომლისა გასწვრივ სხვა მეორე ახურავს მიწას,
- 118 „სად ძე კაცისა უცოდველად იშვა. სცხოვრობდა;
„აწ ფერხნი შენნი ზედ დაგიდგამს მცირე რამ გარსზე,
„რომელიც არის ჯიუდეკას გარსისა გასწვრივ.
- 121 „აქ დილა არის, ხოლო გაღმა საღამოვდება,
„ხოლო ის არსი, რომლის ბეწვიც კიბედ ვიხმარეთ,
„გაჩხირულია ყინულეთში კვლავიანდებურად,

- 124 „სწორედ ამ მხარეს ჩამოვარდა ზეციდან ეშმა
 „და ხმელი იგი, ამ ადგილას ამოზორცვილი,
 „ზღვის საბურველით შეიმოსა მისგან შემკრთალი,
- 127 „და შეუერთდა მეყვსეულად ჩვენს ჰემისფეროს;
 „ხოლო ნაწილი, შენც ხომ ხედავ აწ დაცლილია,
 „შეკრთა, შეინძრა, ატივტივდა, იქცა მწვერვალად.“
- 130 არის ადგილი იქ ქვემოთკენ ეშმაკეულის
 და მის საფლავის მოშორებით, თვალშეუვლები,
 მხოლოდ თუ სმენით მიუხვდები სადაურობას,
- 133 კლდის ნაპრალიდან გამოყოვნავს რუ მოჩხრიალე.
 იღუმალ ბილიკს ავედევნეთ მე და მეგზური,
 ნათელ სამყაროს სახილველად უკუქცეულნი.
- 136 ვიარეთ აღმა, მივეყვებოდი უკან ჩემს ოსტატს.
 ვიდრე სივრცეში გამოჭრილი არკის გადაღმა
 არ ვნახეთ ცისა შვენებანი ნაირ-ნაირი,
- 139 და გამოვედით, რომ გვეხილა კვლავ ვარსკვლავები.

ს ა ლ ხ ი ნ ე ბ ე ლ ი

ჰ ი ბ ა პ ი რ ვ ე ლ ი

ამიერიდან სულის ჩემის ზომალდი მალი
 უქეთეს წყალთა საუფლოში ზეასწევს აფრას,
 ჩვენს უკან დარჩა ზღვა ასევე აზვავებული.

- 4 ხამს ვუმდეროდე აწ სამყაროს რიცხვით მეორეს,
 სად სულს კაცისას გაწმენდილს და განსპეტაკებულს,
 ცად ამაღლების სრული ზივი მოეფინება
- 7 და პოეზია სულმიხდილი რომ აღსდგეს მკვდრეთით,
 წმინდა მუზებო, რადგან თქვენი ვიყავ მარადუამს,
 აწ კალიოპეც მწედ მეყოლოს და შემაწიოს
- 10 ხმა იგი, ერთხელ პიერიდებს რომ დასცა რისხვა,
 რამაც სავსებით წარუკვეთა მათ სასოება.
 აღმოსავლური საფირონის დამტკბარმა ფერმა,

- 13 რომელიც ზეცას მოსდებოდა გავარვარებულს,
და სხივოსნობის ათინათი ციდან ნასროლი.
პირველ გარსამდის ცის კაბადონს მოჰკიდებოდა,
- 16 მოჰხიბლა თვალნი სიხარულით აღტყინებულნი,
რა შემლონებელ ჰაერს თავი მე დავალწიე,
რომელიც გულს და თვალთახედვას აუძლურებდა.
- 19 ტურფა პლანეტი სიყვარულის აღმაგზნებელი
მთელს აღმოსავლეთს უღიმოდა, თანაც ჩრდილავდა
თვის ასაბიას ციურ ცთომილს თევზად წოდებულს.
- 22 მხარმარჯვნისაკენ მოვიქეცი, მყისვე მივხედე
პოლუსს მეორეს და ვიხილე ვარსკვლავი ოთხი,
რომელნიც მხოლოდ პირველკაცთა ჰქონდათ ნახული.
- 25 თითქოს ზეცასაც ახარებდნენ ციავით თვისით,
მაგრამ ვაჲ შენ, ჩრდილოეთო დაქვრივებულო,
რომ არაოდეს გელირსება ხილვა იმათი.
- 28 რა განერიდა მზერა ჩემი იმა ცთომილებს,
სხვა პოლფუსად მივაშურე, აღვაპყრე თვალი,
სად უკვე ეტლი უჩინარი იქმნა იღუმალ.
- 31 მოხუცს მარტოკას თვალი ვკიდე იქვე მახლობლად,
მის აღნაგობა აღმიძრავდა პატივისცემას,
რომელზედ მეტსაც მოსთხოვს ხოლმე მამა თავის შვილს.
- 34 თეთრი ერია გრძლადმოშვებულ და სათნო წვერებს,
საკმაოდ ხშირი გარეოდა ჭადარა თმებშიც,
ორმაგ ნაწნავად ზედ მკერდამდის ჩამოშვებული.
- 37 ოთხივე წმინდა ვარსკვლავების სხივთა ციალი,
ისე მოსავდა სახეს მისას განსხივოსნებულს,
რომ მზისა დარად იდგა იგი ჩემსა წინაშე.
- 40 „ვინ გაქცევიხართ, მარადქამულ საპყრობილესა.
„ბნელი არავის მდინარებას, მარქვით ვინა ზართ?“
გვეკითხებოდა. უტოკავდა სათნო წვერები.
- 43 „ვინ გიწინამძღვრათ. ვინ გიჩვენათ გზა დია ბნელი,
„როცა უკუნი ღამის წიაღს განელტვეთ მუნით.
„რომლის სიბნელე ამრუდებდა ჯოჯოხეთის ველს.

- 46 „გარნა ქვესკნელის შჯულისდება აწ დარღვეულა,
„ცათა აღთქმანი ზენარულნი ხომ არ შესცვალეს,
„რომ წარწყმედილთა ჩემს გვირაბში მოსვლა შეიძლეთ?“
- 49 ჩემმა მეგზურმა შემაკავა და გამაჩერა.
სიტყვით, ხელებით, ნიშნებით და წამისყოფითა,
მიბრძანა მყისვე დაჩოქება, მოდრეკა ქედის.
- 52 „არ მოვსულვარო. უთხრა ჩემის ნების მიერი,
„არამედ დედამ ზესთაზენით წარმოგზავნილმან,
„მთხოვა ამ კაცის წინამძღვრობა და გზის ჩვენება.
- 55 „რადგან გწადია განგიმარტოთ როგორც არის
„აწ ვითარება და პირობა ჩვენი აქ მოსვლის,
„ჩვენ აღარ ძალგვიძს წინ აღვუდგეთ ნებასა შენსა.
- 58 „ამ მწირს დაისი არ უხილავს უკანასკნელი,
„თუმცა სიშმაგის თვისის გამო სულ მცირე უამი
„მას დარჩენოდა, ვიდრე უკუმოიქცეოდა.
- 61 „მაშინ. როგორც ვთქვი, წარმაგზავნეს მყისვე მე მისკენ,
„არ მიჩნდა სხვა გზა, მის საშველად და დასახსნელად,
„კიდევან გზისა, რომელზედაც წარვმართე იგი.
- 64 „მე მას ვუჩვენე განწირული მოდგმა ადამის
„ახლა მწადია მოიხილოს ისეთნი სულნიც.
„ვის განწმენდასაც ხელმძღვანელობ, მეთვალყურეობ.
- 67 „ჩვენი აქ მოსვლის მატიანეს გიამბობ ძნიად.
„ზენარულია ძალა იგი, რომლის წყალობით,
„აქ მოვიყვანე შენს სასმენად და სახილველად.
- 70 „მე ვისურვებდი შეგეწყნაროს აქ მოსვლა მისი,
„ყველასგან ნანატრს ეძებს იგი თავისუფლებას,
„ეს ყველამ იცის თავგანწირვა ვისაც სჩვევია.
- 73 „შენ მიმიხვდები, რადგან თავათ დასთმე სიცოცხლე
„უტიკასათვის, სადაც დაგრჩა მოკვდავი ნეშთი,
„რომელიც კიდევ გაბრწყინდება განკითხვის უამსა.
- 76 „არც თუ კანონი შეგვიბღალავს მარადყამული,
„ის ცოცხალია და მე მინოსს არ ვემონები;
„და ვიმყოფები მე იმ გარსში, უბიწო მზერით

- 79 „შენი მარჩია თითქოს კიდევ გემუდარება,
„სულო დიადო, ჩვენც ჩაგვთვალო თავისიანად,
„ჩვენც შეგვიგრდომე სიყვარულის მისის სახელით.
- 82 „და გავკატარე ჩვენ შვიდივე სამეფოს გაღმა.
„მე კი მას ვამცნობ თავაზიან მოპყრობას შენსას,
„თუ კი ქვესკნელში შენ ხსენებას არ აღგვიკრძალავ.“
- 85 „მართლაც მარჩია ლხენას გვრიდა თვალებსა ჩემსა.
გვითხრა მოხუცმა, — „როცა ვიყავ მეც იმ მიწაზე,
„მე მას დიახაც ვუსრულებდი ყოველ საწადელს.
- 88 „აწ კი დამღუპველ ნიაღვარის გაღმა შთენილი,
„ველარ მომწვდება იმ კანონის გამოისობით,
„რომელიც ჩემის აქ წამოსვლის ხანში დამკვიდრდა.
- 91 „მაგრამ თუ დედა ზეციური შენ გხელმძღვანელობს,
„როგორც თავათ სთქვი. მოფერება რა საჭიროა,
„ისიც იკმარებს რომ შემთხოვდე მისის სახელით.
- 94 „წა. ლელისაგან გაუკეთე ამ კაცს არდაგი,
„ასხურე წყალი და მობანე სახე იმგვარად,
„რომ არსად აჩნდეს მცირე ლაქის რამ ნატამალი,
- 97 „რადგან არ არის მართებული რომ მცირე ლაქაც
„აჩნდეს სახეზე. რომ შეხვდება პირველ კარისკაცს,
„სამოთხის სულთა საუფლოში როცა მიაღწევს.
- 100 „მცირე კუნძულზე ხომ კი ხედავ, ქვევით, სულ ქვევით,
„სადაც ტალღები გარს ევლეზა მტკიცე ნაპირებს,
„იზრდება ლელი გარეშემო ლონთქოშო შლამზე.
- 103 „ვერავითარი სხვა მცენარე აქ ფურცლოვანი
„ან ღერიანი ვერ გასძლებდა, ვერ იხარებდა,
„რაკი რომ წყალთა მიმოქცევას არ დაჰყვებოდა.
- 106 „მაგრამ იცოდეთ აწ აქეთკენ აღარ მობრუნდეთ,
„ამომავალი მზე გიშველით როცა აივლით
„თხემზე ნაკლებად დაცერებულ ბილიკით მერმე.“
- 109 და განქრა იგი. წამოვდექი სიტყვის უთქმელად,
მივუახლოვდი, ვეახელი ისევ ჩემს ოსტატს
და მივაჩერდი, გავუყარე თვალი მყის თვალში.

- 112 „აწ შემომყევი, შვილო ჩემო. მითხრა ოსტატმა,
„უკან გავბრუნდეთ და ჩავეშვეთ იმ ბილიკიდან,
„რომელიც ტაფობს ძირს ჩაყვება ქვემოთ მიჯნამდის.“
- 115 უკვე ცისკარმა წინ გაიგდო რიყრაჟის უამი,
ილტვოდა მრუმე პირისაგან სინათლისასა,
მე მყის შევნიშნე შორეულის ზღვისა ცახცახი.
- 118 და ჩვენც ვიდოდით როგორც მგზავრი ვინმე ეული,
დაკარგული გზის საძებარად უკუშტეული
დარდს რომ ეძლევა, ვიდრე მართალს ვერ პოვებს გზასა.
- 121 როს მივალწიეთ ისეთ ადგილს, სად დილის ცვარი
მზეს შებმებოდა, თანაც ჩრდილებს ეფარებოდა,
იბნიდებოდა, კანკალებდა, ოდნავ ლხვებოდა,
- 124 ჩემმა ოსტატმა ხელის გული მიღზე დააწყო,
ეს რა შევნიშნე, ვეახელი. მყის მივუშვირე
მე ლაწვნი ჩემნი, დანამულნი ცრემლთა დენისგან;
- 127 მანაც ხელები დაცვარული მომისვა პირზე,
შემავლო ხელი, აღადგინა ჩემი სახისა
ფერი წარყენილი, გამურული ქვესკნელის ბოლში.
- 130 შემდეგ ამისა, მივალწიეთ უდაბურ ნაპირს.
რომელსაც თვისთა წყალთა ზედან არვინ უნახავს
აქ გაეაროს და უკანვე მოქცეულიყოს.
- 133 მე აქ კატონის ნებისამებრ ჩემმა მეგზურმა
წელზე არდაგი შემომმარტყა, ო, სასწაულო,
მაგრამ რხეული ლელი იგი შემეხსნებოდა,
- 136 იქვე ხელახლა აღსდგებოდა, სადაც მოსწყვიტეს.

ქ ა ბ ა მ ა ო რ ა

აჰა, გაბრწყინდა, გაიმართა მზე ჰორიზონტზე,
მერიდიანი, რომლის გარსის უმაღლეს პუნქტთან,
ზედ გადაუვლის და დაჰყურებს იერუსალიმს:

- 4 და ლამეც გასწვრივ განგის წყლიდან ამოდინდა,
თან ამოჰქონდა მას სასწორი, რომელიც მყისვე
გაუვარდება, როგორც კი დღეს გაასწრებს ამით.

- 7 თეთრი ღაწვები ასპიროზის იმ ადგილიდან,
სადაც ვიდექი. უკვე სჩანდა ბროწეულისფრად,
შემდეგ სიბერე მორეული გაყვითლდა უცებ.
- 10 ჩვენ ზღვის ნაპირზე ვაყოვნებდით. როგორც რომ კაცნი
შორეთზე ფიქრის ბურუსისგან გარემოცულნი.
მგზავრობენ ნდომით. ერთ ადგილზე თავათ შთენილნი.
- 13 როგორც მარინი გარიჟრაჟზე ამოანათებს,
ზრქელ ნისლს გააპობს ლალისფერად გაწითლებული,
ზღვას თვალს დაადგამს დასავლეთის ცადაქმნილისკენ!
- 16 ასე მეჩვენა მე ნათელი (ენატრობ კვლავ ხილვას),
ზღვისკენ მოჰქროდა ისე მარდად. ვერავითარი
ანცი ფრინველი სისწრაფეში ვერ გაასწრებდა.
- 19 მცირე ხნით თვალი ავარიდე მე ამ ჩვენებას.
მყის მივუბრუნდი ჩემსავ ოსტატს შესასიტყვებლად,
ისევ შევნიშნე სხივი იგი განდიდებული,
- 22 შემდეგ კი ვნახე მის გარშემო ვით რიალებდა,
რალაც მოთეთრო, მოფარფატე უცხო სხეული,
პირველის ქვემოთ სხვა გამოჩნდა, ახლა მეორე.
- 25 სიტყვის წარმოთქმაც ვერ მოასწრო ჩემმა ოსტატმა,
პირველად ნახულს გამოაჩნდა ერთბაშად ფრთენი,
უკვე შეიცნო მან ციური იგი მენავე.
- 28 წამოიძახა: „შეხე, შეხე, უფლის ანგელოსს!
„მუხლთ მოიყარე და დაიჭდე გულმკერდზე ხელი,
„ამიერიდან შენ იხილავ ამგვარ შიკრიკებს,
- 31 „ადამიანურს ერიდება ის საშუალებებს,
„ალარ სჭირდება არც ნიჩბები, არც აფრა რამე,
„საკუთარ ფრენით დანავარდობს იგი შორეთში.
- 34 „დახე, თუ როგორ გაიღვავებს ზეცის სივრცეში,
„გააპობს ჰაერს მარადიულ ფრთების ფარფატით,
„არ გახუნდება ფრთენი იგი აროდეს ქამში.“
- 37 რაც უფრო მეტად იგი ჩვენსკენ მოიწვევოდა,
მომეტებულად სხივოსანი ხდებოდა იგი
და თვალნი ჩემნი ვერ იტანდნენ მის ბრწყინვალებას.

- 40 ძირს დავიხედე, იგი მყისვე დაეშვა ხმელზე,
ისეთი სწრაფი და მსრბოლელი ჰაერის ნავით,
რომ წყალთა ზედან მისცურავდა დაუსვენებლად.
- 43 მესაჭე იგი ზეციური მართავდა ხომალდს
და ნეტარება მის სახეზე აღბეჭდილიყო,
ასზედაც მეტი სული იჯდა იმავე ხომალდში
- 46 „In exitu Israel d’Algypto“
იმასაც რაც რომ დაწერილა ფსალმუნში იქვე
გალობდნენ ერთად, შეწყობილი და ტკბილი ხმითა.
- 49 როცა პირვეარი გადასახა მათ ანგელოსმა,
გადმოხტნენ სულნი ხომალდიდან მყისვე ხმელეთზე
და იგი სწრაფად ისევ განქრა, გაუჩინარდა.
- 52 სულთა კრებული დარჩა ხმელზე უცხო იერის,
შემოგარენსა შესცქეროდნენ გოცებულნი,
ვითარცა კაცნი უცნაური საგნის მკვრეტელნი.
- 55 მზე სხივს აფრქვევდა მოქათქათეს და მოვარვარეს,
ნათლის სხივები მიეფინა ყოველი მხრისკენ,
უკვე ისრებით კაპრიკორნი ცის შუა გულით
- 58 ვადმოერეკა ციურ მნათობს და სულნი იგი
შემოგვედრენ: „ვინძლო თქვენ ეს უწყოდეთ კიდეც
„რარიგ შევუდგეთ ჩვენ იმ მთისკენ მიმავალ გზასა?“
- 61 ვირგილიუსმა უბასუხა: „თქვენ თუ გგონიათ,
„თითქოს ამ ადგილს ჩვენ ვიცნობდით, თუნდაც ოდნავად,
„ჩვენ თქვენებრ უცხო მწირები ვართ, აქ ჩამოსულნი.
- 64 „მცირე ხანია რაც მოვსულვართ, თუმც თქვენზე ადრე,
„მხოლოდ სულ სხვა გზით, და გზა იყო ესოდენ მძიმე,
„რომ მთაზე ასვლა აწ იქნება შვების მომგვრელი.“
- 67 როდესაც სუნთქვის ჩემის გამო შეიცვნეს სულთა,
ცოცხალთაგანი რომ ვიყავი, გოცდნენ სრულად
და ამიტომაც გაფითრება შეეტყოთ მყისვე,
- 70 ვით ზეთისხილის ტოტის მომტანს, მშვიდობის მაცნეს,
ბრბო მისცივიდება ახალ ამბის მოსასმენელად
და არვის უნდა გაეცალოს ამ აურზაურს.

- 73 ასე აჩრდილნი შემომერტყენ მზერადქცეულნი,
ნეტარნი სულნი ჩემს გარშემო შემოკრბენ თითქოს,
არვის ახსოვდა უკვე წასვლა განსაწმენდელად.
- 76 ერთი მათგანი გამოეყო ირგვლივ მოჯარულთ
და მოინდომა მომხვეოდა ისეთის გრძნობით,
რომ მეც იგივე ჩავილინე, განვიმეორე.
- 79 „ჰოჲ, აჩრდილნო, უსხეულო ამო სულნო“...
სამგზის მოვხვიე სულ ამოდ მე მას ხელები,
და სამგზისავე შემეფინა ფარფატით მკერდზე.
- 82 გაოცებისგან შემეცვალა მე ვფიქრობ ფერი,
რადგანაც სულმა გაიღიმა, უკუმოიქცა,
დავწინაურდი და მივყევი ოტებულს უკან.
- 85 ტკბილი უბნობით შემაყენა. მომეალერსა,
როს შევიცანი თუ ვინც იყო, ვიწყე ვედრება,
მცირე ხანს ჩემთან დაყოვნებას, საუბარს ვთხოვდი.
- 88 მითხრა: „როდესაც მე კავშირნი თან მახლდა ჩემნი
„მიყვარდი მაშინ, არც აწ მძულხარ გააზატებულს,
„მიტომც ვაყოვნებ, მაგრამ მარქვი შენ საით მიხვალ?“
- 91 „ჩემო კახელავ, ვმოგზაურობ რათა მივბრუნდე
„იმ სამყაროში ხელმეორედ“ მივუგე სულსა,
„მაგრამ რატომღა ჩამოსულხარ აქ ასე გვიან?“
- 94 მან მიპასუხა: „არ მომსვლია ეს უსამართლოდ,
„ასე რომ იმან, ვინც მოიწვევს აქ თვის სასურველს,
„მე მან მრავალგზის აღმიკვეთა გადმოსახლება,
- 97 „და ნება მისი ეფონება განაჩენს მართალს,
„ეს სამი თვეა რაც ღებულობს ის თვის ზომალდში,
„ვისაც კი ნებისით მოუნდება ზომალდში ჩასვლა,
- 100 „და მეც ვიდექი ზღვის ნაპირზე იმავ ადგილას,
„სადაც ტიბროსი მარილიანს იგემებს წყალსა.
„მან გულმოწყალებდ შემიგრდომა და შემიკედლა.
- 103 „ამ შეკვეთილთან გადმოფრინდა იგი ანგელოს,
„რადგანაც ყველა ჩვეულებრივ აქვე გროვდება,
„ვინც მღვრიე ტალღებს არ გაჰყვება აქერონისკენ.“

- 106 მაშინ მივუთვ: „შეგეწიოს ალტჰმა ახალი,
„გწყალობდეს ნიჭი სიყვარულის ნაზ სიმღერების,
„ოღესლაც სულის ჩემსა ღელვას რომ აოკებდნენ,
- 109 „და მონიჭე თუნდაც ლხენა მცირეოდენი
„ჩემს სულს დაქანცულს, დამამვრალსა და გაწამებულს
„სხეულის ჩემის აქ მოტანით დამძიმებულსა.
- 112 „Amor che nella mente mi ragiona...“
ისე მწყაზარად, ისე ნაზად მღეროდა იგი,
რომ ბგერა იგი ამჟამადაც ცახცახებს ჩემში.
- 115 როგორც ვირგილი, ისე მეც და სულნი ჩვენს ირგვლივ
სმენად ვიქცეით მოხიბლულნი იმა სიმღერით,
თითქოს სხვაგვარი არა გვქონდა ჩვენ საფიქრალი,
- 118 ასე ვიდექით, ყურს ვუგდებდით გარინდებული,
აჰა ესერა, კვლავ წარმოდგა მოხუცი იგი
გვითხრა: „ჰე სულნო, რას აყოვნებთ, სულნო ზარმაცნო.
- 121 „აქ რას დამდგარხართ, ისწრაფოდეთ იმ მთაზე ასვლად,
„რათა გაწმენდილთ მოგეცალოთ ტანიდან ქერცილი,
„რაც თქვენ ხელს გიშლით ჯერაც ხილვად უფლისა თქვენის“.
- 124 სწორედ ისევე, როგორც მინდვრის მტრედის გუნდები,
ველზე კენკავენ იფქლისა ან ღვარძლის ნამუსრევთ,
მშვიდნი, ყოველგვარ სიამაყის კიდევან ვლიან,
- 127 მაგრამ როგორც კი გამოჩნდება საფრთხე რაიმე,
მყისვე ყველანი დასტოვებენ თავიანთ სარჩოს,
საშიშროების განრიდებით აღტაცებულნი.
- 130 ასევე ვნახე: ახლადმოსულ სულების გროვა
მოსწყდა სიმღერას, გაექანა წამსვე თხემისკენ,
როგორც ის კაცი, ვინც არ იცის საითკენ რბოდეს,
- 133 და ჩვენც ასევე უცაბედად ავიყარენით.

ჰ ე ზ ა მ ე ს ა მ ე

თუმც უცაბედად განტოლვილი სულეები იგი
მყისვე მოედგნენ იქვე ტაფობს და მიაშურეს
მთას, რომელზედაც მოგველოდა განწმენდის ცეცხლი.

- 4 მე მივუბრუნდი ჩემსა ოსტატს და ერთგულს მეგზურს;
მე უმისობა უეჭველად დამეტყობოდა,
ვინ გამიწევდა მწვერვალისკენ წინამძღოლობას?
- 7 და მე ვხედავდი მას გუნება ვით ამღვრეოდა
ჰოჲ, სინდისო სპეტაკო და კეთილშობილო,
მცირე მიზეზიც კი იკმარებს --- მოგგვაროს ქენჯნა!
- 10 როცა ოსტატმა შეანელა ლტოლვის სიფიცხე,
რომელიც მუდამ ჩრდილს აყენებს დარბაისლობას,
ჩემი გონება იმ წუთამდის ფიქრით მოცული
- 13 მყის გამოფხიზლდა, ახალ აზრით გაბრწყინებული
და მივაპყარი ყურადღება მე მთასა მალალს,
რომელიც ზღვიდან ზეცისაკენ აღმართულიყო.
- 16 ძოწისფერმა მზემ გადმომდგარმა მაშინ ჩემს მხრებზე
სხივთა ჩქერალი დააფრქვია ჩემსა სხეულზე
და აიტუზა ჩემს წინაშე ჩემივე ლანდი.
- 19 შემერთალმა განზე გავიხედე მყის უნებლიედ,
ასე მეგონა აქ მარტოკა დავშთენილვარო.
ბნელს მოუცავსო დედამიწა ჩემსა წინაშე.
- 22 ნუგეშისმცემმა ჩემმა მითხრა: რისთვის შეჰკრთიო?
ეს სთქვა და ისევ მეყვსეულად მობრუნდა ჩემთან.
„ეგებ არ გჯერა შენს ნაბიჯებს რომ ვხელმძღვანელობ?“
- 25 „ახლა ბინდდება იმ მხარეში. სად სამარეში
„სძევს ის სხეული, ჩრდილის ტყორცნის რომ ჰქონდა ნიჭი.
„ნეაპოლშია, რაც წამერთო ბრინდისში ერთხელ
- 28 „და თუ მე აწი ვერ მივაგებ ჩრდილს სხვა სხეულებს,
„ეს არც იმაზე საოცარად უნდა გეჩვენოს,
„საგნიდან საგანს ცაში ჩრდილი რომ არ ადგება.
- 31 „უფლის სიკველე სიცივისა და სიტფოს გრძნობას
„ანიჭებს სხეულთ და აღუძრავს ვნებათა დეღვას.
„ისე რომ კაცნი ვერც შევწვდებით ამ საიდუმლოს.
- 34 „შლეგია იგი ვინცა ჰფიქრობს გონება ჩვენი,
„შესძლებდეს თითქოს თანმისდიოს ეტლსა უსრულოს,
„რომელსაც მხოლოდ სამება ფლობს ერთსახიერი.

- 37 „კაცნო, იკმარეთ განმარტება თქმული ვინადგან,
„რადგანაც ყოვლის გაგებისა რომ გქონდეთ ნიჭი,
„წმინდა შთასახვა მარიამს არ დასჭირდებოდა,
- 40 „და თქვენ ხომ ნახეთ ის სულები ვისაც ამოოდ
„სურდათ წადილი მიხვდომოდით და ლამის შესძლეს,
„მაგრამ სანაცვლოდ მათ მიეგოთ ცეცხლი უკუნი.
- 43 „მე აქ ვგულისხმობ არისტოტელს, პლატონს და სხვებსაც“.
ეს სთქვა და თავი ძირს დახარა ოსტატმა ჩემმა,
დადუმდა კიდევ და მწუხარე ფიქრმა მოიცვა.
- 46 ამასობაში მივაღებთ ჩვენ კალთას მთისას
და გადავაწყდით დაცურებულ კლდისა ფლატეებს,
სადაც ჩვენ ასვლას მთლად ამოოდ შევეცდებოდით.
- 49 ტურბიასა და ლერიჩს შორის უსასტიკესი
კლდის ნაპრალები მარჯვე კიბედ გეჩვენებოდათ
ამ ფლატეების, ამ ღრანტების თვალის შემვლბელს.
- 52 „ვინ იცის ნეტავ საით მისდევს მთას გავაკება?“
მითხრა მეგზურმა, შეანელა მყისვე ნაბიჯი,
რომელსაც მგზავრი აპყვებოდა ფრთების არმქონე,
- 55 ვიდრე ოსტატი იდგა აგრე თავმოდრეკილი,
აკვირდებოდა და ირკვევდა გზის ავანჩაუნს,
მე მთის მწვერვალებს შევსცქეროდი, ვუთვალთვალეზდი,
- 58 მხარმარცხნივ ვნახე, შევამჩნიე სულთა კრებული;
ისინი თითქოს მოდიოდნენ ჩვენსკენ ერთობლივ
და როგორც სჩანდა ნელის ბიჯით გზას მოჰყვებოდნენ.
- 61 „ალახვენ თვალნი,“ მივუბრუნდი და ვარქვი ოსტატს,
„იქ მიმაგალნი მოგვაწვდიან თათბირს სანუკველს,
„უეტუთ თავათ ველარ შესძლო გარკვევა გზისა“.
- 64 თავი ასწია. გაუბრწყინდა სახე ჩემს ოსტატს,
„მივუახლოვდეთ რაკი ეგზომ ნელა მოდიან,
„ხამს სასოება არ დააგდო აწ, შეილო ჩემო“.
- 67 ჯერაც ჩვენამდის უკლდათ სულებს კიდევ მანძილი,
მას შემდეგ, რაც ჩვენ გადავცილდით ნაბიჯსა ათასს,
დარჩენილ სივრცეს ქვას მიაწვდნენ კარგი მტყორცნელი.

- 70 მაშინ ყველანი აეტმასნენ მთების ყორეებს.
გამოფეინენ სალ კლდეებზე ჯგუფ-ჯგუფად მდგარნი,
როგორც რომ მგზავრი გზის სისწორით დაეჭვებულნი.
- 73 ჰოჲ, თქვენ, სულნო, რჩეულნო და აღსრულებულნო,“
უთხრა ვირგილიმ, „გეფიცებით აწი მშვიდობას,
„მზად ვარ ვირწმუნო ყოველივე თქვენგან ნათხრობი;
- 76 „გვარქვით რა მხრისკენ გავაკება უდგება ამ მთას,
„რათა შეგვეძლოს მივადწიოთ ზეთავსა მისას,
„რადგანაც ბრძენი ერიდება ღროის დაკარგვას“.
- 79 როგორც ბაკიდან გამორეკილ ცხვრების არვედან
გამოვა ერთი, შემდეგ ორი, სამი და სხვები.
დაშინებულნი თავმოდრეკით თავს ჩაქინდრავენ,
- 82 რასაც ჩაიდენს მეწინავე სხვები ჰბაძავენ,
მოჯარდებიან მის ზურგს უკან, თუ შესდგა იგი,
მორცხენი, მორჩილნი, არ დასდევენ შედგომის მიზეზს.
- 85 ასე მეც ვნახე მომავალთა ჩვენსკენ სულების
მეწინავენი, წინამძღოლნი სათნო სახისა,
დინჯი ნაბიჯით მომავალნი დარბაისლურად.
- 88 მაგრამ როგორც კი თვალი ჰკიდეს ვით გადაიჭრა
ნათელი ზოლი სინათლისა ჩემგან მხარმარჯვნივ,
ჩემი აჩრდილი გამოეყო და კლდეს მიადგა.
- 91 ისინი შესდგნენ, უკუიქცნენ მცირე მანძილზე;
სხვა დანარჩენნი მომავალნი შემდგომაც მათთა
ასევე შესდგნენ, არ უწყოდნენ რისთვის და რათა?
- 94 „მე თქვენ გაუწყებთ, ვიდრე თავათ მკითხავდეთ ამას,
„თქვენ ზედავთ ცოცხალ ადამიანს თქვენსა წინაშე“
და ლანდმა მისმა გადასერა ჩრდილით ნათელი.
- 97 „ნუ გაოცდებით, მაგრამ მაინც ირწმუნეთ ისე,
„რომ ზეცისაგან მიმავალის ძალის კიდევან
„როლი სწადია მას ავიდეს ამა მწვერვალზე“.
- 100 ასე უბნობდა ვირგილიუს, ქველმა კრებულმა
გვითხრა: „გაბრუნდით და წინაშე ჩვენსა ვლიდეთო“.
თანაც ხელებით გვითითებდნენ მიმართულებას.

- 108 ერთმა მათგანმა მომაცხა: „ვინაც არ იყვე,
„იარე, მაგრამ პირი ჩემსკენ დაიჭირო,
საიქიოში თუ გყავარო სადმე ნახული?“
- 106 რა მივუბრუნდი, მივამტერდი მომნუსხველ მზერით,
ის იყო ქერა, სახით ქველი, პირმშვენიერი;
ერთ-ერთი წარბი გაპობილი ჰქონდა ჭრილობით
- 109 და როცა კრძალვით ვიუარე აროდეს-მეთქი,
„არსად მინახავს შენი სახე“, მითხრა: „დახეო“,
თანაც მიჩვენა მან ჭრილობა მკერდისა ზემოდ.
- 112 იწყო უბნობა, გამიღიმა: „მანფრედი ვარო,
„იმპერატორის კონსტანცისა მე შვილისშვილი.
„აწ გვედრები როს გაბრუნდე ისევ მიწაზე,
- 115 „მონახულე ჩემი ქალი, მზეთუნახავი,
„არაგონის და სიცილიის მთავრების დედა,
„ამცნე სიმართლე, თუ წაბილწონ ჩემი სახელი.
- 118 „იმ წუთში როცა გამიგმირა მტერმა სხეული.
„ორი ჭრილობა მომაყენეს მე სასიკვდილო,
„მივმართე უფალს, გულმოწყალეს, მწარე ქვითინით,
- 121 „მძიმე ცოდვები მედებოდა იმ სოფელს ვალად,
„მაგრამ სიკეთე და მოწყალე მკლავი უფლისა
„ყველას მიიღებს, შეივრდომებს და შეიწყნარებს.
- 124 „კოზენცას პასტორს მიჩენილსა ჩემდა სადევნად,
„კლემენტის მიერ წარმოგზავნილს მაშინ ენახა
„გადაკეცილი სამღვთო წიგნის ფურცელი ერთი.
- 127 „ეს ჩემი ძვლები იქნებოდა იქვე დაფლული,
„იმ სამარეში ბენევენტის ხიდისა ყურთან,
„სადაც მან ლოდი გადახადა სამარეს ჩემსას.
- 130 „ახლა მათ წვიმის თქეში რეცხავს, უბერავს ქარი,
„ვერდეს ნაპირას, სამეფოს საზღვარს გადაღმა,
„სადაც მან ძვლები მოიტანა ჩამქრალ ჭალებით.
- 133 „მაგრამ სულს ისე ვერ წაწყმიდავს თვით ანათემა,
„რომ სიყვარული მან დაჰკარგოს მარადეამული,
„ვიდრემდის რწმენა კიდევ ბუუტავს ქრთილის ოდენა.

- 136 „ისიც სწორია, როცა ურჩი ეკლესიისა
 „კვდება, თუნდ ცოდვაც აღიაროს სიკვდილის პირზე,
 „ამ მწვერვალამდის უნდა დარჩეს განუწმენდელი;
- 139 „ყოველი წლისთვის, რამდენსაც იქ ურჩობდა თავათ
 „ორჯერ ხუთმეტი ყავლი გავა, თუ კი სასჯელი
 „ღირსეულ ლოცვით არ იქნება შემცირებული.
- 142 „ახლა დაფიქრდი თუ რაოდენს მიზამ სიკეთეს,
 „თუ ყოველივეს შენ აუწყებ ჩემს ქველ კონსტანცას,
 „როგორც შეხვედრის ჩვენის ადგილს ისევე ვადას,
- 145 „იქ დარჩენილთა ლოცვა ჩვენ აქ წარმოგვადგება“.

ჰ ე ბ ა მ ი ო თ ხ ა

- როს ადიგება სიმძიმლით ან სიხარულით
 ერთ-ერთი ნიჭი სულის ჩვენის კიდითკიდემდის,
 მაშინ ეს ერთი სულს შეიპყრობს და დაატყვევებს;
- 4 სხვაგვართა ვნებათ დაეხშობათ გზა მისავალი.
 ეს აბათილებს მცდარსა სწავლას, რომელიც ამბობს,
 თითქოს ერთ კაცში არა ერთი ღვივოდეს სული.
- 7 მიტომაც, როცა რამეს ვხედავთ ან სმენად ვიღებთ,
 რაც გულისყურსა დაიურვებს ჩვენსას სრულიად,
 მდინარებს ჟამი, და შენ თავათ ვერ ამჩნევ ამას;
- 10 მართებულია ერთმა ნიჭმა ადევნოს თვალი,
 ნიჭი მეორე შეგვრჩენოდეს სრულად მოცლილი.
 პირველი თითქოს აზატია, ის წარტყვენილი,
- 13 ანის უდავო მე მივიღე გამოცდილება.
 ვიდრემდის ერთ სულს ყურს ვუგდებდი გაოცებულო,
 მზე გასცდენოდა შეუძმჩნევლად ერგასსა ხარისხს,
- 16 რომელიც ჩემს თვალს გაეპარა, როს მივადწიეთ
 ისეთ ადგილას, სად სულეებმა ერთხმად გვიყივლეს:
 „აქ არის იგი რასაც წელან გვეკითხებოდით“.
- 19 უფრო დიდს არეს ახშობს ხოლმე ხანდახან მეზვრე,
 როდესაც ყურძენს სიმწიფისა მოუვა ყავლი.
 ფიწლის მოქნევით წამოდებულ ეკლების ბურღით,

- 22 ვიდრე ეჭირა მცირე ბილიკს, რომელსაც ჩვენა ფეხი შევადგით მე და ჩემმა მეგზურმა მარტო, როცა ლანდების გაგვეყარა კრებული სრული.
- 25 შესაძლო არის მიაღწიოთ ფეხით სან ლეოს, ნოლში ჩახვიდეთ, მიაღწიოთ ბისმარტუს თხემს, აქ ამომავალს უნდა სხმოდა უთუოდ ფრთენი;
- 28 მე კი მმართვედა უსწრაფესი მსუბუქი ფრთენი ნდომის მიერი გამოქსხმოდა, რომ მივეყოლოდი მეგზურსა ჩემსა ვინც გულდინჯად გზას მინათებდა.
- 31 ასე ვიდოდით ჩვენ ხევდახევ სულ ზევით. ზევით ნაპრალეზსა და ტინებს შორის გამომწყვდეულნი, ვიშველიებდით აღმასვლისას ხანდახან ხელებს;
- 34 როდესაც ჩვენს წინ გარდიშალა მაღალი ზენი, ვნახეთ ტაფობი უცნაური თხემის ზეთავზე.
„ოსტატო ჩემო აწ მათუყე რა გზას დავადგეთ?“
- 37 და მან მომიგო: „შენ აქ ფეხი არ მოიცვალო.
„ვიდრე მხლებელი ჩვენ ჯომარდი არ მოგვეკვინოს.“
აღმართულიყო ჩვენს წინაშე მთისა ზეთავი,
- 40 ცადაზვინული და პიტალო თვალშეუდგამი, ხოლო ფერდები უფრო ცერად შემართულიყვნენ, ვიდრე კვადრატის შუაგულში გასმული ხაზი.
- 43 მე დავიქანცე, შევღალადე ქანცილიელმა:
„უტკბესო მამავ, გამობრუნდი, იხილე თავათ
„მარტოკა შთენილს, შენ უკეთუ არ დაყოვნდები.“
- 46 „იქამდის მიდი, შვილო ჩემო, როგორმე“, მითხრა და მიმითითა ცოტა ზემოთ გავაკებაზე.
რომელიც იმ მთას ევლებოდა ირგვლივ პირაქეთ.
- 49 სიტყვებმა მისმა გაამახინვეა მაშინ იმგვარად, რომ მყის ძაღლონე მოვიკრიფე, მივდევი, ვიდრე ტერფების ქვეშ არ მოვიქციე ქამარი მთისა.
- 52 ხოლო ამ ადგილს შევისვენეთ და ჩემოვსხედით, პირშექცეულნი აღმოსავლეთს მიგჩერებოდით და შევხაროდით ამ აღმართის სათავეს ქვევით.

- 55 მივაპყარ თვალნი გადაღმისკენ გაწვდილ ნაპირებს,
შემდეგ ამისა მზეს ავხედე და გამოიკვირდა,
რომ სხივნი მისნი მხარმარცხნიდან შემოგვსეოდნენ.
- 58 ჩასწვდა მგოსანი იმ წუთშივე ჩემს გაცეხას,
მნახა ვით შევკრთი, როცა ვნახე რომ ეტლი მზისა
აქვილონს და ამ მთას შორის როგორ მიჰქროდა.
- 61 და განმიმარტა: რომ ამ წუთში კასტორ და პოლუქს,
თან რომ ახლავდნენ ასაბიად ამ დიად სარკეს,
„სინათლე რომ ჰფენს ჰემისფეროს ორივეს ერთად,
- 64 „ნახავდი მაშინ ზოდიაქოს სხივით შემოსილს,
„ლომებისაკენ უფრო მეტად მიახლოვებულთ,
„შეკეთე ეტლი არ უცვლია ოდითნავალი.
- 67 „თუ შენ გწადია, რომ ვაიგო ეს როგორ ხდება,
„მაშინ დაფიქრდი და სიონი წარმოიდგინე
„ამ მთისა გასწვრივ და მეორე ჰემისფეროზე.
- 70 „მათ ცადაქმნილი ზედახურავთ ორთავეს ერთი,
„ჰემისფერონი იგულისხმე სხვადასხვაგვარი;
„მაშინ მიხვდები თუ გონების ძალი გშთენია,
- 73 „რომ გზაჲ იგი სად ფაეტონს დაეწვა ეტლი,
„ზედ გადაუვლის სიონის ზეთავს,
„მეორე მხარეს გადაივლის ამ მთის მწვერვალზე.“
- 76 „ოსტატო, ვარქვი, ჰეშმარიტად ჯერ არასოდეს,
„მე ასე ნათლად აზროვნება არ შემძლებია,
„და ჩავწვდი ახლა მიუწვდენელს გონების ძალით,
- 79 „რომ ზეციერი მოძრაობის ნახევარი წრე,
„რასაც ექვატორს უწოდებენ გულმეცნიერნი,
„ხომ იდგა მულამ ზამთარსა და მზის დისკოს შორის.
- 82 „შენს მიერ აწი აღნუსხული მიზეზის გამო,
„იმდენ მანძილზე გადიხრება სამხრეთისაკენ,
„როგორც ებრაელთ ცხელ ქვეყნისკენ ეგულებოდათ,
- 85 „მაგრამ ესა მსურს, რომ მაუწყო თუ ნებას დამრთავ,
„რამდენი ჟამი დაგვრჩენია ჩვენ მწვერვალამდის,
„რომელსაც თვალი ჯერ ვერასგზიით ვერ შევაწვდინე?“

- 88 „და მან მომიგო: „ძნელი არის თავდაპირველად
 „ამ მთაზე ასვლა დასაწყისში, მაგრამ შემდეგ კი
 „მაღლა და მაღლა აღმავალი გზა იოლდება.
- 91 „როცა მიაღწევ უვნებელად ამ გზის სამანთან,
 „მყის განსვენებას საცნაურს ჰყოფ და იგრძნობ შვებას,
 „და ზეთავისკენ აღმა ასვლა გაიოლდება,
- 94 „თითქოს მდინარეს მიყვებოდე ნავით ქვემოთკენ.
 „იქ ეღირსები დასვენებას ჯაფაგანვლილი,
 „სხვას ვერას გეტყვი და ნათქვამი მტკიცედ გჯეროდეს.“
- 97 როს მოათავა ეს ნათქვამი ოსტატმა ჩემმა,
 იქვე მახლობლად ხმა მოისმა: „ვინ იცის, ეგებ
 სჯობდეს ჩამოჯდე და დაყოვნდე მცირედის უამით“.
- 100 ჩვენ შემოვბრუნდით, მივიხედეთ, მთქმელის მძებნელნი
 და დავინახეთ მხარმარცხნისკენ ჩვენ ლოდი დიდი,
 რომელსაც ჩვენ აქ ვერც ვამჩნევდით თავდაპირველად;
- 103 მყის მივაშურეთ და ვიხილეთ ლოდისა ჩრდილში.
 იმ ლოდს გადაღმა დამდგარიყვნენ იგივე სულელები,
 ვითა ზარმაცნი უსაქმურად აყუდებულნი.
- 106 ერთი მათგანი მომეჩვენა მე დაქანცულად,
 იჯდა უძრავად, მოეხვია მუხლებზე მკლავნი
 და მუხლებს შორის დაემალა მას პირისახე.
- 109 „ჰოჲ, უფალო გულმოწყალევ, ვარკვი, მოხედე,
 „ამ საწყალობელს, იგი ისე ზანტად დამჯდარა,
 „დათ განდომოდეს თითქოს ბედშავს თვით სიზარმაცე.“
- 112 ჩვენი ნათქვამი ყურადილო და მოგვაქცია
 ჩვენ სახე თვისი და ასწია მუხლს ზემოთ თავი,
 მითხრა: „იარე, თუ კი გერჩის მუხლებში ღონე;“
- 115 ვიცანი იგი და თუმცადა მიმძიმდა სუნთქვა,
 და მივდიოდი უსაშველოდ აქელებული,
 მას მივაშურე და როდესაც მივუახლოვდი,
- 118 გვერდს მოვუდექი, მან ასწია ისევე თავი,
 მკითხა: „ახლა ხომ შეიცანი თუ მზე რარიგად
 „მხარმარცხნისაკენ მიაქროლებს თვის ეტლს ბრწყინვალეს?“

- 121 მისმა ზანტურმა მიმოქცევამ და თქმამ სხარტულმა,
გამოიწვიეს ჩემს ბაგეზე მაშინ ღიმილი,
ო, ბელაკუა არ ვიღარდებ შენთვის არასდროს.
- 124 „მაგრამ ეს მარტვი, რად დამჯღარხარ შენ ამ ადგილას,
„ეგებ ვინ იცის აქ უცდიდე მეგზურსა ვისმეს,
„თუ ძველებურმა ჩვეულებამ წამოგიარა?“
- 127 მან მიპასუხა: „რად ვიჩქარო, ძმაო, ზეასვლა.
„როცა არ ძალმიძს რომ შევიდე განსაწმენდელში,
„რადგან მთის ბჭესთან გუშაგად სდგას ღვთის ანგელოსი?
- 130 აქ უნდა დავრჩე მე იმდენხანს, რამდენიც წელნი,
საიქიოში დამიყვია ჩემს სიცოცხლეში,
რადგან სიკვდილმდე სინანული ვერ მოვასწარი.
- 133 „ეს არის მხოლოდ, შესაძლოა წამომეშველოს
„სათნო გულთაგან აღვლენილი ლოცვები წრფელი,
„სხვაგვარი ლოცვა ამათა, მათ გმობენ ცაშიც.“
- 136 უკვე ჩემზე წინ ვირგილიუს აღმავიდოდა,
და მომძახოდა იჩქარეო, მომყევ. ხომ ხედავ
მზე დამთხვევია მერიდიანს და პორიზონტზე
- 139 ღამემ დაადგა ფეხი თვისი უკვე მაროკოს.

ქ ი ბ ა მ ე ხ უ თ ი ე

უკვე გავშორდი სულთა კრებულს, მივყევ ჩემს მეგზურს,
მის ნატერფალთა შევუდექი აღმამავალი,
როცა ჩემს უკან გაიშვირა ერთ-ერთმა ხელი,

- 4 წამოიძახა: „შეხე, თითქოს არ ანათებენ,
„უკან მავალის მხარმარცხნისკენ სხივები მზისა,
„და მიღის იგი იმნაირად, როგორც ცოცხალი“.
- 7 ამის გამგონე გამოვბრუნდი და მოვიხედე.
ვნახე აჩრდილნი ვით მიჭკრეტდნენ მომნუსხველ მზერით,
მე მიყურებდნენ და მიმზერდნენ ჩემსავე აჩრდილს.
- 10 „რად ამღვრეულა სული შენი ესოდენ ზრუნვით?
მკითხა ოსტატმა, „რად ყოვნდები, რამ დაგადონა,
„რისთვის გაფიქრებს იმა სულთა ნაჩურჩულევი?

- 13 „გიგობს მე მომყვე, მაგ ლაყბობას ყურს ნუ ათხოვებ;
 „იყავ ვით კოჭი მედგარი და შეუპოვარი,
 „გრიგალთა გრიალს რომ არ უხრის ქედს მოუღრეკელს,
- 16 „რადგან მამაცი, რომლის გულში აზრი სცვლის აზრსა,
 „ხშირად ყოყმანობს და მიზანსა შორდება თვისას,
 „რადგანაც ახლადგანზრახული ასუსტებს ძველსა“.
- 19 რაღას ვეტყოდი თუ არ ასე: „მოვდივარ-მეთქი“
 და დარცხვენისგან შემეფაქლა ოღნავად ლაწვი,
 ასეთ რამისთვის დამნაშავეს გაამართლებუნ.
- 22 ამასობაში დავინახეთ ქედს შესდგომოდნენ
 სულთა ლანდები, ადავლენდნენ საგალობელსა,
 გალობდნენ ტკბილად, ერთობლივად „ღმერთო გვიწყალებს.“
- 25 და რა შენიშნეს რომ სხეული ჩემი ცოცხალი
 არ ატარებდა გარსშემომდგარ სხივებსა მზისას,
 მათი გალობა ხრინწიანი დასრულდა: „ოჰ“-ით.
- 28 ორნი მათგანი, მყის გვეახლნენ ვით მოციქულნი,
 რიღით მოვიდნენ, დაგვაცქერდნენ და შეგვეკითხნენ:
 ვეთხოვეს: გვაუწყეთ, ვინა ხართო ან სადაურნი?
- 31 ჩემმა მეგზურმა უპასუხა: „თქვენ შეგიძლიათ
 „უკუიქცეთ და გამომგზავნელთ აუწყოთ კიდევც,
 „რომ ჩემსა მხლებელს თანვე ახლავს ცოცხალი ტანი.“
- 34 თუ მის აჩრდილის სანახავად შესდგნენ ისინი,
 მეც ეს მგონია, და პასუხიც კარგი მიიღეს,
 ეკადრებოდა მას პატივი იმ აჩრდილთაგან.
- 37 მე არ მინახავს აღნარევესა ოხშივარს უფრო
 მეტის სისწრაფით გაეკვეთოს ბინდის ეთერი
 ან აგვისტოს მზეს რომ გაეპოს თალხი ღრუბლები.
- 40 ვიდრე ეს სულნი გაექანენ ზეთავისაკენ,
 რა მიაღწიეს, მოგვიბრუნდნენ ყველანი ერთად,
 ვით ცხენოსანი მომჭროლავნი მერეხის დარად.
- 43 „ხედავ ამ სულთა ურიცხვ კრებულს ჩვენსკენ მომავალთ,
 „მოიჩქარიან შენსკენ, მითხრა მაშინ ოსტატმა:
 „წინ წამოდექი და უსმინე სავედრებელი.“

- 46 „ჰოა, შენ სულო, მიმავალო ნეტარებისკენ,
 „ღედის საშოდან გამოყოლილ ხორცის სამოსში,
 „შესდექ მცირე ხნით.“ შემლადადეს ერთობლივ სულთა,
- 49 „ნახე რომელი ჩვენთავანი ჯერ არ გინახავს,
 „რათა იმ ქვეყნად თან წაილო საუწყებელი.
 „რისთვის ისწრაფვი, რად არ გინდა დაყოვნდე ოდნავ?
- 52 „ყოველ ჩვენთავანს იძულებით მოუღეს ბოლო,
 „ყველას ცოდვები გვაძიმებდა სულის გაყრამდის;
 „ჩვენ ამ ცოდვებზე აგვეხილა ზეცაში თვალი,
- 55 „მტრებს მივუტევეთ სინანულით სავსე გულებით,
 „და წუთისოფელს გავეცალეთ უფლის ვედრებით,
 აწ ხილვად მისად ანთებულნი შევიყარენით.“
- 58 მე ვუბასუხე: „გულმოდგინედ ვუმზერ თქვენ სახეთ,
 „ვერვინ ვიცანი ჯერჯერობით თუ საწადელი
 „თქვენი მე ძალმიძს აგისრულოთ ოჰ, ქველნო სულნო,
- 61 „მაუწყეთ ოდონდ, აღგისრულებთ, ვფიცავ მშვიდობას,
 „რომელიც მაძლევს მე სიმხნევეს მეგზურთან ერთად,
 „ერთ სამყაროდან მეორეში გადასასვლელსა.“
- 64 ერთმა მათგანმა მიბასუხა: „ჩვენ გვჯერა ყველას
 „ეგ აღთქმა შენი ყოველივე ფიცის კიდევან,
 „თუ კი შენს სურვილს უღონობამ გზა არ მოუჭრა.
- 67 „და მე რომელიც შეგესიტყვე ყველაზე ადრე,
 „გთხოვ, თუ ოდესმე შენ იხილო ქვეყანა იგი,
 „რომანიას და კარლოს ქვეყნებს რომ ემიჯნება,
- 70 „მწედ მექმენ მაშინ შემავედრე იქ დარჩენილებს,
 „რათა ფანოში აღავლინონ წრფელი ლოცვები
 „ცოდვათა ჩემთა შესანდობლად, ჩემს განსაწმენდად.
- 73 „იქაური ვარ; და ჭრილობა საკმაოდ მძიმე,
 „რომლისგან სისხლი გამოდინდა შეუწყვეტელი,
 „მე მომაყენეს ანტერონის სამამფალოში,
- 76 „სადაც უშიშრად განვაგრძობდი ცხოვრებას მაშინ.
 „და მოხდა ესე ესტეს მთავრის ბრძანების ძალით,
 „უმართებულო სიძულვილის მე გავხდი მსხვერპლი;

- 79 „მაგრამ მირასკენ თავის დროზე რომ წავსულიყავ, „ორიაკოდან, სადაც მტრებმა შემოიპყრეს კიდევ, „ღღემღისაც სუნთქვის ქვეყანაში მე დავრჩებოდი.
- 82 „ჭაობებისკენ გავექანე. ჭოჭმა და ლელმა „გზა გადამიჭრა და მომიხდა მენახა თავათ, „ვით დააყენა სისხლმა ჩემმა მიწაზე გუბე.“
- 85 ახლა მეორე შემესიტყვა: „ახდეს წადილი, „რომელმაც დაგძრა იმ მწვერვალზე ასვლისა მდომი, „მეც შემეგრდომე და სათხოვარს მიაპყარ ყური.
- 88 „მონტეფელტროდან გამოსული ვარ, ბუნკონტე, „არ ვენადვლები ჭიოვანნეს, არც სხვა მახლობელს. „მიტომც დავლოდავ სულთა შორის თავმოდრეკილი.“
- 91 მე ვუპასუხე: „რა შემთხვევის ან ძალის გამო, „კამპალინოდან წაგიყვანეს იმ სიშორეზე, „რომ ჯერაც შენი სასაფლაო ვერ უპოვნიათ?“
- 94 „აჰ, მიპასუხა მაშინ სულმა, კასენტინოსთან, „არის მდინარე არკიანოდ სახელდებული, „გამოდის იგი აპენინის მწვერვალ ერმოდან,
- 97 „იმ ადგილამდის სად მდინარე ჰკარგავს თვის სახელს, „მე მივალწიე სანახევროდ ყელგამოჭრილმა, „მივებოდი ფეხით და ველმინდორს სისხლითა ვრწყავდი,
- 100 „მაგრამ იქ უკვე ხმაც დავკარგე და თვალთა ხედვაც, „უქანასკნელი აღმოკვნესა იყო: მარია! „დავეცი პირქვე, გაეყარა სული ჩემს სხეულს.
- 103 „მე მართალს გეტყვი, შენც იგივე აუწყე სხვებსაც, „ცის ანგელოსმა ამიყვანა და ქვესკნელისამ „წამოიძახა, რად მართმევო ამ სულს, ციერო?
- 106 „წა, წარიტაცი რაც უკვდავი რამ იყო მასში, „მაგრამ იმ ცრემლის სანაცვალოდ, რომელიც წამცდა, „სხეულსა მისას მე სხვაგვარად გავუსწორებდი.
- 109 „შენ კარგად იცი თუ რარიგად ზრქელდება ცაში „ის სუყე ორთქლი, ძირს რომ მოდის ქცეული წყალადა, „და ისევ ჩქარა აორთქლდება და ავა მაღლა.

- 112 „ასევ ბოროტი ნებისყოფა ბოროტის მქმედი,
 „ლაუკავშირდა გონიერულსა კავშირსა თვისას
 „და აამხედრა მან გრიგალი და მრუმე ნისლი
- 115 „და მთელი ველი, რა შელამდა, დღე მიიწურა,
 „პროტომანიოს გარემოდან ქედის პირამდის,
 „ისე გაავსო ლეგა ნისლით ხმელეთი სრული,
- 118 რომ გაყდენთილი ჰაერიც კი გადიქცა სითხედ,
 „მოსქდა მერეხი, გადმოჰქუხეს ნიაღვარებმა,
 „როდესაც მიწამ ვერ შესრუტა დაღვრილი წყალი,
- 121 „რუები რუებს შეუერთდნენ, ღელენი ღელეთ,
 „და შემდეგ ერთად მიაშურეს მეფურ მდინარეს,
 „თავაშვებულთა რა ჯებირი დაიურვებდა
- 124 „და არკიანომ წყალმრავალმა, აზვაგებულმან
 „მყის მოიხელთა გვამი ჩემი გაცივებულთი.
 „არნოს გადასცა და შემეხსნა გულხელდაკრეფილს
- 127 „მკლავნი სიმწრისგან ურთიერთზე გადანასკულნი.
 „მათრია წყალმა ტბორეთა და ნაპირთა შორის,
 „შლამში გამხვია, დამასილა შლამი და ხრეში.“
- 130 „როს წუთისოფლად მიბრუნება მოგიხდეს ისევ,
 „რა მოათავო დასვენება დიდხანს, ნამგზავრმა,
 მევედრებოდა ახლა სული რიცხვით შესამე:
- 133 „მეც მომიგონე, გევედრები, გახლავარ პია,
 „სიენამ მომცა მე სიცოცხლე, მომკლა მარემამ,
 „ეს კარგად იცის ვინც დანიშნულს მაჩუქა ერთხელ
- 136 „თავის ცერისგან წაძრობილი ბეჭდისა თვალი.“

ქ ე ბ ა მ ე ა ქ ვ ს მ

როს მოთავდება სამ კამათლით ზარას თამაში,
 ზარას წამგები ქვე დარჩება გულშემოყრილი,
 ისვრის კამათელს ხელმეორედ, ფიქრობს მწუხარე;

- 4 ხოლო მომგებელს თან გაჰყვება მოგროვილი ბრბო,
 ერთი მეორეს წინ წაუხსწრებს, ზოგიც თან მისდევს,
 წამოეწევა, გაახსენებს მომგებელს ამავს:

- 7 ზარას მომგები ხან ერთს უსმენს. ხანაც მეორეს,
ვისაც ხელს ართმევს იგი მყისვე ჩამოსცილდება.
და მოიშორებს ის თავიდან ხალხს მოზღვაებულს.
- 10 ასე ვიდრე გარშემორტყმულ სულელების ბრბოში,
ხან ერთს ვუმზერდი, მივხედავდი ხანაც მეორეს.
ზოგსაც აღტქმებით, ზოგს შეხედვით ვიგერიებდი.
- 13 არეცოელი აქვე იყო, რომელიც მოჰკლა
გჰინო და — ტაკოს უღმობელმა, მსახვრალმა ხელმა.
იგიც ვინც ბრძოლის ველს გაექცა, წყალში დაიხრჩო,
- 16 იქ ხელაწვდილნი მომდგომოდნენ, მევედრებოდნენ
ნ. ფრედერიგო და მეორე მკვიდრი პიზასი.
ვინც ქველ მარტუკოს დიდი ძალა გამოამყლავნა.
- 19 ვნახე გრაფ ორსო და ის სული ვინც მოკვდინებით
გაშორდა სოფელს მეშურნეთა გესლის წყალობით,
თუმც მართებულად, როგორც თავათ მომითხრო სულმა,
- 22 დელაბროჩია იყო იგი, დაფიქრდეს თავათ
მის ხსენებაზე, სინაორა დიდი ბრახანტის,
რათა შემდეგში ცოდვილთა მრევლს არ მიეთვალოს.
- 25 როცა საკმაოდ გავუსწარი სულთა აჩრდილებს,
რომელნიც ერთხმად მოითხოვდნენ. სხვებისგან ლოცვას,
ამ გზით ეწადათ ნეტარებას ზიარებოდნენ.
- 28 ასე დავიწყე: „როგორც მახსოვს შენ უარყავი,
„ჰოა სულმნათო, ერთ შენს წიგნში თითქოს ლოცვითა,
„არვის ძალუძდეს რომ შესცვალოს ცის განაჩენი.
- 31 „ეს ბედშავები მხოლოდ ამას გევედრებიან
„ნუთუ ამოდ სასოება აღძვრია სულებს?
„ან ეგებ თქვენი ნაბრძანები მე ვერ გამეგოს“?
- 34 მითხრა: „ნაწერი ნათელია ჩემი ამგვარი,
„არც იმა სულთა სასოება არის ამოდ,
„თუ მათ გონებას არ დააკლდა განსჯისა ნიჭი.
- 37 „ძირს არ დაიწვეს ის მწვერვალი მართლმსაჯულების,
„როდესაც ცეცხლი სიყვარულის შეავსებს სწრაფად,
„რასაც სასჯელი აქაური მიუზღავს სულებს.

- 40 „ხოლო ჩემს წიგნში სულ სხვას ვწერდი ოდესღაც თავათ,
„როცა ვამბობდი ლოცვა ცოდვილთ ვერ განკურნავსო,
„უკეთუ იგი უფლისადმი არ განკუთვნილა.
- 43 „მაგრამ არ შერჩე ამ მაღალსა წინასწარ გრძნობას,
„ვიდრე ამ საკითხს არ გადასწყვეტს მნათობი იგი,
„ვინც ჩამოდგება გონებას და ჭეშმარიტს შორის.
- 46 „მე აქ ვგულისხმობ ბეატრიჩეს, მიხვდი თუ არა?
„მაგრამ შენ იმას მთის ზეთავზე იხილავ მხოლოდ;
„მწვერვალის თხემი გაბრწყინდება ნეტარ ღიმილით.
- 49 მე ვუპასუხე: „ო, მოძღვარო, ავჩქარდეთ მაშინ,
„დაქანცულობას მე აღარ ვგრძნობ კვლავინდებურად.
„ეჰჰ, შეხედე, გაწოლილა უკვე მთის ჩრდილი.“
- 52 „ვიდრემდის ღლეა წინ გავსწიოთ მარდი ნაბიჯით,
„მან მიპასუხა, „და ვიაროთ სანამ შევიძლოთ,
„სულ სხვანაირად ეს მოხდება, ვიდრე გგონია,
- 55 „სანამ შენ მწვერვალს მიადწევდე, უკუქცეული,
„მნათობი მთების გადმოღმიდან გამოანათებს,
„ასე რომ შენში სხივი მისი ვერ გადატყდება.
- 58 „წინ გაიხედე, ეგერ სული სდგას. გვითვალთვალებს,
„იქ სდგას მარტოკა, გვაშტერდება მომნუხსველ მზერით,
„იგი გვასწავლის ჩვენ აქედან შარას უმოკლესს.“
- 61 ჩვენც მას მივმართეთ: „ჰოჲ, სულს ლომბარდიელო,
„რა ქედმაღალად და ამაყად გეჭირა თავი,
„დარბაისლურად მოგვაპყრობდი თვალთაგან მზერას!“
- 64 მან არა გვითხრა, არ დაუძრავს არც ერთი სიტყვა,
„ელოდებოდა ჩვენგან მისვლას, გვითვალთვალებდა,
„როგორაც ლომი გაწოლილი დასასვენებლად.
- 67 ვირგილიუსი მას ეახლა, სთხოვა კიდევაც
„ეჩვენებინა ჩვენთვის გზაჲ აქ უმარჯვესი,
„მაგრამ ვედრებას არ ათხოვა ამ სულმა ყური.
- 70 თავათ ჰკითხავდა ცხოვრების და სამშობლოს ამბავს.
„ტკბილმა მეგზურმა მყის დაიწყო: „მანტუადანო...“
„და ჩრდილი იგი მოღუშული, ფიქრში წასული

- 73 მიეჭრა ოსტატს, გარდინაცვლა მყისვე ადგილი,
წამოიყვირა: „მანტუელო, მე ვარ სორდელი,
შენი ქვეყნიდან...“ შემოეჭვნენ ურთიერთს ყელზე.
- 76 ოპ, იტალიავ, შე მხევალო, ტანჯვის დილეგო,
უიალქანო ხომალდი ხარ გრიგალის პირში.
ოდესლაც ხალხთა მბრძანებელი, აწ საროსკიპო.
- 79 ეს დიდი სული აათრთოლა ისე ანაზდად
თავის მამულის სახსენებლის გაგონებამა,
ნათესავს თვისას მიესალმა და ესალბუნა,
- 82 შენს მკერდზე მცხოვრებთ უომარად ვერ გაუძლიათ,
ცოცხლად შეთნილნი დღენიდავ სჭამენ ურთიერთს,
თავათ ისინიც ვინც საერთო ციხეში ცხოვრობს.
- 85 თვალი მოავლე უბედურო შენსა ქვეყანას,
შენი ხმელეთი, შენი ზღვები მიმოიხილე,
თუ სადმე იყოს ერთი კუთხეც მშვიდობიანი.
- 88 აუსტინიანემ თუმც ერთხელაც მოგდო ადვირი,
მაგრამ რას გშველის უნაგირი აწ უპატრონო,
შენი სირცხვილი უმისოდაც შემციირდებოდა.
- 91 ჰოე, ქვეყანავ, თავმოდრეკა გმართებს უთუოდ,
რათა კეისარს დაანებო ცხენზე შეჯდომა,
თუ ყურადიღებ სათნობით სიტყვას უფლისას;
- 94 აჰა, გაშმაგდა, გაზულუქდა აწ მხეცი იგი,
რადგან დეზებით ჯერაც არვის დაუოკნია,
მას შემდეგ, რაც შენ ხელთ იპყარი სადავე მისი.
- 97 შენაც ო, ალბერტ გერმანელო, ვინაც დააგდე
იგი ულაცი, უხედნელი, მოუთარგუნავი,
როცა სადავე ხელში მტკიცედ უნდა გჭეროდა.
- 100 დეე, მიაგოს მართებული სასჯელი ზეცამ
აწ სისხლსა შენსას თვალსაჩინოდ განცხადებული,
რათა ათრთოლდეს რისხვისაგან მემკვიდრეც შენი.
- 103 რადგან შენის და მამისშენის გამოისობით.
გაუმაძღრობით და სიხარბით სულწაძლეულნი
საკეისროის ბაღი იგი დაფარა ყვერმა.

- 106 მოვედ, იხილეთ კაპპულეტტი, გინა მონტეკი,
ფილიპესკები და მონალდი, ო უდარდელო,
ნახე რარიგად დაზაფრულან, დაშინებულან!
- 109 მოვედ, სასტიკო და იხილე დაცემა ზნეთა
შენ აზნაურთა და უწამლე დასნეულებულთ,
და ნახავ თავათ რა დღეშია სანტაფიორე.
- 112 საკუთარ თვალით ნახე რომი, ცრემლთა მთხვევლი
თუ როგორ მოსთქვამს უსასოოდ დაქვრივებული:
„რისთვის დამაგდე, კეისარო, რისთვის დამტოვე?“
- 115 ნახე რარიგად ერთმანეთი შეგვძულებია,
ჩვენ აღარ ველით შეწყალებას და შევრდომებას,
მოვედ, სახელის საკუთარის პატივსაცემად.
- 118 და ვით შეგკადრო იუპიტერს ღვთისგან ხელდასხმულს,
ჩვენი გულისთვის გოლგოთაზე ჯვარზე გასულო,
მართალნი თვალნი უცხოოდ ხომ არ მიგიქცევია;
- 121 ვინ იცის, ეგებ გვიმზადებდეს ზრახვად უფსკრულში,
თათბირი შენი გამოძღვები ნაყოფთა დიდთა,
რასაც ეგების ვერ სწვდებოდეს გულისხმა ჩვენი.
- 124 რადგანაც მთელი იტალია დარჩა ტირანებს
და აწ მარჩელოს თავს უწოდებს ყველა ყაჩაღი,
ან და თავკაცი ყოველივე ჯგუფის, პარტიის.
- 127 ო, ფლორენციავ იამაყე ასეთ განდგომით,
რადგანაც იგი შენს ზღუდეებს ვერ შეეხება,
ხალხისა შენის გულხმვიერ სიბრძნის წყალობით.
- 130 მრავალს უნთია სამართლისა ლამპარი გულში,
მაგრამ არ ჩქარობს მოისარი ბრძენი არასდროს,
მოქალაქეთა ენის წვერზე უძევთ სიმართლე.
- 133 მრავალი გარბის სახელმწიფოს სამსახურიდან
და შენი ხალხი უკითხავად აღრიალდება,
აჰა დამტვირთეთ, ჩემი ზურგი იმსახურეთო.
- 136 მამ იზეიმე, არ ვაკლია ღვთის მიზეზიც,
შენ მორჭმული ხარ, ხვავიანი და ზავიანი.
სიტყვანი ჩემნი სინამდვილე ვერ გააწბილოს.

- 139 შენ ვერც ათინა შეგედრება და ველარც სპარტა,
შჯულისდებანი უძველესნი ვინც შეჰქმნა ერთხელ,
მათ არ მიუძღვით შენოდენი დამსახურება.
- 142 რადგან კანონებს ისე ბრძნულად აწესებ შენსას,
რომ ნოემბერში უკვე აღარ გამოგადგება,
რაც ოქტომბერში მაჯაგანით მოგიქსოვია.
- 145 და რამდენიგზის ადამიანთ მახსოვრობაში
კანონი, ზნენი, მართველობა, ფული და ზომა,
მოქალაქენი და წესრიგი შენ შეგიცვლია!
- 148 ჰოჲ, ნეტავი რომ შეგეძლოს გონს მოხვიდოდე
და მიხვდებოდე როგორ ჰგავხარ შენ იმ ავადმყოფს,
რომელიც მშვიდად ვერ ისვენებს თვის სარეცელზე,
- 151 გულშემოყრილი ბორგავს ასე სენთან მებრძოლი.

ჰეზა მეზვიდე

რა მოგვესალნა, მოგვეოხა კეთილშობილად,
სამგზის თუ ოთხგზის დაგვიმოწმა პატივისცემა,
უკუდგა მერე, მოკრძალებით გკითხა: „ვინ ხართო?“

- 4 „ვიდრე ამ მთისკენ პირს იზამდნენ სულნი დიადნი,
„რომელთაც ღვთისკენ აღმასვლისა დაერთოთ ნება,
„ოქტავიანემ დაამიწა ცხედარი ჩემი.
- 7 „ვარ ვირგილიუს და დავკარგე ზეცის ნუგეში
ანაზდეულად, რადგან ვიყავ წარმართი სულით;“
ეს უპასუხა ამნაირად მეგზურმა ჩემმა.
- 10 და როგორც კაცმა ვინც შენიშნა თავის წინაშე
საგანი რამე საოცარი, მთულოდნელი,
კოჭმანით ფიქრობს ეს არისო ან თუ სხვა რამე,
- 13 აგრე დაეკვდა სორდელოც და თავი ჩაჰქინდრა,
მოკრძალებულად მიეახლა კვლავ ვირგილიუსს,
იქ მოეხვია, სად უმცროსი ემთხვევა უფროსს.
- 16 „ჰე, ლათინელთა სიამაყევ, ვინაც გვაჩვენე
„ლათინურ ენის სიდიადე“, უთხრა სორდელომ,
„სამშობლოს ჩემის დიდებისა მაუწყებელო,

- 19 „თუ მაღირსებდე ნაუბრისა შენის მოსმენას,
„ჯოჯობედიდან თუ მოსულხარ ესეც მაუწყე,
„რომელი გარსით გამოსულმა აქ მოაღწიე?“
- 22 „მე გავიარე ყველა გარსი ცრემლთა დილეგის,“
უთხრა სორდელოს თავმოდრეკილს მეგზურმა ჩემმა,
ციურ სიქველეს აყოლილმა აქ მოვალწიე;
- 25 „არა საქმეთა ჩემთა გამო დავკარგე შუქი,
„არამედ მხოლოდ უქნარობის ჩემის წყალობით,
„მზემ ამარიდა პირი თვისი და მომწვდა გვიან“.
- 28 „არის ადგილი საშინელი არა წამების,
„მუნ დამკვიდრებულ სიბნელისა მეოხებითა
„მუნ არ მოგწვდებათ ღრიანცელი, კვნესიან მხოლოდ.
- 31 „მუნ უბიწოთა ყრმათა შორის ვსადგურებ მეცა,
„ამ ყრმათ სიკვდილი მისწვდენია, ვიდრე მოესწროთ
„პირველ ცოდვისგან განებანათ ახლადშობილნი.
- 34 „მე მათთანა ვარ ვინც ჯერ კიდევ არ შეუშოსავთ
„სამივე წმინდა სიქველისა სამოსელითა,
„სხვა ყოველივე შევიცანი და გავიარე.
- 37 „ან თუ გენებოს. ან შეგეძლოს გვასწავლე გზა
„რარიგ შევიძლებთ მოკლე ხანში ჩვენ იქ მიღწევას,
„სად სალხინებელს შესავალი ჰქონდეს კარები?“
- 40 „გვამცნო სორდელომ: „ჩვენ არა გვაქვს მორწყული არე,
„ნება მაქვს სრული მოვიარო შემოგარენი,
„სანამ შევიძლებ გამოგყვები და გზას გიჩვენებ;
- 43 „ეს არის მხოლოდ მიიწურა დღე როგორც ხედავ,
„ხოლო აღმასვლა სიბნელეში სახიფათოა,
„აქვე მოვძებნოთ ჩვენ ადგილი დასავენები;
- 46 „აქეთ, მხარმარჯვნივ შეგვეყრება სულთა კრებული,
„თუ ნებას დამრთავ მიგიძღვები მათ სახილველად,
„უეჭველია, მათი ხილვა შენც გეამება.“
- 49 „როგორ გავიგო, უპასუხეს მაშინ სორდელოს,
„ამ მთაზე აღმსვლელს უკრძალავენ ღამით ზეასვლას,
„თუ მას თვითონვე აღარ ძალუძს ავიდეს ზენზე.“

- 52 ქველმა სორდელომ გადაუსვა მიწაზე ფრჩხილი,
მიუგო ოსტატს: „ამ განახაზს ვერ გადასცდები,
„როგორც კი ბნელში დაინთქება მზე მწუხრის პირზე.
- 55 „სხვამხრივ არა რა დაუდგება წინ მთაზე აღმსვლელს
„თუ არა ღამე ამ ბექობზე დამკვიდრებული;
„ბნელი შეჰკოჭავს ზეაღმსვლელის სურვილს და ნებას.
- 58 „მას შეეძლება დაუბრუნდეს ისევე ტაფობს,
„ან და იაროს ახლომანლო შემოგარენზე,
„ვიღრე დავსილ დღეს გარს ერტყმება სიბნელის სალტე“.
- 61 გაოცაო ამ ამბავმა თითქოს ოსტატი,
უთხრა: „წაგვიძეხ და გვაჩვენე ადგილი იგი,
„სად დავანება როგორცა სთქვი, ჩვენ შვებას მოგვეგვრის“.
- 64 მცირე მანძილი გავიარეთ და მე შევნიშნე,
იქვე ტაფობი ბორცვთა შორის გავაკებული,
როგორც ხშირად შეგვხვედრია ხოლმე მიწაზე.
- 67 „ახლა წამოდით, გვითხრა ლანდმა და წინ წაგვიძღვა,
„იმ მთის უბისკენ დავგრჩენია მცირე მანძილი
„და გვიჩვენია შევუცადოთ აქ დღეს ხვალინდელს.“
- 70 ვიწრო ბილიკი მიყვებოდა მთის ზღურბლს ბარისკენ
და გავაკებას მივეახლეთ ჩვენ იმ კიდიდან,
სადაც ფერდობი სანახევროდ აბორცვილიყო.
- 73 ოქრო, ვერცხლი და კოკოსის გულის სითეთრე,
ჰინდური ხისა სისპეტაყე ჰაეროვანი,
ახლადდამსხვრეულ სამარაგდოს უცხო ციაგი,
- 76 ყველანი ერთად ამ წალკოტის პირისპირ მდგარი,
ფერს დაჰკარავდნენ როგორც მცირე საგნები ხშირად
უზომოდ დიდთა სიახლოეს იჩრდილებიან.
- 79 განა თუ მარტო ათასნაირ ფერთა სიუხვით
შეემკო იგი თვით ბუნებას, არამედ აქვე
მრავალნაირი სურნელება დაკმეულიყო.
- 82 ყვავილთა შორის აქ მწვანეზე დამსხდარან სულნი,
გალობდნენ ტკბილად, შეწყობილად Saive Regina-ს,
აქ შეკუჟულნი გარს შემორტყმულ მთების უბეში.

- 85 „სანამ მნათობი არ დანთქმულა სრულიად ბნელში,
სთქვა მანტუელმა ვინც მოგვიძღვა ამ წალკოტამდის,
„ნუ მომთხოვთ მე თქვენ მიგიყვანოთ მათ სიახლოეს“.
- 88 „ამ მაღლობიდან უკეთ ნახავთ მათ აღნავობას,
„უკელას შეხედავთ და გაარჩევთ თქვენ სათითოოდ
„ვიდრე ტაფობში ჩახვიდოდეთ, ეახლებოდეთ.
- 91 „ემანდ დამჯდარი სულთა შორის პირმოკუმული,
„ვინაც გაურბის დანარჩენებს ხმა ააყოლოს,
„არ ეგუება აქ მგალობლის მოვალეობას
- 94 „იყო ოდესღაც კეისარი, მორჭმული რუდოლფ,
„მას ეს შეეძლო იტალიის იარებისთვის
„თვით მოეარა, მოეძებნა მათთვის საღებუნი,
- 97 „რასაც ვერავინ ვეღარ შესძლებს ამიერიდან.
„ხოლო მეორე ვინაც ნუგეშს ანიჭებს რუდოლფს,
„მართავდა მხარეს, საიდგანაც მოდიან წყალნი
- 100 „ელბას შერთულნი და აქედან ზღვისკენ მავალნი.
„მას ოტოკარი ეწოდება და ჯერ აკვანში
„სავსებით ჩვილი უკვე სჯობდა ბედკრულ ვინჩისლავს.
- 103 „წვერგაბურძგნულსა და ავხორცსა მემკვიდრეს თვისას.
„იმ ცხვირპაჭუთას, თავაზიან სულთან მოუბარს
„ვანსაცდელისგან ოტებულსა მისწვდა სიკვდილი,
- 106 „უკუქცეულმა შეარცხვინა მან შროშანები,
„შეხედე იგი მოწყენილი, თავმოდრეკილი
„რარიგად ოხრავს და ღაწვები ხელის გულებზე
- 109 „ზედ დაუყრდნია, მისცემია ფიქრს შავნადვლიანს;
„ერთი მამაა და მეორე იმის სიმამრი,
„ვინაც საფრანგეთს მოუვლინა უბედურება;
- 112 „ეს ყოველივე დარდით ავსებს ორივეს გულსა.
„ის გოლიათი მანდ რომ გალობს ხმაშეწყობილად,
„მეორე კაცთან არწივისებრ ცხვირის პატრონთან,
- 115 „მას ყოველივე სიქველენი ერტყა საბელად
„და ამ უამამდის მეფის ტახტი რომ შერჩენოდა
„მის უკან დამჯდარ ფერმკრთალ ჭაბუქს, მაშინ სიქველე

- 118 „ერთ ფიალიდან მეორეში გადავიღოდა,
„სხვა მის მემკვიდრეს აქ ნათქვამი არ შეეხება,
„ტახტს დაუფლნენ ფრედერიგო და ჯიაკომო,
- 121 „არც ერთს არ ერგო უკეთესი სამკვიდრებელი.
„ასე სიკეთე ფესვებიდან ვერ აღწევს შტომდის,
„კაცთა შორისაც იგივეა, მან დაადგინა
- 124 „ვინც მოგვანიჭა, რათა ლოცვით ვეწიოთ ნათელს.
„და ჩემი სიტყვა დიდ ცხვიროსან მეფესაც სწვდება,
„ასევე პეტრეს, მასთან ერთად იქვე მგალობელს,
- 127 „ვინაც პროვანსსა და აპულეთს ჭირი შეჰყარა;
„და ყლორტი იგი აღარა ჰგავს სათესლე მარცვალს,
„თუმცა კონსტანცა უფრო მეტად იქადის ქმრითა,
- 130 „ვიდრე ოდესღაც ბეატრიჩე და მარგარიტა.
„ეგერ ზის მეფე თავდაბლური ყოფაქცევისა,
„პენრი ინგლისის მბრძანებელი მარტოღმთენილი,
- 133 „თავისი გვარის ნაშიერთ კმაყოფილია.
„ხოლო შემდეგი, ფეხმორთხმულად მიწაზე მჯდარი,
„მალა რომ თავს სწევს იგი არის მარკიზ გუჟომა;
- 136 „მას დასტირიან მონფერატი და კანავეზე
„ალესანდრიის დასაპყრობად ომში დაღუპულს“.

ჟ ე ბ ა მ ი რ ზ ე

ჩამოდგა ჟამი, როს მეზღვაურთ შინ მობრუნება
მონატრებათ საოცარად გულაჩუყებულთ,
ან დღე გაყრისა როს დასტოვეს შინაურები.

- 4 და ჟამი იგი როს უცხოეთს გადახვეწილებს,
გულაჩვილებულთ მოესმებათ ტკბილი ჟღარუნის
სალამოს ზარის მომაკვდავი დღის მოტირალის.
- 7 მე დამისუსტდა ყურთა სმენა, დავძაბე მზერა.
აჩრდილთა შორის მივაშტერდი მყისვე ერთ-ერთ სულს,
ზეწწამოდგარი ხელს აქნევდა მოისმინეთო.

- 10 აღაპყრო ხელნი აღმოსავლით პირშექცეულმა,
„შენ გეაჯები მე, უფალო“ ღალადპყო სულმა,
მყის გავინაბე მივაპყარი მას გულისყური.
- 13 Te lucis ante შემომესმა მის ბაგეთაგან
ტკბილი გალობა, ყრუანტელის მომგვრელი ხმითა
და მის გამგონეს შემეცნება წამერთო სრულად,
- 16 სხვანიც მას აპყვნენ სათნოებით აღტაცებულნი,
გალობდნენ ასე ღვთიურ ჰიმნებს ხმაშეწყობილად,
თვალაპყრობილი ციურ სფეროს მისჩერებოდნენ.
- 19 ახლა დაძაბე მზერა შენი, მკითხველო ჩემო,
რადგან აქ რიდე იმნაირად გამსჭვირვალეა,
რომ შეფარველი აზრის ცნობა არ არის ძნელი;
- 22 შემდეგ მე ვნახე ეს რჩეული სულთა კრებული,
ხმაგაქმედილი შესცქეროდა მდუმარე ზეცას,
მოვლიანო თითქოს ვინმეს ზესთა ზენიდან
- 25 და ორ ანგელოსს თვალი ვკიდე ციდან გადმოსულთ,
ორივეს ხმალი ხელში ეპყრა ცეცხლებრ მგზნებარე,
ორთავე მახვილს წამტვრეული ჰქონდათ წვეტები,
- 28 ახლად ამომსქდარ მწვანისფერი ეცვათ ხიტონი
და პარაშეზდნენ მწვანე ფრთები და ხიტონები
ჟკან მოჰქროდნენ ქარისაგან ატოკებულნი.
- 31 ერთი მათგანი ძირს დაეშვა ჩვენს სიახლოეს,
ხოლო მეორე ჩვენს პირდაპირ დაჯდა ბექობზე,
ასე რომ, სულნი მომწყვეტულნი დარჩნენ მათ შორის.
- 34 შემეძლო კარგად გამერჩია ქერა თავები.
მაგრამ სახეთა ბრწყინვალეობამ მე მომჭრა თვალი,
კაცს ძალას გართმევს მომეტებულ ღონის დაძაბვა.
- 37 „მოზებლსა ღვთისას ანგელოსნი მოუგზავნია,
გვითხრა სორდელომ, „ამ ჭალაკის დასაფარავად,
რადგანაც გველი სადაც არის გამოჩნდებაო.
- 40 მე არ ვიცოდი თუ საიდან გამოვიდოდა,
ვიხედებოდი აქეთ-იქით და შევეცადე,
მთლად გაყინული ჩემს წინამძღოლს მივახლებოდი,

- 43 გვამცნო სორდელომ: დრო არისო ველად ჩასვლისა,
„დიღთა აჩრდილთა მივეახლოთ და ვესაუბროთ,
„მათ ეს ამბავი უეჭველად გაეხარდებათ.“
- 46 სულ სამიოდე გადადგმული მქონდა ნაბიჯი.
ძირს ჩამოვედი და შევნიშნე რომ ვილაც სული
მე მარტოოდენ დამაცქერდა, მითვალთვალებდა.
- 49 მწუხრი ჩამოდგა და სიმრუმე ეახლა ჰაერს.
მაგრამ ჯერ კიდევ აჩრდილსა და ჩემს თვალებს შორის
შესაძლო იყო გაგერჩიათ საგანი თვალით.
- 52 გამოემართა ჩქნსკენ სული. ხოლო მე მისკენ,
„ო, ნინო ჩემო. მოსამართლევ კეთილშობილო,
„როგორ მიხარის წარწყმედილთა შორის რომ არ ხარ,
- 55 „ამ წუთში სიტყვაც აღარ გვყოფნის მისასალმებლად.“
მერმე მკითხავდა. რანარად, როდის მოხველო,
ამ თხემის ძირას შორეული წყლების გადმოღმა?
- 58 „დიღით მოვედი. ვუბასუხე. ცრემლის დიღეგნი
„მე გადმოვლახე. თუმც ცხოვრება არ დამითმია,
„აქ ვმოგზაურობ სხვა ცხოვრების მოსახვეჭელად.“
- 61 როგორც კი ჩემი ნაუბარი მისწვდა მათ სმენას,
ახლადმოსული და სორდელო უკუდგნენ მყისვე,
როგორც ეს შემკრთალ ადამიანთ სჩვევია ხოლმე,
- 64 ერთი ვირგილის მიუბრუნდა, მეორე აჩრდილს
იქვე მჯდომარეს: „ჰეჲ, კონრად, აღსდექინ ჩემო,
„იხილე ღმერთმა რა ინება, რა მოგვივლინა.
- 67 და კვლავ მიმართა: იმ მაღალი მადლის გულისთვის,
„რომელიც გამართებს უეჭველად იმის წინაშე,
„ვინაც იფარავს შეუცთომელ, იღუმალ „რისთვის.“
- 70 „როს უკუიქცე ამ შავეთის წყალთა გადაღმა,
„სთხოვე ჩემს ძვირფას ჯიოვანას მიმართოს ლოცვა
„იმ ადგილისკენ, სად უცოდველთ მუდამ უსმენენ;
- 73 „მე არა მჯერა რომ დედა მისს კიდევ ვუყვარდე,
„თეთრი სამოსი ალბათ უკვე შესცვალა სხვამან,
„თუმცა ამ ამბავს ის ინანებს უცილოდ მალე;

- 76 „ეს მაგალითიც საკმარისად ცხადყოფელია,
„რამდენ ხანსა სძლებს ქალის გულში ტრფიალის ცეცხლი.
„როცა აღერსის და შეხედვის კიდევან რჩება.
- 79 „სამაგიეროდ მის სამარის ლოდს ვერ შეამკობს
„მილანელების ღერბის გველი. არამედ უფრო
„მას დაამშვენებს გალურიის მამლის ფიგურა.“
- 82 ასე უბნობდა და სახეზე სჩნდა ანაბეჭდი
ნამდვილი გრძნობის, რომელიც ჯერ ავიზგიზდება,
მერმე მორჩილად დაოკდება გონების ძალით.
- 85 და ხარბნი თვალნი მივაპყარი მე უკვე ზეცას,
სწორედ იმ ადგილს სად ვარსკვლავნი ვლიან ნელ-ნელა,
როგორაც ფერსოს ნაწილები ღერძის მახლობლად.
- 88 მკითხა მეგზურმა: „შვილო ჩემო, რას უმზერ ცაზე?“
მე ვუპასუხე: „მაგ სამ მნათობს, რამაც პოლუსი
„ეგზომ ღიადად გააშუქა და გააბრწყინა“.
- 91 და მან მომიგო: „დახე, დახე, ოთხი ვარსკვლავი
წელან რომ ნახე შენი თვალთ ღამეულ ცაზე,
ძირს ჩამოეშენენ და ესენი მათ შეენაცვლენ;“
- 94 ამას ამბობდა ვირგილიუს, სწვდა მას სორდელო,
ყვიროდა ცხარედ: გამოჩნდაო ეგერა მტერი
და უჩვენებდა ხელით მეგზურს რათა ეხილა
- 97 და იმ მხარიდან, სადაც კიდე არ ჰქონდა ველსა,
გამოჩნდა გველი, მე მგონია სწორედ იმგვარი,
რომელმაც ევას მიაწოდა ცთუნების ხილი;
- 100 ქვეწარმავალმა ყვავილებში გაიშლივინა
და წარამარა ზურგისაკენ თავს მიიდრეკდა,
ილოცდა სხეულს როგორც ნადირთ სჩვევიათ ესა.
- 103 მე არ მინახავს, არც შემეძლო ეს შემენიშნა.
როგორ აფრინდნენ ანგელოსნი ანაზდეულად,
მათი ირაო დავინახე, ვყავ საცნაური.
- 106 და რა შეიცნო მწვანე ფრთების ცაში ლივლივი,
განილტვო გველი და ანგელოსთ კვლავ მიაშურეს
ისევე თავის საგუშავოს და მუნ დაეშვენ;

- 109 ხოლო ის ლანდი, ვინაც წელან ეახლა ნინოს,
მისგან ნახმობი, აქ აწერილ უამის მანძილზე
გაოცებული მე მიჭკრეტდა, მითვალთვალეზდა.
- 112 „დეე ლამპარსა, რომელსაც შენ მიჰყევხარ ცისკენ,
„ნუ მოჰკლებია შენივ ნებით საჭირო ზეთი,
„ვიდრემდის თვითონ მიაღწევდე ფირუზის ზენას.
- 115 „გვედრი მაუწყო თუ რაიმე გაგიგონია
„ვალდი მაგრის ან მონაპირე მხარის შესახებ,
„მამცნე ყოველი, მე ოდესღაც ვფლობდი ამ ქვეყნებს;
- 118 „იმ ცხოვრებაში მერქვა კონრად მე მალასპინა,
„გთხოვთ არ გეგონო კონრად დიდი, ვარ უმრწემესი,
„მშობლებისადმი სიყვარული აქ განმეწმინდა.“
- 121 „ვაჰმე. მივუბე, თქვენს ქვეყნებში ჯერ არ ვყოფილვარ,
„მაგრამ ნეტავი სადმე კიდევ თუ დარჩა ხმელი
„მთელს ევროპაში, შენ ნათესავთ რომ არ იცნობდნენ?
- 124 „თქვენი სასახლის ნაშიერთა სახელს, დიდებას,
„სენიორების და გმირობის მათის ამბავი,
„სმენია მათაც ვინაც ჯერაც იქ არ ყოფილა.
- 127 „და გეფიცებით ზეცად აღსვლის ურყევ წადილსა,
„თქვენი ჯილაგის ნაშიერნი არ შეარცხვენენ
„მათი ხმლისა და ქისის მიერ მოხვეჭილ სახელს.
- 130 „სისხლით, წარსულით იყვნენ ისე წარჩინებულნი,
„თუმცა ქვეყანას მცდართ მართავს ხელისუფალი,
„თქვენი გვარისა ნაშიერნი გზასა მართალსა
- 133 „არ ასცდებიან ბიწიერის უკუმგდებელნი.“
ახლა მომმართა: „ვიდრემდის მზე მოიქცეოდეს
„ვერძით დაფარულ სარეცელზე მაღალ ეთერში,
- 136 „ეს ქველი ზრახვა სამუდამოდ ჩაეჭედება
„შენს გონებაში უფრო მტკიცე ლურსმნით ნაჭედი,
„ვიდრე ოდესმე სხვის ნათქვამი და სხვის ნაზრახი,
- 139 „უკეთუ მსჯავრი არ შესცვალა უზენაესმან.“

უკვე ანტიურ ტიტანისა ძველმა მიჯნურმა
 აღმოსავლეთის მკრთალი დაწვი აღანთო გზნებით
 და გაეცალა თვის საყვარლის ვნებიან ხვევნას;

- 4 ამოციმციმდნენ თავის მისის გარშემო თვლები
 და მიემსგავსა ფორმა მათი გაყინულ ცხოველს,
 რომელიც გესლავს ადამიანს თვისივე კუდით;
- 7 და ღამემ ორი აღმავალი გადადგა ბიჯი,
 იმ ადგილს ზემოთ, სადაც მაშინ ვიდექით ჩვენა,
 მესამე ნაბიჯს დაეხარა დაბლა მისი ფრთა.
- 10 მე მომერია ამ წუთშივე ადამის ვნება
 და ძილისაგან დაძლეულმა იქვე ჩავთვლიმე
 ხშირ ბალახებში, სად ხუთივე ვისხედით მაშინ,
- 13 სწორედ ისეთ დროს, როს მერცხალი განთიადის წინ
 მოყვება ხოლმე სევდიანად კუთვას და ჭიკჭიკს
 თავის პირველად მწუხარების მოსაგონებლად,
- 16 და სული ჩვენი ხორცისგან განკერძებული
 და აზატქმნილი ფიქრებისგან ნაწილობრივად
 ვიზიონერულ განცხადებით დაიტვირთება;
- 19 მეზმანა ვითომც დაჰქროლავდა მაღლა არწივი,
 ოქროს ნაკრტენით შემოსილი ცისა ქვეშეთზე,
 ფრთებდაწურული დასაშვებად ემზადებოდა.
- 22 და მომეჩვენა მიტაცებდა ვითომ არწივი,
 ვით განიმედი ვეყრებოდი თავისიანებს
 ისეთ წუთებში, როცა იგი ღმერთებს მიჰვკარეს.
- 25 და ვფიქრობ ჩემთვის, ეგებ იყოს ჩვეული იგი
 ამ ადგილიდან გაიტაცოს ნადავლი თვისი
 და სხვა ადგილზე არ უნდოდეს წაღება რამის.
- 28 მერე მეზმანა ტრიალებდა ასე მცირე ხანს,
 უცებ მეხივით გამოქანდა, დაეშვა ველზე
 და გამიტაცა, ამიყვანა ცეცხლოვან ცაში.
- 31 კვლავ მომეჩვენა, ჩვენ ორივეს მოგვედო ალი,
 ზმანება ჩემი კიდევ უნდა შეწყვეტილიყო,
 აღბათ ასევე გამოფნიზლდა ერთხელ აქილევს,

- 34 თვალს აცეცებდა, აქეთ-იქით იმზირებოდა,
ვერ ცნობილობდა იგი თავის ადგილსამყოფელს,
როდესაც ღედამ გამოსტაცა იგი ხირონსა.
- 37 მკერდზე მიკრული თან მიჰყავდა, მერმე ბერძნებმა
სკიროსისაკენ გაიტაცეს მაშინვე იგი.
ასევე მეცა უეცარად შევკრთი, შევშინდი,
- 40 მთელი სხეული გამიცავდა, გამიკრთა ფერი,
როგორც მავანი კაცი კრთომით ელდნაცემი;
როს გამოვფხიზლდი და მომეშვა თვალთაგან თვლემა,
- 43 ჩემს გვერდით იდგა ნუგეშინის მომგვრელი ჩემი;
ორი საათით მზეს აესწრო ეთერში გასულს.
ხოლო მე თავათ ვიდექ ზღვისკენ პირშექცეული.
- 46 „ნუ გეშინია, მეუბნება ბატონი ჩემი,
„დამშვილდი, უკვე მოვალწიეთ წყნარ ნავთსაყუდელს,
„ნუ დაძაბუნდი, მოიკრიფე, პირიქით, ღონე.
- 49 „სალხინებელსა მოაღწიე აჰა, ხომ ხედავ,
„ის მწვერვალები გარს არტყია მთას განწმენდისას,
„შესავალიც სჩანს მთაგრეხილთა შორის მდებარე.
- 52 „გარიჟრაჟისა მიწევამდის, ბინდისა პირზე,
„როდესაც შენში სული სთვლემდა ძილმორეული,
„ე, მანდ ველის პირს, ყვავილებით მორთულ წალკოტში
- 55 „მოვიდა ქალი და მომმართა: „მე ვარ ლუჩია,
„ნება მომეცი ეს მთვლემარე თან წავიყვანო,
„მოგეხმარები, ამ გზის განვლას შეგაძლებინებ.
- 58 „სორდელო დარჩა წარჩინებულ სულებთან ერთად,
„შენ წავიყვანა, როგორც სხივი ბნელს გაეყარა,
„შეუდგა მალლობს და მივყევი მის ნატერფალსა.
- 61 „აქ დაგასვენა: ამის შემდეგ მე მიმითითეს
„მშვენიერ თვალთა მისთა კარი აქ განმზადილი
„და შემდეგ ორნივ უკუიქცნენ: იგი და ძილი.
- 64 „როგორც რომ კაცი მეჭოჭმანე გაჯიქდეს ნებით,
„და მღელვარება შეეცვალოს გულდაჯერებულს,
„როს სინამდვილეს აეხსნება პირსაბურველი,

- 67 ასე ვიცვალე მე გუნება, განვაგდე იჭვი,
 „მნახა ბელადმა გადმომდგარი ვიყავ ბეჭობზე,
 „მყის დავიძარით და გავსწიეთ მწვერვალისაკენ.
- 70 ხომ გრძნობ, მკითხველო, ვით ამალღდა ჩემი სღუჟეტი,
 ნურც გაგაკვირვებს ამიტომაც თუ მეტყველება
 ჩემი შევამკო უფრო ღიდის ხელოვანებით.
- 73 ასე ვიარეთ, მივალწიეთ შემდეგ იმ ადგილს,
 სადაც კლდეები გაპობილად მეჩვენებოდა,
 როგორც კედელი შენგრეული და შელღწილი,
- 76 და აქ ვიხილე მცირე კარი და საფეხურნი
 ფერად-ფერადი ქვებისაგან გაკეთებული.
 მუნ სდგა მეკარე, არ იძვროდა, ხმას არ იღებდა.
- 79 თვალის უპენი გამიდიდდა უფრო და უფრო,
 ვნახე ვით იჯდა უკანასკნელ კიბეზე იგი,
 ველარ შევძელი ამეტანა შეხედვა მისი.
- 82 ხელთ ეპყრა ხმალი მას ვადამდის გაშიშვლებული,
 სხივთა ირისე ციმციმებდა მახვილის პირზე,
 მრავალგზის ვცადე, მაგრამ თვალი ვერ გავუშმართე.
- 85 „შევეხმიანეთ შორიდანვე, რად მოსულხარ-თქო?
 გვითხრა: „სად არის, ან ვინაა მეგზური თქვენი,
 „დასანანებლად არ გაგიხდეთ ზემოთ ამოსვლა;“
- 88 „ზეცის ასული, ვინც იცოდა ეს ყოველივე“, —
 უთხრა ოსტატმა, „გვაუწყებდა ჩვენ ამას წინად
 „იქით წადითო, იპოვნეთო მანდ შესავალი.“
- 91 „მაშინ კეთილად წარემართოს სავალი თქვენი,
 გვითხრა მეკარემ სათნოების გრძნობით აღვსილმა;
 „გაბედეთ აწი და მიჰყევით აღმართს კიბისას,“
- 94 ჩვენ მივეახლეთ ამის შემდეგ პირველ საფეხურს,
 ის თეთრი იყო, გასიძული მარმარის ქვისგან,
 მასში გამოვჩინდი მთელის ჩემის აღნაგობითა.
- 97 მეორე სპარსულ ფერზე უფრო მოსჩანდა მუქი,
 გაუთლელ ქვისა და ცეცხლისგან გარს შეტრუსული
 და გაბზარული როგორც სიგრიძით ისე სივანით.

- 100 მესამე ლოდად დახერგილი ორთავ ზემოდან
მეჩვენებოდა მეწამული და ალისფერი.
როგორაც სისხლი ძარღვისაგან გამოდენილი;
- 103 და სწორედ მასზე შემდგარიყო ორივე ფეხით
ის ანგელოსი მოგუშავე ჭიშკარის ზღურბლთან,
და კარი იგი ანდამატის ქვედ მომეჩვენა.
- 106 ჩემმა მეგზურმა ამიყვანა სამ საფეხურზე,
მითხრა, ილოცე სათნო გულით თავმოდრეკილმან,
რათა უფალმა თვით გაგვიღოს ჭიშკარი ესე.
- 109 სამგზის დავირტყი გულზე ხელი თავდაპირველად,
მერმე დავეცი ზეციური შიკრიკის ფერხითით
და შევევედრე შევეწყაღე განეხვნო კარნი;
- 112 და დამიხაზა ანგლოსმა შვიდგზის ასო P
შუბლზე და მითხრა გაისარჯე, როცა შეხვიდე
იმ გალავანში, მოიბანე წყლულები მყისვე.
- 115 მტუტე ან მიწა გუთნის მიერ გამოლადრული
ემგვანებოდა მის სამოსელს და წამოსასხამს
და ორი კლიტე ამოიღო ზეცის შიკრიკმა:
- 118 ერთი ოქროსი და მეორე იყო ვერცხლისა,
ჯერ თეთრი კლიტე, ხოლო შემდეგ ფერად ყვითელი,
შესდო მოქლონში, ამ ამბავმა მე გამახარა.
- 121 უკეთუ ერთიც კლიტეთ შორის არ მობრუნდება,
თუ თავისუფლად არ მოიქცეს მოქლონის შიგნით,
გვამცნო მეკარემ: დახურული იქნება გზაო.
- 124 „უფრო ძვირფასი პირველია, ხოლო მეორით
„კარის გაღებას უნდა დიდი გამოცდილება,
„რადგანაც იგი თვით კავშირთა განმთიშველია.
- 127 „პეტრემ გადმომცა, მიანდერძა სჯობს შემეშალოს
„მათი გაღება, ვიდრე მათი კლიტით დაკეტვა.
„ოლონდ ჩემს ფერხითით თავს იდრეკდნენ აქ შემოსულნი.“
- 130 შემდეგ იმისა, მან განახვნო წმინდა ბჭეები.
გვითხრა: „შემოდით, მაგრამ ერთი გახსოვდეთ მხოლოდ,
„უკან მომხედავს მოუხდება გამობრუნება.“

- 133 მაგრამ როდესაც დაუანგული კარის რაზები
დაიძრენ მძიმედ, აჭრიალდა მძიმე სპილენძი
და ურღუღებმა გაადინეს მყის ყრუ ქლარუნი.
- 136 ასე ტარბეის მძიმე ბჭენიც არ გრუხუნებდნენ,
როცა ლომგული მოაშორეს კარებს მეტელი
და ამის შემდეგ გაძარცული დარჩა საუნჯე,
- 139 ამ ხმაურობამ მე შემაკრთო და გამოვბრუნდი,
მყის შემომესმა Te Deum laudeamus
და ამ გალობას უტკბილესი ახლდა მუსიკა.
- 142 ყურს მივუგდებდი. სმენას ჩემსას ეჩვენებოდა,
როგორც ეს ხშირად შეემთხვევა ხოლმე მასმენალს,
როცა ორგანის ხმას სიმღერას აყოლებენ,
- 145 ხან საცნაური ხდება სიტყვა და ხანაც არა.

მ ე ბ ა მ ე ა თ ე

როგორც კი ჭიშკრის გავიარეთ ორივემ ზღურბლი,
რომლის გადასვლა ანგარ სულელებს აღკვეთილი აქვს,
სულელებს, რომელთაც ცთუნების გზა უჩანთ მართალად

- 4 და შევიცანი მის გრუხუნზე ვით დაიგმინა,
უკან მოხედვა მცირე ხანსაც რომ განმეზრახა,
აღარ ვიცოდი ვით შევძლებდი თავის მართლებას;
- 7 შემდეგ გაბზარულ ტანს ავყევით, ავცოცდით მაღლა,
ქვის ზედაპირი ლივლივებდა აღმა და დაღმა,
როგორც ზღვის ტალღა მიქცევის და მოქცევის ჟამსა.
- 10 „აქ ცოტა მარჯვედ უნდა ვიყვეთ, ვიაროთ ისე,
მითხრა ოსტატმა, ალაგ-ალაგ მივყვეთ ამ კედელს.
„ამ ქვის გალავანს გზის ნაპირად თან გაყოლებულს.“
- 13 ამან იმდენი დაგვაყოვნა სიარულისას,
ამასობაში მთვარის რკალმა მოასწრო კიდეც
თავის ადგილთან მიბრუნება და დავანება,

- 16 იქ, სადაც ტკბილად მას ეძინა ჩვენს აქ მოსვლამდის.
ვიდრე შევძლებდით ამ ორწოხში გზისა გაკაფვას,
ავედით მაღლა, გაიშალა უკვე სანახო
- 19 იმ ადგილებში, სად მთის ზურგი იწევა ქვევით
მე დავიქანცე და ორთავეს მხარი აგვექცა,
გზას ვერ ვაგნებდით და გარშემო იყო ტაფობი,
- 22 უდაბნოს გზაზე უფრო მეტად უკაცრიელი.
უფსკრულის პირად იყო ფლატე, რომლის სიმაღლე
უღრიდა სამი კაცის ზომას ერთად აღებულს
- 25 და სანამდისაც თვალის ჩემის მხერა სწვდებოდა,
ირგვლივ იგივე ფლატე სჩანდა გარს მოვლებული,
როგორც მხარმარცხნივ ისე მარჯვნივ თანაბარ ზომის.
- 28 ჯერ კიდევ ფეხი ჩვენ არ გვექონდა ზედაც შედგმული,
და მე შევნიშვნე რომ ეს ფლატე სჩანდა ყოვლის მხრივ
და არსიდან აღსავალი ბილიკი რამე.
- 31 აქ მარმარილოს გალავანი ისე შეემკოთ
ქანდაკეებით, ჩუქურთმებით, რომ პოლიკრეტი
და უფრო მეტი, თვით ბუნებაც სწორს ვერ შეჰქმნიდა.
- 34 მუნ ანგელოსი იმ ზავისა მახარობელი,
რომელსაც მრავალ წლის მანძილზე ცრემლით ვითხოვდით
და ვინაც ზეცას აკრძალვისა შეხსნა კლიტენი,
- 37 იდგა ჩვენს თვალწინ ისე ცოცხლად და ისე ცხადლივ.
პოზაც იმდენად ბუნებრივი მიელო ქანდაკს,
ჩვენ არ გვეგონა ეს ხატება თუ იყო მუნჯი.
- 40 ასე იტყოდით შესძახებსო იგი მყის „Ave“-ს.
და ეს ქანდაკი ატარებდა სახეს იმისას,
რომელმაც მწიდას ჩვენ გაგვიღო კარიბჭეები,
- 43 და მის კვარცხლბეკზე ზედ ეწერა Ancilia dei
ისე მკაფიოდ, ისე ნათლად სჩანდა წარწერა,
თითქოს მოეჭრათ იგი წმინდა სანთლის ნაჭერზე.
- 46 „ნულარ მიაპყრობ მარტოოდენ ერთ საგანს მხერას,
მითხრა ოსტატმა ჩემს მახლობლად იმ მხარეს მდგარმა,
რა მხარეზედაც გული უცემს კაცსა ხორციელს.

- 49 ახლა მე მზერა გადვინაცვლე და დავინახე:
დედა ღვთისა სწორედ იმავ მიმართულებით,
სადაც ოსტატი ჩემი იდგა, ჩემი მხმობელი.
- 52 სულ სხვა ამბავი იყო ქვაზე ამოკვეთილი.
მე გავუარე ვირგილიუსს და მივეახლე,
რათა პირდაპირ დამენახა ეს ყოველივე.
- 55 იმავ მარმარზე ამოჭრილი შევნიშნე ეტლი.
იქვე ხარები კიდობანში წყვილად გაბმული,
რათა ყოველი განერიდოს, რაც მას არ ანდევს.
- 58 ბრბო ზიმზიმებდა დაყოფილი იქვე შვიდ ხოროდ,
მე ვჭოჭმანობდი, ორ გრძნობაში ერთი ამბობდა:
მღერისო ხალხი და მეორე ამბობდა „არას“.
- 61 აქ ყნოსვისა და მხედველობის ორგანოები
შეეკამათნენ მყის ერთმანეთს, საკმევლის კვამლი
იდგა მართლაც თუ მომეჩვენა ნახატი რამე?
- 64 იქვე ცეკვავდა მეფსალმუნე თავმოდრეკილი.
სამოსის ბალთებს ხელს ჰკიდებდა და ზევით სწევდა
და ამ მომენტში სჩნდა მეფეზე აღმატებული.
- 67 ხოლო პირდაპირ დიდ სასახლის ღია სარკმელთან
იჯდა მელქოლა, განცვიფრება აჩნდა სახეზე
ამ გაწბილებულ და გულბოროტ დიდსა ქალბატონს;
- 70 დავწინაურდი და დავაგდე ადგილი იგი,
სადაც ვიდექი. რათა უკეთ ეს დამენახა,
მელქოლას უკან სხვა სურათი ბრწყინავდა ახლა.
- 73 წარმოდგენილი იყო რომის კეისრის ვაჟის
მაღალი სვე და უებარი ძლევისდიდება,
რამაც უბაღლო გამარჯვება არგუნა გრეგორს.
- 76 მე აქ ვგულისხმობ თვით ტრაიანს, რომის კეისარს;
მის ცხენის აღვირს ქვრივი ქალი მოსჭიდებოდა
ძაძით მოსილი და მღუღარე ცრემლთა მნთხვევლი.
- 79 ირგვლივ მხედრების, მეომართა მთელი ლაშქარი
შემოჰხვეოდა კეისართა აღმხედრებულსა,
ქარი არხევდა თითქოს დროშებს არწივებიანს,

- 82 და მოზიმზიმე ხალხის წრეში იდგა ის ქვრივი,
ვევდრებოდა, რომ კეისარს შური ეძია,
მისი ძვირფასი ვაჟის მკვლელის ითხოვდა დასჯას.
- 85 იმპერატორი ამშვიდებდა: მოიცადეო,
ვიდრე კვლავ მოვალ, ხოლო ქალი სევდით აღვსილი
მუხლმოდრეკილი შეევედრა: „ჰე, მეუფეო,
- 88 „თუ არ დაბრუნდი მაშინ რა ვქნა“ და მან მიუგო:
„ჩემი მემკვიდრე მოგცემს განსჯას. და ისევ ქალმა:
„სხვის სამართალი შენ რას მოგცემს, თუ შენი დასთმე“.
- 91 და კეისარმან: „ნუ გეშინის, ასე სჯობია
„მოვალეობა მოვიხადო, ვიდრე მე წავალ
„ამას მოიხოვს სამართალი, გულმოწყალება.“
- 94 იმან ვისთვისაც არ არსებობს რამე ახალი,
მოაწყო ესე საუბარი მოჩვენებითი,
რადგან მიწაზე ასეთი რამ აროდეს ხდება.
- 97 ვიდრე მე ასე ვერთობოდი და ვკვრეტდი თანაც
თავმოდრეკილი სათნოების დიად მაგალითს,
თვალის მომლხენელ საოცარი ნახელოვნებით,
- 100 მითხრა ოსტატმა: მოდიანო ნელის ნაბიჯით
ლანდები ჩვენსკენ ამ მხარიდან განუწყვეტელად,
ჩურჩულით ამბობს ვირგილიუს, ისევ განაგრძო:
- 103 „სწორედ ესენი აგვიყვანენ მაღლა და მაღლა.“
მყისვე კვრეტაში ჩაფლობილი თვალები ჩემი,
გაღცებულნი უჩვეულო სანახაობით,
- 106 ახლა მიექცა მოზღვავებულ ლანდების ხროვას.
მინდა მკითხველო, შენ შეგაკართოს სმენამ იმისამ
რაგვარ სინანულს ითხოვს ჩვენგან ცათა უფალი?
- 109 შენ ნუ უყურებ მარტვილობის სახეს გარეგანს.
იფიქრე მხოლოდ, რომ ამ ტანჯვის ყავლისა სიგრძე
არ გადასცდება უზენაეს განკითხვის საგანს.
- 112 მე ვუბასუხე: „რასაც ვხედავ, ოსტატო ჩემო,
„არ უნდა იყვნენ ჩემის აზრით ადამიანნი,
„რასაც ვერ ვხედავ ურთიერთში აღრეულია.“

- 115 ვირგილიუსმა მიპასუხა: „ტანჯვის სიმძიმეს
„სულნი ესოდენ მოუხრია მტვერში განრთხმულნი,
„რომ თვალნი ჩემნიც ძლივს არჩევდნენ მათ პირველ ხანში.
- 118 „კარგად დაძაბე მზერის ნიჭი და გაარჩიე
„გამჭრიახ თვალთ ქვებთა შორის მცოცავნი ლანდნი,
„ჯერ აქიდანაც დაინახავ ვით ფართხალებენ“.
- 121 ჰე, ქრისტიანო, გულამაყნო და საცოდავნო,
გონებით ბეცნო, სიღუბჭირით დაბრმავებულნო,
ცთუნების გზაზე ამპარტავნად ხართ მოარულნი,
- 124 ნუთუ არ ხედავთ ჭია-ღუად რომ გავჩენილვართ
ანგელოსისებრ პეპლის დარად გამოსაჩეკი.
უნდილ ფარფატით მომფრინავნი განკითხვისაკენ,
- 127 მაშ რად ამაყობს სული თქვენი ამპარტავანი?
როცა თქვენ მწერებს მიაგავხართ უღლეოდ შობილთ,
მატლებს, რომელთაც არ შესხმიათ ჯერ კიდევ ფრთენი.
- 130 როგორც სხეული ლოდებისგან ნაქანდაკები
სახლის ზედძირკვლის სახურავის დასამაგრებლად,
ქედმოდრეკილი მკერდით მუხლზე გადაყრდნობილი
- 133 (ასეთ სახეზე ხელოვნური მოსჩანს ტკივილი
მნახველის თვალში), სწორედ ასე დაცუცქულიყვნენ
სულები, როცა დავაკვირდი და ჩავაცქერდი,
- 136 ერთნი ნაკლებად მოდრეკილი მოსჩანდა, ზოგიც
მომეტებულად განიცდიდა დაწოლილ ტვირთსა,
მაგრამ ყველაზე დამშვიდებულს და მოთმენილსა
- 139 ზედ ეხატვოდა: ვერ ვუძლებო ამდენ სიმძიმისს.

ქ ე ბ ა მ ე თ ი რ თ მ ე ტ მ

- „მამაო ჩვენო, ცათა შინა დამკვიდრებულო,
„შეუზღუდველო სიყვარულის მეოხებითა,
„რომელსაც შენ გრძნობ პირველ შექმნილ არსებათადმი,
- 4 „იდიდოს მარად და ყოველგან სახელი შენი
„და ძალი შენი, ყოველივე არსმა მიუზღოს
„შენს მაღალ სულსა მართებული მაღლი საძღვენი.

- 7 „მწვიდობა შენი სუფევისა გვეახლოს ჩვენა,
 „რადგან არ ძალგვიძს ჩვენ ვეახლოთ მას ჩვენის ნებით,
 „თუ იგი თავათ არ მოვიდა, არ მოგვევლინა.
- 10 „ვით ანგელოსნი, როს ოსანას შენ გიგალობენ,
 „მსხვერპლად გწირავენ ნებისყოფას თვისას, უფალო,
 „ასევე კაცთაც ხამს შეგწირონ ნებაჲ თვისი.
- 13 „ყოველდღიური მოგვანიჭე არსობის მანნა,
 „ურომლისოდაც ამ საშინელ, ბნელ უღაბნოში
 „უქუიქცევა ვინაც წინსვლას ეძალებოდა.
- 16 „როგორც ჩვენ სხვათა მიუტევეთ შეცოდებანი,
 „ასევე ჩვენაც მიგვიტევე, რაც ჩვენ შევცოდეთ,
 „ნუ გაგვიკითხავ, როგორც ვიყვეთ განკითხვის ღირსნი.
- 19 „სიქველე ჩვენი არა მყარი და არა მტკიცე,
 „ძველთა მტერთ მიმართ განავრცელე და განამკვიდრე,
 „ჩვენაც დაგვიცავ მისგან მოგერილ მძიმე პატიოთგან.
- 22 „ამ უკანასკნელ სათხოვარსა აღვივლენთ, ღმერთო,
 „არა თუ ჩვენთვის არ გვჭირია უკვე ჩვენ ესე,
 „არამედ მათთვის ვინც ჩვენს უკან არს მომავალი.“
- 25 კეთილ მგზავრობას როგორც ჩვენთვის ისე თავისთვის,
 გამოითხოვდნენ ეს აჩრდილნი, ვიდოდნენ ტვირთს ქვეშ,
 როგორიც ხშირად დაგვაწვება ხოლმე ჩვენ ძილში,
- 28 როცა სიზმარში სულს შეხუთავს მძიმე კირთება.
 არა თანაბრად მოქანცულნი, ღონემიხდილნი
 პირველ საფეხურს მისეოდნენ და ფუსფუსებდნენ,
- 31 თანაც იწმენდნენ ეგ სულები მიწიერ ლაქას.
 თუ ჩვენს მაგივრად აღავლენენ იქ სულნი ლოცვას,
 რა შეუძლია სააქაოს სამაგიერო,
- 34 მათ ვის სურვილებს სიქველისა ფესვები მოსდგამს?
 ხამს მივეშველოთ და ლაქები მოვარეცხინოთ
 თან გაყოლილი ამ ქვეყნიდან რათა განწმენდილთ,
- 37 გზები გაეხსნათ ვარსკვლავეთის მაღალ სფეროში.
 „მართლმსაჯულებამ, სათნობამ შეგიმსუბუქოთ
 „ეს მძიმე ტვირთი, რათა შესძლოთ გაშალოთ ფრთენი,

- 40 „და გაწმენდილნი ზეამაღლდეთ სურვილისამებრ.
„ახლა გვიჩვენეთ რომელ მხრიდან ჩვენ უსწრაფესად
„ძალგვიძს უმოკლეს გზას დავადგეთ, ან გზა რამდენი.
- 43 „ან რომელია გზათა შორის ყველაზე მარჯვე?
„რადგან ამძიებებს ამ ჩემს მხლებელს ადამის ხორცი,
რომლითაც ჭერაც მოსილია იგი ამჟამად
- 46 „და უნებლიედ უმძიმს მიტომც ახლა ზეასვლა.“
არ სჩანდა თუ ვის პირისაგან გამოდიოდა
სიტყვები იგი, რაც გვესმოდა იმის პასუხად
- 49 რაც სთქვა იმ სულმა, ვისაც უკან მე მივყვებოდი,
მავრამ ეს ითქვა: „ამ კიდეზე იარეთ მარჯვნივ,
„ჩვენ გამოგვყევით და გასასვლელს მუნ წააწყდებით,
- 52 „სად ხორციელსაც შეეძლება ასვლა აღმართში.
„მე რომ არ მაწვეს თავზე ლოდი მძიმეზე მძიმე,
„რაც თავდაბლობას მაჩვენებს ეგზომ თავაწყვეტილსა
- 55 „და ამიტომაც იძულებით დავცქერი მიწას,
„დავინახავდი იმ ხორციელს ვინც აქ არ ამხელს
„თვის ვინაობას, ეგებ იგი მიცნობდა მეცა,
- 58 „ვინძლო აღმეძრა მე ტვირთმძიმეს მით სიბრალული,
„ვარ ლათინელი, სახელგანთქმულ ტოსკანელის ძე,
„აღლობრანდესკი გუფომო მყავდა მშობელი.
- 61 „არ ვიცი ვინმეს თუ გცნობიათ მისი სახელი?
„ამ ძველმა გვარმა, წინაპართა ჩემთა დიდებამ
„ისე ამაყი გულზვიადი გამხადეს მეცა,
- 64 „და დავიწყებას მივეც ჩვენი საერთო დედა,
„ადამის ტომსა შევსცქეროდი ისეთის ზიზღით,
„რამაც მე მომკლა, რაც სიენელთ ახლაც კი ახსოვს,
- 67 „კამპანატიკოს ყოველ მცხოვრებს ემახსოვრება.
„მე უმბერტო ვარ და მარტოკა არ ვიტანჯები,
„ამ სენისაგან სნეულია მთელი ოჯახი
- 70 „და სიამაყემ სატანჯველი მოგვაგო ყველას.
„მეც ამის გამო უნდა ვზიდო ეს მძიმე ტვირთი,
„ვიდრე უფალთან თავმოდრეკით არ ვაღვიარებ,

- 73 „რის გამხელასაც ცოცხალთ შორის ვერიდებოდი.“
მე თავდახრილი ყურს ვუგდებდი და მაშინ ერთმა
იმ სულთა შორის (არა იმან ვინც საუბრობდა)
- 76 მძიმე ლოდის ქვეშ დაიგმინა. გაზნიქა ქედი,
შემომაჩერდა, რა შემიცნო. მახსენა მყისვე,
თან მიცქეროდა მომნუსხველი მზერით და მეცა
- 79 გვერდით მივსდევდი. ყურს ვუგდებდი ჩემთან მოუბარს.
„აჰა, შენა ხარ ოდერიზი?“ წამოვიძახე.
პატივსადებლად გუბიოსი ამ ხელოვნებას
- 82 „ალუმინარეს უწოდებენ ახლაც პარიზში.
„ძმაო, — მომიგო, სურათები ყალბით ნახატი,
„ხალისიანი უფრო არის ფრანკ ბოლონელის,
- 85 „ახლა მას ჩემზე უფრო მეტი ერგო პატივი.
„და მართებულად სხვისი ქება მე არ შემეძლო,
„ვიდრე ვცოცხლობდი, რადგან სენად მჭირდა მე მაშინ
- 88 „პირველობისთვის გააფთრებით ბრძოლა და შრომა.
„სამაგიეროდ სატანჯველი მიმეზღო აქვე,
„და აქამდისაც ვერ შევძლებდი თვითონ მოღწევას,
- 91 „სიცოცხლეშივე უფალს რომ არ შევედრებოდი.
„ჰოჲ, ამოა განდიდებავ კაცთა შეძლების,
„რა მალე ელის ჭკნობა შენსა მწვანე მწვერვალებს,
- 94 „თუ არ უმაგრებს მას საფუძველს ხანგრძლივი ყამი.
„მხატვრობის ველზე ჩიმაბუე იყო პირველი,
„ახლა ჯიოტოს აკუთვნებენ დიდოსტატობას,
- 97 „და ჩიმაბუეს სახელს ჭკნობა შემოპარვია.
„ორ გვიდოს შორის მოიხვეჭა ერთმა სახელი
„სიტყვის ოსტატის, შესაძლოა იშვას მესამე,
- 100 „ვინაც ორივე დაჩრდილოს და გააბათილოს.
„ქარის ქროლვასა მივამსგავსე აზრი ხალხისა,
„ხან აქეთკენ ჰქრის ეს ნიავი, ხანაც იქეთკენ
- 103 „და სახელებს ცვლის ნიავექარის მიმართულება.
„განა სახელი უფრო დიდი გექნება მაშინ,
„როცა სხუელი შეგაჭკნენა სიბერისაგან,

- 106 „თუ მაშინ როცა მოგეწევა სიკვდილი ყრმასა?
„ათასი წელიც გაიქროლებს, ეს უამი მცირე
„მარადჟამობის შეფარდებით ერთი წუთია,
- 109 „ვარსკვლავთა ეტლის მოქცევაში გამომწყვდეული.
„ეგეც, ვინც ოდნავ მიჩანჩალებს ჩემს გვერდით ახლა,
„ოდესღაც ჰქუხდა ტოსკანაში სახელგანთქმული,
- 112 „ახლა არავენ არ ახსენებს მას სიენაშიც,
„რომელიც ეგზომ დაარბია ფლორენციაში,
„და ფლორენციას გულზვიადად იცნობდნენ მაშინ,
- 115 „დღეს მეძავობით და სიავით სახელგანთქმულსა.
„თქვენი დიდება ემსგავსება ფერს ბალახისას,
„რომელიც იშვის და დაჰკნება იმავე ძალით,
- 118 „რამაც მიწაზე ის დაბადა, აღმოაცენა.“
მე მას მივუთხე: „ეგ სიტყვები თავმოდრეკილის
გრძნობას მიღვიძებს, სიამაყის გამქარვებელი,
- 121 „მაგრამ ვინღა იგი ვინაც ახსენე წელან?
„ეს პროვენცანო საღვანია, მომიგო სულმა,
„აქ მოხვდა იგი, რადგან ისე გაკადნიერდა,
- 124 „რომ მთელ სიენას მოუნდომა ხელში ჩაგდება.
„ასე ვიდოდა, ასე დადის დაუცხრომელად
„სიკვდილის შემდეგ და ამგვარად იხდის აქ სასჯელს,
- 127 „ზომაზე მეტი თავხედობის გამოჩენისთვის,
ვკითხე: „თუ სული იქ რომელი მოელოდება
„სიცოცხლის სამანს, სინანულის მოხდას აყოვნებს
- 130 „ქვევით დარჩება, აქ ზემოთკენ ველარ მოაღწევს
(„მას ველარც ლოცვა შველის რამეს სხვის ავლენილი)
„სანამ იმდენი ხანი გავა, რაც მან იცხოვრა,
- 133 „რადღა ეძლევა მას ნებართვა აქ შემოსვლისა?“
მომიგო სულმან: „როს სახელი ბრწყინავდა მისი,
„საკუთარ ნებით, სიენაში შუა ფოლორცზე
- 136 „ის გამოვიდა, უკუავდო ყალბი მორცხვობა,
„თავის მეგობრის. კარლოსის ტყვის გამოსახსნელად,
„თრთოდა, კანკალით დადიოდა მღელვარე ბრბოში,

- 139 „ფულს თხოულობდა მეგობრისა მისაშველებელს,
„სხვას არას გეტყვი, კარგად ვიცი, სიტყვები ჩემი,
„შესაძლო არის ვერ გაიგო, ბნელად გეჩვენოს,
- 124 „მაგრამ დრო ვაჟა და შენივე ქვეყნის შვილები
„მოიქცევიან იმნაირად, რომ შენ გაიგებ,
„ამ ქველი საქმით, ვით შეიძლო მან აქ ამოსვლა.“

მ ე ბ ა მ ე თ ო რ მ ე ტ ე

- ვით წყვილი ხარი მიმავალი მძიმე უღელს ქვეშ,
ჩვენ მივდიოდით, მივყვებოდით დატვირთულ აჩრდილს,
ვიდრე ოსტატი ამის ნებას დამრთავდა მენა.
- 4 მერმე ეს მითხრა: „გაეცალე, გავსწიოთ წინა,
„აქ საჭიროა ჩვენი აფრით, ჩვენივე ნიჩბებით
„ხომალი ჩვენი წინ წავსწიოთ შეძლებისამებრ.“
- 7 მეც გავიმართე, ვით საერთოდ შეეფერება
მიმავალ კაცსა, თუმც იმ წუთში ჩემი ფიქრები
იმ თავმოდრეკილ ბედშავ სულებს თან მიჰყვებოდნენ.
- 10 წინ გავეშურე მტკიცე ნებით მე აღჭურვილი,
მივყევ ჩემს მეგზურს და ორივემ ამასობაში
მყის შევიცანით სიმსუბუქე სხეულის ჩვენის.
- 13 კვლავ მეუბნება მე ოსტატი: „დახარე თვალნი,
„ეს შენ უთუოდ ამ გზაზე სვლას შეგიმსუბუქებს.
„გიჯობს დახედო რაზე ადგამ ფეხს სიარულში.“ *
- 16 როგორც სჩვევიათ მიცვალებულ სულთა სახსოვრად
საფლავის ქვებზე და დაგებულ თეთრ ფიქალებზე
წარწერილია თუ ვინ არის იქ დამარხული,
- 19 და გზადგამომვლელს ეტირება მათ წაკითხვისას,
მოგონებათა გესლი გულზე შემოენთება,
ღვთისმოსავ სულებს ცრემლს დაადენს თვალთაგან კადეც;
- 22 და მე ვიხილე გაცილებით ზედმიწევნილი,
მხატვრობის მხრივთა ცნაკეთები ქანდაკებანი
ფარავდნენ გზასა მთის ფერდობის გასწვრივ მიმავალს.

- 25 იქ ვნახე იგი ვინც ზენარმა ჰყო სრულყოფილი
ყველაზე მეტად, ვინც ზეციდან უფსკრულს ჩანთქმულან,
და გაბნეულან დაკლაკნულნი ელვათა დარად.
- 28 იქ თვალი ვკიდე ზეციერი ბოძალით დაჭრილს,
ძირს დანარცხებულ ბრძარეოს მეორე მხარეს,
მძორულ სიცივით ამძიმებდა ის დედამიწას.
- 31 ვნახე ტიმბრეო, ვნახე მარსი, ვნახე პალლადა,
მამის მახლობლად იარაღში ჩამსხდარნი ვნახე,
მღევების ლეშებს შესცქეროდნენ ირგვლივ მწოლარეთ.
- 34 იქვე ვიხილე დიდნაშენთა ფერხითი მწოლარე,
ნებროთ უმზერდა დაზაფრული ახლა იმ ხალხებს,
ვინც სენაარში იწონებდა მის ქედმადლობას.
- 37 ჰოჲ, ნიობე, რა მწუხარე, სევდიან სახით
გამოეხატეთ, მე ეს ვნახე ამ შარავზახე
შვიდივე წყვილი შვილებისგან გარსშემორტყმული.
- 40 საკუთარი ხმლით განგმირული ვნახე ო, საულ,
გელბოეს მთებში ვით მოგელო მახვილით ბოლო,
(სად არცა ცვარი, არცა წვიმა არვის უნახავს)
- 43 ჰოჲ, არაგნე, შენც გხედავდი, სულო შეშლილო,
ობობის სახით სანახევროდ გამოხატულსა.
საბედისწეროდ შენგან ნაქსოვ, ნაქარგ ნაჭერზე.
- 46 ო, რობოამო, შენ სახეზე არ სჩანს ხიფათი,
მაგრამ ფერგამკრთალს ეტლი მაინც მიგაქროლებდა.
ვიდრე განდევნას მოგასწრებდა შენივე ხალხი.
- 49 იქვე ფიქალზე გამოეჭრათ აგრეთვე ისიც,
თუ როგორ ძვირად აღმეონმა დაუსვა დედას,
საბედისწერო მანიაკი მეუღლის მკვლელსა.
- 52 იქავე იყო სანაქებოდ გამოხატული,
ღვიძლი შვილები სენაქერიმს თავს ვით დაესხნენ
და ამოხადეს იქვე სული ტაძარში მლოცველს.
- 55 მუნვე ეხატა საშინელი დანაშაული,
როცა ტამირა კიროსს მისწვდა და უთხრა ასე:
„სისხლი გწყუროდა, მე აგავსებ შენ ისევ სისხლით.“

- 58 ვნახე თუ როგორ დაიფანტა ასურელთ ჯარი,
როს ოლოფერნო მოაკვდინეს შეუბრალებლად
და ვით დააჩნდა იქვე მიწას სისხლისა კვალი.
- 61 მე ვნახე შემდეგ დანგრეული ტროადის ციხე,
ჰე, ილიონო, ნამუსრევი ვიხილე შენი,
გამოკვეთილი ფიქალებზე ოსტატის ხელით.
- 64 ვინ მოიმარჯვა ოსტატურად ასე ყალამი,
ამ გადასული სახეების გადმოსაცემად?
უდიდეს ოსტატს მათი ხილვაც გააოცებდა.
- 67 მკვდრები მკვდრებს ჰგავდნენ და ცოცხალნი სუნთქავდნენ
ცოცხლად,
ენახა ვისმეს სიცხადეში ეს ყოველივე.
ის ჩემზე უკეთ ამ სურათებს ვერ იხილავდა.
- 70 აწ იამაყეთ და იარეთ თავაწეულად.
თქვენ ევას ძენო, და ნუ დახრით მიწისკენ თვალებს,
რათა ვერ ნახოთ წაწყმედისა გზაჲ თვითონვე.
- 73 ამასობაში ჩვენ მოგვევლო შორიდან მთისთვის,
მზეს უფრო მეტი გაეარა ცაზე მანძილი,
ვიდრე გონებით მივწვდებოდი ფიქრში გართული.
- 76 მაშინ მან მითხრა ვინც იკვლევდა გზას დაუცხრომლად
და წინამძღვრობდა: აღმართეო ზევეთკენ მზერა
აწ დაფიქრებულს არ გმართებსო აქ სიართული.
- 79 „შეხე ანგელოსს, მას სწადია მოგვიახლოვდეს,
და გაიხედე, დაინახავ რიცხვით მეექვსე
„ღლისა გუშაგი შეენაცვლა თვის წინამორბედს.
- 82 „სახე და ქცევა დაიმშვიდე მოწიწებითა,
„რათა ზეასვლა ამნაირად გაგვიადვილდეს,
„იცოდე ეს დღე არასოდეს განმეორდება.“
- 85 მაგრამ მე ისე მივეჩვიე მისთა თათბირთა.
ღროის მოზოგვის გამო ხშირად მოწოდებულთა,
მისი ნათქვამი შევიცანი ანაზდეულად.
- 88 ახლოვდებოდა ანგელოსი პირმშენიერი,
თუთრად მოსილი მიაგავდა თავათ სახითაც
ციცკრის ვარსკვლავსა გარიჟრაჟზე აღმობრწყინებულს.

- 91 გაშალა მკლავნი, ამის შემდეგ გამართა ფრთენიც,
„მოვედით, გვითხრა: აწ ახლოა საფეხურები,
„ამიერიდან ზემოთ ასვლაც არ არის ძნელი.“
- 94 სულ მცირეოდენს შეუძლია გაჰყვეს ამ ძახილს.
ო, კაცთა მოდგმავ, ცად საფრენად დაბადებულო,
რისთვის ვერ უძლებ შემოტევას მცირე ქარისას?
- 97 და მივიყვანა ანგელოსმა მაღალ ფლატემდე,
შუბლზე მახალა მოფარფატე მან ფრთენი თვისნი
და მანუგეშა წინ გიძევსო გზა მშვიდობისა.
- 100 მხარმარჯვნისაკენ მთას მიყვება ზედა ბილიკი
და მწვერვალიდან ეკლესია გასცქერის ქალაქს,
რიგზე მოვლილის რუბაკონტეს ხიდის გადაღმა
- 103 და ამ აღმართის შემართული იგი ზეთავი,
დაკბილულია იმ დროიდან საფეხურებით,
როცა ზომის და წონის გამო არ იყო შიში.
- 106 სწორედ ამ ადგილს დაცერება კლებულობს ოდნავ,
მეორე წრიდან აქ იწყება კვლავ დაფერდება
კლდეთა ტინებით მომწყვდეული ყოველი მხრიდან.
- 109 რა მოვალწიეთ ამ ხეობის შემოგარენში
Beati pauperas spiritu ვალობდა ორი
ისე ამოღ, და ისე ტკბილად, ენით უთქმელად.
- 112 აჰ, რანაირად ეს ხეობა განსხვავდებოდა
ჯოჯოხეთისგან: აქ გალობით შემოდინდნენ
და ჯურღმულებში გაისმოდა კვნესა და ღრჭენა.
- 115 უკვე დავიწყეთ ჩვენ აღმასვლა საფეხურებზე,
მაგრამ აქ ასვლა მე მეჩვენა უფრო იოლი,
ვიღრე გატკეპნილ თემშარაზე უბრალოდ გავლა,
- 118 მიტომავე ვკითხვ: „ჩამომცილდა როგორი ლოდი,
„ჰოჲ, ოსტატო, აქ არა ვგრძნობ ტვირთს არაეითარს
„და სიარულიც აღარა მგვრის სავსებით დაღლას“,
- 121 მან მიბასუხა: „როცა ყველა p-ნი შენ შუბლზე
„ჯერ სანახევროდ აღბეჭდილნი წაიშლებიან,
„როგორც პირველი ამოჭრილი მახვილის წვეტით,

- 124 „მაშინ შენს ნაბიჯს დააჩქარებს ქველი სურვილი,
„და ყოველგვარი სიმძიმისი გასგიქარდება,
„ზეასვლა ესე შენ სიხარულს მოგგერის მხოლოდ-ლა“;
- 127 მაშინ მე ისე მოვიქეცი როგორც ის კაცი,
ვინც ისე მიდის რომ არაფერს არ ამჩნევს თავათ,
ვიღრე არ ამცნობს მათ სხვა ვინმე შუბლზე დადაღულს,
- 130 ხელის ფათურათ მიაწყდება მერმე იმ საგანს,
რისი დანახვა არ შეეძლო მას თვითონ თვალით.
ასე ვიღოდი, ხელს ვისობდი დადაღულ შუბლზე,
- 133 მხოლოდ-ლა ექვსი დამრჩენოდა მე კიდევ ასო,
ხელით შევნიშნე მხედველობით შეუნიშვნელი
ანგელოსისგან ამოჭრილი ასონიშნები,
- 136 ოსტატმა ჩემმა ეს შემატყო და გაიღიმა.

ჰეზა მეცამეტი

ასე მოვედით უკანასკნელ საფეხურამდე,
სადაც მთა იგი, რომელზედაც ჩვენ ავდიოდით,
დაკბილულია დასაწყისი მეორე გარსის

- 4 მასზედ ამსვლელთა განმწმენდელი, განმკურნებელი.
ირგვლივ არტყია მთისა მწვერვალს ტინის კარნიზი,
იმ პირველ რკალზე უმცირესი, უვიწროესი.
- 7 არც ნატვიფრები სჩანდა სადმე, არც ნახაზები,
მთელი ზეთავი და ასევე ნატყეპნი შარა
დაფარულიყო ტყვისისფერი, ლეგა ფიქალით.
- 10 „თუ აქ სულელები აღარ დაგზვდა, ვისაც რა ვკითხვით,
მითხრა პოეტმა, ვშიშობ კიდევ ამ არჩევანმა
საკმაოდ დიდხანს დაგვაყოვნოს ამ სანახებში.
- 13 მერმე მზეს თვალი მიაშტერა მან მომწუსხველად.
მარჯვენა მხარით თითქოს ღერძი გააკეთაო
და მხარმარცხნიდან შემობრუნდა ამის გარშემო.
- 16 „ტკბილო მნათობო, შევუღდეგი შენდამი რწმენით,
„გზასა ახალსა. სთქვა ვირგილიმ, შენ გვიწინამძღვრე
„როგორც ასეთ ღროს საჭირთა წარმართვა გზისა.

- 19 „შენ ატფობ მყარსა, შენ ქათქათებ ხმელისა პირზე
„სანამ სხვა ძალა სხვა მხრისაკენ არ მიგვაბრუნებს,
„შენთა მთიებთა გვიწინამძღვრონ ამიერიდან“.
- 22 სააქაოში სივრცე იგი უდრის მილიას,
რაც გადავლახეთ ჩვენ იმ ხანად საიქაოში.
სულ მცირე ხანში მივდიოდით ჩქარი ნაბიჯით.
- 25 და ჩვენ ვივრძენით მოფრინავდნენ, მორიალებდნენ
სულნი თვალისგან უხილავნი და მოწიწებით
სიყვარულისა ტრაპეზისკენ მოგვიწოდებდნენ.
- 28 ხმამან პირველმან შემოგვძახა ნაზი შეფრფენით:
„Vinum non habent“ გარკვეულად ეს გავიგონეთ.
ჩვენს უკან გაჰქრა და ამ სიტყვებს იმეორებდა.
- 31 და ვიდრე სული გაფრენილი ხმას გაკმიდავდა,
უკვე მეორე მოგვეახლა სული ძახილით:
„მე ორესტი ვარ“ და აკრეთვე შორს გადაფრინდა.
- 34 „ჰო მამაო“, დავიძახე „ვისი ხმებია?“
ვერ მოვასწარი ამის კითხვა, ახლა მესამემ:
„გიყვარდეთ იგი ვინც თქვენდამი ზრახვიდეს ბოროტს.“
- 37 მითხრა ოსტატმა: „ისჯებიან თურმე ამ გარსში,
„ვინც შურის გრძნობით ცხოვრებაში იყო სნეული,
„და აქ სიყვარულს ხელთ უპყრია მწვავე მათრახი.“
- 40 „ლაგამის ქღერა სულ სხვას გვამცნობს ამ შემთხვევაში
„და მე მგონია შენ მოისმენ იმას ვიდრემდის
„შევრდომებისა ზეგანამდის შენ მიღწევდე.“
- 43 „დაძაბე ძალნი, დააკვირდი აქაურობას
„და შენ წინაშე დაინახავ მოჯარულ სულებს,
„ნაპრალის გასწვრივ ჩამომსხდართა როს ეახლები.“
- 46 მაშინ თვალები გავახილე მე უჩვეულოდ,
წინ გავიხედე და შევნიშნე სულნი მოსილნი,
კლდეების ფერის მანტიებში გამოწყობილნი.
- 49 და როცა მცირე გავიარე იქვე მანძილი,
მომესმა კვნესა: „ოჰ, მარია, ილოცე ჩვენთვის!“
ზოგიც კვნესოდა: „ოჰ, მიქაელ, ოჰ, წმინდა პეტრე.“

- 52 არა მგონია, დღეს ცოცხლობდეს მიწაზე ვინმე,
ისე გულცივი ხორციელი რომ არ შეზაროს.
იმ ხმამ, რომელიც გავიგონე მე იმ წუთებში.
- 55 რა მივეახლე მე იმ სულებს ისეთ მანძილზე,
როცა შეშქვლო აღნაგობის მათის გარჩევა,
დიდმა წუხილმა მყის მომგვარა თვალთა სილამე.
- 58 ვგონებ ტანთ ეცვათ სინანულის სამოსი ყველას,
მხრებით ერთმანეთს მიყრდნობოდნენ, საწყალობელად,
ხოლო ყველანი ეყრდნობოდნენ კლდეების კიდეს.
- 61 ვით მათხოვრები უსინათლო მიუსაფარი,
ტაძრის კედელთან დადგებიან წირვის დღეებში,
ურთიერთს თავებს დააყრდნობენ ბედშავნი მხარზე,
- 64 რათა გამვლელებს აღნაგობით აღუძრან გრძობა
სათნოებისა უფრო მეტად ვიდრე სიტყვებით
და როგორც შუქი ამაოა უსინათლოსთვის,
- 67 ისევე სულებს, რომელთაც მე აქ მოვიგონებ
ალარ რგებიათ ნატამალიც ზეციერ სხივის.
და ყოველ მათგანს, როგორც ვნახე დაბეჭითებით,
- 70 ქუთუთოებში მავთულები ჰქონდა გაყრილი
და ისე ჰქონდათ მათ თვალეზი ამოკერილი,
როგორც მიძინოს დაუგეშავს უზამენ ხოლმე.
- 73 ასე მეგონა, დაუბრებით რომ ჩამეარა,
ეს იქნებოდა სამარცხეინო, რა ვერ შეგვნიშნეს
და ამიტომაც შევეკითხე ჩემს ბრძენსა ოსტატს.
- 76 მან ჩემსა დუმისს უსიტყვოდაც აუღო ალღო,
კითხვის მიცემას მან დაასწრო უკვე პასუხი:
„ილაპარაკე, ოღონდ იყავ თქმაში სხარტული.“
- 79 გვერდით მომდევდა ვირგილიუს და ფლატის კიდე
იყო სავლელად სახიფათო, დაცერებული,
რადგან მის გასწვრივ მოაჯირი არ სჩანდა მცირეც.
- 82 იქვე პირდაპირ დამსხდარიყვნენ სულთა აჩრდილნი,
თავმოდრეკილებს თვალი ჰქონდათ ამოკერილი
და ნაკერიდან მოჟონავდა დაწვებზე ცრემლი.

- 85 „პოე, აჩრდილო“, მე მივმართე, „თქვენ გელოდებით,
„ციური სხივის ზენარული გამოცხადება,
„ზრახვათა თქვენთა ერთადერთი დიდი საგანი.
- 88 „უფლის წყალობით განიწმიდოს სულ მცირე ხანში,
„თქვენი სინდისის მღვრიე დუჟი, რათა ანკარა
„ჩქერალის ძალით განიწმიდოს შეგნება თქვენი.
- 91 „მაცნეთ (და ესე სანუკველი იქნება ჩემთვის)
„თუ ვინმე არის აქ თქვენ შორის ლათინელთ ტომის
„და შესაძლოა მე მას ვარგო რამენაირად.“
- 94 „ძმავ, მომიგო, — მარადეამულ ქალაქის ამის
„ვართ შინამყოფნი, მაგრამ შენ გსურს, ალბათ, გაგება,
„რომელ ჩვენთაგანს უცხოვრია იტალიაში?“
- 97 ეს მიპასუხეს და ამ წუთში მე მომეჩვენა,
იმ ადგილიდან, საიდანაც ვლაპარაკობდი,
მე დავიძარი, უფრო ნათლად მესმინა მათთვის.
- 100 უცებ შევნიშნე ლანდთა შორის ერთი შეიძრა,
სახე მიიღო მომლოდინის (გნებავთ როგორი?)
მან ზეასწია მყის ნიკაპი ბრმის მინაგვარად.
- 103 მივუგე: „სულო, ზეასვლისთვის განმზადებულო,
„უკეთუ ის ხარ, ვინც მაძღვედა მე წელან პასუხს,
„მარტვი მე გვარი, ან სამშობლოს სადაურობა?“
- 106 „სიენელი ვარ“, მითხრა ლანდმა, „ახლა ამათთან,
„ცოდვათა ჩემთა წარხოცასა ვეწევი აქვე
„და ცრემლებს ვაფრქვევთ უფლისაგან მონიჭებულსა.
- 109 „არ ვიყავ ბრძენი, თუმც სახელად მერქვა საპია.
„იმ ცხოვრებაში სხვათა ტანჯვა უფრო მალხენდა,
„ვიდრე კაცს ალხენს საკუთარი ბედნიერება.
- 112 „რომ არ გეგონოს მე გითხრობდე ვითომ მცდარ ამბავს,
„შენ დააკვირდი, თუ რამდენად ხელი ვიყავი,
„როცა ცხოვრების თავდაღმართებს მე მივყვებოდი.
- 115 „სწორედ იმ ხანად ჩემი თანამემამულენი
„მტერს შეეტაკნენ ცხარე ბრძოლით ქალაქ კოლლესთან,
„შევსთხოვე ღმერთსა, რაც მას უკვე ნებავდა თავათ,

- 118 „შემუსრეს მტერი, სამარცხვინოდ უკუაქციეს,
„და მე მტრის დევნამ იმოღვნად გამათავებდა
„(სიხარულს ამგვარს აწ ვერაფერს ვერ შევადარებ).
- 121 „და კადნიერად მივმართავდი აღტყინებული
„უფალს, ვამბობდი: „არ მეშინის, ღმერთო, მე შენი
„როგორც ეს შაშვმა ჩაიდინა გამოზაფხულზე.
- 124 „მერმე თვით ზავის ჩამოგდება მოვიწადინე
„მიწიერ ყოფის მიწურულში მე მამა ღმერთთან.
„ჯერაც სინანულს შევრდომება არ მოპყოლია.
- 127 „თუმც თავის ლოცვით არა ერთხელ მომიხსენია,
„მე პეტინანომ, იმ ნეტარმა მამამან პეტრემ,
„ვინც სიყვარულით მომეკიდა ქრისტიანულით.
- 130 „ახლა ეს მარქვი, შენ ვინა ხარ, ვინც გვეკითხები
„ჩვენ ხვედრის გამო, თვალხილულიც აქ რომ მოსულხარ?
„ვგონებ სიტყვების წარმოთქმისას სუნთქავ კიდევაც.
- 133 „თვალახვეული აქ ვიქნები კიდევ მცირე ხანს,“
„მე ვუპასუხე, „რადგან მცირე დანაშაული
„მიუძღვით იმათ, ვისაც შური ედებათ ბრალად.
- 136 „უფრო ძლიერი შიში მიბყრობს, როცა ვიგონებ
„ამ გარსის ქვემოდ მოთავსებულს დილეგს ცრემლისას,
„ახლაც მამძიმებს მძიმე ტვირთი გამოყოლილი,“
- 139 „ვინ მოგიყვანა შენ აქამდის? მკითხავდა სული,
„თუ კი ისევე შინ აპირებს შენ გაბრუნებას?“
„მე ვუპასუხე: „სწორედ იმან ვინც სდუმს ჩემს გვერდით.
- 142 „სულო რჩეულო, რა გსურს კიდევ რომ გაგიკეთო
„მე მომაკვდავმა იმ მიწაზე დაბადებულმა?
„აჰ, გასაგონად ეს მართლაც რომ საოცარია,
- 145 „შენდამი ღვთისა სიყვარულის მაუწყებელი,
„გამიხსენებდე მანდ ლოცვებით ჟამიდან ჟამზე.
„გაფიცებ იმას, რაც კი შენთვის სანუკველია,
- 148 „თუ კი ოდესმე შენ ტოსკანის ქვეყნად დაბრუნდე,
„ჩემთა მახლობელთ შეახსენე ჩემი სახელი.
„შენ მათ იხილავ გარემოცულთ ისეთი ხალხით,

- 151 „ვისაც ტალამინ უფრო მეტად წარუყვეთს სასოს,
 „ვიდრე იმათვე დიანასი ამაო ძებნა,
 „ესეც უნდა ვთქვა გაცილებით მეტს დაჰყარგავენ
- 154 „ამ შემთხვევაში იმ მხარისა აღმირალები.“

ქება მეთოთხმეტი

- „ვინ არის იგი, ვინც ჩვენი მთა გადაირბინა,
 „ვიდრე სიკვდილი ფრენის ძალას მიანიჭებდა,
 „სურვილისამებრ ვისაც ძალუძს აღახუნეს თვალნი?“
- 4 „ველარ ვცნობილობ, მაგრამ ვხედავ არაა მარტო,
 „მოდი შენ ჰკითხე, რადგან შენთან ახლოა იგი,
 „მოელერსე, ვინძლო სიტყვა გააღებინო;“
- 7 ასე უბნობდა ორი სული იქვე მახლობლად
 ურთიერთს მხარზე მიყრდნობილი, მე მგულისხმობდნენ.
 თავი აიღეს მოემზადნენ მყის სასაუბროდ,
- 10 და მითხრა ერთმა: „სულო, სხეულს ჯერ არ გაყრილო,
 „მიდიხარ ცისკენ. შეგვიწყალე და შეგვივრდომე.
 „მოგვეც სალბუნი და გვაუწყე ღვთისგულისათვის,
- 13 „გვაუწყე შენი ვინაობა, სადაურობა,
 „რადგან ეს ნიჭი ბოძებული გვაოცებს ღვთისა,
 „ვით სასწაული დასაბამით არ გაგონილი.“
- 16 მე ვუპასუხე: „ტოსკანაზე გადის მდინარე,
 „რომლის სათავე ტალტერონთან დებულობს საწყისს
 „და ამის შემდეგ გავლილი აქვს ასიოდ მილი.
- 19 „მის ნაპირთაგან მომაქვს ჩემი მოკვდავი ნეშთი.
 „უნაყოფოა განგიმარტოთ აქ ვინაობა,
 „რადგან საკმაოდ ჯერაც ვერ ვარ სახელგანთქმული.
- 22 „თუ შენს ნაუბარს კარგად მისწვდა გონება ჩემი,
 მომიგო იმან ვინც პირველად გაგვესაუბრა.
 „შენ აქ გულისხმობ მე მგონია მდინარე არნოს?“
- 25 ახლა მეორე კითხულობდა: „რისთვის მალავსო
 „ის ამ მდინარის კანონიერ სახელწოდებას.
 „როგორც საშინელს, უხსენებელ არსებებსასა?“

- 28 და სულმა. ვისაც შეეკითხნენ. თავდაპირველად,
ასე მიუგო შემკითხველსა: „არ კიცი, მაგრამ
ხეობა იგი ღირსიაო თუნდაც დაღუპვის.
- 31 „რადგან მდინარის სათავიდან. თხემის მახლობლად,
„სადაც პელორო განზე რჩება წყლით გაქვნილი,
„მხოლოდ აქა-იქ თუ მიაღწევს დონეს ამნარს,
- 34 „იმ მიჯნებამდის, სად მდინარე ინაზღაურებს
„წყლისა დანაკლისს ზღვიდან ამდგარ ოზმივართა,
„რისგანაც საზრდოს აგროვებენ მდინარეები.
- 37 ვითარცა გველნი განუგდიათ ყოვლი სიქველე
„ქვეყნის უხიაგ თვისებების გამოისობით,
„თუ საშინელი ჩვეულების მეოხებითა,
- 40 „ამ უნაყოფო მწირ ხეობის ნაშიერ კაცთა
„ამ გზით იმდენად წარუყვნიათ ბუნება თვისი,
„თითქოს კირკესგან ყოფილიყვნენ გამოკვებილნი
- 43 „და ამ უწმინდურ ტახებს შორის, რომელთაც რკოთი
„დაშვენდებოდათ გამოკვება, ვიდრე საჭმლითა,
„განაგრძობს დენას უნიათო იგი მდინარე.
- 46 „შემდეგ ჭალებში ჩამოსული წვრილ ქოფაკებთან
„ვინც უხეიროდ წკავწკავებენ, იჭინთებიან,
„ზიზღით აღვსილი აარიდებს ამათაც პირსა,
- 49 „ეშვება დაღმა უფრო მეტად ძალმოცემული,
„მდინარე იგი დაღუპული, სიავით სავსე
და შეეყრება მგლებად ქცეულ ავყია ძაღლებს;
- 52 „გაივლის მერმე ჩაბნელებულ, მრუმე ხეობებს,
„მგლებს შემოხვდება გულარძნილებს და გაიძვერათ,
„რომელთაც ხუნდი ვერ აშინებს ვერავითარი.
- 55 „მინდა განვაგრძო მე უბნობა, თუმც მისმენს უცხო.
„თუ მოიგონებს, ის მერმისში გამოიყენებს,
„რაც ჩამაგონა მე აქ სულმა მართლისმხილველმა.
- 58 „მე უკვე ვხედავ შენ შვილიშვილს, თუ ვით ნადირობს
„მგლებზე, რომელნიც მძვინვარებენ ამ მდინარისა
„ვრცელ ნაპირებზე და აღაესებს ტყეურებს შიშით.

- 61 „და ჰყიდის ხორცსა ჯერაც ცოცხალ არსებებისას,
 „უღეტავს სულყველას თითქოს თავათ იყვეს ნადირი,
 „სხვას ანადგურებს, თავათ ჰკარგავს პატიოსნებას,
- 64 „და სტოვებს შემდეგ სევდიან ტევრს სისხლში მოსვრილი,
 „ისეთ ყოფაში, რომ გაივლის ათასი წელი,
 „იგი ძველებურ ანაგობას ვერ დაიბრუნებს;
- 67 „როგორც მომავალ უბედობის განცხადებისას,
 „ყურის მიმპყრობი ფერს დაჰკარგავს სახეშეცვლილი,
 „სულ ერთი არის, რომელ მხრიდან მოსჩანდეს ჭირი.“
- 70 ჩემ თვალწინ ლანდი ორთავანი (რომელიც იღვა
 პირშექცეული), მყის აღივსო მწუხარებითა.
 როგორც კი ნათქვამს ჩასწვდა იგი და შეისმინა.
- 73 ერთის ნათხრობმა, ანაგობამ მეორე სულის,
 მე მომანდომეს ვინაობის მათის გაგება;
 ამიტომ კითხვით მათ მივმართე ვედრების ხმაზე.
- 76 მაშინ განაგრძო მან, პირველად ვინც შემესიტყვა:
 „შენ ისა გნებავს, რომ მე დავთმო და შეგისრულო,
 რისი დათმობა, შესრულება შენ არ ინებე.
- 79 „თუ ღმერთს სწადია აღმობრწყინდეს შენ თავზე მისი
 „გულმოწყალების ათინათი, მე არ მშურს სიტყვა
 „ასე, იცოდე რომ ეს მე ვარ გვიდო დელ დუკა.
- 82 „შურმა იმგვარად დასწვა ჩემი სისხლი იმ ქვეყნად,
 „რომ მუდამ, როცა მოლხენილსა ვნახავდი ვისმეს,
 „შურის სიყვითლე მთელ სახეზე მომედებოდა.
- 85 „როგორი თესლიც მე დავთესე ისეთს ვმკი ჩაღას,
 „ავკაცთა მოღვამე, რათ მიველტვის გული იქითკენ,
 „სად მონაწილეთ სიხარულით გააძევებენ.
- 88 „ჩემს გვერდით გახლავს რინიერი კალბოლის სახლის
 „ვინც იყო ერთხელ სიამაყე, დამმშვენებელი,
 „ვინც გადაეგო უმემკვიდროდ, უნაშიეროდ;
- 91 „განა თუ მარტო ეს ჯილაგი განძარცულია.
 „პოდან მთებამდის, ზღვის კიდედან ვიდრე რენომდის
 „მართლის ქნისა და ლხინისათვის საჭირო ძღვნისგან,

- 94 „ამ სანახებში იმნაირად მომრავლებულა
 „ღვარძლის, ბოროტის სარეველა, რომ საეჭვოა
 „ამ ნიადაგის სამერმისოდ გასუფთავება.
- 97 „სადღაა ახლა ან ლიცო, ან და მანარდი,
 „პიერ ტრავერსარ ან თუ გნებავთ გვიდო კარპინა,
 „ჰოჲ, ჯილაგო რომანელთა გადაგებულო,
- 100 „ნუთუ ბოლონაჲ კვლავ წარმოშევს ოდესმე ფაბროს,
 „ან თუ ფაენცა კვლავ დაბადებს ბერნადი ფოსკოს,
 „უბირი ფესვის კეთილშობილ ამ ნაშიერსა.
- 103 „ნუ გიკვირს ცრემლი ჩემ თვალთაგან ჰე, ტოსკანელო,
 „როდესაც მე აქ მაგონდება გვიდო და-პრატა,
 „უგოლინ დ'აცო. ვინც ცხოვრობდა ჯერაც ჩვენ შორის
- 106 „და ფრედერიგო და — ტიგნოსო ოჯახიანად
 „ტრავერსარას და ანასტაჯის ძველნი ოჯახნი.
 („ორივე გვარი გადაეგნენ უკვე უძეოდ“).
- 109 „სეფექალები, ვაჟკაცები, ლხინი და ომი,
 „ეს ყოველივე რაინდობას შთაგვაგონებდა,
 „ისეთ მხარეში, სად სიავე ხარობს ამჟამად.
- 112 „ო, ბრეტტინორო, რატომ შენც არ გაუჩინარდი,
 „როცა ის შენი სინაორები გადაიკარგნენ.
 „რათა შემდეგში გარყვნილებას არ ჩაეთრიე?
- 115 „სწორად ინებე უძეობა ბანააკავალომ
 „და კასტროკაროც ბოროტს ჩადის, სცდება კონიოც,
 „ასე უწყალოდ რომ ამრავლებს უმსგავსო გრაფებს.
- 118 „პაგანის გვარი კარგს იზამდა. რომ თავის ეშმაკს
 „მოიცილებდეს, თუმც სიწმინდით, ეს უნდა ითქვას,
 „მათ გამო ხსოვნა არ იქნება წარჩინებული.
- 121 „სახელი შენი ო, უგოლინ დე-ფანტოლინო,
 „მუდამ იქნება შეურყენელი. ვინადგან ვერვინ,
 „მას ვერ შებლალავს თუნდ წინაპართ გადუდგეს კიდეც.
- 124 „აწ გზა განაგრძე, ტოსკანელო. მე მირჩევნია,
 „ცრემლის დათხევა აქ სათქმელის წვრილად ჩამოთვლას,
 „ისე უზომოდ დამამწუხრა ჩემმა ნათხრობმა.“

- 127 კარგად ვიცოდით რომ ამ ძვირფას სულელებს ესპოდათ.
როგორ ვიდოდით და ამ რიგად სრული დუმილით
შემოგვეშველენ, დავდგომოდით გზასა მართებულს.
- 130 როგორც კი მარტო დავრჩით ასე გზაზე შემდგარნი,
ჰაერისგამკობ ელვის დარად შემოგვეხეჩა,
ჩვენ უეცარად ამნაირი ხმა ლაღადისა:
- 133 „ვინაც შემპყრობს მე იგივე მომიღებს ბოლოს,“
გაჰქრა შორეთში, როგორც ცაში გაჭრილი გრგვინვა,
როდესაც იგი მეყვსეულად გაჰკვეთავს ღრუბელს.
- 136 როგორც კი სმენამ დაისვენა მის გრიალისგან,
ახლა მეორემ ისე მძაფრად შეჰქმნა გრუხუნნი,
თითქოს ქუხილმა ასტეხაო მენისა ტეხა.
- 139 „ვარ აგლაურო, უკვე კაჟად გადაქცეული.“
მე გამოვბრუნდი, მივიქეცი პოეტისაკენ,
წინსვლისა ნაცვლად უკუვიქეცი და მივეახლე;
- 142 უკვე ჰაერში მყუდროება ჩამომდგარიყო,
მითხრა ოსტატმა: „საჭიროა მართლაც აღვირნი,
„თავაშვებულის კაცთა მოდგმის ასალაგმავად.
- 145 „მაგრამ ცთუნებას ველარ უძლებთ და ღეჭავთ ლაგამს.
„უძველესის მტრის ანკესის ყუნწს წამოეგებით,
„არცა ლაგამი გშველით რასმეს, არც ვაფრთხილება,
- 148 „ცა გიხმობთ ისევ და ტრიალებს იგი თქვენ თავზე,
„გიჩვენებთ თანაც მარადყამულ მშვენებას თვისსა,
„მაგრამ თქვენ მაინც ისევ მიწას დასჩერებხართ
- 151 „და სასჯელს გაწვდით ამიტომაც ყოვლისმხილველი.“

ქ ა ბ ა მ ი ხ უ თ მ ი ტ ა

როგორც ცის სფერო უთენია მესამე ყამზე
გარიყრაჟის წინ იწყებს ციაგს, უეცარ ლოცლიცს,
ჩვილი ყრმის დარად მოუხვენრად აციგლიგდება,

- 4 ასევე მზესაც ბნელს ჩასვლამდის მცირე მანძილი
აწ გასავლელი დარჩენოდა შუქმილეულსა,
უკვე იქ მწუხრი იწყებოდა, აქ შუღალამე.

- 7 აჰა, სახეზე მოგვანათა მთებმა ორთავ,
 რადგან ჩვენ მისთვის მოგვეარნა ისეთ მანძილზე,
 რომ ხელალებით დასავლეთით გზას მივყვებოდით;
- 10 მყისვე შევიცან შუბლზე მძაფრად მომადგა შუქი
 უფრო ძლიერი, ვიდრე უწინ ეს განმიცდია
 და გამაოცა არნახულმა ჯერაც შემთხვევამ.
- 13 აღვმართე ხელნი ამიტომაც წარბთ სიმაღლეზე
 და გავიკეთე ამნაირად საჩრდილობელი
 გამძაფრებული შუქისცემის ასარიდებლად.
- 16 მსგავსად იმისა, როგორც წყლისგან. ანუ სარკისგან
 პირუქმო მხრისკენ მიიქცევა შუქის არილი,
 ამნაირადვე ზეაიწევს აღმამავალი.
- 19 როგორაც იგი ძირს დაეშვა და განზე გადგა
 თანაბარ დონით, შეწერილით დაცემულ ქვისგან,
 რასაც გვიმოწმებს დაკვირვება და ხელოვნება,
- 22 შემაკრთო სხივმა ზედმომდგარმა, უკუვდექ მყისვე.
 ასე მეჩვენა, ანარეკლი შორეულ სხივის
 მომადგა-მეთქი. ამიტომაც შუქს ავერიდე.
- 25 „რა არის იგი, შეგვეკითხე ჩემს ტუბილსა მამას,
 „რასაც რიდისგან ვერ ვუბედავ მზერის მიპყრობას.
 „რაც, ჩემის აზრით, ახლაც ჩვენსკენ მოემართება?“
- 28 „ნუ გაოცდები თუ ბრწყინვალე შუქის ლიცლიცით
 „ზეცისა მკვიდრთა თვალი მოგჭრან“, მან მიპასუხა,
 „ეს შიკრიკია აღმასვლისა მათუწყებელი,
- 31 „დრო მოვა. როცა ამ მოვლენის მზერა და ჭკრეტა
 „სიმძიმის წილ მოგვერის ერთგვარ აღფრთოვანებას,
 „რადგან ბუნება მათ შეცნობის ნიჭსა მოგიარწყავს.“
- 34 როს მივეახლეთ ჩვენ ანგელოსს კურთხევით მოსილს,
 მან მოვისკასე ხმით გვაუწყა და მოგვახარა:
 „აქეთკენ მოდით, აჰა, კიბე უფრო ხელმარჯვე“;
- 37 როცა დავიწყეთ ჩვენ აღმასვლა საფეხურებზე
 „Beati misericordes მოგვესმა მყისვე,
 გვესმა გალობა: „მოილხენდე მიმადლებულო“.

- 40 მე და ოსტატი მივდიოდით ერთად, ორივე აღმავდიდოდით, ზეასვლისას მე განვიზრახე, მისი ნათქვამი მიმენიშნა და მესარგებლნა.
- 43 ასეთი კითხვით მე მივმართე მაშინ ჩემს ოსტატს:
„რას გულისხმობდა იგი სული რომანიელი:
„მონაწილეთა გაძევებას“ რომ ახსენებდა?“
- 46 მიიხრა ოსტატმა: „შეუცვნია მას მანკი თვისი,
„რადგან თვითონვე ყოველივე გამოუცდია,
„ნუ გიკვირს თუ აქ ცდილობს იგი სხვის გაფრთხილებას.
- 49 „უნებანი თქვენიც ხომ იქითკენ მიმართულია,
„რამიაც მეტი მონაწილე ამცირებს კერძავე
„და შურით აღვისილს აღმოხდება მიტომავე კენესა.
- 52 „მაგრამ სიყვარულს უზენაეს სამყაროსადმი
სურვილნი თქვენი ციურ ნდობად რომ გარდაექმნა,
„მაშინ თქვენ გულში შიშის დვრიტა არ დაგრჩებოდათ.
- 55 „რადგან ბევრი რამ იქ მრავალთა ეკუთვნის უკვე,
„თანაც თვითეულს ენიჭება თავისი სარგო
„და მოყვასისა სიყვარულიც მუნ ბრწყინავს მეტად.“
- 58 „მე არ ვარ-მეთქი კმაყოფილი, მიკუგე ოსტატს
„როგორაც მაშინ, როცა დუმოილს ვიცავდი მტკიცედ,
„ჩემს გონებაში დაივანა იჭვის ბურუსმა.
- 61 „ნუთუ სიმდიდრე ბევრთა შორის გარიგებული
„თანაზიარებს უფრო მეტად განამდიდრებდა,
„ვიდრე იგივე მცირეოდენს რომ ეპყრას ხელთა?“
- 64 მომიგო: „რადგან შენი ზრახვა კვლავინდებურად
„მხოლოდ მიწიერს დასტრიალებს, ულოლიავეებს,
„სინათლის წიაღს ამიტომაც ბნელს აშობინებ.
- 67 „სიკეთე იგი უსრულესი, ენითუთქმელი,
„ცად ბინადარსა სიყვარულსაც ეტრფის ისევე,
„როგორაც სხივი გაბრწყინებულს შუქისგან სხეულს,
- 70 „ყველას მისწვდება ვინც კი შესძლებს ლტოლვას მისადმი,
„ვისაც რამდენი გააჩნია გულმოწყალება.
„ამის მიხედვით იხვეჭს ყველა ღვთიურ სიქველეს.

- 73 „რამდენად მეტი აღმოჩნდება თანაზიარი,
„მით უფრო მეტი სიყვარული ერგება ყველას
„და სიყვარულიც საჩქისდარად გვაძლევს ანარეკლს.
- 76 „თუ ჩემი სიტყვა არ იკმარო ამ შემთხვევაში,
„შენ ბეატრიჩეს შეეყრები და ყოველივეს
„ის განგიმარტავს ამ კითხვასა და სხვას მისთანას,
- 79 „ეცადე მხოლოდ უეჭველად მოგიშუშდება,
„სხვა დანარჩენი ხუთი წყლული, როგორც ის ორი,
„ხუთივე ისევე სინანულით დაგვიამდება“.
- 82 სწორეთ იმ წუთში, როს მივუვგე: „დავკმაყოფილდი.“
ვხედავ ჩვენ უკვე ამოვსულვართ მეორე გარსზე,
მე დამადუმა სულ სხვაგვარმა სანახაობამ.
- 85 და მომეჩვენა განცხადება ვიზიონური:
შეესხა ფრთენი ჩემს ოცნებას და წარმოდგენას,
ვნახე ტაძარი მორწმუნეთა მრევლით აღვსილი
- 88 და დედაკაცი დედობრივი ნაზი ღიმილით
ამბობდა — ოდნავ გამკილავი, მჭირდავი ხმითა:
„რა ჰქენი, შვილო, ამნაირად რად მოიქეცი?“
- 91 „დიდი ხანია, რაც დაგეძებთ მე და მამილო.“
დადუძდა ქალი, მოათავა ეს ნაუბარი,
მყისვე განქარდა ამნაირად ხილვა პირველი;
- 94 ახლა მეორე განმეცხადა თვალდაღამული.
დაწებზე ცრემლი მოსდიოდა როგორც ეს ხდება,
როდესაც ბრაზი მოაწვება გულგანაწყენსა.
- 97 სჩივოდა დედა: „თუ განაგებ მართლაც იმ ქალაქს,
„რომელიც დიდხანს თვით ღმერთებსაც აპაექრებდა,
„სადაც კალთა ყოველივე გულთმისნობისა,
- 100 „მიაგე შური იმ თავხედი ჭაბუკის ხელებს,
„ო, პიზისტრატოს, ჩვენს ქალიშვილს რომ მოეხვია.“
ხოლო მეფემან თავდაბალმან, ასე მეჩვენა,
- 103 დამშვიდებულად, აუშღვრეველად ცოლს უპასუხა:
„მაშინ ბოროტის მოსურნესა რაღა მივავოთ;
„უკეთუ იგი განვიკითხეთ ვინც შეგვიყვარა?“

- 106 შემდეგ ვიხილე ანთებულნი რისხვისგან კაცნი,
რომელნიც ჭაბუკს აქვავებდნენ, თანაც ჰყვიროდნენ;
„აწამეთ იგი, ჩააქვავეთ, ჩააქვავეთო.“
- 109 ვხედავდი ჭაბუკს სასიკვდილოდ განწყესებულსა,
მერე წაიქცა და დაემხო დედამიწაზე
და თვალნი მისნი კიანთობდნენ ვითა ცისკარი.
- 112 შესთხოვდნენ თანაც ზესთაზენას მულარით სავსე,
ამ უცნაურის მარტილობის მიუხედავად,
მღევნელთა თვისთა მიტევებას და შევრდომებას.
- 115 როს სული ჩემი სიცხადისკენ უკუმოიქცა,
სცნო მის გარეშე, რაც ხდებოდა სინამდვილეში
და ზმანებაში სინამდვილის გამოცხადება.
- 118 ხოლო მეგზურმა რა იხილა ვეიდოდი ისე,
ვითარცა კაცნი თვლემისაგან თავდაღწეული,
მითხრა: „რა მოგდის, უცნაურად რისთვის ბარბაცებ?“
- 121 „კარგა მანძილი გაიარე ასე უღონოდ,
თავჩაქინდრული ბორძიკობდი და მოდიოდი,
„ვით კაცი მთვრალი ან ძილისგან თავბრუდასხმული.“
- 124 მივხედე ოსტატს, როგორც შვილმა თვის სათნო მშობელს.
„ო, ტუბილო მამავ, თუ მომისმენ, წვრილად გიამბობ,
როგორ ვიხილე განცხადება ვიზაიონური,
- 127 „როცა ვეიდოდი მუხლმოჭრილი, თვლემით ძლეული“.
მითხრა: „სახეზე შენ კიდევაც რომ აიფარო
„თუნდაც ასიოდ საფარველი, ვერ დაფარავდი
- 130 „ჩემსა წინაშე მეყვსეულად გულისთქმას შენსას.
რაც შენ აქ ნახე, ეს იმიტომ გამოგეცხადა,
„რათა ქვეყნიურ წყალთა დენას გაუხსნა გული
- 133 „და წყალნი ესე მარადჟამულ ჭიდან მოდიან.
„რა მოგდის-მეთქი? შევეკითხე არა იმ გვარად,
როგორაც კვითხავს გამოუცდელ თვალთ მჭვრეტელი,
- 136 „ვინც ველარ ხედავს სხვის სხეულში სულის ნაპერწკალს,
„არამედ გკითხე, რათა ძალა შევმატებოდა.
„სწორედ ამგვარად შესძახებენ ზანტად მიმავალთ.“

- 139 ასე ვიდრით მზის დასვლის წინ, თანაც ვხედავდით, სანამდის მზერა წინ მიმავალთ მიგვიწვდებოდა საღამოს ბინდში ჩამავალი მზის შუქს ჰომოკრთალოს.
- 142 და ნელა, ნელა, ვხედავთ აღდგა და აღიმართა ღამისადარი განუჭკრეტი კვამლისა ფრთილა. შემდეგ ამისა, გაიზარდა გადაგვეფოფრა
- 145 და მან წარგვტაცა როგორც ხედვა, ისე ჰაერიც.

ჰ ი ბ ა მ ე თ ი ა მ ს მ მ ა ტ ი

- როგორც სიბნელე ჯოჯოხეთის, ისევე ღამეც უვარსკვლავო ცით დალურსული, პირშებურვილი ღრუბლების ნაბლით შესუდრული უკუნი ბნელი,
- 4 ისეთი სქელი არ ყოფილა თვალისთვის რიდე, როგორც ეს კვამლი გარს დამდგარი, დავანებული გარს რომ გვეხვია ჩვენ ორივეს გზაზე მიმავალთ;
- 7 თვალის გახელას სიბნელეში ვერ ვახერხებდით, როცა მეგზური მომეახლა ბრძენი და სათნო და მხარი თვისი მომაშვირა ზედ დასაყრდნობად,
- 10 ვით უსინათლო გამოყვება თავის წინამძღოლს გზის გასაგნებად, რათა გზაში არ წაებლანდოს რაიმე საგანს, ხანაც სიკვდილს არიდოს პირი;
- 13 ასე ვიდრდი, მივაპობდი ამ ბინძურ ჰაერს, მივყავდი ოსტატს და გზადაგზა ის მაფრთხილებდა: „იცოდე ერთ წამს არ მომშორდე, არ ჩამომცილდე.“
- 16 მომესმა ხმები, გავიგონე თითოეული შეწყალებასა და მშვიდობას შეჭლადლებდა უფლისა ტარიგს, ვინც ცოდვანი ჩვენნი იტვირთა.
- 19 ლოცვანი მათნი იწყებოდნენ: **Agnus Dei!** ყველა ერთ ხმაზე ღაღადებდა ერთს და იმავეს, ჰარმონიულად განწყობილნი და მგალობელნი.
- 22 „მარქვი, ოსტატო, ეს თუ სულთა ღაღადისია? მე შევეკითხე. დამიმოწმა მართალი ხარო. „იმსუბუქებენ ამნაირად ცოდვას ბრაზისას.“

- 25 „მაგრამ შენ ვინ ხარ, ვინც მოაპობ სხეულით კვამლსა,
„თანაც ჩვენს გამო ლაპარაკობ თითქოს თვით დროსაც
„ანაწილებდე კალენდარის შენის მიხედვით?“
- 28 ესა სთქვა ერთმა სულთაგანმა, შემდეგ ამისა
ოსტატი ჩემი მომიბრუნდა: უპასუხეო,
„ჰკითხე ზევითკენ აქ თუ არის გზა ასასვლელი?“
- 31 და მეც: „ქმნილებაჲ მომლოდინეჲ განსპეტაკების,
„რათა მშვენებით შემოსილი კვლავ მიუბრუნდე
„შენსა შემომქმედს, გამომყევი ნახავ სასწაულს.“
- 34 „ვიდრემდის შეეძლებ გამოყევები შენსა ნატერფალს.“
მან მიპასუხა „და უკეთუ ნისლში ვერა ეჭვრეტო,
„სამაგიეროდ სმენას ჩვენსას ძალგვიძს პივენდოთ.“
- 37 მაშინ მივუგე: „მე იმავე ხორცით შესხმული,
„რასაც სიკვდილი შემომაცლის მივალ მწვერვალზე,
„გამოვლილი მაქვს ორწონები ჯოჯონეთისა;
- 40 „უკეთუ ღმერთი მე მომაგებს წყალობას თვისას
„და ნებას დამრთავს მოვიხილო საუფლო მისი
„ისეთნაირად, რაც საერთოდ უჩვეულოა,
- 43 „ნუ დამიფარავ ვინ იყავი შენ სიკვდილამდის?
„ესეც მაუწყე თუ ვადგავართ ჩვენ გზასა მართალს,
„რათა სიტყვანი შენნი გვექნეს გზის მაჩვენებლად.“
- 46 „ლომბარდო ვიყავ და სახელად მერქვა მე მარკო,
„განცილილი მქონდა ის ცხოვრება და ის სიქველე,
„რასაც არავინ დაუმიზნებს ამიერიდან.
- 49 „სწორ გზას მიყვები და იარე ასე აღმართში.“
ასე მომიგო და დასძინა: „გემუდარები,
„ჩემს მაგიერად ილოცავდე როს ახვალ ზევით.“
- 52 მე ვუპასუხე: „დაერწმუნე ჩემს მიერ აღთქმულს,
„შენსა სათხოვარს აგისრულეჲ, მაგრამ მე ერთი
„ეჭვი მაწუხებს, გვედრები ეს განმიმარტო.
- 55 „ერთხელ აღმეძრა. მერმე უფრო გამიორკეცდა
„შენგან თქმულისგან, რაც ერთ რამეს მარწმუნებინებს
„როგორც ამ ჟამად, ისე უწინ გულში გავლებულს.

- 58 „მართლაც ქვეყანა იმნაირად განძარცულია
„სიქველისაგან, რასაც შენაც ადასტურებდი,
„ბოროტისაგან წალეკილი და აღვსებული;
- 61 „ახლა ამას გთხოვთ შემასმინო ამის მიზეზი,
„რათა შევიცნო და შევიძლო ვაღწყო სხვასაც,
„რადგან მას ზოგი ცაში ეძებს, ზოგიც მიწაზე.“
- 64 „ვაგლახ!“ მოისმა ნადვლიანი ამონაკვნესი,
მერმე დაიწყო დარდიანმა: „ო, ძმაო ჩემო,
„ქვეყანა ბრმაა და იქიდან მოდიხარ გატყობ,
- 67 „იქ ბინადარნი ყოველივეს მიაწერთ ცასა,
„თითქოს ყველაფერს განაგებდეს თქვენსა მიწაზე
„რალაც კანონი გარდუვალი, წრეშეწერილი.
- 70 „ასე რომ იყოს ნებისყოფა აღგეკვეთოდათ,
„არ იქნებოდა ზენარული მართლმსაჯულება,
„არცა განკითხვა კეთილის და ბოროტისათვის;
- 73 „ზეცაა იგი ვინაც აღძრავს იმპულსებს თქვენსას,
„არ ვიტყვი ყოვლის, მაგრამ ასეც რომ ვთქვა კიდევაც
„ცა გაძლევთ ნათელს სიავკარგის გასარჩეველსა.
- 76 და ნებისყოფას თავისუფალს და გამძლეობას
ცასთან ჭიდილში უეჭველად, იმარჯვებს კაცი,
თუ ამ ბრძოლაში მას კვებავდა განზრახვა ქველი.
- 79 „ძალმოსილებას უსრულესსა და ღირსეულსა
„ემორჩილებით და მისგანვე ჩანერგილი გაქვთ
„გონება თქვენი ზეცის მიმართ თავისუფალი.
- 82 „და თუ ქვეყანა ახლანდელი წარხდენილია,
„ამის მიზეზი თქვენშივეა, იქვე იძიეთ.
ამის შეცნობას და შეგნებას შეგაძლებინებ.
- 85 „ღმერთი შექმნამდის შესტრფის სულსა თვის მიერ შექმნილს.
„მიემსგავსება სული მერმე გოგონას ჩვილსა
„უსაზმნოდ მტირალს და უსაზმნო აღერსს აყოლილს
- 88 „და გულუბრყვილოს ისლა ახსოვს რომ შემომქმედის
„ხალისიანი ხელის მიერ შექმნილი ვარო,
„სწორედ ამიტომ შეფრფენს მარტო სასიხარულოს.

- 91 ..წვრილმან სიამეს მისდევს იგი უწინარესად.
 „ამაო ვნებას და სურვილებს გამოუდგება
 „თუ წინამძღვარი კეთილ გზაზე არ შეაყენებს;
- 94 ..სწორედ ამიტომ საჭიროა კანონის სალტე
 „და უნდა იყვეს მეფედ სწორედ კაცი ისეთი,
 „ვინაც გარჩევს ჭეშმარიტის ქალაქის კოშკებს.
- 97 „არის კანონი, და ვინლაა მომხმარებელი.
 „არავინ, რადგან მეწინავე ფარის გამძლოლმა
 „ცოხნა კი იცის, მაგრამ ჭლიკებს ველარა ხლეჩავს.
- 100 „მრევლიც რა ხედავს. წინამძღოლი იგი სამწყსოსი
 „იმავე ცდუნებას ეტანება, რაც თავათ შია,
 „დაეწაფება საზრდოს ამგვარს, არ ეძებს სხვასა.
- 103 „შენც ნათლად ჰხედავ უვარგისი ხელმძღვანელობა
 „ქვეყნის წახდომის მიზეზია უცილობელი
 „და არა თქვენი კაცობრიულ ბუნების ბრალი.
- 106 ..მას ეამსა შინა რომმა მისცა რჯული ქვეყანას,
 „ორი მზე ეპყრა და როგორც ერთს, ისე მეორეს,
 „გზას უნათებდა როგორც ღეთიურს ისე საეროს;
- 109 ..ერთმა მეორე დააბნელა და მწყემსის კვერთხი
 „ხმალს შეუერთდა და ორივე ნაძალადევედ
 „ველარ შესძლებენ ერთ კავშირში დაყოვნებასა,
- 112 ..რადგან ერთ ხელში ურთიერთის არა აქეთ რიდი,
 „ოთუ არ მიჯერებ, თავათ ნახავ შენ ჭირნახული
 „ყოვლი მცენარე მარცვლეულით გამოიციანობის
- 115 ..პოს და აღიჯეს ნაპირებზე მდებარე ქვეყნად;
 „ჰყვარდა ერთხელ რაინდობა, ძველი სიქველე,
 „სანამ ფრიდრიჰმა არ ატეხა აურზაური.
- 118 ..ახლა იქ მხოლოდ ის გაივლის მოუტიდებლად,
 „ვინაც სირცხვილით ქვეყანაზედ თავს ვერ გამოყოფს,
 „რიგიანებთან ვინც გაურბის ურთიერთობას.
- 121 ..სამი მოხუცი კიდევ დარჩა იქ საჩვენებლად
 „და მათი სახით ახალ დროებს დასცინის ძველი,
 „სამნივ ელიან როდის უხმობს მათაც უფალი.

- 124 „ერთი კურარდო და-პალაცო. გერარდო ქველი,
„გვიდო კასტელო, უეშმაკო ლომბარდიელი,
„ფრანგების მიერ მართებულად სახელდებული.
- 127 „ახლა შენც ხედავ. რომაელთა წმინდა საყდარი,
„ორივე უფლების თავის მუშტში მიმგროვებელი,
„ჩაეფლო ლაფში და წაბილწა ტვირთიც თავისი.“
- 130 ო მარკო-მეთქი, „მომწონს შენი თქმა გონივრული,
„ახლა კი მივხვდი რა მიზეზით ლევიტელთ ძეთა
„წილი არ ერგოთ მამისეულ მემკვიდრეობის.
- 133 „მაგრამ ვინღაა ის გერარდო შენ რომ ახსენე,
გადაგებული ჭილაგისა ცოცხალი ნაშთი
„და გულარძნილი საუკუნის მამხილებელი?“
- 136 „ეგებ მატყუებს სიტყვა შენი ან მცდიდეს ეგებ
მან მიპასუხა: „ტოსკანურად მესაუბრები,
„თანაც მიმტყიცებ არ იცნობდე ვითომც გერარდოს?
- 139 „მეტი სახელი მე არ ვიცი ქველისა გარდა,
„თუ რომ გაიას არ ვესესხეთ გერარდოს ასულს,
„გფარვიდეთ ღმერთი, ახლა უნდა დაგემშვიდობოთ.
- 142 „დახე, სინათლემ გაარღვია კვამლისა რიდე
„და ანგელოსი იქვე მიცდის, უნდა წავიდე,
„ვიდრემდის იგი გამოჩნდება თვალნათლივ ჩვენს წინ“.
- 145 ესა სთქვა მან და არ ინდომა ჩემი მოსმენა.

მ ე ბ ა მ მ ჩ ვ ი დ მ ე ბ ე

მკითხველო ჩემო, თუ ოდესმე ალპების მთებში
წამოგსწრებია სქელი ჯანღი, რომლის ბურუსში
შენ უფრო ნაკლებ შუქს გასჭვრეტდი, ვიდრე თხუნელა

- 4 თვლებზე აკრულ სიფრიფანა აპკის გადაღმა,
როს ნესტიანი, მღვრიე ორთქლი იწყებს ადგომას,
მერმე ნელ-ნელა იფანტება შემოგარენში
- 7 რა მზისა სფერო შეუყენებს სხივის ჩქერალებს,
ახლა იოლად წარმოიდგენს გონება შენი.
როგორ ვიხილე მე ხელახლა მზე ისეთ წუთში,

- 10 როდესაც იგი ჩასასვლელად ეშვადებოდა;
ნაბიჯნი ჩემნი შევუხამე მე მხნე ნაბიჯებს
მოძღვრისა ჩემის და დავაგდე ორთქლის წიაღი.
- 13 დაბლა ბექობზე ცახცახებდნენ მთიებნი მზისა.
ჰომ, ოცნებაე, გაგვიტაცებ ხანდახან ისე,
გარესამყაროს დავგავიწყებ და გავვარინდებ,
- 16 რომ სმენას ჩვენსას ვერ შეაკრთობს ათასი ბუკი.
შენ რაღა შეგძრავს ქვეყანაზე გრძნობის კიდევან
თუ არ ნათელი მაღლა ცაში სახედ ქცეული,
- 19 ზენარულ ნებით კვლავ მიწაზე წარმოგზავნილი.
აწ გულქვაობა იმ ასულის, ვინც ჩიტად იქცა
ყველაზე უკეთ მაგლობელად და მოჭიკჭიკედ
- 22 კვლავ გახმიანდა, წარმოუდგა ოცნებას ჩემსას
და სული ჩემი შეიკუმშა ისეთნაირად
რომ ყოველივე გარეგანი შთაბეჭდილება
- 25 მიუწვდენელი გახდა მაშინ შემეცნებისთვის.
შემდეგ ეზმანა ჩემს ოცნებას აბობოქრებულს
კაცი ჯვარცმული, ქედმაღალი, წარბშეჭმუხვნილი,
- 28 ამავე სახის მიიცვალა იგი იმ წუთში.
მის გარეშემო იდგნენ იქვე დიდი ასუერ,
მეუღლე ესთერ და მარდოხე სამართლიანი,
- 31 სრული სიმჭევრით, საქციელით წარჩინებული.
როგორც კი გაჰქრა ეს ჩვენება, გაუჩინარდა,
როგორც წყლის პირზე მოლივლივე მცირედი ბუშტი,
- 34 იმ წუთში, როცა სითხე იკლებს და დაინთხება,
ოცნებას ჩემსას წარმოუდგა ქალი ყმაწვილი,
იგი სტიროდა, ქვითინებდა: „ო, დედოფალო,
- 37 „რაისთვის დასთმე შენ სიცოცხლე ბრაზმორეულმა?
„სიკვილის ეწიე შენ ლავინას დაკარგვის შიშით.
„და მეც დამკარგე, აწ აქა ვარ, მივსტირი, დედაე,
- 40 „მე შენ დაღუპვას, არ თუ სიკვილის იმ მეორისას“.
როგორც სიზმარი შეწყვეტილი ისეთ წუთებში,
როცა დაშვებულ ქუთუთოებს ადგება შუქი,

- 43 რული იძალებს, მაგრამ ნათელს დაუცლის გზასა,
ასე ჩვენება იგი გაჰქრა, გაუჩინარდა,
როს უცაბედად შემომეჭრა მე ელვარება,
- 46 კრთომა შუქისა, ათინათი იგი ფრიადი.
მიმოვიხედე, რომ გამეგო თუ სად ვიყავი,
როს ხმა მომესმა: „აქეთ მოდით ზეაღმავალნო“.
- 49 ამან მიიპყრო ყურადღება ჩემი სრულიად.
ახლა ისეთის უტეხელი ჟინით აღვივსე
მსურდა შემეცნო — თუ ვინ იყო ამის წარმოქმელი?
- 52 ახლა სურვილი შემომენტო გულზე ანაზღად,
მზეს ხომ სჩვევია: იგი ხედვას ასუსტებს ჩვენსას
და ელვარების იმოსება ის საფარველით;
- 55 ასევე მეცა ვერ შევსძელი მზერის გამართვა.
„სული ღვთიური გზას გვიჩვენებს აღმოსავალსა
„იმ მთის წვეროსკენ ვედრებისა ჩვენის კიდევან.
- 58 „სხვითა მკრთომელი ჩვენს წინაშე გაუჩინარდა,
„ისე მოგვექცა, როგორც კაცი უზამს თავისთავს,
„რადგან ვინც უცდის სხვისგან ჭირში შემოვედრებას
- 61 „იგივე ხშირად უარისთვის განმზადილია.
„მამ ავყვეთ ახლა მოწოდებას წელან მოსმენილს,
„ვცადოთ ზეასვლა, ვიდრე მწუხრი დაეშვებოდეს,
- 64 „თორემ ვერ ავალთ, ვიდრე დღე არ შემობრუნდება.“
ეს სთქვა ოსტატმა, ორივენი გავეშურენით,
მივესწრაფოდით მაღლა მთისკენ ამაველ კიბეს,
- 67 მაგრამ როგორც კი შევადექი საფეხურს პირველს,
მყისვე შევიცან მე ფარფატი ფრთების გარშემო,
ქარისა ქროლვა შემომესმა და ხმა: „Beati...
- 70 „ვინაც არ უწყის რისხვა იგი გულბოროტისა.“
უკვე ჩვენს ზევით ამდგარიყო იმ სიმაღლეზე
სხივი გვიანი, ღამის ბინდის წინამორბედი,
- 73 და ირგვლივ ცაზე ვარსკვლავებით ანთებულიყვნენ.
„რად მიღალატე, მუხლის ძალავ, ასე უდროვოდ?“
ვუსაყვედურე ჩემსავე თავს, რა შევიცანი,

- 76 თანდათანობით მელეოდა სახსრებში ღონე.
მაგრამ ჩვენ უკვე მივადწიეთ ისეთ ალაგას,
სად საფეხურნი ჩამოთავდნენ და ჩვენც შევდექით,
- 79 როგორც ხომალდი მეჩხერ წყალში გამორიყული.
მიმოვიხედუე, მივაყურე, ეგებ შემეცნო,
ამ ახალ გარსის მიდამოში, ან დამენახა,
- 82 შემდეგ ამისა, მივუბრუნდი ისევ ჩემს მეგზურს:
„მამავ ძვირფასო, მარტვი რაგვარ დანაშაულის
„ჩამდენი სულნი ამ გარსს ზედან იწმინდებიან?
- 85 „მუხლნი მოღუნდნენ, მაგრამ სიტყვა ნუმც მოღუნდება.“
მან მიპასუხა: „სიქველისას სჯიან აქ ტრფიალს,
„რასაც შედეგად ჰერ ნაყოფი არ მოჰყოლია,
- 88 „ხელმოცარულნი კვლავ მიჰყოფენ ხელს ნიჩბის მოსმას.
„მაგრამ თუ შენ გსურს უფრო ნათლად შეიცნო ესე,
„მომაპყარ სმენა და იგემებ შენ უეჭველად
- 91 „ნაყოფსა კეთილს ამ ადგილზე დაყოვნებისას
„არც შემომქმედი, არც შექმნილი დასაბამიდან
„არ დარჩენილან არასოდეს უსიყვარულოდ,
- 94 „გინდ ბუნებრივი, გინდ სულიერ ტრფობის კიდევან
„უმცდარი იყო ბუნებრივი ტრფობა მარადქამს,
„ხოლო მეორეს აცდენს ხშირად ტრფობის საგანი
- 97 „ძალის სიჭარბის, ხანაც ძალის ვერ შეწევნითა.
„ვიდრემდის იგი პირველყოფილს ელტვის სიქველით,
„მცირე სიქველეთ იგი თავათ გაართმევს თავსა,
- 100 „ასეთ დროს იგი აღარც აღძრავს გულბოროტ ზრახვებს.
„მაგრამ უკეთუ ბოროტ ზრახვას მიეტანება
„ტრფობა გულისა მცირე იყოს იგი თუნდ დიდი,
- 103 „მაშინ შექმნილი ეურჩება შემომქმედს თვისას;
„ამ ნათქვამიდან შენ მიხვდები, რომ სიყვარული
„დვრიტაა თქვენში ყოველივე სიქველის გრძნობის
- 106 „და საქციელის, რაც მოითხოვს შემდეგ განკითხვას.
„რადგანაც ტრფობას აღარ ძალუძს აქციოს ზურგი,
„იმას, ვისშიაც იმყოფება თვითონვე იგი,

- 109 „არავის ძალუძს შეიძლოს თვისივე თავი.
 „რადგან არ ქმნილა სულიერი თავისთავადი
 „პირველად ყოფნის ჩაურევლად ნაგულისხმევი,
- 112 „არავის ძალუძს სძულდეს იგი მარადყამულად,
 „მაშ თუ აქ სწორედ გამოვსახე გულისთქმა ჩემი,
 „სიავე კაცთა უყვართ მხოლოდ, როცა მოყვას სჭირს,
- 115 „ეს სიყვარული თქვენსავ ხელში აღმოცენდება.
 „ზოგი მოყვასის დამცირებით სცდილობს მუდამყამს
 „ამაღლდეს თავათ, ამიტომაც სწადია კიდევ
- 118 „ძირს დასცეს იგი და თვითონ კი გზა გაიკაფოს.
 „ზოგს ეშინია დაეკარგოს პატივისცემა,
 „ძალა, ნამუსი და სახელი სხვის წარმატებით,
- 121 „ამიტომაც სწუხს და უსურვებს სხვას დამარცხებას.
 „ზოგიც განიცდის ხშირად დევნას უმართებულოს,
 „შურისგებისა საწადელით აღტყინებული.
- 124 „ასეთო კაცი მუდამ ბოროტს ნატრობს სხვისათვის.
 „ეს სამნაირი სიყვარული ისჯება ქვემოდ;
 „ახლა მე მინდა შენ შეიცნო სხვა სიყვარული,
- 127 „რომელიც კეთილს არმართებულ გზებით მიეღტვის.
 „ყოველი კაცი ბუნდოვანად გრძნობს კიდევ ქველსა,
 „რადგან სიქველე მას ანიჭებს სულის მშვიდობასა,
- 130 „მიტომც ყოველი მიესწრაფვის მოხვეჭას მისას.
 „როდესაც სული ზანტად იწყებს სიქველის ჭკრეტას
 ან მის მოხვეჭას აგვიანებს, სამაგიეროდ
- 133 „ამ გარსში მოვა სინანულით განსაწმენდელად.
 „არის სიქველევ ვერ მომცემი ბედნიერების.
 „ის არ შეიცავს არცა შვებას, არც დვრიტას კეთილს,
- 136 „სრული სიქველის არსთა არსის ფესვსა და ნაყოფს;
 „ასეთ სიყვარულს ვინც აყვება გადაჭარბებით.
 „იგი ისჯება იქ ჩვენს ზემოთ სამივე გარსში;
- 139 „თუ რას გულისხმობს სიყვარული ეს სამნაირი,
 „არ განგიმარტავ რათა თავათ სცადო მიხვდომია.“

რა მოათავა ეს ბაასი ბრძენმა ოსტატმა,
შემომაჩერდა, მიცქეროდა, მითვალთვალეზდა.
სურდა გაეგო თუ რამდენად დავკმაყოფილდი?

- 4 მე კი ახალი მილადრავდა წყურვილი გულსა
ესდუმდი, ჩემს გულში კი ვამბობდი: „ვინ იცის, ეგებ
„ხშირი კითხვებით ვაბეზრებდე ჩემს მეგზურს თავსა.“
- 7 მაგრამ მამამან ჭეშმარიტმან შეიცნო მყისვე
გაუბედავი, დამალული წადილი ჩემი.
ალაპარაკდა, მეც მომგვარა გამბედაობა.
- 10 ვუთხარ: „შენს ახლოს ო, მეგზურო ჩემო დიადო,
„ისეთი შუქი ეფინება გონებას ჩემსას,
„რომ ყოველივე შენგან თქმული თვალწინ მაქვს ცხადად.
- 13 „ამიტომაც ვთხოვ, ჩემო ტკბილო, ძვირფასო მამავ,
„მე განმიმარტო სიყვარული, შენ რომ მიაწერ
„როგორც ქველ საქმეს, ისე ქველის მოპირდაპირეს.
- 16 „მომართე ჩემსკენ დაძაბული გონების თვალი.“
მიუთხარ: „უთუოდ შეიქმნება შენთვის საცნაურ,
„შეცდომა ბრმათა, ვისაც თავი მოაქვს ბელადად.
- 19 „სული შექმნილი თავიდანვე სიყვარულისთვის,
„მიელტვის იმას, რაც მას ხიბლავს და აღიტაცებს,
„როგორც კი გრძნობა სიამისა გამოაფხიზლებს.
- 22 „საგნის არსობის ანაბეჭდი რჩება თქვენ სულზე,
„შემდეგ ამისა ძლიერდება იგი თქვენშივე
„და კვლავ მიელტვის და შეფრფინავს იმავე საგანს,
- 25 „აღტაცებული ანაირად იხრება მისკენ,
„იქცევა იგი სიყვარულად, ახალ ბუნებად,
„და როგორც ცეცხლი ეტანება ზეცის სფეროებს,
- 28 „რაკი ბუნებით შექმნილია ზეაღსავლენად,
„და ხანგრძლივადაც ინახება ზეცის თავანში.
„ასევე სული მიჯნურობით აღტყინებული
- 31 „სურვილს აჰყვება, აენტება და აბორგდება,
„ამ უასაკო ლტოლვილებას გადაყოლილი,
„ვერ მოისვენებს თუ არ მისწვდა მიჯნურს გულისას;

- 34 „ახლა შენც ხელავ თუ რამდენად ჭეშმარიტებას
„ვერ მისწვდენია, ვინც ამტკიცებს რომ სიყვარული
„ყოველნაირი იყოს თითქოს ღირსი ქებისა.
- 37 „ეთქვათ, სიქველუა სიყვარულის პირველსათავე
„ან ანაბეჭდი მუდამ კარგი როგორ იქნება,
„თუნდაც ღინგელი ხარისხითაც ვარგოდეს კიდევ.
- 40 „სიტყვათა შენთა, მათ გამგონემ ჩემმა გონებამ
„მე განმიმარტეს სიყვარულის ბუნების არსი,
„მაგრამ მე მაინც ბევრი რამე ვერ გამიგია;
- 43 „როს სიყვარული მოდის ჩვენთან გარემოცვიდან,
„სულს აღარ ძალუძს აქ სხვა გვარად მოიქცეს თავათ,
„გზის სისწორეში მას პასუხი ვით მოეთხოვოს?“
- 46 მან მიპასუხა: „სანამდისაც სწვდება გონება
„მე განვიმარტავ, ხოლო რწმენას, რაც შეეხება
„ამ საკითხებში, ბეატრიჩე გაგიკვლევს გზასა.
- 49 „არსობის ფორმა მატერიის კიდევან მდგარი,
„მაგრამ მასთანვე განუყრელად გადაჭობილი,
„თავის ბუნებით შემცველია ერთგვარ სიქველის;
- 52 „სიქველე იგი ქმედობაში თუ გამყლავნდება,
„როგორც მწვანეში სულადგმული ვეგეტაცია,
„მაგრამ პირველი იდეების და შემეცნების,
- 55 „კაცში შთასახვა როგორ ხდება დასაბამიდან,
„ეს უცნობია და ასევე მიუწვდენელი,
„პირველი ვნების გაღვიძება ბუნებით მოგსდევთ,
- 58 „როგორც თუნდ ფუტკრებს მინდვრად თავლის მოხვეჭის ნიჭი,
„ამ თანდაყოლილ ნიჭისათვის უადგილოა
„კაცის ძაგება რომ ღავიწყით ან ქება მისი
- 61 „და დანარჩენი ნებისყოფაც მას შეუფარდდეს,
„მოცემული გაქვთ არსებაში ძალი მბჭობელი,
„მან უნდა მწყემსოს ნებადართვის დაცული ბჭენი.
- 64 „ეს სათავეა, საიდანაც გამომდინარებს
„დამსახურება სიქველისა იმის მიხედვით,
„რომელ სიყვარულს შეიავისებთ კეთილს თუ ბოროტს?

- 67 „და ვინც გონებით ჩასწვდენია არსთა საძირკველს,
„თანდაყოლილი მათ შენიშნეს თავისუფლება
„და დაუტოვეს შემდეგ კაცთა ზნეობის სწავლა.
- 70 „ვთქვათ, უნებლიედ დაგებადათ თქვენ სიყვარული,
„თუნდ ორნაირი სათავიდან გამოვლენილი,
„თავშეკავების ნიჭიც ხომ თქვენ მოგებოვებათ.
- 73 „ამ მაღალ ნიჭში ბეტრიჩე გულისხმობს კიდევ
„თავისუფალსა ნებისყოფას, ეს დაიხსომე,
„თუ ამის გამო იგი თავათ გაგესაუბროს.“
- 76 ამასობაში შუაღამე მოწეულიყო.
გვიანმა მთვარემ ვარსკვლავები გამოგვიჩინა,
მიისწრაფოდა ვით ბეჭედი უზარმაზარი
- 79 ცისკენ იმ გზებით, რომელზედაც მზე ადგას ხოლმე
და რომელი მოქალაქე უყურებს ამ მზეს
კორსებისა და სარდებს შორის ბნელში ჩამავალს.
- 82 ბრწყინვალე ლანდმა. რომლის გამო თვით პიეტოლა
უფრო ხშირადაც იხსენება, ვიდრე მანტუა,
ძლივს მოიშორა ტვირთი ჩემგან დაკისრებული;
- 85 მე კი, ნათელი განმარტება ვისმინე წვრილად,
ყოველი კითხვის საპასუხოდ მუნ მიღებულნი.
ვიდექ ვით კაცი თვლემისმომგვრელ ფიქრში გართული,
- 88 მაგრამ გამიკრთო თვლემა იგი მოულოდნელი
ლანდების ხროვამ, რომელთაც აქ ამასობაში
ზურგიდან უკან მოეარნათ ორთავესათვის.
- 91 როგორიც ისმენს და აზოპოსს მას ჟამსა შინა
აღტყინებულნი ბრბო უნახავთ ღამით მროკავი,
როდესაც ბაზუსს შველას სთხოვდა თებაჲს ხალხი,
- 94 ამნაირადვე წრედ შეკრულნი მოიჩქაროდნენ,
მორბოდნენ ჩვენსკენ. თვალი მოკვარ გაძალეზულნი,
კეთილსა ნებას აყოლილნი და წადილს მართალს.
- 97 წამოგვეწიენ მცირე ხანში, რადგან სირბილით.
უწმინდურთ ხროვა თან მოგვსდევდა. რისხვით აღვსილი
ორი მათგანი წინ მოჰქროდა და მოსტიროდა:

- 100 „მარია სწრაფად გაემართა ერთხელ მთებისკენ,
„ილერდის ხელში ჩასაგდებად ცეზარმა რისხვა
„მარსელს თავს დასცა, გაეშურა ესპანეთისკენ.“
- 103 „ვიჩქაროთ აბა, არ დავკარგოთ დრო უნაყოფოდ
„მცირე ტროფობისტვის“. გაპკიოდნენ სხვანი და სხვანი
„სიქველის ლტოლვამ გააცხოვლოს გულმოწყალება.“
- 106 „სულნო, მაგ თქვენმა ლტოლვილებამ სულმოსწრაფულმა
„გამოასწოროს ვინაჲლო თქვენი გულგრილი ქცევა
„თქვენი სიზანტე სიკეთის და სიქველის ქმნაში
- 109 „ცოცხალი კაცი გეუბნებით ჭეშმარიტ ამბავს,“
„ზეასვლას ვლამობთ როგორც კი მზე შეუქს მოგვაველინებს;
„მარქვით სად არის მახლობელი გზა გასასვლელი?“
- 112 ამ სიტყვებისა თქმა ინება ოსტატმა ჩემმან.
ერთ-ერთმა სულმა უპასუხა: „გამომეყვიო,
„მოგვეყვ კვალდაკვალ, კლდეთა შორის გიჩვენებთ ნაპრალს.
- 115 „ჩვენ კი ისე ვართ შეპყრობილი ლტოლვის სიფიცხით,
„არ შეგვიძლია შევანელოთ ჩქარი სირბილი.
„ნურცა მიაწერთ ჩვენს სიჩქარეს უხემ საქციელს.
- 118 „აბატად ვიყავ სენტ ზენონის ძველ ვერონაში
„მე ქვეშევდრომი სახელგანთქმულ ბარბაროსასი,
„რომელსაც თრთოლვით მოიგონებს ღღესაც მილანო.
- 121 „იქ არის ვინმე. ცალი ფეხით საფლავში მდგომი
„ვინც მოკლე ხანში ამ მონასტერს გამოიტირებს
„და ბევრს ინანებს წინამძღვარი რომ იყო მისი:
- 124 „ვინადგან შვილი მან თავისი სნეული ზორცით,
„სულით სნეული, უჯილაგო ყოველნაირად
„ამ მონასტერსა მიუჩინა წინამძღვრად, მწყემსად.“
- 127 არ ვიცი კიდეც თუ რამე სთქვა, თუ მთლად დადუმდა,
ისე შორს იყო იგი უკვე ჩვენგან წასული,
ეს გავიგონე და კიდევაც დავიმახსოვრე,
- 130 ახლა მეგზური მეუბნება ჩემი მშველელი:
„აქეთ მობრუნდი და მიხედე, ის ორი ლანდი
„როგორ გარბიან, აძაგებენ სიზარმაცის სენს.“

- 133 ყველაზე უკან მორბენალნი ყვიროდნენ: „მთელი
„ნაცია გაწყდა, რომლისთვისაც ზღვა განიკვეთა,
„და მემკვიდრენი ვერ ეღირსნენ იორდანეს წყალს.
- 136 „ყველანი, ვინაც არ იკისრეს ანჭიზეს ძესთან
„მძიმე ტვირთისა გადატანა, მათ უსახელო
„სიკვდილი ერგო, დავიწყების ჭოჭში ჩაფლულთა.“
- 139 როცა ლანდები დიდ მანძილზე დაწინაურდნენ,
ფეხდაფეხ სვლითა არ შეგვეძლო წამოვწეოდით,
ახალი ფიქრი დაეუფლა გონებას ჩემსას.
- 142 ახლა მრავალი სხვა ფიქრებიც ამეკვიატა,
ხან ერთს ავყევი, ხან მეორეს, ხანაც მესამეს,
ასე ამგვარად მეოცნებეს მეწვია რული
- 145 და გადამექცა მაშინ ფიქრი მყისვე ზმანებად.

ჰ ე ბ ა მ ე ც ხ რ ა მ ე ტ ე

- სწორედ ისეთ დროს, როცა სიცხეს დღისგან წარმომდგარს
გადასძლევს მიწა, ნაწილობრივ თავათ სატურნიც
და იგი უკვე ვერ გააქრობს მთვარის სიგრილეს,
- 4 ამ დროს უკეთეს ნიშანს ჭვრეტენ გეომანტები,
ამომავალი ცისკრის გასწვრივ აღმოსავლეთით,
როს გარიჟრაჟი უკვე იწყებს ნათელ გზით სვლასა.
- 7 ამ დროს მეზმანა თვლემით გართულს ასული ვინმე
ენადაბრგვნილი, თვალელამი. ფეხმოქცეული,
ხელდაღვარჭნილსა სახე ჰქონდა სუდარისფერი.
- 10 მივაპყარ თვალნი და როგორც მზე გაატანს ხოლმე
ლამის სიგრილით გათოშილის ძვალსა და სახსარს,
ისე მოქნილი ჩემმა მზერამ გახადა მისი
- 13 ენა და ტანი გაეჭინთა, მცირე ხნის შემდეგ
გამოუსწორდა აღნაგობაც და გადაეკრა
ქალს მთელ სახეზე სიყვარულის ტურფა იერი.
- 16 როდესაც ენაც ამნაირად აიდგა ისევ,
იგი ამღერდა იმნაირად, რომ გამიძნელდა
ყურად არ მელო მოხიბლულსა სიმღერა მისი.

- 19 მე ვარო იგი ტკილხმოვანი, ნაზი სირინოზ.
 „ვინც მეზღვაურებს აცდენს ხოლმე შუაგულ ზღვაზე.
 „ძალმძის მოვხიბლო ყველა ვინაც მომპაყრობს სმენას.
- 22 „მე გავიტაცე ოდისევი გადაკარგული
 „ჩემის სიმღერით და ვინც სმენას მე შემომამჩვევს,
 განშორებასაც იშვიათად თუ მოინდომებს.“
- 25 ჯერაც მოკუმვა ვერ მოესწრო ბაგეთა მისთა,
 რომ დავინახე მე ასული წმინდათა სწორი,
 გვერდს ამომიღვა სირინოზის შესარცხვენელად;
- 28 „ო, ვირგილუს, ეს ვინაა, აქ ვინ მოსულა?“
 იკითხა ქალმა და მივიდა მასთან ოსტატი,
 თვალი მიაპყრო უცაბედად მოვლენილ წმინდანს,
- 31 შემდეგ სირინოზს სამოსელი შემოაფხრიწა
 და გააშიშვლა ჩემს წინაშე მუცელი მისი.
 მყის გამეღვიძა, როცა მომწვდა ნამკვდრევის სუნი,
- 34 გამომეღვიძა, დამიძახა ვირგილიუსმა:
 „სამჯერ გიხმობდი ამდგარიყავ, გამომყოლოდი,
 „აწ მივაშუროთ და მოვქებნოთ გადასასვლელი.“
- 37 ზეწამოვიპერ. წმინდა მთისა გარსი ყოველი
 ვნახე გავსილი განთიადის შუქთა ჩქერალით.
 ვილოდით ასე და ჩვენ უკან მზე კაშკაშებდა,
- 40 მივსდევდი ოსტატს. დაღვრემილი, თავჩაქინდრული,
 როგორც ფიქრისგან გადრეკილი კაცი მავანი,
 გადაზნექილი, როგორც ხიდის დახრილი არკა.
- 43 უცებ მომესმა: „აქვე არის გადასასვლელი,
 და ითქვა ესე ისე ნაზად და ისე რბილად,
 როგორც მიწაზედ არასოდეს ითქმება სიტყვა.
- 46 გედისებური ფრთენი ჰქონდა ზეაპყრობილი
 და წარგვაგზავნა ამის მთქმელმა მახლობელ მთისკენ.
 ორ ფლატეს შორის იყო ეს მთა გამოწყვედული.
- 49 შეიჩხნენ ფრთენი, შევიცანით ქარისებ ქროლვა
 და მოგვასმინა: „ნეტარ იყვნენ ცრემლით მტირალნი,
 „რადგან მათ სულეებს ელოდებათ ნუგეშის ცემა.

- 52 „რისთვის დასცქერი დაღვრემილი კვლავ დედამიწას?“
 ასე დაიწყო --- მაშინ ბრძენმა შეგზურმა ჩემმან,
 როს ანგელოსი გაგვეცალა, დაერჩით მარტოკა.
- 55 ვუთხარ: „ახალმა უჩვეულო გამოცხადებამ
 „მე დამაეჭვა და შემიპყრო ისეთნაირად,
 „რომ ფიქრისათვის ვერ შევძელი თავის დაღწევა.“
- 58 „ძველი მისანი დაინახე, მითხრა ოსტატმა.
 „ვისი წყალობით იქ ჩვენს ზევით მოსთქვამენ მწარედ
 „და ნახე რა გზით ეთიშება მას ძე კაცისა.
- 61 „ახლა ეს კმარა, გადაადგი ნაბიჯი მტკიცედ
 და მზერა შენი მიაპყარი უცნაურ ფიტულს,
 რომელსაც ზენა სფეროებთან ერთად აბრუნებს.
- 64 როგორც მიმინო მოთვალთვალე საკუთარ ჭანგთა
 მონადირის ხმას გაიგონებს და მოიხედავს,
 იქითკენ, სადაც ეგულება მას საქნიერი,
- 67 მეც ესე ვქენი, ავიარე ფერდობი იგი
 იმ ადგილამდის, სად ბილიკი სწყდება აღმართის,
 ხოლო იქიდან მივალწიე ახალ გარსამდის;
- 70 როცა მეხუთე გარსზე აველ. ამოვისუნთქე,
 ვიხილე ირგვლივ გულამოსკენით მტირალნი სულნი,
 პირქვე დამხობილთ მღუღარება სდიოდათ თვალთა.
- 73 Ad hoesit pavimento anima mea.
 ისე მწუხარედ დუღუნებდნენ ფსალმუნის ლექსსა.
 თავათ სიტყვები გოდებაში ძლივს-ღა ისმოდნენ.
- 76 „ღვთისგან რჩეულნი. ვისი ტანჯვა ესოდენ მძიმე
 „მართლმსაჯულებით და იმედით შემსუბუქდება,
 „გვასწავლეთ გზაჲ უზესთაეს საფეხურისკენ.“
- 79 „თუ თქვენ არა ხართ განწირულნი აქ დასამხობად
 „და მიესწრაფით გაეცალოთ აქაურობას,
 იარეთ, მარჯვნივ, თან მისდიეთ კიდეს მხარმარჯვნივ“.
- 82 ასე ჰკითხავდა მათ მგოსანი. შემდეგ პასუხიც
 გვესმა მახლობლად და შევიცან იმ წამსვე ხმავზე
 მთქმელი ამისა დაფარული თვალთაგან ჩემთა.

- 85 მივაპყარ მზერა მყის ჩემს ოსტატს გაოცებულმან,
მან წამყოფითა მე მანიშნა, დამიდასტურა
რაკი წადილი უსიტყვოდაც გაიგო ჩემი.
- 88 უკვე საკუთარ ნებისყოფას მივენდე მეცა,
და მივუბრუნდი, მივეახლე მყის იმ არსებას,
რომლის სიტყვებმა მიიქციეს გულისხმა ჩემი.
- 91 ასე მიემართე: „ჰოე, სულო, ვინც სინანულში
„აქ იხვევქ ხარისხს უფლისაკენ კვლავ მიქცევისას,
„გთხოვ დაყოვნო წამიერად გოდება შენი,
- 94 „მამცნე ვინა ხარ და რად წევხარ პირქვე მიწაზე?
„ან ეგებ რამე გაგირიგო იმ ქვეყანაში,
„საიდანაც მე ამოვედი აქ ხორცშესხმულად?“
- 97 „თუ რა მიზეზით ჩვენ დაგვამხო პირქვე ზენამა
„ამას გაიგებ თავის ღროზე. ჟერ ეს იცოდე:
Scias quod ego fui successor Petri
- 100 „გეცოდინება სიესტრსა და კიავერს შორის
„შესანიშნავი მდინარეა, რომლის სახელი
„ჩემს გვარს ამშვენებს წარჩინებულს ოდითაგანვე.
- 103 „სულ ორიოდე თვე დავცადე თუ რა მიძიეა
„პაპის მანტია, ღირსეულად მტარებლისათვის,
„ყველა სხვა ტვირთი ბუმბულივით მიჩატე სჩანს მასთან.
- 106 „მონანიება, სამწუხაროდ, დამიგვიანდა,
„მაგრამ როგორც კი ამირჩიეს, მწყემსად რომისა,
„მე შევიცანი ამ ცხოვრების სიმცდარე სრული.
- 109 „ვნახე იქ რომ გულს მყუდროება არ ეღირსება,
„იმ ცხოვრებაში სიდიადეს ვერ მიეწევი
„და შევიყვარე ამიტომაც მე ეს ცხოვრება.
- 112 „ამ დღემდის ვიყავ უბედური, ღვთისგან განმდგარი
„და ჩავეფალი მე სიძუნწის ბინძურ ჭაობში.
„რისთვისაც მე აქ ვიტან სასჯელს როგორც შენ ჰხედავ.
- 115 „ვინც იქ სიძუნწეს კერპად სახავს, ის აქ მეღავენდება,
„სადაც ტანჯვაში იწმინდება ცოდვის მტვირთველი,
„ყველაზე მეტად ძუნწებს სჯიან განწმენდის მთაზე.

- 118 „რადგანაც თვალნი არასოდეს მიგვიქცევია,
„სიმაღლეთადმი, რადგან ვჭვრეტდით მხოლოდ მიწიერს,
„მართლმსაჯულებამ მიგვისაჯა მიწისთვის მშერა.
- 121 „როგორც სიძუნწით ხელშეკრული იყო ტრფიალი
„სიკეთისადმი მიღრეკილი ჩვენს ბუნებაში,
„ასე შეკრული ვყავართ ჩვენ ღვთის მართლმსაჯულებას.
- 124 „ხელნი და ფერხნი შეგვიკოჭეს და გავვითოკეს
„და სანამ ღმერთი არ ინებებს აზატქმნას ჩვენსას,
„ასე ვიქნებით ჩვენ განრთხმული მიწისა პირზე“.
- 127 მე დავიჩოქე, განვიზრახე გასაუბრება.
როგორც კი ბაგე შემიტოკდა, მიმიხვდა მყისვე,
რომ მოწიწებით ვუპირებდი თაყვანისცემას.
- 130 „რა მიზეზია, მითხრა „მუხლნი რომ მოიყარე,
ვარქვი: „სინდისი მე არ მაძლევს ნებას ვეახლო
„სხვარიგად თქვენსა პიროვნებას მაღალღირსეულს“.
- 133 „აღდექინ. ძმაო, გაიმართე მუხლები გვედრი,
მან მიპასუხა: „სცდები, მე ვარ თანამსახური
„აქ თქვენთან ერთად უზესთაეს ცათა მპყრობელის.
- 136 „და თუ ოდესმე სახარების გსმენია სიტყვა,
„სადაც თქმულია. Neque nubent ოდითგანავე
„მაშინ გაიგებ რათ ვაზროვნებ მე აგრე რიგად.
- 139 „ახლა იდინე. მე არ მინდა რომ დააყოვნო,
„შენი დარჩენით ხელს შეუშლი გოდებას ჩემსას,
„რომლის წყალობით ის მწიფდება, რასაც ამბობდი.
- 142 „საიქიოში ძმისწული მყავს მე ალაჯია,
„სათხო გულისა, თუ მერმისში ჩვენი ოჯახი
„სიავეს რამეს მას არ შეპყრის და არ წაახდენს.
- 145 „მარტო ისა მყავს დარჩენილი იმ ქვეყანაზე.“

ჰეზა მელცე

უძლიერესსა ნებისყოფას ებრძვის ამაოდ
სუსტისა ნება ამიტომაც დავუთმე მეცა,
ღრუბელი წყლიდან ამოვიღე გაუკლენთელი,

- 4 გზას გავუღდექი და ოსტატიც მიჰყვა არეებს
ფლატისა გასწვრივ დარჩენილებს, ვიარეთ ასე,
როგორც ქონგურის გაყოლებით გზად მიმავალნი.
- 7 მერმე სულელები, ვისაც თვალით სდიოდა წვეთად
ის ბოროტება, რაც ამ სოფელს უქადის წარღვნას.
მოუახლოვდნენ გადამიდან კიდეც ფლატისას.
- 10 წყეტლიმც იყავ. ძველო გველო, უკუნისამდე
ტყიურთა შორის სხვაზე მეტის წარმტაცებელო,
სიხარბეს შენსას აღარ უღვეს რაიმე ზღვარი.
- 13 ცაო მაღალო, რომლის ბრუნვა. როგორც ფიქრობენ
ამ სააქაოს წესწყობაზე ახდენს გავლენას.
როლის-ლა მოვა ვინც ამ ტყიურს განღვენის ჩვენგან?
- 16 მცირე ნაბიჯით მივხობავდით, წინ მივდიოდით,
მე კი აჩრდილვებს შევსცქეროდი და მომესმოდა
როგორ სტიროდნენ და მოსთქვამდნენ საწყალობელად.
- 19 უცებ მომესმა „ო, მარიავ, ტკბილზე უტკბესო“,
წამოიძახა სულთაგანმა ერთმა კვილით,
როგორც სჩვევია ასეთი რამ ქალს მელოვინეს.
- 22 მანვე განაგრძო: „როგორ მწირად ცხოვრობდი შენა,
„რასაც ამოწმებს ის საფარი, სადაც ოდესღაც
„წმინდა ნაყოფი დაგებადა მუცლისა შენის.“
- 25 შემდეგ ეს მესმა: „ფაბრიციუს კეთილშობილო,
„შენ სიღარიბე და სიჭველე არჩიე ერთხელ
„სიმდიდრეს ფრიადს და ცოდვების მოკიდებასა.“
- 28 სიტყვანი ესე მე იმ ზომად მესიამოვნა,
დავწინაურდი რათა მეყო იგი საცნაურ,
ვინაც ამ სიტყვებს წარმოსთქვამდა ჩემ გასაგონად;
- 31 მანვე სიუხვე მოიგონა, რომელსაც ერთხელ
წმინდა ნიკოლოზ ქალიშვილებს აღმოუჩენდა,
სიჭველის გზაზე წარემართნა რათა ისინი.
- 34 მივმართე: „სულო, ვინც მეტყველებ ესოდენ ქველად,
„აწ განმიცხადე ვინ იყავი იმ ცხოვრებაში.
„ან რად ღალადებ სიტყვას ეგზომ მოსაწინარსა?

- 37 „სიტყვანი შენნი უშედეგოდ არ ჩაივლიან.
 „როს მივბრუნდები მოკლე გზისა მოსათავეებლად
 „იმ ცხოვრებაში, რაც ესწრაფვის თავის აღსასრულს.
- 40 მომიგო: „გამცნობ არა შვეების მოსახვეჭელად,
 „არამედ იმა სათნოების გამოისობით
 „რომელიც ბრწყინავს შენში, ვიდრე სიკვდილს ეწევი.
- 43 „ვარ ფესვთაგანი შხამიანი რამე მცენარის,
 „რამაც იმდენად დააბნელა საქრისტიანო,
 „რომ საეჭვოა მისგან თესლის კეთილის ხილვა.
- 46 „უკეთუ დუე, ლილი, გენტი, და თავათ ბრძუგე
 „შეერთდებიან, მას უთუოდ განიკითხავენ,
 „და მეც ამას ვთხოვ მოსამართლეს ყოველთა არსთა.
- 49 „იმ ცხოვრებაში ჰუგო კაპეტს მე მიწოდებდნენ,
 „ჩემგან წარმოდგენენ საფრანგეთის გვირგვინოსანნი,
 „ყველანი ვისაც ლუა ერქვა ან და ფილიპე.
- 52 „მე პარიზელი ყასბის შვილი ვიყავი თავათ,
 „როს გადაეგნენ ნაშიერნი ძველთა მეფეთა,
 „ერთი-ღა დაჩჩა შეფარვული უბირი ჩოხათ.
- 55 „მაშინ აღვირნი მოვიმართე ხელისუფლების,
 „მეცხვე სამეფოს მოვექეცი მე სათავეში,
 „შემოვიკრიბე მეგობარნი, თანამებრძოლნი;
- 58 „ხოლო გვირგვინი სამეფოსი დაქვრივებული
 „ქეს მივკეთებენ გამარჯვებით გულმოცემულმა
 „და ამ შვილიდან წარმოიშვნენ შემდეგ მეფენი.
- 61 „ვიდრე მზითევმა მონაგარმა პროვანსის მხრიდან
 „ჩემთა ნაშიერთ არ წარსტაცა სინდისი სრულად,
 „უმნიშვნელონი იყვნენ თუმცა გულით კეთილნი;
- 64 „მაგრამ როგორც კი სიკრუით და ძალმომრეობით
 „დაიწყეს ძარცვა და საზღვართა გაფართოება,
 „აიღეს პონტი, ნორმანდია და ბისკაია.
- 67 „კარლოს მძინარე იტალიას დაესხა თავსა
 „და კონრადინი შეეწირა ლაშქრობას მისას,
 „სამაგიეროდ ააგზავნა მან ცაში თომა.

- 70 „ვხედავ წინასწარ შორს არაა ისეთი დროცა,
 „როცა სხვა კარლოს საფრანგეთით წარმოგზავნილი
 „ამცნობს ქვეყანას თავისთავს და თავისიანებს;
- 73 „უიარაღოდ გაილაშქრებს, შუბის ამარად
 „იუღას მსგავსად, მაგრამ ისე მოიხმარს შუბსა,
 „რომ ფლორენციას გამოშინავს და გამოფატრავს.
- 76 „იგი მოიხვეჭს მიწის ნაცვლად იმოდენ სირცხვილს,
 „რამდენიც მცირე ეჩვენება დანაშაული.
 „მეორეც უკვე ტყვეობიდან მობრუნებული
- 79 „საკუთარ ასულს თვით გაიყვანს ტყვეთა ბაზარზე,
 „როგორც სჩვევიათ მეკობრეებს ქალით ვაჭრობა.
 „ო, ანგარებავ, სხვას რას მოგვწევ შენ უარესსა;
- 82 „ჩემი ჯილაგი იმ ზომაზე დააძაბუნე,
 „ისე მონურად დაგიგეშავს, დაგმონებია,
 „რომ საკუთარი ხორცი თვითვე შესძაგებია.
- 85 „და რომ წარსული უბედობაც მცირე გვეჩვენოს,
 „ვეგრძნობ. რომ ალაგნას მიეჭრება თეთრი შროშანი
 „და მის მესაყრდეს შეიპყრობენ უეჭველია;
- 88 „ვიცი მაცხოვარს ხელმეორედ შეგვიგინებენ
 „და განახლდება ისევ ძმრისა და გესლის გემო,
 „ორ ყაჩაღს შორის მოუხდება უფალს სიკვდილი.
- 91 „ვხედავ წინასწარ მომავალსა სასტიკ პილატეს
 „და შეიჭრება ანგარებით აღვსილი იგი
 „უფლის ტაძარში უუფლებოდ და უკითხავად,
- 94 „ჰოჲ, უფალო, როს მეღირსოს შვების მოხვეჭა,
 „როდის ვიხილო მართებულ შურისა გება.
 „ცეცხლებრ ელავდეს რისხვა შენი გარდაუვალი.
- 97 „ის, რაც მე წარვთქვი უხრწნელისა ქალწულის გამო,
 „რამაც შენც ჩემსკენ მოგახედა წყალობის თვალით,
 „რათა მცირედი განმარტება მიგელო ჩემგან.
- 100 „ეს ყოველივე ჩვენი ლოცვის არის საგანი.
 „ასეა სანამ დღე გრძელდება; მაგრამ როდესაც
 „დამე ეშვება ჩვენ სხვარიგად ავმეტყველებით.

- 103 „ვიგონებთ მაშინ პიგმალიონს, ვერაგს, მუხანათს,
„ანგარებისგან ალტყინებულს და გაცოფებულს,
„ვინაც ოქროსთვის მამის კვლასაც არ დაერიდა.
- 106 „ძუნწი მიდასის სილატაკეს და სიბედშავეს,
„მის გაუმადლარ სურვილებს შიშიმე შედეგებს,
„რაც სასაცილო გახდა შემდეგ თაობათათვის.
- 109 „შემდეგ ამისა, მოვიგონებთ ჩვენ რეგვენ აქანს,
„ვინც ისრაელებს დაუმალა ნაალაფარი;
„აქაც აწვალებს მას ნავესი სასტიკი რისხვა.
- 112 „ვამხელთ საპფირას და მეუღლეს მისას აგრეთვე,
„ვაქებთ იმ ფლოქვებს. ვინც ჩაქოლეს პოლიოდორი,
„მთის გარეშემო ბინადარნი ჰკიცხავენ ერთხმად,
- 115 „პოლიდორისა მუხანათ მკვლელს, ავ პოლიმნესტორს.
„შემდეგ ჩვენ ვყვირით დაჟინებით: „გვაუწყე კრასუს
„შენ ოქროს გემო, უეჭველად გეცოდინება.“
- 118 „ზოგი ყიყინებს, ზოგი ამბობს ამას ჩურჩულით,
„იმის მიხედვით თუ ვინ როგორ ალტყინებულა,
„ხან ნელა დავალთ, ხანაც დავძრწით გამაღებული;
- 121 „კეთილ საქმეთაც მოვიგონებთ ხანდახან დღისით,
„მაგრამ დღეს მარტო ჩემი გესმათ თქვენ ლაღადისი.
„რადგან სხვას არვის ნდომებია ხმის ამოღება,“
- 124 უკვე ამ აჩრდილს გავეყარეთ და შევეცადეთ,
გზისა სიძნელე დაგვეძლია და სვლა განგვეგრძო,
როგორც კი ძალი საამისო შეგვეწევდა ჩვენა.
- 127 როცა ვიგრძენი მე მეწყერის მაგვარი ტოკვა,
„შეირყა მთა და მთელს სხეულში ვიგრძენი ჟრჟოლა,
ვით სიკვდილის პირს მიგდებულმა მთრთოლვარე კაცმა
- 130 და ჭეშმარიტად არ ტოკავდა ასე დელოსი,
როცა ლატონა მასზე ბუდეს განიმზადებდა,
რათა ცის თვალნი წარმოეშვა ამ ქვეყანაზე.
- 133 შემდეგ ამისა ყოველი მხრით ატყდა ჩოჩქოლი,
იმდენად მძაფრი, რომ ოსტატმა მე მომაშურა,
მითხრა: „ნუ კრთიხარ სანამ გიწევ წინამძღოლობას;“

- 136 ხოლო ისინი დადადებდნენ: „Gloria in Excelsis Deo!“
რამდენადაც მე გავარჩიე მათი სიტყვები
და ჩვენც ვიდექით არ ვიცოდით რა გვემოქმედნა,
- 139 როგორც კი მწყემსი ვინც პირველად ეს მოისმინა,
ვიდრემდის რყევა და გალობა არ შეწყდა სრულად.
მერმე მივყევით ისევ წმინდა გზას წინ მდებარეს,
- 142 თანაც ვზვერავდით გარს მოჯარულ სულთა აჩრდილებს,
რომელნიც ისევ ქვითინებდნენ ჩვეულებრივად.
ასეთის ძალით მე არასდროს დამძვერებია
- 145 გაუგებრობა თუ ხსოვნა აქ მე არ მლაღატობს,
როგორც იმ წუთში, როს გონებას აზვავებულსა
სურდა შეეცნო მეყვსეულად თუ რა ხდებოდა
- 148 ჩვენს გარშემო ამ საშინელ ალიაქოთში,
რადგან ვერც ოსტატს შევეკითხე დაფიქრებულმა,
ვერც მე გავართვი განაგონს და შენიშნულს თავი;
- 151 ასე ვიდოდი ფერგამკრთალი. ფიქრში წასული.

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ე ე რ თ ე

- წყურვილი მქონდა ბუნებრივი და საშინელი,
რის მოკვლა მხოლოდ წყალს შეეძლო, რომელიც სთხოვა
სამართელმა დედაკაცმა ოდესღაც მგზავრსა;
- 4 თან ვიჩქაროდი. მივყვებოდი ნაბიჯით ოსტატს
ვიწრო. დაკლავნილ ბილიკებით აღმამავალნი
მწუხარე გულით შევცქეროდი სულთა განკითხვას.
- 7 როგორ ჰგავს ესე ლუკას ნათხრობს საღვთო წერილში,
ორ მგზავრს რომ შეხვდა გზად მიმავალთ იესო ქრისტე
როდესაც იგი საფლავიდან ამოდიოდა.
- 10 აჰა, აჩრდილი შეგვეფეთა და გამოგვიდგა,
აკვირდებოდა თავის ფერხთით მოკეცილ ლანდებს;
ჩვენ ეს შევნიშნეთ, როცა სული ალაპარაკდა,
- 13 გვითხრა: „უფალმა მოგივლინოთ, ძმანო, მშვიდობა“.
მყის მივუბრუნდი და ოსტატმა ვირგილიუსმა
სამაგიეროდ უპასუხა როგორც წესია.

- 16 რქვა: „ნეტარ სულთა დიდ კრებულში აღუშფოთებლად
„შენ განგაწესოს იმ სამჯავრომ, რომელმაც მენა
„სამარადუამოდ გამაძევა და გამომრიცა.“
- 19 „რაო? სიქვა სულმა, განაგრძობდა თანაც სიარულს,
„უკეთუ ზენამ აღგიკვეთათ ცად განწესება,
„ვინ მიგიძლოდათ ამ კიბეზე ზეაღმომავალთ?“
- 22 და ბრძენმა ჩემმა მიუთითა ჩემს შუბლზე ნიშნებს,
მახვილის წვეტიან ანგელოსის მიერ დახატულს,
„გაიგებ რომ მას ნეტართ შორის ეკუთვნის ბინა
- 25 „ვიდრე დამრთველი დღე ნიადაგ ყოველ სულისთვის,
„მისთვის განკვეთილ მაქოს ძაფებს კიდევ იზოგავს,
„რაც კლოტოს მიერ თავიდანვე მიჩენილია,
- 28 „მისი სულიცა, შენისა და ჩემის დობილი,
„ზემოასვლისას ვერ შესძლებდა ჩემთან სიარულს.
„რადგან ჩვენსავით მას არ უჭრის ამ მხარეს თვალი.
- 31 „მე წარმომგზავნეს ჯოჯოხეთის ბნელი ხახიდან,
„აქ გზას ვუჩვენებ, მერმისშიაც მე ვუწინამძღვრებ,
„ვიდრემდის ცოდნა ჩემი მისთვის საკმარისია.
- 34 „ახლა მაუწყე თუ რამ შესძრა ძირი ამ მთისა
„და მის ფერდობზე ზღვისკიდემდის ირგვლივ დამსხდარნი
„სულნი ერთბაშად აჩოჩქოლდნენ და ახმაურდნენ“?
- 37 შეკითხვა იგი ჩემს გულისხმას დაემთხვა ზუსტად
და გულთმისნურად გამოხატა სურვილი ჩემი
და გულის ნადებს უსალბუნა. მიუგო სულმა:
- 40 „ამ მთასა წმინდას ვერ შეარყევს ძალა სხვაგვარი
„თუ არ უფლისა ნებისყოფით გამომავალი,
„სხვა ზეგავლენა ვერ მისწვდება აქაურობას;
- 43 „ამ მთის ბუნებას ველარ სწვდება რაიმე შფოთი,
„რადგან ვერც წვიმა, ველარც სეტყვა და ველარც თოვლი,
„ვერცა მერეხი, რთვილი, ჭირხლი და დილის ცვარი,
- 46 „ამ მიდამოში არ შეგხვდებათ როგორც კი თხემის
„ფერდობის სამსავე საფეხურსა ვამოსცილდებით.
„სხვა ცვლილებანიც უცნობია შემოგარენში,

- 49 „ვერც წვიმის ღრუბელს დაინახავთ, ვერც მსუბუქ ნინევს
 „და ველარც ეღვას და ვერც ასულს ტაუმანტესას,
 „რაც საიქიოს ასე ხშირად გეზს იცვლის ხოლმე.
- 52 „არც მშრალი ორთქლი გამოსცდება იმ სამ საფეხურს,
 „რომელიც წელან მე ვახსენე ჩემს ნაუბარში,
 „რაზედაც პეტრეს მესაყდრემან დაადო ტერფი.
- 55 „იქ, ქვევით ხდება მიწისძვრები ქამგამოშვებით,
 „მაგრამ აქ ქარებს ჩამალულებს მიწის საშოში,
 „არც ვიცი რატომ, ეს მთა ჯერ არ შეურყევიათ.
- 58 „მთა შეტოვდება, როცა სული ვინმესი იგრძნობს
 „ერთგვარ განწმენდას და ისწრაფვის ჩქარი ნაბიჯით,
 „ზეალსავლისკენ და ძახილიც აპყვება აღმა;
- 61 „ხოლო სიწმიდეს აქ თან ახლავს მტკიცე სურვილი,
 „თავისუფლებას ანაცვალოს სავანე თვისი,
 „და ეს ანიჭებს აღმაფრენას მაშინ იმ სულსაც.
- 64 „გარნა თუ წინად არა ჰქონდა მას ეს წადილი,
 „მაგრამ ზენარის ნება იყო უცილობელი,
 „ტანჯვა ეგემნა შეცოდების სამაგიეროდ.
- 67 „მეც ვიტანჯები აქ ხუთას წელს, თუ უფრო მეტ ხანს,
 „და მხოლოდ ახლა საცნაურ ვყავ და მოვისურვე
 „მე უკეთესი სამყოფელი, სულის სავანე.
- 70 „მიტომაც იგრძენ მიწის რყევა და სათნო სულნი
 „მთელს ამ ბექობზე ლაღადებდნენ საგალობელსა,
 „უსმინოს ღმერთმა აღამაღლოს ისინიც ცათა“.
- 73 ასე იტყოდა და თქმა მიმძიმს როგორ ვხარობდი,
 რადგან წყურვილის მოკვლა უფრო საამურია,
 რაც უფრო მეტად ენატრება ხორციელს წყალი.
- 76 და ჰრქვა ოსტატმა: „ახლა ვხედავ როგორის ბადით
 „შეპყრობილი ხართ, ან თუ როგორ თავისუფლდებით,
 „ან მთა რად ტოკავს და აჩრდილნიც რისთვის ხარობენ;
- 79 „ახლა კი მარქვი, ვინ იყავი იმ ცხოვრებაში,
 „ასე ხანგრძლივად რად მოვიხდა აქ დაყოვნება?
 „დე, ნაუბარმა შენმან მამცნოს ეს ყოველივე.“

- 82 „იმ დროს, როდესაც ქველი ტიტუს ღვთის შემწეობით
„სამაგიეროს მიაგებდა იერუსალიმს,
„იუდას მიერ გაყიდული სისხლისა გამო,
- 85 „მქონდა სახელი“, უპასუხა ოსტატს აჩრდილმა,
„სხვათა სახელზე უფრო მეტად პატივდებული,
„მაგრამ ჯერ კიდევ ვითვლებოდი ურწმუნოთ შორის.
- 88 „სიტყვათა ჩემთა სურნელება ათრობდა მსმენელს,
„მიტომაც რომმა შემითვისა და ტულუზელსა
„შუბლი შემიმკო თავის მგოსანს დაფნის გვირგვინით.
- 91 „საიქიოში მიწოდებენ ახლაც სტაციუსს.
„მე ვუმღეროდი ქალაქ თებეს, დიად აქილევს,
„მაგრამ დავეცი იმ მეორე ტვირთის წყალობით.
- 94 „აღფრთოვანება ჩამინერგა მგზნებარე ცეცხლმა,
„რამაც აღმანთო ღვთაებრივი აღტკინებითა
„და ჩემს გარეშე ათასებსაც შემოგზნებია,
- 97 „აქა ვგულისხმობ ენეიდას, ის იყო ჩემის
„პოეზიისა ტკილი დედა, ჩემი აღმზრდელი,
„მე ხომ უმისოდ ვერ შევქმნიდი დრამმის საფასურს.
- 100 „და იმისათვის რომ მეცხოვრა, როცა ვირგილი
„იმ ქვეყნად იყო. აქ დაგყოფდი კიდევ ერთ წელსა,
„ამ ტყვეობიდან გასვლის ვადას გადავაცდენდი.“
- 103 ვირგილიუსი ამ სიტყვებმა შემოაბრუნეს;
პირმოკუმულმა მამცნო ასე: შენც იყუჩეო,
ნება ხომ სურვილს მუდამ როდი ემორჩილება;
- 106 ცრემლი და ღიმი ისე ახლოს თან მოჰყვებიან
გულის აღზნებას მათ აღმძვრელსა და გამომწვეველს,
ისინი ნებას არ მისდევენ გულმართალისას,
- 109 მე გაუღიმე, როგორც კაცმა წამისმყოფელმა,
მაგრამ აჩრდილი მყის თვალებში შემომჩაჩერდა,
სადაც გრძნობები უფრო ნათლად ისახებიან.
- 112 „მწადის კეთილად შეასრულო ეს გზა დიადი,“
მიოხრა, „მაუწყე შენ სახეზე რად გაიღვავა
„ამ წუთში ღიმმა, როგორც მშვიდმა ელვათაქრომამ?“

- 115 და აჰა, ვდგავარ როგორც კაცი შეჭირვებული:
ერთი მოითხოვს ჩემგან ღუმბილს, მეორე თქმასა,
აქ მეყვსეულად შევყოყმანდი და დავიკვნესე.
- 118 მიმიხვდა ბრძენი და მიბრძანა: „ნუ გეშინისო.
„სჯობს განუმარტო და აუწყო მას ყოველივე,
„რისი გაგება ასე სწადის შენ წინ მდგომარეს“.
- 121 მაშინ მე ვარქვი: „ეგებ ღიმმა შენ გაგაოცა
„ო, ძველო სულო, მაგრამ ჩემი საწადელია,
„რომ უფრო მეტად აწ გაოცდე და გაიკვირო
- 124 „იგი ვინც თვალთა, მიმართებას ჩემთა ანიჭებს,
„არის ვირგილი, რომლისგანაც შენ გისწავლია
„ღმერთებისა და კაცთა საქმის ლექსით შექება.
- 127 „თუ ჩემი ღიმის გამომწვევი სხვა რამ გეგონა,
„დასთმე ეგ აზრი და მერწმუნე მე მართალი ვარ
„და მის მიზეზი შენს სიტყვებში საძებარია.
- 130 და სული იგი დაუვარდა ფერხითთ ჩემს ოსტატს,
სურდა ეკოცნა, მაგრამ ბრძენმა მიუგო: „ძმაო,
„ნუ შერები ამას, რადგანაც ვართ მხოლოდ-და ლანდნი“
- 133 და აღსდგა იგი: „ახლა ხედავ იმ დიდ სიყვარულს,
„რომელიც ჩემში თავიდანვე შენ აღგივზნია,
„ასე რომ სულ მთლად დამავიწყდა ლანდი რომ გაეხდი;
- 136 „თავათაც ლანდნი სხეულებად მეჩვენა ლანდსა“.

ჰეგა ოცდამეორე

ჩვენს უკან დარჩა ანგელოსი იგი უფლისა
ვინაც მეექვსე გარსისაკენ წინ მიგვიძღოდა,
მახვილის წვერით ვინც წაშალა ჩემს შუბლზე დამლა;

- 4 ხოლო ისინი ვინც შეფრფენდნენ მართლივ განკითხვას,
გალობდნენ მწყობრად „ნეტარ იყვნეს“-ს ხმა შეწყობილად,
მაგრამ შესწევითეს როცა წარსთქვეს სიტყვა „მწყურვალნი.“
- 7 მეც უფრო მარდად, ვიდრე სხვაგან, სხვა ჯურღმულებში
დავწინაურდი მუხლის ძალის დაუძაბავად
და მეყვსეულად მივყევ სულებს აღმაჰიმაკალთ.

- 10 მაშინ ვირგილიმ დასძრა სიტყვა, სთქვა: „სიყვარული,
„სიტყველისაგან მომდინარე აღანთებს სხვასაც,
„როდესაც ალი თვალსაჩინო გახდება მისი
- 13 „იმ ხნიდან, როცა ჩამოვიდა ჩვენს შორის ლანდი
„იუვენალის ჯოჯოხეთის შემოგარენში,
„რამაც მე მამცნო ეგზომ ღიღი თავაზი შენი
- 16 „და მეც ისეთი სასოება ვიგრძენ შენდამი,
„როგორიც არვის შეუგრძენია მოყვასის მიმართ,
„მიტომც მსუბუქი მეჩვენება ეს საფეხურნი.
- 19 „მარქვი, თანაც გთხოვ მომიტევეო შენსა მეგობარს,
„უკეთუ ოდნავ კადნიერი გეჩვენოს ეს თქმა,
„და მეგობრულად მესაუბრე ამიერიდან;
- 22 „მამცნე რარიგად დაეტია შენში სიძუნწე
„იმ ღიღი სიბრძნის სიახლოეს, რომელმაც შენა
„გამუდმებული შრომისაგან აგივსო გული.“
- 25 ასე ნათხრობმა ჯერ ღიმილი მოჰგვარეს მცირე,
„შემდეგ ამისა ეუბნება ვირგილს სტაციუსი:
„შენი ნათქვამი სიყვარულის მაცნეა ჩემთვის;
- 28 „ეს მართალია, რომ მომხდარა ასეთი რამეც,
„იჭვენულობას ხშირად იწვევს საბაბი მცთარო,
„როს დედააზრი ჭეშმარიტი შეფარვულია:
- 31 „ამ შეკითხვიდან გამოირკვა, რომ შენ გგონია,
„თიქოს მე ძუნწი ვყოფილიყავ იმ ცხოვრებაში,
„გარსის მიხედვით, რომელშიაც ვიმყოფებოდი.
- 34 „აწ ეს იცოდე. შორს ვიყავი განუსაზღვრელად
„მე სიძუნწისგან და სტანჯავდნენ ათასთვეობით
„ამ ცოდვისათვის დამნაშავე სულებს აქ, ქვემოლ.
- 37 „და მეც ოდესღაც გულისყური რომ არ გამეწვრთნა,
„და არ შემეგნო ის ადგილი, სადაც ამბობდი:
„ადამიანის ბუნებაზე გულამრეზილი:
- 40 „როგორ ახელებ, სიყვარულს ყვეთელ ლითონის
„შენ მომაკვდავთა გაუმადლარ ვნებათა ღელვას,“
„არ ამცდებოდა წამებანი ჯოჯოხეთისა.

- 43 „მაშინ შევიცან, რომ ზედმეტი ხელგაშლილობაც
„ამაო არის და ამრიგად მოვინანიე.
„როგორც ეს ცოდვა, ისე ცოდვა მრავალნაირი.
- 46 „ჰოე, რამდენი წამოდგება თავგაპარსული.
„რადგანაც დროზე ველარ მიხვდნენ მონანიებას
„იმ ცხოვრებაში, ან სიკვდილის მძიმე წუთებში.
- 49 „ესეც იცოდე, ყოველ ცოდვის მოპირდაპირე
„სხვაგვარი ცოდვაც ბუნებითვე პირუკმოდ ქმნილი,
„თანაბარ სასჯელს და განკითხვას უნდა ელოდეს.
- 52 „და აქ დავყოვნდი უნებლიედ იმ სულთა შორის,
„ვინაც სიძუნწის ვნებისათვის განკითხულ იქმნენ,
„მე აქ პირუკმო ცოდვისათვის მერგო განწმენდა.“
- 55 „შენ უმდეროდი სასტიკ ბრძოლებს, რომელთაც მძიმე,
„ორმაგი დარდი მიანიჭეს ბედშავ იოკატს.“
სთქვა ბუკოლიურ შაირების ბრძენმა მგოსანმა
- 58 „სად შენთან ერთად კლიოს ხელიც სიმს ეხებოდა.
„არ სჩანს, რომ იმ დროს შენ გქონოდეს ისეთი რწმენა,
„რომლის უმისოდ ვერ მოიხვეჭს კაცი სიქველეს.
- 61 „მაშ რა სინათლე, ან მნათობი იყო რომელი,
„რამაც სიბნელე შემოგფანტა და გაიძულა
„ქველსა მეთევზეს მიჰყოლოდა აფრები შენი?“
- 64 მან უპასუხა: „შენ მაჩვენე გზა მე პირველად
„პარნასისაკენ და წყურვილიც იქ მოვიკალი,
„შემდეგ ამისა, მაზიარე უფლის სიქველეს.
- 67 „შენ მიემსგავსე იმას. ვინაც მრუმე ღამეში
„მიდის და მიაქვს თავის უკან სინათლის ჭალი,
„თავათ არ ხმარობს, ხოლო სხვებს კი უნათებს გზასა.
- 70 „როცა ამბობდი: ახლდებაო თვით საუკუნო,
„ახალი სჯული მოჰყვებაო კაცთ პირველ ჰასაკს,
„ახალი მოდგმა დაეშვაო უკვე ზეციდან.
- 73 „ეს შენ მაქციე მე პოეტად და ქრისტიანად,
„მაგრამ თვალნათლივ რომ გავხადო ჩემი ნათქვამი,
„მე ხელს შევახებ და ფერადით შევკმოსავ ყოველს.

- 76 „უკვე ქვეყანა აღესილიყო კიდიოტიდემდე
„ახალი რწმენით და ახალი სარწმუნოებით,
„მარადიული საუფლოვს მოციქულებით
- 79 „და თქმანი შენნი, რომელნიც მე ვახსენე ზემოდ,
„პარმონიულად შეეხამა მათ ქადაგებას:
„მეც მივეჩვიე მათ საუბრებს და სწავლას მათსა.
- 82 „მამინ შევიცან მე სიწმინდე მათი უზადო
„და როს მათ დევნა დაუწესა დომიციანმა
„გოდებას მათსას ჩემი ცრემლიც ზედ ერთგებოდა.
- 85 „ასე, ვიდრემდის იმ სოფელში დაეყოვნებოდი,
„მე მათ ვშველოდი და მართალმა მათმა ცხოვრებამ
„მე მიმაჩვია სხვა რჯულისთვის მემზირა ზიზლით.
- 88 „ვიდრემდის ბერძნებს მივყვებოდი თებაჲს წყლებთან,
„ჩემის ლექსებით შევაქებდი. მე მოვინათლე
„და დაფარულად ვეწეოდი ქრისტეანობას,
- 91 „თუმც გარეგნულად წარმართობით მომქონდა თავი;
„გულგრილობისთვის დავისაჯე მეოთხე გარსში,
„ოთხ საუკუნეს უგზო-უკვლოდ დაეყიადობდი;
- 94 „ახლა შენ, ვინაც ჩამოხადე აწ საფარველი
„ჩემს შეგნებაში იმ სიკეთეს, რაც მე ვაუწყე.
„ჩვენ კიდევ დრო გვაქვს დარჩენილი ზეასვლისათვის.
- 97 „მარქვი რა იქნა ჩვენი ძველი, ქველი ტერენცი,
„ცეცილი, პლავტი და ფერონი სადღა არიან?
„განკითხულ იქმნენ? ან ვიცოდე რომელ ერთ გარსში?“
- 100 „ისინი, პერსი, მე მათ შორის და სხვა მრავალი,
„უთხრა მეგზურმა, იმ ბერძენთან აწ ვიმყოფებით,
„ვისაც მუზებმა მისცეს საზრდო ყველაზე ადრე;
- 103 „ბნელი დილეგის პირველ გარსში გამოკეტილნი,
„ჩვენ აქ ვსაუბრობთ იმ მთისათვის, რომელიც არის
„დედამძუძეთა ჩვენთა მუდმივ სამყოფელადა.
- 106 „იქ არის ჩვენთან ევრიბიდე და ანტიფონე,
„სიმონიდე და აგათონე და სხვა ბერძნები.
„რომელთა შუბლი შემკული აქვთ დაფნის გვირგვინით.

- 109 „შენი გმირებიც იქ არიან, თუნდ ანტიგონე,
გინდ დეიფილე, გინდ არგია, გინა ისმენა
კვლავინდებურად გულმწუხარე. ცრემლით აღვსილი.
- 112 „მასაც იქ ნახავ, ვინც უჩვენა ლანგიის წყალი.
„ტირეზიას ქალს და ფეტილას ასულს მწყაზარსა,
„დეილამია თავის დებით გარს შემორტყმული,“
- 115 ორნივ დადუმდნენ ამ ადგილზე ანაზდეულად,
მიმოიხედეს, მოიხილეს შემოგარენი,
არ სჩანდა ირგვლივ ვალავანი, არც რამ ბექობი.
- 118 დღის მოახლენი, ბარე ოთხნი ჩამორჩნენ უკან,
ახლა მებუთე შემოაჯდა კოფოზე მზის ეტლს,
ცეცხლებრ მგზებარე ზეცისაკენ მიმართა იგი.
- 121 და სთქვა ოსტატმა: „მე მგონია ასე აჯობებს:
„მარჯვენა მხარი უფსკრულისკენ რომ მივაქციოთ
„და ამნაირად მოვუაროთ ამ მთისა ზეთავს.“
- 124 ამგვარად რჩევა გადაგვექცა გზის მაჩვენებლად
და იმ ღირსეულ სულის მიერ არჩეულ გზასა
ჩვენ დავადექით უტოქმანოდ და უღრტვინველად,
- 127 ორნივ წინ იყვნენ და მე კიდევ მათ მივყვებოდი.
ვიღოდი მარტო, ყურს ვუვდებდი საუბარს მათსას
პოეზიისა მნიშვნელობის გამო დაწყებულს.
- 130 მაგრამ სულ მალე მათ შესწყვიტეს ტბილისიტყვაობა,
შუაგულ გზაზე ხე ვიპოვნეთ გასაოცარი,
ტბილი ნაყოფი აქვნდა ამ ხეს სურნელოვანი;
- 133 როგორაც ნაძვი ვიწროვდება კენწეროსაკენ,
ასევე ეს ზეც ძირისაკენ ვიწროვდებოდა,
რათა ვერავინ ასულიყო მასზე იოლად;
- 136 სწორედ იმ მზარეს, საითკენაც გზა იხშობოდა,
ნათელი წყარო ჩამოჰქუხდა მაღალ ფლატედან
და ეფრქვეოდა გარეშემო მოწოლილ მწვანეს.
- 139 ორივ მგოსანი ხეს მიადგა ვაკვირვებული,
მწვანის წილში ხმა გაისმა სრულად უცნობი.
„თქვენ ამ საზრდოსი მონატრული გახდებით ერთხელ...“

- 142 შემდეგ ამისა: „მეტს ფიქრობდა დედა ღვთისა
„ქორწილს სისავსე და სიუხვე არ დაკლებოდა,
„ვიდრე თვის ბაგის ამ მეტყველის შესახებ ზრუნავს.
- 145 „და კმაყოფილნი იყვნენ ძველად რომის ასულნიც
„მარტოკა წყლის სმით, დანიელმა უარყო ჭამა
„და მოიხვეჭა მარხულობით სიბრძნე დიადი.
- 148 „ოქროსებრ ბრწყინავს საუკუნე უპირველესი;
„რკოს სიტკბოება ეს შიმშილმა მიაგო ერთხელ,
„ხოლო წყურვილმა ამბროზიად აქცია წყარო;
- 151 „მკალს და გოლეულს სჭამდა ერთ დროს ნათლისმცემელი,
„ასე სცხოვრობდა უდაბნოში გადახვეწილი,
„მიტომაც დიდად გახმიანდა მისი სახელი,
- 154 „როგორც გვასწავლის აქ მოთხრობილს ალექსა ახალი.“

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ი ს ა მ ი

ვიდრემდის მზერა მიპყრობილი მქონდა მწევანისთვის
ისევე, როგორც ასეთი რამ სჩვევია ხოლმე,
ვისაც მარადქამს ფრინველებზე უჭირავს თვალი;

- 4 მომმართა მაშინ თვით მამაზე უძვირფასესმა:
„შვილო. აწ გემართებს ეს დრო ჩვენთვის განწესებული
„გამოვიყენოთ უფრო მეტის მომჭირნეობით.“
- 7 მე გამოვბრუნდი, ავუჩქარე მყისვე ნაბიჯებს,
ასე რომ ბრძენებს წინ მიმავალთ ვსდევდი კვალდაკვალ,
საუბრის მათის გაგონება მიწყობდა ხელსა;
- 10 უცებ მომესმა მე ქვითინით თქმული გალობა:
Labia mea domine და განაგონმა
მე აღმიტაცა, თანაგრძნობა მომიგვარა თანაც,
- 13 „ტკბილო მამაო. ვისი ხმაა, ეს რომ მოგვესმის?“
მე შევეკითხე და მომიგო მან: „აქ ლანდები
„ვალდებულობის გადაკვანძულ მარყუჟებს ხსნიან.“
- 16 როგორც ფიქრებში ღრმად წასული მოგზაურები,
გზაში შეხვედრილ უცნობ პირებს თვალს შეავლებენ,
ერთს შეხედავენ, შავრამ ნაბიჯს არ აუოვნებენ,

- 19 ასე ჩვენს უკან მიმავალი აჩქარებულად გულჩათხრობილი, მდუმარენი, ამაყნი სულნი წამოგვეწიენ, შემოგვხედეს და გაგვეცაღნენ.
- 22 ყოველ მათთაგანს თვალი ჰქონდა ჩაშავებული, სახე ფერმკრთალი, დაქანცული და დაცრეცილი, ასე რომ ტყავი ზედ ეკვროდა დაშრეტილ ჩონჩხებს.
- 25 არა მგონია ამნაირად ჩამომხმარიყოს თვით ერზახტონიც, როცა იგი შიმშილის შიმსა გამძაფრებულად განიცდიდა და იტანჯვოდა.
- 28 ფიქრში წასული მე ჩემსავე გულში ვამბობდი: ეს ის ხალხია, ვინც დაჰკარგა იერუსალიმ, როცა მარიამ საკუთარი შესჭამა შვილი,
- 31 თვალის უპენი ბეჭდებს ჰგვანდნენ, უთვალო ბეჭდებს, კაცის სახეზე ვინც გაარჩევს წარწერას იოიო-ს იგი ასო „იი“-ს სულ ადვილად შენიშნავს კიდეც.
- 34 ვინ იფიქრებდა (თუ წინასწარ არ განიცდიდა), რომ ნაყოფისა და სისველის ნელსურნელება ასე ძლიერად აღაგზნებდა შიმშილის გრძნობას.
- 37 მე უკვე ჩემს თავს გულჩათხრობით ვეკითხებოდი (რადგან ჯერ კიდევ არ ვიცოდი ამის მიზეზი), მათი სიგამხდრის, ნაქურცვენად გახდომის გამო,
- 40 უცებ ერთ-ერთმა ლანდთაგანმა მომაპყრო თვალი, შემომამშტერდა სრულად მზერად გადაქცეული და დაიყვირა: რა წყალობა მომენიჭაო!
- 43 მას ანაგობით მე ვერასდროს გამოვიცნობდი, მაგრამ მისმა ხმამ ყოველივე გამომიმყდავნა, რაც მის დაღრეჯილ სახეზედაც იხატებოდა.
- 46 ამ ნაპერწყლებმა უნებლიედ დაკვესეს ჩემში და აღადგინეს დარღვეული მისი არსება და შევიცანი მეყვესეულად ფორეზეს სახე.
- 49 „ნუ შეგაძრწუნოს შემოხედვამ მჰკნარ ნაქურცვენის,“
 (ან შემომჩივლა და განაგრძო: „ნურც კანის ჰკნობამ,
 „არც იმან, ტანი აგრე რიგად რომ დაჩიავდა;

- 52 „მართალი მითხარ შენს შესახებ, ან ის ორი სხვა
 „ვინღა არიან საოცარი მხლებელნი შენნი?
 „გემუდარები ამ ჩემს ნათქვამს შეეხმებანე.
- 55 „ეგ შენი სახე ერთხელ უკვე გამოვიტირე,
 „უკვე ნაკლები მწუხარება თუ იწვევს ცრემლებს.“
 და მე მივუთხე: „თუმცა აქაც ვხედავ დარღვეილს,
- 58 „ღვთის გულისათვის მამცნეთ აგრე რატომ გამხდარხართ?
 „სიტყვების წართქმას ნუ მაძალებთ გაოცებულსა,
 „ვერ ისაუბრებს ვინაც ზრუნვით აღვსილა უკვე.“
- 61 მანაც მომიგო: „მარადიულ თათბირის ძალით
 „ხესა და წყალსა და ჩვენს უკან დაშთენილს მიწას
 „აქ ეახლება ზენა ძალი, რამაც გამახშმო.
- 64 „და ეს სულელები ცრემლის ნთხევით აქ მომღერალნი,
 „რაკი იმ სოფელს სტომაქს მეტად ანებვირებდნენ,
 „შიმშილისა და წყურვილის გზით იწმინდებიან.
- 67 „ჭამა-სმის სურვილს უცნაურად გვიღვზიანებს
 „ნაყოფისა და წყლის შხეფისგან მოსული სუნი,
 „ეგ სუნი ფოთლებს ზედაპირზე ედება ხოლმე.
- 70 „განა თუ ერთგზის, მრავალგზისაც როცა დავდივართ,
 „ამ შარავზებზე გვიახლდება წამება ესე.
 „წამება-მეთქი? უნდა მეთქვა უთუოდ ლხენა,
- 73 „რადგანაც ნება ამ ხისადმი ლტოლვილებისა,
 „იგივე არის რამაც ქრისტეს წამოაცდინა:
 „ილი, ილიო“, როცა სისხლით გამოგვისყიდა,
- 76 და მე: „ფორეზე იმ დღის შემდეგ, რაც შენ გასცვალე
 „წუთისოფელი აქ უკეთეს ცხოვრებისათვის,
 „ნუთუ არაა ჯერ გასული წელი მეხუთე?
- 79 „თუ შეცოდების ძალი უკვე გამოგელია,
 „ვიდრე დადგება ჭეშმარიტად მოქცევის ჟამი,
 „რითაც უფალთან წილნაყარი გავხდებით ისევ;
- 82 „როგორ მოსულხარ შენ აქამდის, ასე მეგონა,
 „შევეყრებოდით ჩვენ ურთიერთს იქ სადმე ქვევით.
 „სადაც დროს დათქმულს აღადგენენ ისევე დროით.“

- 85 მან კი მომიგო: „ამ ხანმოკლე დროის მანძილზე
 „ტკბილი ტანჯვისა ნექტარის სმას აქ რომ ველირსე,
 „ეს ჩემი ნელლას ცხელი ცრემლის ნაყოფი არის.
- 88 „გულწრფელი ლოცვით და მხურვალე ვედრების ძალით
 „მანვე მომსწყვიტა ფლასით მოსილ ქენჯნის სამყაროს
 „და მეც სხვა გარსნი ამიტომაც დავაგდე უკვე.
- 91 „ღმერთს ებრალება, უყვარს იგი და ეს მით უფრო,
 „რომ ჩემი ქერივი, საყვარელი ჩემთვის არსება,
 „მარტოკა არის და სიჭველის მომქმედი თანაც.
- 94 „და სარდინიის ბარბაჯია უფრო ნაკლებად,
 „უტიფარია ქალთა მიმართ, ვიდრე ის მხარე,
 „სადაც დავტოვე საყვარელი ჩემი შეუღლე;
- 97 „ძვირფასო ძმაო, სხვა რა ვითხრა მე ამის მეტი?
 „მე უკვე ვხედავ დროს მომავალს, როცა ჯერ კიდევ
 „დღევანდელი დღეც არ იქნება დავიწყებული,
- 100 „როცა საქვეყნოდ გაიციემა განკარგულება,
 „რომ ფლორენციის ბოზ დიაცებს აეკრძალებათ
 „მკერდის და ყელის გაშიშვლება ურცხვად. საჯაროდ,
- 103 „არც ბარბაროსთა, არც სარაცინთ ცოლებსათვის,
 „არვის ჩაუცვამთ იძულებით ტანისამოსი,
 „არც თუ კანონის დაძალება დასჭირვებით,
- 106 „ჰომ. იცოდნენ გულარძნილმა დედაკაცებმა,
 „თუ რას ამზადებს სწრაფმდინარე ზეცა იმათთვის,
 „მაშინ ბაგენი გმინვისათვის განეხვნებოდათ,
- 109 „და თუ განგებას შეცდომაში აქ არ შევყავარ,
 „უმაღ ეწვევა მათ ვარამი, ვიდრე უღვაში
 „აკვანში მწოლარ ჩვილებს ლოყას დაუმშვენებდეს.
- 112 „ახლა შენც აქ ხარ, გიჯობს, ძმაო, გახდე აშკარა,
 „განა მარტო ვარ. ხომ უყურებ, სულნი მრავალნი
 „ხედავენ იმ ლანდს, რომელიც შენ აკევა გზისაგან.“
- 115 და მე მივუგე: „თუ აღადგენ ახლა ხსოვნაში.
 „თუ რა ვიყავით ჩვენ ორნივე ურთიერთისთვის,
 „ეს მოგონება ახლა მძიმე იქნება ფრიალ.

- 118 „მე იმ ცხოვრებას აი ამან ჩამომაცილა,
„ვინც წინ მიმიძღვის და ეს იყო აგერ გუშინწინ,
„როს დაი მისი, თქვენაც მრგვალად გეჩვენებოდათ.
- 121 „და მივეუთითე წამსვე მზეზე. ..ჩემთან ვიღოდა
„მიცვალებულთა დაუღეველ მრუმე ღამეში.
„ეს ხორცი მესხა, მივეყვებოდი კვალდაკვალ ოსტატს,
- 124 „გამამხნევა და ამ ბეჭობზე ამომიყვანა
„აღმა და დაღმა მივეყვებოდით, მთას გარს ვუვლიდით,
(სადაც სწორდებით ცხოვრებაში მრუდედ მავალნი),
- 127 „თავათ დამპირდა მეგზურობას ბელადი ჩემი,
„სანამ მივადწევე ბეატრიჩეს ადგილ სამყოფელს
„და იქ უმისოდ მომიხდება ალბათ დარჩენა;
- 130 „მაცნე ამისა არის თვითონ ვირგილიუსი.“
ვთქვი, თანაც ხელი მივაშვირე: „მეორე ლანდი
„იგია, ვისთვის ირყეოდა საუფლო თქვენი,
- 133 „როდესაც თავათ გაეყარა იმ საიქაოს.“

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ი ო თ ხ ე

- არ აყოვნებდა სვლა საუბარს, არც სიტყვა სვლასა,
მივსაუბრობდით, მივდიოდით ნაბიჯით ჩქარით.
ვითა ხომალდი ზურგის ქარით გატაცებული.
- 4 ორგზის გადაცვლილს მიაგავდნენ აჩრდილნი სახით,
გაოცებულნი შემცქეროდნენ ბნელ უპეთაგან,
რა მოსაუბრე და ცოცხალი შეიცვნეს ჩემში.
- 7 მე განვაგრძობდი ჩემს სათხრობელს, ვამბობდი ასე:
„ეგებ ამ ხალხმა შეანელოს აწი აღმასვლა,
„რათა ჩვენც შევძლოთ უფრო დინჯად განვაგრძოთ გზაი;
- 10 „გვამცნე თუ იცი, სად ვიპოვნოთ ჩვენ აქ პიკარდა?
„წარჩინებულნი თუ არიან ამ დიდ კრებულში,
რომელიც აგრე დაჟინებით მე მითვალთვალეს.
- 13 „სათნო და ტურფა. მე არ ვიცი რომელი უფრო,
„ჩემი დაიკო ნეტარებას ეძლევა სრულსა.
„გვირგვინოსანი იქ ოლიმპის მაღალ მწვერვალზე.“

- 16 ასე დაიწყო სულმა სიტყვა, შემდეგ განაგრძო:
„არვის გვეკრძალვის ერთმანეთის დასახელება,
„რადგანაც მარხვამ წარგვიხოცა სახე ყოველთა.
- 19 „აი ეს სული“. მიგვითითა, ბონაჭუნტაა,
„ლუკას მცხოვრები და მის უკან მდგომარე ლანდსა
„ყველაზე მეტად განაწამებს, სხეულით გვემულს
- 22 „ოდესღაც წმიდა ეკლესია ებარა თავათ,
„ტურის მკვიდრია და მარხულობს აქ ვერნაჩიას,
„ტკბილი ღვინისა და ბოლსენის თართის მიმრთმევი.“
- 25 თანდათანობით გვაჩვენებდა სხვადასხვა სულებს
და როგორც სჩანდა, არც მათ სწყინდათ რომ ახსენებდნენ;
ასე რომ, არც ერთს მისდგომია წყენისა ჩრდილი.
- 28 ვნახე თუ როგორ იღლებოდა ამაო ღეჭვით
იქ უბალდინი და ბონიფაც, ვინაც ოდესღაც
ღიდძალ ხალხს თავის ყავარჯენით ასაზრდოებდა.“
- 31 მესირ მარჩეზე დავინახე ვინც ფორლში ღვინოს
მარტო წყურვილის მოსაკლავად როდი ხმარობდა,
სვამდა და წყურვილს ვერ იკლავდა ველარასოდეს.
- 34 როგორც მავანი კაცი ვინმე მიმოიხედავს,
ერთს გამოარჩევს მრავალთაგანს უპირატესად,
სქე მოვექეც ლუკას მცხოვრებს, რადგან ვხედავდი,
- 37 ყველაზე მეტად მას სწყუროდა შემოსიტყვება.
წაიბუტბუტა „ჯენტუკაო“ და წართქმულს მისას
ყური მოვკარი და მივმართე მყისვე ამგვარად:
- 40 „ჰოჲ აჩრდილო, როგორც გატყობ მონატრული ხარ
გამესაუბრო, მიწილადე ზრახვა გულისა,
„რათა ორივე დაგვამშვიდოს შენმა ნათქვამმა.“
- 43 „ვახსენებ იმ ქალს, ვისაც ჭერაც არ მოსავს რიდე,
განაგრძო სულმა, და ამ ქალის მეოხებითაც
„ჩემი ქალაქი შენც უთუოდ მოგგვრის სიამეს.
- 46 „წინასწარ თქმული ესე შენაც დაგეუფლება,
„და თუ ვერ ჩასწვდე შენ ჩემს ჩურჩულს გონების ძალით
„სინამდვილეში ავიხლება ჩემი ნათქვამი.

- 49 „ახლა მიტხარი შენ ზომ ის ხარ, რომელმაც ერთხელ
„ახალი სიტყვა დააფუძნა ამგვარი ლექსით:
„Donne che avete inteletto d'amore!“
- 52 და მე მივუგე: „ასეთი ვარ, ამურის მიერ
„შთაგონებულსა ყურს მივუგდებ და ასე ვმღერო
„და ჩემს გულის თქმას ამნაირად ვამცნობ სამყაროს.
- 55 „ან ვხედავ ძმაო, „მიპასუხა“ მე იმ მარყუქსა,
„რომელიც ნოტერს მე და გვიტონს არ გვანებებდა
„შენი ახალი ტკბილი სტილი გვეყო საცნაურ,
- 58 „ვხედავ ეს არის პოეზიის თქვენის დიდება,
„თქვენნი კალამი გულის კარნახს რომ აპყოლია,
„და ეს ჩვენთაგანს არ რგებია არასდროს წილად.
- 61 „ხოლო ისეთნი, ვინც უკეთესს მიესწრაფვიან,
„ამ ორგვარ სტილში ჯერ კიდევაც ვერ გარკვეულან
„და სდუმან ისე, ვით კმაყოფილს სჩვევია ხოლმე.“
- 64 როგორც ფრინველნი ნილოსის პირს გადანაზამთრნი,
ხან ერთ ადგილას ხროვა-ხროვად მოსჯარდებიან,
ხანაც უეცრად მოფრინავენ მწყრივად ეთერში;
- 67 სწორედ ასევე მოგროვილთა იმ ადგილს სულთა
პირი იბრუნეს და გაფრინდნენ სწრაფი რიალით,
რაკი სიმჩატე და სიგამხდრე უწყობდათ ხელსა.
- 70 ვითარცა მგზავრი მოქანცული სიარულისგან
თავის თანამგზავრთ ჩამორჩება ნელის ნაბიჯით
და სულს მოითქვამს ჩქარი სვლისგან ღონემიხდილი,
- 73 ასე ფორეზეც ჩემსკენ მოდგა, ჩამორჩა სულეზს,
გამომყვა უკან. მეუბნება ნელის ჩურჩულით:
„მარქვი ოდესმე დუ ერთმანეთს შევხედებით კვალად?
- 76 „არ ვიცი-მეთქი თუ რამდენხანს ვიცოცხლებ კიდევ,
ვუპასუხებდი. მაგრამ ჩემი სულისა სწრაფვა,
„აქ მოსვლის ყავლსა წინ უსწრებდა საიქიოშიც,
- 79 „რადგან ადგილი მიჩნეული ჩემთვის სამშობლოდ
„ღლითი-ღღე ჰკარგავს თვის სიქველეს სახენაცვალი
„უფსკრულისაკენ დასაქცევად დაქანებული.“

- 82 „იარე, მითხრა, იგი ვისაც ედება ბრალი
„ქვეყნის დაქცევის, მიბმულია მხეცისა კულზე
„და მიათრევენ ცრემლის ველზე განსაკითხველად.
- 85 „მიჰქრის ნადირი და იქროლებს დაუცხრომელად,
„ვიღრე მის სხეულს დაამსხვრევდეს ზედ მოკიდებულს
„და მიაგდებდეს საზარელად დასახიჩრებულს.
- 88 „არც ისე ბევრჯერ მოასწრებენ სფერონი ცისა
„შემობრუნებას“ (სთქვა, ახედა მყისვე მან ზეცას)
„და უჩემოდაც შენ გაიგებ ყველაფერს ცხადად.
- 91 „ახლა დაგტოვებ, ძვირფასია დრო ამ მხარეში.
„უეჭველია ბევრს დაგკარგავ, აქ რომ დავყოვნდე,
„ნელი ნაბიჯით რომ ვიარო მეც შენთან ერთად“.
- 94 როგორც ჭენებით გაქანებულ ცხენოსანთ შორის
ერთი ჯირითით წინ გამოსწევს ვინმე მხედარი,
რათა პირველი მოჯირითე შეერქვას მერმე,
- 97 ასე გაგვშორდა. გაგვეყარა ჩვენ სული იგი,
მე კი მივყევი იმ ორივეს სულს წარჩინებულს,
ვისაც მიწაზედ მოძღვართ-მოძღვრის ერქვა სახელი.
- 100 როდესაც იგი ჩვენ გაგვშორდა ისეთ მანძილზე,
რომ ჩემი თვალი მას ისევე ვერ ეწეოდა,
როგორც გონება ჩემი მისნურ ნაუბარს მისას;
- 103 მე თვალი მოვჰკარ ნაყოფისგან დახუნძულ ტოტებს
მეორე ხისას, მოშორებით გზიდან მდგომარის
და მივაპყარი მზერა ჩემი მყისვე იმ მხარეს.
- 106 მზის ქვეშ ბრბო იდგა შტოებისკენ ხელაწეული
და წვეროკინას უცქეროდნენ, ყიოდნენ თანაც,
როგორც ბაღლები, როს ჩოჩქოლით ითხოვენ რამეს,
- 109 მაგრამ ის კაცი, ვისაც სთხოვენ, სღუმს განგებისად
და ახირების მათის მეტად გასამძაფრებლად
უფრო მაღლა სწევს მავედრალთა ვედრების საგანს,
- 112 ბრბო დაიშალა, თითქოს სასოწარეკვეთათო,
ამასობაში მივეახლეთ ჩვენ ხესა დიადს,
რომელმაც ყური არ ათხოვა ესდენ ვედრებას.

- 115 „სხვა გზით იარეთ და გერჩიოს არ მოგვეახლოთ.
„იქ მთაზე ხე სდგას, რომლის ნაყოფს მიენდო ევა,
„ხოლო ეს ტოტი იმ ხისაგან აქ აღმოცენდა.“
- 118 ეს გადმოგვძახა ჩვენ ვილაცამ ხის შტოებიდან;
ვირგილი, მე და სტაციუსი მივყევით ფლატეს,
კლდეს მივეკარით, ნაპირ-ნაპირ ვიარეთ ასე.
- 121 მოიგონეთო, განაგრძობდა „ის დაწყევლილი,
„ღრუბლის ნაშობი კენტავრები ორმკერდიანი.
„ვინაც შემუსრა სიმთვრალეში თვით თეზეოსმა
- 124 „და ებრაელნი ვერ შემძლებნი წყურვილის თმენის,
„თანამებრძოლად დაიწუნა გედეონ გმირმა,
„როცა მთებიდან თავს დაესხა მადიანიტებს.
- 127 ჩვენაც ერთ-ერთი გზის ფლატეთა გასწვრივ ვიარეთ.
„თანაც ვისმენდით ვით კილავდნენ ღორმუტელობას,
„ნაყოფის ცუდის ოდითგანვე გამომღებელსა.“
- 130 შემდეგ ამისა ჩვენ ცალ-ცალკე მივსდევდით ბილიკს,
ბარე ათასი გავიარეთ ნაბიჯი ასე,
ყოველ ჩვენთაგანს საკუთარი ართობდა ფიქრი.
- 133 „რატომ მიღიხართ სამივენი ჩაფიქრებულად?“
შემოგვესიტყვა კვლავ ვილაცა და შევკრთი მეცა,
როგორც ნადირი ჩქამისაგან დაფეთებული.
- 136 ზეავიხედე რათა მთქმელი გვენახა თვალით,
ჯერ გაცხელებულ თონეშიაც არვის უნახავს,
ასე წითელი ლითონის, გინდ შუშის ნაჭერი,
- 139 როგორც ამ სიტყვის წარმომთქმელი იყო იმ წუთში:
„მთაზე ამოსვლა თუ მოგინდეთ აქ მოუხვიეთ
„და გაგეხსნებათ გზა მშვიდობის ამ სავანეში.“
- 142 თვალით დამიბნელდა სახის მისის ბრწყინვალეებისგან,
უკუქცეული მყის მივყევი ჩემ წინამძღვართა,
როგორაც კაცი მიმავალი ხელის ფათურით.
- 145 ვითა ცისკარის ტურფა მაცნე მაისის თვეში
ნელ სურნელებას წარმოგზავნის ნიავის პირით,
ყვავილთა ფშვენით და ბიბინით თავბრუდასხმული.

- 148 ასეთი ქარი მომეახლა იმ წუთში შუბლზე,
სმენას ფრთებისა გაქროლებაც არ გაპარვია
და ამბროზიის სურნელება მისწვდა ჩემს ყნოსვას
- 151 და გავიგონე: „ჭეშმარიტად ნეტარ არიან
„ვისაც ღვთის ცეცხლი განუქარვებს გაუმადლობას,
„ვისაც სიხარბე ვერ დაუხშობს სიკეთეს გულში,
- 154 „ვისაც მართლის ქმნის მარტოოდენ სჭირდეს შიშშილი“.

ქ ე ბ ა ო ც დ ა მ ე ხ უ თ ე

ღრო მომდგარიყო აღმასვლის და არდაყოვნების,
მერიდიანზე შემდგარიყო უკვე კურომ,
ღამეს ანაზღად ღრიანკალი შენაცვლებოდა.

- 4 იმ კაცის დარად. ვინც ისწრაფვის დაუცხრომელად,
არავის აგდებს აინუნშიც ვინც არ შემოხვდეს,
როდესაც დეზი გაჭირვების სვლას აიძულებს,
- 7 ასე შევედით კლდეთა შორის შთენილ ნაპრალში
და სათითოდ მოყვებოდით ჩვენ საფეხურებს,
გზა იყო ვიწრო და დუხჭირი ზედგასავლელად.
- 10 ვით ყანჩის მართვე ფრთებს ზეასწევს ამოსაფრენად,
მაგრამ ვერ ბედავს დატოვებას მშობლიურ ბუდის;
შეიშმუშნება და ისევე დაუშვებს ფრთებსა,
- 13 ასევე ჩემშიც ინთებოდა, ისევ ჰჭრებოდა
კითხვის სურვილი, ვიქცეოდი ისეთნაირად,
როგორაც კაცი სასაუბროდ შემზადებული.
- 16 მყის ტკბილმა მამამ შეამჩნია, არ დააყოვნა
(თუმც ვისწრაფოდით და სამივე მივიჩქაროდით)
მიიხრა: „მოუშვი მეტყველების შენისა მშვილდი.
- 19 მაშინ ბაგენი მეც განმეხვნენ და წარვთქვი ესა:
„როგორ იქნება იქ გახდომა, ხორცის დავსება,
„სადაც არავინ საჭიროებს კვების მიღებას?“
- 22 „შენ რომ შეგეძლოს მოიგონო თუნდ მეღეაგრი,
„როგორ დაიწვა. ვიდრე ცეცხლი დასწვავდა ძელსა,“
მიიხრა: „ამასაც მიხვდებოდი და ჩასწვდებოდი,

- 25 „თუ წარმოიდგენ რომ სხეულის თქვენის შერხევა,
„როგორ ატოკებს სარკეშიაც ანარეკლს მისას,
„ასე რომ რბილი შესაძლოა გეჩვენოს მკვრივად;
- 28 „სურვილთა შენთა მისახვდომად სჯობს სტაციუსმა,
„მე მას მივმართავ. მოგასმინოს თათბირი თვისი
„და გახედეს იგი იარათა შენთა სალბუნი.“
- 31 „იქ. სადაც შენ ხარ, მარადიულ ამბების გამო
„მე მას ვასწავლო. გავუმკლავნო რამ იღუმალი,
„ეს არ შემშვენის. ნაგრამ იყავნ აწ ნება შენი.“
- 34 შემდეგ დაიწყო სტაციუსმა: „გონებამ შენმან
„სიტყვანი ჩემნი თუ შეიგნო და შეითვისა,
„ისინი „რატომს“, შენგან წართქმულს მოჰფენენ ნათელს.
- 37 „სისხლსა უკეთესს არასოდეს შეისრუტავენ
„ადამიანის ნაგებობის ხარბი ძარღვები,
„სტოვებენ, როგორც ტრაპეზიდან მორჩენილ საზრდოს;
- 40 „კაცის სხეულის ყველა ასოს ანიჭებს ფორმას
„გული კაცისა და გულისგან გამომდინარე
„სისხლი მოყვება მერმე ძარღვებს თანდათანობით.
- 43 „შემდეგ ხელახლა გადაქმნილი წავა იქითკენ,
„რომლის ხსენებას. არხსენებას არჩევენ ხოლმე;
„აქ სხვანაირ სისხლს უერთდება ბუნებრივ ჯამში,
- 46 „ორგვარი სისხლი შეერწყმიან მერმე ურთიერთს,
„ორივე მხარის ქნედობისა კანონის ძალით,
„ერთი მქმნელია და მეორე ტანჯვის მიმღები.
- 49 „ქმედითი ძალა აბორგლებს, ამოძრავდება,
„დაიწყებს დენას, გამუდმებულ დენის მანძილზე
„სისხლს თანაშერწყმულს მიანიჭებს იგი სიცოცხლეს.
- 52 „ამგვარად ძალა შემომქმედი იქცევა სრულად,
„იგი მცენარის სულს მიაგავს იმ განსხვავებით,
„ერთი გზაზე და მეორე ნაპირთან მდგომი.
- 55 „გრძნობას მოიხევეს ამნაირად და მოძრაობას
„ზღვის ღრუბლის დარად მოიმარჯვებს ისეთ ორგანოდ,
„რომელთა დვრიტა დასაბამით მოცემულია.

- 58 „სწორედ ასევე ვითარდება, ო, შვილო ჩემო, —
 „მამის გულისგან მომავალი ყოვლი სიქველე,
 „მასში მთვლემარე ოდითგანვე კავშირნი სრულნი.
- 61 „მაგრამ თუ როგორ ეს პირუტყვი ამეტყველდება
 „ჯერ არ გიყვია შენ საცნაურ და ამ სიძნელემ
 „თვით ბრძენთაბრძენიც შეაყენა შეცდომის გზაზე.
- 64 „ასე რომ თავის მოძღვრებაში იგი სულისგან
 „სთიშავს ყოველგვარ, შესაძლებელ ნიჭს გონებისას,
 „რადგანაც სულში ვერ პოულობს შესაფერ ასოს.
- 67 „ჭეშმარიტებას გული შენი გადაუშალე,
 „თანაც იცოდე რომ დვრიტაში სახიერდება
 „სრულქმნა გონებით წარმოშვებულ ნიჭიერების.
- 70 „პირველთა ძალთა შემოქმედი შეიცნობს შვებას
 „რა კი იხილავს ამ ბუნების ხელოვანებას
 „და შთაუბერავს მას ახალ სულს, სულს ძლევაშიოსილს.
- 73 „და რასაც ნახავს იქ აქტიურს ითვისებს თავათ
 „თავის სუბსტანცში და იქმნება მთლიანი სული,
 „რომელიც სცოცხლობს, თავისთავად მიმოიქცევა.
- 76 „თუ ეს სიტყვები მოგეჩვენოს შენ ბუნდოვანად,
 „ნახე მზის სითბო ვით იქცევა მზეარეში ღვინოდ,
 „მტევნებისაგან გადმოჟონილ წვენთან შერწყმული.
- 79 „როცა ლახეზისს დაეღევა სართავი ძაფი,
 „სული სხეულსა გაეყრება ანაზღვეულად
 „და თან წაიღებს მიწიერსაც და ზეციერსაც:
- 82 „მათში პირველნი მაშინათვე იშრიტებიან,
 „ხოლო გონება, ნებისყოფა და ხსოვნის ნიჭი
 „მომეტებულად მძაფრდებიან და ბასრდებიან;
- 85 „სასწაულის გზით ჩაინთქება ის თავისთავად,
 „ერთ-ერთ ნაპირზე ნუგეშინის კერა მპოვნელი
 „და აქ შეიცნობს ის პირველად საკუთარ გზასა.
- 88 „როგორც კი დათქმულს სული იგი მიადწევს ადგილს,
 „ფორმად ქმნის ნიჭი მან აქ უნდა გამოაშუქოს
 „თუ სიცოცხლეში თავის სახსრებს კვებავდა შუქით,

- 91 „როგორც ხანდახან წვიმისაგან გაქვნილი ჰაერს
 „გარსმიწოლილი ანარეკლი ნათელ მთიების
 „ააციმციმებს გასაოცარ ფერთა სიუხვით,
- 94 „ასევე აქაც იმავ ფორმას იხვევს ჰაერი,
 „რომელიც მასზე გაავრცელა მოსულმა სულმა
 „თავის წიაღით მომდინარე ძალის წყალობით.
- 97 „მსგავსად ცეცხლისა, მუდამ უამს რომ თანა სდევს ალსა,
 „ასევე სულსაც თან დაჰყვება ახალი ფორმა
 „და ანაგობა მიღებული ხელახლა ქმნისას.
- 100 „ახალ ფორმაში გაბრწყინდება იგი ხელახლა
 „და ამიტომაც შეერქმევა ამ სულს ფანტომი
 „ადიჭურვება ყოველგვარი შეგრძნობის ნიჭით.
- 103 „ამ გზით ვმეტყველებთ ჩვენ კიდევაც ვგრძნობთ და ვიცინით
 „ვიოხებთ სევდას, ცრემლებს ვანთხვეთ და ვობრავეთ კიდევ,
 „რაც არა ერთხელ ამ მთაზედაც გსმენია ალბათ.
- 106 „და ისეთ ფორმას აქ ლებულობს, აქ ჩვენი ლანდი,
 „როგორ ვნებებს და მღელვარებას განიცდის სული,
 „აქ არის სწორედ გაცემის შენის მიზეზიც.“
- 109 ჩვენ უკანასკნელ სატანჯველთან მივსულიყავით.
 მარჯვენა მხრისკენ გამოვბრუნდით, მივყევით გზასა
 და გულისყური აქ მიიპყრო სულ სხვა საგნებმა.
- 112 ნაპრალის ფლატეს მოსდებოდა მგზნებარე ალი,
 ხოლო ბილიკზე ადიოდა ალის გრიგალი,
 რომელიც ხანძარს უფსკრულისკენ ერეკებოდა.
- 115 ჩვენ მოვდიოდით სათითოდ ნაპრალის პირზე,
 სიარულის დროს მე ხან ხანძარს ვერიდებოდი,
 ხანაც ვშიშობდი არ ჩავენთქე უფსკრულის ხახას,
- 118 მითხრა მეგზურმა: „გიჯობს ფრთხილად გეჭიროს თავი,
 „მზერას ლაგამი სჯობს ამოღ ღო, ასე იარო.
 „არ გადაგიცდეს ბილიკიდან უფსკრულში ფეხი.
- 121 „Summae Deus clementiae“ მომესმა უცებ
 ამ დიდ ხანძარის შუაგულში ხმა მოგუგუნე
 და მეც მომინდა დამენახა თუ რა ხდებოდა.

- 124 ვიხილე სულნი მოძრაობდნენ ცეცხლმოდებულნი.
ხან ჩემს ნაბიჯებს ყურს ვუვდებდი და ხანაც ქათხას,
ვიმზირებოდი აქეთ-იქით გაცეხული.
- 127 რა მოათავეს მათ გალობა ჩვეულებრივი
მყის დაიქუხეს: „Virum non cognosco“
და კვლავ დაიწყეს მათ გალობა ხმადაწეული.
- 130 დასასრულ ისევ დაიქუხეს: „ტყეში დიანამ
გაიმარჯვა და გამალებით ილტვის კალისტო,
რაკი იგემა ვენერასგან მიძღვნილი შხამი“.
- 133 კვლავ განახლეს მათ გალობა, აქებდნენ ვაჟებს
და უგალობდნენ დიაცებსაც, ვისაც ცოლქმრობა
კანონით დაცულ უბიწობით უტარებიათ.
- 136 ვგონებ ყივილი არ სწყდებოდა, ვიდრემდის სულებს
გარსმოდებული ცეცხლის ალი არ სცილდებოდა,
ამ გზით ხდებოდა ამ სულების სრული განკურვანა,
- 139 რათა იარა მორჩენოდათ უკანასკნელი.

ქ მ ბ ა ო ც დ ა მ ი ე ა მ ს ე

- როს სათითოდ მივყვებოდით გზას კლდის ნაპირას,
წინ მივდიოდით და ოსტატმა მითხრა შემდეგი:
„გიჯობს თათბირი მრავალგზისი შენ ყურადილო.“
- 4 მე კი მზის შუქი მაცხუნებდა მარჯვენა ბეჭზე.
უკვე დასავლის სანახებში, ნათლისა მოიებს
ლაინის ფერი შეეცვალა ხასხასა თეთრით.
- 7 ჩემი აჩრდილი მომეტებულ სიწითლეს ჰგვრიდა
ალისა ლაპლას და ეს მცირე უცნაურობა
ვამჩნევდი სულებს გზად მიმავალთ ვით ანცვიფრებდა.
- 10 და ეს ამბავი, შევამჩნიე, გახდა საბაბი
მათვის ჩემს გამო საუბრისა, სოქვეს აჩრდილებმა:
„როგორც სჩანს ჩვენსკენ მომავალი არაა ლანდი.“
- 13 მომიახლოვდნენ შესაძლებელ მანძილზე, შემდეგ
წინდახედულად მიდიოდნენ. სცილობდნენ თანაც
არ გადაყროდნენ მოგიზვიზე გრიგალს ცეცხლისას.

- 16 „ჰოჲ. შენ, ვინაც უკან რჩები არა სიზანტის,
 „როგორც სჩანს კრძალვის მეოხებით მათუწყე, სულო.
 „მე ვისაც სიცხე და წყურვილი შემომგზნებია;
- 19 „არა თუ მარტო მე მჭირდება პასუხი ესე,
 „არამედ ყველას, ვისაც სდაგავს წყურვილი მეტად,
 „ვიდრე ეთიოპს და ინდოელს ცივი ბინული.
- 22 „გვამცნე ვით შესძელ კედლის დარად მზისგან განდგომა?
 „მიდიხარ ისე უშიშარად და უზრუნველად,
 „თითქოს არ იყვე ჯერ სიკვდილის ქსელში გაბმული!“
- 25 სთქვა მათთაგანმა და მე უკვე ვემზადებოდი
 პასუხისათვის, როს ამ წუთში ახალ მოვლენას
 მე მივაპყარი უნებლიედ გულისაყური;
- 28 ვხედავ მოჰქრიან აღმოდებულ გზის შუაგულში.
 მოჰქრიან სულნი დამხვდურთ მიმართ პირმეტყეულნი
 და სწორედ ამათ მაიძულეს მეც მიმეხედნა.
- 31 ვნახე ორ მხრიდან გამოჰქანდნენ ლანდები მწყრივად,
 შეხვდნენ ურთიერთს და დაიწყეს ხვევნა. აღერსი;
 გზას განაგრძობდნენ წუთიერად გახარებულნი.
- 34 ასე ჯინჯველნი მოზიმზიმე, შავ ქარავანში
 შეიყრებიან, მიუშვერენ ურთიერთს დინგებს,
 ჰკითხავენ, ალბათ, აკარგის და ნადავლის ამბავს.
- 37 რა მიესალმნენ მეგობრულად სულნი ერთმანეთს,
 ორივე მხრიდან, ვიდრე ნაბიჯს წარსდგამდა ვინმე,
 ატყდა ყვირილი, მომხვდურებს და დამხვდურებს შორის.
- 40 ახლად მოსულთა დაიყვირეს; „სოდომ და გომორ.“
 დამხვდურთ მოუგეს: პასიფეა ძროხად გადიქვა,
 „რათა მოზვრისთვის მოეგვარა ვნებათა ღელვა“.
- 43 და ვით წერონი ერთნი რიფეს მთისკენ დაძრულნი,
 სხვანი უდაბნოს ხვატისაკენ გადაფრენილნი,
 ერთნი სიცივეს, მეორენი მზეს შორდებოდნენ,
- 46 ასე ლანდებიც მიდიოდნენ და მოდიოდნენ,
 გოდებით კვალად ძველ სიმღერებს უბრუნდებოდნენ,
 ვალობდნენ ისე, როგორც ეს მათ მოუხდებოდა.

- 49 კვლავ მომეახლნენ ვინც პირველად მევედრებოდნენ,
ისინი, ვინაც ჩემზე ადრე დაადგნენ გზასა,
ვის სახეზედაც ვკითხულობდი მოსმენის სურვილს.
- 52 მე კი ვინც ორგზის მოვისმინე ვედრება მათი,
ვთქვი: „ჰე, აჩრდილნო, ვისაც გჯერათ რომ უეჭველად,
„ოდესმე თქვენაც წილად გხვდებათ სულის მშვიდობა,
- 55 „არცა სიყრმეში, არც უმწურო მიხრწნილებაში
„ჩემი სხეული იქ მიწაზე არ დარჩენილა,
„ის ჩემთანაა მქონებელი კავშირთა სრულთა;
- 58 „ამ გზას მივყვები, რათა ვძლიო აწი სიბრმავეს,
„ზენარმა დედამ მომანიჭა მადლი ესდენი,
„ჩემს მოკვდავ სხეულს თან ვატარებ თქვენს სამკვიდროში.
- 61 „წადილი თქვენი აგზდომოდეთ სულ მცირე ხანში
„და ღირსებოდეთ სამუდამოდ ცად დამკვიდრებას,
„რადგან ზენარის მადლს არ უჩანს აღარსად კიდე,
- 64 „მაუწყეთ, რათა გადვიტანო ესეც ქაღალდზე;
„ვინა ხართ თქვენა ან ვინაა კრებული იგი,
„ვინც შორიანლო თქვენთან ერთად მიყვება გზასა?“
- 67 როგორც მთიელი უხეში და გაურანდავი,
გაოცებული თვალს აცეცებს მორიდებულად,
როცა ქალაქში მოუხდება ჩამოხეტება,
- 70 ასევე ლანდებს შეეცვალათ სახის იერი,
როგორც კი თავი დააღწიეს ძრწოლისა ელდას,
რომელიც დიდხანს ვედარა ფლობს სულს კეთილშობილს:
- 73 „ნეტარ იყავ შენ, — სთქვა, — ვინც მოხველ ჩვენს
სამკვიდროში“ —
სულმა, რომელიც შემესიტყვა თავდაპირველად,
„ცნობიერებას იხვეჭ ახალს მერმისისათვის.“
- 76 „ჩვენს სიახლოვეს მომავალთა შესცოდეს იმით,
„რისთვისაც ცეზარს ტრიუმფის დროს შესძახეს ერთხმად,
მოუტირებლად თანადამსწრეთ „დედოფალოვო.“
- 79 მიტომც გარბიან, გაჰკვივან ისინი „სოდომს.“
თავთ ჰკიცხავენ საკუთარ თავს, ეს შენც გესმოდა
„და ცეცხლს შევლიან ამ წამების აღსრულებაში.

- 82 „ჩვენ კი ორმაგი ტვირთი გვერგო ვით მამათმავლებს,
„რადგან ვეურჩეთ ჩვენ ოდესღაც კაცურსა კანონს,
„როგორც პირუტყენი აყოლილნი წამიერ ვნებას.
- 85 „ჩვენდა საქენჯნად ჩვენვე ვყვიროთ. ვაძაგებთ ჩვენ თავს,
„როცა იმ ლანდებს ვეთხოვებით, ვახსენებთ იმ ქალს,
„ვინაც ისურვა ნადირს თავათ მიმსგავსებოდა.
- 88 „საქმენი ჩვენნი შენაც უწყი და ბრალი ჩვენი,
„მაგრამ თუ გწადის ჩვენთაგანის ყველას სახელი,
„მე ვერ მოვთვლიდი, საამისოდ დროც არ იკმარებს.
- 91 „ჩემს ვინაობას არ დავმალავ, გამოგიტყდები
„გვინიჩელი ვარ, გვიდო მქვია, ვილებ განწმენდას,
„რადგანაც სიკვდილს დავასწარი მონანიება.“
- 94 როგორც ლიკურგის ორი ვაჟი ეძგერა დედას,
როდესაც მამა მგლოვიარე შვილს მისტიროდა,
ასე შევტოკდი, მაგრამ შევეკრთი და უკუვიქეცი,
- 97 როს თავის გვარი გამაგონა მამამან ჩემმან,
მამამ ტკბილხმოვან მგოსნებისამ ვინც კი ოდესმე
ტკბილი ლექსებით უმღეროდა მაღალ სიყვარულს.
- 100 და დიდხანს ასე მივყვებოდი ხმა გაკმენდილი,
ჩაფიქრებული შევცქეროდი მის ძვირფას აჩრდილს
და ცეცხლის გამო ვერ ვბედავდი მიახლოებას.
- 103 შემდეგ ამისა, როცა დავტკბი ქვრეტითა მისით
მე განვემზადე სამსახურის მისაგებებლად,
ვეფიცებოდი, ვარწმუნებდი სიწრფელით სრულით.
- 106 მითხრა. „ნათქვამი შენი სტოვებს ჩემზე ისეთ კვალს.
„ეს ყოველივე ნათლად მესმის და მწვდება გულში,
„ასე რომ ლეტაც ვერ წარმირეცხს შთაბეჭდილებას.
- 109 „თუ ფიცი შენი შემცვლელია სიმართლის სრულის,
„მარქვი, მაუწყე, რა მიზეზით მარწმუნებ ასე
„მზერით და სიტყვით, რომ გიყვარდე თითქოს ძლიერად.“
- 112 მე ვუბასუხე: „თქვენი ლექსის ბრალია ესე,
„სანამდის ქვეყნად იარსებებს სტილი ახალი,
„მუდამ ძვირფასი, სანუკველი იქნება ჩვენთვის.

- 115 „ო, ძმაო, მიტხრა, იგი ვისაც მე მივუთითებ,“
და მან იქავე მდგარი სული მაჩვენა მყისვე,
„მშობლიურ ენის უფრო დიდი იყო ოსტატი,
- 116 „ძველ სატრფიალო სიმღერებს და რომანცის პროზას
„მან შორს გაასწრო და შლეგებმა გაიმეორონ,
„რომ ლიმუზინი წინ უსწრებდეს მას ოსტატობით.
- 121 „ასეთნი ჭორებს მეტს უსმენენ, ვიდრე სიმართლეს
„და თავის აზრებს უფრო მეტად მიენდობიან,
„ვიდრე გონების, ხელოვნების გულხმიერ კარნახს.
- 124 „ასე მსჯელობდნენ ზოგიერთნი გვიტტონის გამოც,
„მხოლოდ განავონს აყოლილნი განუკითხავად.
„და ბოლოს მაინც გაიმარჯვა ხალხში სიმართლემ.
- 127 „ახლა კი, თუ შენ მოგენიჭა წყალობა დიდი.
„გსურს აღიკვეცო აწ მორჩილად იმ სავანეში,
„სად თვითონ ქრისტე წინამძღვარობს და მეთაურობს,
- 130 „გთხოვ მის წინაშე წარსთქვა ჩემთვის მამაო ჩვენო,
„რამდენადაც ეს საჭიროა იმ ქვეყანაში,
„სად შეცოდება აღარ არის შესაძლებელი.“
- 133 შემდეგ მომღვენო სულისათვის გზის დასათმობად
იგი გაბრუნდა და ხანძარში გაუჩინარდა.
ისევე როგორც თევზი მრუმე წყალში მყვინთავი.
- 136 მიუუახლოვდი გვიდოს მიერ ნაჩვენებ აჩრდილს,
წავიბუტბუტე, რომ სახელის მისის ხსენებას
მოკრძალებულად მოვისმენდი, ყურად ვიღებდი.
- 139 წინ წარსდგა ლანდი და მომიგო ასეთნაირად:
Tan m'abelis vostre cortes deman,
qu'ieu no-me puesc, ni-m voil a vos cobrire
142. Jeu sui Arnaut, que plor e vau cantan
consiros vei la passada folor
e vei jausen lo jorn qu'esper, denan.
145. Ara vos prec, per aquella valor
que vos guida al som de l'escalina,
sovenha vos a temps de ma dolor.“
- 148 შემდეგ ამისა გაჰქრა იგი მგზნებარე ალში.

- მზე ცაში იდგა იმნაირად, როდესაც იგი
 თვის პირველ სხივებს მიანათებს იმ მიწისაკენ,
 სად შემომქმედმა მისმა სისხლი დაღვარა თვისი,
- 4 მხოლოდ სასწორი ებროს თავზე გაიმართება
 და განგის წყალზე გადადგება ცხუნვარე ხვატი.
 სწორედ ასეთ დროს მოგვევლინა ღვთის ანგელოსი.
- 7 იდგა ფლატეზე. არც კი ახლდა ნათლის ირისე,
 Beati mundo corde-ს გალობდა თანაც,
 უფრო ხმამაღლა, ვიდრე ჩვენი ისმოდა ეს ხმა.
- 10 უბნობდა ასე: „წმინდა სულნო, შორს ნულარ მიხვალთ,
 „ვიდრე განწმენდის ცეცხლი ჯერ არ შემოგვზნებიათ.
 „შედით და თანაც, მოუსმენდეთ გალმა მგალობელთ.“
- 13 ეს გვითხრა როცა მივეახლეთ და გავუწვორდით,
 ეს რა ვისმინე, მივემსგავსე მყისვე მე იმას,
 ვისაც სამარე გაუთხარეს და ჩაასვენეს.
- 16 აღვმართე ხელნი ურთიერთზე გადაჭდობილნი,
 ცეცხლს მივაშტერდი, მოვიგონე თვალით ნახული,
 როგორ იწვოდნენ ცოდვილები მგზნებარე ცეცხლში.
- 19 მეგზურნი ჩვენნი მომიბრუნდნენ და მომეახლნენ,
 და მეუბნება ვირგილიუს: „ჰე, შვილო ჩემო,
 „ტანჯვას იგემებ ამ ადგილას, სიკვდილს — არასდროს.
- 22 „გაშთოვს თუ არა, გახსოვს როგორ გადაგიყვანე
 „თვით გერიონის ზურგზე მჯდარი მე სამშვიდობოს.
 „აქ რა მამბრკოლებს, როცა უფალს მივახლებივარ?
- 25 „და ამ მგზნებარე, მოგიზგიზე ცეცხლის წიაღში
 „შენ ათას წელსაც უვნებელად დაყოვნებდი,
 „ასე რომ ბეწვიც უმცირესი არ დაგეწვოდა.
- 28 „და თუ გგონია რომ გაცდენდე რამენაირად,
 „მიუახლოვდი, ხელი ახლე, თუ გირჩევნია
 „სამოსის შენის მიაკარე ცეცხლს თუნდაც ქუბა.
- 31 „ნუ გეშინია, ჰე, დათრგუნე როგორმე შიში,
 „იქეთ მიბრუნდი და წინ გასწი იმედინად“.
 მე არ ვიძროდი გულისხმისა ურჩად შთენილი.

- 34 როცა მან ჩემი სიჯიუტე შეიცნო, მყისვე გაწბილებულმა მითხრა: „შვილო, ეს კედელი და „დაშთენილია ბეატრიჩეს და შენსა შორის“.
- 37 როგორც პირამმა სიკვდილის ქამს ტისბის სახელი რა გაიგონა, გაახილა მყისვე თვალები და იმავე წუთში თუთაც გახდა სისხლისა ფერი,
- 40 მეც ამნაირად გამეცალა უჯიათობა; შევხედე ოსტატს, რა მომესმა სახელი იგი, რომელიც გულში ჰყვავის მარად დაუქცნობელი.
- 43 ოსტატმა თავი დამიქნია „მაშასადამე, დავრჩეთ აქვე“ გამიღიმა, ისევ როგორაც ბავშვს უცინიან ვაშლის მიძღვნით გახარებულსა.
- 46 შემდეგ თვითონვე მე შემასწრო ცეცხლის წიაღში, სთხოვა კვალდაკვალ მომყოლოდა მე სტაციუსი, რომელიც წელან მიდიოდა ჩვენ ორთა შორის.
- 49 ცეცხლში, წიაღში მზად ვიყავი გაღვებულ მიწას, მოწყურებული მივევარდნოდი გააფთრებულნი, ისეთი ხვატი იდგა ირგვლივ ენითუქმელი;
- 52 მაგრამ ვირგილი, ტკბილი მამა, გასამხნეველად სანუჯველ სახელს ახსენებდა ბეატრიჩესას. ამბობდა: ვგონებ მის თვალებსაც ვხედავო კიდევ.
- 55 ჩვენ მივყვებოდით გადაღმიდან მოსულ გალობას, ყურს მას ვუგდებდით მარტოოდენ და გამოვედით იმავე ადგილს, სადაც ზევით ასასვლელია.
- 58 Venite benedicti Patris mei.
ხმა ამნაირი მოდიოდა ისეთ ნათლიდან, რომელსაც თვალის გასწორებაც ვეღარ შევხედე,
- 61 „მზე ჩადის უკვე, დასძინა ხმამ, სადამოვდება,“
„გაეშურენით და გზადაგზა ნუ დაყოვნდებით,
„ვიდრე დასავლეთს გადაეკვრის მწუხრისა ფლასი“.
- 64 ბილიკი ხევ-ხევ ადიოდა მწვერვალისაკენ, ასე რომ გზიდან გავსცქეროდი მომკრთალო სხივებს, დასავლეთისკენ დაქანებულ ჩამავალ მზისას.

- 67 ძლივს გავიარეთ ჩვენ მანძილი მცირეოდენი და შევიცანით, ვით ჰქრებოდენ ირგვლივ ლანდები, მე და ორივე ბრძენთა ბრძენმა და ჩაჰქრა მზეცა.
- 70 ვიდრე თვალუწვდენ კიდეებზე გადაციმულმა კიდურმა ცისამ ერთნაირი მიილო სახე, ღამე დაეშვა და მიდამოს გადაეფოფრა.
- 73 ჩვენც სათითოდ ნატერფალზე მოვიკალათეთ, რადგან მთაზე სვლამ გამოგეტაცა ასვლის უნარი, თუმცა სურვილი დაგვრჩა კიდევ ჩვენ აღმასვლისა.
- 76 როგორც თხის არვე მოციგლივე, მოუსვენარი, ბრეკებზე ძოვით მოიღლება და გამოძლება, ბოლოს დაცხრება, დაისვენებს და იწყებს ცოხნას,
- 79 მიწვება ჩრდილში მზის ხვატისგან დაშინებული, და უთვალთვალებს მას მეჯოგე, რომელიც კომბალს ზედდაეყრდნობა და სდარაჯობს, ძილფხიზლობს თანაც,
- 82 და ვით მეჯოგე დარჩენილი ოჯახის გარედ ჯოგის მახლობლად ღამეს ათევს ძილმორეული, რათა ნადირმა საქონელი არ დააშავოს;
- 85 ასე ვიყავით ჩვენ სამნივე მყუდროდ მთვლემარე. მე თხასა ვგავდი და ის ორნი ფარის მწყესავსა, ყოველს მხრიდან შემოგვრტყმოდა გარშემო კლდენი.
- 88 არას ვხედავდით თუ არ ნაჭერს ცისას სულ მცირეს და ამ მანძილზე მე ვხედავდი კიდევ ვარსკვლავებს. ჩვეულებრივზე უფრო ნათელს და მოელვარეს.
- 91 მე მთისა მკვრიტელს დამეუფლა უეცრად ძილი, ძილი ისეთი, რაც ხანდახან კაცს ამცნობს ხოლმე მოსალოდნელსა და მომავალ განცდებს წინასწარ,
- 94 ვგონებ ისეთ ჟამს, როს ელვარე აღმოსავლიდგან მთაზე ციტერე გადმოდგება სხივდაფანჩული, გაღვიძებული მარადჟამულ ტრფიალის ცეცხლით.
- 97 მეზმანა მაშინ მშვენიერი, სათნო ქალწული, რომელიც მშვიდად რონინებდა გაშლილ ტაფობზე. ჰკრეფდა ყვავილებს, ღიღინებდა თანაც მწყაზარად:

- 100 „იცოდეს ყველამ, ვისაც სურდეს სახელი ჩემი,
„მე მქვია ლია, გამიწვდია ნატიფნი ხელნი,
„რათა ამ ველის ყვავილთაგან დაეწნა გვირგვინი.
- 103 „ჩემსავე სახეს ამ სარკეში შევტრფი შეფრფინვით
„ხოლო რახილი, დაი ჩემი, თავის სარკის წინ
„ზის და კეკლუცობს დღენიადაგ დაუცხრომელად.
- 106 „მას უხარია თვის მშვენიერ თვალთა დანახვა,
„ხოლო მე მორთვა და მოკაზმვა ჩემივე ხელებით.
„მას ჭკრეტა აღხენს, მოქმედება — მე დამამშვენებს.“
- 109 უკვე ნათელი გარიჟრაჟის წინამორბედი
აღმამიძვალ მოგზაურთა უქადლა ლხენას,
რადგანაც უკვე მივეახლეთ სამშობლოს ჩემსას.
- 112 ილტვოდა მრუმე მეყვსეულად ყოველის მხრიდან
და თვლენა ჩემი იმას გაჰყვა: ზეწამოვიჭერ.
რა დავინახე წამოდგარნი მოძღვარნი ჩემნი.
- 115 „ნაყოფი ტკბილი გაბნეული სხვადასხვა შტოზე
„მოკვდავთა ზრუნვის და ძიების იგი საგანი
„დაციხრობს შიმშილს, დაგამშვიდებს ამიერიდან.“
- 118 ამნაირ სიტყვით მომმართავდა ვირგილიუსი,
არც არასოდეს გაგონილა მათი ბადალი
და მონაგვარი სათქმელი და სახარობელი.
- 121 ისე მომაწვა გულზე ახლა ნდომა წასვლისა,
ყოველ ნაბიჯის გადადგმისას უფრო და უფრო
მენატრებოდა ამომსხმოდა საფრენი ფრთენი.
- 124 როცა მთელ კიბეს მოვექეცით სამნივე ზევით
და უკანასკნელ საფეხურსაც გადავალაჯეთ,
ვირგილიუსმა მე მომაპყრო მყისვე თვალები
- 127 სთქვა: „წარმავალი და აგრეთვე მარადიული
„იხილე ცეცხლი და მიხვედი ისეთ მზღვარამდის,
„რომლის გადაღმა თვალი ჩემი ველარა სწვდება.
- 130 „სიბრძნით და ხერხით მოგიყვანე მე შენ აქამდის,
„აწ გიწინამძღვროს თავათ შენმა ნებამ, სურვილმა,
„შენ განვლილი გაქვს უკვე ხევნი, კლდენი და ღრენი.

- 133 შეხედე მნათობს, შემოგხარის მთიები მისი,
„ნახე ხეები, ეს ჩირგვები და ყვავილები,
„რომელთაც მიწა თავისთავად აღმოაცენებს.
- 136 „ძაღვიძს მათ შორის ისეირნო და მოისვენო
„ვიდრე თვალეები მშვენიერი არ შეგეყრება,
„რომელთა ცრემლმა წარმომგზავნა წინამძღვრად შენდა,
- 139 „ნულარ მოელი აწ ჩემს თათბირს, ნულარც ჩემს სიტყვებს,
„ნებას და სურვილს აღარ აძევს ლაგამი შენსას,
„მცდარი იქნები, რომ არ აყვე შენსავ გულისხმას.
- 142 და ამიტომაც გადგამ თავზე გვირგვინს და მიტრას.

ქება ოცდაპარვა

- მწვავდა სურვილი შეუვალი ტევრი უფლისა
ჩქარა შემეცნო, მომეარა და მიმეხილა,
სიხშირე ტყისა ანათებდა დღის ბრწყინვალეობას;
- 4 ბოლოს დავაგდე მე ნაპირი დაუყოვნებლივ,
ასე მივყევი გადაშლილსა ჩემს წინ ნიადაგს,
ყოველის მხრიდან გაჟღენთილსა ნელსურნელებით.
- 7 ჰაერი ამოდ მოცახცახე მოჰქროდა ჩემსკენ,
ტებილი სალბუნით შუბლზე მცემდა დაუცხრომელად.
როგორც ნიავი მობიბინე, შვებისმომგვრელა.
- 10 სიოს ქროლვისგან დარხეული მწვანე შტოები
იხნიქებოდნენ, იხრებოდნენ იქითკენ სადაც,
სადაც პირველი ლანდი დაწვა წმინდისა მთისა,
- 13 მაგრამ შტოები ისე მძაფრად არ დადრეკილან,
რომ ჩიტუნები მოცივლიგე მწვანეში მარდად
კვლავ ფუსფუსებდნენ, განაგრძობდნენ უღარდელ ქვივლს.
- 16 გახარებული გარიჟრაჟის პირველი ლხენით
ისინი სტვენდნენ და გალობდნენ ტებილად მწვანეში,
რომლის შრიალი მოძახილად ისმოდა ისე,
- 19 როგორიც ისმის ხანდაზმულად წიწვიან ტყეში.
ზღვის ნაპირებზე გადაჭიმულ ფიჭვნარ კიასსში,
როს ეოლოსი გამოუშვებს სიროკოს ნიავეს,

- 22 ნელი ნაბიჯით მივდიოდი დაფიქრებული,
უცებ აღმოვჩნდი უსიერს და უძველესს ტვერში,
ალარ ვიცოდი რანაირად ამექცა მხარი.
- 25 მყის გადამიჭრა გზა სავალი მდინარემ მცირემ,
მხარმარცხნისაკენ მიდიოდა ეს რუ დუდუნით,
სწრაფი ზვირთებით სდრეკდა ბალახს ნაპირზე მოსულს.
- 28 ყოველი წყალი ამ მიწაზე უსპეტაკესი
მოგეჩვენებთ ამღვრეული ამ წყლის პირისპირ,
ასე კრიალა, მოკამკამე იყო რუ იგი,
- 31 თუმცა მოთალხო ზედაპირი იყო მოთალხო,
რბოდა მდინარე, ზედ ეფინა ჩრდილი მარადი,
არ მოხვედრია მას არასდროს მთიები მზისა.
- 34 შევდექ და მყისვე გადავხედე გადღმა მხარეს,
რათა მეხილა სიკეკლუცე საგაზაფხულო.
სხვადასხვა ხისა და ბალახის ფერთა სიუხვე.
- 37 და მომევიწინა, ისე როგორც კაცს ევლინება,
ესეთი რამე რაც უეცრად მას გააოცებს,
და მეყვსეულად განუქარვებს წინასწარ ნაზრახს,
- 40 ასული ვინმე მოარული განმარტოებით.
მღეროდა იგი, ყვავილნარში ჰკრეფდა ყვავილებს,
რომელთა ტურფად მოეჩითათ ბილიკი მისი.
- 43 „ჰოჲ, ასულო, სიყვარულის სხივით გამთბარო,
„თუ სარწმუნოა სათნოება სახისმიერი,
„გულის სიკეთის გარეგანი მაუწყებელი,
- 46 „გვედრი ეახლოთ ამ ნაპირებს, მივმართე კრძალვით,
„მიეუახლოვდი ამ მცირე რუს, პირს ნუ მარიდებ,
„რათა შევიცნო თუ რას მღერი. უცხო ასულო.
- 49 „შენ მომაგონებ თუ სად იყო, როგორი იყო,
„თვით პროზერპინა, როცა დედამ დაჰკარგა იგი,
„ხოლო მას თავათ გაზაფხული გამოეცალა.“
- 52 როგორც ქალწული მოცეკვავე შეტრიალდება,
ლანჩებს გაუსვამს ნიადაგზე, წამოვა გოგვით,
ოდნავად ადგამს მერმე ფეხებს ერთს და მეორეს,

- 55 ასე ოქროსფრად და მიწისფრად შემკულ ბაღნარში მიბრუნდა იგი, წამოვიდა როგორც ქალწული, თავჩაქინდრულად მომავალი და დარცხვენილი.
- 58 მან შეიწყნარა შენავედრი და მიეახლა ნაპირს იმგვარად, რომ ბაგეთა მისთა ნამღერი მესმოდა წვრილად, სათითოოდ და გარკვეულად.
- 61 რა მოაღწია იმ ადგილას, სადაც ბალახებს მდინარის ზვირთნი ნებიერად უბანდნენ ქოჩორს, მე მან მაღირსა შემოხედვა თავაწეულმან.
- 64 არა მგონია ანთებოდა ასეთი სხივი თვალში ვენერას, როცა იგი დაჰკოდა შვილმა, მთლად უნებურად, ჩვეულების მიუხედავად.
- 67 იდგა ნაპირზე, ილიმოდა ასული იგი. და ხელს ურევდა აურაცხელ ყვავილთა შორის, რომელნიც მიწას წარმოეშვა სრულად უთესლოდ.
- 70 სამი ნაბიჯით გვაშორებდა ურთერთს მდინარე თვით ჰელესპონტი ქსერქსის მიერ გადალახული (ლდემდის ლაგამი ადამიანთ ამპარტავნობის)
- 73 არ სძაგებია ლეანდრს ეგზომ გააფთრებულსა, ცესტისისა და აბიდოსის შორის მდრტეინავი, როგორც მე ეს რუ, რადგანაც მან გზა არ დამითმო:
- 76 „თქვენ აქ უცხო ხართ, ამიტომაც გაცოცებთ კიდევ „ღმიილი ჩემი“, სთქვა, წალკოტში, რომელიც ზენარს „განკუთვნილი აქვს კაცთ ბუნების ნეტარ სავანედ,
- 79 „მაგრამ ფსალმუნის Delectasi ბრწყინავს ნათელით, „რომელსაც ძალუძს გაბრწყინება გონების ჩვენის. „შენ კი, მდგომარევე ჩემს წინაშე და მავედრალო
- 82 მარქვი სათქმელი, გიპასუხებ დაუყოვნებლივ, „რადგან ამისთვის მოვლენილი ვარ შენ წინაშე.“ „წყალი“ — მივუგე და ტყეების ნაზი შრიალი
- 85 „არყევენ ჩემში ყოველივე რწმენას აღრინდელს, „აქ განაგონი თვალით ნახულს არ ეხამება.“ მან მიპასუხა: „განგიმარტავ როგორ წარმოსდგა,

- 88 „ის რამაც შენი გაოცება გამოიწვია,
„მაშინ მიხედები ყოველივეს და შემეცნებას
„თანაც სიბნელე არცოდნისა გადაეყრება.
- 91 „სიქველე იყო იმ თავიდან თავისთავადი
„და მან კეთილად შეჰქნა კაცი და ეს ადგილი
„მიეცა მასვე საწინდარად მადლის მარადის.
- 94 „საკუთარ ბრალით მან მცირე ხანს დაჰყო ამ ადგილს
„ცრემლსა და ჭაფას ანაცვალა მან, როგორც ვიციით,
„სპეტაკი ღიმი სევდისა და ლხენის მიერი
- 97 „და იმ აღრევამ, რომელიც მანდ ხდება მიწაზე,
„წყლის, ნიადაგის ათასნაირ აორთქლებსგან,
„რაც ცხუნვარებას თან მიყვება დაუცხრომელი,
- 100 „თავს არ დაატყდეს და არ ავნოს კაცს აქ ამოსულს,
„ეს მთაც იმიტომ ატყორცნილა ამგვარად ცაში,
„შეუვალა მხოლოდ ერთგან გადაკეტილი.
- 103 „მაგრამ, რადგანაც ატმოსფერა ამ მთის გარშემო
„ბრუნავს და ბრუნავს პირველადი ძალის წყალობით,
„თუ რკალი მისი არ გაირღვა, არ გაწყდა სადმე,
- 106 „ამგვარად ბრუნავს ერთნაირად სუფთა ჰაერი,
„ამ მთის გარშემო და შრიალეებს ამიტომ ტყეცა,
„რადგანაც ტევრი საგანგებოდ დაბურვილია.
- 109 „შერხეულ ხეებს გააჩნიათ ძალა ისეთი,
„სიქველის დვრიტით რომ გაუღენტონ ჰაერი თავათ.
„შემდეგ ამისა ქარი სთესავს ამ ხეთა თესლსა.
- 112 „აქედან მიწაც შეკაზმული ამ კავშირთაგან
„სხვადასხვა ადგილს ცის ნაკვეთის თავის მიხედვით
„წარმოშვებს ხეებს ნაირ-ნაირ ნიადაგისას.
- 115 „ამის გამგონეს ნულარ გიკვირს ამიერიდან
„თუ მცენარენი თქვენს მიწაზე იფურჩქნებიან,
„ხილული თესლიც რომ არ მოხვდეს თუნდაც ნიადაგს.
- 118 „უნდა იცოდე. ეს ჭეჭილი, რომელსაც ჰხედავ.
„საესეა მუდამ სხვადასხვაგვარ თესლით, ნაყოფით,
„რისი ბადალიც თქვენს მიწაზე აღარ შევხვდება

- 121 „და წყალიც ესე არ გამოდის ისეთ წყაროდგან,
„რომელსაც ჰკვებავს ყინვისაგან დაზრული ორთქლი,
„როგორც მდინარეს ხან გიჟმაჟსა და ხანაც დამცხრალს,
- 124 „არამედ მისი სათავეა მარადყამული
„ხესთაზენარის ნებისყოფა დაუსაბამო
„და მიდის მერმე გაყოფილი ორ მდინარებად
- 127 „ამ მხრიდან მოდის ძალმოსილი ისეთის ნიჭით,
„რომელიც ართმევს ადამიანს ცოდვის შეგნებას,
„ხოლო მეორე მოგონებას ქველისას აძლევს,
- 130 „ამ კალაპოტში ლეტე ჰქვია მას ამიტომაც
„ხოლო ევნოე ეწოდება იმას მეორეს.
„ორივე წყალი აქ მოსულმა უნდა იგემოს
- 133 „და გემო ესე სხვას ყოველგვარს აღემატება.
„ახლა წყურვილი დამცხრალია, ალბათ. შენიცა,
„სხვა რამ კიდევაც არ გაუწყო, არ გაგიცხადო,
- 136 „მაგრამ მე მინდა კიდევ გამცნო მცირეოდენი
„რაც, ასე ვგონებ, არ დაგრჩება შენაც საწყენად,
„თუმც შესაძლოა გამიგრძელდა ისედაც სიტყვა,
- 139 „ის პოეტები, ვინც ოდიდგან ხანას ოქროსას,
„უმდერდნენ ნეტარს ედემისდარს ამ ტურფა წალკოტს.
„წინასწარ ხილვით სჭვრეტდნენ, ალბათ, პარნასის მთიდან.
- 142 „მხოლოდ აქ იყო უბოროტო კაცთ ნათესავი,
„აქ გაზაფხულობს გაზაფხული მარადყამული,
„ნეტარიც აქ სჩქევს ყველას მიერ ხოტბაშესხმულა.“
- 145 მე გამოვბრუნდი, მყის მოვიქეც მგოსნებისაყენ
და დავინახე მომლიმარნი იდგნენ, ისმენდნენ
ზემოდ ნათხრობის უკანასკნელ წინადადებებს.
- 148 შემდეგ ამისა მივაცქერდი მშვენიერ ასულს.

ჰ ე ზ ა ო ც ლ ა მ ი ც ხ რ ი

მან დაასრულა ეს სიტყვები. როგორაც ქალმა
შეყვარებულმა და დასძინა შემდეგ ამისა:
Beati quorum tecta sunt peccata.

- 4 როგორც ნიმფები უღრან ტყეში მოხეტიალე,
ერთნი მზისაგან განტოლვილნი ჩრდილის საძებნად,
სხვანი კი მზვარეს მონატრულნი გარბიან ხოლმე,
- 7 ასე ილტვოდა, მიყვებოდა მდინარეს აღმა
ნაპირ-ნაპირ და მეც მის გასწვრივ ვიდოდი ნელა,
მძიმე ნაბიჯით მიყვებოდოდი ასულს კვალდაკვალ;
- 10 ასი არ გეჭონდა ჩვენ ორივეს ჯერაც განვლილი,
როცა მდინარის კიდეები მოიქცა განზე,
ასე რომ ისევ გზა განვაგრძე აღმოსავლისკენ.
- 13 კიდევ ამდენი გადაელახეთ ორთავ მანძილი
ქალმა მომხედა მეყვსეულად და მომიბრუნდა:
„ძმაო, მომაპყარ ყურადღება და მომისმინე!“
- 16 აჰა, ნათელი უეცარი აენტო ირგვლივ
დაბურულ ტყისა შტოებიდან გადმონთხეული
ასე მეგონა ელვათკრთომა ატეხილიყოს.
- 19 მაგრამ ელვა ხომ წამიერად ენთება, ჰქრება,
ეს კი ბრწყინავდა ხანდაზმულად, მომეტებულად.
და ვთქვი იღუმალ გულში ასე: რა არის-მეთქი?
- 22 ტკბილი ჰანგებით გაიყვინთა ირგვლივ ჰაერი
და უბოროტო იქვის გრძნობით აღტყინებულმა,
დავგმე იღუმალ სითამამე მაშინ ევასი,
- 25 რადგან ისეთ უამს როს მისდრიკეს ხმელი და ზეცა
ახლად შექმნილმა დედაკაცმა არ მოითმინა
თვალთა წინაშე მცირე რიდეც იღუმალეების,
- 28 არ დაეთრგუნა მას ეს შიში უფლის წინაშე,
ეს ნეტარებაც საოცარი, ენითუთქმელი,
მაშინ აქამდის გახდებოდა ჩემთვის საცნაურ;
- 31 მე მივდიოდი მომლოდინე ესოდენ ტკბილთა
და მარადუამულ ნეტარებით დაწაფებისა,
მწვავდა სურვილი უფრო მეტის საცნაურყოფის,
- 34 ჩვენს წინ ალივით მოვარვარე გახდა ჰაერი,
მწვანე ხეების შტოებას ქვეშ ვეცსმა მოარულთ
ტკბილი გალობა აღრეული უცხო ხმაურში.

- 37 წმინდა ასულნო, თუ შიმშილი და უძილობა,
ხშირად სიცივეც მე თქვენს გამო მომითმენია,
ვგონებ ნება მაქვს აწ ვითხოვდე სამაგიეროს
- 40 ან ჰელიკონმა ღვაროს ჩემთვის თავისი წყლები
და ურანამ მომაშველოს ხორო თავისი.
რათა ლექსად ვთქვა გონებისგან მიუწვდომელი.
- 43 მე მომეჩვენა შვიდნი ხენი ოქროისანი,
თვალი აცდუნა აქ მანძილმა საკმაოდ შორმა,
რომელიც იღო იმ ხეთა და მაცქერალს შორის.
- 46 როცა იმ ხეებს მივეახლე, ბუნდოვანება
გრძნობათა ჩემთა მაცდენალი მყის გაიფანტა
და სინამდვილე წარმომიდგა სიცხადით თვალწინ.
- 49 ცნობიერებამ გონებისამ იმარჯვა მყისვე,
შეიდი სასანთლე შევიცანი ოქროისანი,
ხოლო გალობა ყოფილიყო თურმე ოსანა,
- 52 ეს სასანთლენი ქათქათებდნენ უფრო ბრწყინვალედ,
ვიდრე მთოვარე გადმოსული მოწმენდილ ცაზე,
ნაშუალამევს, ნახევარის თვის მიწურულში.
- 55 განცვიფრებული მივუბრუნდი მაშინვე მეგზურს,
ქველ ვირგილიუსს, მაგრამ მანაც სამაგიეროდ
მევე მომაპყრო გაოცებით აღსაესე თვალნი.
- 58 შემდეგ ამისა, კვლავ შევხედე დიად მოვლენებს,
მაგრამ ისინი ისე დინჯად მოისწრაფოდნენ
მათ გაარჩევდათ თუნდაც ახლად ჯვარდაწერილნი.
- 61 მკიცხავდა ქალი გულნაწყენი: „რატომ ესოდენ
„აღტაცებული შეაშტერდი იმ სასანთლეებს,
„ხოლო მათ უკან მომავალთა აღარც კი ამჩნევ?“
- 64 და მომავალნი ვით ბელადის ასაბიები
მაშინ შევნიშნე მე ლანდები თეთრადმოსილნი.
(ამგვარ სითეთრეს ვერვინ ნახავს ჩვენ ხმელის პირზე).
- 67 ჩემგან მხარმარჯვნივ ვარვარებდა წყლის ზედაპირი.
სხეულის ჩემის ნახევარი. მარცხენა მხარე
თითქოს ჩემს გვერდით ყოფილიყო სარკე დადგმული;

- 70 რა შევარჩიე წყლის ნაპირზე მარჯვე ადგილი,
როცა მხოლოდ რუ მამორებდა მომავალთაგან,
ვიწყე ნელი სვლა, რათა უკეთ მემზირა მათთვის.
- 73 ახლა ვხედავდი წინ მიმავალ ალების ფარფატს.
ჰაერში ისე ლიცლიცებდნენ ეს სასანთლენი,
როგორც პაწია ალისფერი დროშის ფოჩვები.
- 76 ატმოსფეროში ვარვარებდნენ ჭრელი ზოლები,
შვიდთა ფერთაგან შეკაზმული, რომელთაგანაც
მზე ცისარტყელას და დელია ჰქარგავს თვის სარტყელს;
- 79 დროშების მწკრივებს ვერ წვდებოდა ბოლომდის თვალი.
უკიდურესნი, რამდენადაც შევძელ დანახვა,
ათ-ათ ნაბიჯზე მიყვებოდნენ ერთი მეორეს.
- 82 უკვე ჩემს მიერ გამოხატულ მშვენიერ ცის ქვეშ
თორმეტი წყვილი მოდიოდა მოხუცებული.
შუბლზე თვითელს შროშანების ედგათ გვირგვინი.
- 85 გალობდნენ ერთხმად. *Benedetta tue
Nelle figlie d'Adamo, e benedette
Sieno in eterno le bellezze tue.*
- 88 როგორც კი მდელი, ყვავილებით სავსე წალკოტი
გადაღმა მხარეს, ჩემს პირდაპირ განთავისუფლდა
და რჩეულები სათითოდ თვალს მიეფარნენ,
- 91 როგორც მნათობნი ამოდიან ზედიზედ ცაზე
გამოჩნდა მტილზე ოთხი მხეცი თანდათანობით,
მწვანით შემკული ჰქონდათ ყოველ მათთაგანს შუბლი,
- 94 ფრთენი ექვს-ექვსი, ესხათ ფრთებზე თვითელს თვალნი
და რომ ნამდვილად ყოფილიყვნენ არგუსის თვალნი,
ზედმიწვენებით ამგვარ თვალებს ემსგავსებოდნენ.
- 97 მაგრამ ამ თვალთა აღსაწერად მე არ დავხარჯავ
ლექსებს, მკითხველო. რადგან სხვაგან მომელის ხარჯი
ისე საშურო, რომ სიუხვეს აქ ველარ ვიჩენ.
- 100 შენ ეზიკიელ წაიკითხე, ეს მან აღწერა,
ვით მოდიოდნენ ყინულების ბნელ საუფლოდან
ესენი ცეცხლის, ღრუბლების და ქარის ამაღად.

- 103 სწორედ ისეთნი, როგორსაც იქ ნახავ აღწერილს
სწორედ ისეთნი იყვნენ აქაც, მაგრამ უფრთებოდ
და ფრთების გამო იოანეც მე მემოწმება.
- 106 ამ ოთხთა შორის მოდიოდა ორბორბლიანი,
გაქანებული სატრიუმფო ეტლი და იგი
ქინჩზე მოებათ უზარმაზარ გრიფფონისათვის;
- 109 აღეპყრო ფრთენი ორივენი ამ ფრთოსან ნადირს,
სამ-სამი ესხა თითო მხარზე და არც ერთ მათგანს
არ აყენებდა ზიანს რასმეს ფრთების გაშლისას.
- 112 თვალთ ვერ შევწვდი მე სიმაღლეს იმა ფრთებისას,
ფრინველს სახსრები გამოსხმოდა ოქროსი სრულად.
სხვა დანარჩენი სრულად თეთრი ძოწგარეული
- 115 ასეთი ეტლი არ უძღვნია ხომ არასოდეს
არც ავგუსტისთვის და არც თავათ აფრიკელისთვის,
თვით ეტლი მზისა მასთან არად გამოჩნდებოდა.
- 118 ეტლი, რომელიც გზას გადაცდა და დაიბუგა,
როს სათნო ლოცვა შეისმინეს დედამიწისა,
იუპიტერის მართებული მსჯავრის მიხედვით.
- 121 ეტლის მხარმარცხნით სამი ქალი უვლიდა ფერხულს,
ერთი მათგანი ისე წითლად იყო მორთული,
რომ აღისაგან ცეცხლის პირას ვერ გაარჩევდი;
- 124 ხოლო მეორეს შეუხსამსო თითქოს სხეული;
სამარაგდოსგან აგებული თხემით ტერფამდის.
მესამე ქალი თოვლსა ჰგავდა ახლად დაფიფქულს,
- 127 გეგონებოდათ ყველას თეთრი წინ მოუძღვისო.
ხანაც წითელი და სიმღერას მისას აღგზნებულს
ფეხს აყოლებდნენ დანარჩენნი მეფერხულენი,
- 130 მარცხენა ეტლთან კიდევ ოთხი როკავდა ქალი.
ყველას პურპური ტანთ ემოსა და მიუძღოდა
სამივეს ერთი მოცეკვავე სამთვალისანი.
- 133 უკვე აღწერილთ მოყვებოდა კვალდაკვალ უკან
ორი მოხუცი ტანთჩაცმული სხვადასხვაგვარად,
დარბაისლობით ორივენი ჰგვანდნენ ურთიერთს.

- 136 ერთი მათგანი იყო, ალბათ, ნაშეგირდალი
პიპოკრატესი, რომელიც თვით დედაბუნებამ
თვის უძვირფასეს კავშირთათვის აღმოაცენა.
- 139 მეორე სჩანდა სულ სხვანაირ ზნეობის კაცად,
ისეთი ბასრი და ელვარე ხმალი ეკიდა,
მღინარის გაღმა მომაწვდინა შიშისა ქარი.
- 142 შემდეგ ვიხილე კიდევ ოთხნი კრძალვით მოსილნი,
მათ მიყვებოდა ბერიკაცი დაფიქრებული,
თვალს ძლივს ახელდა თვლემისაგან ღონემიხდილი.
- 145 ყველას შევიღვეს ისე ეცვა როგორც პირველთა,
მხოლოდ ეს იყო არ ამკობდა არც ერთ მათთაგანს
თეთრი შროშანის გვირგვინები ტურფად დაწული,
- 148 არაბედ წითელ ყვავილების გირლიანდები.
შორით მნახველი თუნდაც ფიცით დაამოწმებდა:
მოსდებიათო ცეცხლის ალი წარბებს ზემოდან.
- 151 როგორც კი ეტლი გამისწორდა მღინარის გაღმა,
მყის დაიგრგვინა და კრებული პატივცემული
შესდგა, რა სამანს მიაღწიეს უკვე აკრძალულს
- 154 და შეაყენეს სასანთლენიც წინ მიმავალნი.

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ე ა თ ე

- როგორც კი შედგა პირველ ზეცის გუთანი ცაზე
რასაც ჯერ ჩასვლა, არც ამოსვლა არ ღირსებია,
არც თუ ნისლეები, ცოდვის რიდეს თუ შეუბურავს
- 4 და ახლა ყველას შესაცნობად საცნაურყოფდა,
რომ ეს გუთანი, უჩვენებდა ეტლსა ანთებულს,
მას ვინც ნავთსადგურს მიელტვოდა საჭისმპყრობელი.
- 7 მყის მამაკაცი სიმართლისა მახარობელნი,
გრიფფონისა და იმას შორის მშვიდად მავალნი,
ეტლს მიუბრუნდნენ როგორც სადგურს განსვენებისას.
- 10 მათგანმა ერთმა, ვით ციურმა მახარობელმა,
სამეზის იყვირა: Veni sponsa de Libano
დანარჩენებმა ეს აგრეთვე გაიჰეორეს.

- 13 როგორც ნეტარნი უკანასკნელ შეძახილისას
 ზეალსდებინან, დააგდებენ თავიანთ მღვიმეს;
 განახლებული ხმით იტყვიან ალილუიას,
- 16 ასე ღვთიური ეტლის ირგვლივ მოფუსფუსენი,
 აღსდგნენ *ad vocem tanti senis*
 ორი ერგასი მარადიულ ყოფნის შიკრიკნი.
- 19 ამბობდა ყველა: *Benedictus qui venis*
 აყრიდნენ ყვავილს ეტლს ზევიდან, ხანაც გარშემო
Manibus o date lilia plenis.
- 22 მინახავს წინად დილაობით ცისკრისა ჟამზე,
 აღმოსავლეთი ვით ირთვება ვარდისა ფერად,
 ხოლო ლაჟვარდი გაიქნება დანარჩენ ცაზე;
- 25 მზე თვალს გაახელს დაბინდული ნისლის ნინევით,
 როს ცხუნვარება ართმევს ხოლმე მას ბრწყინვალებას
 და ამიტომაც აადვილებს მზერის მიპყრობას.
- 28 ასე ყვავილთა ღრუბლებისგან გარემოცული
 მათ ანგელოსნი გარს აბნევდნენ საკუთარ ხელით,
 (სცვიოდა ირგვლივ, იბნეოდა ბრე ფურცლებისა);
- 31 ზეთისხილის შტო შუბლს უმკობდა თეთრ ვუალიანს,
 ასე ვიხილე მე ასული. გარს მარტო მწვანე
 შემოეხვია ალისფერი საცმელით მოსილს.
- 34 და სულმან ჩემმან (აჰ, რამდენი ხანია უკვე
 მას არ უგრძენია სახის მისის წინაშე კრთომა
 და აღტკინება უცნაურად ელდანაკრავსა),
- 37 იგრძნო ძველისა სიყვარულის ძალმოსილება,
 თუმც ამ ასულის უხილავი ზეგავლენისგან,
 თვალნი ვერ სჭერტდნენ მოახლებულს ჯერაც სავსებით.
- 40 რა თვალნი ჩემნი აღფრთოვანდნენ უცნაურ ძალით,
 როგორიც ერთხელ ეს ვიგრძენი განსაცვიფრებლად
 ჯერაც ჭაბუკმა უსასაკომ და უწვევრულმა.
- 43 მხარმარჯვნისაკენ მივიქეცი გულმოცემული,
 როგორც ჩვილი ყრმა მიაშურებს ხოლმე თვის მშობელს,
 დაშინებული ან უეცრად გულგანაწყენი.

- 46 რათა ეს მეთქვა ვირგილისთვის: არც ერთი დრამმა, სისხლისა ძარღვში აღარ დამრჩა რომ არ ტოკავდეს, მეცნაურება მე ნიშატი ხანდაზმულ ალის.
- 49 მაგრამ ვირგილი აღარ იყო ჩვენს სიახლოეს, ჩემი ტკბილი და გულხმიერი მამა ვირგილი, ვირგილი, ვისაც მომამორეს ხსნის მაძებარი.
- 52 არც იმის პოვნამ, რაც პირველმა დაჰქარგა დედამ აღარ იკმარა, რომ ღაწვები აწ დათრთვილული, ხელახლა ცრემლებს არ მოერწყო, არ დაესეტყვა.
- 55 „დანტევე, ვირგილის განშორებას ნულარ მისტირი, „ნუ სტირ, ჯერ შენთვის ეს ცრემლები ნაადრევია, „რადგანაც ხმალი სხვანაირი მოგვერის აწ ცრემლებს“.
- 58 ვით აღმირალი, გემის ჰვინტზე ზეამოსული მიმოიხილავს მეზღვაურებს გარს მოფუსფუსეთ და გაამხნევებს, სხვა გემებზედ მომუშავეთაც,
- 61 ეტლის მარცხენა კიდის ზედან ვნახე შემდგარი (როს მუნ მივიქეც, რაკი მესმა სახელი ჩემი უცილებლობით ამ ადგილას განცხადებული),
- 64 მე დავინახე, ის ასული წინად ნახული ანგელოსთ კრებულს თან რომ ახლდა პირშებურგილი ახლა მდინარის გადაღმიდან მიმზერდა ჯიქურ,
- 67 თუმცა ვუალი შემოხსნოდა თავს გარეშემო, მინერვას მწვანით შემოსილსა და დამშვენებულს. მაინც ვერ ვჭვრეტდი სახის მისის მე აღნაგობას.
- 70 ჯერაც მეფური სიამაყით იყო აღვსილი, და განაგრძობდა, როგორც ერთი რიტორი ვინმე, მღელვარე სიტყვით შემნახველი სიტყვის დასკვნისთვის:
- 73 „ბეატრიჩე ვარ, დამაკვირდი, მართლაც, ო, მართლაც... „როგორ ინებე ზეამოსულა ამ მთაზე, განა „შენ არ იცოდი რომ აქ კაცი ხდება ნეტარი?“
- 76 აქ მზერა ჩემი გამსჭვირვალე რუში ჩააჭრა და რა ვიხილე მუნ ხატება მე საკუთარი, ველს გადაეხედე დარცხენილმა. ღაწვშეფაკლულმა.

- 79 როგორაც დედა მოეჩვენოს თვის ძეს სასტიკად,
ასევე იგიც მე ამ წუთში მეჩვენებოდა,
რადგან სიბრალულს თან მოჰყვება ხანაც სამსალა.
- 82 იგი დადუმდა და ანგელოსთ შეჰქმნეს გალობა:
In te Domine speravi
და განაგრძობდნენ ვიდრე pedes meos.
- 85 როგორაც თოვლი იყინება ტევრთა ჯაგარზე,
იტალიისა მაღალ მთებზე, როდესაც სუსხი
სლავონიიდან მონაბერი შემოუქროლებს,
- 88 და ჭირხლი იგი გალხვობილი დაიწყებს ჟონვას,
როდესაც ხმელი დაუბერავს ჩრდილს მოკლებული,
ან როგორც ცვილი ღხვება ხოლმე ცეცხლის შემყურე;
- 91 ასე ვიდრეც კრემლისა და ოხვრის კიდევან,
ვიდრე გალობა არ დაიწყეს იმათ, ვისი ხმაც
მარადყამული სფეროების ერწყმის ღალადისს.
- 94 როდესაც მათმა ტკბილმა ჟღერამ მაუწყა მათი
მე თანაგრძნობა უფრო სრულად, ვიდრე ნათქვამმა,
რად აწამებო, ჰე ასულო? მიმართეს ქალსა.
- 97 მაშინ ყინული გულზე ლოდად შემოწოლილი
გალხვა, გადიქვა სითხედ, სევდად და მწარე ოხვრად
და გადმოინთხა პირისა და თვალებისაგან.
- 100 ხოლო ასულმა, ეტლის იმავ მხარეზე მდგარმა
ასე მიმართა გარს მოგროვილ არსებათ წმინდათ
და ასეთი რამ უთხრა სულელებს ირგვლივ მოჯარულთ:
- 103 „თქვენ მარადიულ დღის სინათლეს შეჰყურებთ ფხიზლად,
„არც ღამისა და თვლემის ჟამში გაგეპარებათ
„საუკუნისგან გადადგმული ნაბიჯი ერთიც.
- 106 „მიტომც პასუხი ჩემი ესდენ სავსეა ზრუნვით,
„რათა გაიგოს ეს მტირალმა მდინარის გაღმა,
„რათა ვარამი მის შეცდომებს შეეთანაბროს.
- 109 „არა თუ მარტო თვალშეუდგამ სფეროთ წყალობით,
„რომელნიც იფქლის ამწიფებენ თესლს ღდენიდაც
„მისდა მიხედვით თუ ვარსკვლავნიც ხელს შეუწყობენ,

- 112 „არამედ უფლის გულუხვობის მეშვეობითა,
 „რომელიც ისეთ სათავიდან ჟინუღავს ჩვენ თავზე,
 „რომ თვალი ჩვენი მას ვერასდროს გაუსწორდება.
- 115 „ამ კაცს შეეძლო განახლებულ ცხოვრების გზაზე
 „ისეთ არსებად გამხდარიყო, რომ ზრახვა ქველი
 „მასში უთუოდ გაიღებდა ნაყოფს საოცარს.
- 118 „მით უფრო უხამსს იღებს სახეს თვით ნიადაგიც,
 „როდესაც ცუდ თესლს დააკლდება ჯაფა და მოვლა,
 „რაც უფრო მეტად ნაყოფიერს შეიცავს ძალას,
- 121 „მას ვაძხვევები პირისჩენით თავდაპირველად,
 „ქალწულურ თვალთა ჩემთა მზერით გულმოცემულსა.
 „ასე, ამრიგად ვატარებდი მას მართალ გზაზე,
- 124 „რა გადავდექი მე მეორე ჰასაკის ზღურბლზე,
 „და შევიცვალე მე მოკვდავი ცხოვრების ნირი,
 „ის გადამიდგა, სხვას მიემზრო და მოეფონა.
- 127 „როს დავთმე ხორცი და ავმალდი, გავსულიერდი
 „მშვენიებითა და სიქველითაც აღმატებული,
 „მან უკვე გული ამარიდა თავის სასურველს,
- 130 „ცთუნების გზისკენ გადუხვია და გამოუდგა
 „ოცნებას ფუქსა, უნაყოფო, მცდარ მოჩვენებათ,
 „რომელთა აღთქმაც არაოდეს შესრულებია.
- 133 „სრულად ამოდ ვეძიებდი მე შთაგონებას,
 „ძილში და ცხადად მოუხმობდი უკუმოქცევად,
 „ფუჭი რჩებოდა ყოველგვარი ღონისძიება.
- 136 „მერე ის იყო დაქვეითდა იგი ვაგლახად,
 „და გზაჲ ხსნისა სამუდამოდ დაეხშობოდა,
 „რომ არ ეხილა დაწყევლილთა მოღვაძე მას თავათ,
- 139 „მეც ამიტომაც ვინახულე სიკვდილის ბჭენი
 „და მეგზურს მისსა ამ მთისაკენ წამომყვანს თანაც
 „ჩემი ცრემლები და ვედრება ჩამოვუტანე.
- 142 „დაირღვეოდა განაჩენი ზესთაზენური,
 „რომ ლეტეს წყალი სულს ეგემნა გაღმა გადასულს,
 „ისე რომ ცრემლით და ვედრებით არ შეესყიდნა
- 145 „განვლილი ცოდვის გულმართალი მონანიება“.

- „ო. შენ წმინდისა მდინარისა გადაღმა მდგარო,“
 ისე განაგრძო რომ ნაბიჯიც არ მოუკლია
 და სიტყვა მისი გამახული იყო ხმალივით;
- 4 მემწარა იგი, ზოლო მთქმელი კვლავ განაგრძობდა:
 „მიიხარ ხომ არის ეს სიმათლე, ხამს ეს მხილება
 „საცნაური ჰყოს შემეცნებამ გონების შენის.“
- 7 მე ისე რიგად დავუძღურდი და ავირიე,
 რომ ხმა ჩამიწყდა, ვიდრე იგი ჩემივ ბავიდან
 ამოსვლასა და ბგერადქცევას მოახერხებდა.
- 10 შესდგა მცირე ხანს და განაგრძო: „რას ფიქრობ ნეტა?
 „გამეც პასუხი, ვიდრე მძიმე მოგონებანი
 „არ წაუშლია ჯერაც წყალსა თოვლის წამლეკელს.
- 13 „ძრწოლა და შიში აირია მყის ურთიერთში,
 წავიბუტბუტე: „ღიახ“-მეთქი, მე უღიმდამოდ,
 ასე რომ ნათქვამს წამისყოფა წამოვაშველე.
- 16 როგორც უზომოდ დაჭიმული მშვილდი აიშვებს,
 გასწყვეტს საგდებელს და ისარიც მისგან ნატყორცნი,
 მიზანსაც დუნედ და უღონოდ დაეძგერება.
- 19 მეც ვერ გავუძელ გრძნობის ჭპანს, გულზე მოწოლილს,
 ცრემლი და ოხვრა უნებურად დამეხშო გულში
 და ხმაც წამერთო გაბზარული და დაბეჭილი.
- 22 „იმ სურვილთ შორის, მან განაგრძო, რაც ჩაგაგონე,
 „რამაც წარგმართა სიქველისა შესათვისებლად,
 „რომლის უფროსი სხვა არაა ქვეყნად სიკეთე,
- 25 „რა ხანდაკებმა გზა მოგიჭრეს ან რა ჯაჭვებმა,
 „ასე რომ სასო წარგეკვეთა და დაგაღონა
 „და წინ წასვლაზე რამაც ხელი აგადებინა?
- 28 „რა სიითლე ან მოგება ნახე როგორი
 „შენ სხვის შუბლებზე თვალწარმტაცი და მომხიბლველი
 „სურვილის მათის ფარეშობას როს ეწეოდი.“
- 31 როცა აღმომხდა მკერდით ოხვრა გულისწამლები,
 ძლივს მოვუყარე ორიოდე სიტყვას მე თავი,
 ბაგემან ჩემმან დაძაბულმან წაილულულა.

- 34 ქვითინით ვარქვი: „წარმავალმა ვითომც სიკეთემ
„გზა ამირია უდღეური სვის მაძებარი,
„მას შემდეგ, რაც თქვენ განმეშორეთ, გაუჩინარდით.“
- 37 „ეს სულერთია გამოტყდები თუ დადუმდები,
მომიგო, მაინც ყოველივე გამოირკვევა
„და ეუწყება გულთამხილავს, მსჯავრის დამდებელს.
- 40 „მაგრამ უკეთუ საკუთარი ბავით წარსთქვამენ,
„განვლილი ცოდვის აღსარებას, ჩვენს სამსჯავროში
„სალეს გელაზით დაჩლუნგდება მახვილის პირი.
- 43 „ახლა კი გიჯობს რომ სირცხვილი იგრძნო შენ თავათ,
„ცოდვათა შენთა შემცნობელმა, რათა მერმისში,
სირენის ხმების გაგონებამ არ შეგარყიოს.
- 46 „მაშ მომისმინე და გაიგებ რომ სულ სხვა გზაზე
„შენ წარგმართავდა სხეულება ჩემი მოკვდავი,
„აწ სამუდამოდ გადასული, დამიწებული.
- 49 „არც ხელოვნებას, არც ბუნებას აღუტაცნიხარ,
„ისე როგორაც სილამაზეს სახსართა ჩემთა,
„რომელნიც უკვე დანაცრულან და ჩაფერფლილან.
- 52 „და თუ ვნებანი წარმავალნი შენ გაგეცალენ,
„როცა მოგიკვდი, სხვა რა იყო რაც გაყოვნებდა,
„რამ წარგიტაცა ასე რიგად ცნობიერება?
- 55 წარმავალობის როცა მოგწვდა ისარი მალი,
„უნდა დაგეთმო ამ საწუთროს სხვა ნატამალი
„და მომყოლოდი ამ ქვეყნისკენ რა გადვიცვალე.
- 58 „არამცდარამც არ გმართებდა დაკეცვა ფრთების,
„ახალ განცდათა მოლოდინი ან ვინმე ქალის
„ამაოებით მოტყუება გულის და თვალის.
- 61 „მხოლოდ ბახალა თუ მოუცდის სამჯერ მოქნევას,
„მაგრამ თუ ფრინველს გამოესხა ფრთენი საკმაოდ,
„მაშინ ჩიტბადეს მას უგებენ სრულად ამოდ.“
- 64 როგორც ჩვილ ბალებს დაადუმებს ხშირად დარცხვენა,
მღუმარედ მიწას დაჰყურებენ თავჩაქინდრული,
დანაშაულის შემცნობელნი და დატუქსულნი.

- 67 ისე ვიდექი, მან განაგრძო: „თუ დაგალონეს
„ჩემმა სიტყვებმა, მაშინ ასწი წვერები მაღლა,
„მაფარად შეიგოძნობ მწუხარებას რომ შემომხედავ.“
- 70 უფრო ნაკლებს გამაფრებით ამოთხრის ხოლმე
მუხას გრიგალი ჩვენი მიწის ან ის ზღვაური,
იარბის მხრიდან მოვარდნილი ჩვენს სამშობლოში,
- 73 ვიდრე მე თავი ზეავწიე ბრძანებისამებრ,
სახისა ნაცვლად მისვან წვერის ჩემის ხსნება,
იყო საბაბი გესლიანი ნიშნის მოგების;
- 76 როცა დაბოლოს ზეავწიე მე პირისახე,
ჩემმა თვალებმა დაინახეს რომ ანგელოსნი
აღარ აბნევდნენ გარეშემო ხელით ყვავილებს
- 79 და მზერამ ჩემმან შეტყორცნილმან გაუბედავად
მყის შეამჩნია: ბეატრიჩე მხეცს შესცქეროდა;
ერთ არსებაში ორნაირი ბუნების შემცველს;
- 82 რიდე მოსავდა ამწვანებულ ნაპირზე დამდგარს,
სიტურფე მისი აღრინდელსა სჭარბობდა ისე,
ვით წინანდელი სილამაზით ყველა ხორციელს.
- 85 და სინანული დამეუფლა მე ამაზრზენი,
ასე რომ, რაც კი წინად ჩემსავ თავს მაყვარებდა,
აწ ყველაფერი სიძულვილის იყო აღმძვრელი.
- 88 შემიპყრო ქენჯნამ უცნაურმან და წამაქცია
და რა გადამხდა იმ წუთებში, რაც განვიცადე,
მან ერთმან იცის, ვინც საბაბი მომცა ამისა.
- 91 როს გულმან ჩემმან გარეგანი მომავო ძალა,
წარმოდგომოდა თავზე ქალი, მარტო ხილული,
მიხმობდა იგი: მე მომყევი, მომეჭიდო.
- 94 შემდეგ ამისა გადამიშვა მან მდინარეში,
თან მიმათრევდა, ზედაპირზე მიფარფატებდა,
ისე მსუბუქად ვით სართავის ციგლივა მაქო.
- 97 როს მივეახლე მე მდინარის ნაპირს კურთხეულს,
მყის შემომესმა ლალადისი: „Asperges me.“
რის მოგონებაც მიჭირს ახლა, არც თუ აღწერა,

- 100 პირმშვენიერმა ქალმა მაშინ მოიღო მკლავნი,
თავზე მომხვია, მაიძულა წყალში ჩაყვინთვა,
რადგან სულ მცირე უნებურად უნდა შემესვა.
- 103 შემდეგ ამისა განბანილი მიმგვარა იქვე
ოთხ ლამაზმანსა მოცეკვავეთ ნარნარ ფერხულში.
მყის სათითოდ მომეახლნენ, დამასხეს ხელი,
- 106 „იქ ნიმფები ვართ, ხოლო ცაზე ვართ ვარსკვლავები
„და ბეატრიჩე ვიდრე მიწად ჩამოვიდოდა,
„შიშუნვარებად ვახლდით ჩვენ მას ოთხნივე ერთად.
- 109 „ჩვენ დაგანახვებთ თვალებს მისას, საამურ ნათელს,
„მათში მგზნებარეს გაჩვენებენ მზერაწამახულს,
„სამი ასული მომავალნი ეტლისა გვერდით.
- 112 ასე დაიწყეს მათ გალობა, შემდეგ ამისა,
გრიფფონს მიმგვარეს, დამაყენეს მის მკერდის გასწვრივ,
აქ შევეყარეთ ბეატრიჩეს ჩვენსკენ მაცქერალს.
- 115 მითხრეს: „ხამს თვალნი არ დაზოგო ამ წამს მზერითა,
„ჩვენ შეგაყენეთ სამარაგდოს წინაშე განგებ,
„საიდანაც შენ თვით ამური გტყორცნიდა ისრებს,
- 118 „ათას წადილთა აღზე უფრო უმგზნებარესთა
და მზერა ჩემი შიაჯაჭვეს მის ნათელ თვალებს,
რომელიც გრიფფონს დაჟინებით მიშტერებოდნენ.
- 121 ვით ანარეკლი ბრწყინვალე მზის თვალთა სიღრმეში
იხატებოდა მხეცი იგი ორსულიანი,
ხან ერთ ბუნების, ხან მეორის განმცხადებელი.
- 124 თავათ განსაჯე ოპ. მკითხველო, როგორ გავვოცდი,
როცა ვიხილე რომ სავანი უძრავად მყოფი
სახეს იცვლიდა უცნაურად და იღუმალად.
- 127 ამასობაში მოლხენილი, გაოცებული
სული შეფრთენდა იმ სიხარულს მოჭარბებულსა,
რომელიც მასვე ვისაც აძლებს, ჰმატებს სიხარბეს.
- 130 გრაციით სავსე, პირმჩინარნი გამოეშურნენ.
დაწინაურდნენ სამივენი და მოროკავდნენ,
ანგელოსური ნაზი ხმებით მოიმღეროდნენ.

- 133 „ო, მიაპყარი ბეატრიჩე ეგ თვალნი წმინდა.“
ამას ისინი იმღეროდნენ „ერთგულსა შენსა,
„შენ სახილველად ვინც ესდენი განვლო მანძილი.
- 136 „მისდა სამადლოდ, შეგვივრდომე, აიხსენ რიდე
„და მას უჩვენე ეგ ღიმილი რათა იხილოს
„შენი მეორე სილამაზე აწ შეფარვული.“
- 139 ო, ბრწყინვალეზავ მარადუამულ, ცხოველ ნათელის,
ვის დაუყვია იმდენი დრო პარნასის ჩრდილში,
ან მის შადრევნის ვის უსვია იმდენ ხანს წყალი,
- 142 რომ მის გონებას სიძაბუნე არ დასჩენოდა,
იმის სათქმელად თუ შენ როგორ გიხილე თვალით,
როცა ზეციურ ჰარმონიით გარემოცული
- 145 გამომეცხადე თავისუფალ სფეროთ წილში.

ქ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე თ ო რ მ ე ტ ე

- თვალეზი ჩემი ისე მტკიცედ და დაჟინებით
შეუდგენენ მოკვლას ათეული წლის წყურვილისას,
რომ ყველა გრძნობა დანარჩენი მე დამშრეტოდა.
- 4 თითქოს კედლები სიძულვილის გარს მეველებოდნენ,
ისე მიეპყრო თვალნი ჩემნი ღვთაებრივ ღიმილს
ადრინდელ ბადით ტყვედ შექმნილნი, დაოკებულნი.
- 7 როს ღმერთქალებმა დაძაბული ეგ მზერა ჩემი
მიაპყრეს მარცხნით იძულებით, რადგან მომესმა;
ზომაზე მეტად დაჟინებით რად უცქერო.
- 10 მაგრამ უნარი, რაც ჯერ კიდევ მოეპოვება,
თვალს მიშტერებულს მზის დისკოსთვის, მე მცირე ხანში
წამერთო კიდევ და ჩემს თვალებს ეწვია ბინდი.
- 13 როს მზერა ჩემი ელვარებას შეეწყო მცირეს,
მე ვამზობ „მცირეს“, შედარებით იმ დიდ კაშკაშთან,
რომლისაგანაც მე მომწყვიტეს და მომახედეს;
- 16 მყის დავინახე მხარმარჯვნისაკენ ვით შემობრუნდა,
სახელგანთქმული ბრუნდებოდა დიდი ლაშქარი,
შვიდნი უძლოდნენ სასანთლენი და დისკო მზისა.

- 19 ვით რაზმეული თავდაცვისთვის შემზადებისას
 შეიკუმშება წრედ შეკრული, ფარს მოიმარჯვებს,
 დროშებიანად მობრუნდება ფრონტის შეცვლამდის,
- 22 ასე ლაშქარიც ზეციური დაწინაურდა,
 ჩვენ ჩაგვიარა, ვიდრე ეტლი მას მოასწრებდა
 ბორბლების თვისის შებრუნებას და გზისაქცევას.
- 25 შემდეგ ამისა ქალწულები ეახლნენ ბორბლებს
 და ტვირთს კურთხეულს მყის შეუდგა გრიფფონი იგი
 ისე, რომ პეწიც მის ნაკრტენზე არ შერხეულა.
- 28 ტურფა ასული, ვინც მდინარის გვაუწყა ფონი,
 მე და სტაციუსს, სამნივენი მივყევით ბორბალს,
 რომელიც მცირეს აკეთებდა რკალს ტრიალისას.
- 31 როს გავიარეთ დიდი ტევრი უკაცრიელი,
 (პირველი დედის ბრალისაგან, გველს მინდობილის)
 ნაბიჯებს ჩვენსას ვუხამებდით ანგელოსთა ხმას.
- 34 და ვგონებ სამგზის გატყორცნილი ისარი ფრენით
 გადაივლიდა აქ ჩვენს მიერ განვლილსა მანძილს,
 როს ბეატრიჩე ჩამოვიდა ეტლიდან მყარზე.
- 37 და შემომესმა ყველამ ერთხმად ახსენა: „ადამ.“
 შემდეგ ამისა შემოერთყნენ გარშემო ერთ ხეს,
 რომლისა შტოებს შემოფტქვნილი ჰქონდა ფოთლები.
- 40 ზევით და ზევით წვეროკინა მომეტებულად
 დაფანჩულიყო და თვით წითელ ინდიელებსაც
 თავიანთ ტყეში მისი ხილვა გააოცებდა.
- 43 „კურთხეულ იყავ ჰოჲ, გრიფფონ, ვისაც ნისკარტით
 „ხე ესდენ ტკბილი ჯერ კიდევ არ დაგიკორტნია,
 „რადგან მის მიმრთმევს შეეყრება სტომაქის გვრემა.“
- 46 ასე ჰკიოდნენ დანარჩენნი დიად ხის ირგვლივ,
 ხოლო თვით მხეცმან ორნაირის ბუნებისამან:
 „ასე ყოვლისა ინახება თესლი მართალი.“
- 49 დაძრულსა ტიმონს მიუბრუნდა იგი ეტლისას,
 მიგვარა იგი უფოთლებოდ დაქვრივებულ ხეს.
 ზედვე მიაბა მისგან ერთხელ წამოდებული

- 52 ვით ჩვენი მიწის მცენარენი ისეთ ხანაში,
როს ციდან მოჰქრის ათინათი დიდთა მნათობთა,
ციური თევზის ნაშუქართან ჯუფთად შერწყმული
- 55 იფურჩქნებიან სათითოოდ, საკუთარ ფერებს
განაახლებენ, ვიდრემდისინ მზე მოასწრებდეს
თავის ჰუნეთა სულ სხვა ნირის ვარსკვლავში შებმას.
- 58 ვარდზე მომკრთალო და იაზე უფრო ხასხასა
ფერით აღივსო ხე სავსებით განახლებული,
რომლის რტოები უსიცოცხლო სჩანდა აქამდის.
- 61 მე ვერ გავიგე, არც მღერიან მიწაზე ასე;
ჰიმნი, რომელსაც იმღეროდნენ ამ წუთს ესენი,
არც თუ ბოლომდის ჩამრჩენია ხსოვნაში ეს ხმა.
- 64 მე რომ შემეძლოს გამოვხატო ვით მოეკიდა
ძილი მის თვალებს, ვინც სირინგის ისმენდა ზღაპარს,
თვალებს, რომელთაც ძილფხიზლობა დაუჯდათ ძვირად,
- 67 როგორც მოდელის გადამღები მხატვარი ვინმე
გამოვხატავდი ვით ჩავთვლიმე მე თავათ ძილში,
ძილი მან ხატოს ვისაც იგი მოეპრიანოს,
- 70 მე კი ვიამბობთ თუ რარიგად გამომეღვიძა.
ვამბობ: სინათლემ გაარღვია თვლებისა რიდე
და შემოქმემა შეძახება: „აღსდექ, რას შვრები?“
- 73 მსგავსად ვაშლის ხის, რომლის ჰვრეტა აღუძრავს ხოლმე
ცის ანგელოსებს მის ნაყოფით დატკბობის სურვილს,
მართავდნენ მერმე მარადიულ ნადიმს ზეცაში,
- 76 პეტრე, იაკობ. იოანე მთაზე ასულნი
რულმორეულნი გამოფხიზლდნენ რა ესმათ სიტყვა,
უფრო ღრმა ძილის გამკრთობელი და რა იხილეს,
- 79 როგორც ილია ისე მოსე იქ აღარ იყვნენ,
გამოკლებოდნენ უცაბედად კრებულსა მათსას,
ხოლო სამოსი მაცხოვრისა გამოცვლილიყო:.
- 82 მეც გამოვფხიზლდი და ვიხილე თავს წამდგომოდა
ასული იგი კურთხეული ვინც მიწინამძღვრა,
ვინც მომიყვანა ამ მდინარის ნაპირებამდის.

- 85 „სად არის-მეთქი, ბეატრიჩე?“ ვკითხე შემკრთალმან,
 „შეხე ეგერ ზის“ მიპასუხა თანაც დასძინა:
 „ახალ მწვანისა საჩრდილეთში, ხისავ ფესვებზე.
- 88 „ეგერ მისივე შიმუნვარნი შემოკრეფილან,
 „დანარჩენები მიყვებიან გრიფფონს აღმართში,
 „უფრო ნატიფი, უფრო ტკბილი გალობის მთქმელნი.“
- 91 თუ რაოდენ ხანს გრძელდებოდა უბნობა მისი,
 არც ვიცი, რადგან წინ დამიდგა ასული ვინაც
 სხვა რამის სმენად ყურნი ჩემნი დაახშო სრულად.
- 94 მე მივიხედე იჯდა იგი მიწაზე მარტო
 და სდარაჯობდა როგორც ვნახე იგი იმ ეტლსა,
 ორმაგი მხეცის მიერ ხეზე ჩემს თვალწინ მიბმულს.
- 97 გარს შემორტყმოდნენ მას ნიმფები შვიდნივე ერთად
 და სასანთლენი ეპყრათ ხელში, რომელთაც ქარი
 ვერას დააკლებს ვეღარც სამხრის და ვერც ჩრდილოსი.
- 100 „აქ შენ მცირე ხანს დაყოვნება თუ მოგიხდება,
 „ხოლო ჩემთან კი მოქალაქედ დაჰყოფ მარადყამს,
 „იმ რომში, სადაც რომაელი არს თვით იესო.
- 103 „ასე, ბიწიერ ცხოვრებაში მყოფთა სამადლოდ
 „ეტლს დააკვირდი. რასაც ნახავ, დაიმახსოვრე
 „და როს მიწაზე კვლავ მიბრუნდე, აღწერე ესე.“
- 106 ეს ბეატრიჩე შემესიტყვა და მეც ამგვარად
 მისთა ნაბრძანთა მომსმენელი ქედმოდრეკილად
 ზრახვა და მზერა მივაპყარი როგორც მას სურდა.
- 109 აროდეს მეხი ასე სწრაფად არ წამოსულა
 ზრქელ ღრუბლებიდან, როცა მოდის ქვეყნად მერეხი,
 თვალშეუდგამი სიმაღლიდან გადმოშვებული,
- 112 როგორც ფრინველი ძვევისისა დაეშვა, ვნახე,
 ხეზე და თანაც მოაცილა გარშემო ქერქიც
 არა თუ მარტო ყვაილი და მწვანე ყლორტები;
- 115 შემდეგ ამისა მთელის ძალით ეძგერა ეტლსაც,
 იგი შეირყა, შეტორტმანდა ვით გემი ზღვაზე
 მხარმარცხნიდან და მხარმარჯვნიდან ტალღით ნაცემი.

- 118 მცირე ხნის შემდეგ ტრიუმფიურ ეტლისა კოფოს, მივარდა ვნახე ჩემი თვალით ერთბაშად მელა, სჩანდა აროდეს ღირსებოდა მას ტკბილი ლუკმა.
- 121 მაგრამ სასირცხო ბრალდებებით მყის დატუქსული უკუაქცია იგი ჩემმა გულისმპყრობელმან ისე უეცრად, რაც შეეძლო გაძვალტყავებულს.
- 124 მერმე ეს ვნახე: იმავ მხრიდან, ძირს ჩამოეშვა არწივი დიდი, ეტლს ზემოდან გადაეფოფრა ფრთენი დაჰყარა და დაჰფარა იგი სრულიად,
- 127 და მსგავსად ხმისა, დაზაფრულის გულის მომსკდარის მოისმა ციდან უცნაური ხმაჲ მეტყველი:
„ო, ნავო ჩემო, რა აუგად დაუტვირთავხართ!“
- 130 შემდეგ მეჩვენა თითქოს მიწა განეხვნა ორად ორ ბორბალს შორის და ვიხილე ურჩხული დიდი, რომელმაც ბასრი ჭანგი თვისი შეურჭო ეტლსა.
- 133 მსგავსად კრაზანის, რომელიც გესლს წაიღებს უკან, ურჩხულმაც ჭანგი შხამიანი კვლავ დაითრია და თან წაიღო იმა ეტლის ქვედა ნაწილი.
- 136 ასე წავიდა იგი ზლაზვნით, გაუჩინარდა. ხოლო ნარჩენი, როგორც მსუყე მიწა ბალახით, ფრთებით, ვინ იცის, მოტანილით კეთილი ზრახვით,
- 139 გარს შეიმოსა და ბალახმა დაფარა ეტლის ორივე ბორბალი, მისივე საჭეც იმოდენ ხანში, რამდენსაც კენესა საჭიროებს პირის დაბჩენას,
- 142 ასე უეცრად შეიცვალა ეს ეტლი წმინდა. სხვადასხვა ნაწილს გამოესხა სხვადასხვა ფავი საჭეზე სამი ამოვიდა, ორიც გვერდებზე.
- 145 პირველნი რქებსა მიაგავდნენ ბებერ ხარისას, ოთხს სათითაოდ ამოსვლოდა რქა თითო-თითო, არვის უნახავს ამნაირი სადმე ვეშაპიც.
- 148 იდგა ციხისებრ შეუვალი, ცად აზვინული ვიხილე მასზე უსირცხვილო მეძავი მკდარი იმზირებოდა გარეშემო თვალის ხამხამით;

- 151 მას გვერდით უჭდა დევი ერთი უშველებელი,
თითქოს შიშობდა მღევი იგი არ წამართვანო,
ლოშნიდა მღევსა ის მეძავი ჟამიდან ჟამზე,
- 154 როგორც კი თვალი არეული და შურიანი
ჩემსკენ მოაპყრო, მყისვე კურომ გაცოფებულმან
მორეჯგვა იგი უსაშველოდ თხემით ტერფამდის.
- 157 შემდეგ იჭვის და სიბრაზისგან დაბრმავებულმან,
მონხნა მან ეტლი, დაითრია იგი ტყე და ტყე
და მან დაჩრდილა ჩემ თვალთაგან როგორც მეძავი,
- 160 ისე ახალი მხეცი იგი განშორებული.

ჰ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ი ც ა მ ე ტ ე

Deus Venerunt gentes ქალწულები ასე გალობდნენ
მორიგეობით ხან სამ-სამი, ხანაც ოთხ-ოთხი,
თანაც ცრემლები მოსდიოდათ ღაწვზე წკანწკარით.

- 4 ხოლო გულნაზი ბეატრიჩე ყურს მიუგდებდა
ისეთი სახით, რომ მარია ჯვართან მჯდომარე
მოწყენით ოღნავ თუ სჭარბობდა მას ამ წუთებში.
- 7 როგორც კი ქალწულთ მოათავეს გალობა იგი,
წამოდგა მყისვე, გაიმართა ნაზად მჩინარე
და უპასუხა ცეცხლის დარად ღაწვშეფაკლულმა:
- 10 „Modicum et non videbitis me
„კიდევ მცირე ხანს ჰოჲ, დანო ძვირფასნო ჩემნო,
„Modicum et vos videbitis me“.
- 13 მერმე შვიდივე დააყენა თავის წინაშე,
შემდეგ ჩვენ უკან წამისყოფით ჩამოგვიყენა
მე, ერთი ქალი, ბრძენი იგი ჩვენთან შთენილი.
- 16 დაწინაურდა და არ მახსოვს ათი ნაბიჯის
მიწაზე დადგმაც მას მოესწროს, როცა თვალებით
მან დააოკა და მონუსხა ჩემი თვალები.
- 19 უღრტვინველ სახით მეუბნება: „იარე ჩქარა,
რათა ისეთ ღროს, როცა მე შენ გესაუბრები
ჩემს ახლოს ვლიდღე მომავალი ჩქარი ნაბიჯით.

- 22 როს მივეახლე, ისე როგორც თავათ ინება,
 მითხრა: „რათ არ გასურს გამიბედო გასაუბრება
 „როცა მოდიხარ ასე ახლოს, ძმაო, ჩემს გვერდით?“
- 25 როგორც კაცს მავანს უფროსების წინაშე კრძალვით
 სიტყვა აებნეს და ჩაუწყდეს ხმა ვიდრემდისინ
 ყელით დაძრული მოაღწევდეს კბილის ღრძილამდის,
- 28 ასევე მეცა დაკეპილი სიტყვები წარვთქვი.
 ვარქვი: „ბატონო, კარგად უწყით ჩემი ამბავი,
 „ისიც თუ როგორ მოევლება სიმძიმის ჩემსას.“
- 31 მომიგო: „გიჯობს უკუაგლო ზედმეტი რიდი
 „ასე მწადია ეს იცოდე ამიერიდან
 „არ მეტყველებდე, როგორც კაცი ოცნებით მთვრალი,
- 34 „იცოდე გველმა კიდობანი თუ დაამსხვრია,
 „მაგრამ ყოველთვის ხამს ახსოვდეს დამნაშავესაც.
 „ღვთის შურისგებას „სუპებს“ ჭამით ვერას უშველის.
- 37 „არც თუ დარჩება უმემკვიდროდ არწივი იგი
 „ვინაც შემოსა ეტლი ჩვენი თავის ნაკრტენით.
 „ჯერ ურჩხულად და შემდეგ მსხვერპლად გადაქცეული
- 40 „მე ვსჭვრეტ წინასწარ, ამიტომაც გაუწყებ კიდევ,
 „თან მოაქვთ ქამი აწ ვარსკვლავებს ახლო მჩინარეთ
 „ყოვლის ზღუდის და დაბრკოლების კიდევან მდგარი.
- 43 „ღმერთი წარგზავნის ხუთასათას და კიდევ ხუთასა,
 „ვინც უეჭველად ბოროტმოქმედს მოუღებს ბოლოს
 „და მოაკვდინებს მდევს მეძავთან მრუშობისათვის.
- 46 „ამ მრუმე თხრობამ შესაძლოა, ვერ დაგარწმუნოს,
 „როგორც თემიდის, ან და სფინქსის წინასწართქმულმა
 „რაკი მათსავით ესეც ბნელით თრგუნავს გონებას;
- 49 „მალე საქმენი იქცევიან ნიადაგებად,
 „გამოირკვევა ამოცანა ამოუცნობი,
 „გადარჩებიან ჯოგები და ნახნავ-ნათესი.
- 52 „შენ მოისმინე აქ ჩემს მიერ წინასწართქმული.
 „და ასწავებდე იქ მიწაზე ჭერეთ ცოცხალთა,
 „ვისი სიცოცხლეს სიკვდილისკენ ღტოლვაა მხოლოდ.

- 55 „მოიგონებდე როს ასწერო ეს ყოველივე,
„არც ის დამალო თუ როგორი იყო ხე იგი;
„რომელიც ორ გზის აქ გაძარცვეს შენ თვალთ წინაშე.
- 58 „ვინც მას გაძარცვავს და ამოთხრის მას ფესვიანად,
„იგი მკრეხელად ჩაითვლება უფლის წინაშე,
„რადგან ის უფალს შეუქმნია მხოლოდ თავისთვის.
- 61 „და მის ნაყოფთა შეცნობისთვის დიდის წამებით
„ხუთიათას წელს მოელოდა სული პირველი,
„იმას ვინც ტანჯვით შეცოდება გამოისყიდა.
- 64 „გონება შენი თვლემისაგან თუ არ მოღლილა,
„გაიგებ მიზანს საგანგებოს რისთვისაც ის ხე
„წვეროკინისკენ ვრცელდებოდა უფრო და უფრო.
- 67 „შენი გონების გარეშემო ამაო ფიქრნი
„არ გამხდარიყვნენ ვით საგანი ელზას წყლის შლამში,
„და სიტკბო მათი შენთვის უკვე არ ქცეულიყო,
- 70 „რაც იყო პირამ სიკვდილის ჟამს თუთის ხისათვის,
„განსჯის სისწორეს უფლის მიერ განწესებულსა,
„ამ ხის იგავში უეჭველად ამოიცნობდი,
- 73 „მაგრამ მე ვხედავ თუ რამდენად გონება შენი
„გაქვავებულა, ამღვრეულა და შებღალულა,
„ასე რომ შუქი ამ სიმართლის გიბნელებს მზერას.
- 76 „ამიტომაც გთხოვ დაწერილი თუ არ წაიღო
„აქ თვალმოკრული სახეები მინიშნებულად
„თანწარიტანო; ვით ბზის ტოტი არგანით მწირმა.“
- 79 „მე ვუპასუხე: „როგორც დამლა თავის ანაბეჭდს
„აროდეს შესცვლის, თუნდ მრავალგზის იხმარონ კიდეც.
„ასე აღბეჭდა თქვენგან თქმულმან გონება ჩემი,
- 82 „მაგრამ ეს მარტვი, რად ვერ სწვდება სიტყვასა თქვენსას
„გონება ჩემი ამ სანუკველ საუბრის დროსაც,
„ეგზომ ამაოდ აღგზნებული და დაძაბული?“
- 85 „უნდა შეიგნო, მიპასუხა, რომ სკოლა იგი,
„ანდა მოძღვრება, რომელსაც შენ აღვიარებდი
„ველარ მიწვდება ჩემს ნაუბარს აქ გამჟღავნებულს,

- 88 „გეჰეშმარიტოს რომ ხმა თქვენი უფლის ხმისაგან
„ისე შორსაა და იმზომად განსხვავებული,
„როგორც მიწისგან ცა სფეროში ირგვლივ ძბრუნავი.“
- 91 მე ვუბასუხე, „თუ აქ ხსოვნამ არ მიღალატა,
„მე ზლებას თქვენსას ჯერ აროდეს განვრიდებვიარ.“
„არც თუ მიგრძენია საამისო ქენჯნა რაიმე.“
- 94 „ასეთი რამე თუ არ გახსოვს, მომიგო თანაც,
მას გაეღიმა, ამას მაინც მოიგონებდე,
„როგორ დალიე ძოდან თავათ წყალი ლეტესი.
- 97 „და თუ ცეცხლისა სიახლოვის მაცნეა კვამლი,
„მაშინ ამოწმებს მაგნაირი გულმავიწყობა
„ნებისა შენის სხვა მიზნისკენ მიდრეკის ბრალსაც.
- 100 „ამიერიდან შიშვლდებიან სიტყვანი ჩემნი,
„ისე თვალნათლივ და აშკარად რომ შენს გონებას,
„ხელი მიუწვდეს შესაცნობად, აწ დაჩლუნგებულს.
- 103 ამასობაში მოვარვარე მზემ ნელი სრბოლით
გადაიარა უკვე რკალი მერიდიანის,
რომელიც მიწის ჰორიზონტებს უთანაბრდება.
- 106 შეჩერდნენ მყისვე (როგორც ჯარის მეგზური ვინმე,
შესდგება ხოლმე, დაუცხრომლად წინ მოარული,
როცა ნივთს რამეს დაინახავს გზაზე დაგდებულს).
- 109 შვიდნი ასულნი გამოსულნი ხშირი ჩრდილიდან.
რომლის მაგვარსაც მიაფენენ ხოლმე ალპები
ტყეებს ფოთლიანს და ჩქერალებს სიგრილის მომგვრელთ,
- 112 მათ სიახლოვეს დავინახე (თუ მომეჩვენა)
ერთ სათავიდან გამოსული ტიგრ და ეფრათი,
ვით მეგობარნი დაშორების მაცოვნებელი.
- 115 ჰოჲ, სინათლევ, ო, სახელო ადამის თესლის,
ეს რა წყლებია ერთ სათავით გამომდინარნი,
მანძილს განვლენ და მერმე ისევ გაიყრებიან,
- 118 მე მიპასუხეს: „რადგან ამის გნებავს შეცნობა,
„მატელდას ჰკითხე, განგიმარტავს“, მომცა პასუხი
(ისეთნაირად ვით ვექილი იცავს ბრალდებულს).

- 121 ნაზმა ასულმა: „როგორც ეგ და ისე სხვა რამეც
„მე განვუმარტე, თანაც მჭერა დაბეჯითებით,
„რომ ეს ლეტეს წყალს მის ხსოვნაში არ წარუშლია...“
- 124 და ბეტრიჩემ; „შესაძლოა ფიქრმა ხანგრძლივმა,
„რომელიც ხშირად აუძღურებს მეხსიერებას,
„გონებას მისას მრუმე ფლასი გადააფარა.“
- 127 „შეხე ევნოეს. როგორ იცვლის მიმართულებას,
„მანდ მიიყვანე, როგორც შენ ეს გჩვევია ხოლმე.
„და განაახლე მასში უკვე დახშული ძალი.“
- 130 ვით ქველი სული უყოყმანოდ სიქველის მქნელი,
თვის მღელვარებას დაუმონებს სხვის ნებისყოფას
რა საამისო წამისყოფას მიიღებს მისგან.
- 133 ასე მეც ხელი წამომავლო დაუნდობელად
ნაზმა ასულმა, წამიყვანა, მისწვდა სტაციუსს:
თავაზიანად ეუბნება: „შენც მიჰყევით,“
- 136 ჰომ, მკითხველო, საკმარისი რომ მქონდეს არე,
ნაწილობრივად ვუმღერებდი მე ამ ტკბილ სასმელს,
რომელსაც ბაგეს არაოდეს მოვშორებდი.
- 139 მაგრამ, რადგანაც ამა წიგნის ყველა გვერდები,
დაწერილია და ჩემს მიერ შესრულებული,
წინ აღარ მიშვებს აწ ლაგამი ხელოვნებისა
- 142 და გამოვედი წმინდა წყლისგან ხელახლად ქმნილი
ვითა მცენარე განძარცული ძველ ფურცელთაგან,
სპეტაკი სრულად, განმზადილი სულის შეფრფინვით
- 145 ცად აღსავლენად, მისაწევნად ვარსკვლავებისა.

ს ა მ ო ტ ხ ე

ქ ე ბ ა პ ი რ ვ ე ლ ი

დიდება მისი ყოველივეს ვინც ამოძრავებს,
ბრწყინავს ყოველგან და ელვარებს სხივმოსილობით
ზოგან ნაკლებად და ზოგანაც მომეტებულად.

- 4 ცაში ვიყავი, კაშკაშებდა სხივთ ათინათი,
გნახე ბევრი რამ, რის აღწერას ველარ შეიძლებს.
ვინაც მუნიდან, კვლავ მიწაზე მობრუნებულა.
- 7 რა მიეტანოს ამგვარ ზრახვას გონება ჩვენი
ისეთ სიღრმეში ჩაეფლობა ანაზდეულად,
აღარ შერჩება უკუქცეულს მენსიერება.
- 10 რაც კი ვიხილე, განვიცადე და მოვიხვეჭე
საუფლოს წმინდას და შევკონე გონების ძალით,
ამიერიდან ამ სიმღერის ქცეულა საგნად.
- 13 ჰოე, აბლონ, მწედ ეყავი ქმნილებას ჩემსას
ამ უკანასკნელს, რათა შევძლო შენი ძვირფასი
დავიმსახურო მართებულად დაფნის გვირგვინი.
- 16 აქამდის ჩემთვის საკმარისი იყო პარნასი
ამიერიდან ორივენი გახდენ უცილო,
რათა დარჩენილ ასპარეზის მივაგნო ჰელოს.
- 19 მოვედ ჩემს გულში და მათხოვე აწ სუნთქვა შენი,
რომლითაც ერთბელ, ო უკვდავო. თავათ მარსიას
შეუბრალებლად ამოართვი სხეულის ქარქაშს.
- 22 მოვედ, სიქველევ ღვთაებრივო და შთამაგონე
რათა ვიხილო აჩრდილები ნეტარი ქვეყნის,
რომელთაც კვალი ჩემს ხსოვნაში აღუბეჭდიათ.
- 25 მომახვეჭინე დაფნა შენი ეგზომ ძვირფასი,
ფურცელთა მისთა დამამშვენონ უკეთუ შენ და
ქმნილება ჩემი საამისოდ დამრთავთ მე ნებას
- 28 ტრიუმფის დაფნა იშვიათად მოუხვეჭინათ
პოეტების და ცეზარების გარეშე სხვათა.
ჰოე სირცხვილო კაცობრიულ არარაობის,
- 31 დელფის ღვთაება აღივსები სიხარულისგან,
როს პენეს რტონი აღაგზნებენ გულს სიხარულით.
ხშირად, ნაპერწკალს თან მოჰყვება ხანძარი ღიღი.
- 34 რაგინდ რომ მცირეც იყვეს თუნდაც ცეცხლის ნაკვესი.
შესაძლო არი ჩემზე უფრო მჭევრად მეტყველი
ელირსოს პასუხს ცირასაგან უფრო სანუკველს.

- 37 ციური სხივი გვევლინება სხვადასხვა მხრიდან,
მაგრამ როდესაც იგი ხვდება იმ ადგილს, სადაც
ოთხივე გარსი, სამი ჯვარი შეიყრებიან,
40. სხივი წამოვა მომეტებულ ძალმოსილებით
კაცთ ევლინება და აღბეჭდავს უფრო მკაფიოდ,
მიწიერ ღინგელს საკუთარის ნების მიხედვით.
- 43 დღე იწყებოდა ცალ კიდეზე. ცალზედაც ღამე,
ჰემისფეროი ერთი იყო თეთრად ელვარე,
ხოლო მეორე დათალხული მწუხრის ფერებით,
- 46 ზოს ბეატრიჩეს თვალი მოვჰკარ მარცხნით მიდრეკილს.
მზეს გასცქეროდა, ისე როგორც ჯერ არასოდეს
არ შეუხედავს არწივთაგანს ამ მნათობისთვის.
- 49 როგორაც სხივი აღმოცენდეს ხშირად მეორე
პირველისაგან და დაიწყოს თავთ ზესწრაფა,
მსგავსად მწირისა, რომ ნატრულობს შინ მობრუნებას.
- 52 ასევე მისი საქციელი მე გადმომედო
თვალების ჩემის მეშვეობით დავძაბე მზერა
და მივაშტერდი ციურ მნათობს გაოგნებული.
- 55 იქ ბევრი რამე შესაძლოა რაც აქ არ ძალგვიძს,
ამას იმ ადგილს ვუმადლოდეთ, რომელიც ერთხელ
კაცთათვის იყო პირველადი, დასავანები.
- 58 სხივს ვერ გავუძელ მე ხანგრძლივად, მაგრამ ნათელი
ირველივ ისვროდა მოელვარე მთიებს ვით რვალი,
გაღვივებული ცეცხლისაგან, გრდემლზე მდებარე.
- 61 მეჩვენა თითქოს დღეს ერთვოდა, კვლავ დღე ახალი,
თითქოს განგებას რომლის ძალნიც უშრეტელია,
ცისთვის ებოძოს სხვა ახალი მანათობელი.
- 64 და ბეატრიჩე გასცქეროდა ეტლს მარადიულს
მივაპყარ თვალნი, მივაშტერდი ზეზე მდგომარეს,
ვუჭვრეტდი, თანაც განვიცადე თითქმის იგივე,
- 67 რაც შემთხვევია თურმე გლავკუსს, როცა ბალახი
გასაოცარი მან ივემა, ღმერთს ეზიარა
და გადაიქცა ამის შემდეგ ზღვათა ღვთაებად.

- 70 *Fraensumanar significar per verbe*
ამას შეიცინობს მხოლოდ იგი, ვინც ეღიბსება
განცდას იმ დიდის, უცნაური ბედნიერების.
- 73 ჰოჲ ამურო, თავათ უწყი ცათა მპყრობელო,
თუ იგი დავრჩი, როგორათაც შენ გამაჩინე
შენ ვინც მძლეობა მომანიჭე განსხივოსნებულს,
- 76 როს სფეროებმა, რომელთაც შენ აბრუნებ მარად,
გულისხმა ჩემი მიიტაცეს იმ ჰარმონიით
რითაც შენ ზესკენლს აწესრიგებ და ატრიალებ.
- 79 ვნახე ცადაქმნილს მოსდებოდა ისეთი ალი,
რომლისოდენა არ დამდგარა ჯერ ხმელზე წყალი,
ხმათა სიახლემ და სხივების უცხო ციალმა,
- 82 ისე შემიპყრო, მომენატრა მიზეზის ცნობა,
რომ წადილს აგრე არაოდეს ავუტანივარ
და ბეატრიჩე მყის მიმიხვდა გულთმეცნიერი,
- 85 აღახვნა ბაგე ნატურის ჩემის აღსასრულებლად.
და ვიდრე კითხვას შევკადრებდი, მომიგო აგრე:
მცდარსა ოცნებას შეუპყრიხარ და თვალს იბრმავებ,
- 88 მაგრამ თუ შესძლებ განკურნებას ამ სენისაგან
იხილავ იმას რაც გაგცლია უკვე ხელიდან.
შენ გეჩვენება თათქოს ფეხი გელგას მიწაზე,
- 91 მაგრამ ზეციდან გადმოვლენილ ელვის სისწრაფით
მიუბრუნდები შენ ისევე სამყოფელს შენსას.
მან მოკლე სიტყვა გაღიმებით შემომაგება
- 94 და ერთი იჭვი განმიქარვა მწვავედ მქენჯნავი,
მაგრამ მეორე ჩამისახა და ვეუბნები
„მე განმიქარდა განცვიფრება ანაზღუელად,
- 97 „ახლა ეს მიკვირს. და მწადია, ვპყო საცნაური
„ვით აღმიტაცა მატერიამ ესდენ მსუბუქმა?“
ამოიოხრა. თანაგრძნობა აღძვროდეს თითქოს,
- 100 შემომცქეროდა ისე ნაზად და გულხმეირად,
როგორც მშობელი თავის პირმშოს თავგზაარეულს.
მითხრა: „კავშირთა სოფლიურთა მართავს კანონი

- 103 „გარდაუვალი დაწერილა დასაბამიდან
 „რომ ღმერთს სამყარო ხატად თვისად გაუჩენია.
 „ზეარსებანი თვალით ჭკვრეტენ ზენარულ ძალთა
- 106 „მარადულ ქცევას, რომლის მიზანს შეადგენს იგი
 „კანონი რაც მე გაგახსენე შენ ამას წინად,
 „ბუნების ძალნი მიჰყვებიან ეტლს სხვადასხვაგვარს,
- 109 „ბოლოს ესენი ერთ ჰელოსთან შეიყრებიან,
 „მიესწრაფიან ეტლნი ესე ბოლოზს სხვა და სხვას,
 „ამ აზვავებულ ყოფნის ზღვაზე მოტივტივენი
- 112 „ნაირ-ნაირი ინსტიქტების დელვით შეძრულნი.
 ცეცხლს იგი აწვდის დაუცხრომლად ცაზე მთოვარეს,
 „იგივე თავათ ამოძრავებს გულსა კაცისას,
- 115 „იგივე სთიშავს და აერთებს ქვეყნის კიდეებს,
 „და არა მართო იმ არსებათ, რომელთაც ნიჭი
 „შემეცნებისა წართმეული აქვთ ბუნებისაგან
- 118 „ხვდება ისარი განატყორცილი ამ მშვილდის მიერ,
 „არამედ სხვათაც, სიყვარულის ნიჭის მქონებელთ.
 „ძალი ზენარი გამგებელი ბუნების წესთა
- 121 „ანიჭებს ზეცას ბრწყინვალებას მთიებით თვისით,
 „და ამოძრავებს დაუცხრომლად ციურ სფეროებს.
 „ძალმოსილებას ამ მშვილდისას ჩვენაც იქითკენ
- 124 „მიყვევართ ახლა და უწყვეტელ კანონის ძალით
 „ისარნი მისნი უმიზნებენ ბედნიერებას.
 „იგიც სწორია რომ ურჩია ფორმა ხანდახან,
- 127 „არ ეგუება შემომქმედის გულისა ზრახვას,
 „რადგან ყრუ არის მატერია, არ გაგცემს პასუხს,
 „აგრე არსობაც აღმოჩნდება ხშირად ჭიუტი.
- 130 „დაადებს მართალ მიმართებას მრუდედ მავალი
 „და გადაჰყვება მცდარ სურვილებს ანაზღვეულად
 „ვით ნაპერწკალი ქუხილისა ცით დაშვებული.
- 133 „შენ ნულარ გიკვირს ზეამოსვლა ამიერიდან
 „ეს იგივეა, თუ არ ვცდები ამ შემთხვევაში,
 „ხედავდე თითქოს მწვერვალიდან დაძრულ მდინარეს,

- 136 „რომელიც ქვევით მიიკათავს ბარისკენ გზასა.
„მართებულია განცვიფრებას შეეპყრე მაშინ,
რომ დაბრკოლების ყოველგვარის შეუძმხვეველად
- 139 „კვლავ საიქიოს მიბრუნება რომ შეგძლებოდა
„და მიკრობოდი მიწას მკერდზე ვით ცეცხლის ალი.“
ეს სთქვა და ისევ ზეადმართა ზეცისკენ თვალნი.

ქ ე ბ ა მ ი ო რ ა

- ჰოა თქვენ, ვინაც უკან მოსდევთ ტანმორჩილ ნავით
ხომალდსა ჩემსას, მოისწრაფით მღელვარე ზღვაზე
და მის სიმღერას ყურს მიუგდებთ სმენად ქვეუღნი
- 4 უკუ-იქეცით, მიაშურეთ მშობლიურ ნაპირს.
ზღვას ნუ ენდობით, შესაძლოა დამკარგოთ თვალით
და გზა დაგებნათ თვალშეუვლებ წყლის უდაბნოში,
- 7 რომელიც ჯერაც ძეხორციელს არ გადუსერავს.
მინერვა აფრებს ამოძრავებს, აპოლო საჭეს,
ხოლო ცხრა მუზა მიჩვენებენ ზეცაზე გუთანს.
- 10 ჰეა რჩეულნო, ვინაც მუდამ ზელგაწვედილნი ხართ
სამღვთო იფქლისა მისაღებად. რაც თქვენ ვანიჭებთ
როგორც სიცოცხლეს, ისე შიმშილს მარადუამულსა,
- 13 თქვენ შეგიძლიათ გაიყვანოთ ნავები ზღვაზე,
რომელსაც გემი ჩემი სერავს და სტოვებს კვალსა,
ვიდრე ორნატი იგი წყლისგან წარიშლებოდეს.
- 16 თქვენ უფრო მეტად გაცოდებით ვიდრე ბერძნები,
რომელთაც ნახეს კოლხიდაში იაზონ ზნავდა
ცეცხლისმფრქვევ ხარით გამართული გუთნით ნიადაგს.
- 19 უფლისმიერის სამყაროსკენ ჩვენ აღგვაგლინა
უმრეტმა ნდომამ, შთანერგილმა ისე უეცრად
როგორც ჩვენ ძალგვიძს მოვიხილოთ თავანი ცისა.
- 22 ზეაიხედა ბეატრიჩემ, მივხედე წამსვე
ისევე სწრაფად როგორაც ისარს მოსწევინ მშვილდით
და გასტკორცინან სანიშნოის მისაწეველად.

- 25 მე მივალწიე ისეთ მხარეს სად უცნაური
სანახაობა შეეხეჩა თვალს განციფრებულს.
იგი ვინც ზრახვის ჩემის იყო მარად სავანი
- 28 მყის მომიბრუნდა, მეუბნება პირმშვენიერი:
„მიაგე მაღლი მამაუფალს ცათა მკურობელსა,
„ვინც ნება დაგართო მივწოდით ვარსკვლავსა პირველს.“
- 31 მე მომეჩვენა: დაგვნათოდა ზედ ღრუბლის ქულა
თეთრი, ბრწყინვალე და ქათქათა ვით დიამანტი
სხივთა კართომაში უცნაურად აელვებულთ.
- 34 მარადიულმა აღმასებმა ისე მიგვიღეს,
ვით სხივებს მზისას ათინათებს ჭავლნი წყლისანი.
ალარ ვიცოდი თუ მე კიდევ ზედმესხა ხორცი,
- 37 ან სივრცე ერთი ვით შეერწყო სივრცეს მეორეს,
სხეული სხელს რანაირად შეუსხეულდა.
მღრნიდა სურვილი, რომ შემეცნო რამენაირად,
- 40 ჩვენი ბუნება ვით გადადის ღვთის არსობაში.
ამას მიეწვდები მხოლოდ რწმენით არა მსჯელობით,
თავისთავადი, ქვეშეცნულ განჩინებთა
- 43 ვით პირველ კაცთა შეიუცვნიათ ჭეშმარიტება.
მე მივუბრუნდი ბეატრიჩეს თავმოდრეკლი.
„მადონა, ვუთხარ. სათნოებთა სრულით აღვსილი,
- 46 „მადლს მოვახსენებ ყოვლისშემძლეს ვინაც ინება
„და მომაშორა წუთისოფლის უხამს ყრიაძულს.
„ახლა ეგ მამცნე, რად ეტყობა ნეტავ ამ სხეულს
- 49 „შავი ტალები. რამაც კაცთა მისცა საბაბი
„ქვევით მიწაზე. კენისთვის ეს მიეწერათ?“
მან შემომხედა, გამიღიმა და მიპასუხა:
- 52 „თუ ხალხის რწმენა უცილობით დაბრმავებული
„ვერ შესწვდენია ისეთ რამის შეცნობას რასაც,
„გრძნობების თქვენის კლიტენიცა ვერ შორგებია
- 55 „გაოცებისგან ნუ შეკრთები ამიერიდან.
„რადგან თქვენს გრძნობებს ცნობა უწევს ხელმძღვანელობას,
„ხოლო ვონებას შეკვეცილი ასხია ფრთენი,

- 58 „ახლა ეგ მინდა შენი აზრი მამცნო თავათვე.“
და მე მივუგე: „განსხვავება ეს უნდა იყოს
„მრუმე და ნათელ სხეულების ალბათ თვისება“.
- 61 „თუ რა მცდარია აზრი შენი გაიგებ ამას,
მიიხრა, „როდესაც გამცნობ საბუთს, რომელსაც მევე
„შენს მიერ ნათქვამს დავუყენებ ახლავ პირისპირ.
- 64 „მერვე ცას ბევრი გააჩნია სხვადასხვა ზომის
„სხვადასხვაგვარი ბრწყინვალეების, შუქის ცთომილნი,
„აღნაგობითაც ურთიერთში განსხვავებულნი.
- 67 „საგანთ სიმრუმე ან სინათლე რომ ქმნიდეს მიზეზს,
„სულ ყველა ვარსკვლავს ექნებოდა იგივე ძალა
„მეტ-ნაკლებ ზომის, თანაბარის სხივმოსილებით
- 70 „ხარისხთ სხვაობა შედეგია შექმნის პრინციპის,
„შენს აზრს რომ ავყვეთ, გვექნებოდა პრინციპი ერთი
„ერთსახელობა იმეფებდა მთელს სამყაროში.
- 73 „მაშინ ნათელი სხეულები ამ შემთხვევაში
„გამოიწვევდნენ წარმოშვებას მუქ ლაქებისას,
„რომელთა მიზეზს ეძიებდი, ხოლო მთოვარე
- 76 „უცილებლად მოიკლებდა და დაჰკარგავდა
„ნივთობრიობას და უთუოდ ემსგავსებოდა
„ცხოველის სხეულს ზოგან მჭლესა და ზოგან მსუქანს,
- 79 „თავათ ცთომილი ნაწილობრივ იცვლიდა ფერსა.
„ეს მოხდებოდა შეჭველად მზის ელიპსის დროს
„და მაშინ სხივი გაატანდა უცილოდ მთვარეს
- 82 „როგორც ყოველგვარ გამჭვირვალე საგანს რაიმეს.
„ახლა მეორე დებულებას დავარღვევ შენსას
„და დავარწმუნებ აზრი შენი რომ იყო მცდარი.
- 85 „ეთქვათ საგნის სიზრქე გამსჭვირვალე არაა სრულად,
„იგულისხმება მას ექნება ერთ-ერთი კიდე
„და მისგან სხივი მოიქცევა უკუერთობითა
- 88 „როგორც სარკისგან. რომლის უკან დაუდევთ ტყვია.
„ეგებ მომიგო ამ კარეში მოსჩანდეს სხივი
„უფრო მომკრთალო, უფრო მრუმე ვიდრე სხვა ადგილს

- 91 „და ამიტომაც უკუქცევით წამოსულო,
„მაგრამ ეს აზრიც დაგერღვევა თუ კი მიმართავ
„ცდას რაიც არის თავკიდური და საძირკველი
- 94 „ყოველნაირი, თქვენებური ხელოვნებისა.
„აიღე თუნდაც სამი სარკე, ორი შათგანი
„ურთიერთისგან მთლად თანაბარ მანძილზე დადგი,
- 97 „ხოლო ოდნავ შორს ჩამოვიდე სარკე მესამე.
„შეხედე მერე შენ სამივეს დაკვირვებულად,
„ხოლო შენს უკან ანთებული დადგან შანდალი
- 100 „ისე, რომ სხივი აშუქებდეს სარკეს სამივეს
„და უკუქცევით მოდიოდეს სხივი შენამდე
„თუმც სახე შენი უშორესი სარკის წიაღში
- 103 „უფრო მომკრთალო გეჩვენება, მაინც მიხვდები,
„რომ სამივენი თანაბარად გაბრწყინდებიან.
„ახლა, ვით სხივი ადრიანი გამოზაფხულის
- 106 „მთის ღარტაფებში ყოველივეს გაუკრთობს ფერსა
„და სუსხს პირველადს ცხუნვარების თვისის წყალობით,
„ასე გონებაც მსურს განვკურნო შენი, ცთომისგან
- 109 „და მივაფინო ამნაირად გააზატებულს
„ნათელი აზრის მოხასხასე სხივთა ჩქერალი.
„ღვთაებრივ ზავის სამყაროში ბრუნავს სხეული
- 112 „თავათ შემცველი ზენარული ყოფნის მიზეზის..
„სხვადასხვაგვარი სუბსტანციების თავათ შემცველი
„ამ ზეცის ირგვლივ სხვა ზეცაა, სხვა ვარსკვლავეით.
- 115 „და იგი აძლევს სხვადასხვა არსთ სიცოცხლის ძალას
„მისგან შექმნილთა. და მისგანვე განსხვავებულთა.
„სფერონი სხვანი შეადგენენ წრეებს სხვადასხვათ
- 118 „ძალთა სხვაობა სუბსტანციებს ნაირნაირსა
„უქვემდებარებს ნაირნაირ მიზნებს და ზრახვებს
„და ორგანონი სამყაროს, როგორც შენ ხედავ
- 121 „საფხურებად დადგენილან ციდან მყარაპდის.
„ღაიმახსოვრე რაგვარი გზით მიუახლოვდი
„ქეშმარიტებას, რის შეცნობაც გწყუროდა აგრე,

- 124 „რათა შემდეგში ეს თავათაც გამოიყენო
 „და უჩემოდაც გზა იპოვნო, მიაგნო ფონსა.
 „წმინდა სფეროთა მოძრაობა და ზეგავლენა
- 127 „როგორც ჩაქუჩის მოხმარება ოქრომჭედლისთვის
 „საცნაურ ხდება ზენარული გონების მკლავით.
 „და ზეცა იგი ვარსკვლავებით დამშვენებული
- 130 „უღრმესი სულის ძალისაგან მოძრაობს მუდამ
 „დადაღულია მისივე სახის ანაგობითა.
 „და როგორც სული თქვენს წარმავალ, მოკვდავ სხეულში
- 133 „სხვადასხვა სახსრებს შორის არის განრიგებული,
 „სხვადასხვაგვარი ფუნქციების აღმსრულებელი,
 „აგრემც გონება ზენარული სიჭველეს თვისთა
- 136 „ურიცხვ ვარსკვლავებს უნაწილებს და თავათ კვალად
 „ისწრაფვის თავის განუყოფელ მთლიანობისკენ.
 „სხვადასხვა ძალით უერთდება სხვადასხვა სხეულთ,
- 139 „რომელთაც იგი იმგვარადვე უკავშირდება
 „როგორც სიცოცხლე კაცობრიულ მოკვდავ სხეულსა.
 „სიჭველე იგი ღვივის მერმე ყოველ ვარსკვლავში
- 142 „გულმხიარული ბუნებისგან გამოვლენილი
 „როგორც სიცოცხლის ნაპერწკალი თვალის გუგაში.
 „ამ სიჭველისაგან, არც თუ სხეულთ სიმკვრივისაგან,
- 145 „არც სინათლისგან ნაწილდება პლანეტთა შორის
 „სხივმოსილება და პრინციპი ეგ ფორმალური
 „ანიჭებს ცთომილთ ბრწყინვალებას და სიმრუმესაც.“

ქ ე ბ ა მ ე ს ა მ ე

მზემან, ოდესღაც ვინცა მწვავდა ვნებით ძლიერით
 ჰყო საცნაური განმარტების, ახსნის წყალობით
 ქეშმარიტების ზენარულის ტურფა იერი.

- 4 და მეც მეწადა გულახდილად აღვიარება
 თუ რანაირად დამარწმუნა ნათხრობმა მისმა,
 ავსწიე თავი და მინდოდა, მეტქვა პასუხი.

- 7 მაგრამ მეჩვენა საოცარი გამოცხადება,
რომელმაც ისე დაატყვევა გულისხმა ჩემი,
რომ ხსოვნამ ველარ მიკარნახა საუწყებელი.
- 10 ვით ზედაპირზე გამსჭირვალე, ბრტყელი ბროლისა
ანდა ანკარა წყაროს თვალში, რომელსაც ლელვა
ჭავლს არ აღვიძებს, ველარ სწვდება ქროლვა ქარისა,
- 13 ჩვენ ვჭვრეტთ სახეთა ჩვენთა ნაჩრდილს დია ბუნდოვანს
ფერგადასულსა ვით საფსებით ფერგამკრთალ შუბლზე
გამოკრთის ხოლმე თავსაკრავის მარგალიტები.
- 16 ასევე ვნახე გარეშემო იმდენი სული
სალაპარაკოდ განმზადილი და მყის მოვტყუვდი,
ვითა ნარგიზი წყაროს თვალზე შეყვარებული,
- 19 და როს შევნიშნე სახე მათი გასაოცარი,
რომელიც წედან მოჩვენება მეგონა თავათ
უკუვიქეცი, მოვიხედე ისევე უკან,
- 22 რათა მენახა ვისაც მზერა მისწვდა პირველად,
იდგა მადონა ჩემს წინაშე და მილიმოდა,
თვალთაგან მისთა გამოკრთოდა მგზნებარე ალი.
- 25 „ნუ გაოცდები რომ შეცდომამ შენმა ბალღურმა,
მითხრა, ღიმილი რომ დაჰბადა ჩემსა ბაგეზე
„ჩერაც ბორძიკით ეტანები ჭეშმარიტებას
- 28 „კვლავინდებურად დაფათურებ სიმცდარის გზაზე.
„ვისაც აქ ზედავ არ გეგონოს მოჩვენებანი
„აქ ასახლებენ მხოლოდ აღთქმის გამტეხელ სულებს.
- 31 „მამ შეესიტყვე, დამერწმუნე ვიპასუხებენ,
„მათ გზას უნათებს აწ ნათელი ჭეშმარიტების
„და ცდუნების გზას არასოდეს დაადგებიან.
- 34 და, მეც მივმართე სულს, რომელსაც ზედეტყობოდა
ყველაზე მეტად, საუბარი ენატრებოდა:
„სულო ნეტარო, ვისაც სხივის ამ საუფლოში
- 37 „მარადყამული სიცოცხლისა გისვამს ნექტარი,
„რომელსაც მხოლოდ, ის შეიცნობს, ვინც მას იგემებს.
„ეგებ ინებო და მათუყო თავაზიანად,

- 40 „სახელი შენი, ვინაობა, ან გვარი შენი
ბოლოს ამბავი, ვითარება ხვედრისა შენის?“
მან გამიღიმა, შემომხედა და მიპასუხა:
- 43 „ჩვენ არვის ვუხშობთ სიყვარულის ჩვენისა ბჭეებს
„გულ წმინდად მზრახველთ, როგორც ღვთისა
„რომელსაც სწადის, ტაძრეული მასვე ემგვანოს.
გულმოწყალება.“
- 46 „საიქიოში მონაზონად ვირიცხებოდი,
„თუ მომიგონებ არ ვიქნები შენთვის უცნობი.
„თუმც დამშვენებულს, მაგრამ თვალნი ანაზღეულად
- 49 „მოგაგონებენ შენ პიკარდას, აქ მომავლინეს
„და დანარჩენ ნეტართა შორის
„ბედნიერებას აწ განვიცდი აუღმღვრეველსა.
- 52 „სურვილთა ჩვენთა ასულდგმულებს სუნთქვა მარადი
„სულისა წმინდის და მის ნებას ვემორჩილებით,
„ლხენით აღვსილნი და შექნილნი, ნებითა მისით.
- 55 და გარსი ესე ეგზომ დაბლა ჩვენ მიგვიჩინეს,
„რადგანაც აღთქმებს დადებულთა იმ სამყაროში
„ჩვენ საკმარისად, გულმოდგინედ არ ვასრულებდით.“
- 58 მე ვუპასუხე: „გასაოცარ მაგ თქვენს სახეზე
„ბრწყინავს ისეთი სათნოება ღვთივმშვენიერი,
„რომ თქვენ ჩემს თვალში შეგიცვლიათ ძველი იერი,
- 61 „მეც ამიტომაც ვერ შეგიცვნეთ ანაზღეულად,
„ვიდრე შენ თავათ გამიმხელდი შენს ვინაობას,
„რამაც ანაზღად, მომაგონა მე სახე შენი.
- 64 „ახლა ეგ მარქვი, ამ მხარეში ცხონებულ სულთა
„უფრო მაღალი სამყოფელი თუ გენატრებათ
„ღვთის აღმატებულ სიყვარულის მოსახვეჭავად?“
- 67 სულმა ღიმილით გადახედა თავის თანატოლთ
და მიპასუხა ჩემს კითხვაზე ისე მოლხენით
თითქოს პირველი სიყვარულის შეპყროდა ვნება.
- 70 „გულმოწყალება აშოშმინებს ჩვენს ნებას, ძმაო,
„გკმაყოფილდებით უდრტვინველად და ის გვახარებს
„რაც წილად გვერგო და სხვაგვარი არ გვაქვს სურვილი.

- 73 „ჩვენ რომ ვისურვოთ ამაღლება ამაზე ზევით,
 „ეს უეჭველად დაგვატეხდა რისხვას იმისას,
 „ვის ნებისამებრ მიგვიჩინეს ჩვენ ეს სავანე.
- 76 „ამგვარ წადილებს ამ სფეროში არ აქვთ ადგილი,
 „ჩვენს შორის მხოლოდ სიყვარულის განაგებს ძალა,
 „თუ ჩაწვდენიხარ ვითარებას ჩვენსას სტუმარი.
- 79 „ამ ნეტარების საუფლოში ყოფნისა აზრი
 „მხოლოდ ეგ არის, ყოველივე მონებდეს უფალს,
 „ნებასა მისას შეურთდეს ყველას სურვილი.
- 82 „და თუ აქ ხდება სფეროების გარდანაცვლება
 „ჩვენ სფეროს ვიცვლით როს მეუფეს ამ საბრძანისის
 „და მთელს საუფლოს მიიჩნიათ ეგ სასურველად.
- 85 „მის ნებაშია თავკიდური ჩვენის მშვიდობის
 „ის თავათ ზღვაა ყოველივე იმის შემცველი
 „რაც კი განგებას და ბუნებას გაუჩენიათ“.
- 88 მე შევიცანი რომ ყოველი უბანი ზეცის
 სამოთხისაა თუმცა მადლი ყოვლის შემქმნელის
 ზოგან მეტია და ზოგანაც ოდნავ ნაკლები.
- 91 როგორც ნადიმზე გამაძლარნი ერთ-ერთი კერძით
 მოვითხოვთ სხვას და ველოდებით მორთმევას მისას,
 ამას გადავდგამთ, გადავიღებთ მერმე სხვანაირს.
- 94 აგრე მეც სიტყვით, ნაწილობრივ მუნჯი წამყოფით
 ვამცნე, რამეთუ მე მინდოდა კიდევ გამეგო
 კვლავ რომელ საქსოვს აკლდა კიდევ ცხემლის გავლება?
- 97 მითხრა: „უცოდველ ცხოვრებისთვის სამოთხის წიალს
 „დამკვადრებულმა წმინდა კლარამ ჩვენ ეს გვიბრძანა:
 „ჩაგვეცვა ძაძა სამონაზნო და სკვედილამდის
- 100 „ვეოფილიყავით სასძლო მისი ვინც აღთქმას ყოველს
 „თვით იმახსოვრებს სიცოცხლისა მომნიჭებელი.
 „კლარას სურვილით, ჯერაც კიდევ სიყმაწვილეში,
- 103 „დავთმე სოფელი და ჩავიცვი მონაზვნის ძაძა,
 „აღთქმა დავდევი მივყოლოდი ნატერფალს მისას,
 „მაგრამ სიავის და სიმცთარის მუდამ მზრახველთა

- 106 „მე გამიტაცეს სავანიდან და უწყის ღმერთმა
 „რა საშინელი მე დამეწყო მერმე ცხოვრება.
 „მე მანდ მეორე უცნაური ნათლის ჩვენება,
- 109 „შენ ამჩნევ ალბათ მხარმარჯვისკენ ჩემგან მდგომარეს
 „შუქით რომ მოსავს სფეროს ჩვენსას, მყუდრო სავანეს,
 „ჩემებრ ეწამა, განიცადა მანაც იგივე,
- 112 „მასაც მოხადეს მონაზნური რიღე თავიდან,
 მაგრამ სოფელში იძულებით მიბრუნებულმა
 „თუმც დაარღვია გარეგნულად აღთქმანი თვისი,
- 115 „სიქველით თვისით, სათნოებით წარჩინებულმა
 „გულში ატარა მონაზნური რიღე გლოვისა.
 „კონსტანცა გახლავთ ეგ ნათელი გამოცხადება,
- 118 „ვინაც შვაბების ამ მეორე სიამაყიდან
 „შვა ეს მესამე, შვაბთა გვარში უკანასკნელი.“
 ეს სთქვა პიკარდამ, მყის შესწყვიტა ჩემთან უბნობა,
- 121 Ave Maria იგალობა, გაუჩინარდა,
 ვით მძიმე ნივთი, უცაბელად წყალში დანთქმული.
 და მყისვე მზერა მივაყოლე ლანდს მოფარფატეს,
- 124 სანამ შემეძლო, მაგრამ როცა დაეკარგე თვალით
 კვლავ მივუბრუნდი ნდომის ჩემის საგანს განუყრელს;
 და მოვინდომე: შესიტყვება ბეატრიჩესთან,
- 127 სახისა მისის ელვარებამ შემაკრთო ისე,
 რომ თვალნი ვეღარ გავუმართე მარად სასურველს
 გაოგნებულმან და სავსებით გაოცებულმან
- 130 ვეღარ შევძელი მეყვსეულად კითხვის მიცემა.

ქ ე ბ ა მ ე ო თ ხ ე

ვინმე დამშეულს რომ დაუდო წინ ორი კერძი
 ვერც ერთს სწვდებოდეს, მოდიოდეს ნდომისგან ნერწყვი,
 სული ხდებოდეს და ვერ მიხვდეს თავას საწადელს,

- 4 ან და ბატკანი ცახცახებდეს ტყეში შთენილი
 ორი მძვინვარე მგლის შიშისგან შეძრწუნებულნი,
 მწევარი იდგეს განაბული ორ მშველთა შორის

- 7 აგრე მეც ვლუმი, თუმც არ მედო ამაში ბრალი
ორმაგი იჭვით ამღვრეული, არც თუ ვიქადნი,
თან ვალვიარებ იხულება მიკარნახებდა.
- 10 დიახ, მე ვლუმი, თუმცა გულის ზრახვანი ჩემის
ჩემსავ სახეზე აღბეჭდილი ზედ მეტყობოდა
უფრო თვალნათლივ ვიდრე სიტყვით გამელავნდებოდა.
- 13 ვით დანიელმა, განრისხებულს დაუცხრო ერთხელ
ნებუკადნეზარს გულისწყრომა უმართებულო,
აგრევე ჩასწვდა ბეატრიჩე ჩემს გულისთქმათა.
- 16 მითხრა: „გონება შეუპყრია, მე როგორც ვხედავ
„ორ მქენჯნავ ზრახვას ერთმანეთში მოპაექრეთა
„მიტომაც გიმძიმს დაარღვიო სიტყვით ღუმილი.
- 19 „შენ ასე ფიქრობ: ნებისყოფა თუ მომსდევს ქველი
„ეს როგორ ხდება რომ უცხოთა ძალმომრეობა
„აარი ამცირებს ხარისხს ჩემის დამსახურების?
- 22 „გარდა ამისა, შენ სხვაგვარიც გავწვალებს იჭვი
„პლატონის სწავლა შეგიცვნია რომლის მიხედვით
„სიკვდილის შემდეგ ვარსკვლავეთში აღიან სულნი.
- 25 „ეს საკითხები თანაბარად გიღრნიან გულსა,
„ახლა დავიწყით სათითოოდ მათი გარჩევა,
არც სერაფიმებს, მამა ღმერთის სწრაფ მალემსრბოლებს,
- 28 „არც მოსეს, დავითს, არც დანიელს, არც იოანეს,
„არც თვით მარიამს უფლის მშობელს და უხარწნელ ქალწულს
„ამ გარსის მკვიდრთა უკეთესი არ აქვთ ადგილი,
- 31 „არცა პატივი ამ სამოთხის შემოგარენში,
„არც სიხანგრძლივე, ან სიმოკლე აქ დაყოვნების.
„ყველა ესენი ამშვენებენ ამ გარსსა პირველს;
- 34 „განსხვავდებიან მხოლოდ იმით ურთიერთისგან,
„სხვადასხვაგვარი ოდენობით გადმოდის მათზე
„ამ ცხოვრებაში მარადიულ სულების მადლი.
- 37 „და ეს სულები ამ სფეროში იმყოფებიან
„არა იმისთვის, განკუთვნილი ჰქონოდეთ იგი,
„არამედ ცაში წარჩინებას მორიდებოდნენ.

- 40 „ასეთი სიტყვა კაცთ გონებას უკეთ მისწვდება.
 „იგი რაც გრძნობებს ეფონება ადამიანთა
 „ხელმისაწვდენი ხდება შემდეგ გონებისათვის.
- 43 „სამღვთო წერილიც დათმობაზე მიტომც წავიდა
 „კაცთ შემეცნებას შეუფუთა მოძღვრება თვისი,
 „მიტომც ხელფეხი გამოასხა ქვეყნისა გამჩენს.
- 46 „და ეკლესიაც ზომ ანიჭებს კაცურ თვისებებს
 „მიქაელსა და გაბრიელსა. იმ მესამესაც
 „ვინცა ტობიას მოაჩინა სიბრძავისაგან.
- 49 „რასაც ტიმეოს ასწავლიდა სულების გამო
 „არ ეგუება იმას, რასაც აქ ჰხედავ თავათ,
 „მას ის სჯეროდა რასაც თავათ ამბობდა ზოლმე.
- 52 „სულიო, იგი ასწავლიდა, კვლავ მიელტვისო
 „ისევე ვარსკვლავს, რომლისგანაც მოსწყდაო თავათ
 „იმავე წუთში როს მიიღო სხეულის სახე.
- 55 „შესაძლო არის აქ სხვაგვარი ღვივოდეს აზრი
 „და შეფარვულად სულ სხვა იყოს ამით ნათქვამი,
 „მაშინ დაცინვას მის წარმომქმელს არ ვაკადრებდიო
- 58 „თუ იგი ამბობს: ვით პატივი, ისე ძაგება
 „კვლავ იმ სფეროებს საბოლოოდ უბრუნდებაო,
 „აქ შესაძლოა სწორედ სცემდეს ისარი მისი.
- 61 „ცუდად გაგებულ მოძღვრებამან მთელი ქვეყანა
 „სიმცდარის გზაზე დააყენა: მარსი, მერკური
 „და იუპიტერ მიიჩნიეს მართლაც ღმერთებად.
- 64 „მეორე იქვში ნაკლებია შხამის იოტი,
 „აქ მარტოოდენ უსაფუძვლო აზრი რიალებს.
 „მიტომაც იგი ვერ გაგვთიშავს უკვე მე და შენ.
- 67 „სიმაართლე ჩვენი რომ ეჩვენოს სიმრუდედ კაცთა
 „ეს რწმენისაგან უმეტესად მომდინარეობს
 „და მწვალებლობის აქ არ მოსჩანს ნიშანწყალიცა.
- 70 „რადგანაც ვიცი, შეუძლია გონებას თქვენსას
 „საცნაურყოფა ამნაირი ჭეშმარიტებას
 „გნებავს, მე ავხდი საიდუმლოს ახლა საფარველს.

- 73 „ძალმომრეობა თუ ეგაა სადაც მოძალეს
 „არაფერს შველის დათრგუნვილი, ჭირთამთმენელი,
 „მაშინ ეს სულნი ვერ შესძლებენ თავის მართლებას.
- 76 „უძლეველია, მოძალადეს ვინც არ ნებდება,
 „იგი ცეცხლსა ჰგავს, ბუნებრივი წესის მიხედვით
 „მადლა მლტოლვარეს დაბრკოლების მიუხედავად.
- 79 „სად ნება დათმობს, შესუსტდება ცოტა თუ ბევრად
 „მოძალეც მაშინ გამხნევდება და ეგ სულებიც
 „რომ გარჯილიყვნენ ამნაირად, ღმერთს ეწეოდნენ.
- 82 „მათ რომ ჰქონოდათ მტკიცე ნება, რის მეოხებით
 „ლორენცო დაწვა თავის ნებით წამების ლასტზე
 „და ან ბუჩიომ თვით გასწირა მარჯვენა ხელი,
- 85 „ნება იგივე მიიყვანდა მათ უეჭველად
 „კვლავ მართალ გზასთან, ძალადობის განვლის უძალვე,
 „მაგრამ ასეთი მტკიცე ნება იშვიათია.
- 88 „ეს განმარტება თუ ჩაგწვდება ანაზღად გულში
 „უეჭველია გაგიფანტავს იჭვს სამუდამოდ,
 „რაც ასე დიდხანს სულს გიმღვრევდა და გაშფოთებდა,
- 91 „ახლა სხვა იჭვი შესდგომია შენს გულს ახალი,
 „ამას შენ თავათ ვერ დასძლევდი, ვერ დათრგუნავდი
 „დაქანცულობა უჩვეულო რომ არ შეგყროდა.
- 94 „მე გასწავლიდი. მოგითხრობდი რომ ნეტარ სულებს
 „ეუცხოვება ყოველგვარი ცრუმეტყველება,
 „რადგან ისინი ჭეშმარიტის მისწვდენ სათავეს.
- 97 „კონსტანცამ რიდის სიყვარული გულში ატარა,
 „იმის მიხედვით, რაც პიკარდამ გაუწყა წელან
 „ამან ჩვენ შორის ჩამოთესლა უთანხმოება.
- 100 „მოხდება ხოლმე, ძმაო, ხშირად, როდესაც საფრთხე
 „კაცს უდარაჯებს, იგი ისეთ რამეს ჩაიდენს,
 „რაც მის ჩამდენელს არ შეშვენის, არ ეკადრება.
- 103 „ასე ალკმეონ, აყოლილი მამის მუდარას
 „გადასწყვეტს მოჰკლას საკუთარი, მშობელი დედა
 „და გულჩვილობის მეოხებით გახდა უგულო.

- 106 „აქეთკენ მწადის მე მივმართო გონება შენი;
„აქ ნებისყოფა ძალას ისე გადაჭდობია,
„რომ ცოდვას უკვე სინანული ველარ უშველის.
- 109 „სრულქმნილი ნება ბოროტებას არ ეტანება,
„ნება სუსტდება მხოლოდ მაშინ, როცა მიხვდება
„რომ არ დათმობით უფრო მეტი დაუშვადება.
- 112 „პიკარდა წელან გიამბობდა, სრულ ქმნილისათვის,
„მე კი სხვა ნება დაგისახე და ასე ვგონებ
„ეს ჩვენ ორთავეს შეგვათანხმებს და მოგვარიგებს.
- 115 ასე მოსჩქედნენ წმინდა წყალთა ტალღები წმინდა,
„ჭეშმარიტების აღმღვრეველ წყაროსთავიდან,
„და, დაივანა ჩემს სულშიაც უკვე მშვიდობამ.
- 118 „ო, სიყვარულო, პირველადი სიყვარულისაც,
„ქალო ღვთიურო, შევაგებე მე თავათ სიტყვა,
„სიმჭევრემ შენმა აღტაცების შემასხა ფრთენი.
- 121 „ჯერ უაღრესი არ მიგრძენია მე სიყვარული,
„რათა მადლის წილ შემაგებო თანაბრად მადლი
„გულთამხილავი თუ მოგიზღვავს სამაგიეროს.
- 124 „ვხედავ გონება ვერ დასცხრება ჩვენი ვერასდროს,
„თუ არ გაბრწყინდა ამ ღვთიური ჭეშმარიტებით.
„რომლის კიდევან ყოველივე წარმავალი.
- 127 „გონება ჩვენი მუნ ისვენებს, როგორც ნადირი
„თავის ბეჩოში და თუ იგი ვერ მიჰხვდა ნათელს
„სულ ამათა ყოველგვარი წრიალი სულის.
- 130 „დასასრულ, იჭვი ჭეშმარიტის გარშემო ბუდობს
„როგორც ყლორტები მცენარეთა ფესვის მახლობლად,
„ხოლო ბუნება მიგვაქანებს მწვერვალებისკენ.
- 133 „ეს მატყვინებს კიდევ ერთი წარმოგიდგინო
„პოე, მადონავ, მოკრძალებით კითხვა ამგვარი;
„გთხოვ გამიშუქო კიდევ ერთი ახლა საკითხი,
- 136 „მსურდა გამეგო შესაძლოა თუ არა, მძიმე
„დანაშაული ან აღთქმათა ტლანქი დარღვევა
„კაცს ეპატიოს ქველი საქმის მეოხებითა?“

- 139 აქ ბეატრიჩემ მე მომაპყრო ისეთი სათნო,
 მოსიყვარულე და ელვარე თვალნი, რომ მყისვე
 თვალთ დამიბნელდა, ელდა მეცა, დავხარე თავი
- 142 და მზერა ჩემი დანდობილად უკუშეიქცა.

ქება მახუთე

- „თუ მე აქ ვბრწყინავ შენს წინაშე ტრფობის აღმურით
 „მომეტებულად, ვიდრე უწინ, იმ ცხოვრებაში,
 „თუ თვალთა შენთა გამძლეობას ვნუსხავ მზერითა,
- 4 „ეს ნუ გაცეხებს, გამახვილდა აქ თვალი ჩემი
 „და შეშეცნებაც მკვიდრ ნიადაგს დამყარებია.
 „მე უკვე ვამჩნევ ვით ანათებს უკვე შენს თვალში
- 7 „მარადი სხივის ანარეკლი მზეებერ ბრწყინვალე.
 „ამ შუქისაგან მოხიბლული დარჩები მუდამ
 „თუ აწ მოგხიბლა, გაგიტაცა რამემ ძლიერად.
- 10 „კარგად უწყოდე, ეს იქნება აპიერიდან,
 „ამა სხივისა ათინათი ვერ შეცნობილი,
 „მეკითხებოდი, თუ ახალი ქველმოქმედებით
- 13 „შესაძლოა მოიხვეჭოს სასუფეველი
 „სულმა, რომელმაც სიქველენი მოიმოქმედა,
 „მაგრამ ვინც ერთხელ დაარღვია უკვე აღთქმული?“
- 15 მითხრა ასულმა და დაიწყო აგრე დაღადი
 და სიტყვა მისი მოლივლივე ვით წყაროს თვალი
 კვლავ განაგრძობდა საუწყებელს ჩემთვის განკუთვნილს:
- 19 „ყველაზე დიდი საჩუქარი, რომელიც ღმერთმა
 „კაცთა შექმნისას მოგანიჭათ ვითარცა ძღვენი
 „განუსაზღვრელი სიკეთისა მაუწყებელი,
- 22 „ეგ არის ნიჭი თავისუფალ ნებისყოფისა
 „და ამიტომაც მიუზომა იგი უფალმა
 „მხოლოდ გონიერთ ჰასაკოვან არსებათ შორის.
- 25 „თუ შენ ეს გესმის, მაშ განსაჯე აწ სიდიადე
 „ამა აღთქმისა, თუ უფალი მიიღებს იმას
 „რასაც აღუთქვამ უზენაესს თავმოდრეკილად.

- 28 „ღმერთმა და კაცი რომ პირობა დასდონ ერთხელაც
„კაცი მას სწირავს იმ საუნჯეს წედან ხსენებულს
„ვითარცა მსხვერპლსა და საწინდარს დაუფასებელს.
- 31 „ახლა ესა სთქვი ამის ნაცვლად, რას მისცემს კაცი?
„თუ შენ გგონია ქველი საქმით გამოისყიდო
„დადებულ აღთქმას შენს მიერვე უკვე გატეხილს?
- 34 „ეს იგივეა ნაპარავით ქნა საქმე ქველი.
„მაგრამ იმისთვის რომ გაიგო თუ რას გასწავლით
„თქვენ ეკლესია, რაც ჩემს მიერ განმარტებულსა
- 37 „ჭეშმარიტებას თითქოს სრულად არ ეფარდება,
„მაშინ ინებე, გვეალება შენ დაყოვნება
„იმ სუფრის ახლოს, რომელზედაც გასტეხე პური
- 40 „რათა სტომაქმა მონელება შეიძლოს შენმა.
„გახსენ გონება შესასმენად ნათხრობის ჩემის
„და ყოველივე აღიბეჭდე ასე ხსოვნაში.
- 43 „რადგან მოსმენა როდი ნიშნავს მეცნიერებას
„არამედ მხოლოდ, მონასმენის მტკიცედ შეგნება.
„ორი რამეა საკვირველი აღთქმის არსობის:
- 46 „პირველი თავათ საგანია მსხვერპლთ შეწირვისა,
„ხოლო მეორე — კაცის გულში დანთქმული აღთქმა.
„მოგეხსენება ებრაელებს ევალებოდა, უკვე დათქმულის
- 49 „და ოდითგანვე დაპირებულ მსხვერპლის შეწირვა,
„თუმცა შეეძლოთ საზვარაკოს შეცვლა მუდამყამს.
„აღთქმის მეორე ნიშანია ასეთნაირი:
- 52 „საზვარაკოს შენაცვლება არ მოასწავებს
„რაიმე ცოდვის მოკიდებას და შეცოდებას.
„სურვილისამებრ ნუ აირჩევ ტვირთსა ვალდებულს,
- 55 „მხარს ნუ შეუშვერ მას თუნდაც რომ მოგებრიანოს
„კიდევაც თავათ რომ გერჩიოს, ვიდრე გაგიღებს
„კარებს დაგმანულს თეთრი კლიტე, ან და ყვითელი.
- 58 „მერწმუნე. შეცვლა უსაზმნოა თუკი საგანი
„ძველად აღთქმულის სხვა ახალში არ მოთავსდება,
„როგორაც ოთხი ექვსში არის მოთავსებული.

- 61 „როცა რაიმე ბევრს იწონის ღირებულებით
„და იგი სასწორს გადასწონის თავის სიმძიმით,
„სამაგიეროს ვერვინ დასდებს ამ ფიალაზე.
- 64 „ჰომ, მოკვდავნი, სათამაშოდ ნუ აქცევთ აღთქმებს.
„ნუ გასტეხთ დათქმულს, ნუმც მიზაძავთ მოხუც იეფთეს
„დაუფიქრებელ და სამძიმო აღთქმის დადებით.
- 67 „მას რომ ეს ეთქვა: „უაზრო რამ დაჰპირდი ღმერთსო,“
„ეს აჯობებდა მაგ უსაზმნო მსხვერპლის გაღებას.
„ასე მოიქცა გულბოროტი ბერძენთ მთავარიც,
- 70 „ცრემლით წარეცხა მან სიტურფე იფიგენიის
„და მისტიროდა ამ მწუხარე ამბავს თანაბრად,
„დიდი და მცირე, სულელი და მოძღვართ-მოძღვარი.
- 73 „ქრისტეანენო, გულდინჯობა გმართებთ უთუოდ,
„ნუ ემსგავსებით ფარფლს ქარისგან აღტაცებულსა,
„ყოველგვარ წყლისგან ცოდვა როდი წარიხოცება?!
- 76 „ნაბოძები გაქვთ თქვენ ახალი და ძველი აღთქმა,
„მწყემსად იგულეთ ეკლესია უფლისმიერი.
„ეს საკმაოა სასუფეველის მოსახვეჭელად,
- 79 „თუ მცდარმა ზრახვამ გაგიტყუოთ ბოროტებისკენ,
„იყავით კაცნი, არ ემსგავსოთ უგუნურ ცხოვართ,
„რათა ურიამ არ დაგცინოთ თქვენს შორის მყოფმა.
- 82 „ნუ ბაძავთ ბატკნებს დედის ურჩთა და ატროკებულთ,
„რომელთაც მშობელს ურჩეენიათ ანცი კუნტრუში“.
ასე უბნობდა ბეატრიჩე როგორც ახლა ვწერ.
- 85 შემდგომ ამისა შეაქცია პირი იქითკენ,
სადაც ნათელი კაშკაშებდა ძალმოცემული.
ღუმილმა მისმან. შებრუნებამ მოულოდნელმა
- 88 მოწყურებული დაამშვიდა გონება ჩემი,
რომელიც კიდევ აპირებდა კითხვის მიცემას.
ისევე სწრაფად, როგორც მიზანს ხვდება ისარი,
- 91 ვიდრე შესდგება მოზიდული მშვილდის საბელი,
ჩვენ ორთავეთა მივალწიეთ ზეცას მეორეს.
როგორც კი დონას მოეფინა აღმასის სხივი

- 94 მე დავინახე ბეატრიჩე ისე დამშვენდა,
რომ თვით პლანეტმაც შეიმატა სხივმოსილება.
თუ კი ცთომილი შეიცვალა პირმომცინარე,
- 97 მე რას ვიქმოდ, მე რომელსაც ბუნებითგანვე
შეწერილი მაქვს უებარი ცვალებადობა?
როგორც ანკარა, გამჭვირვალე ტბისა სიდრმეში
- 100 ჩაგდებულ საგანს მისცვივიან მყის ლიფსიტები
გარს ეხვევიან დამშეულნი, აცეტებულნი,
ასე ჰგონიათ წაფაწყდიო --- სასანსლავ რასმეს,
- 103 აგრე ურიცხვი ნაპერწკლები ციალ-ციალით
შემოგვესიენ, და ასტეხეს თანაც ყივილი:
„აჰა, მოვიდა სიყვარულის მომნიჭებელი.“
- 106 როცა მათგანი რომელიმე მოგვეწვოდა,
ვხედავდით სულებს, სიხარულით აღტაცებულთა
და მოეღვარეთ, გაბრწყინებულთ სხივთა ციაგით.
- 109 წარმოიდგინე, წამკითხველო, აქ დაწყებული
ამბავი ესე შემეწყვიტა, როგორი ძრწოლა
მყის შეიპყრობდა, აწ სათხრობის მომლოდინესა.
- 112 ახლა ვაიგე, თუ რარიგად მეწადა, მეცა
მათი ამბავი, ვითარება გამომერკვია
ვინაც წარუდგა ამ წუთებში მზერასა ჩემსას.
- 115 „ჰოჲ, ნეტარო, ვისაც ტახტი მარადიული
„ტრიუმფებისა მიგიჩინა უზენაესმან
„ვიდრემდის გასვლას მოასწრებდი ბრძოლის ველიდან,
- 118 „ნათელი ზეცის საუფლოთა შუქთმომფენელი
„ჩვენც მოგვწვდენია, ამიტომაც გაუწყებთ შენაც
„თუ გსურს ვაიგო თუ ვინა ვართ და სადაურნი?“
- 121 ასე მაუწყა სულმან ერთმან სათნოთაგანმან
და ბეატრიჩემ ეს დასძინა: „სთქვი გაბედულად,
„ამიერიდან მიენდევი ღვთიურ აჩრდილებს.“
- 124 „მე კარგად ვამჩნევ, საკუთარი გმოსავს ნათელი
„და სხივი იგი მოეღვარე და მოციიაგე
„თვალთაგან გცვივა, ბაგეზედაც შემოგდგომია.

- 127 „ვინ უნდა იყო? ველარ მივხვდი, სულო ნეტარო,
 „ან რად გამხდარხარ ბინადარი ამ ცთომილისა,
 „რომელსაც მზისა ელვარება ჩრდილავს ჩვენს თვალში.“
- 130 აგრე შივმართე უკვე ჩემსკენ მოწულ ნათელს
 და მეყვსეულად შეემატა მას ელვარება,
 რომელიც წედან უფრო მკრთალად მეჩვენებოდა,
- 133 როგორც მზე ცაზე მომეტებულ სხივთა ციალით
 პირს შეიბურავს ისეთ ქამში როს საფარველი
 სქელი ორთქლისა მოევლება დისკოს გარშემო,
- 136 ასევე სულმა მომეტებულ სიხარულისგან
 მორთო კაშკაში, აელვარდა სხივით მოსილი,
 გაუჩინარდა და მათუწყა ღრუბლის კარვიდან,
- 139 იგი რაც შემდეგ ქებაშია მოხსენებული.

ქ ი ბ ა მ ე ი ქ მ ს ე

- „რაც კონსტანტინემ არწივისა ქროლვა ამაყი
 „მიმართა ციურ ცთომილებს სრბოლის წინაღმდეგ,
 „ენეასს მოპყვა ეს ფრინველი ამაზე აღრე
- 4 „ასეულ წლებში ნავარდობდა დაუცხრომელად
 „იგი ევროპის უკიდურეს სამანის ახლოს,
 „ტროიას მთებზე საიდანაც იგი მოფრინდა.
- 7 „წმინდა ფრინველის ფრთეთა ქვეშე დამყარებული
 „ხელისუფლება განაგებდა სამყაროს მთელსა,
 „ხელიდან ხელზე გადასული მოსწვდა ჩემამდის.
- 10 „ვიყავ ცეზარი, ვარ მორტყმული იუსტინიან,
 „პირველ სიყვარულს აყოლილმან სჯულის დებიდან
 „მე გავაძევე უსარგებლო ბნელმეტყველება.
- 13 „ვიდრე ამ საქმეს გულმოდგინედ შევუდგებოდი
 „ვყავ საცნაური მაცხოვარში ბუნება ერთი
 „და შევაჭერე კიდეც გული ამაზე მტკიცედ.
- 16 „მაგრამ ავაფიტ მღვდელმთავარი წინ გადამიდგა
 „ჭეშმარიტ გზისკენ მიმავტია გულწრფელი სიტყვით,
 „ვყავ საცნაური ხმაჲ მისი, ახლაც კარგად ვგრძნობ,

- 19 „რომ უეჭველად სწორი იყო მოძღვრება მისი,
„შენც კარგად უწყი ყოველივე *contradicio*
„შეიცავს მუდამ ერთ სიმცდარეს და ერთ სიმართლეს.
- 22 „როს ეკლესიას ხმა შეუწყვე ჰარმონიულად,
„თავდადებულად ვემსახურე ვალსა სოფლიურს
„ზენარის მიერ შთაგონებულს და ნაკარნახევს.
- 25 „ლაშქარი ჩემი გადვულოცე ერთგულ ბელიზარს,
„მკლავი უფლისა მფარველობდა მახვილსა მისას.
„ზენამ მანიშნა მეც მის ამაგს დავმყარებოდი.
- 28 „შენს კითხვას პირველს ამნაირი მართებს პასუხი,
„მაგრამ იცოდე ეს იმდენად რთული რამეა
„აქ განმარტება დამჭირდება მცირეოდენი.
- 31 „რათა უწყოდე შენ თვალნათლივ როგორ ბღალავენ
„ამ წმინდა ნიშანს როგორც მისი ცხადად მომხრენი
„ისე ივინიც, ვინც ებრძვიან მას გულმოდგინედ.
- 34 „უწყი რა რიგი სიქველისა მეოხებითა
„გამხდარა იგი ერთობლივის პატივის საგნად,
„პალასის სიკვდილს მოჰყვა მისი გაბატონება.
- 37 „იგივე სამას წელზე მეტად მართავდა ალბას,
„ვიდრემდის ბრძოლა გულფიცხელი შეექმნათ სამთა
„სამის წინაღმდეგ ამ არწივის მეოხებითა.
- 40 „იცი თუ რა ჰქნა ბოლოს მანვე ლუკრეციამდის
„საბინიელი ლამაზების მოტაცებიდან.
„შვიდთა მეფეთა ვით დაიპყრეს ირგვლივ ერები.
- 43 „მის მეოხებით ძლევა მოსილ რომაელებმა
„შემუსრეს ბრენუსს, სძლიეს პირუსს და ყველა მათნი
„მოკავშირენი, თანამდგომნი ერნი, თავადნი.
- 46 „და ტორკვატუსმა, ქვინტიუსმა (თმაგაჩიჩილმა),
„ფაბიუსმა და დეციუსმა სახელი დიდი
„მას მოუხვეჭეს აწ ჩემს მიერ კვლავ შექებული.
- 49 „მანვე შემუსრა არაბები, რომელნიც ალპებს
„გადადმა მზარეს თან გადაჰყვნენ მამაც ჰანიბალს,
„სადაც, პოს წყალო, შენ მყინვარი გაწოვებს ძუძუს.

- 52 „მის ფრთეთა ქვეშე ტრიუმფები გადაიხადეს
 „სციპიონმა და მომპეუსმა, ბევრი სიმწარე
 „წილადხვდა გორაკს ფლორენციის შენის მახლობლის.
- 55 „მერმე, როს ზენამ მოინდომა ქმნა მშვიდობისა,
 „არწივი იგი რომის ხალხის სურვილისამებრ
 „მიანდევს ცეზარს რომაელთა სარდალს და მამფალს.
- 58 „შემდეგ რაც მოხდა ვარას წყალსა და რაინს შორის
 „კვალად იწვნიეს იზერმა და წყალმა სენისამ,
 „რონას მდინარის და აგრეთვე ერის ზვირთებმა.
- 61 „მან რუბიკონი გადალახა რავენას შემდეგ
 „ისე უეცრად, ისე სწრაფად რომ ვეღარც ენა,
 „ვეღარც კალამი მიასწრებდა ლალად გაფრენილს.
- 64 „იგი ესპანეთს დაეძგერა, შემდეგ დურაცკოს,
 „ისე შემუსრა ფარსალია, რომ ვაებისგან
 „ნილოსის წყალი აამტუტა და შეაშფოთა.
- 67 „მოინახულა მან ანტანდროს და სიმონეტა,
 „ადგილი სადაც განისვენებს ჰექტარის ნეშთი,
 „პტოლომეოსი შეაძრწუნა ნაკრტენმა მისმა.
- 70 „გაფრინდა იგი იუბასკენ ანაზდეულად,
 „მოულოდნელად გამობრუნდა დასავლეთისკენ
 „და აქ მოფრენილს შემოესმა პომპეის ბუკი.
- 73 „რაც ამის შემდეგ დატრიალდა შენც კარგად იცი,
 „ამას ღმუიან ჯოჯოხეთში ბრუტუს, კასიუს,
 „და მისტირიან მოდენა და პერუზა მწარედ.
- 76 „ამას მისტირის კლეოპატრა, რომელიც ომში
 „მტერს გამოექცა სამარცხვინოდ, მაგრამ უეცრად
 „ასპიტს წააწყდა და იმსხვერპლა ანაზდად შხამმა.
- 79 „ბოლოს ორთავემ მოაღწიეს მეწამულ ზღვაძამდ
 „და დაამყარეს ქვეყანაზე ისეთი ზავი,
 „რომ გამოკეტეს იანუსის ტაძრის კარები.
- 82 „მაგრამ რაც ჩემგან შექებულმა არწივმა მაშინ
 „და მის შემდეგაც ჩაიდინა და გააკეთა
 „წუთისოფელში მბრძანებელმან ყოველთა ზედან

- 85 „ეს ყოველივე უმნიშვნელოდ მოგეჩვენება
 „იმის პირისპირ, რაც მესამე ცეზარის ხელში
 „მოხდა მის ფრთებს ქვეშ და აღსრულდა ნება უფლისა,
- 88 „მან ვისაც ახლა მე ვგულისხმობ ამ შემთხვევაში
 „მიუზღო ყველას მისაზღვავი და მართებული.
 „აწ გაოცება გმართებს ჩემის ნათხრობის გამო
- 91 „ტიტუსთან ერთად მოქმედებდა არწივი იგი,
 „იძიეს შური იმათზედაც ვინც კი ოდესღაც
 „შურს იძიებდა ადამიტურ ცოდვებისათვის.
- 94 „ბოლოს, როდესაც ლომბარდიის ეშმა დაგლიჯა
 „უფლის საყდარი, სწორედ მაშინ, მის მეშვეობით
 „დიდი კარლოსი ეკლესიას წაძოეშველა.
- 97 „ახლა განსაჯე ვისაც ბრალი დავდე მე წელან.
 „ყველანი ვისაც ახლა მსჯავრი გამოუტანე
 „ხომ მართებულად მიმაჩნია თქვენ დამლუპველად?
- 100 „ერთნი ამ ნიშანს ოქროს შროშანს ანაცვალებენ,
 „სხვანი პარტიას აკუთვნებენ არწივის ნიშანს.
 „ძნელად გაარჩევ რომელია ბრალდადებული?
- 103 „გიბელინები მიყვნენ ისევ სხვანაირ ალამს,
 „ვერც ის გაჰყვება ამ არწივის ამაყსა ქროლვას
 „ვინც ერთხელ ნებით გაეყარა მართლმსაჯულებას.
- 106 „ახალი კარლოს სჯობს ერიდოს არწივთან შებმას,
 „ახსოვდეს კარგად, რომ მის ჭანგებს უფრო მძვინვარე
 „ლომისა ქურჭი ძველს ბრძოლებში დაუფხრეწია.
- 109 „შვილებს მრავალგზის მოუმკიათ მამათა ცოდვა,
 „ნურვის ჰგონია, რომ უფალმან ჩვენ დაგვრთოს ნება
 „არწივის ნაცვლად შემოვიღოთ შროშანი გერბად.
- 112 „ამ წვრილ ვარსკვლავში შეხიზნულა ურიცხვი სული
 „იმათი, ვისაც უბრძოლიათ მამულისათვის,
 „სახელისა და სიქველეთა მოსახვეჭელად.
- 115 „ოდეს სურვილნი წარმავლობას ეტანებიან
 „მაშინ ნამდვილი სიყვარულის სხივმოსილება
 „ძალმიღებულად გაანათებს ზეცად აჭრილი

- 118 „დამსახურებას, რომ ავწონოთ ჯილდოს სასწორზე,
„ეს მოგვანიჭებს ჩვენ მშვიდობას, შევებას სულისას,
„როცა ორივე ერთმანეთის თანაბარია.
- 121 „სწორედ ამიტომ შემომქმედის მართლმსაჯულებამ
„ისე აღავსო გულნი ჩვენნი კმაყოფილებით,
„რომ ბოროტების გზა მოგვეჭრა ყოველნაირი.
- 124 „სხვადასხვა ხმანი წარმოშვებენ ტკილსა გალობას
„აგრე ხარისხნი ამ გარსისა, ამ ცხოვრებისა
„ქმნიან უწყვეტელ ჰარმონიას სასუფეველისას.
- 127 „ამ მარგალიტში ბრწყინავს სხივი ქველი რომეოს,
„რომლის ამაგი უანგარო და სამსახური
„უმართებულოდ შეურაცხვეს, არ დაათასეს.
- 131 „სამაგიეროდ გულბოროტი პროვანსელები
„იქ მოხვდნენ, სადაც სიცილისთვის ვერვინ მოიცილს.
„ასეთი ბედი ელოდება ყველა მეშურნეს.
- 134 „ოთხი ასული ჰყავდა მაშინ ბედკრულ რაიმონს,
„ოთხნივ დედოფლის ტახტზე დასვეს, აქაც რომეოს
„ყველაზე მეტი მიუძღოდა დამსახურება.
- 136 „აჰყვა ბერანეე ბოროტ ენებს და სამართალში
„მისცა ის, ვინაც ათის ნაცვლად აძლევდა თორმეტს
„ანგარიშების წესიერად მოგვარებისას.
- 139 „განშორდა ბატონს გულმართალი მოხუცებული,
„ხალხს რომ სცოდნოდა თუ რამდენი გადაიტანა
„ჩამოთხოვილი პურის ჭამით მაგ სვედავსილმა
- 142 „მომეტებულად გაითქვამდა სახელს რომეო“.

ქ ე ზ ა მ ე შ ვ ი ლ ე

„Osana Sanctus Deus Sabaoth
„Superillustrans claritate tua
„Felices ignes horum malachóth.“

- 4 ასე გალობდა სული იგი აღტყინებული.
თანაც ტრიალით აჰყოლოდა ცთომილს თავისას,
ორმაგი ნიშბი მოელვარე შემოდგომოდა.

- 7 და სხვა სულელებიც მასთან ერთად ცეკვავდნენ მწყობრად,
ირგვლივ ბრწყინავდნენ ნაპერწკლები ცეცხლები მგზნებარე,
ასე გაფრინდნენ და ანაზღად თვალს მიეფარნენ.
- 10 მე ვყოყმანობდი, ხოლო გული მიკარანახებდა:
„აწ შეესიტყვე შენს მადონას, ნეტარი სიტყვით
„წყურვილი გულის დაგიამოს და გაგიმრთელოს“,
- 13 მაგრამ კრძალვისგან ისე ვიყავ გაოგნებული
წარვთქვი მყის ბ... იჩე და დავხარე იმ წამსვე თავი
როგორც მთვლემარეს ემართება ხოლმე ანაზღად.
- 16 და ბეატრიჩე მომეშველა და გამილიმა
ისე მწყაზარად, რომ თვით კაცსაც ცეცხლშემოგზნებულს
შეებას მოჰგვრიდა უეჭველად და დაატკობდა.
- 19 „როგორც მე ჩემმა უტყუარმა თვალმა პანიშნა,
„გაწუხებს კითხვა: როგორაა შესაძლებელი
„რომ დაისაჯოს მართებულად შურისმგებელი?“
- 22 „ახლავ ავიხსნი ყოველივეს და განგიმარტავ,
„ყური დამიგდე გულმოდგინედ და მთლად იღუმალ
„ჭეშმარიტებას შეფარვულსა შეგაცნობინებ.
- 25 „კაცმა, რომელიც არაოდეს დაბადებულა,
„არ მოინდომა დაოკება ნებისყოფისა,
„თავათ წყეულმა თვისი მოდგმაც დააწყევლინა,
- 28 „ამადაც მრავალ ასეული წლების მანძილზე
„მოდგმა კაცისა სიბნელითა იყო მოცული
„სანამდის ქვეყნად არ მოვიდა სიტყვა უფლისა.
- 31 „სადაც ბუნება შემომქმედის კიდევან მღვარი
„მარადიული სიყვარულის მეოხებითა
„თავის არსობით გაამთელა, დაიკავშირა.
- 34 „ახლა ათხოვე გულისყური ნაუბარს ჩემსას,
„ბუნება იგი შემომქმედთან გაერთებული
„იღვა მუდამყამს ბოროტების, ცოდვის გარეშე.
- 37 „მაგრამ განდევნეს სამოთხიდან, რადგანაც ბრალი
„თვით მიუძღვოდა შემომქმედის ჩვენის წინაშე,
„ჭეშმარიტების და ცხოვრების გზას აცდენილი.

- 40 „წამება იგი ჯვარცმის სახით აღსრულებული
„იყო ყველაზე მართებული მთელს ქვეყანაზე,
„თუ ვიგულისხმებთ კაცობრივი ბუნება მისი,
- 43 „ამასთანავე მთლად უღმერთო, უსასტიკესი,
„თუ მოვიგონებთ პიროვნებას ჯვარზე გაკრულის
„ადამიანურ ბუნებაში ქვეყნად მოსულსა.
- 46 „მიტომც ერთ მიზეზს ორნაირი მოჰყვა შედეგი:
„ღმერთს და ურიებს მოკვდინება უნდოდათ მისი,
„განიბო ზეცა, აცახცახდა მთლად დედამიწა.
- 49 „ახლა აღარც შენ გეუცხოვოს, როცა ამბობენ,
„რომ მართებული შურისგებას მოჰყვება ხოლმე
„დანაშაულის მართებული ხშირად განკითხვა.
- 52 „მაგრამ მე ვხედავ შეცნობისა წადილი შენი
„როგორ წრიალებს ამ აზრების ლაბირინტებში
„და ელოდება მევე გაეხსნა თავათ ეს კვანძი.
- 55 „შენ ასე ფიქრობ: კარგად ვიცი ეს ყოველივე,
„მაგრამ არ მესმის რად ისურვა ღმერთმა ამგვარად
„კაცთა ჯილაგის გადარჩენა წარწყმედისაგან?
- 58 „ეს განჩინება შეუცნობი დარჩება მისთვის,
„ვისი გონებაც ღვთაებრივი სიყვარულისა
„აღში ნაწრთობი არ ყოფილა იმ თავიდანვე.
- 61 „მე განვიცხადებ (თუმც ამაოდ ცდილობენ ზოგნი
„გონების ძალით საიდუმლო შეიცნოს ესე),
„რად მოისურვა მამაღმერთმა ამგვარი განსჯა?!
- 64 „მადლი უფლისა, მოკლებული მეშურნეობას,
„გარს მიმოაბნევს ღვთაებრივის ცეცხლის ნაპერწკლებს,
„აჩენს ყოველგვარ მშვენიერს და უკვდავ ქმნილებებს.
- 67 „რაც კი უშვალოდ წარმომდგარა ამ მადლისაგან
„წარუვალაია, რადგან სახე მისი უკვდავი
„წარუხოცვლად ზედ შერჩება ქმნილებას მისას.
- 70 „და ქმნილებანი წარმომდგარნი მისგან უშვალოდ
„თავისუფალნი იქმნებიან რადგან ახალი
„ცვლილებებისგან დარჩებიან ხელშეუვალნი.

- 73 „რაც მას წააგავს, სანუკველი უფროა მისთვის,
 „და ცეცხლი იგი ღვთაებრივი, ქვეყნად მბრწყინავი
 „მსგავს ელემენტში უფრო მეტად ზღვება საცნაურ.
- 76 „ამ ღირსებებით განირჩევა მოდგმა კაცისა
 „სხვა ქმნილებათგან, მაგრამ თუნდაც დაჰკარგოს ერთიც,
 „მას უფლის თვალში აეყრება მყისვე პატივი.
- 79 „ცოდვამ წარწყმინდა, დაიმონა ადამიანი,
 „წაართვა მასვე მიმსგავსება ღვთაებრივ მადლთან,
 „თუმც ნატამალი ამ მადლისა კვლავ შერჩენია.
- 82 „ვერც დაიბრუნებს იმ ღირსებას აწ კვლავინდებურს,
 „სანამ მანკიერ ბუნებისგან ჩადენილ ცოდვის
 „სამაგიეროდ არ მიიღებს სასჯელს მართებულს.
- 85 „ბუნებამ თქვენმა, როცა სცოდა თავდაპირველად,
 „ცოდვის განკითხვა დააკისრა ამით მთელს მოდგმას,
 „თვით დაქვეითდა და დაჰკარგა სამოთხის მადლი.
- 88 „ველარც შეიძლებს ამ ცოდვების ის გამოსყიდვას
 „თუ შენ ჩემს ნათქვამს ყურადღებით ისმენდი წელან,
 „უკეთუ ერთ-ერთს არ დაადგა გზას აქ ჩამოთვლილს:
- 91 „ან შემომქმედმა გულმოწყალემ მას არ შეუხდო,
 „ან თავათ კაცმა საკუთარი სურვილისამებრ
 „მონანიებით შევრდომება თუ არ ითხოვა.
- 94 „ახლა გონება დაძაბული მარადუამული
 „სინათლის უფსკრულს მიაპყარი და მომისმინე
 „რაც აწ მოგიოხრო შთაგაგონო ამიერიდან.
- 97 „კაცს არ შეეძლო კმაყოფილი დარჩენილიყო
 „თავის ბუნების სამანებში, რადგან არ მოსდევს
 „თავის მოდრეკა, ბუნებითვე ამპარტავანსა.
- 100 „იგი ურჩობით აღმავლობას მიესწრაფვოდა,
 „აი მიზეზი თუ რის გამო მან ვერ შეიძლო
 „სულის ღვინება მოეხვეჭა თავისთავადი.
- 103 „სხვა გზა არ იყო დარჩენილი და ღმერთმა თავათ
 „ეს უმწეობა შეისმინა და ამიტომაც
 „გზანი ღვთიურნი განუმზადა მოდგმას კაცისას.

- 106 „შემომქმედისთვის იმდენადვე სანუკველია
„ქმნილება მისი, რამდენადაც ზედადბეჭდილა
„სულისა წმინდის მხურვალეობა წარუხოცელი.
- 109 „მიტომც ღვთიურმა სასოებამ, რაბაც სოფელი
„აგრე აღავსო, მოინდომა კვლავ წარჩინება
„ადამიანის და შემოსა მაღალი მაღლით.
- 112 „პირველ შექმნათა პირველივე დღის დადგომიდან
„უფრო მაღალი, მშვენიერი რამ არ შექმნილა,
„არც შეიქმნება უკანასკნელ ღამის მოსვლამდის.
- 115 „ჯვარზე გავიდა, რათა კაცთა სულით აღდგომა
„გამოეწვია და ეს უფრო მეტს მოასწავებს
„ვიდრე ცოდვების მიტევების წესად დადება.
- 118 „სხვაგვარი ზომა მართლგანკითხვის არ იკმარებდა,
„მიტომც არჩია ძემ კაცისამ განსხეულება,
„შემდგომ ამისა ჯვარზე გასვლა თავმოდრეკილად.
- 121 „ახლა იმისთვის რომ დაგიცხრო ცნობის წადილი
„ერთ საიდუმლოს კიდევ ავხდი მე აქ საფარველს,
„რათა შენც ჩემებრ ნათლად ჰვრეტდე ღამეულ საგნებს.
- 124 „შენ ასე ამბობ: „თვალთ ვხედავ ჰაერს და წყალსა,
„ცეცხლსა და მიწას და ყოველთვის ერთს და იმავეს
„ეგზომ ხანმოკლეს და წარმავალს, ეგზომ უხანოს.
- 127 „რაკი ყოველი უფლის მიერ არის შენაქმნი
„თუ შენგან თქმული აქ სიმართლეს შეეწონება
„ეს ყოველივე უნდა იყოს მარადყამული.
- 130 „ეს ანგელოსნი, ძმაო ჩემო, ეს საბრძანისი
„სადაც ახლა ხარ, შეუქმნია ცათა მეუფეს,
„ვით ქმნილებანი სრულყოფილად აღსრულებულნი.
- 133 „ხოლო შენს მიერ აღნუსხული ელემენტები
„ისევ სტიქიის წიალიდან წარმოშობილან
„უკვე შენაქმნი ძალისაგან გამოვლენილნი.
- 136 „შენაქმნი არის მატერიაც მასალა მათი,
„აგრეთვე ძალა ცთომილების აღმაგზნებელი
„მათი ციკლიურ ირგვლივ სრბოლის დიდი სათავე.

- 139 „ხოლო მცენარეთ და პირუტყვთა სული და სუნთქვა
 „წმინდა ვარსკვლავთა წიაღიდან წარმოშობილან,
 „მათგან იღებენ სინათლესა და მოძრაობას.
- 142 „სიცოცხლე ჩვენი უმეშვეოდ მომდინარეობს
 „წმინდა მადლიდან და სიყვარულს ამ მადლისადმი
 „დაუშრეტელად ჩვენს გულშივე აღმოაცენებს.
- 145 „ახლა შენთვისაც ნათელია თუ როგორ ხდება
 „მკვდრეთით აღდგომა იმ სოფელში მწეგადასულთა
 „თუ მოიგონებ რომ წინაპრებს კაცთა მოდგმისას
- 148 „სისხლი და ხორცი უფლის მიერ აქეთ ნაბოძები“.

ჰ ე ბ ა მ ი რ ვ ა

ასე ეგონათ უმეცრებით დაბრმავებულებს
 თითქოს კიბრიდა უგზავნიდეს მიჯნურთ სიშმაგეს
 მიწას მესამე სასრბოლელი ეპიცკლიდან.

- 4 და ამიტომაც ზეიმობდნენ ცრუმორწმუნენი,
 აღთქმულ საკლავებს შესწირავდნენ და აღიღებდნენ
 ძველი ბერძნები და აგრეთვე რომაელები,
- 7 განა მარტო მას, თაყვანს სცემდნენ თვით ღმერთს დიონას,
 და კუპიდონსაც, როგორც დედას და როგორც შვილსა,
 რადგან კუპიდო ჩაუსვამსო დიდოს კალთაში.
- 10 დიდოს სახელით, რამაც ლექსი წარმოშვა ესე,
 იწოდებოდა ის ვარსკვლავი ზოდიაქოს ქვეშ,
 რომელიც ხშირად მზეს წინუძღვის, ხან უკან მისდევს.
- 13 თუ როგორ მოვხვდი ამ ცთომილზე მე აღარ მახსოვს,
 მაგრამ მანდ ყოფნა მე მაუწყა მადონას სახემ,
 რომელიც უფრო მშვენიერი გახდა ანაზღად.
- 16 და როგორც ცეცხლში ნაპერწკლების ეჭვრეტთ ნამუსრევებს.
 როგორც გალობის ერთობლივსა და ტკბილ ღუღუნში
 გაგირჩევიათ კრინი, ბანი, წვრილი და დვრინი,
- 19 ასევე ვნახე ამ ვარსკვლავში მასსა შუქისა,
 ყველანი ერთად შეკონილნი ძნებისა დარად
 სხივებს აფრქვევდნენ, ტრიალებდნენ რკალის გარშემო.

- 22 სველ ღრუბლებიდან არ მოჰქრიან ზამთრის ქარები
იმგვარ სისწრაფით, არც ხილულნი, არც უხილავნი,
რომ ქროლვა მათი ყველას ნელი არ ჩვენებოდა,
- 25 ვინც მორიალე ამ შუქების სრბოლას ნახავდა
მოჰქროდნენ ჩვენსკენ წრეშეკრულნი, მოფარფატენი,
წინ მოუძლოდათ სერაფიმთა დიდი კრებული.
- 28 როგორც კი დასი მეწინავე მოგვიახლოვდა
მყის შემომესმა მე „ოსანა მაღალთა შინა“,
რომლის მოსმენა არაოდეს მომეწყინება.
- 31 ბოლოს გვეახლა სულთაგანი ერთი უეცრად:
კრებული ჩვენი შეგვეყარა თავაზიანად
„მოგესალმებით ამ სფეროში სტუმრად მოსულსა.
- 34 „ერთიან წყურვილს შევუპყრივართ სამარადისოს
„ჩვენ და თავადნი ამ სფეროთა მრავალყამულთა
„ვისაც ოდესღაც შენ უმღერე, ჰოჲ მგოსანო:
- 37 „Voi ch'intendendo il terzo ciel movete!
„ისე აღვსილნი ვართ შენდამი სიყვარულითა
„მზადა ვართ ყველა, წამიერად შევწყვიტოთ სრბოლა“.
- 40 ადვახენე თვალნი, მივაპყარი მადონას ჩემსას,
მოკრძალებულად მას შევხედე ღვთივმშვენიერსა,
ვინც გამამხნევა ალტაცების მომგვრელი მზერით.
- 43 კვალად მივხედავ ლანდს სხივოსანს მრავლისა აღმოქმელს
და ვეუბნები: „მარქვი ვინ ხარ ჰე, საოცარო?“
ხმა ამითრთოლდა ღელვისაგან აცახცახებულს.
- 46 უფრო გაბრწყინდა შემატებულ სიხარულისგან
მომეტებულად მოერია მშვენების ეშხი,
როცა ამ სულმა შესიტყვება შეიცნო ჩემი,
- 49 და მუბნება მომღიმარე: „ვიყავ მცირეხანს
„მე იმ სოფელში, მაგრამ მეტ ხანს რომ ვყოფილიყავ
„გაღურჩებოლით თქვენ მომავალ პატიყთ მიწაზე.
- 52 „გახარებულსა ვერ მხედავენ აწ თვალნი შენნი,
„შეთარვული ვარ იმნაირად სხივის მთიებში
„როგორაც ყაჭი აბრეშუმის პარკში მთვლემარე.

- 55 „მე შენ გიყვარდი, ასე ვგონებ, არც თუ ამაოდ,
 „მე რომ მეცოცხლა, იგემებლი განა თუ ფურცლებს,
 „არამედ ნაყოფს უმკვიდრესის მეგობრობისას.
- 58 „მხარე მარცხენა როდანის წყლის იმ ადგილიდან,
 „სადაც მას სორგეს წყალი ერთვის, ელოდა ერთხელ
 „ჩემს გამეფებას მამა-პაპის საბრძანებელში.
- 61 „აგრეთვე ჩქარი ავზონიის, სადაც გვეგულვის
 „კროტონ, გაეტა და ზღვის პირა ქალაქი ბარი,
 „სად ზღვას ერთვიან მდინარენი ტრონტო და ვერდე.
- 64 „ჩემს შუბლზე უკვე სხივმოსილი იდგა გვირგვინი
 „იმ საბრძანისის, სად ღუნაის მოსჩქეფენ წყალნი
 „გერმანთა ქვეყნის სამანიდან მომდინარენი.
- 67 „და სადაც გოლფი გოგირდისგან გაშავებულა
 „კვამლისა გამო (არ მიუძღვის ტიფეას ბრალი)
 „იქ პახინოსა და პელორის ნაპირებს შორის,
- 70 „სად აღმოსავლის თარეშობენ ქარნი სასტიკნი
 „მანდ სიცილია რუდოლფის და კარლოსის ძეთა
 „ტახტის მემკვიდრედ გულისხმობდა ჩემის წყალობით.
- 73 „ხალხს გადათქერილს შურისგება რომ არ დაეწყო
 „ტირანიისა დასამხობად ამხედრებულსა,
 „პალერმოელებს არ ეყვირათ: „სიკვდილი მტარავალთ“.
- 76 „ჩემი ძმა რობერტ შორს მჭერეტელი რომ ყოფილიყო
 „კატალონელთა ანგარებას თავს არიდებდა
 „არ გახდებოდა მღელვარების მსხვერპლი ანაზდად.
- 79 „უნდა სტოდნოდა მას ამბავი უკვე ცნობილი
 „(და ამის ცოდნა არვის აწყენს ამ ხმელის პირზე)
 „რომ დატვირთულ გემს არვინ ტვირთავს ისევ ხელახლა“.
- 82 „გულუხვ შამის შვილს ანგარება წამოეძალა,
 „კარისკაცებიც გაიჩინა სწორედ ისეთი
 „ვინც ხელმწიფდობით მდიდრდებოდა და ნაქურდალით.
- 85 „ის სიხარული, მე მგონია, მეფე ბატონო,
 „რომელსაც სიტყვა მე მანიჭებს შენი იმ მხარეს
 „სად ყოველგვარი სიქველის სჩანს თავი და ბოლო,

- 88¹ „ხალისს მიმატებს, ნაუბარი შენს მიერ წვლან
„მეტად მახარებს რადგან ყოვლის ანა და ჰოე
„ღმერთში გეგულის, დამარწმუნა ამაში გულმა.
- 91 „შენ გამახარე, მიბასუხე შენვე ბარელამ
„(რადგანაც იქვე ნაუბარმა აღმიძრა შენმა)
„ძირტკბილას ფესვი რად იძლევა ნაყოფს უმწარესს?“
- 94 მე ეს ვუთხარი, მან მომიგო: „როს საიდუმლოს
„ამას გაუწყებ, შენ შეიქცევ უთუოდ პირსა
„მისკენ, ვისკენაც ახლა დგახარ ზურგშექცეული.
- 97 „მადლი, რომელიც ახალისებს და ამოძრავებს
„ციურ საბრძანისს აწესრიგებს ამ ცთომილების
„ციკლიურ სრბოლას განჩინების თვისის მიხედვით.
- 100 „გონება მისი სრულყოფილი, თავისთავადი,
„არსთ ასულდგმულებს, თავათაა არსთა მპყრობელი,
„ბედისა მათის უმაღლესი ხელისუფალი.
- 103 „და ყოველივე რაც მოწყდება ამ შვილდის საბელს
„თვალმიუცდენლად გატყორცნილი ისრის სისწრაფით
„ხვდება სანიშნოს წინასწარვე მისგან განჰვრეტილს.
- 106 „ასე რომ არა, წაახდენდა ქვეყანას ზენა,
„ცთომილთა ეტლებს სრბოლის წესი აერეოდა,
„შექმნისა ნაცვლად მოხდებოდა სამყაროს რღვევა.
- 109 „ეს არ მოხდება და მცდარია იმის მტკიცება
„თითქოს ცთომილთა ზეციურთა მაღალ გამგებელს
„ქმნილება თვისი ჭეროვანად არ ექმნა მყარი.
- 112 „თუ გნებავს კიდევ განმარტება რამენაირი?“
და მე „ო, არა, იქნებოდა უთუოდ მცდარი
„შენაქმნი მისნი რომ არ იყოს ვითომდაც მყარი“.
- 115 „და მან „ესა სთქვა: სულ ამო იყოს ეგების
„კაცი რომ არის მოქალაქე ხმელისპირისა?“
„არა, მივუგე, ეს ამბავი არ მეეჭვება.
- 118 „ხოვ ვერ გაძლებდა კაცთა მოდგმა ყველას ერთგვარი
„მოვალეობა რომ ჰქონდა დაკისრებულნი?“
„ცხადია არა, მართალია გულთამზილავი“.

- 121 ბოლოს დაასკვნა საუბარი მან ამნაირად:
 „ამგვარად კაცმა რომ შეიძლოს ქვეყნად ცხოვრება
 „საჭირო არის ტალანტების სხვადასხვაობა.
- 124 „ერთნი სოლონის, ქსერქსესის და მელქისედეკის
 „მსგავსად შობილან, დედალოსმა ფრთენი ცვილისა
 „გამოიგონა და დაღუპა ფრენის დროს ვაჟი.
- 127 „სფეროთ ბუნება ამოძრავებს ციურ პლანეტებს,
 „იგივე ასეა მის თავის დამლას დინგელს კაცობრივს,
 „მაგრამ არ არჩევს შეგნებულად სახლს სახლისაგან.
- 130 „და ამიტომაც საშომივე განირჩეოდნენ
 „ისაკისაგან იაკობი, ხოლო კვირინუსს
 „მარსის ძეობა მიაწერეს, მდაბიორის ვაჟს.
- 133 „ასე მოდგმიდან მოდგმისაკენ ივლიდა მუდამ
 „ბუნება თავათ რომ განგებას ზესთაზენარულს
 „არ შეეცვალა თვითნებობის ამგვარი წესი.
- 136 „ახლა ხომ ხედავ იმას, რასაც ვეღარ ამჩნევდი,
 „მაგრამ იმისთვის, რომ დარწმუნდე, თუ ვით მიყვარხარ,
 „გაიზიარე კიდევ ერთი დასკვნა ამგვარი:
- 139 „როს ბედისწერა ბუნების წესს შეეჩხირება
 „იქ უეჭველად უდღეური ჩნდება ნაყოფი
 „როგორც ნათესი ჭირნახული მწირ ნიადაგზე.
- 142 „და კაცთა მოდგმა მიჰყოლოდა მუდამ ნატერფალს
 „ბუნების მიერ დაწესებულს და ნაკარნახევს,
 „ხალხს უკეთესი ექნებოდა, ალბათ, მერმისი.
- 145 „მაგრამ თქვენ იმას, ვისაც უხვად მიცემული აქვს
 „სამხედრო ნიჭი, მას ხუცობას დააწყებინებთ.
 „ხოლო მეფის ტახტს — მიუბოძებთ რიტორად შობილს
- 148 „და ამნაირად გადასცდებით თქვენს მოწოდებას“.

შ ე ბ ა მ მ ც ხ რ ე

შენმა კარლოსმა, მშვენიერო, ჰოჲ, კლემენცა,
 ეს ყოველივე განმიმარტა. შემდეგ ახსენა ის ხიფათი,
 რომელიც ელის მის ნაშიერს და მეუბნება:

- 4 „ახლა დადუმდი და იდინოს თავისთვის დრომა,
„ხოლო ერთს კეტყვი: ჩამოდგება ისეთი ჟამიც,
„როს თქვენ სიმძიმის შეანელებს მართლმსაჯულება“.
- 7 შემდეგ ამისა თვალნი თვისნი მიაპყრო მზესა
აჩრდილმა წმინდამ კვლავ მიხედა მნათობს ზეციერს,
რომელსაც მოსავს თანაბარი მადლით სულყველას.
- 10 ო, კაცთა მოდგმავ, უგზობობით დაბრმავებულო,
რად შეაქციე ამ სიკეთეს. ანაზღად ზურგი
ამაოების მცდარ ოცნებით დაბრმავებულმა?
- 13 ახლა მეორე მომეახლა ლანდი ნათელი,
მომაპყრა თვალნი მოელვარე, ღვთიემშვენიერი
და დამიმოწმა სიყვარული თავაზიანად.
- 16 და ბეტრიჩეს ნაზმა მზერამ და შემოხედვამ
მე გამამხნევეს, მოვიკრიფე ისევე ძალი
და მოვახერხე გამოსახვა გულის ნადების.
- 19 „მოველ, მომაპყარ გულისყური, სულო ნეტარო,
„და დამიმტკიცე რომ შენ ძალგის ამოიკითხო
„ზრახვანი ჩემნი იღუმალნი თვალთაგან ჩემთა“.
- 22 სულმა უცნობმა, რომლის მხოლოდ ტკბილი გალობა
მესმოდა წელან, მითხრა, თანაც ამოიოხრა
(ზედ ემჩნეოდა მოოხება სურდა გულისა):
- 25 „იტალიისა გაფუჭებულ, წამხდარ კუთხეში
„რიალტოსა და იმ მთებს შორის რომ მდებარეობს,
„სად მდინარენი იშვებიან ბრენცა, პიავა,
- 28 „არის გორაკი, საიდანაც წარმოსდგა ერთხელ
„ხანძარი იგი რომლის გამო გაუბედურდა
„ირგვლივ გაშლილი ტაფობების მოსახლეობა,
- 31 „ერთ და იმავე ფესვისაგან ვართ წარმოდგარი,
„კუნიცცა ვიყავ და აქ ვბრწყინავ მე შენს წინაშე
„რადგან ვენერას ვუერთგულე კუბოს კარამდის.
- 34 „მე ეს ვნებები ვაპატიე ისევე ჩემს თავს
„არ გავწითლდები იმათ გამო აღარასოდეს
„თუმც ბრბო მიწაზე ვერასოდეს მიხვდება ამას.

- 37 „და ეგ ნათელიც მოფარფატე ჩემს სიახლოვეს
 „ისე ბრწყინავდა თქვენს მიწაზე ერთხელ ოდესღაც, —
 „ეს საუკუნე ბარე ხუთჯერ გადაკეთდება,
- 40 სანამ მიწაზე სახელს მისას დაივიწყებენ.
 „აწ კაცთა მოდგმამ თვით იზრუნოს წარმატებისთვის.
 „რომ ამ ცხოვრებით მოიხვეჭოს ყოფნა მეორე.
- 43 „ასე არ ფიქრობს ბრბო ხალხისა, რომელიც ცხოვრობს
 „ტაგლიამენტოს და ადიჯეს მდინარეთ შორის
 „არც თუ სინანულს მიეცემა ნებაყოფილად,
- 46 „მაგრამ პადუა ენდროსფერად შეღებავს მალე
 „ვიჩენცას ირგვლივ გადაჭიმულ ველებს, ჭაობებს,
 „რადგან მანდაურთ დავიწყნიათ მოვალეობა.
- 49 „სადაც კანიან უერთდება სილეს მდინარეს,
 „გამეფებულა კაცი ერთი ამპარტავანი,
 „რომელიც ბოლოს თვით დაიდგამს თავისთვის მახეს.
- 52 „სამაგიერო მიეზღვება ფელტროს გამგებელ
 „ეპისკოპოსსაც უმძიმესი ცოდვების გამო,
 „ასე რომ მალტის სისასტიკე დაავიწყდებათ.
- 55 „სად გამოჩნდება ქვეყანაზე ისეთი ჩაფი
 „ფერარელების რომ აირწყოს დაღვრილი სისხლი
 „ან უნციებით ვინ დაითვლის მის ოდენობას,
- 58 „სისხლი, რომელიც ამ ხუცესმა მსხვერპლად მიართვა
 „თავის პარტიას (ზომ შეფერის ეს გულუხვობა
 ამ კუთხის ხალხის პაპისეულ ჩვეულებასაც!)
- 61 „უფლის გარშემო დადგმულია სარკენი დიდნი,
 „სადაც მრისხანე სახე მისი საცნაურ ხდება,
 „მე მახედვინებს განცხადებას აქ ნაუბარის“.
- 64 დაღუჟდა იგი, და ნეტართა ნათელ მწყრივებში
 მყის გაერთა. თანაც მამცნო რომ სულ სხვაგვარი
 ზრახვებისათვის ფიქრს მიეცა ანაზღეულად.
- 67 ახლა მეორე შემეფეთა ლანდი ნათელი,
 შემომანათა მყის თვალეებში ისეთმა შუქმა,
 როგორიც ასდის ბროწეულებს მზისგან სხივ დაკრულს.

- 70 სიხარულისგან ცაც ისევე ზდება ბრწყინვალე როგორც ღიმილი, ჯოჯოხეთში სული მრუმდება როს მწუხარებით აღივსება მანდ ბინადარი.
- 73 „ღმერთი ყოვლისა მზილველია, სულო ნეტარო“, ასე მიემართე: „და ზრახვანი უფლისმიერნი „საცნაურ ხდება შენთვის მუდამ უსაფარველოდ.
- 76 „მამო ხმაი შენი ცაში შეილდთა გალობას ტკბილსა „რომ უერთდება სინათლისა მუდმივ სათავეთ, „რომელთაც ექვსნი ამშვენებენ ბრწყინვალე ფროენი,
- 79 „სურვილთა ჩემთა რად არ აცხრობს, არ უპასუხებს? „მე რომ შემეძლოს შენებრ ზრახვათ ცხადლივ შეცნობა, „არ მოვუცდიდი შეკითხვების შენვან პასუხსაც“.
- 82 „ის უდიდესი გავაკება, დაიწყო სულმა, „რომელიც კვებავს ზღვას, ხმელეთზე გარს შემოვლებულს „აღმოსავლისკენ გაშვერილი ისეთნაირად,
- 85 „რომ ორ მეშორნეთ კონტინენტებს განაკერძოებს, „ასე რომ იგი მერიდიანს მიჰყვება ვიდრე „თვით ჰორიზონტი საბოლოოს მოსწვდება სამანს.
- 88 „დავბადებულვარ ამავე ზღვის ერთ-ერთ ნაპირზე, „სად ებროს წყლისა და მდინარე მაკრას ტალღები „ტოსკანასა და გენუასას მიჯნავს სამანებს.
- 91 „მზის აღმოსავლის და დასავლის წერტილებს შორის „არის ბეჩჩია და ქალაქი ჩემი სამშობლო, „რომელმაც სისხლით გააცხელა თავისი პორტი.
- 94 „მე ჩემი ხალხი მიწოდებდა ოდესღაც ფოლკოს „და ზეცა ისე განიმსჭვალა მთიებით ჩემით. „როგორც ნათელით ცისიერით ვარ გამსჭვალული,
- 97 „რადგან მიწაზე ისე ვნებით არ ანთებულან „(როგორც მე დამწვა სიყვარულმან ძაღლონით საცხე) „ბელუსის ქალი, სიხეას და კრეუზის მტერი,
- 100 „აღარც ფილიდა, ვისაც ფიცი მიჯნურებისა „არ შეუსრულა თრაკიელმა დემოფოონტმა, „არცა იოლა ჰერკულესის გულის ტრფიალი.

- 103 „მაინც არავინ იხანებებს აქ თავის ცოდვებს
 „მივიწყებულთა და ვეძლევიტ მხოლოდლა შვებას
 „უფლისა მიერ სათნოებით ჩვენთვის ნაბოძებს.
- 106 „აქ ჩვენ გვაოცებს ხელოვნება უფლისმიერი
 „ყოვლის შემქმნელი, წარმომშვები ზეციერ მადლის,
 „რომელიც მიწას უმორჩილებს ზენა სამყაროს,
- 109 „მაგრამ იმისთვის ამ სფეროის წიაღში შენი
 „დაეჭვებანი საბოლოოდ რომ განიფანტონ,
 „საჭიროდა ვცნობ გავაგრძელო აქ საუბარი.
- 112 „შენ გსურს გაიგო ვინა ბრწყინავს იმ დიდ ნათელში,
 „ჩემს სიახლოვეს, ვით ელვარე სხივით უკუერთობა
 „მზის ბრწყინვალეობით გამსჭვირვალე წყლიდან ამდგარი?
- 115 „მანდ განისვენებს, ეს იცოდე, რააბის სული
 „ჩვენთან ნეტარობს, მიაღწია ხარისხს უმაღლესს
 „ამ საბრძანისის ბინადართა შორის საჩინომ.
- 118 „ცის იმ ნაწილში, სადაც უწევს ჩრდილი მიწისა
 „წვეტიტ თავისით, უწინარეს მიიღეს იგი
 „ქრისტეს ტრიუმფის შემდეგ მოსულ ცოდვილებს შორის.
- 121 „აქ წილად ერგო არჩევანით სულს რააბისას
 „თანაზიარი ყოფილიყო იმ გამარჯვების,
 „რომელიც ქრისტემ მოიხვეჭა ორივე მკლავით,
- 124 „მისი წყალობით ქანანის მიწაზე ფეხი
 „შესდგა ოდესლაც ძალმოსილმან ისეო ნავემ,
 „რაც აღარ ახსოვს რომის პაპსა, ქრისტეს მოსაყდრეს.
- 127 „ქალაქი შენი, ნაშიერი ბელზებელისა,
 „რომელიც ერთხელ აუჯანყდა ცათა მეუფეს
 „(მეშურნეობით წარმწყმედელი დედამიწისა),
- 130 „ფერსა მას ყვითელს მთელს სამწყსოში განავრცობს ახლაც.
 „ცხვრებსა და კრავებს იგი აცდენს სიმართლის გზიდან,
 „რათა მწყემსობა უბოროტესს მგელს დაეკისროს.
- 133 „ღვთისმეტყველება დავიწყებას მიეცა უკვე
 „და სახარებას დეკრეტალებს დაწაფებულნი,
 „სქოლიოებში კითხულობენ უქნარობის ჟამს,

- 136 „ასე იღწვიან რომის პაპი და პრელატები,
 „ნაზარეთისკენ აღარა ჰქრის გონება მათი,
 „სად გაბრიელმა ფრთენი თვისნი გაშალა ერთხელ.
- 139 „მაგრამ ვატიკანს, ქალაქ რომის წმინდა ადგილებს,
 „სად პეტრე წმინდის მხედრებისა წმინდა ნაწილნი
 „განისვენებენ, აწ უთუოდ მეძაობისგან
- 142 „გამოიხსნიან, რა გაივლის მცირედი ხანი“.

ქ ი ბ ა მ ი ა თ ე

თავის ძისადმი სიყვარულით გულმოცემულმან
 გამოუთქმელის, უხილავის ძალმოსილებამ,
 თავათ მიზეზმან შესაქმეთა უპირველესმან

- 4 იმ გვარად შექმნა შეუცნობი, თვალშეუგამი,
 ასე რომ ყოვლის ნების მისის ბრძნულად შენაქმნის
 მჭვრეტელს უთუოდ გაოცება მოეძალება.
- 7 თვალი მიაპყარ ჩემთან ერთად ჰოჲ, მკითხველო,
 აწ ცადაქმნილის იმ თავანებს, სადაც სფერონი
 ჯვარედინ სრბოლით ეხლებიან ერთი მეორეს.
- 10 ჰყავ საცნაური ბრძნული საქმე დიდოსტატისა,
 რომელსაც ეგზომ უყვარს თავათ ქმნილება თვისი,
 თვალს არ აშორებს თვის ნახელავს ჭვრეტით გართული.
- 13 ეკვატორის რკალს გაეყრება ეკლიპტიკისა
 რკალი ირიბი, წარიტაცებს თავის სრბოლაში
 პლანეტებისგან მეყვსეულად ძალმოცემული.
- 16 არ ყოფილიყო სრბოლა მათი აგრე ირიბი
 მაშინ ცთომილნი დაჰკარგავდნენ ზეცაში ძალას
 მიწასაც მათი ბრწყინვალება მოაკლდებოდა.
- 19 გადასცდენოდა სრბოლა მათი ხაზსა პირდაპირს
 მაშინ სამყაროს როგორც ზენას ისე ქვენასაც,
 დაერღვეოდა ოდითგანვე დათქმული წესი.
- 22 ახლა იჯექი ჰე, მკითხველო, შენ საკარცხლულზე,
 იფიქრე თავათ იმის გამო რისი ჭაშნიკიც,
 წელან მოგეცი, მოიკრიბე სულის მხნეობა.

- 25 ინებე ჩემგან მორთმეული, რჩეული კერძი,
რადგანაც ღონე შევალე ამდენი საქმეს,
რომლის აღმწერად თავი მომაქვს მე შენს წინაშე.
- 28 დღის დიდმფლობელი, ვინც აღბეჭდავს ბუნების წიგნზე
ტვიფარით თვისით ზეციერსა ძალმოსილებას,
ვინც ნათლით ზონაეს დროთა სრბოლას დაუცხრომელად.
- 31 ბრუნავს ამ რკალში, რომლის გამო წელან ვითხრობდი,
სპირალურ ხაზით მიმდინარე მოძრაობაში
მან მიაღწია თავის დროზე ვერძის სფერომდის.
- 34 მეც მანდ ვიყავი. მაგრამ ისე უეცრად მოვხვდი
ამ პლანეტაზე, რომ თავათაც არ შემინიშნავს,
როგორც ვერ ამჩნევს ფიჭვის აღძვრას პირველადს კაცი.
- 37 და ბეატრიჩე უფრო მეტად გამშვენიერდა
ისეთნაირად, ისე სწრაფად, ძეხორციელი
დროის მიხედვით ამ ცვლილებას ვერ აღნუსხავდა.
- 40 მზეებზე ბრწყინავდა თავისთავათ ღვთივმშვენიერი,
მაგრამ რაც მზეში მაშინ მოხდა, სადაც ვიყავი
არაფერისგან. მარტოოდენ ბრწყინვალეებისგან
- 43 ამას ვერც ნიჭი, ვერც გონება, ვერც რიტორობა
ველარ გამოსთქვამს რომ თქვენთვისაც ჰყოს საცნაური,
თქვენ შეგიძლიათ დამერწმუნოთ, ვინა ინატროთ,
- 46 მაგრამ თუ თქვენი ფანტაზია მას ვერ შესწვდება,
ნუ გაოცდებით, ეს ამბავი ნუ შეგამფოთებთ,
რადგან მზისათვის ჯერ კაცს თვალი არ გაუმართავს.
- 49 ამგვარი იყო ეს მეოთხე დიდი ოჯახი,
სად შინაურებს გულმოწყალე მამაუფალი
კვებავს სამების, ერთარსების სასოებითა,
- 52 და ბეატრიჩე მეუბნება: „მაღლი მიაგე,
„მაღლი მიაგე ანგელოსთა, მზეს ნათლითმოსილს,
„ვინც ხილულ მზემდის მოგიყვანა ძაღლის მთესველმა.“
- 55 არც ერთ მომაკვდავს ესოდენი სასოებითა
არ აღვხნებია ჯერ ამგვარად გული არასდროს,
არც თუ ლოცვები შეუწირავს ასე მხურვალე .

- 58 როგორც მე მაშინ, რა ვისმინე სიტყვანი მისნი,
და სიყვარული ისწრაფვოდა მხოლოდ მისდამი,
(არც კი მახსოვდა მე იმ წუთში ჩემი მადონა).
- 61 არ მიწყობებოდა, მიღიმოდა მხოლოდ მწყაზარად
და ელვარებამ თვალთა მისთა წმინდა ცეცხლისამ
ფიქრები ჩემი მიმოფანტა ანაზღეულად.
- 64 თვალის მომპრელნი სხივთა ძნები აუტრაცხელი
ჩვენს ირგვლივ სრბოდნენ შეკინძულნი გვირგვინის სახით,
თვალს იტაცებდნენ, გვიამებდნენ თან ყურთასმენას,
- 67 ამგვარ გვირგვინით ხშირად ვხედავ ლატონას ასულს,
როცა ღრუბლისგან იყდენთება ზეცის თავანი
სხივის ბლონდებში გაეხვევა მცხრალი ცთომილი.
- 70 ღვთის სასახლეში, საიდანაც მოვბრუნებულვარ,
მოიპოვება ბევრი თვალი პატიოსანი,
მაგრამ ვინ დასძრავს მათ ზეციერ საბრძანისიდან.
- 73 სწორედ მათ შორის ლაპლაპებდნენ სულნი ნეტარნი,
მაგრამ ესაა ვისაც ფრთენი მალლა საფრენი
არ გააჩნია. მას მოუთხროს ყრუ-მუნჯის ენამ.
- 76 შემდგომ ამისა ეს ცთომილნი ტკბილის გალობით
სამგზის ჩვენს ირგვლივ გარს მოიქცნენ როგორც ვარსკვლავნი
უძრავ პოლუსის გარეშემო მორიალენი.
- 79 მე მომაგონდა მოცეკვავე ასულთა დასი,
როცა ისინი შესდგებიან მღუმარედ მცირეს,
ელოდებიან ახალ ბეგრებს საკრავებისას.
- 82 ახლა მომესმა, შემესიტყვა ერთი მათგანი:
„რაკი ნათელი იმ მადლისა რომელიც ანთებს
„კოცონს ნამდვილი სიყვარულის დაუშრეტელის,
- 85 „ავრე ანთია შენში ათგზის გაბრწყინებული,
„რამაც ამ კიბით მოგიყვანა იმ საბრძანისში,
„სადაც კვლავ მოსვლას ეღირსება ერთხელ მოსული.
- 88 „ვინც შენ აქ ღვინო ფილიდან არ გიზიაროს
„თავისუფლებას იქნებოდა ის მოკლებული,
„როგორც ბინული ზღვის კიდესთან დაგუბებული.

- 91 „შენ გსურს გაიგო რა ყვავილნი ამკობენ ცაში
 „ტურფა გირლიანდს, ფიანდაზას შენის მადონის,
 „ვინც გიწინამძღვრა და გაგილო სამოთხის კარნი?
- 94 „მე კრავი ვიყავ ამ ცხოვართა წმინდათა შორის,
 „ვისაც წინ უძღვის დომინიკო გულმართალ გზაზე
 „სად ყველა ხარობს, ვინც ცთუნებას თავს აარიდებს.
- 97 „ჩემს გვერდით. მარჯვნივ გახლავთ სული ალბერტ დიდისა
 „ოსტატის ჩემის, ხელმძღვანელის, ნამძობის ჩემის,
 „თომას აკვინელს მიწოდებდნენ მე სიცოცხლეში.
- 100 „გნებავს იცოდე ვინ არიან მანდვე მახლობლად?
 „მზერით მიჰყევი სიტყვებს ჩემსას, მიმოიხილე
 „იმ გირლიანდის გარეშემო სულნი ნეტარნი.
- 103 „იგი ვინც ახლა გააბრწყინა ღმირის ეშხმა
 „გრაციანია, ვინც სამოთხის მაღლი მოიგო,
 „თუმც ემსახურა სჯულისოებას ორთავეს ერთად.
- 106 „იგი ვინც ამკობს ამის შემდგე ჩვენს თავყრილობას
 „პეტრეა თავათ, ვინც შესძინა ღვთის ეკლესიას
 „ძვირფასი განძი თანადგომით ქვრივი დედისა.
- 109 „უბრწყინვალესი ჩვენ ოთხ შორის სული ნათელი
 „ისეთი დიდი სიყვარულით აღგზნებულია,
 „რომ დედამიწას ხილვა მისი კვლავ ენატრება.
- 112 „გონება მისი იყო თავათ სიბრძნის სათავე,
 „ჭეშმარიტება თუ შეიცავს ჭეშმარიტებას,
 „ჯერ ხმელის პირზე მას ბადალი არა ჰყოლია.
- 115 „შემდგომ ამისა, ალბათ, ხედავ შეუქს მოელვარეს,
 „ვისცა ბუნება ანგელოსთა ზესთაზნური
 „ყველაზე უკეთ შეისწავლა და განგვიმარტა.
- 118 „ნათელთა შორის უმცირესი ჩვენ შემოგვცინის
 „დიდი დამცველი დასავლეთის ქრისტიანობის,
 „ვისაც ლათინურს უწოდებდა თვით ავგუსტინე.
- 121 „ახლა თუ თვალი მიაყოლე ჩემგან ნათებარს
 „სულნი ნათელნი სათითოოდ თუ მოიხილე.
 „ალბათ, გწადია საცნაურ ჰყო ის მერვე სული?

- 124 „იმ სულთა შორის გაბადრულა ნათლითმოსილი
 „ის ქველი სული ვინც ამ სოფლის წარმავალობა
 „ჰყო საცნაური ყველასათვის, ვინც მას უსმენდა.
- 127 „ნეშთი, რომელსაც გამოექცა მაღალი სული,
 „დაკრძალულია ჩიელ დ'ოროს ეკლესიაში,
 „და სულმა მისმა განისვენა წამებისაგან.
- 130 „მანდ მოშორებით ცეცხლის ალში გამოხვეულან
 „ბედა, ისიდორ და რიკარდო, რომელიც იყო
 „შემოქმედებით კაცობაზე აღმატებული.
- 133 „ხოლო ნათელი, ვისაც წედან შეავლე თვალი
 „ანარეკლია იმ სულისა, ვინაც მიწიერს
 „წარმავალობას მისტიროდა, სიკვდილის მდომი.
- 136 „ეს სინათლეა საუკუნო სიგეტერასი
 „ვინც ასწავლიდა არისტოტელს, ჰყიდიდა ჩალას,
 „და მეშურნენი გაიჩინა ბრძენმეტყველებით“.
- 139 ვით საათები აღრიანი, ტკბილი წკარუნით
 გაგვადვიებენ ისეთ წუთში როს ქრისტეს სასძლო
 საქმაროს თვისას ეგებება სათნო ძლისპირით;
- 142 გვესალბუნება ჟღერა მათი მელოდირი,
 როგორც ებნის ხმა ყურთასმენის დამატკობელი
 გულში აღვიძებს ნეტარებას სიყვარულისას,
- 145 ამგვარად ჟღერდნენ თვალშეუდგამ სფეროთა შორის
 ცთომილთა რკალნი აღგზნებულნი, ეთერში მსრბოლნი
 და ეგზომ ნეტარ ჰარმონიას ვერვინ მოასმენს,
- 148 ვინც მარადჟამულს არ ეწვევა უფლის საბრძანისს.

ჰ ე ბ ა მ ი თ ი რ თ ი მ ი ტ ე

ჰოჲ, ამო სურვილებო, კაცთა მოდგმისა
 რარიგ მცდარია ეგ უმწუო სილოგიზმები,
 რომელნიც ზუთავს ყოველივე თქვენს აღმაფრენას.

- 4 ზოგი სამართალს იშველიებს, სხვა აფორიზმებს,
 ეს ქურუმობით გზას იკაფავს, ის ტახტზე ასვლით,
 ერთი ხმალს იქნევს და მეორე იბრძვის სოფიზმით.

- 7 ზოგი ყაჩაღობს, ზოგს საერთო მოღვაწეობა აკმევს ლუკმა პურს, ეს ზარმაცობს, იგი ცულღუტობს. ზოგსაც ზორციელ ვნებათათვის დაუდევს თავი.
- 10 მე კი შორს ვიყავ იმ ზეციერ საბრძანებელში ამ ვნებათაგან, ჩემ სანუკველ დონასთან ერთად ცად აღვლენილი, შემოსილი ესდენ პატივით.
- 13 როს სულთაგანი კვლავ იმ ადგილს მიბრუნებოდა, სადაც ყოველი ამშვენებდა რკალს სათითოოდ როგორც სანთლები გარსმოჯარულ სასანთლებებზე.
- 16 ნათელი იგი ვინც პირველად შემომესიტყვა უფრო განათდა, შეიმატა მან ბრწყინვალება, და მეუბნება ღიმილისგან პირგაბადრული:
- 19 „ისევე როგორც მე აქ ვბრწყინავ მარადი შუქით „მისივე ძალით შენში ვხედავ უკვე თვალნათლად „ფიქრების შენის უეცარსა აღმოცენებას.
- 22 „აღდგერია იჰვნი და გწადია რომ შენებურად „აშკარად ავხსნა, შევუფარდო შენს მეტყველებას „ჩემს მიერ წელან გამოთქმული მოსაზრებანი:
- 25 „სად ყველა ხარობს, ვინც ცთუნებას თავს აარიდებს, „ახლა მეორე: „მას ბადალი არა ჰყოლია.“ „ეს ყოველივე უფრო ნათლად მსურს განგიმარტო.
- 28 „მსოფლიოს ჩვენის დიდოსტატმა, ვინც იმზირება „ისეთ სიღრმეში, სად მოკვდავნი ვერ ჩაწვდენილან, „(თუმც ბევრს ეწადა ჩაეხედა ამ უფსკრულებში)
- 31 „შეჰმატა ძალა უფლის სასძლოს, რათა ნატერფალს „თავის საქმროსას გაჰყვეს უფრო გამხნევებული, „მას ვინც ინება შეუღლება სისხლითა წმინდით,
- 34 „მასთან მიმავალს განუყრელად თავდადებულად, „სასძლოს წინამძღვრად მიუჩინეს თავადი ორი „აქაც და იქაც მაჩვენებლად გზისა მართალის.
- 37 „ერთი სერაფიმს მიემსგავსა სიყვარულითა, „ხოლო მეორის ბრძენკაცობა საიქიოში „ქერუბიმული ნათლით იყო გაბრწყინებული.
- 40 „ვეგულისხმობ პირველს, რადგან ქება მისგამო თქმული „შეეფერება როგორც პირველს, ისე მეორეს, „რადგან ორივეს აერთებლა ერთი მიზანი.

- 43 „ტუპინისა და იმ მდინარეს შორის, რომელიც
„სათავეს იღებს მწვერვალიდან, სადაც უბალდოს
„სამყოფლო ჰქონდა არჩეული შემონაზვნებულს,
- 46 „(აქედან მოსდის პერუჯიას პორტა სოლეს გზით
„ქარი და სიცხე, ხოლო გაღმა ცრემლებს აფრქვევენ
„მთების ორწოხში მომწყვდეული ნოჩერა, გვალდო),
- 49 „არც ისე მაღალ მთის ფერდობზე, მზე ამობრწყინდა
„როგორც მნათობი კირჩხიბის წრეს მიახლებული
„ზაფხულის პირზე განგის წყლიდან მოგვევლინება.
- 52 „ამგვარად თუ გსურს ეს ადგილი დაასახელო,
„არ სთქვა ასკეზი, სჯობს ახსენო აღმოსავლეთი,
„სამშობლო მზისა და სინათლის ძველი სათავე.
- 55 „არც თუ შორს იყო ამ ნათელის აღმობრწყინება,
„როცა ქვეყანამ წინასწარად შეიგრძნო უკვე
„ამ სიქველისგან გამოსული სხივი ცხოველი.
- 58 სიჭაბუკეში გადაუდგა იგი მამამისს
„და შეიყვარა იგი, ვისაც როგორც თვით სიკვდილს
„არვინ ინატრებს სტუმრად ჰყავდეს თავის ნადიმზე.
- 61 „მან განკითხულმა სულიერი მამის წინაშე
„Etcoram patre დანიშნა იგი
„ვინაც უყვარდა უკანასკნელ სიკვდილის დღემდის.
- 64 „რაც ქალბატონი სიღარიბე ქმარს გაეყარა
„უკვე იქნება საუკუნე ბარემ თორმეტი,
„იგი უცდიდა ამ საქმაროს, უკვე მეორეს.
- 67 „რა ბედენა ამიკლასის ლატაკურ ქოში
„რომ არ შემკრთალა იმ მრისხანე ხმისა გამგონე
„რაც მთელს ქვეყანას ძრწოლისაგან აცახცახებდა?
- 70 „რა ბედენა, როს ცრემლებით გულდამდუღრული
„ჯვართან მარიამ იჯდა მარტო საგოდებელზე
„ხოლო ის თავათ ჯვარზე აჰყვა მაცხოვარს ჩვენსას?
- 73 „მაგრამ ვაკმარებ სიტყვებს მრუმეს და ორაზროვანს,
„გეტყვი: ფრანჩესკოს და ქალბატონ სიღარიბისა —
„ამ ორ მიჯნურის თავათ იცი, ალბათ, ამბავი.

- 76 „მათი ერთობა, მხიარული მათი გუნება,
 „თავდადებული სიყვარული და სათნოება
 „გახდა უღრმესი დაფიქრების წმინდა საგანი.
- 79 „სათნო გრძნობებით აღგზნებულმა თავდაპირველად
 „ბერნანდმა ფეხზე გაიხადა, ჩაიკვა ჩოხა
 „მათ წმინდა ძმობას მიაშურა და შემონახუნდა.
- 82 „ო, საგანძურო, თავის დროზე ვერშეცნობილო,
 „ფეხზე გაიძრო სილვესტრომაც, მას მიჰყვა ეგიდ,
 „აჰყვენ ფრანჩესკოს სასძლოს მისის მოტრფიალენი.
- 85 „ახლა ოსტატმა და ნეტარმა მამა ფრანჩესკომ
 „როშს ჩაიყვანა ცოლი თვისი, მთელი ოჯახი,
 „რომელსაც წელზე შემოერთყა უკვე საბელი.
- 88 „არც კი შემკრთალა აქ ფრანჩესკო ჩვეულებრივად,
 „როცა იტყოდა შვილი ვარო ბერნარდონესი
 „თუმც ამის გამო იგი ყველას ეზიზღებოდა.
- 91 მან ინოკენტის წარუდგინა წესდება თვისი,
 „გამოითხოვა კიდევ მისგან დასტურის დამლა
 „და მიადწია დამტკიცებას ბერულ ორდენის.
- 94 „როცა ღარიბთა ძმობა იგი გამრავლდა მეტად,
 „ვისი ცხოვრებაც საიქიოს შეიქნა ღირსი
 „ცათა წიადში ანგელოსთა მიერ შექების,
- 97 „აქ სული წმინდამ აიძულა ჰონორიუსი
 „ეკუთრებინა ხელმეორედ არქიმანდრიტი,
 „თავზე დაედგა მისთვის მიტრა საკუთარ ხელით.
- 100 „ბლოს ეწადა მარტვილობა გამოეცადა,
 „იგი წარუდგა უშიშარად მძვინვარე სულტანს
 „და ქრისტესმჯული უქადაგა შეუკრთომელად.
- 103 „რაკი დარწმუნდა იმ ხალხების ველურობაში,
 „მყის გამობრუნდა, მიაშურა კვლავ იტალიას,
 „რათა მათ სამკალს თავის დროზე დაუფლებოდა.
- 106 „ტიბროსისა და არნოს შორის მაღალ მწვერვალზე
 „იესოს დამლა მას ეღირსა უკანასკნელად,
 „ორ წელს ატარა ამ მიწაზე წყლულება იგი.

- 109 „როდესაც იმან, ვისაც ჰყავდა ამორჩეული
 „მამა ფრანჩესკო — სიქველეთა მაუწყებლად,
 „თავმოდრეკილი აღამაღლა დვაწლმოსილებით,
- 112 „ფრანჩესკომ თავის მემკვიდრეებს ორდენისმიერთ,
 „მეუღლეს თვისის სიყვარული მისცა ანდერძად,
 „ძმებს დაუბარა თავმოდრეკა და ერთგულება.
- 115 „და წმინდა სული მან თავისი თავათ დაიხსნა
 „იმქვეყნიური სიღარიბის იწროობიდან,
 „უარჰყო კუბო და შიშველი დაასაფლავეს.
- 118 „ახლა მიხვდები იმ ხანებში რა დიდი იყო
 „მეორე ძმაცა, ვინც ზღვაურის მიუხედავად
 „ეხმარებოდა წმინდა პეტრეს ნავის მართვისას.
- 121 „მღვდელმთავარია იგი ჩვენი, ის მართავს საჭეს,
 „და ყველა ვინც კი მის ნაბრძანებს ემორჩილება,
 „სიქველისაკენ ნათელი გზით მიემართება.
- 124 „საკვებსა ახალს დაეწაფა აწ სამწყსო მისი,
 „მიტომც გაიბნენ უკვე ცხვრები სხვადასხვა მხარეს,
 „სხვადასხვაგვარი საძოვარის მაძიებელი,
- 127 „რაც უფრო მეტად სცილდებიან თავის წინამძღოლს,
 „მით უფრო მეტად იფანტება ცხოვართა ფარა
 „და ფარეხებსაც არ აწვდიან მიტომაც ნაწველს.
- 130 „მხოლოდ მცირედნი კვლავ მიენდვნენ მწყემსს და წინამძღვარს
 „მაგრამ რა ცოტა დასჭირდება მათ პატრონს მატყლი,
 „ამ ძმების ტანზე შესაკერავ ჩოხებისათვის.
- 133 „ამიერიდან გასაგები იქნება შენთვის
 „სიტყვანი ჩემნი, ყურადღებით თუ მომისმინე
 „ალბათ, გაიგე წინანდელი ჩემი ნათქვამიც,
- 136 „ახლა ამგვარად აწ ერთ-ერთი სურვილი შენი!
 „აჰა, ხე იგი ავღრისაგან შტოდალეწილი,
 „ახლა გაიგე შეგონება ჩემს მიერ თქმული,
- 139 „სად ყველა ხარობს ვინც ცოუნებას თავს აარიდებს“.

რა წარსტევა სულმა იმ ნეტარმა აღში მგზნებარემ
უკანასკნელი თვისი ჩემთვის საუწყებელი,
ისევ დაიწყო ირგვლივ სრბოლა ციურმა სფერომ

- 4 და ვერ მოასწრო ერთი რკალის ცაში მოხაზვა,
ახლა მეორე დატრიალდა მყის მის გარშემო,
სრბოლა სრბოლასვე შეემატა, ჰიმნები ჰიმნებს.
- 7 ამ გალობათა, ამ ჰიმნების ერთხელ გამგონეს
ჩვენი მუზების, სირენების სიმღერა მკრთალად
გვეჩვენებოდა ვით არილი შუქის წინაშე.
- 10 ვით თხელ ღრუბლებში ცისარტყელის ორმაგი რკალი
ჩვენ გვევლინება პარალელურ, მზრწყინავ წრეებად,
როცა ქვეყანას იუნონა უგზავნის შიკრიკს,
- 13 (ამ რკალთა შორის ორში ერთი ანარეკლია
მსგავსი სიმღერის იმ ნიმფისა, რომელიც ტრფობას
დაუღევეია როგორც ორთქლი მზეს მოელვარეს),
- 16 რათა მიწაზე დაარწმუნოს ადამის მოდგმა,
რომ ღმერთის მიერ ნოესადმი აღთქმის თანახმად
აღარ წაღეკავს დედამიწას წარღვნა არასდროს.
- 19 აგრე უქცნობი ყვავილების გარს გვეხვეოდა
ჩვენ გირლიანდი ორნაირი, ნაზად შეთხზული,
ორნივ ურთიერთს შეწყობილი, შეხამებული.
- 22 როს როკვა იგი საზეიმო და აღგზნებული,
უფლის ტახტისკენ აღვლენილი ყოველი მხრიდან
და ანთებული ჟინელილების ელვათა კრთომა,
- 25 შესწყდა, დადუმდა ისე სწრაფად, ისე ანაზღად,
როგორც ჩვენ ნებსით ფიქრს გავიგებთ ღოლმე იდუმალს
და ქუთუთოებს ხან აღვმართავთ, ძირს დავხრით ხანაც.
- 28 ახლად მოვლენილ სულთაგანის მომესმა ხმაი,
და როგორც ნემსი პოლარული ვარსკვლავისაკენ
აგრე გულის ხმაც მას მივაპყარ, ვინც ამეტყველდა.

- 31 „ის სიყვარული ვინც გონება მე გამიწათლა
 „მე მიკარნახებს აწ მეორე ვაქო ბელადი,
 „რაკი ერთ მათგანს წილად ერგო ამდენი ხობტა.
- 34 „სად ერთს ვადიდებთ, ხამს მეორეც მოვიხსენიოთ.
 „რაკი ორივე თანამდგომნი იყვნენ ბრძოლებში
 „ერთად შევამკოთ ორივენი ღვაწლშეჰოსილნი.
- 37 „ქრისტეს მხედრობა, რომლის კვალად აღჭურვა ასე
 „ძვირად დაგვიჯდა. მოჰყვებოდა ყოყმანით ღროშას
 „არც თუ მრავალი, სასოებით ძალმოცემული,
- 40 „როს მბრძანებელმა, სასოების მომნიჭებელმა,
 „უშველა მებრძოლთ განსაცდელის მომლოდინეთა
 „გულმოწყალებით, (თუმც მათ ეს ვერ დაიმსახურეს)
- 43 „წარგზავნა მყისვე, თავის სასქლოს გადასარჩენად
 „ორი სარანგი, ვისმა საქმემ, სიტყვის სიმჭევრემ
 „კვლავ მოაგროვა დაფანტული, დამფრთხალი მრევლი.
- 46 „იმ ქვეყანაში, საიდანაც სდგება ეთერი
 „უნატიფესი იმ ყვავილთა აღმომცენები,
 „რომლითაც მოსავს ევროპის ზმელს ფერთა სიუხვე,
- 49 „იმ ქარაფების სიახლოვეს, სადაც ტალღები
 „ეტმასნებთან იმ ნაპირებს, რომლის ვადაღმა
 „მზე ემალება კაცთა მზერას შორეთის მგზავრი,
- 52 „მანდ მდებარეობს ბედნიერი აწ კალაროგა
 „იმ დიდი გერბის მფარველობით სვებედნიერი,
 „რომელსაც ამკობს ლომისა და კოშკის ხატება.
- 55 „იქ იშვა გული მოყვარული, უერთგულესი
 „ქრისტეს მოძღვრების და სარანგი დიდად საჩინო,
 „თავისიანის შემწყურები, მტერთათვის რისხვა.
- 58 „ჯერ საშოშივე სული ედგა ისე მძლეთამძლე,
 „უსპეტაკესი მადლისაგან აღრევე მოსილს
 „დედის მუცლიდან მოელოდნენ წინასწარმეტყველს.
- 61 „როს ამის შემდეგ რწმენასა და მას შორის მტკიცე
 „კავშირი იქნა დადებული, ნიშნად ამისა
 „თავზე დაიდგა მან გვირგვინი სარწმუნოების.

- 64 „ესიზმრა დიაცს ამის მოწმეს სიზმარი რაგვარ
„დიდ გამარჯვებას მოიმყიდა ახლად შობილი,
„აგრეთვე ყველა ნაშიერი მისი მერმისში.
- 67 „ბოლოს სახელის შესარქმევლად, მოსანათლავად,
„ციდან მოფრინდა ანგელოსი, მისცა სახელი
„მისი, ვინაც ყრმას უწინამძღვრა ცხოვრების გზაზე.
- 70 „ყრმას მან უწოდა დომენიკო და მეც უბნობას
„მისგან დავიწყებ, მებაღეა იგი ქრისტესი
„სოფლად მისული უფლის ბაღის მოსამენებლად.
- 73 „იგი მიაჩნდათ ქრისტეს მონად, მის მოციქულად,
„რადგანაც აზრნი მისმიერნი უპირველესნი
„იყვნენ იესოს პირველ თქმასთან შეხამებულნი.
- 76 „ბევრჯერ უნახავს იგი ძიძას ჯერ კიდევ ჩვილი,
„თავმოდრეკილი და მიწაზე წამოჩოქილი,
„მოქმელი ამისა: „საამისოდ ვარ მე შობილი.“
- 79 „მართლაც ფელიჩე იყო მამა, მისი შექმნელი
„და ჭიოვანა, დედამისი დამბადებელი
„ვინც ამ სახელებს იზიარებს, დაუფიქრდება.
- 82 „არც თუ სოფლიურ ანგარების მეოხებითა
„(მსგავსად ტადდეოს ან ოსტიელ კარდინალისა),
„არამედ ციდან წმინდა მანას მოსახევეჭელად,
- 85 „სულ მცირე ხანში გახდა დიდი მოძღვართმოდვარი,
„უვლიდა ფრთხილად თავის ვენახს რაკი იცოდა
„მოუვლელივით ვაზს კაჭაჭი რომ მოერევა.
- 88 „და ტახტისაგან (რა ბრალია პაპის ტახტისა,
„რომ ღარიბთათვის მიუვალი რომ გახდა იგი
„ფარისევლებს აქ მიუძღვით მთავარი ბრალი)
- 91 „ითხოვდა იგი ვანა მყუდრო „მსუქან“ ადგილებს,
„ან ღარიბთათვის გადაგდებულ სამადლო გროშებს?
„Non decimas, que sunt pauperum Dei,
- 94 „არამედ მხოლოდ გზას აცდენილთ წინაღმდეგ ბრძოლას.
„ომ თესლისათვის, რომელთაგან აღმოცენებულთ
„ოცდაოთხ ყვავილს თავათ ხედავ აწ შენს გარწმეო.

- 97 „დოქტრინებით და ნებისყოფით მან აღჭურვილმან
„სამოციქულოს ძიაშურა მოვალეობას,
„ვითა ჩქერალმა ბარისაკენ მთიდან დაძრულმა,
- 100 „სად მწვალებლობას უაღრესად გაუდგა ფესვი
„იქ უფრო მეტის გააფთრებით იბრძოდა იგი
„მძვინვარე მტრების გაშმაგების არდამრიდები.
- 103 „ამ ჩქერალიდან წარმოიშვა რუ ბევრზე ბევრი,
„რომელთაც მორწყეს ბალი იგი კათოლიკური
„და ყვავილნარი გააცოცხლეს და დაამშვენეს.
- 106 „თუ კათოლიკურ ეკლესიის საომარ ეტლის
„ბორბალი ერთი იყო აგრე ძალმოცემული
(შინაურ ომში მიტომც იყო გამარჯვებული),
- 109 „მაშინ რარიგად ექნებოდა ღერძი მაგარი
„ბორბალს მეორეს, რომელსაც აქ თვით წმინდა თომა
„ხოტბას ასხამდა მართებულად, მჭევრმეტყველურად.
- 112 „მაგრამ აწ უკვე გზას გადასცდა სრბოლა ეტლისა,
„ასე რომ სადაც ყვავილნარი უწინ ხარობდა
„მანდ ჭაობია და სადები ზედგაუფალი.
- 115 „და მრევლი მისი, ვინც ოდესღაც გულმოცემული
„თავის ოსტატის მიჰყვებოდა წმინდა ნატერფალს,
„გარეშეიქცა, ანაცვალა წინსვლას — უკუსვლა.
- 118 „მაგრამ მერწმუნე, დაგვიდგება მკის ყავლი მალე
„და სარეველას ცეცხლს მისცემენ, ხოლო მოსავალს
„პატრონი ჩვენი თვის პელლებში გაანაწილებს.
- 121 „ცხადია, ვინც კი გადაფურცლავს დაკვირვებულად
„წესდებას ჩვენსას, იგი ნახავს მასში ფურცლებსაც
„მინაწერებით: „მე ერთი და დავრჩი უმწიკვლო“.
- 124 „არც აკვასპარტას, არც უბერტო და-კაზალესაც
„ეს არ ეხება, ერთმა მეტად შებოჭა ძმები
„ხოლო მეორემ ხალვათობით გადააჭარბა.
- 127 „მე ვარ იცოდე, შენს წინაშე ბონავენტურა
„სამწყსოს საქმეებს ვასრულებდი გულმოდგინებით
„წარმავალობის სოფლიურის კიდევან მდგარი.

- 130 „ჩემთან არიან ავგუსტინ და ილღუშინატი
„პირველთაგანნი ფეხშიშველა ძმების ორდენში
„ვინაც სამოთხე მოიხვეჭეს ბერულ საბელით.
- 133 „ესენი გახლავთ სან ვიტორე, სახელად ჰაფუგო,
„ეგ მანჯადორე, ხოლო იგი — პაერ დ'ისპანო,
(„თორმეტი წიგნი ბრწყინვალეებით მოსავს მის სახელს);
- 136 „მისანი ნატან, ქრიზოსტოე მიტროპოლიტი,
„ეგეც ანსელმი, ის დონატი ვინც პირველადი
„ხელოვნებისა დაგვიტოვა კარგი ნიმუში,
- 139 „აქავე ბრწყინავს ცთომილივით სული რაბანის,
„კალაბრიელ მღვდლის ღვაწლმოსილი ჯიოაკინოს,
„ვინცა მისნობით იყო მუდამ სახელგანთქმული,
- 142 „მე მათქმევინა ამ გმირების ხოტბანი ესე
„მიტომც აღვნიშნე ღვაწლმოსილთა ამაგი დიდი,
„რადგანაც თომამ ამ აღგზნების მომცა ნიშანი,
- 145 „მათ აღიდებენ ევ სულნიცა გარს მოჯარულნი.“

ჰეზა მეცამეტე

ვისაც ჩემს მიერ აქ ნახულის შეცნობა სურდეს
წარმოიდგინოს ეს სურათი (სანამ დასასრულს
მე არ მივალწევ), დაიხსომოს სამარადუამოდ.

- 4 ბარე ხუამეტი სხივს აფრქვევდა ირგვლივ ცთომილი
ქვეყნის ოთხივე კიდისაკენ, ასე რომ სქელი
ღრუბლის ზღუდენიც ვერ ახშობდენ მათ ელვარებას;
- 7 აგრეთვე ეტლიც გარს მსრბოლელი მისი ტიმონი,
რომელიც აგრე განუხრელად დღისით და ღამით
ცდომილთა შორის ბრუნავს გეზის გაუმრუდებლად.
- 10 წარმოიდგინე რქისა ამის წვეტი, ან ყელი,
და იგულისხმე იგი ბოლოს იმა ღერძისა,
რომლის გარშემო ბრუნავს სფერო უპირველესი.
- 13 ორმაგი ხომლი ვარსკვლავების წარმოიდგინე
მსგავსად იმისა როგორც ეს ქნა მინოსის ქალმა
სიკვდილის წუთში ვარსკვლავიან მაღალ თავანში,

- 16 ისეთნაირად, რომ მთიები ერთი რკალისა
წინ ისწრაფვოდეს, მოელვარე სხივთა ჩქერალი
შეხამებულად მიჰყვებოდეს უკან მეორე:
- 19 მაშინ წარსდგება შენს წინაშე სრულად ნაჩრდილი
ვარსკვლავთა ზომლის და სულების ორმაგი როკვის
რაც იქ ხდებოდა ჩემს გარშემო, ნეტარ წუთებში,
- 22 ჩვენთვის ცნობილი არაფერი მას არ ემსგავსის
ისევე როგორც კიანას წყლის ზანტი დინება
ზეციურ სფეროთ ირგვლივ სრბოლას ვერ შეედრება.
- 25 არც დიონისოსს უმღერიან მანდ, არც აპოლონს,
არამედ წმინდას მას სამებას ერთ არსებაში,
რომელმაც კაცო ღვთაებაში განაპიროვნა.
- 28 ნეტარი ყოფნის სიზარტულით აღტყინებულმა
წმიდა კრებულმა მოათავა როკვა. სიმღერა
ჩვენთვის პატივის მისაგებად წამოწყებული.
- 31 შემდგომ ამისა დაარღვია უცებ ღუმილი,
სწორედ იმ სულმა ვინც მოგვიტხრო უფლის გლახაკის
გასაოცარი. წმინდანური ცხოვრების გამო:
- 34 „როცა საღეწის ერთი წილი გაღეწილია
„და ჭირნახული სანახევროდ შემონახული
„უკვე მაწუხებს დანარჩენის ღროზე გაღეწვა.
- 37 „შენ თუ გგონია რომ იმ მკერდმა, რომელსაც ფერდი
„გამოაცალეს შესაქმნელად იმ არსებისა
„ვისი ცთუნებაც ასე ძვირად დაუჯდა კაცთა
- 40 „ან და მეორემ განგმირულმა ჰოროლისაგან
„წინად, ან შემდგომ მოიხადა იმგვარად ვალი,
„რომ კაცთა ცოდვა გამხდარიყოს ეითომდაც მჩატე,
- 43 „ბოძებულია იმდენივე მაღლი ნათლისა,
„რამდენიც მოდგმას ადამისას რგებია წილად
„შემომქმედისგან როგორც ერთის ისე მეორის.
- 46 „მიტომც გაცდდი როს გაუწყე მე ამას წინად
„არა ჰყავს-მეთქი მას ბაღალი ბრძენაკაცობაში,
„მას აქ მეხუთე ნათლის რკალში გამომწყვდეულსა.

- 49 „აღახვენ თვალნი, დარწმუნდები უცილობელად,
 „რომ რწმენა შენი და სიტყვანი ჩემნი ერთბაშად
 „ერთი მეორეს ზედმიწევნით დაემთხვევიან.
- 52 „როგორც მოკვდავი, ისე არსი მარადიული
 „ანარეკლია უცილობლად იმ იდეისა,
 „რასაც ღმერთი შობს სიყვარულით სავსე საშოდან.
- 55 „რადგან ნათელი ცხოვრებისა, რომელსაც ღმერთში
 „სათავე თვისი უპოვნია, მის მეოხებით
 „და სიყვარულის თანადგომით ჩვენ გვევლინება
- 58 „როგორც ჩვენება სარკის პირზე გამოსახული.
 „ამ ცხრა სფეროში ამავე დროს რჩება მარადეამს
 „განუყოფელი უკუნითი უკუნისამდე.
- 61 „აქედან ბოლოს ხარისხებზე ჩამოდის დაბლა,
 „ქმედობის ძალა დაშრეტილი, დასუსტებული,
 „და აჩენს მხოლოდ წარმავალს და უხანო საგნებს.
- 64 „წარმავალთ შორის მე ვგულისხმობ ამ შემთხვევაში
 „წარმოშობილთა, რასაც აჩენს სფეროთა ბრუნვა,
 „ხან ღვრიტის მქონეთ, ხან არსებათ უღვრიტოს, ფუჭეთ.
- 67 „განსხვავებული მასალისგან წარმოშობილან
 „ეს არსებანი და მიტომაც ხატება მათი
 „ანაგობითაც განსხვავდება ურთიერთისგან.
- 70 „ხე რომ ხე არის — ნაყოფს ისხამს ჯიშის მიხედვით,
 „სხვადასხვანაირს, ხან ტკბილსა და ხან კიდევ მწარეს.
 „თქვენც იბადებით განსხვავებულ ნიჭიერებით.
- 73 „მასალა იგი სრულყოფილი რომ ყოფილიყო,
 „უზენაესი ძალისაგან გამოკვეთილი
 „მაშინ ნატვიფრიც იქნებოდა თავათ უზადო.
- 76 „მაგრამ ბუნება თვით იძლევა ნატვიფრს უსრულოს,
 „ვით ხელოვანი ხელოვნების პრინციპთა მცოდნე.
 „მაგრამ მომქმედი გაუბედავ, მთრთოლვარე ხელით.
- 79 „ასე სადაც კი სიყვარული მართლაც მისნური
 „პირველად ძალით გამოიჩენს ქმედობის ძალას,
 „იქ იბადება სრულყოფილი ანაზღეულად.

- 82 „აგრე შეიქნა თვით სამყარო თავდაპირველად
 „ანიმალური სისავსითა გამოჩენილი,
 „აგრევე გახდა ღვთისმშობელი ორსულოვანი.
- 85 „შენ მართალი ხარ ბუნებაჲ კაცობრიული
 „ადარც ყოფილა არც იქნება აწ იმნაირი
 „როგორიც ღვთისგან მიენიჭა მხოლოდ იმ ორ კაცს.
- 88 „ვიცი ამ ადგილს რომ შევწყვიტო მე საუბარი
 „ასე მეტყობდი: „რად იყოვო იგი უბადლო,
 „როგორ იქნება ამ მესამეს არ ჰყავდეს სწორი?
- 91 „მაგრამ იმისთვის, რომ შენიშნო ვერ შემჩნეული,
 „მკითხე ვინ იყო კაცი იგი, რას ესწრაფვოდა?
 „როცა შესთხოვდა და მოესმა ხმაჲ „ითხოვე?“
- 94 „უეჭველია განიშნებდა ჩემი ნათხრობი.
 „ის იყო მეფე და ითხოვდა ტალანტს სიბრძნისას,
 „რათა სამეფოს გასძღოლოდა უკეთ თავისას,
- 97 „მას არ ეწადა რომ გაეგო თუ რაოდენნი
 „ძალნი ზენარნი აქ მართავენ ვარსკვლავთა ეტლებს,
 „ან თუ necesse თუ იძლევა ისევ necesse-ეს
- 100 „არც „si est dare primum motum esse...
 „ან თუ წესია რომ მოვხაზოთ ნახევარ წრეში
 „კუთხე უსწორო სამკუთხედის სტერეოტიპი?
- 103 „რას ვგულისხმობდი ნათელია დამტკიცებიდან,
 „შენ ხედავ ახლა იგი იყო ტოლდაუდები
 „ბრძენკაცი დიდი მეფეებზე აღმატებული,
- 106 „მაშ ნათელია სიტყვა ჩემი „იყო უბადლო“.
 „მე აქ მეფეებს ვგულისხმობდი. მეფე ბევრია.
 „მაგრამ მათ შორის ფრიად მცირე შეგვხვდება კარგი.
- 109 „ამ განმარტებით შეისმინე ნათხრობი ჩემი
 „კვლავინდებურად შეგიძლია წარმოიდგინო
 „უპირველესი წინაპარი და მაცხოვარი.
- 112 „ეს გქონდეს მუდამ როგორც ტყვია ფეხზე შებმული,
 „რათა გულდინჯად მოისაზრო და მოიფიქრო
 „სად „ღიახ“ ითქმის, ან სად უნდა წარმოსთქვა: „არა.“

- 115 „უპირველესი იგი არის სულელთა შორის,
 „ვინც ჰოს მთქმელია ყოველ წუთში დაუფიქრებლად
 „აგრეთვე მჩატედ ყოველივეს უარყოფელი.
- 118 „მიტომაც ხდება რომ ნაფიქრი ნაუცბათევად
 „გზას ასცილდება სიმართლისას და სადავენი
 „მართლად განსჯისა ხელთ უპყრია უსაზმნო ვნებას.
- 121 „ვინც სიმართლისთვის მებადურობს გამოუცდელად
 „ზღვაზე გასული, მობრუნდება ხელცარიელი,
 „უფრო მეტს ვიტყვი, დამაშვრალი და ნირშეცვლილი,
- 124 „ლევიონია აძნაირთა რიცხვი მიწაზე.
 „ბრის, პარმენიდეს, მელისუსი და სხვა მრავალი,
 „გზას იკაფავდნენ, არ უწყოდნენ მხოლოდ საითკენ?
- 127 „აგრე სცდებოდნენ საბელუსი და არიუსი
 „მათმა კალამმა სამღვთო შჯული დაგვისახიჩრა,
 „სურდათ ღვარჭნილად წარმოდგენა მართლად ქმნილსა.
- 130 „სულმოსწრაფებით ნუ იმსჯელებთ, კაცნო, ნურას დროს,
 „ნუ ემსგავსებით იმ შეველეს ვინცა სწონიდა
 „ხოვბალს ჯერ მწვანე ჯეჯილების თვალისშემკვლები.
- 133 „აკი მეც ბევრჯერ დამინახავს ზამთრობით ბაღში,
 „ეკლებდაყრილი ღიჯიანი გაშიშვლებული,
 „გამოზაფხულზე ყვავილებით დამშვენებულნი?
- 136 „გემებიც ბევრი სწრაფად მსრბოლნი შემომჩნევია,
 „რომელნიც ტალღებს მიაპობდნენ ყელმოღერილნი,
 „მაგრამ პორტების სიახლოვეს იღუპებოდნენ.
- 139 „ნუ ეგონებათ მონა ბერტას და სერ მარტინოს
 „რადგანაც ერთი მპარავია, მოგვი მეორე,
 „თითქოს შეეძლოთ მათ უფალთან წილნაყარობა,
- 142 „ვინ უწყის ბოლოს ვინ დაეცეს, აღსდგეს რომელი?“

ჟ ე ბ ა მ ე თ ო თ ზ მ ე ტ ე

როგორც ცენტრიდან კიდისაკენ, ხანაც პირუკუ
 იძვრის მომრგვალო სურის შიგნით ნაღვეები წყალი,
 იმის მიხედვით თუ რა რიგად არყევენ ჭურჭელს,

- 4 ასეთი რამე მოხდა მაშინ ჩემს არსებაში
როს თომა წმინდის სული ეგზომ სახელგანთქმული
დუმილს მიეცა, მოათავა საუწყებელი.
- 7 გონება ჩემი აამღვრიეს თანაბრად ორთა,
თომას სიტყვებმა, ბეატრიჩეს მიერ ნათქვამმა
როს დონამ ჩემმა თომას შემდეგ იწყო უბნობა:
- 10 „მას ეჭირვება, თუმც არ უთქვამს მას თქვენთვის წელან
„არცა სიტყვითა. არც წამყოფით გულის წადილი,
„თქვენგან შეიცნოს აწ ახალი ჭეშმარიტება.
- 13 „აბა ეს გითხრას: ის მთიები რომელნიც ირგვლივ
„შემორტყმული გაქვთ, ისე როგორც ანათებს ახლა
„თუ ზედ შეგრჩებათ, უკუნითი უკუნისამდე?
- 16 „და თუ შეგრჩებათ. როცა მკვდრებით აღსდგებით უკვე
„და ხელმეორედ შეიქნებით არსნი ხილულნი
„ხელს არ შეუშლის ელვარებით თქვენს მხედველობას?“
- 19 როგორც ფერხულში წრის გარშემო მოცეკვავენ
ერთს შესძახებენ სიხარულით გულმოცემულნი
ალტყინდებიან და შეჭმნიან ერთობლივ როკვას,
- 22 სწორედ ამგვარი აღტაცება მოჰგვარა სულებს
ამ სათნო ლოცვამ და შეფრთხინვით დაფარფატებდნენ
გულანთებულნი მოძალებულად სიხარულისგან.
- 25 ვინც იმას ჰგოდებს კაცს სიკვდილი რომ უწერია
რათა სამოთხეს აქ ეწიოს, მან ეს არ იცის
თუ რა ნეტარი გველოდება ზეცაში რთველი.
- 28 იგი, ვინც სუფევს სამებაში, ერთარსებაში
ვინც თვით მზღვარია, ხოლო თავათ მზღვარდაუდები,
დაუსაბამო, დასაბამი ყოვლის არსისა,
- 31 სამგზის ადიდეს სათითაოდ ნეტართა სულთა
და ეს გალობა იყო ეგზომ მელოდითური
მათი მოსმენა უდიდესსაც სჭარბობდა ჯილდოს.
- 34 ყველაზე მეტად დვთივმშვენიერ სულის ნათელმა
მე გამაგონა ხმა ისეთი მოკრძალებული
როგორიც ჭქონდა მახარობელს მარიამისას;

- 37 „სანამ სამოთხის აქ გრძელდება ნეტარი ღვინა
 „მთიებნი მისნი შეამკობენ სიყვარულს ჩვენსას,
 „სიყვარულს ციურ ჰერეტისადმი აქ განკუთვნილსა,
- 40 „რომელსაც გვაწვდის საინოება უზესთავისი,
 „რაც უფრო მძაფრად გაღვივდება იგი ჩვენს გულში
 „მით უფრო მეტი მოგვეზღვება მადლი ციური.
- 43 „როცა ხელახლა ველირსებით განსხეულებას
 „მით უფრო მალას ჩვენ მივალწევთ ცაში ხარისხებს.
 „რაც უფრო მეტად სრულყოფილად განვპიროვნდებით.
- 46 „იმატებს ბოლოს ბრწყინვალეების თვისის მიხედვით
 „სხივი ჩვენდამი ნაბოძები ზენარისაგან,
 „სხივი რომელიც ჩვენ გვანიჭებს უნარს ხედვისას.
- 49 „როგორც ნახშირი ალისაგან გარემოცული
 „აღში ღვივდება და გამოსცემს კიანთს მოთეთროს
 „ამგვარად ცეცხლშიც ანაგობას არ ჰკარგავს თვისას,
- 52 „აგრეც ნათელი ზენარულად მონაბოძები
 „კრთომა-ციმციმში თავისთავად დაუძღურდება
 „ცხედრების ჩვენის სხივოსნობის პირისპირ მდგარი.
- 55 „მაშინ ჩვენს თვალებს რას დააკლებს ნათლის ციმციმი,
 „რადგანაც მთელი სხეულების ჩვენის ორგანონ
 „გაძლიერდება და იქნება მეტად ამტანი“.
- 58 ორივე ხორომ სიხარულით აღტყინებულმა
 ისე შესძახეს ერთობლივად ამის მთქმელს: „ამენ“,
 მივხვდი თუ როგორ ინატროდნენ განსხეულებას.
- 61 სხეულს ნატრობდნენ არა მარტო ყველა საკუთარს,
 სხეულს მშობლების, მახლობლების და საყვარელთა,
 სანამ სულყველას არ დასწავდა ცეცხლი მარადი.
- 64 აჰა, ვიხილე, ნათლოსანთა რკალსა მას პირველს
 ირგვლივ მოერთო, სხვა ახალი შემოგზნებოდა
 როგორც ნათება განთიადის ცაზე გამდგარი.
- 67 ვითა მიმწუხრის ადრიანის დადგომის უმაღ.
 აკიაფდება ვარსკვლავები პირველი წყების
 ხან თვალსაჩინო, ხან მთვლემარე რძისფერ ბურუსში,

- 70 ასე მეჩვენა აქ სულები ახალ-ახალი,
გარს ეხვეოდნენ წრედ შეკრულნი გვირგვინის დარად
იმ ორმაგ გვირგვინს სულებისას და მრავლდებოდნენ.
- 73 ჰოა მთიებო, ჭეშმარიტის სულის წმინდისავე,
ისე ძლიერი იყო თქვენი ელვათა კართომა,
რომ თვალი მომჭრა მე ანაზღად ნათლის ლიცლიცმა!
- 76 და ბეატრიჩე მომლიმარე პირმშვენიერი
ისე შევნოდა, ნათლისაგან გაბრწყინებული,
რომ აღსაწერად ვერ შებედავს მას კაცის სიტყვა.
- 79 როცა თვალების გასახელად მომეცა ძალი,
მივხვდი, თუ როგორ ამამაღლეს მე მასთან ერთად
ცაში უმაღლეს ნეტარებათ ზედა ხარისხზე.
- 82 შევნიშნე უკვე ამ სფეროში სხვა საბრძანისი
და სხვა ვარსკვლავი მიდიმოდა, რომლის ციმციმი
განთიადივით იმატებდა სხივის ათინათს.
- 85 სულისა მთელის სიწრფოებით და იმ ენაზე,
რომელიც ყველა ეროვნებას ესმის თანაბრად
მადლი მივაგე ყოვლის გამჩენს ამ წყალობისთვის.
- 88 ჯერაც არ მქონდა გამოთქმული გულისნადები,
როცა შევიცან რომ ღვთაებას არსთა გამგებელს
თნევეა ჩემს მიერ გულახდილად მადლის მიგება.
- 91 ორი ბრწყინვალე, მოელვარე და მეწამული,
ზოლი შუქისა შემეფეთა ისე ანაზღად,
რომ დავიძახე: „ო ჰელიოს, მშვენებავ ცათა!“
- 94 ისევე როგორც მოთეთრო გზას პოლუსთა შორის
ვაავლებს ზოლზე ცადაქნილზე ირმის ნახტომი.
დიდი და მცირე ვარსკვლავებით მთლად მოჩითული,
- 97 ასე შეერთდა მარსზე უცებ გადაჯვარული
ორივე სხივი და ჩვენება წრეს დაემსგავსა
თანაბარ ზომის კვადრატებით გადასერილსა.
- 100 აქ ხელოვნებას მახსოვრება გადააჭარბებს,
ქრისტე ბრწყინავდა სხივმოსილი უკვე ამ ჯვარზე
მის აღსაწერად მე არ მყოფნის სიტყვის სიმჭევრე.

- 103 მაგრამ ვინც თავათ ჯვარს აიღებს, გაჰყვება ქრისტეს იგი უთუოდ მომიტევებს ამ სიძაბუნეს, რადგანაც თავათ გაბრწყინებულს ნახავს მაცხოვარს.
- 106 ჯვრის ტოტებს შორის, მწვერვალსა და საფერხეს შორის რბოდნენ ნათელნი მოციანე და უმეტესად აენტებოდნენ როს ურთიერთს შეეყრებოდნენ.
- 109 ასე ცეკვავენ, ხან ცეტურად და ხანაც ზანტად ქვევით და ზევით ნამუსრევნი მოქოთქოთენი და ტრიალებენ დაუცხრომლად იმ შუქის წრეში,
- 112 რომელიც ხშირად შეიჭრება ანაზღეულად მრუმე საჩრდილში, რასაც კაცი პაპანებაში თავდასაცველად გააკეთებს ხელოვნურ ხერხით.
- 115 როგორც აწყობილ ღირების და არფების ღარნი გამოიღებენ ხმას უტკბილესს ხელშეხებისას, მაგრამ არსად სჩანს ჯერ ნოტების ამეტყველება,
- 118 აგრე ნათელნი ჯვრის გარშემო მორიალენი გალობდნენ მწყობრად მელოდიებს, ვიხიბლებოდი მაგრამ თვით სიტყვებს ამ ჰიმნისას ველარ ვარჩევდი.
- 121 მაინც შევივინე რომ ეს იყო ხოტბის აღვლენა, რადგან სიტყვები „აჰა, აღსდგე“ და „გიხაროდეს“ მე გავარჩიე გაუგებარ სიტყვათა შორის.
- 124 ისე მომხიბლა ამ გალობამ მანდ მოსმენილმან, რომ ამის შემდეგ მე არ მახსოვს რაიმეს ქვეყნად თუნდაც ესინჯოს სულის ჩემის მოჯადოვება.
- 127 ეგებ სიტყვანი ჩემნი იყვნენ ერთობ თამამნი რა დამავიწყდა ელვარება იმ თვალებისა მარადეამული აღტაცების მომნიჭებელთა.
- 130 უფრო და უფრო მივიწევდით მაღლა და მაღლა და ბრწყინვალეა ზეციერი სხივს იმატებდა, მე აღარ ვჭკრეტდი ბეატრიჩეს უკვე ამ წუთში,
- 133 გეჭვმმარტოს ეს სიტყვანი წრფელად ნათქვამი. რაც უფრო მაღლა ვისწრაფვიდი მით უფრო მეტად ხილვისა მისის ღვივდებოდა აღგზნება ჩემში
- 136 და ამ საწადელს სისპეტავე ემატებოდა.

ნებამ კეთილმა, რომლის ძალით ყოველთვის კაცში
სახიერდება სიყვარული ალაღმართალი
როგორც სინარბე სიავეში ხდება საცნაურ,

- 4 დუმლისაქენ მოუწოდა ტკბილსა მას ღირას
და დასვენა მეყვსეულად ლარნი წმინდანი,
რომელთაც უღერა უფლის მკლავმან გააღებინა.
- 7 როგორ იქნება არ ათხოვონ ჩემს ლოცვებს ყური
იმ სულებისა წმინდა ხორომ, დადუმებულმან
არ გამამხნევონ სავედრებლის გამოსათქმელად.
- 10 აწ მართებულად მას წამება ნუ მოაკლდება
ვინც წარმავალი წადილისგან ვატაცებული
ამ დიდ სიყვარულს შეგნებულად ვაემიჯნება.
- 13 როგორც წყნარ ცაზე მეტეორი გადაიქროლებს
ცეცხლის მთიებით გადასერავს მთვლემარე ზეცას
და წარიტაცებს მაცქერალის ხედვას ანაზღად;
- 16 კაცს ეჩვენება გარდენაცელოს ვარსკვლავს ადგილი
სწორედ იმ ადგილს, სად ცთომილმა წამს გაიელვა.
თუმც მანდვე რჩება სხვა ვარსკვლავი აურაცხელი,
- 19 ასევე ჭვარის მხარმარჯვნისკენ გაწვდილ ტოტიდან
მის საფერხემდე გაირბინა ვარსკვლავმა ერთმა
და გაიელვა უცაბედად იმავე სფეროში.
- 22 არ გათიშვია ბუდეს თვისას ეს მარგალიტი,
გაჰყვა ცეცხლის გზას, აციმციმდა ისეთნაირად,
ვით ნაღვერდალი კრისტალის ქვეშ ამოდებული,
- 25 ასე ამადლდა ანჭიზესის სული მაღალი
(როგორც გვაუწყებს უდიდესი პოეტი ჩვენი),
როს შეეყარა ვაჟს თავისას ელიზიუმში,
- 28 „O Sanguis meus, o superinfusa
Gratia Dei; Sicut tibi cui
Bis unquam coeli janua reclusa
- 31 ასე უბნობდა ეს ნათელი და მე ცისაკენ
აღვაპყარ თვალნი, შემდეგ დონას მივხედე ჩემსას,
ვაოცებისგან ვიდექ ასე ვაოგნებული.

- 34 ისეთნაირად კიანთობდა მისი ღიმილი
თითქოს იმ წუთში მიმეღწიოს ჩემი სამოთხის
და ნეტარების უზესთაეს ხარისხისათვის.
- 37 ბოლოს იმ სულმა სახილველად ეგზომ საამომ
ისეთი მრუმე მეტყველება დაიწყო უცვბ,
რომ ნათქვამს მისას ველარ მისწვდა გონება ჩემი.
- 40 ბნელმეტყველება როდი იყო ნებისმიერი
არამედ სიტყვა იყო მისი მიუწვდენელი,
გადაცდენილი შემეცნების ჩვენის სამანებს.
- 43 მაგრამ როს ლარი მოჭარბებულ მგრძნობიერების
ოდნავ მოეშვა და სიტყვანი მისნი უწევდნენ
უკვე ჩვენებურ შემეცნების დათქმულ სამანებს,
- 46 „ვჰყავ საცნაური მის ნათქვამში უბირველესად:
„დიდება შენდა ერთარსებავ სამების სახით,
„ჩემთა ნაშიერთ რომ აღავსებ ციური მადლათ.
- 49 „ნათლის წიაღში საიდანაც გესაუბრები
„ეს შენ დამიცხრე ხანდაზმული წყურვილი. შვილო,
„ჩემში აღძრული იმ დიადი წიგნის კითხვისას,
- 52 „რომლის ფურცლებზე არ ხუნდება ფერი მელნისა.
„უნდა მივაგო უცილობლად მადლი მადალ სულს
„აქ მოსაფრენად ვინაც ფრთენი შენ მოგანიჭა.
- 55 „შენა გგონია რომ აზრები შენი მე მომწვდა
„როგორც ღვთიური აზროვნების გამოძახილი,
„როგორც ერთიდან გამოსული ხუთი და ექვსი.
- 58 „მიტომც არ მკითხე ვინაობა, სადაურობა,
„მიტომც გეჩვენე სხვაზე მეტად გახარებული
„ამ ნათლითმოსილ სულთა შორის როცა მიხილე.
- 61 „შენ მართალი ხარ, ამ საუფლოს მკირე და დიდი
„საცნაურ ხდება იმ სარკეში, სადაც ზრახვანი
„გააზრებამდის თვალსაჩინო ხდება ანახდად.
- 64 „მაგრამ იმისთვის, რათა ტრფობა, იგი, რომელსაც
„ფხიზელ გონებით ვჰკრეტ მარადის, სული ნეტარი.
„ვახდეს სრულ ქმნილი, მსურს ვისმინო ისევე შენგან

- 67 „გულის პასუხი; აწ. შენი ხმა იყოს თამამი,
„გამხნევებულმა მამცნოს წრფელი წადილი შენი
„და საპასუხოდ მისაგები მე მზად მექნება“.
- 70 ამის გამგონემ ბეატრიჩეს მივაპყარ მზერა,
მანაც მანიშნა მომღიმარემ პირგაბადრულმა;
წადილსა ჩემსა ამნაირად შეასხა ფრთენი.
- 73 „სიყვარული და სიბრძნის ნიჭი“, მე ვუპასუხე,
„თანაბარია აწ თქვენ სულში შემდგომ იმისა,
„რაც თქვენ იგემეთ თანაბრობა პირველადქმნილი
- 76 „იმ მზის პირისპირ, რომლის სხივი თქვენ აქ გინათებთ,
„ისე თანაბრად გაქვთ სულ ყველას აქ ნაბოძები
„სხვა სითანაბრე ბათილდება ამ შემთხვევაში.
- 79 „მაგრამ შეძლებას, ნებისყოფას კაცთაგანისას,
„თქვენთვის ცნობილი მიზეზების გამოისობით,
„ფრთენი ასხია უთანაბრო ძალმოასილების.
- 82 „რადგან კაცი ვარ მე მოკვდავი, მესმის კიდევაც
„უთანაბრობა ამნაირი, გიძღვნი მადლობას
„უგულითადესს მამობრივი მიღებისათვის.
- 85 „გვედრი, ცოცხალ ო ბრწყინვალე ტოპაზიონო,
„ამ სამკაულის უწინდესის მამშვენებელო.
„მარქვი ვინა ხარ და მომგვარე სულის მშვიდობა“.
- 88 „ჰოჲ შენ, ჩემო ნაშიერო, დიდი ხანია
„რაც აქ მოგელი“ მიპასუხა სულმა ნეტარმა,
„ვარ ფესვი შენი“ და განაგრძო შემდგომ ამისა.
- 91 „იგი ვარ ვინაც გვარი შენი წარმოშვა ქვეყნად,
„ხოლო ის ვინაც, უკვე ასზე მეტი წელია,
„რაც სალხინებლის მთას გარს უვლის დაუცხრომელად
- 94 „შვილია ჩემი, ხოლო შენი მამისა პაპა,
„გვედრი, მაგ ბედშავს შეუთოკლო კეთილი ლოცვით,
„მანდ დაყოვნების და ტყვეობის ხანგრძლივი ყავლი.
- 97 „სამშობლო შენი ფლორენცია გარს! მოვლებული
„უძველეს ზღუდით, სადაც კიდევ გაისმის რეკვა
„ტერცის და ნონის, იყო სუფთა ქალაქი ერთხელ.

- 100 „არც მანიაკებს ატარებდნენ, არცა გვირგვინებს,
„არც ოქროს ქაშრებს გაპრანჭული მანდილოსნები,
„არც სამკაულებს პატრონებზე უფრო ძვირფასებს.
- 103 ..ოჯახის მამებს არა გვრიდა ჯერ კიდევ ძრწოლას
„ქალების ყოლა. რა კი ჰქონდათ გამორკვეული
„მზითევის ზომა, გათხოვების უცვლელი ყავლი.
- 106 „ვერ იპოვნიდი იავარქმნილ სახლებსაც სადმე.
„სარდანაპალი ჯერ არ იყო მანდ ჩამოსული.
„რათა ენახათ როგორ რთავენ მდინარნი სახლებს.
- 109 „ჯერ მონტემალოს დიადობით ვერ დაუჩრდილავს
„ეგ უჩელატო, ისე სწრაფად აღზვევებული,
„როგორც დაღუბვა მან მოასწრო უკვე ერთგზისი.
- 112 „უბრალო ღვედის, ძვლის ბალიან ქამარს ირტყამდა
„ბელიჩაონე, ხოლო მისი მეუღლე სარკეს
„გაეცლებოდა ლაწვთა თვისთა შეუფერავად,
- 115 „არც ნერლისა და არც ვეკიოს ერცხვინებოდათ
„ტყავის სამოსი, ხოლო მათი მეუღლეები
„სელსა ბეჭავდნენ და ხელსაქმით იყვნენ გართულნი.
- 118 „სვებედნიერი დიაცები და მათი ქმრები
„მამაპაპეულ საქვალეში იმარხებოდნენ,
„არვის სჭიროდა გადახვეწა სხვის ქვეყანაში.
- 121 „ერთი აკვანთან ძიღფხიზლობდა და იმ ენაზე,
„რომელიც მისთა წინაპართაც ეამებოდა
„ჩვილს იავნანას უმღეროდა გულმოცემული.
- 124 „მეორე გორგალს ძაფს აცლიდა და მოუთხრობდა
„ყმაწვილებს ტკბილად რომის, ტროას თავგადასავალს
„და ფიეზოლეს ისტორიებს, საგმირო ამბებს.
- 127 „იმ დროს უთუოდ ყველას ისე გააოცებდა
„ფლორენციელნი სალტარელოი და ჩანელლა,
„როგორც ჩვენს დროში კორნელია და ცინცინატი,
- 130 „ასეთ საამურ საუკუნეს, სიქველით სავსე,
„უსაჩინოეს მოქალაქეთ ძვირფას მამულში,
„დღეა ღვთისმშობელს შეევედრა და მარიამმა

- 133 „დამბადა ქვეყნად, სანათლოს ძველ სალოცავში,
 „წამცხეს მირონი და იმ დღიდან გავხდი კიდევაც,
 „მე ქრისტეანი, მონა ღვთისა კაჩიაგვიდა.
- 136 „მყავდა ორი ძმა: მორონტოი და ელიზეო.
 „ცოლი ვითხოვე გამოსული პადოს მხარიდან,
 „მისგან მივიღე მე მეორე გვარი კიდევაც.
- 139 „ბოლოს მივემხრე, ვემსახურე კესარს კურარადოს,
 „ისე გავითქვი ბრძოლის ველზე მერმე სახელი,
 „კიდევ მეზოძა, რაინდისა ქველი წოდება.
- 142 „მე მასთან ერთად გავილაშქრე მათ დასამზობად,
 „ვინც მწყემსის თქვენის შეცდომების მეოხებითა
 „მისიაკუთრა ქრისტეანთა ძველი ქვეყანა.
- 145 „ამ უღმერთოთა და უმჯულო აგარიანთა,
 „მომხსნეს მხრებიდან წარმავალი ცხოვრების ტვირთი,
 „რომლის სიყვარულს ბევრზე ბევრი წარუწყმედია,
- 148 „მეოტ ვექმენი მარტვილობას, აქ განვისვენე“.

ა ბ ვ ა მ ი თ ი ა მ ვ ს მ ე ბ ა

- ო, სისხლის ჩვენის უმნიშვნელო აზნაურობაე,
 თუ შენ კაცთათვის სიამაყის იძლევი საბაბს,
 სააქაოში, სად ვნებანი აღრე ჭკნებთან.
- 4 ამიერიდან აღარ მიკვირს, ცათ საუფლოში,
 სადაც სულს ფუჭი ოცნებანი ვეღარ წვდებიან,
 რომ ვამაყობდი, ჩემის მოდგმით თავი მომქონდა.
- 7 შენ მანტია ხარ, დამოკლდები და გახუნდები,
 დროგამოშვებით თუ კალთები არ განგიახლეს,
 დროს მაკრატელი შეგიკვეცავს უთუოდ ქობას.
- 10 ამ სიტყვით: „თქვენა,“ რომში ახლად შემოღებულთ,
 (თუმც რომაელებს ამჟამადაც არ უყვართ იგი),
 მივუახლოვდი და დავიწყე კვლავ საუბარი.
- 13 მახლობლად მდგომმა ბეატრიჩემ მე გამიღიმა,
 მომექცა ისე ვით დედოფალს ის შიმუნვარი,
 ვინც ჩაახველა როს ენევერამ აკოცა მიჯნურს.

- 16 ასე ვუთხარი: „თქვენ მამა ხართ ჩემი ძვირფასი,
„თქვენ გამამხნევეთ და აღმაგზნეთ საუბრისათვის,
„და უფრო მეტად ამამაღლეთ ვიდრე ვიყავი.
- 19 „თქვენგან აღძრული სიხარულის გრძნობათ სისავსე
„გულზე მომაწვა ჩქერალებად გადმოღვარული
„და ძლივს შევძელი დაოკება კარბი გრძნობისა.
- 22 „ახლა ეს მარქვი წინაპართ. ვინ იყვნენ თქვენი
„პაპის პაპანი, ან წარსულის უამთაღმწერელთ
„შობისა თქვენის თარიღები სად უწერიათ?
- 25 „ისიც მაუწყე თუ ფარეხში სან ჯიოვანის
„რამდენი იყო მაშინ ხალხი, ან ვინ გამხდარა
„მასში ქველობით, ვაჟკაცობით სახელგანთქმული?“
- 28 როგორც ქარების უეტარი შემოქროლვისგან
ღვევლება ხოლმე ნაღვერდალი, ასევე სული
ნათლითმოხილი გააბრწყინა ნათქვამმა ჩემმა.
- 31 როგორც ბრწყინვალე სახილველად გარდიქცა იგი,
ასევე ამო იყო მისი სიტყვის მოქცევა
(და ეს არ ჰგავდა თანადროულ ჩვენს მეტყველებას):
- 34 „იმ დღიდან, როცა ანგელოსის გაისმა „Ave“
„ჩემ შობის დღემდის, როს წარმოშვა ჩემმა მშობელმა,
„რომელიც უკვე მიერიცხა წმინდანთა კრებულს,
- 37 „მარხი ჩვენი, მოტრიალდა ხუთას ოთხმოცკერ,
ლომს შეეყარა ზოდიაქო ნიშანი თვისი
„რათა მის ფერხთით ეღვარება კვლავ მოეხვეჭა.
- 40 „წინაპრებითურთ მე ვცხოვრობდი სწორედ იმ სესტში,
„სადაც ჭველთაგან წელიწდელ ღღესასწაულებს
„მოსდევდა ხოლმე ნასუქალთა ცხენთა ჯირითი.
- 43 „ახლა ვიკმაროთ წინაპართა გამო უბნობა,
„ვინაობის და სადაობის მათის ამბავი,
„უხერხულია წინაპრებით ცაში ქადილი.
- 46 „რიცხვი იმათი, ვინც ონებში გამოდგებოდა
„მარხის ძეგლს და ჯიოვანის სალოცავს შორის.
„უდრიადა მცხოვრებთ იმ უამინდელთ ერთსა მეგზუთელს.

- 49 „სამაგიეროდ მოქალაქეთ ნამდვილთა სისხლი
(ჩერთალდო, კამბი და ფიგვინეც რომ მივათვალოთ)
„იყო პირწმინდა, უცხოურთან აურეველი.
- 52 „ვეგონებ გიჯობდათ მეზობლების მეზობლად ყოლა,
„არც თუ მირჩევდით, გადამთიელთ შემოერთებას
„(გალუცცისა და ტრესპიანის ვგულისხმობ მკვიდრთა),
- 55 „ვიდრე სიგნელი აქოთებულ გლეხის მოთმენა,
„ან ავულონელ მონაყოფილს რად აძლევთ ნებას
„მექრთამეობით გაისქელოს თავათ ჯიბენი?
- 58 „პაპის კურია გულარძნილი, ჯიშდაკარგული,
„არ მოპყრობოდა ცეზარს როგორც დედინაცვალი
„და მოქცეოდა ისე როგორც შვილს უვლის დედა,
- 61 „მაშინ ზოგ ჩარჩებს ვერ ნახავდით ფლორენციაში,
„ისინი ალბათ სემიფონტის მიაშურებდნენ,
„სად მათ წინაპრებს მათხოვრობაც უკადრებიათ.
- 64 „მონტემურლოში დარჩებოდა აქამდის კონტი,
„ჩერკის ოჯახი იქნებოდა სოფელ აკონში,
„და ვალდიგრევში იცხოვრებდნენ ბუენდელმონტი.
- 67 „ტომთა აღრევა ყოველ დროში მოასწავებდა
„მიზეზს უდიდესს, ქალაქების იავარქმნისას,
„ხოლო ჭამა-სმა აღრეული მოწამლავს სტომაქს.
- 70 „ბრმა ხარი მეტად ენარცხება ხშირად მიწაზე,
„ვიდრე ბრმა ცხვარი, ხოლო ხმალი ხანდახან ერთი
„უფრო კარგად სჭრის ვიდრე ხუთი ერთად გორდაი.
- 73 „დახე ლუნის ბედს, ან სადღია ურბისალია?
„იავარქმნილან და იგივე მოელის ხვედრი
„კაუზისა და სინგალიას ტიალ ნანგრევებს.
- 76 „ნურავის უკვირს გვაროვნებათ გადაშენება,
„ნუ გაგაოცებს ეს ამბავი უკვე ცნობილი,
„თუ ქალაქები და ხალხები გადაგებულან.
- 79 „საქმენი თქვენნი იმგვარადვე მოისრებიან.
„როგორც თქვენ თავათ, მაგრამ ჯროის ზანტი დინება
„ჩქმალავს ამ ამბავს და ცხოვრებაც ასე მოკლეა.

- 82 „ვით მთვარის ეტლის ზეგავლენა ხან გააშიშვლებს,
 „ხანაც დაფარავს ზღვის ნაპირებს ანაზღუდულად,
 „ასევე ბედი ათამაშებს თქვენს ფლორენციას,
- 85 „ნუ გაოცდები, თუ მე ოდნავ შევეხო აქვე
 „იმ ფლორენციელთ ვის სახელსაც საუკუნეთა
 „გადააყარეს დავიწყების დავსილი ავლი.
- 88 „მინახავს უგი, კატელინი, მინახავს გრეჩი.
 „ალბერეკისა, ორმანის და ფილიპის ძენი —
 „იმჟამად დიდი სიმძიმილი შეემთხვათ მათ და
- 91 „მათ სახლისკაცებს. მაგონდება ახლაც სანელლას
 „დიდება დიდი, ასეთივე შენი დელ-არკა,
 „თქვენიცა, ბოსტნიკ, და თქვენიცა, სოლდანიერო.
- 94 „იმ კარიბჭესთან, სადაც ახლა ავი ზრახვებით
 „ყველანი ისე დაიტვირთნენ გაოგნებულნი,
 „რომ ვერ ამჩნევენ მოსალოდნელ ზიჯათს უცილოს,
- 97 „რავინიანთა ბინადრობდა გვარი, რომელთაც
 „გრაფები გვიდი წარმომდგარან. ძველი სისხლისა,
 „ბელიჩონედ წოდებულნი მოგვიანებით.
- 100 „კარგად ესმოდათ მართებლობის წესი, კანონი
 „გრაფ დელლა პრესას, ზოლო ცნობილ გალიგაიოსს
 „არ აკლდა ხმლები, დიდკაცურად მოოქროვილი.
- 103 „დიადი იყო დელ ვაიოს თეთრი კოლონა,
 „ასევე დიდნი საკეტის და ბარუჩჩის გვარნი,
 „გალლი და იგიც ვინც იკადრა ყალბისმქნელობა.
- 106 „დიადი იყო წინაპარი კალფუჩის გვარის,
 „სახელმწიფოში საპატიო საკარცხლულელებზე,
 „ისხდნენ ნიადაგ ნაშიერნი არრიგუჩჩისა.
- 109 „რა დიდ პატივში ჰყავდით თქვენაც, ვინც სიამაყემ
 „აგრე ძირს დასცა და ელავდნენ ბირთვნი ოქროსნი,
 „ფლორენციისა საქმეებში ვარდისა ფერად.
- 112 „თავი გაითქვეს წინაპართა მათთა ოდესღაც,
 „როს სუქდებოდნენ, განაგებდნენ კონსისტორიებს,
 „როცა პრელატი ეკლესიებს აღარა ჰყავდა.

- 115 „თახედი გვარი, ვინც ვეშაპად ევლინებოდა
„გარდახვეწილებს, ხოლო მასთან ვინც აჩვენებდა
„ჭანგებს და ქისას, უცოდველი იყო ბატკანი,
- 118 „აღზევებული იყო უბირ მდაბიორთაგან,
„მიტომც გაუწყრა, უბერტინო ბელიჩიონეს,
„რომ არ ეწადა დამოყვრება უჯილაგოსთან.
- 121 „კარგად ვაჭრობდა კაპონსაკი შუაბაზარში,
„ფიეზოლელი. იძლეოდნენ ზნეობის ნიმუშს,
„მოქალაქენი სერ ჯიუდა და ინფანგანტე.
- 124 „ახლა უცნაურს გეტყვი ამბავს თუ მერწმუნები,
„ციხის გალავნის ერთ კარიბჭეს ერქვა სახელად
„დელა პერასი, გვარი მათი იყო პერუჩჩი.
- 127 „ყველას მათთაგანს, ვინც მიიღო დასამშვენებლად
„ბარონის გერბი, აღიდებენ ვით „გრანბარონეს“
„თომა წმინდისა ეკლესიის მწირველნი მღვდელნი,
- 130 რაინდთ წოდებას არიგებდნენ ეს აზნაურნი,
„ხოლო მათგანნი, ვინც ისევე ხალხს დაუბრუნდა
„ეტროფოდნენ მუდამ ოქროცურვილ გერბებს გვაროვნულს.
- 133 „უკვე ამოწყდნენ იმპორტუნ და გვალტაფროტტი,
„და თქვენი ბორგო დაშთებოდა აღუშფოთველი,
„ახალ მეზობლებს მყუდროება არ დაერღვიათ.
- 136 „პატივდებულად ითვლებოდა იგი სახლიცა,
„რომელმაც ყველას გადაგვიდათ მრავალი ჭირი,
„ვის შურისგებაჲ ჩამოაგდო სისხლის წვიმები,
- 139 „და თქვენს ცხოვრებას აუმღვრეველს უცვალა ნირი.
„ბუონდელმონტე, რად უმტყუნე საცოლეს პირი,
„ცრუმოთათბირეთ აყოლილმა აგრე უსაზმინოდ!
- 142 „მრავალი შვება დამწუხრებულთ მიეგებოდა
„განგების ძალით, რომ ემსხვერპლე ზვირთებს ემასას,
„იმ დღეს, როდესაც საქორწინოდ გზას დაადექი.
- 145 „სჩანს ასე სურდა ქვას დამსხვრეულს ზედ ხიდისთავთან,
„მსხვერპლად მიტანა ფლორენციის აგრე ბედითად.
„ეგზომ უღრტვინველ, მყუდრო დღეთა განსაკითხავად.

- 148 „ამ გვართა შორის და მრავალგვარ ვითარებაში
 „მომსწრე ვარ ბევრის, უწყინარი, მშვიდი დროების,
 „როს ფლორენციელთ ცრემლთა დენის აკლდათ საბაბი.
- 151 „ასე მინახავს მე მანდ ხალხი ალაღმართალი,
 „პატიოსანი, არც დაჰქონდათ თეთრი შროშანი,
 „შუბის წვერებზე თავდაყირა დაკიდებული
- 154 „ჯერაც არ იღვა ჩვენს ქალაქში სისხლის წვიმები.“

ქ ი ა ა მ ი ჩ ვ ი დ მ ე ბ ა ე

როგორც კლიმენეს მიმართავდა იგი, ვინც ერთხელ
 მშობლებს ასწავლა ძლიერ ფრთხილად მოქცეულიყვნენ,
 თვისთა ნაშეერთ სათხოვარის ასრულებისას.

- 4 მეც ასე ვქენი, ამას მიხედნენ მადონა ჩემი,
 და ის ნათელი ვინც იცვალა წელან ადგილი,
 ჯვრიდან დაეშვა უეტარად და შემესიტყვა.
- 7 მითხრა მადონამ: „გამოსახე გულის წადილი,
 „მაგრამ იმგვარად, რომ ნათქვამი აღბეჭდილ იქნეს
 „სულისა შენის უაღრესად სპეტაკ ტვიფართ, —
- 10 „არა იმისთვის, რომ განსწავლა მივიღოთ შენგან,
 „არამედ ისე, რომ წყურვილი სულისა შენის,
 „მათ გაუმქდავნო ვისგანაც შენ მოელი სასმელს.
- 13 „ჰოჲ მალალო და მორჭმულო ჰაბისა ჰაპავ,
 „როგორც ის ვიცით სამკუთხედი რომ ვერ დაიტევს
 „ორ კუთხეს ერთად. თუ ორივე იქნება ბლაგვი,
- 16 „აგრეთვე განსჭვრეტ შენ მოვლენებს, ვიდრე ისინი
 „აღსრულდებიან, საცნაურს ჰყოფ ყოფნას მარადულს,
 „რომლის წინაშე ყველა დრონი ითვლება აწმყოდ.“
- 19 როდესაც მე და წინამძღოლი ჩემი ვირგილი
 მთას მივადექით. სადაც ხდება ლხინება სულთა
 და როს ჩავედი მე დილეგში მზე გადასულთა,
- 22 მამცნეს ანაზღად მომავლისა ჩემისა გამო
 მძიმე ამბავი, თუმც თავსა ვგრძნობ. როგორც ბექთარი,
 ბედისწერისგან მოღერებულ შუბების მიმართ,
- 25 მაინც ეს გული უფრო მეტად დამშვიდდებოდა,
 თუ შევიცნობდი რას მიქალის წერა. რადგანაც
 ისარნი მისნი ეგზომ ზანტად ახლოვდებიან.

- 28 მე ეს ვაუწყე იმ ნათელ სულს. უმზაკვრო ენით,
ისევე როგორც ბეატრიჩეს თავათ ეწადა
და ამნაირად განვუცხადე გულის პასუხი.
- 31 არ თუ იგავურ, საჭოჭმანო ბნელმეტყველებით,
როგორც ძველ ხალხებს აბრმავებდა ხმა ორაკულის,
ვიდრე იესო მოდგმის ცოდვას გამოისყიდდა,
- 34 არამედ სუფთა ლათინურით. ნათელი სიტყვით,
მომიგო მყისვე წინაპართა მოსიყვარულემ,
ნათლით მოსილმან, მომანათა ღიმილის შუქი:
- 37 „შემთხვევითობა, სათავენი უძევს რომელსაც
„მოკვდავთა მოდგმის შემეცნების სამანთ გადაღმა,
„განცხადებული არის უკვე უფლის მზერაში.
- 40 „შენ არ გეგონოს შემომქმედი ატანდეს ძალას
„ღინებას მისას, ისე როგორც მიმავალ გემის
„სრული ხატება ჩვენს თვალებში გამოკრთის ზოლმე.
- 43 „ვითა ორგანოს მომზიბლველი ტბილი მუსიკა
„სწვდება ჩვენს სმენას. ასე ვხედავ უკვი თვალნათლივ
„შენთვის მერმისში განმზადილთა სიმძამილთ მეცა.
- 46 „ვით ჰიპოლიტე ათინიდან გამოაძევებს
„გაბორტებულ დედინაცვლის ჭორების გამო,
„შენც აგრე, შვილო, ფლორენცია უნდა დასტოვო.
- 49 „მათ ეს სწადიათ, მოითხოვენ ამას ისინი,
„აღისრულებენ უეჭველად გულის საწაღელს,
„იქ, სადაც ქრისტეს დღენიდავ თავათ ჰყიდიან.
- 52 „ბრბო ახლაც ისე. როგორც ზდება ჩვეულებრივად,
„დამარცხებულებს დააკისრებს დანანაულსაც,
„მაგრამ უფალი შურისგებას არ დააყოვნებს.
- 55 „დასთმობ ყველაფერს იძულებით. რაც კი ოდესმე
„შენ გყვარებია და მოგხვდება გულზე ისარი
„ამ გზით პირველი გაძევების მშვილდით ნატყორცი.
- 58 „მაშინ იგემებ ჩამონათხოვ პურის სიმწარეს,
„მაშინ გაიგებ. თუ რა ძნელი ყოფილა თურმე
„სხვის კიბეებზე ხეტიალი განუკითხავად.

- 61 „უბედობანი არ გაგტეხენ იმდენად წელში,
„როგორც იმ გახრწნილ რეგვენებთან ურთიერთობა,
„ვისთანაც ერთად მოგელეხა კიდევაც ბოლო.
- 64 „ცოფი, ბოროტი, გულარძნილი და გარეწარი
„თავს დაგესხმიან, მაგრამ მცირე გაივლის ხანი
„მათვე იმსხვერპლებს ორმო იგი შენთვის გათხრილი.
- 67 „მათ სირეგვენეს ნათელჰყოფენ საქმენი მათნი,
„მომეტებული წილად გხვდება პატივისცემა,
„თუ გაიჩინე საკუთარი თავის პარტია.
- 70 „შენ მოგანიჭებს მფარველობას უცხოობაში,
„სახელგანთქმული ლომბარდელი დიდი ვაჟკაცი,
„რომლის მაღალ გერბს ამშვენებდა შავი არწივი.
- 73 „მის სასახლეში ვერ მოგწვდება გესლი დევნისა,
„შენ ვერ მოასწრებ სათხოვარის ენით გამოთქმას
„და საწადელი უთქმელადაც აღგისრულდება.
- 76 „შენ იქ იხილავ მას. ვის გულშიც დაბადებიდან
„მარინის ძალამ დაივანა და ვინც შეიძლებს
„დიდთა საქმეთა წამოწყებას და აღსრულებას.
- 79 „ჯერ კაცთა შორის არ გამხდარა იგი საჩინო,
„რადგან ამ სფეროთ ცთომილებმა ყმაწვილის თავზე
„მხოლოდლა ცხრაგზის ძლივს მოასწრეს შემობრუნება.
- 82 „მაგრამ ვიდრემდის გასკონელი უღალატებდა
„დიდსა პაინრიხს, მან ქვეყანას აჩვენა უკვე
„სიქველე თვისი, სიძულვილი ოქროის მიმართ.
- 85 „დიდება მისი ცათამწვდენი გახდება ეგზომ.
„რომ თვით მისივე მეშურნენი დადუმებულნი
„მისდა საქებრად აიღვამენ უთუოდ ენას.
- 88 „მისგან და მისთა საქმეთაგან ელოდე ნაყოფს,
„კაცთა ცხოვრებას იმნაირად გადაჰქმნის იგი,
„მდიდარი ძრწოდეს და ლატაკი განიხარებდეს.
- 91 „არ დაგავიწყდეს ეს სიტყვები, ჩვენგან წასულმან
„არაფერი სთქვა,“ თანაც მითხრა ისეთი რამე,
„რისი მოსმენაც თანადამსწრეს განაცვიფრებდა.

- 94 შემდგომ დასძინა: „განგიმარტე.“ შვილო. ყოველი
 „რაც მოისმინე, ეგეც წელთა აწ მომავალთა
 „შენთვის დადგმული მახეები და განსაცდელი.
- 97 „ნურც გეხარბება აწ მოყვასთა ბნელნი საქმენი,
 „საკმაოდ დიდ ხანს მოგიხდება თავათ ცხოვრება,
 „რათა იხილო გულარძნილთა განსჯა მართალი.“
- 100 როს დადუმებით მე მაუწყა სულმა ნათელმა
 აწ მოთაგება საფუძველის **ამ საქსოვისა**,
 რომელსაც წელან მე ვავავლე პირველად ცხემლი,
- 103 მევე დავიწყე, როგორც კაცი დაქვეებული
 კვლავ მიიქცევა სათათბიროდ მოყვასისადმი,
 რომლისაგანაც თანადგომას მოელის წრფელსა:
- 106 „მამაო. ვუთხარ, კარგად ვხედავ ვით ისწრაფიან
 „ბედის ლახვარნი გულის ჩემის გასავშირავად,
 „არც ძალი შემწევს მე უმწეოს თავდასაცველი.
- 109 „სიფრთხილე მმართვეს. რათა მართლაც ეგრე უსაზნოდ
 „სამშობლო ჩემი არ დავკარგო სამარადქამოდ
 „ლექსების გამო, სიბერეში თავმისადრეკი.
- 112 „მანდ განუსაზღვრელ ჯურღმულეებში, ცრემლის დილეგში,
 „შემდგომ ამისა, მწვერვალისაგან განწმენდის მთისა
 „მადონას მზერამ აღმავლინა უკვე ზეცაში.
- 115 „ბოლოს ზენარულ საუფლოში დაყოვნებულმან
 „ისეთი რამე შევიცანი. რისი გამხელაც
 „ბევრს უფრო მეტად ემწარება ვიდრე ლენცოფა.
- 118 „და თუ სიმატლის საუწყებლად არ მეყო ძალი,
 „ვშიშობ მათ თვალში. ვინც დროს ჩვენსას უწოდებს ძველსა,
 „მე არ შემერქვას მზდალი კაცის ფუჭი სახელი.“
- 121 უცებ ნათელმა, რომელშიაც იმყოფებოდა
 ჩემს მიერ მანდვე თვალმოკრული იგი ჯავარი,
 მართო კაშკაში მეწამული, თვალის მომჭრელი,
- 124 და მითხრა აგრე: „ვისაც ქენჯნა აწუხებს სულის.
 „ვინც კი ოდესმე ჩაძირულა სირცხვილის ლაფში,
 „მას უეჭველად ემწარება შენი ნათხრობი.

- 127 „გირჩევ ვანაგდო აწ სიცრუე თვალით ნახული,
 „ამცნო ქვეყანას, დეე, კაცთა იფხანონ იქვე,
 „სად ყოველ მათგანს გამოაჩნდეს მუნის ქერეჭი.
- 130 „ვინძლო ეგ სიტყვა მოეჩვენოთ პირველად მკაცრი,
 „ნუ დაღონდები, ვინც მშვიდობით მას მოინელებს
 „ბერმე იგივე სანუკველად მოეჩვენება.
- 133 „დეე, შენი ხმა ამოვარდეს ვით ქარბორბალა,
 „ეცეს მწვერვალებს ცად აწვდენილთ ეგზომ ამაყად
 „და განამკვიდროს ქვეყნად შენი სახსენებელი.
- 136 „მიტომც გაჩვენეს სფეროების ამ საბრძანისში,
 „განწმენდის მთაზე და მწუხარე ცრემლთა დილეგში
 „სახელგანთქმულნი, საჩინონი სულთა მათ შორის,
- 139 „რადგანაც კაცთა არ სჩვევიათ ისწავლონ რამე.
 „მათგან ვინც უცნობ ფესვებისგან წარმოშობილან,
 „არც თუ უჩინო გამომდგარა სადმე ნიმუშად,
- 142 „ბრწყინვალეებაა საწინდარი შეჯერებისა.“

ჰეზა მეთვრამეტე

- მისგანვე თქმული ახარებდა სულსა მას ნეტარს,
 ხოლო მე დავრჩი საკუთარი ფიქრით მოცული,
 ვიშოშმანებდი სიდუხჭირეს შვებით ციურით,
- 4 ოდეს ასულმა, ვინც წარმიძღვა უფლის წინაშე
 მითხრა: „აწ გიჯობს შეიცვალო ზრახვანი შენნი,
 „რადგან ვახლავარ შართებულად მსჯავრის დამდებელს.“
- 7 ხმამ გულითადმა მიმახედა ბეატრიჩესკენ
 და თუ რამდენი სიყვარული მე მის თვალებში
 მაშინ შევნიშნე, აღსაწერად არ მყოფნის ძალი.
- 10 არა თუ სიტყვის უძლურების მეოხებითა,
 არამედ ჩემსა ფანტაზიას მაღალ საგნების
 კვლავ მოსათხრობად არ ეყოფა აქ შთაგონება.
- 13 ერთს ვიტყვი მხოლოდ. იმ წუთებში, როცა მას ვჭვრეტდი
 გული გაშეხსნა და ვიგრძენი შვება ისეთი.
 რომ კირთებათა მიწიერთა მომეხსნა ტვირთი.

- 16 ციური იგი აღტაცება გადმოვლენილი,
დონას სახეზე უკუკართომით შემომნათოდა
და მან აღავსო სული ჩემი სავსებით თვისით.
- 19 მყის მომიბრუნდა ბეატრიჩე ღვთივმშვენიერი
და მამცნო მაშინ მომნუსხველი თვისი ღმილით:
„შენ არ გეგონოს ჩემს თვალებში იყოს სამოთხე.“
- 22 როგორც მიწიერს დაეტყობა სახეზე ვნება,
როცა სულს უწევს აღტყინება ვნებისმიერი
და აენთება კაცი გრძნობამოჭარბებული,
- 25 ასე ნათლისგან იმ ნეტარი წმინდა სულისა,
რომლის წინაშე მე ვიდექი, მენიშნა კიდევც,
რომ მას ეწადა საუბარის ჩემთან დაწყება.
- 28 მიიხრა: „მეხუთე ამ ვარსკვლავის განაშტოებში,
„ხეზე, რომელიც მწვერვალიდან ლებულობს საზრდოს,
„რათა მარადუამს იყვავილონ მსხმოიარეთა,
- 31 „დავანებულან აწ ნეტართა სულთა დასებო,
„რომელთაც ქვეყნად, ისე დიდი ჰქონდათ სახელი
„რომ ეყოფოდათ თავათ მუზებს სადიდებელად.
- 34 „ჯვარს დააკვირდი და იხილავ ვით გაიეღვებს,
„სხივი იმ სულთა, ვისაც მე აქ დავასახელებ
„როგორც ღრუბლებში დაკვესილი ელვათაერთომა.“
- 37 და მე შევნიშნე გამოკრთომა სხივის ჯვარიდან
იესო ნავე რა ახსენეს და უსწრაფესად,
ვიდრე სახელი მოაღწევდა ყურთასმენამდი.
- 40 როცა ახსენეს მკაბელი სახელგანთქმული,
იფეთქა ალმა და თან ვაჰყვა იესო ნავეს,
როგორც გორგალი მოელვარე და მორიალე.
- 43 როს კარლოს დიდის და როლანდის მესმა ხსენება,
მე მივაშტერდი ცეცხლის ბირთვებს ვით მონადირე
თავის მიმინოს, ირაოს ღროს ცაში ავარდნილს.
- 46 შემდეგ გოტფრიდმა, გრაფ ვილჰელმმა და რინოარდომ
შემომანათეს, ბოლოს ვნახე ჯვარზე იელვა
ნორმანდიელმა დიდმა გმირმა, რობერტ გვისკარმა.

- 49 ახლა ნათელი გამეყარა ბრძნულად მეტყველო,
 მყის გაერია სულთა კრებულს და დამიმტყიცა
 რარიგად ტკბილი მგალობელი ყოფილა იგი.
- 52 მხარმარჯენისაჲენ მივუბრუნდი კვლავ ბეატრიჩეს,
 მსურდა გამეგო რას მეტყოდა აწ დონა ჩემი,
 რარიგ მოქცევას მანიშნებდა უტყვი წამყოფით.
- 55 აჰა, ვიხილე, თვალნი მისნი ეგზომ ბრწყინვალე,
 და ათინათიც ამ მზერისა იყო დიადი,
 სხვა, მის დანარჩენ შეხედვაზე აღმატებული.
- 58 და როგორც კაცი სიქველისა მუდამ მომქმედი
 ხედავს ყოველდღე ემატება კმაყოფილება,
 რაც უფრო მეტად წინ ისწრაფვის ამ ასპარეზზე,
- 61 აგრეთვე მეცა ზესწრაფვისას ცათა თავანში,
 სადაც განვლილი მქონდა უკვე მრავალი რკალი,
 საცნაურ ვყავი სასწაულის გაორკეცება.
- 64 როგორც ქალწულის ნაზ ღაწვებზე დარცხვენისაგან,
 ფერი მომკრთალო შეიცვლება ბროწეულისფრად,
 ასე უეცრად, მე შევნიშნე, ვიცვალე სფერო,
- 67 გარს შემომმერტყა მყის სითეთრე სადაფისფერი,
 უკვე მეექვსე ცთომილისა, რომელსაც ახლა,
 მე ტოსკანელი, თვის წიადში უნდა მიველე.
- 70 იუპიტერის ამ ცთომილში სხივმოსილებამ,
 სულთა, რომელნიც მასში იყვნენ დავანებული,
 მე დამანახვა ენის ჩვენის ასონიშნები.
- 73 როგორც ჩიტები ქარაფებზე მოცილიგენი,
 დაფარფატებენ ჭიადუს აღტყინებულნი,
 ხან წრედ შეკრულნი, ხანაც მწყრივად მორიალენი,
- 76 აგრე ეს სულნი, მოელვარე ნათლითმოსილნი,
 როკავდნენ ანცად, დაფრინავდნენ, გალობდნენ თანაც.
 ხაზავდნენ ცაში ხან D-სა და J-ს, ხანაც L-სა.
- 79 მწყობრი ფართატით მგალობელნი სახავდნენ ფორმას,
 ასოთავანის რომელიმეს გამომხატველსა,
 ხან შესდგებოდნენ წამიერად, დაღუმდებოდნენ;

- 82 ო, პეგასეა ღვთაებრივო, ეს შენ ანიჭებ
მორჭმულებას და უკვდავებას ადამის მოდგმას,
კაცთა საბრძანისს, სამეფოებს და მათ ქალაქებს,
- 85 მეც მიზიარე ბრწყინვალეების შენის იოტი,
რომ ეს ასონი ვნახო ისე, როგორც მინახავს
და ძალი შენი განაცხადე ამ ჩემს ლექსებში.
- 88 სულთა მათ ხუთჯერ გამოხატეს შვიდნი ხმოვანნი
და თანხმოვანნი, წავიკითხე ეს სენტენცია
სწორედ ისევე, როგორც თვალთა ჩემთა ეჩვენა.
- 91 „Diligite justiciam“ იყო პირველი
„ზმნა და სახელი არსებითი, რაც წავიკითხე
„შემდგომ ამისა: „Qui judicas terram“.
- 94 ბოლოს მეხუთე სიტყვის „M“-ში დამწყვიდნენ სულნი,
ისე დალაგდნენ, რომ მეჩვენა მაშინ ანაზღად,
იუპიტერი ვერცხლნაჭედი, ოქროცურვილი.
- 97 ყოველი მხრიდან სულნი ირგვლივ ნათლით მოსილნი,
მოაწყდნენ მწვერვალს ასო M-ის და შესდგნენ აქვე,
ადიდეს იგი ვისკენ თავათ მიისწრაფვოდნენ.
- 100 ვით ცეცხლის კოცონს ნუგუზლებით ჩხრეკისას ასდის,
ბევრი ათასი ნაპერწყალი, რომელიც ხშირად
სამარჩიელოდ საბაბს აძლევს მუცლით მეზღაპრეთ,
- 103 აგრეთვე აქაც მილიონი ადგა ნათელი.
ხან ძირს მოჰქროდნენ, ხან ილტვოდნენ ცისკენ ციალით,
ისევე როგორც მზეს ეწადა. მათ გამშუქებელს.
- 106 როგორც კი სულნი მიუბრუნდნენ თავიანთ ადგილს,
მყისვე შევნიშნე, თუ ვით შესდგა ნაპერწყლებისგან
არწივის ერთის თავკისერი ცეცხლით ნახაზი.
- 109 ვინღა მოხაზა ეს ჩვენება, ვინ გამოსახა?
მხოლოდ მან ერთმან, ვინაც სიბრძნით მარადყამულით
დარანში თევზებს, ტყის ფრინველებს აჩენს ბუდეში.
- 112 მეორე დასი, თავმოყრილი M-ის ზეთავზე
ახლა ტოკავდა თანაბარად, გამოხატავდა
შრომანის თეთრის ამ სიმბოლოს ნათლის ნაშუქით.

- 115 ნაზო ვარსკვლავო, შენ ქათქათებ ელვის მთიებით,
ნიშნად იმისა რომ ჩვენს გულში მართლმსაჯულება
ცის მიერ ერთხელ ნაბოძები ნიჭია დიდი.
- 118 მე ვევედრები სულს, რომელმაც წარმოშვა ქვეყნად
სიქველე შენი, მანვე გვამცნოს როგორ წარმოსდგა
კვამლი ეგზომად გამბიდნავი ციპცის შენის.
- 121 დეე, იქუხოს მან მრისხანედ ბოროტის თავზე,
რათა ღვთის სახლი აღარ იქნეს ბაზრად ქცეული,
მარტვილობით და სასწაულით აღშენებული.
- 124 დასო ციურო, რომელსაც გჭკვრეტ აქ ჩემს გარშემო,
გვედრი ილოცო მათ მაგივრად, ვინც ხმელის პირზე
ცთომილებისა მრუმე გზებზე არის შემდგარი.
- 127 ოდესღაც ხმალი ომებისთვის იხმარებოდა,
ახლა ხმლით სჭრიან ერთი მხრიდან, ხან მეორიდან
პურს, რაც ყველასთვის ცათა უფალს უბოძებია.
- 130 მაგრამ შენ ჰეა, სამღვთო სჯულის შემგინებელო,
იცოდე, ღვთიურ ვენახისთვის თავდადებულნი
პეტრეც და პავლეც ორივენი ცოცხლობენ დღემდის.
- 133 შენ ასე ამბობ: მე მიყვარსო მხოლოდ ის ერთი,
ვინც უდაბნოში მარტოხელა იმყოფებოდა,
ვისაც ღიაცმა მოცეკვავემ მოუღო ბოლო.
- 136 პეტრეს და პავლეს, არც ერთ მათგანს არად ვაგდებო.

ქ ე ბ ა მ ე ც ხ რ ა მ ე ტ ა

იღვა ბრწყინვალე, ფრთებგაშლილი წინაშე ჩემსა
სახე დიადი და უჭკვრეტდნენ გარსმოჯარულნი
სულთა ნეტართა, შუქმფინარე დასთა დასებო.

- 4 თითოეული მათთაგანი ბრწყინავდა ისე,
როგორც რუბინი, ანთებული მზის ელვარებით
და ჩემს თვალებში ჩაჭრილიყო ეს ათინათი.
- 7 იგი, რის თხრობას მე ვაპირებ თქვენთვის ამყამად,
ბგერას აროდეს დასცდენია ამ ქვეყანაზე,
არც თუ კალმით და ფანტაზიით გამოხატულა.

- 10 კარგად ვხედავდი და მესმოდა ნისკარტი მისი, როგორ ამბობდა სადაც „ჩვენ და ჩვენი“ ეწადა გამოესახა, იქ გალობდა: მე და ჩემიო.
- 13 ასე ამბობდა: „რადგან ვიყავ თქვენს ცხოვრებაში „მართლგანმკითხველი, აქ შემოსეს მთიებით ისე, „როგორც არასდროს შემოსილა სხვა ჩემზე ადრე.
- 16 „ისეთი ხსოვნა კაცთა შორის დარჩა მიწაზე, „თვით გარეწარნი, უჯიშონი, უბოროტესნი „მას პატივს სცემენ, თუმც დადიან თავათ მრუდე გზით“.
- 19 როგორც უამრავ ნახშირთაგან აღის ერთბაშად სიცხე, ასევე მირიადი სულთა დასისვან, ვულის პასუხი ამ არწივის პირით ისმოდა.
- 22 და მე: „ო, მარად უჭკნობელთა ყვავილთა მტილო, „ნელსურნელებით ერთობლივით მობიბინეო, „მომაგე სუნთქვა საამური და სანუკველი.
- 25 „დამიცხრე, გვედრი, ეს შიმშილი, რომელიც დიდხანს „მტანჯავდა აგრე უმოწყალოდ, რადგან მიწაზე „ესდენ ამოდ ვეძიებდი საზრდოს სულისას.
- 28 „მე კარგად ვიცი რომ ნათელი მართლგანკითხვისა „სხვა სფეროებში თუ მქლავნდება მარადეჟამულად, „არც თქვენ სამკვიდროს აღკვეთილი ექნება იგი.
- 31 უწყით რაგვარი გულისყურით მე ვემზადები „სასმენად თქვენდა, ან რარიგად დაუცხრომელი „გულს მიღრნის იჭვი, ძველთაგანვე შემოჩვეული“.
- 34 ვით შავარდენი (რა მოხსნიან თავით „კაპოლოლოს“)* ურთებს გაიმართავს, თავს წამოსწევს ომახიანად, თვალებს აცეცებს ნადირობას დანატრებული,
- 37 აგრე მოიქცა ეგ სიმბოლოც მირიად ნათლის, ნაპერწკლებიდან შედგენილი; იწყო გალობა, ასე მეგონა მასთან ერთად გალობდა ცაცა:
- 40 დაიწყო: „მას, ვინც მზღვარი დასდო ერთის შეხედვით „ქვეყნად უფსკრულთა და ადავსო იღუმალეებით „უფსკრულნი იგი ხილულით და უხილავითა,

* პატარა ქუდი, რომელსაც შავარდენს თავზე ახურავენ.

- 43 „ზომ არ შეეძლო სამყაროზე ძალი თავისი
 „მას აღებეჭდა ისე მძლავრად, სიტყვა მისივე
 „უკვე შენაქმნის ქვემდებარე რომ ყოფილიყო.
- 46 „ეს დაამტკიცა მან პირველმა ამპარტავანმა,
 „რომელიც იყო ყველა არსზე აღზევებული,
 „ნათელს დაასწრო და დაემხო დაუმწიფებლად.
- 49 „თუ ეს ასეა, შეზღუდულნი არსთ საუფლოში,
 „ვერ დაიტევენ ბუნებითვე არსობას მისას.
 „ვინც უსაზღვროა და თავათვე არს საწყაული.
- 52 „მიტომც ვერ სწვდება მას გონება კაცობრიული,
 „რომელიც მხოლოდ ნაშუქია მთიების მისის,
 „ვინც თავათ არის საძირკველი არსებულისა.
- 55 „არც გააჩნია კაცს საკმაო ძალმოსილება,
 „რათა ზრახვანი მან შეიცნოს უფლისმიერნი,
 „მას შეუძლია საკუთართა მხოლოდ გაშხელა.
- 58 „რადგანაც თვალი მოკვდავთათვის მინიჭებული,
 „ისე ვერა სჭვრეტს მართლგანკითხვის სიღრმეს უაღრესს,
 „როგორც იგივე ოკეანის უფსკრულს ვერ სწვდება.
- 61 „აკი ზღვის ფსკერი ნაპირიდან თვალსაჩინოა,
 „უფსკრულის სიღრმეს ვერ მისწვდებით ვერასდროს თვალით,
 „თუმცა უფსკრულსაც გააჩნია აგრეთვე ფსკერი.
- 64 „სადაც ნათელი ცისიერი არ ბოძებულა,
 „მანდ სუფევს ბნელი დანაჩრდილი სხეულთაგანის,
 „იქ სიმრუმეა და ყოველგან შიშინებს შხამი.
- 67 „ახლა საკმაოდ აეხადა აწ საფარველი,
 „იდუმალელებს შენს წინაშე, რომელიც ეგზომ
 „იჭენეულ კითხვათ აღგიძრავდა შენვე ამოოდ.
- 70 „შენ ასე ფიქრობ: შობილათ ოდესღაც კაცი
 „ჰინდლუს ნაპირად. მაგრამ ქრისტეს მანდ მალალ მცნებას
 „არვინ ახსენებს, არც ჰჭადაგებს საყოველთაოდ;
- 73 „სულით და ზორციით იყო კაცი იგი უმწიკვლო,
 „გონების ჩვენის თვალსაზრისით რომ განვიკითხოთ.
 „მას არც საქმით და არც თუ სიტყვით უქნია ცოდვა.

- 76 „გარდაიცვალა ბოლოს იგი მოუნათვლელად,
„მაშ რისთვის უნდა განიკითხოს იგი მსაჯულმა,
„რა ბრალი უდევს მას ურწმუნოდ რომ მიიცვალა?
- 79 „მაგრამ შენ ვინ ხარ, მსაჯულობა რომ ვიცისრია,
„ასეულ ეჯის სიშორეზე მართლგანმკითხველი,
„თვალს ველარ უწვდენ ხუთიოდე წყრთისა სიშორეს.
- 82 „ცხადია, იგი. ვინც ისურვებს გაპაექრებას,
„სამღვთო წერილი რომ არ იყოს ცით ნაბოძები,
„გაოცების და იჭვის საგანს გამოსქებნიდა.
- 85 „ო, კაცთა მოდგმავ, გაუთლელი, მოუხეშავო,
„ეგეც იცოდე ნებისყოფა უპირველესი,
„თავათ სიკეთე არ ვრცელდება აროდეს თავათ.
- 88 „მართებულია მხოლოდ მასთან შეზამებული
„ვერც მიიზიდავს მას ოდესმე კეთილად ქმნილი,
„მხოლოდ მისივე უკუკრთომა არს მართლის მქმნელი“.
- 91 ვით ბუდის ირგვლივ მორიალეს წეროს ფრთავაშლილს
უკვე მაძლარნი შეჰხარიან მართვენი თვისნი,
შესჭყიბინებენ, შესცქერიან შეფრთინვით დედას,
- 94 ასე დაგვფრენდა ჩვენც მაღლიდან ხატება წმიდა,
ფრთების შრიალით დაგვცქეროდა ახლა მაღლიდან
სულთა ნეტართა ნებისყოფის გამომხატველი.
- 97 ბრუნავდა ირგვლივ მგალობელი, აგრე მეტყველი:
„როგორც ჩემი ხმა შენთვისაა შეუწვდომელი,
„ასე შორსაა მართლგანკითხვა კაცთა მოდგმისთვის“.
- 100 დაღუძმდენ უკვე სულის წმიდის მგზნებარე აღნი,
რომელნიც წედან შერწყმულ იქმნენ იმ სიმბოლოში,
რამაც ოდესღაც რომს გაუთქვა სახელი ქვეყნად,
- 103 კვლავ სთქვა არწივმა: „ჯერ არავინ აქ არ მოსულა
„ვისაც მიწაზე არა სწამდა იესო ქრისტე.
„მას შემდეგ რაც ის მიაჭედეს სამსჯვალით ჯვარზე
- 106 „დეე, ზოგიერთს ბაგეზედაც ეკერთ ქრისტე,
„მათ მოუხდებათ განკითხვის დღეს უფრო შორს დგომა,
„ვიდრე მათ, ვისაც არც სმენია სახელიც ქრისტე.

- 109 „ეთიოპები დასწყევლიან ამ ქრისტიანებს,
 „როცა ყველანი ორ ნაწილად გაიყოფიან,
 „ერთნი სამოთხეს ეწვევიან, სხვანი გვენას.
- 112 „რას არ ეტყვიან ირანელნი მეფეთა თქვენთა,
 „როს გადაშლიან ფოლიანტებს, სადაც სწერია
 „სამარადუამოდ წარუშლელი სირცხვილი მათი.
- 115 „იქვე ნახავენ ჰომ, ალბერტ, სხვა საქმეთ შორის
 „მასაც თუ როგორ დაარბიე განუკითხავად
 „ქრისტიანული, ერთმორწმუნე ქალაქი პრაგა.
- 118 „ნახავენ მასაც, თუ როგორი დიდი ზარალი
 „ხალხს მიაყენა სენის პირად, მან ვისაც ტახმა
 „ნადირობის დროს ამოხადა ეშვებით სული.
- 121 „იქვე ნახავენ ამპარტაენს, ვინც მოტლანდელებს
 „და ინგლისელებს აშფოთებდა, არ ანებებდა
 „გულდამშვიდებით, უღრტვინველად ეცხოვრათ ქვეყნად
- 124 „მანდვე წერია გარყვნილება რასაც ეწევა
 „ესპანეთისა სეფეწული და ბოჰემელი
 „მთლად უნამუსო, გარეცხილი სინიდისისგან.
- 127 „მანდვე წერია კოჭლი იგი პალესტინელი,
 „ვის სიქველესაც აღნიშნავენ ასოთი I-ით
 „ხოლო მის ცოდვებს მარტოდენ ლათინურ M-ით.
- 130 „მანდვე ნახავენ სიტუნწეს და მატყუარობას
 „მისას, ვის ხელშიც ცეცხლოვანი სტირის კუნძული,
 „სად დღენი თვისნი მოათავა გმირმა ანქიზემ.
- 133 „თავათ რომ მიხვდეს იგი თავის ღირსებას მცირეს,
 „საქმენი მისნი შეკვეცილად სწერია მანდვე,
 „რათა მრავალი მცირე ნიშნით გამოიხატოს.
- 136 „ყველა შვიცნობს სავალალო საქმეთ ბიძისას,
 „აგრეთვე ძმისას და იმასაც რარიგად ორნი
 „პატივდებულნი გვარისშვილნი ბელწავენ გვირგვინს.
- 139 „პორტუგალიის და აგრეთვე ნორვეგიისა
 „ორთავ მეფეთა და მთავარის დაღმაცისა,
 „ყველას საქმენი სამარცხვინო მუნვე სწერია,

- 142 „შენ ბედნიერი იქნებოდი, ალბათ, უნგრეთო,
„თავისუფლება მოგეხვეჭა და შენც, ნავარა,
„პირინეები მტკიცე მზღვარად გადაგქცია.
- 145 „ზემოდ ნათქვამი რომ გეჩვენოს უფრო სარწმუნოდ,
„დახე ვით აფრქვევს ფამაგოსტა მღულარე ცრემლებს
„და ნიკოზია იმ ცოფიან ძაღლის წყალობით,
- 148 „რომელიც სძიდგნის სხვებთან ერთად ამ ნაალაფარს“.

მ ე ბ ა მ ე ო ც ე

- როდესაც იგი, ვინც ანათებს სამყაროს მთელსა,
ჩვენს ჰემისფეროს გაეყრება დასავლეთისკენ,
დღე დაივსება და ლიცლიცებს შუქმილეული.
- 4 მხოლოდ მის მიერ ანთებული კრთის ცადაქნილი
და უეცარად გამოჩნდება ვარსკვლავთა ხომლი,
რომელსაც თავათ მზე ანიჭებს შუქთა სავსებას.
- 7 ეს მომაგონდა მე ანაზღად სწორედ იმ წუთში,
როცა მსოფლიოს, მბრძანებელთა მისთა სიმბოლომ
ორბის ნისკარტში მოათავა საგალობელი.
- 10 აქვე იმ სულთა აღგზნებულმა ნათელმა ხორომ,
მომეტებულად მოელვარემ, იწყო გალობა
ადამიანურ ხსოვნის მიერ აღუდგენელი.
- 13 ჰოჲ, უტკბესო სიყვარულო, ნათლის რიდის ქვეშ,
როგორ ღვივოდი ნაბერწყლებით იმ დიად ცეცხლის,
რომელსაც სულთა მათ შთაგბერეს აღგზნების ძალა.
- 16 ბოლოს როდესაც პათიოსან თვლების ამ ხორომ,
შუქმიფენილმან იმ მეექვსე პლანეტისაგან
ანგელოსური ჰარმონია თვისი შესწყვიტა,
- 19 მე მომეჩვენა, ჩუხჩუხებდა, მოწყრიალებდა
მდინარე ტბილად ქვის ხორგებზე გადმომჩქეფარე,
როკვით დაძრული წყალ-მრავალი სათავისაგან.
- 22 როგორც ტონები მომდინარე ლირის ლარებზე
ან და ჰაერი დაგუბული სტვირის გუდამი
ჰარმონიულად ამღერება ყელთან მოსული,

- 25 აგრეთვე ღვრინი იმ არწივის მაღალ კისრიდან
დაიძრა ნელა, ყელს ამოყვა ამოდსასმენი,
მიმოიფანტა იგი ტკბილი და სასურველი.
- 28 ახლა ეს ღვრინი გარდაიქცა უცებ სიტყვებად,
არწივის ნისკარტს ეს სიტყვები წამოსცდა ისე,
ვით გულს ეწადა, სადაც იგი აღბეჭდილ იქმნა:
- 31 „თვალი მიაპყარ ჰომე, სულო, ორგანოს ჩემსას,
„ბადალს იმისას, რითაც მზის სხივს ჭვრეტს და ატარებს
„ქვეყნად არწივი მიწიერი“, ასე დაიწყო,
- 34 „ფიგურის ჩემის გამომხატველ ნათელთა შორის,
„თვალეების ჩემის ბრწყინვალეებით გამშუქებელნი,
„წარჩინებითაც უპირველეს სდგანან ხარისხზე.
- 37 „იგი ვინც თვალის გუგაშია მოთავსებული,
„ღმერთს ადიდებდა და დაჰქონდა მას კიდობანი,
„თვის საუფლოში დადიოდა კიდით კიდიდან.
- 40 „მას აქ დაუხვდა ღვაწლის თვისის მისაგებელი,
„რარიგ მგზნებარე სიყვარულით იგი გალობდა,
„სამაგიეროც იმდენივე მიუზღო ზენამ.
- 43 „იმ ხუთეულში, ვინც თვალს ჩემსას ზედ ადგას წარბად
„სწორედ მეხუთემ, ვინც ნისკარტთან უფრო ახლოა,
„მან ანუგეშა ქვრივი იგი გამწარებული.
- 46 „აქ ხედავს იგი, თუ რა დიდ ოცოდვას ქვეყნად,
„ქრისტეს არ ცნობა, სისასტიკეც იმ ცხოვრებისა
„გაიგო აქვე და შეიგრძნო სამოთხის სიტკბო.
- 49 „ხოლო მეორემ, იმავ რკალში, რომელიც წედან
„მე აქ ვახსენე, შეისყიდა მდულარე ცრემლით
„და სინანულით გაგრძელება სიცოცხლის ყავლის.
- 52 „აქვე დარწმუნდა სული იგი, რომ განჩინება
„ღვთის არ იცვლება, თუ ერთ ღლისთვის გადაწყვეტილი
„მეორე ღღემდის სისრულეში არ მოიყვანეს.
- 55 „სულმა მომღვენომ შეისმინა პაპის ვედრება,
„(რამაც შემდეგში გამოიღო ნაყოფი ცული)
„გაბერძნდა თავათ, წამიყვანა აღმოსავლეთში.

- 58 „ის აქ დარწმუნდა: კარგი ზრახვის ცული შედეგი
 „მას არ მოჰკითხეს, თუმც საქციელს მისას თან მოჰყვა
 „გაჩანაგება, გაოზრება მთელი ქვეყნისა.
- 61 „ახლა შემდეგი, რკალის ბოლოს მოთავსებული
 „გახლავს ვილჭელში, ვინც ქვეყანამ გამოიტირა.
 „ახლაც ცოცხალნი მას იგლოვენ შარლ და ფრედერიკ.
- 64 „აქ ხედავს იგი რა პატივი მიეზღვის ხოლმე
 „მეფეს გულმართალს და თავათაც ელვისებრ ბრწყინავს,
 „სულთა ნეტართა თვალისმომჭრელ ნათელ მთიებში.
- 67 „ნუთუ ირწმუნებს თქვენი მიწა დაბრმავებული,
 „გმირი რიფეჟ, ძველი ტროას წარჩინებული,
 „აქ მეხუთეა ამ სამოთხის ნათელთა შორის.
- 70 „აქ იგი ხედავს (რაც კაცთათვის დაფარულია)
 „წმინდა მათ მიზნებს ღვთაებრივი სიყვარულისას,
 „თუმცა ვერც იგი მისწვდენია მის ფსკერს უაღრესს“.
- 73 როგორც ტოროლა მონავარდე ზეცის თავანში
 გალობს წკრიალით, მაგრამ უცებ შეჭერებული
 საკუთარის ხმით, გაყუჩდება ანაზღეულად,
- 76 ასე მეჩვენა ანაბეჭდი მარადულ ნების,
 ვისი ბრძანებით ყოველივე ამ ქვეყანაზე
 ისე დადგინდა, როგორც არის დამკვიდრებული.
- 79 თუმც ეჭვი ჩემი გამოკრთოდა ისევე ჩემგანვე,
 როგორც ფერი რამ, შუშის ქვემოდ ამოდებული,
 მაინც არ მეყო მოთმინება დასაღუმებლად.
- 82 „ეს რა მითხარი?“ შევეკითხე მყისვე მე არწივს.
 და დავინახე სიხარულმა შესძრა მთიები
 და კურთხეულმან მან სიმბოლომ გახარებულმან
- 85 შემომაგება ანთებული ცეცხლივით თვალი,
 მომცა პასუხი, რათა ეგზომ გაოცებულსა,
 ლოდინისაგან გულზე დარდი არ დამწოლოდა:
- 88 „მე კარგად ვხედავ შენ ერწმუნე ჩემგან ნაუწყებს,
 „რადგან ეს მე ვთქვი, არა რწმენის შენის მიხედვით,
 „და უნებლიედ დამიჯერე, არც იცი რატომ?

- 91 „შენ ჰგავხარ იმ კაცს, ვინც შეიცნობს მხოლოდ სახელით
„საგნებს, თუმცა მან ვითარება არ იცის მათი,
„სანამ ვინმესგან განმარტებას არ გაიგონებს.
- 94 „Regnum coelorum“-ს აქ ატყვევებენ,
„სიყვარულითა და იმედით ცხოველმყოფელით,
„რადგან ღვთის ნებას ორივენი ეუფლებიან.
- 97 „არა იმგვარად, როგორც მხდალი მამაცს ნებდება,
„იგი იმარჯვებს და მიტომაც ტყვედ ჩავარდება,
„სიქველით არის მუდამ თავათ გამარჯვებული.
- 100 „შენ გაგაოცა პირველმან და მეხუთე სულმან
„ჩემს წარბზე, გიკვირს რად ილხენენ ისინი ცაში,
„ვით თანასწორნი ანგელოსურ ამ ოჯახისა.
- 103 „მათ მიატოვეს და დააგდეს სხეულნი თვისნი,
„არა წარმართულ სიბნელეში, არამედ იყვნენ
„მომლოდინენი, მაცხოვარის ჯვარზე გაკრულის.
- 106 „ერთი მოვიდა ჯოჯოხეთის ბნელ ჯურღმულიდან
„(რომლითგან ჯერაც, ამ ცხოვრებას არვინ წვევია)
„და ეს იმიტომ რომ იმედი არ დაუქარგავს,
- 109 „ნამდვილი სასო, ჩანერგილი ეგზომ სიწრფელით,
„რომ ღმერთს ხელახლა მიებოძნა მისთვის სხეული
„ჯოჯოხეთისა ორწოხებით გამონახსენი,
- 112 „სული ნეტარი, რომლის გამო მე გეუბნები,
„კვლავ განსხეულდა, თუმც მცირე ხანს დაპყო მიწაზე
„მაინც შეიცნო მან ზენარის მადლი და ძალა,
- 115 „ამ შემეცნებით შეიყვარა მან შემომქმედი
„ისე ძლიერად, რომ ორგზისი სიკვდილის შემდეგ
„დაიმსახურა დაეანება ამ საბრძანისში.
- 118 „ხოლო მეორემ, მეოხებით იმ გვარი მადლის,
„რომლის სათავე უაღრესი ჯერაც არავის
„არ შეუცვნია, არვინ იცის თუ სად იწყება,
- 121 „ცხოვრება თვისი შეალია მართლმსახურებას,
„მიტომაც ღმერთმან აღაზევა მადლმოსილებით,
„და ცოდვათაგან გამომხსნელი ასწავა გზანი.

- 124 „მორჯულებულმან, ისე მკაცრად დაგმო წარმართნი,
„დაგმო მან შჯული, წარმართული უსასტიკესად,
„ჰკიცხავდა მარად უმეცრებით დაბრმავებულებს.
- 127 „სამ ქალწულთაგან (რომელიც შენ ნახე მხარმარჯვნივ
ეტლის ბორბლიდან), მან მიიღო ნათლისღება
ათ საუკუნით უფრო ადრე მირონცხებამდის.
- 130 „ჰოჲ, განგებავ, ზენარულო, შორსაა ფესვი
„შენი იმათთვის, ვისაც ძალი არ მოსდევს მისთვის,
„რომ მიაწვდინონ თვალნი თვისნი სათავეს შენსას.
- 133 „ჰოჲ მოკვდავნო, ნუ გჩვევიათ აჩქარებული
„განსჯა, უკეთუ ჩვენ ვინც უფალს ვჭვრეტთ დღენიდადგ,
„ყველა რჩეულთა აღარ ძალგვიძს საცნაურ ყოფა.
- 136 „ჩვენ არ გვაწუხებს უმეცრება ესე ვითარი
„და ვეტანებით უმეშურნო ბედნიერებას,
„გვწაღია იგი, რაც უფლისთვის საამურია“.
- 139 ასე ხატებამ ღვთაებრივმა, ძალკურთხეულმან,
მზერისა ჩემის სიძაბუნის დასათრგუნველად,
მე ამნაირი დარიგება მარგუნა წილად.
- 142 როგორც მომღერალს ხელოვანი ციტრის დამკვრელი
ტონს ააყოლებს, რომ დაატკბოს ის მელოდია,
რომელსაც ეგზომ გრძნობით მღერის ზოლმე ოსტატი,
- 145 ასევე, მახსოვს, რამდენ ხანსაც იგი უბნობდა
ორი ნათელი, ვით წამწამნი ორთავე თვალის,
შეთანხმებულად გარს აფრქვევდნენ ცეცხლის ნაპერწკლებს,
- 148 ალს ატოკებდნენ აყოლილნი სიტყვათა ტაქტსა.

ჰ ე ბ ა ო ც დ ა მ ე მ რ თ ე

თვალეზი ჩემი, სული ჩემი დაუცხრომელად
მისკენ ილტვოდენ, სახით მისით დატყვევებული,
არ გამიღიმა დონამ ჩემმა და მითხრა ტკბილად:

- 4 „აქ რომ ღიმილი შეგაგებო“, მითხრა მადონამ,
„ისე ბედითი გეწვევოდა უთუოდ ხვედრი,
„როგორც ზემელეს ცეცხლში დამწვარს და დაფერფლილსა.

- 7 „მშვენების ჩემის ბრწყინვალება, აღზევებული
„ამ მარადიულ სასახლეში, სწევას მომეტებით
„რაც უფრო მაღალ ხარისხისკენ მივიწევთ ზევით,
- 10 „მე რომ მთიების მხურვალეა არ დამეოჯნა,
„გაბრწყინდებოდა ისე ძლიერ, რომ ეგ მოკვდავი,
„სხეული შენი იქცეოდა მთლად ნაცარტუტად.
- 13 „ჩვენ მივალწიეთ, ეგ იცოდე, სფეროს მეშვიდეს,
„ლომის აღზნებულ მკერდის ქვემოდ მოთავსებულსა,
„(ორივეს სხივი მიწისაკენ აქვთ მიშვერილი),
- 16 „გონება შენი მიაყოლე თვალთ მიმართებას,
„და დააცქერდი ამ ჩვენებას გულმოდგინებით,
„ნახე ხატება ამ სარკეში გამოჩენილი“.
- 19 ვინც წარმოიდგენს თუ როგორი ბედნიერება
მე მოვიხვეჭე, იმ იღუმალ ჰვრეტის წუთებში,
როს სახეს მისას ავარიდე ერთბაშად პირი,
- 22 იგი მიხვდება თუ რარიგად დავემორჩილე
წამყოფას მისას, დავიცავი თანასწორობა,
ერთი სიამის მეორესთან შენაცვლებითა.
- 25 პლანეტა იგი, უდიდესი ცთომილთა შორის,
იწოდებოდა გარდასულთა დღეთა მპყრობელად,
როს ბოროტებას გასავალი არა ჰქონია.
- 28 მე აქ ვიხილე კიბე დიდი ოქროცურვილი,
მთლად ცეცხლის ფერი და მაღალი, ისე მაღალი,
რომ კაცის თვალი მის დასასრულს ვერ მისწვდებოდა.
- 31 მის ხარისხებზე მე შევნიშნე აურაცხელი
ბრწყინვალე სულნი, ნიაღვარად ჩამოდინდნენ,
ასე მეგონა დამრულო ცით ვარსკვლავეთი.
- 34 როგორც ყორნები აყოლილნი ჩვევას საკუთარს,
დილა აღრიან დაფრინავენ ხროებად ცაში,
გაყინულ ფრთების გასატფობად მზის მხურვალეებით,
- 37 შემდგომ ამისა ერთნი წავლენ და აღარ მოვლენ,
სხვანი ისევე ძველ ადგილებს მიაშურებენ,
სხვანი და სხვანი ერთ ადგილას იწყებენ ტრიალს.

- 40 ასეთი რამე შევამჩნიე როს დავაკვირდი,
ტალღისებრ ჩვენსკენ მომდინარე სულებს, როდესაც
მათ მოაღწიეს ოქროს კიბის ქვედა ხარისხებს.
- 43 ერთი მათგანი მომეახლა ყველაზე მეტად,
ისე გაბრწყინდა უცნაურად, რომ გავიფიქრე:
„თუმცა მიცქერის სული იგი თავაზიანად,
- 46 „მაგრამ რადა სდუმს ბეატრიჩე, რომელიც მამცნობს
„სად ავმეტყველდე, სად გავჩუმდე, როგორ მოვიქცე,
„ხომ არ დავდუმდე, მორჩილების დასამოწმებლად?“
- 49 მაგრამ მადონამ ზრახვა ჩემი ამოიკითხა
იმის თვალეში, ვინც მარადჯამს ხედავს ყველაფერს,
მითხრა: „ნება გაქვს შეისრულო გულის წაღილი“.
- 52 ასე დავიწყე: „თუმცა ჩემი დამსახურება
„ღირსად არა მხდის, რომ მეღირსოს შენგან პასუხი,
„მაგრამ რადგანაც ნება დამრთე შეგსიტყვებოდი,
- 55 „სულო ნეტარო, სიხარულის რიდით მოსილო,
„ახლა ამას გთხოვ რომ მათუწყო თავათ მიზეზი
„ხლებისა შენის, ჩემთან ასე მოახლოების?
- 58 „და ისიც მარქვი, რატომ სდუმან ამ პლანეტაზე?
„სიმფონიები, შემოქმედის ჩვენის სახობტო,
„სხვა ცთომილებში ეგზომ ტკბილად აუღერებულნი?“
- 61 „მომაკვდავია სმენა შენი, ხედვის უნარი,
მომიგო, როგორც ბეატრიჩე არ იღიმება,
„აღკვეთილია ყოველგვარი აქვე გალობა.
- 64 „მე ჩამოვედი იმა კიბის ხარისხებიდან,
„მოველ შვილო, მოგესალმო როგორც სიტყვებით,
„ისე ნათელით, რომლით თავათ ვარ შემოსილი.
- 67 „არა უდიდეს სიყვარულით ვარ მე აღძრული,
„თავათ შენიშნავ გარს ანთებულ ჩირაღდანთ შორის,
„მომეტებულად სხვა ნათელიც ანთებულია
- 70 „უზესთაესი სიყვარული, რამაც გვიბრძანა
„ვექვემდებაროთ დიად მამფალს სამყაროსისას,
„იგივე ახდენს აქ არჩევანს, თავათაც ჰხედავ.“

- 73 მიუთუგე: „ვხედავ, ო, ნათელო, სხივშემოსილო,
 „ეს შენ ავრცელებ სიქველეთა ამ სასახლეში,
 „მარადქამული განგებისა ნების მიხედვით.
- 76 „გონება ჩემი, მხოლოდ ამას ვერ მისწვდენია,
 „რისთვის გარგუნეს თანატოლთა ნათელთა შორის
 „შენ ამნაირის აღსრულება ვალდებულების.“
- 79 ეს ვთქვი თუ არა, შეტრიალდა იგი ნეტარი,
 ნათლის საფარველს მიეფარა სახე ანაზღად
 და დატრიალდა ვით წისქვილის სწრაფი გელაზი.
- 82 და სიყვარულის ხმაჲ იგი მასში ამღერდა:
 „ღვთაების სხივმა მე დამადგა მოწყალე თვალი,
 „ჩასწვდა ნათელში სადაც ვიყავ დავანებული,
- 85 „ამადაც ვიწვი სიხარულით გულანთებული,
 „მან აღმაზევა და მიტომაც ვხედავ სათავეს
 „უზესთაესის, მარადქამულ ძალმოსილების.
- 88 „აჰა, მიზეზი ჩემი ეგზომ აღტყინებისა,
 „რადგან რამდენად სული ჩემი უზადო ქმნილა,
 „იმდენად უფრო მაციხკროვნებს ნათლის სამოსი.
- 91 „ვისაც არ ჰკითხავ აქ შემომხვდარ ნეტართა შორის,
 „თუნდ სერაფიმი, ვინც თავათ ჭვრეტს სახეს უფლისას,
 „ვერვინ მოგიგებს შენს კითხვაზე დაბეჯითებით.
- 94 „რადგანაც იგი რის შეცნობაც აგრე გწადია,
 „თავათ შეიცავს უფსკრულების იღუმალეზას,
 „რაც მოკვდავთათვის მუდამ რჩება თვალმიუწვდენი.
- 97 „როს მომკვდავთა სამყაროში კვლავ მიბრუნდები,
 „აუწყე კაცთა ნურვინ ცდილობს რომ გაღალახოს
 „გონებისათვის შეწერილი მაღალი მზღვარი.
- 100 „აქ თუ გონება ნათელია, მანდ ის კვამლია,
 „თავით განსაჯე, რაც არ უწყის აქ ცისიერმა,
 „იმ სამყაროში ვინ შეიძლებს იმის შეცნობას.“
- 103 სიტყვა მომიჭრა იმნაირად ამ კურთხეულმან
 მოვეშვი კითხვას და შევხედე მოკრძალებულად,
 ეს ლა შევკადრე: „სადლა იყო სამყოფლო შენი?“

- 106 „სამშობლოს შენის სიახლოეს, იტალიისა
 „იმ ნაპირთ შორის, სადაც მთანი სდგანან მაღალნი,
 „რომელნიც ღრუბლებს გულზვიადად ზედ დასცქერიან,
- 109 „სწორედ ამათთან განშტოვდება კატრიას ქედი,
 „სადაც ტაძარი უდაბნოში, დიდი ხანია.
 „აღმართულია სადიდებლად შემომქმედისა.“
- 112 ასე მომიგო მესამეჯერ სულმა დიადმა.
 შემდეგ განაგრძო: „აღვიკვეცე მე იმ ტაძარში
 „და შევუღექი სათნოებით სამსახურს ღვთისას.
- 115 „ვიკვებებოდი ზეთისხილის, მარტო წვენითა,
 „ვერც სიცხე მძლევდა. ვერც სიცივე მაკლებდა რასმეს,
 „ღვთიურ ჭვრეტაში იმ ზომაზე ვიყავ გართული.
- 118 „ეს მონასტერი იძლეოდა რთველსა ხვავრიელს
 „სამოთხისათვის, ახლა უკვე იავარქმნილი,
 „დეე, უწყოდეს ეს ამბავი ყოველმა კაცმა.
- 121 „მე ამ ტაძარში ვბინადრობდი — პაერ დამენ,
 „ხოლო ღვთისმშობლის სახელობის ეკლესიაში
 „ადრიას ზღვასთან, მუნ იღწვოდა პაერ პეკატორ;
- 124 „ჯერაც არ იყო დღენი ჩემნი უკვე დათვლილი,
 „როს უნებლიეთ დამაკისრეს მიღება მიტრის,
 „რომელიც ახლა უარესებს ახურავთ თავზე.
- 127 „ხომ მიდიოდი შენ, ო, კიფა, საქადაგებლად,
 „შენაც ჭურჭელო უფლის მიერ ამორჩეულო,
 „საქადაგებლად ორიენი მშიერ-მწყურვალნი?!
- 130 „ახლა მღვდელმთავრებს დაათრევენ მსახურნი ხელით,
 „შეუდგებიან უშველებელ მძორს აქეთ-იქით,
 „უპირთ უქნარებს საკუთარის ზიდვა ლეშისა.
- 133 „ერთ საფარველს ქვეშ ორი მხეცის მოსათავსებლად
 „მათსავე ცხენებს შეფუთვიან ტფილი მანტიით,
 „ჰოჲ, სანამდის ითმენ ამას, სამებავ წმინდავ?“
- 136 ამის გამგონე ჩამოსცივდნენ ხარისხებიდან
 სულნი ნათელნი, შემოჯარდნენ დასთა დასები,
 საყოველთაო ელვარებით გაბრწყინებულნი,

- 139 გარს შემოერთყენენ იმა ნათელს, ჩემთან მოუბარს
იწყეს კივილი და ყიჟინი ისეთნაირი,
რომლის მაგვარი ამ სოფელში არა მსმენია
- 142 და ყურთა სმენა დამიჩლუნგდა ამ გრუხუნოსგან.

ჰეზა ოცდამეორე

გაოცებულმან მივაპყარი ანაზღად თვალნი
მეგზურსა ჩემსა, როგორც ბალღი შესჩივლებს ხოლმე
სიმძიმისსა ჟამს იმედების თვისისა სასოს,

- 4 და მან ვით დეღამ, რუღუნებით მონდომებულმან,
თავისი პირმშოს მშობლიური ნუგეშისცემით,
ზრუნვით აღვსილმან, თანაგრძნობით გულანთებულმან
- 7 მითხრა: „ხომ იცი, რომ ზეცაში, აქ იმყოფები,
„სადაც საწადელს აჯილდოებს მაღლი ზენარი,
„სად ყოველივე წმინდანობით არის აღვსილი.
- 10 „წარმოიდგინე თუ რაგვარად შეძრწუნდებოდი,
„არ სდუმდეს ხორო, მეც ღიმილი მეხატებოდეს,
„თუ ერთის კვნესამ ამნაირად შენ შეგაშფოთა.
- 13 „თუ იმ კვილმა შენ ეგზომად აგაცახცახა,
„საცნაურს ყოფდი, ალბათ მასში გამხელილ თრთოლვას,
„და შეიგრძნობდი შურისგებას მოსალოდნელსა.
- 16 „ხმალი უფლისა არ აყოვნებს, არც აჩქარდება,
„იგი აყოვნებს სასობით აღვსილთა მიმართ,
„იგი სწრაფია მის წინაშე შემკრთალ სულთათვის.
- 19 „ახლა მიბრუნდი და მიხედე დანარჩენებსაც,
„დაძაბე მზერა, დააკვირდი თავანს ზეცისას,
„და დაინახავ მანდ მრავალ სულს წარჩინებულთა.“
- 22 აღვაპყარ თვალნი, ბეატრიჩეს სურვილისამებრ,
ვნახე სფერონი ასიოდე, სადაც მთიების
ერთად შერწყმისგან მატულობდა მშვენება მათი.
- 25 მე იმას ვგავდი, ვინც იოკებს მოწადინებას,
ვერ ბედავს კითხვას, მომეტებულ ცნობის წადილით
არ ითავხედოს, ამიტომაც დადუმებულა.

- 28 მარგალიტთაგან უდიდესი, უბრწყინვალესი
დაწინაურდა, რათა „გზომ უსაზღვროდ ლოდინს
არ დაესეტყვა გული ჩემი, გასუკობხავად.
- 31 მომესმა ხმაჲ: „შენ ჩემსავით ხედავდე იმ მადლს,
„რომლისგან ჩვენ აქ ერთობლივად ვართ აღგზნებულნი,
„გულისთქმას შენსას გამოსთქვაშვი მოუჭირებლად.
- 34 „მაგრამ იმისთვის რომ დაგიცხრო გულის წადილი
„და მიხანს შენსას მიადწიო დაუკითხავად,
„მე გამოვიცნობ და გაუწყებთ შენსავე ზრახვებს:
- 37 „იმ მთის მწვერვალზე, რომლის ერთ-ერთ ფერდობზე ახლა
„მონასტერია კასინოსი, იჯრიბებოდნენ
„კაცი ცოომილხი და აღესილნი ბიწიერებით.
- 40 „მანდ მე პირველმა შევიტანე საბელი მისი,
„ვინც მიწას თქვენსას შეასმინა ჭეშმარიტება
„აღმავლენელი სულთა ჩვენთა ცის საუფლოში.
- 43 „იმდენი მადლი მომენიჭა უფლისმიერი,
„ეს მე დავამხე ბომონები შემოგარენთა,
„და კერპნი მათნი წარმწყენდელი კაცთა მოდგმისა.
- 46 „სულნი ნათელნი, აღზგნებულნი აქ ელვარებით,
„იყვნენ ძვერეტელნი ანთებული იმავე მადლით,
„რომაც წარბოშვა წმინდანობის ნაყოფი ტკბილი.
- 49 „ეს მაკარია, ხოლო იგი რომუალდია,
„ეს დანარჩენნი მშანი ჩემნი ვინც ჩემთან ერთად
„იღწვოდნენ ერთხელ მონასტერში გამოკეტაღნი.
- 52 მე ვუპასუხე: „სიყვარულმა, რომელიც მოწმობს
„სიტყვანი შენი და მოპყრობამ თავაზიანმა
„ჰველა თქვენგანის აქ ჩემს ბიერ გამოიჩენილმა
- 55 „ეგ ჩემი გული გადაშალეს ვით ბაღის ვარდი
„გამოზაფხულის საამურმა სნივებმა მზისამ,
„გამოაცოცხლოს, ააყვავოს და გადაფურჩქნოს.
- 58 „აი ამიტომ გევედრები, მამათ ჩემო,
„კეთილ ინებე, წამიერად გამომეტყხადე
„და დამანახე სახე შენი უსაფარველოდ.

- 61 მითხრა: „ო, ძმაო, სათხოვარი ეგზომ მსურვალე
 „შეგისრულდება უკანასკნელ სფეროს წიაღში,
 „მანდ ორთავენი საწადელთა მივხვდებით ჩვენთა.
- 64 „ყველა სურვილი მანდ წმინდაა და აღსრულდება
 „ზრახვანი ჩვენნი და რაც არის მთელ სამყაროში,
 „სრულის სისავსით ჩვენ თვალნათლივ მოგვევლინება.
- 67 „და სფერო იგი, სივრცის გარედ არის მდებარე,
 „უპოლუსოა და შენს თვალწინ ზეაფრენილი,
 „კიბეცა იგი იმყოფება იქვე ეთერში.
- 70 „როცა სიზმარში იაკობმა იხილა იგი,
 „კიბის მწვერვალი ზეცის თავანს ებჯინებოდა,
 „მის ხარისხებზე ანგელოსნი მიმოდიოდნენ.
- 73 „მიწერთაგანს არვის უნდა მასზე ზეასვლა.
 „ხოლო წესდებას ორდენისთვის ჩემგან დაწერილს,
 „ცაში ხმარობენ ვით უბრალო ქაღალდის ნახევს.
- 76 „მონასტრის ჩვენის საკანები გადააქციეს
 „მძარცველთა ბინად და ბერებმა კაპუშონები
 „ფქვილის ტომრებად, სანოვანის გადასაზიდად.
- 79 „მევეანშეობა არ შებღალავს ისე ღვთის ნებას,
 „როგორც ბერების უტიფარი მუცელმერთობა
 „და ანგარება ორდენების ჩვენის ქმებისა.
- 82 „ძველად ყველაფერს ეკლესიის მიერ მონაგარს,
 „ღვთის გულისათვის მავედრებელ გლახებს აძლევდნენ
 „და არა თავის ნათესავებს და კიდევ სხვათა.
- 85 „ახლა სხეული კაცთაგანის ისე დარბილდა
 „ერთი თაობაც ვერ მოაღწევს უკვე მანამდის,
 „სანამ რკოსაგან ღიღი მუხა წარმოიშვება.
- 88 „პეტრემ უვერცხლოდ დაარსა ღვთის ეკლესია,
 „მე მონასტერი დავაფუძნე ლოცვით და მარხვით,
 „ხოლო ფრანჩესკომ თავმოდრეკით და სათნოებით.
- 91 „ახლა დახედე. ვით დაიწყო თითოეულმა,
 „თავთ შენიშნავ ამ მიწაზე მომხდარ ცვლილებას,
 „რაც თეთრი იყო, იგი უკვე გამხდარა შავი.

- 94 „უფრო ნაკლები სასწაული იქნება, თუ თქვენ
„იორდანეს წყალს უკუაქცევთ სათავისაკენ,
„ვიღრე ეგზომად გულარძნილთა გამოსწორება.“
- 97 ეს მითხრა სულმა და გაფრინდა ანაზდეულად
და შეუერთდა მოზეიმე დასს სულებისას,
შემდგომ ამისა ზეაიჭრენ ვით ქარბორბალა.
- 100 მყისვე მანიშნა ბეატრიჩემ და ხარისხებზე
ავყევი მე მათ და ამგვარად ძალმოსილებამ
მისმა უეცრად გაიმარჯვა ჩემს ბუნებაზე.
- 103 მიწაზე რა გვაქვს იმნაირი ჩვენ იარაღი,
ზეასასვლელი, ან მადლიდან ჩამოსასვლელი,
თავის სისწრაფით შევადარო ჩემს ფრთებს მაშინდელს.
- 106 მკითხველო ჩემო, დღესაც ვიწვი ამ ტრიუმფისთვის,
რომლის ხელახლა მონიჭებას ღმერთსა ვთხოვ ცრემლით,
და მუშტებს ვიცემ თვით მქენჯნელი საკუთარ მკერდზე.
- 109 შენ ისე სწრაფად ვერ გამოსწევ ცეცხლიდან ხელსაც,
როგორც მე მაშინ მივალწიე იმ ნიშანს ცაზე,
რომელიც კუროს ვარსკვლავეთში უკან მიჰყვება.
- 112 ჰომე, ვარსკვლავნო დიდებულნო, ჰომ ნათელო,
თქვენ ნატვიფარნო სიქველისავ, ეს თქვენ წარმომოვით
ჩემი გენია ისეთივე როგორიც არის.
- 115 თქვენთან შობილი თქვენთან ერთად ბნელს ჩაესვენა,
გამჩენი ყოვლის წარმავალის ხმელისაპირზე,
რომ მე პირველად შევისუნთქე ტოსკანას ჰავა.
- 118 შემდეგ როდესაც მომენიჭა მადლი, იმ სფეროთ
წიალში ყოფნის, რომელსაც თქვენ აბრუნებთ თავათ,
და წილად მერგო თქვენთან ეგზომ მიახლოება,
- 121 აწ გევედრებათ სული ჩემი თავმოდრეკილად
ძალი უბოძოთ მას იმ ქვეყნად მისალწეველად,
რომელსაც ეგზომ აღტაცებით მიელტვის გული.
- 124 „ასე ახლოს ხარ უკანასკნელ მადლის სამანთან,“
მითხრა მადონამ, „ხამს დაძაბო; ახლავე მზერა
„თავათ გაფანტო შენს გარშემო მცირე ბურუსიც.

- 127 „ძირს დაიხედე და სანამდის დაწინაურდე,
 „ნახე, რამდენი და რა ვრცელი სამყაროები
 „ჩვენ გადავლახეთ ვიდრე ზევით ამოვადწევდით.
- 130 „დეე, განათდეს სიხარულით აწ შენი გული
 „და შეერიე მოზვიმე სულეების დასებს,
 „მაღალ ეთერის ცადაქნილში წინ მიმქროლავთა“.
- 133 თვალი მოვაკლე უკვე შვიდთა ცაურ სფეროთა,
 რა დავინახე მიწის ბიროვი ეგზომ პატარა,
 და დაღუული, გავიღიმე სიბრაულისგან.
- 136 მოსაწონია მხოლოდ მათი მოსაზრებანი,
 ვისაც იგი სძავს უზესთაეს მისწრაფებაში,
 და მათ მიეზღვის ბრძენკაცობის დიდი სახელი.
- 139 ლატონას ასულს, თვალი მოვკარ სახეგაბადრულს,
 მას აღარ ახლდა ის ტალღები, რომელთაც მცდარნი
 აღმიძრეს ფიქრნი ამ პლანეტის ლაქების გამო.
- 142 არც ვაყის შენის ბრწყინვალეობას ო, ჰიპერიონ,
 ჩემთვის უენია; და მახლობლად იყო მამა,
 იქვე დიონა, ორივენი მანდ ტრიალებდნენ.
- 145 მანდ შევამჩნიე მოძრაობა იუპიტერის,
 მანდვე მერკურის და ვენერის გარემოქცევა,
 ყველა მათგანი გარს უღვიდა წერტილს ცენტრისას.
- 148 ვნახე სიდიდე მე შვიდივე ცთომილებისა,
 ეტლების მათის მოძრაობა თვალმიუწვდენი,
 გადამლახავი უშორესის სივრცეებისა.
- 151 ხოლო ის მიწა, სადაც ვკბედობთ ამპარტავნულად,
 მარადყამული მარჩბივების წრეში მსრბოლეღმა
 მე დავინახე ვით ნაკვეთი მთების და ზღვისა,
- 154 შემდგომ ამისა კვლავ შევხედე მადონას თვალებს.

ჟ ე ბ ა ო ც დ ა მ ე ს ა მ ე

როგორც ფრინველი, ჯერ უმწეო მართვეთა დედა,
 ბუდეში თავის პატარებთან სულგანაბული
 იცდის, ვიდრემდის ღამის რიდე მოსავს ქვეყანას.

- 4 ინატრის მალე გათენებას, ბარტყების ნახვას, რათა გაფრინდეს გასარჯელად და მოიხვეჭოს სადმე საკვები შვილებისთვის სახელდახელოდ,
- 7 წინ უსწრებს რიქრაჟს და მოელის მთრთოლვარე გულით, რათა აერორამ ცისკიდური მალე შეღებოს, ოქროცურვილი სხივის ბლონდით შეამკოს იგი.
- 10 აგრე მადონაც იდგა ჩემს წინ, თავაწეული, იმზირებოდა ყურადღებით სწორედ იქითკენ, სადაც ნელ-ნელა მიდიოდა ეთერში მზეა.
- 13 გაოცებული, ბეატრიჩეს ამგვარი ჭვრეტით, მე განვიცადე რასაც ზშირად განიცდის კაცი იმედით სავსე და ლოდინით გულადგზნებული.
- 16 მაგრამ არც დიდი დრო გასულა, როგორც ეს მახსოვს დაყოვნებასა და საწადლის მიხდომას შორის, როს აელვარდა მომეტებულ მთიებით ზეცა.
- 19 მითხრა მადონამ: „აჰა მოდის ქრისტეს ამაღლა, აქვეა რთველი იმ ნაყოფთა, რომელიც გასურდა, შენ მოგეხევეჭა სფეროებში დაყოვნებისას.“
- 22 მადონას სახე მომეჩვენა მთლად აღგზნებული და სიხარული მის თვალებში ისე ბრწყინავდა, რომ აქ სიტყვანი აღსაწერად ვერ იკმარებდნენ.
- 25 როგორც მოწმენდილ ცადაქნილზე სულგატრუნვილი, ჰეკატა ტკბილად იდიმება ნიმფების წრეში, ზეცის თავანის სიღრმეებში შუქის მფრქვეველი,
- 28 აგრე მეც ვნახე აურაცხელ ვარსკვლავებს შორის მზე კაშკაშებდა, აბრწყინებდა ირგვლივ ყოველთა, ისე ვით ჩვენი აქ აშუქებს ვარსკვლავთა დასებს.
- 21 ამ მოქათქათე ნათელთაგან გაშუქებული ღმერთშემოსილი ვარვარებდა არსება ისე, რომ თვალნი ვეღარ შევაგებე მის ელვარებას.
- 34 „ო, ბეატრიჩე, წინამძღოლო სულზე უტკბესო,“ და მან მომიგო: „აქ დაგძლია შენ იმ სიქველემ, რომლის წინაშე ამაოა ყოველი ძალა.“

- 37 „ჯგუფად შეკრულან ურთიერთთან ძალი და სიბრძნე,
„გზა გაუკაფავთ მათ ზეცასა და მიწას შორის,
„სადაც ამდენხანს მოელოდა, მას კაცთა მოდგმა.“
- 40 ვით ღრუბელთაგან დაიძრება ანაზღად ცეცხლი,
რომელიც ცაში განვრცობილი მანდ ვერ ეტევა
ბუნებას თვისას ეურჩება, ეწევა მიწას,
- 43 ასევე სული ჩემი ცაში გადიდებული,
აღტყინდა უცებ, გადალახა სამანნი თვისნი
და აღარ მახსოვს თუ რა გავხდი მე იმ წუთებში.
- 46 აღვახვენ თვალნი და მიხილე როგორი გავხდი,
შენ უკვე ნახე ისეთი რაჲ, რაც მოგანიჭებს
უნარს ღიმილის ჩემს სახელზე უვნებლად ჭკერეტის.
- 49 მე მივაგავდი კაცს, რომელსაც შორი წარსულის
ჩვენების კვალად წარმოდგენა მონდომებია,
მაგრამ ამაოდ თავს იტყვიებს მის მოგონებით.
- 52 როცა ვუსმენდი სიტყვებს მისას ეგზომ წმინდათა,
ისე ღირსეულთ, რომ მე იგი ჩავწერე უკვე
წარსულის წიგნში და აღვბეჭდე მანდ წარუშლელად.
- 55 მე რომ სულ ყველა ის ენები მოვიშველიო,
რომელთაც ძველად პოლიმნია და სხვა მუხები
სანუკველი რძით მთა პარნასზე ასაზრდოვებდნენ,
- 58 ვერ გამოვთქვამდი მეათასედს იმ აღტაცების,
რომელიც მაშინ მე მომგვარა მისმა ღიმილმა,
და სახემ მისმა მეყვსეულად გაბრწყინებულმა.
- 61 ვით მოგზაური ნაპრალებზე გადადის ხტომით,
ასე ვიქცევი მე სამოთხის აქ აღწერისას
წმინდა პოემის ამ ნაკვეთის მოსათავებლად.
- 64 ვინც წარმოიდგენს ტემის ჩემის ნამდვილ სიმძიმეს,
და მხრებს მოკვდავი, დაშრეტილის კაცთაგანისას,
ის არ გამციცხავს სადმე ხელი თუ ამითრთოლდა.
- 67 ის ზღვა, რომელსაც აწ ხომალდი მიაპობს ჩემი,
არც მცირე ნახვის ასპარეზი ეგონოს ვინმეს,
არც თუ ძაბუნი მენავისგან გადასალახი.

- 70 „რისთვის მოგხიბლა მეყვესეულად სახემან ჩემმა,
„მიხედე იმ ბაღს, სად ხელახლა აყვავებულა
„ქრისტეს სხივებით შემოსილი მცენარეული.
- 73 „ე, მანდ, ვარდია. მასში სიტყვამ შეისხა ხორცი,
„იქ შროშანები, სურნელების მათის წყალობით
„გზაი მართალი გაიკაფეს ზეცისკენ კაცთა.“
- 76 სთქვა ბეატრიჩემ და მარადის მისმა მორჩილმან
მე შევეცადე თვალთა მისთა ბრწყინვალეებისთვის,
როგორმე თვალნი გამემართა და შემეხედნა.
- 79 და მე ვმდგარიყავ თითქოს ლეგა ღრუბლების ჩრდილ ში,
ზედ დამცემოდეს სხივი მათგან გამოპარული,
თვალწინ დამიდგა მთელი ველი ცეცხლის ალების.
- 82 სულნი ნათელნი ზომზომებდნენ წინაშე ჩემსა,
ელვის ისარნი ანთებულნი ზეცის თავანში,
თუმც არ ვიცოდი მოვლინების მათის სათავე.
- 85 ო, უფლისწულო, შენ ამალლდი ისეთ სივრცეში,
რომ შეგიძლია მომანიჭო ძალმოსილება,
საუფლოს შენის სამანების მოსახილველი.
- 88 *Rosa mjtica*-ამ, რომლის სახელს ასე ვადიდებ
ცისკარზე, მწუხარზე, მან განმვივრცო მე მხედველობა,
რათა ვიხილო უფრო დიდი სინათლის არე.
- 91 როგორც კი თვალწინ წარმომიდგა და მომეჩვენა
დიდებითა და ბრწყინვალეებით ვარსკვლავის სხივი,
რომელმაც ორთავ სამყაროში სძლია ყოველთა,
- 94 ცათა სიღრმიდან ჩამოიჭრა ალი მომრგვალო,
გვირგვინის სახის, და ზედ ვარსკვლავს გადაეფოფრა
გარს შემოერტყა, მის გარშემო დაიწყო სრბოლა.
- 97 ამ ქვეყნიური უტკბილესი მელოდიები,
რომელნიც სმენას ჰარმონიით აჯადოვებენ,
გეჩვენებოდათ როგორც მეხის მძიმე გრუხუნნი,
- 100 თუ ამ ზეციურ ღირათ ჟღერას შეადარებდით,
და ჟღერა იგი ამშვენებდა ტურფა საფირონს,
რომელიც ირგვლივ სხივს ფანტავდა საფირონისას.

- 103 „ვარ სიყვარული უტკბილესი ანგელოსების,
„ვგალობ ისევე აღგზნებული, ვით შენ გალობდი,
„როცა საშოში ჩაგესახა სასო სოფლისა.
- 106 „და ვიტრიალებ დედოფალი ცის საბრძანისის,
„ვიდრემდის მისდევ ძისა შენის ძვირფას ნატერფალს
„და ზეცის სფეროთ მიანიჭებ ბედნიერებას.“
- 109 ასე გალობდა ნათლის დასი გარსმოჯარული
და მათ გარშემო მოზიმზიმე სულთა კრებული,
ალად აენთო და გაისმა უცებ: „მარია!“
- 112 მყისვე მანტია დედოფლური, რომელიც მოსაგს
ირველივ სდვიროებს და რომელსაც სუნთქვ ეფლისა,
უგზავნის მთიებს და აღაგზნებს ღვთიური ცეცხლით,
- 115 ისეთ მანძილზე გაიშალა და აფრიალდა,
იმ ადგილიდან, სადაც თავათ ეიმყოფებოდი,
ველარ ვზედავდი მის სამანებს ამ მანძილიდან
- 118 და თვალებს ჩემსას აღარ ეცოთ იმდენი ძალი,
ალით შემოსილ დიადემას თან მიჰყოლოდა,
როდესაც იგი თავის ძისკენ მიისწრაფოდა.
- 121 და როგორც ბალღი გამომძღარი დედის ხსენითა,
ფუნჩულა ხელებს მშობლისაკენ გაიწვდის ზოლმე,
და ამნაირად გაამელავნებს სიყვარულს თვისას,
- 124 ასე ნათელნი წვეროკინებს იწვდიდნენ ცისკენ
და ყოველ მათგანს სიხარული ზედ ემჩნეოდა,
მარიასადმი სიყვარულის გამომხატველი.
- 127 ბოლოს ისინი ჩემს წინაშე შესდგნენ მცირე ხანს,
და ისე ტკბილად იგალობეს ჰიმნი: „Regina...“
რომ ეს გალობა არაოდეს დამავიწყდება.
- 130 ბედნიერია გუთნისდედა, რომელმაც მომკა
კარგი სამკალი იქვე, სადაც დასთესა თავათ
ყველაზე მეტად შერჩეული თესლი იფქლისა.
- 133 ჩვენ აქ მივხვდებით თუ რამდენად წმინდაა განძი,
ცრემლების ნთხევით მოხვეჭილი ი, ბაბილონო,
შენს ტყვეობაში, სადაც ოქროს არ ედო ფასი.

- 136 აქვე ზეიმობს თავის ტრიუმფს ნაზარეველთან,
წმინდა ქალწულთან. როგორც ახალ ისევე ძველი
აღთქმის წმინდანთა წმინდა დასთან შეთანხმებულად
- 139 ღვთის ეკლესიის კლიტეთ მცველი, აწ პეტრე წმინდა.

ჰეგა ოცდამეოთხე

- „ჰოა. ვინცა ხართ წოდებულნი სერობად კრავის,
„რომელიც ისეთს თქვენ გაწოდებთ საკმელს და სასმელს,
„თქვენს ნებისყოფას არ დაატყობს აროდეს შიმშილს.
- 4 „თუ უფლის ნებით იგიცა სჭამს აწ ნაბიჭევსა,
„რომელიც უფლის ტაბლისაგან გადმოცვენილა.
„და თუმცა იგი ჯერაც ცხოვრობს ცოცხალთა შორის,
- 7 „შიხედეთ აწი თუ რამდენი მას უტანჯნია,
„და მოუკალით მას წყურვილი დაუცხრომელი,
„აკი თავათ სევამ მარადეამულ სათავის წყაროს.“
- 10 ესა სთქვა დონამ და სულეზმა შექმნეს ტრიალი,
ვით სფეროებმა თავათ მოძრავ პოლუსთ გარშემო,
კომეტათ დარად სხივთ აფრქვევდნენ დაუცხრომელად.
- 13 და ვით ბორბლები საათისა ბრუნავენ ხოლმე
ისეთნაირად, რომ პირველი მოსჩანს უძრავი,
და უკანასკნელს, ასე იტყვი, შესხმია ფრთენი,
- 16 ამნაირადვე სულნი ესე უთანასწოროდ
გარს მოტრიალენ, ჩვენ გვაძლევდა საბაბს გვეფიქრა,
ყველა არ იყო თანაბარად აღტაცებული.
- 19 ერთი მათგანი მომეჩვენა მე უტურფესად,
მისი მთიებიც ნეტარებით ისე პაწყინავდა,
სხივოსნობითაც ყველასაგან განირჩეოდა.
- 22 მან ბარე სამეზის ბეატრიჩეს შემოუარა,
ისე ღვთიურად მგალობელმა. რომ მის გამოთქმას
აწ თანტაზია ველარ შესძლებს ჩემი ვერასგზით.
- 25 მიტომ გაუბრძის მის აღწერას კალამი ჩემი,
არც თუ მიცდია, რადგან სიტყვა და წარმოდგენა
ამნაირ სურათს ვერასოდეს ვერ გამოსახავს.

- 28 „დაო ძვირფასო, შენი თხოვნა ისე სათნოა,
 „იმდენი ცეცხლი სიყვარულში გამოგვიმჟღავნე,
 „რომ ჩამოვიცილდი მე ანაზღად სულთა გირღიანდს.“
- 31 ალი ნეტარი შესდგა მყისვე, გახსნა ბაგენი
 და ეუბნება ბეატრიჩეს ნაზი ჩურჩულით,
 სწორედ იმ სიტყვებს რაც მე წელან უკვე ავლნუსხე.
- 34 მიუგო დონამ: „ო, დიდკაცის დიდო ნათელო,
 „ვისაც კლიტენი ჩააბარა თვის საუფლოსი,
 „უფალმან ჩვენმან ცოდვილთათვის განკაცებულმან.
- 37 „დაჰკითხე იგი, გამოსცადე შჯულის ცოდნაში,
 „ჰკითხე რაც გასურდეს, რაც ეხება იმავე რწმენას,
 „რომლის წყალობით დადიოდი შენ ერთხელ ზღვაზე.
- 40 „არ გამოსტოვო სიყვარული, იმედი, რწმენა,
 „რადგანაც მზერა შენი მუდამ შესცქერის სარკეს
 „სად ყველაფერი იხატება სრულის სინათლით.
- 43 „მაგრამ რადგანაც მხოლოდ რწმენა გაუხსნის კარებს
 „ამ საუფლოსას მოქალაქეთ, სასურველია,
 „მან აქ აღიღოს შენს წინაშე იგივე რწმენა“.
- 46 ვით ბაკალავრი, საპაექროდ მომზადებული,
 უცდის მაგისტროს, როდის მისცემს გამომცდელ კითხვას,
 რათა პასუხი მიაწოდოს, და არა მსჯავრი,
- 49 მე მოვიკრიფე მთელი ცოდნა, როცა მადონა
 ჩემი ციერი, იმ ნათელ სულს ესიტყვებოდა,
 რადგან ვიცოდი თუ ვინ იყო აქ გამომცდელი.
- 52 და მითხრა სულმა: „სთქვი, პე, მონავ ქრისტესმიერო,
 „რაჲ არს რწმენა?“ მივუბრუნდი მყისვე იმასვე,
 ვინაც ინება ამნაირი კითხვის მოცემა.
- 55 შემდგომ ამისა ბეატრიჩეს მივაპყარ თვალნი,
 და მან მანიშნა გულახდილად მეუწყებინა,
 შემკითხველისთვის გულისთქმანი ჩემნი ანაზღად.
- 58 „აწ მადლმა იმან, ვუპასუხე, ვის მეოხებით
 „მე აღსარებას ვაძლევე პირველს აქ მხედართაგანს
 „მომმადლოს ძალი მისაცემად სწორი პასუხის.

- 61 „სწორედ ისევე როგორც სწერდა შენი ძმობილი,
„ვისთანაც ერთად მოაქციე ერთხელ შენ რომი,
„ქრისტეს მოძღვრებად (აზრი მისი მეჭეშმარიტა)
- 64 „სარწმუნოება არს საწადელს საგანთ სუბსტანცი
„და არგუმენტი უხილავთა, მეც ამნაირად
„მესმის არსობა ჭეშმარიტი სარწმუნოების.“
- 67 და მან მომიგო: „აზრი შენი მართებულია,
„მაგრამ თუ იცი რატომ არის ნაგულისხმევი
„რწმენა მის მიერ სუბსტანცსა და არგუმენტს შორის?“
- 70 და მე მივუთხე: „ეს უფსკრულნი, ეს მოვლენანი,
„რომელსაც ვხედავთ ამ სფეროთა დიდ მანძილებზე
„ისე არიან მიჩქმალულნი და შეუვალნი,
- 73 „რომ მხოლოდ რწმენით თუ შევიძლებთ ჩვენ მათ შეცნობას,
„რწმენას ზედ ერთვის, სასოება ზესთაზნური,
„მიტომც ვიხმარე მე სუბსტანცი ამ შემთხვევაში.
- 76 „ამ რწმენისაგან გამომავალს მართებს გონებას
„დაუმტკიცებლად იაზროვნოს და ამიტომაც
„მე მიმაჩნია არგუმენტად იგივე რწმენა.“
- 79 მესმა პასუხი: „მონახვევი მეცნიერების,
„ქვევით, მიწაზე ასე კარგად თუ შეითვისეს,
„მაშინ სოფისტებს მოედებათ უცილოდ ბოლო.
- 82 ასე უბნობდა ეს ნათელი სიყვარულისა,
დასძინა ბოლოს: „როგორც წონა, ისე ხარისხი
„ამ მონეტისა შევიცანი უცილოდ სწორად,
- 85 „მაგრამ ესა სთქვი იგი თუ გაქვს, მართლაც ქისაში?“
და მე: „ღიახაც, ისე ბრწყინავს კეთილ ნაჭედი,
„მის ნატვიფრევი არ შეუვა არავის იჭვი“.
- 88 ბოლოს გამოხდა სინათლისგან ხმაჲ მეტყველი:
„მაგრამ ეს მარქვი, თვალი იგი პათიოსანი,
„რომელსაც ყველა სიჭველენი ემყარებიან,
- 91 „როგორ იბოვნე?“ ვუბასუხე: „ჭეშმარიტების
„ყველა საბუთი თავიდანვე მოცემულია
„სამღვთო წერილში გინა ძველში, გინა ახალში.

- 94 „მისთვის ბუნებას არასოდეს გაჩენის დღიდან
„ჯერ არ უწვრთნია თვის ქურაში მხურვალე რვალი,
„არც თუ გრდემლს სადმე მოხვედრია ნაცადი ურო.
- 97 ახლა მომიგო: „თუ ახალმა, აგრეთვე ძველმა,
„სილოგიზმებმა დაგარწმუნეს შენ საბოლოოდ,
„როგორღა სცანი სიტყვის წმინდის ძალმოსილება“.
- 100 და მე: „ეს ცნება ჭეშმარიტი მე განმიმარტეს
„სასწაულებმა, არც ბუნებას გამოუჭედავს
„ოდესმე რვალი, არც თუ ცეცხლზე უწვრთნია იგი“.
- 103 მკითხა ნათელმა: „ეგეც მამცნე, გონება შენი
„რამ დაარწმუნა სასწაულში? განა საბუთმა?
„მერმე ისეთმა, რაც ხელახლა უნდა დამტკიცდეს?“
- 106 „თუ ქვეყანაზე დაამყარეს ქრისტიანობა
„უსასწაულოდ, მაშინ ყველა სხვა სასწაული
„ვერ შეედრება მნიშვნელობით ამ ერთს ვერასდროს.
- 109 „რადგან შენ ბალი გააშენე მშიერ-მწყურვალმა
„და მარხვისაგან დაშრეტილმან. თუმც ეგ ვენახი
„ქარგა ხნით აღრე დაბურღული იყო კაჭაჭით“.
- 112 ეს ვთქვი თუ არა, მთელმა ხორომ იწყო გალობა:
„ვადიდოთ ღმერთი“, ისე ტკბილად, მელოდიურად,
როგორც ეს ცაში შეიძლება კაცს გაეგონოს.
- 115 ზეცის თავადმან, წმინდა პეტრემ, ვინც გამომცადა,
ისე მიშველა შტოდან შტომდე გარდანაცვლება,
რომ მივალწიე უკვე მწვერვალს დიადი ხისას.
- 118 მაუწყა კვალად: „მაღლი იგი ვინცა გონებას
„შენსას იგივე ათქმევინა რაც თვით ეწადა,
„მეც ყოველივე შევამოწმე შენს მიერ თქმული,
- 121 „მაგრამ შენ ახლა განმიმარტე აწ რწმენა შენი,
„მარქვი ვინა გწამს, აღიარე წინაშე ჩემსა
„და რწმენის შენის სათავეებს მიმაგნებინე“.
- 124 „მამაო წმინდავ, აქამადაც შენ ხედავ იმას,
„რომელსაც ეგზომ თაყვანს სცემდი, ჯერაც ჭაბუკი,
„ყველაზე აღრე შენ ჩახვედი მის სამარეში“.

- 127 ასე დავიწყე: „ახლა გწადის ამ საბრძანისში
 „წარმოგიდგინო მე ფორმულა რწმენისა ჩემის
 „და სათავენი, აწ მისმინე, მე გიბასუხებ:
- 130 „მწამს ერთი ღმერთი, ერთად ერთი, მარადყამული,
 „უწინარესი თვით მიზეზი ხმელთა და ცათა,
 „სფეროთ შემძრავი მამის შენის ნებისყოფითა.
- 133 „ამას გვასწავლის კაცთა მოღვაძა: როგორც ფიზიკა,
 „ამსვე გვიხსნის ყოველივე მეტაფიზიკა,
 „ეს გვწამს, რადგანაც ეს გვასწავლა იმ თავიდანვე
- 136 „მოსემ, ფსალმუნმა, სახარებამ და ძველმა აღთქმამ,
 „მოციქულების ქადაგებამ, ეპისტოლეთა,
 „სადაც გონებას სული წმინდა ჰფენდა ნათელსა.
- 139 „მწამს მე სამება წმინდა იგი მარადყამული
 „და ერთარსება ღვთაებრივი, სამპიროვანი
 „სადაც ურთიერთს ეხამება „sunt“-იც და „est“-იც.
- 142 „ღვთის არსებობის მისტერია როგორც გვასწავლის
 „ჩვენ სახარება ღვთის მიერი ქვევით მიწაზე,
 „როგორც ტვიფარი აღბეჭდილი მაჩნია მკერდზე.
- 145 „აი ეგ არის რწმენის ჩემის წმინდა სათავე,
 „და ნაპერწკალი გარდიქმნება მგზნებარე ცეცხლად,
 „დეე, იბრწყინოს მან ჩემს გულში ვარსკვლავის დარად“,
- 148 როგორც ბატონი საამური ამბავის მომტანს
 გადაეხვევა თავის მსახურს და გაიხარებს,
 როგორც კი იგი მოათავეებს ამბისა თხრობას,
- 151 აგრეთვე მეცა მახარობლის დიდის ნათელმა,
 რაკი მის კითხვებს ვუბასუხე მოუცდენელად,
 დამლოცა ტკბილად, დატრიალდა ჩემს ირგვლივ სამგზის,
- 154 ესრეთ იამა მას პასუხი ჩემგან ნასმენი.

ქ ა ბ ა ო ც ღ ა მ ი ხ უ თ ე

ნეტავ ოდესმე თუ შევიძლებ წმინდა პოემით,
 რომელსაც ცის და დედამიწის ზედ აწევს ხელი,
 (მის გამო შრომამ მე დამადნო წლების მანძილზე)

- 4 დავძლიო მტერნი ვინც ბოროტად დამიხშეს კარნი
 იმა ფარების, სადაც ტკბილად მეძინა კრავსა,
 მტერს იმ მგლებისა, ვინაც მბრძოდნენ დაუცხრომელად.
- 7 მივბრუნდებოდი უკვე სხვა ხმის და სხვა საწმისის
 პოეტი, გვირგვინს დავიდგამდი იმავ საყდარში,
 სადაც მომნათლეს, მირონცხება სადაც მარგუნეს.
- 10 იქ ვეზიარე მე უფლისა გზათა მართალთა,
 რომელნიც ღვთისკენ წარმართავენ მოკვდავთა სულებს,
 რისთვისაც პეტრემ ამ ნათელში დამიდო წილი.
- 13 ახლა მეორე აკიფდა ჩვენ წინ ნათელი
 იმ გირლიანდის, საიდანაც გამოგვეცხადა
 ქრისტეს მოსაყდრე და ნაცვალი მისი მიწაზე.
- 16 აღტაცებული მეუბნება მადონა ჩემი:
 „დახე, მხედარი, რომლის დიდი დამსახურება
 „კაცს მონატრებს გალიციის მონახულებას“.
- 19 ვით მტრედის მართვე გულის ტოლთან ჩამოფრენილი
 ეკურკურება, ეტმასნება, ეალერსება
 თავის მეგობარს, სიყვარულის დასამოწმებლად,
- 22 ასევე ვნახე ეს ორივე დიდი თავადი
 შეხვდნენ ურთიერთს, მიესალმნენ და გაიხარნენ
 და ადიდებდნენ ციურ საზრდოს ცაში მიღებულს.
- 25 როს დარბაზობა მოათავეს მყის ორივენი
 შესდგნენ მღუმარედ და გაბრწყინდნენ ისეთნაირად,
 რომ ელვარებას ვერ გაუძლეს ჩემმა თვალებმა.
- 28 ახლა მადონამ გაილიმა და სთქვა შემდეგი:
 „სულთ ბრწყინვალევ, შენ აღავსე ოდესღაც მიწა
 „ეკლესიისა მართლმორწმუნის უზადო რწმენით,
- 31 „ბორცვთაგან ბარად გაისმოდა ხმა სასოების
 „რადგანაც მთებში შენ იყავი რწმენის სიმბოლო,
 „როს სამ მოციქულს მოევლინა იესო ქრისტე.
- 34 „თავი ასწიე, მოიკრიბე სულის მხნეობა,
 „ჩვენს საბრძანისში აქ მოსული მოკვდავთაგანი
 „სხივების ჩვენის მხურვალეებით უნდა დამწიფდეს“.

- 37 ეს გამხნეება მომაგება ახლა მეორემ
ნათელთაგანმა, ახლა ამ მთებს მივაპყარ თვალნი,
თვალნი მათივე სიდიადით წელან შემკრთალნი.
- 40 „რადგანაც მადლმა უზენაესს იმპერატორის
„შეგვაძლებინა ამ სოფლიდან გარდავლენამდის
„ამ საუფლოში გადააპყროდი მის მალალ გრავებს,
- 43 „იმისთვის, რათა შენ, რომელსაც გაჩვენა ერთხელ
„თავის სასახლე ჭეშმარიტი, გულს ჩავინერგოს,
„აგრეთვე სხვასაც სასოება უზესთაესი,
- 46 „მაშ განგვიმარტე აწ არსობა მისი ნამდვილი,
„ან რანაირად ჰყვავის იგი ახლა შენს გულში“.
ამას ამბობდა ის მეორე სული ნათელი.
- 49 ასულმა, ჩემმა წინამძღოლმა, რომელმაც ფრთენი
აქ მოსასვლელად მე შემასხა ანაზღეულად,
ჩემს მაგიერად მიაგება იმ სულს პასუხი:
- 52 „ამ ჩვენს მეომარ ეკლესიას არა ჰყავს შვილი,
„რომელსაც მასზე აღმატებით გააჩნდეს სასო,
„რასაც ამოწმებს ამ საუფლოს მზედ დიადი,
- 55 „მიტომაც დართეს მას ეგვიპტის იმ ბნელეთიდან
„ნება სიონში აქ მოსვლისა, სანამდის იგი,
„ქრისტეს მეომარ ეკლესიას გაეყრებოდა,
- 58 „ორი სხვა კითხვა, რაც შენ ჰკითხე არა იმისთვის,
„გესწავლა რამე, არამედ სხვისთვის იმ მიწაზე საუწყებელად,
„თუ როგორ დიდად მიგაჩნია შენ ეს სიქველე.
- 61 „მასვე მივანდოთ, დეე, თავათ გამოარკვიოს
„(არა მგონია ამის გამო რომ გაამაყდეს),
„დეე, უფალმა ძალი მისცეს მათ სატარებლად“.
- 64 როგორც შეგირდი გულმოდგინეთ, აუჩქარებლად,
თავისვე ოსტატს გადაუშლის საკუთარ ცოდნას,
რათა მისგანვე მოისმინოს მსჯავრის დადება,
- 67 „იმედი არის მოლოდინი გამარჯვებათა,
„რომელთაც მადლი ჩვენ გვანიჭებს შემომქმედისა
„ღვაწლთათვის ჩვენთა“, — ვუპასუხე. თანაც განვაგრძე:

- 70 „ვარსკვლავთა მრავალთ მომაფინეს მე ეს იმედი,
„უწინარესად ვინც ღანერგა იგი ჩემს გულში
„იყო მგოსანი დიდებული დიდისა ღმერთის.
- 73 „Speret in te“ ამბობს იგი თავის ფსალმუნში.
„ყოველნი სულნი, ვინც იციან სახელი შენი.
„ჩემებრ მორწმუნემ ვინ არ იცის თუ ვის ვეულისხმობ?
- 76 „შენც ისე უხვად მომაფრჭვიე ეპისტოლეებით
„იმედის შენის ჩქერალისა უხვი შხვევებო,
„მე შემიძლია სასოება სხვას ვუწილადო“.
- 79 მე ეს ვუთხარი და ნათელი იგი ანაზღად
მთლად აცახცახდა, აელვარდა მგზნებარე ალი,
როგორც ბურუსში დაწყებული ელვათაერთობა.
- 82 და მითხრა მერმე: „სიყვარული სიქველისადმი,
„რამაც ოდესღაც მარტვილობა ამატანინა,
„რის მეოხებით მე ვიბრძოდი დაუცხარიშვლად.
- 85 „მანიჭებს ძალას კვლავ მის გამო გაგესაუბრო,
„გეტყვი აქ სათქმელს და მერმე შენ მითხარი თავათ
„რაჲ აღვითქვა, რას დაგპირდა იმედი შენი?“
- 88 „როგორც ახალი. ისე ძველი სამღვთო წერილი,
„მიეუფე, სახავს ღვთის მოყვარე კაცთა სიცოცხლის
„ერთადერთ მიზნად საბოლოოდ მხოლოდდა სასოს
- 91 „მათთვის, იტყოდა ისაია, განმზადილია
„სამშობლოშივე სამოსელი უკვე ორმაგი,
„სამშობლოდ უნდა ვიგულისხმოთ სასუფეველი.
- 94 „და ძმამან შენმან აღვეიწვრა გამოცხადება
„ჩვენ უფრო წვრილად. კაცნი იგი კრავის წინაშე
„მდგარნი თხემიდან ტერფებამდის თეთრად მოსილნი.
- 97 შემდგომ ამისა, შემოგვესმა პაღლიდან ხმაჲ:
„Speret in te“ და იმ პროკველ ნეტართაგანი
ყველა ერთბაშად ამ გალობას ვაეხმაურა.
- 100 ისეთი დიდი ელვარება გამოხდა შემდეგ.
ამისმავგარი თავათ კირჩხიბს რომ დაპყობოდა,
ზამთრის თვე მამინ იქნებოდა მხოლოდ ერთი დღე.

- 103 და ვით ასული იწყებს ცეკვას შეუჭირვებლად,
არც თუ ქორწილში ხელ ოვნების გამოსაჩენად,
არამედ ამ გზით ახალ სასძლოს დასდოს პატივი,
- 106 ასევე ვნახე მოდიოდა სული მალდიდან,
ამ ორ ნათელთან, ტრიალებდა დაუცხრომელად
მათთვის მხურვალე სიყვარულის დასამოწმებლად.
- 109 და მათთან ერთად ეღვარებდა. თანაც გალობდა.
მადონამ ჩემმა მიანათა ამ ნათელს თვალნი,
იღვა მღუმარედ და უძრავად ვით პატარძალი.
- 112 „ეგ იყო იგი. ვინაც მკერდზე მიიყრდნო ვარხვმა
„მას დაეკისრა უდიდესი მოვალეობა.
„როდესაც სული განუტევა ჯვარზე გაკრულმა“.
- 115 ეს სტქვა მადონამ. როცა იგი ამბობდა ამას,
ისე შემდეგაც შესცქეროდა ნათელს პირდაპირ,
მზად იყო მისგან მოესმინა საუწყებელი.
- 118 ვით კაცს, რომელიც მზეს ხანგრძლივად მიაშტერდებოდა,
რათა შეატყვას დაბნელება მოსალოდნელი,
დიდხანს ჰკრეტისგან დაეკარგოს თვალისა ჩინი,
- 121 მეც ასე მჭირდა ამ სინათლის დიდხანს მზერისგან
და მესმა ხმაჲ: „რისთვის ილლი თვალს სანახავად,
„ისეთი რამის რაც ნამდვილად არც კი არსებობს?“
- 124 „მიწაზე მიწად გადაიქცა ჩემი სხეული
„და იქ დარჩება სანამ უფლის განჩინებითა
„არ შეივსება აქ ნეტართა რიცხვი სრულიად.
- 127 „ცად ამაღლება წილად ერგო მხოლოდდა ორთა,
„ორთავ ორმაგი ზედვე ეცვათ ტანისამოსი.
„ეს განაცხადე თქვენს მიწაზე საყოველთაოდ“.
- 130 ეს ითქვა მხოლოდ, ვირლიანდი აღმოდებული
შესდგა ანაზღად, გაინაბა სულ სამეულიც,
დადუმდა ჰიმნი და შესწყვიტეს გალობა ისე,
- 133 ვით მენიჩბენი ფლატეების, ან დაღლის შიშით
შეაყენებენ ერთობლივად თავიანთ ნიჩბებს,
როგორც კი სტვენას უფროსისას გაიგონებენ.

136 ჰომე, რარიგად მღელვარებდა გონება ჩემი,
როს მოვიხედე ბეატრიჩეს დასანახავად
ველარ ვიხილე სასურველი, პირმშვენიერი

139 თუმც მასთან ვიყავ, ამ კურთხეულ ღვთის საბრძანისში.

ქ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე ე ქ ვ ს ა

შემკრთალი ვიყავ: თვალის ჩინი არ დამვსებოდა
ამ დროს ბრწყინვალე აღისაგან, რომელმაც მზერა
ჩემი დაშრიტა, შემომესმა ხმა უცნაური:

- 4 „სანამდის ისევ მოგეცემა უნარი ხედვის,
„რომელიც ჩაჰჭრა აღის ჩემის ბრწყინვალეებისგან,
„მზერის დაკარგვა მასლაათით შევამსუბუქეთ.
- 7 „აბა, დავიწყეთ, რას მიელტვის მაშ სული შენი.
„თანაც გახსოვდეს მხედველობა არ დაგიკარგავს,
„მხოლოდ შემკრთალი დაგისუსტდა მზერის უნარი.
- 10 „იცოდე თვალებს იმ ქალისას, ვინც შენ გიძლოდა,
„ამ საბრძანისში აქვს ისეთი ძალმოსილება,
„რაც ანანიას აღმოაჩნდა პავლეს გამკურნველს.
- 13 „დეე განკურნოს თვალნი ჩემნი, მივუგე მყისვე,
„ადრე თუ გვიან ვინც ჩემივე თვალის საარკმლიდან
„გულში ჩამინთო ალი მარად დაუშრეტელი.
- 16 „სიქველე იგი, რაც იფრქვევა აქ სფეროებში
„გახლავს იმ წიგნის სანუკველის ანი და ჰოე,
„სად სიყვარული შევიცანი სხვადასხვაგვარად“.
- 19 და ხმაჲ იგი ვინც გაფანტა ძრწოლა ჩემს გულში
ამ მხედველობის უეცარად დაკარგვის შემდეგ,
მე შთამაგონა საუბარის კვალად განგრძობა:
- 22 „ხამს უფრო წვრილად აზრი შენი გაცხრა საცერით,
„იგიც მაუწყე რანაირად შემართე მშვილდი
„ნებისა შენის ამ მიზანთა მისაღწეველად?“
- 25 მე ვუპასუხე: „ნააზრევმა ფილოსოფოსთა
„და ხმამან ციდან ჩვენს მიწაზე ჩამოღწეულმან,
„მათ ამოტვიფრეს სიყვარული იგი ჩემს სულში.

- 28 „რამდენსაც უფრო მეტს შეიცავს სიქველე იგი
„სიკეთეს თავათ (ეს ჩვენც ვუწყით ცდის მეოხებით),
„იგი მით უფრო მომეტებულს სულს აწვდის საზრდოს.
- 31 „ეს სიქველენი ისე უხვად აჯილდოებენ,
„რომ ყოველივე, მის გარეშე მდებარე ნიჭი,
„არს ათინათი ზენარულის შუქთაფენისა.
- 34 „ჭეშმარიტება ჩამინერგა ესევეთარი
„მან, ვინც მასწავა, მარადყამულ სუბსტანციებში
„ეს სიყვარული ითვლებაო უპირველესად.
- 37 „და შემომქმედმაც უცდენელმა, უზესთაესმან
„მამცნო როდესაც მოსეს უთხრა ასეთნაირად:
„მე გაჩვენებო უცილობლად სიკეთეთ ჩემთა“.
- 40 „გვჰსწავე შენაც, როს ყველასთვის ჰყავ საცნაური
„უზენაესი მისტერია, კაცთ საგულისხმოდ
„ყველაზე მეტის მონდომებით, მჭევრმეტყველებით.
- 43 „და მესმა ხმაჲ მეოხებით კაცთა გონების,
„და სახარების შთაგონების მეოხებითაც,
„უზენაესი სიყვარული მიაგე უფალს.
- 46 „მარქვი, სხვაგვარი რა გაერთებს მასთან შენ ლარი,
„ჩამომითვალე სათითოოდ ყველა მათგანი,
„რაც სიყვარულთან ღვთაებრივთან გაერთიანებს“.
- 49 ვყავ საცნაური აწ ზრახვანი ქრისტეს არწივის,
ისიც შევიცან თუ რა სურდა მას გაეგონა,
როცა ხელახალ აღსარებას მე მას ვეტყვოდი.
- 52 „იგი რაც ღვთისკენ მიაქანებს გულს და გონებას,
ასე მივეუგე, „არს ნაშობი სიყვარულისა,
„რომელმაც გული მე აღმივსო ღვთიური ცეცხლით,
- 55 „არსობა ჩემი და სამყაროს სრულიადისა,
„სიკვდილი მისი (დეე მასთან გავცოცხლდე მეცა),
„ყოველი სასო მართლისა და მართლმორწმუნისა,
- 58 „ბოლოს სიქველის შემეცნების ცხოველი ძალა,
„ყველაფერი ეს მცდარ გრძნობათა ზღვის წიაღიდან
„მიმაქანებდა სიყვარულის კანდელისაკენ.

- 61 „იმ ზომად მიყვარს მე იმ ბაღის ფურცლოვანობა,
„მარადიული მებაღისგან გაშენებულის,
„რა რომ სიკეთით შემომქმედმა შემოსა იგი“.
- 64 ეს ვთქვი თუ არა, მყის გაისმა ტყბილი გალობა
ცათ საუფლოში და მადონამ წამოიძახა:
„წმინდა არს. წმინდა არს, წმინდა არს“...
- 67 როგორც მზის სხივი თვლემისაგან გამოგვაფხიზლებს,
ხედვის უნარი უეცარად განგვიახლდება,
როდესაც შუქი ქუთუთოებს გაატანს მკაცრი,
- 70 და დანახული კაცს შეაკრთობს მოულოდნელად,
და ძილნასვამი ვერ იგონებს გარემოს ჩვეულს,
სანამ გონება არ უშველის მეხსიერებას,
- 73 ასე მადონამ განმიფანტა ირგვლივ ბურუსი
თავის ბრწყინვალე, მოელვარე შემოხედვითა,
რომელიც ათას მილიაზე წვდებოდა საგნებს.
- 76 ახლა ყველაფერს უფრო ნათლად ვჭვრეტდი თვალებით
და ვკითხე დონას, განემარტა, ეუწყებინა
მეოთხე ალი თუ ვინ იდგა ჩვენს სიახლოეს.
- 79 სთქვა ბეატრიჩემ: „ამ ნათელის ელვარებაში
„ზეიმობს სული პირველქმნილი, რომელიც უფალს
„ყველა არსებათ უწინარეს ჰყავდა შენაქმნი“.
- 82 ვით ქარიშხალი შტოს შეარყევს მაგრამ ამოდ,
ძირს დაზნექილი იმართება იგი ხელახლა,
კვლავ შემოტევას დრეკადობით მოიგერიებს,
- 85 მეც დამადონა მისგან თქმულმან, თავდაპირველად,
მაგრამ გავმხნევედი, მოვიკრიბე ისევე დონე.
რადგან მომინდა პირველ კაცთან გასაუბრება.
- 88 ვუთხარ: „ნაყოფო. ვინაც შეგქმნა სიმწიფის ჟამზე
„მიწამ, ო, ჰაპავ უძველესო, ყველა ცოლებს
„შენ ითვლებოდა მამამთილად ყოველჟამს, დღემდის.
- 91 „გვედრი მაღირსო მე პასუხი ისეთი კითხვის;
„რომელსაც ალბათ უჩემოდაც კარგად მიხვდები.
„რადგანაც მალე მსურს ვისმინო ხმა სასურველი“.

- 94 როგორც ცხოველი ატოკდება ზედსაფენის ქვეშ
და შეტოკება მატერიის აუწყებს მკვრეტელს
ცხოველის ტანის მოძრაობას ყოველნაირსა,
- 97 ასევე სული პირველქმნილი მე მაუწყებდა
ცეცხლის ალიდან გამონაკრთომ სიხარულითა,
რომ მას ეწადა აღსრულება წადილის ჩემის.
- 100 გამოხდა ხმაჲ: „ვიდრე სურვილს შენ გამოთქვამდე
„მე ვკვრეტ წინასწარ ზრახვით შენთა საფარველიდან,
„და გულის წადილს, თუმცა თავათ სდუმხარ მათ გამო.
- 103 „ვკვრეტ ყოველივეს იმ უტყუარ სარკის წყალობით,
„რომელიც გაძლევს უკუკრთომას ყოველის მოვლენის,
„თუმც სხვა საგანი მის ათინათს არსად იძლევა.
- 106 „შენ გსურს გაიგო თუ რა ჟამმა განვლო მას შემდეგ,
„რაც ჩამასახლეს მე იმ ბალში, რომელიც დონამ
„გამოგატარა, ამ სფეროში ზეამოსვლამდე.
- 109 „რამდენ ხანს ჭკრეტდნენ სანუკველ ბაღს თვალები ჩემი,
„ან და რა იყო შემომქმედის რისხვის მიზეზი,
„ან რა ენაზე ავმეტყველდი თავდაპირველად?
- 112 „იცოდე. შვილო, გამაძევეს მე სამოთხიდან
„არა იმიტომ. რომ ვიგემე ნაყოფი იგი,
„არამედ რადგან გადავლაზე დათქმული მზღვარი.
- 115 „სწორედ იმ ადგილს, სადაც დონამ იხმო ვირგელი,
„დაეყავი ბარე ოთხი ათას სამასი წელი,
„ორიც მიტყევა უკუნეთში მზის ელიპსისა,
- 118 „ცხრაას ოცდაათ წელს ვუმზერდი სხვა პლანეტთ შორის,
„მოქცევას მზისას წელიწდეულს. როდესაც, შვილო,
„ვცხოვრობდი ცოდვილ დედამიწის ჰემისფეროზე.
- 121 „ენა, რომელსაც მე ვხმარობდი სალაპარაკოდ,
„მოკვდა ვიდრემდის ნათესავი ნებრთითიანთა
„განიზრახავდა ბაბილონში კოშკის აგებას.
- 124 „რადგან ყველაფერს მომდინარეს თქვენი სულიდან
„წარმავალობა თან დაჰყვება იმ თავიდანვე.
„რაკი ბუნებას კაცობრიულს განაგებს ზეცა.

- 127 „ენას ბუნება მიანიჭებს მოდგმას კაცისას,
 „მაგრამ როგორი უნდა იყოს ეს მეტყველება
 „ამას განგება განაწესებს, განაგებს თავათ.
- 130 „ვიდრემდის ჯურღმულს ვეწვეოდი ჯოჯოხეთისას,
 „ელ“ ერქვა უფალს, ჩვენს შემომქმედს ზესთაზენარულს
 „ვინც სიხარულის საფარველით შემოსა მეცა.
- 133 „შემდგომ ამისა „ელი“ ყოფას ეწოდებოდა,
 „რადგან იცვლება კაცთა ყოფა მსგავსად ფოთოლთა,
 „ერთნი წავლენ და სხვანი მოვლენ ისევ მიწაზე.
- 137 „ყველაზე მაღალ მთის მწვერვალზე დავყავ უმწიკვლომ
 „შემდგომ ამისა ცოდვით სავსემ გარიჟრაჟიდან,
 „კიდევ შვიდ საათს დამაყოვნეს მე სამოთხეში.
- 140 „სწორედ იმ დრომდის როდესაც მზე იცვლის ციფერბლატს“.

ქება ოც დამეზვიდე

„Al Padre, al Figlio, allo Spirito Santo“...

მთელმა სამოთხემ ააყოლა ამ ხმას დიდება,
 მომაჯადოვა ამ გალობამ ანაზღად მეცა.

- 4 და ყოველივე რაც ხდებოდა აქ ჩემს წინაშე
 მეჩვენებოდა მე სამყაროს მთელის ღიმილად,
 რომელმაც ეგზომ დაატყვევა ჩემი გონება.
- 7 ოჰ, სიხარულო, აღტაცებავ გამოუთქმელო,
 ო, სიყვარულო, უდრტვინველი ტკბილი ღღეების
 ჰოჲ, უნაღვლო ნეტარებავ, აუმღვრეველო.
- 10 ოთხი ნათელი იდგა ჩემს წინ გაბრწყინვებულ
 იგი, რომელიც მომეკლინა ყველაზე ადრე,
 უცებ, ყველაზე უფრო მეტის აენთო შუქით.
- 13 ბოლოს, ისეთი გახდა იგი ანაზღეულად
 როგორიც მაშინ იქნებოდა იუბიტერი,
 როცა მარიხის მიიღებდა ფერს, ანავობას.
- 16 განგებამ, ვინაც ანაწილებს ზეცაში როლებს,
 მყის დაადუმა ხოროები ყოველ კუთხეში,
 სღუმდნენ ნეტარნი და მომესმა ამ დროს ანაზღად:

- 19 „ნუ გაგაოცებს საოცრება ესე ვითარი
„მე რომ ფერს ვიცვლი, აწ იგივე მოუვა ყველას,
„ამას იხილავ სანამ მე აქ ვილაპარაკებ.
- 22 „ვინც მიიტაცა თქვენს მიწაზე ადგილი ჩემი,
„ჩემი ადგილი, ჰო, დიახაც, რომელიც ახლა
„უფლის წინაშე უმოსაყდროდ არს დაშთენილი,
- 25 „გადააქცია დაბახანად საფლავი ჩემი
„სისხლით და ობით შეითითხილად, იშვებს ის მხეცი,
„ვისაც მოელის ჯოჯოხეთის ბნელი ჯურღმული“.
- 28 ახლა ვიხილე ცას გაეკრა ისეთი ფერი,
როგორც მიაგებს მზედ ღრუბლებს დილას — საღამოს,
ზეცის თავანი აელვარდა და შეიფაკლა.
- 31 როგორც ქალწული გაურყენელი, კდემამოსილი,
მოისმენს ხოლმე მღელვარებით, ელდის ცახცახით
სხვისგან ჩადენილ უზნეობის უტიფარ ამბავს,
- 34 მადონაც ჩემი, ამ თქმისაგან ისე აიმღვრა,
ასე მეგონა მოიღუშა ამგვარად ზეცა,
როცა გოლგოთას მიავლინეს მეუფე ჩვენი.
- 37 ნათელი წმინდა განაგრძობდა კვალად მოთხრობას,
და ხმაჲ მისი უფრო მეტად იყო შეცვლილი
ვიდრე ის ცეცხლი, რაც ზედ ჰქონდა შემოგზნებული.
- 40 „ქრისტეს სასძლოას გულისათვის სისხლი დავღვარეთ
„მე, ლინმა, კლემმა არა მისთვის რომ მოგვეხვეჭა
„ოქრო და ვერცხლი, ან დიდება რამენაირი;
- 43 „არამედ მისთვის, ამ ლხენაში დაგვედო წილი,
„პიუსი, სიქსტი, კალიკსტი და პაპი ურბანი,
„ყველა სისხლს ღვრიდა რწმენისათვის ეგზომ გვემულნი.
- 46 „ჩვენ არ გვნდომია, რომ მორწმუნე მას ქრისტეანნი,
„ზოგი მხარმარცხნით შემოესხა, ზოგიც მხარმარჯნით
„ტახტისა ჩვენის მიმტაცებელს, ვითომდაც მსაჯულს;
- 49 „არც თუ კლიტენი, რომელიც მე გადამაპირეს
„საომარ ნიშნად იმ დროშებზე ეტარებინათ,
„მათ ვინც ქრისტეანთ აუტეხა ფიცხელი ომი.

- 52 „არც ჩემი სახის ტვიფარებად გამოყენება,
„მატყუარების სიგელებზე მისი აღბეჭდვა,
„რის გამოც ახლაც მიწითლდება დარცხვენით ღაწვნი
- 55 ყველა სამწყობი ზეციური მოსავთ სამოსი,
„მწყემსო შენ ვითომ, თავათ მგელო უბოროტესო
„ჰოჲ, უფალო, გაიეღვოს მახვილმა შენმა.
- 58 „იგი ბოროტი გასკონელი და კაპორელი
„ემზადებიან უკვე სისხლის ჩემის სახვრებად,
„შეხეთ ავ ნაყოფს გამოღებულს. კარგ ყვაველისგან!
- 61 „მეგრამ განგება, ვინც სამყაროს სასიქადულოდ,
„სციპიონის ხმლით რომს დიდებულს იცავდა ერთხელ,
„ვგონებ კვლავ აღსდგა, სადაცაა მოგვეშველება.
- 64 „და შენაც, შვილო, როს სხეული შენი მოკვდავი
„კვალად მიბრუნდეს თქვენს მიწაზე. აღახვენ ბავე.
„არც შენ დამალო, რაც მე თავათ გამოგამყდავენ“.
- 67 ვით ღრუბლის ორთქლი გაყინული ამ ჩვენს ჰაერში,
სცივია ფრთილებად, როცა ვერძი თავისი რქებით
მზეს მიეწევა, შეეხება მნათობს ზეციერს.
- 70 ასევე ვნახე მე, ეთერი როგორ გაივსო,
ფრთილების დარად მოციალე ნათელ სულებით,
რომელთაც ჩვენთან დაყოვნეს ამდენი ხანი.
- 73 მათ მოძრაობას ვადევნებდი მე თვალს მანამდის,
სანამ ისინი მიაღწევდნენ სამანს ზეციერს,
რომელიც მზერის ჩვენისათვის არის ნაკრძალი.
- 76 რა ნახა დიდხანს ამგვარ ჭვრეტით ვიყავ გართული,
„დახარე თვალნი, მითხრა დონამ, უფსკრულეთისკენ,
„და დაინახე რაოდენი განვლე მანძილი.“
- 79 მას შემდეგ რაც მე გადავხედე პირველად მიწას,
შევნიშნე უკვე გამივლია თურმე ის რკალი.
პირველ კლიმატის ნახევრიდან დასასრულამდის.
- 82 მე ვნახე გზაი ოდისევის. კადიქსის მხრიდან,
იმ ნაპირამდის. საიდანაც ერთხელ ევროპა
ფრიალ საამო, გახლა ტვირთი მომტაცებლისა.

- 85 კიდევ ბევრ რამეს შევნიშნავდი ამ ჩვენ მიწაზე,
მაგრამ ჩემს ქვევით წინ გაესწრო უკვე ცის მნათობს,
მეტი მანძილი ვიდრე ერთი ნიშნის ოდენი.
- 88 ხელქმნილი სული აღტაცებით დონას მჭვრეტელი,
ახლა იწვოდა მომეტებით კეცხლოდებული
და ესწრაფვოდა კვლავ შეხედვას სასურველისას.
- 91 ყველაფერი ის, რასაც ქმნიან ხოლმე ბუნება,
ან ხელოვნება კაცთა მზერის მოსახიბლავად
სინამდვილეში, ან მხატვრობის ნაზი ფერებით,
- 94 ეს ყოველივე თუნდაც ერთად შეხამებული,
ვერ შეედრება აღტაცებას მომჯადოებელს,
რომელსაც მისი გაღიმება მომაგებებდა.
- 97 ძაღმოსილებამ, მზერის მისის მონიჭებულმან,
მე გამიტაცა პირმშვენიერ ლედას ბუდიდან
და გადამტყორცნა მე უსწრაფეს სფერობისკენ.
- 100 ყველა კიდენი შემოსილნი იყვნენ მთიებით,
ისე თანაბრად, რომ ვერ შევძელ გამომერჩია,
რომელი ერთი შივიზინა ჩემთვის მადონას.
- 103 მაგრამ მას ჩემი შეემჩნია ფერნამკრთალობა,
და შემესიტყვა ისე ტკბილი, ტკბილი ღიმილით,
რომ თავათ ღმერთი მის სახეზე აღბეჭდილიყო.
- 106 „ბრუნვის ბუნება შუაგულში ძვრას მოკლებული,
„რომელიც ყველას თვის გარშემო აბრუნებს ხოლმე,
„იძვრის აქედან და აქ არის დაძვრის სამანი.
- 109 „უსწრაფესია ამ ცის ბრუნვა, კიდევაც მასში
„ცხოვრობს ღვთის სული სიყვარულის აღმაგზნებელი
„და ძალი მისი ამოძრავებს აქ ყოველივეს.
- 112 „ამ რკალს გარს ერტყმის სიყვარული, სინათლის ძალა
„ისევე როგორც რკალი იგი სამყაროს მთელსა,
„ამ რკალს შეიცნობს ისევ მისი დამფუძნებელი.
- 115 „სისწრაფეს მისას სხვა სათავე არ გააჩნია.
„მაგრამ დანარჩენ რკალთა ზომა მასში თავსდება,
„ისე ვით ათში მოთავსდება ორი და ხუთი.

- 118 „რა ფესვებს იყრის ახლა დროი ამ წიდაგში,
 „მისი ფოთლები და ყლორტები ვით გადასულან
 „სხვა სფეროებში, ამას შენაც მიხვდები თავათ.
- 121 „ჰოა სიხარბევ მომაკვდავთა, ისე ატყვევებ
 „შენ კაცთა თვალებს, რომ არავის არ შესძლება
 „შენი ბობოქარ ზვირთებისთვის ეძლია მკლავით.
- 124 „ხომ აყვავდება ხოლმე კაცში ნება კეთილი,
 „მაგრამ წვიმანი უწყვეტელნი წამოვლენ თქეშად
 „და კვირტებშივე დააზრობენ ნაყოფთ სიქველეს.
- 127 „უბიწოებას მხოლოდ ყრმათა შორის თუ ნახავთ,
 „მაგრამ ისინიც ფუჭდებიან ანაზღეულად,
 „როცა ბაგეზე შეახმებათ ხსენი დედისა.
- 130 „სანამდის ენა ეჩლიქებათ, იცავენ მარხვას,
 „მაგრამ როგორც კი აიდგამენ ისინი ენას,
 „ყოველგვარ საზრდოს განურჩევლად ეძგერებიან.
- 133 „სანამდის ენა ეჩლიქებათ მათ უყვართ დედა,
 „მას პატივს სცემენ, მაგრამ უკვე წამოჩიტულთა
 „უკვე საშუროდ მიაჩნიათ მისი სიკვდილი,
- 136 „ასე შავდება თეთრი კანი ტურფა ღაწვებზე
 „იმ ასულისა, ვისაც დღისით თან მოაქვს ჭადი
 „და საღამო ჟამს თან წაიღებს შუქის სათავეს.
- 139 „ნუ გაგაოცებს ეს ამბები ამიერიდან,
 „ეგეც იცოდე ქვეყანაზე არ სუფევს მეფე,
 „მიტომც მრუდე გზას დასდგომია კაცობრიობა.
- 142 „მაგრამ ვიდრემდის იანვარი ასცდება ზამთარს,
 „თქვენში, მიწაზე ამ მესედს არად ავლებენ,
 „ეს სფეროები ისეთნაირს შეჰქმნიან ქუხილს,
- 145 „რომ ის გრიგალი, რომელსაც თქვენ ელით აძდენ ხანს,
 „ისე უეცრად შეაბრუნებს საჭეს გემისას,
 „რომ ფლოტი თქვენი მიაშურებს პირდაპირ მიზანს
- 148 „და კეთილ ყვავილს ნაყოფიცა მოჰყვეს კეთილი“.

როს განაჩენი თვისი დასდო ჩვენს საუკუნეს,
ცოცხალ მოკვდავთა საგულისხმოდ მადონამ ჩემმა,
ვინც აღმავლინა მე სამოთხის ამ საბრძანისში;

- 4 და ვითა კაცი, ვინც შენიშნა თავის ზურგს უკან
სარკეში სხივი ფაკელისა, რომლისა შუქით,
მოულოდნელად გაიფანტა გარშემო ბნელი,
- 7 მობრუნდეს მერმე კაცი იგი და დაინახოს
ერთბაშად ორი სასანთლენი მოკიაფენი,
მომსგავსებულნი ვით სიმღერის სიტყვა და ტაქტი.
- 10 ასევე მახსოვს, მოვიქეცი მეც აგრე რიგად,
როცა ვიხილე ელვარება იმ თვალებისა,
სადაც ამურის დანაგები მიცდიდა ბადე.
- 13 როცა მას სახე ავარიდე, ვიხილე მზერით,
იგი, რასაც ჩვენ ვხედავთ ხოლმე აღტაცებულნი,
როს ზეციერი ხოროების გვესმის გალობა,
- 16 აჰა, ვიხილე აღმასივით მბზინავი სხივი,
ისეთი მძაფრი რომ მისივე ათინათიდან
მყისვე დავხარე თვალთა ჩემთა ქუთუთოები.
- 19 მოცულობითაც ისე მცირე იყო ეს სხივი,
მის სიახლოვეს თვით ვარსკვლავიც გამოჩნდებოდა,
ისე ვით მთვარე ვარსკვლავებით გარემოცული.
- 22 ისეთ მანძილზე. რომელზედაც ჩვენ ვამჩნევთ ხოლმე
მთოვარისა და მზის გარშემო წრეს შემოვლებულს,
როცა ღრუბლების გარს არტყია მნათობებს სქელი,
- 25 და რკალი იგი ანთებული, ცეცხლებრ მგზნებარე,
ბრუნავდა ირგვლივ, უსწრაფესად ვიდრე სხვა ცაჲ,
ამ სფეროების საბრძანისში გარს მოჩიალე.
- 28 ამ რკალს მეორე გარს უვლიდა აგრეთვე რკალი,
იმას მესამე და მესამეს — უკვე მეოთხე,
მას კი — მეხუთე და მეხუთეს — ირგვლივ მეექვსე.

- 31 ამ უკანასკნელს კი მეშვიდე ისეთ მანძილზე, რომ თვით შიკრიკი, მალემსობოლი იუნონასი ვერ დაიტევდა მას სივრცეთა თავის წიაღში.
- 34 რკალსა მას მერვეს ირგვლივ ერთყა სხვა რკალი — მეცხრე ყოველი რკალი ისე ზანტად ბრუნავდა ირგვლივ რამდენი სივრცეც რკალებს შორის დარჩენილიყო.
- 37 ის რკალი სჩანდა ადგზნებულად ყველაზე მეტად, რაც ნათელს წმინდას სხვაზე მეტად მეახლებოდა, მიტომც ბრწყინავდა უდიდესის ნათლის საესებით.
- 40 რა დამინახა დაღვრემილი, ფიქრში გართული, მითხრა მადონამ: „ეს წერტილი არს გამგებელი, „როგორც ბუნების, ისე ცათა საბრძანისა.
- 43 „ნახე წრე იგი, მის მომიჯნე უახლოესი, „ეგეც იცოდე, ბრუნავს ასე თვალმიუწვდენად, „რომ სიყვარულის აღისაგან არს ადგზნებული.“
- 46 და მე: „ქვეყანაც რომ ამრიგად წარმართულიყო, „როგორც მე აქ ვჭვრეტ სფეროების ამ საბრძანისში, „შენი ნათქვამი იქნებოდა ჩემთვის სარწმუნო.
- 49 „მაგრამ გრძნობათა სამყაროში სჩანან საენები „უფრო ღვთიურად, რამდენადაც მომეტებულად „შორს გვევლეება სამყაროს ჩვენის ცენტრიდან.
- 52 „თუ გსურს აღსრულდეს აქ წადილნი ჩემნი სრულიად, „ამ გასაოცარ, ანგელოსურ ტაძრის წიაღში, „რომელსაც ირგვლივ სიყვარულის მიჯნავს სამანნი,
- 55 „უნდა მაუწყო რატომ აგრე განსხვავდებიან „ქვევით ნატვიფრი, ხოლო ზემოდ თავათ ტვიფარი, „რასაც გონება აქამდისაც ვერ მიწვდა ჩემი?
- 58 „კვანძი იოლად რომ ვერ გახსნეს თითებმა შენმა, „მე ეს არ მიკვირს, არც უცდია სხვას მისი გახსნა, „მიტომც აქამდის იყო აგრე გადანასკვული“.
- 61 ეს მითხრა ღონამ და დასძინა: „ხამს დაუკვირდე „თუ ეს გსურს იქვნი საბოლოოდ შემოგეფანტოს. „შემდგომ ამისა შეგიძლია იმსჯელო თავათ.

- 64 „მატერიალურ სფეროების იქმნება რკალი,
„ვიწრო, ხან ფართო, ეს ჰკიდია სწორედ იმაზე,
„თუ რაოდენი სიქველენი თავსდება მათში.
- 67 „დიდი სიქველე სიკეთესაც წარმოშვებს დიდსა,
„მეტ ძალას მეტი დასჭირდება უთუოდ რკალი,
„თუმც ნაწილები თანაბარად იყოს სრულქმნილი.
- 70 „მიტომც ის რკალი, სამყაროსთან ერთად მოძრავი,
„უთანაბრდება მოძრაობის თვისის იერით
„ყველაზე მეტად გულმეცნიერს, მოსიყვარულეს.
- 73 „ასე რომ, თუ შენ განიხილავ ამ წრეთ სიქველეს,
„არა თუ მარტო მოცულობას გარეგნულს მათსა
„ამა სუბსტანციებს, მიმსგავსებულთ ამ სფეროებთან,
- 76 „აღბათ შენიშნავ გასაოცარ ურთიერთობას
„დიდსა და დიდსა, მცირეოდენს და მცირეოდენს,
„ყოველ ცასა და მის აღმძვრელ გონებას შორის.“
- 79 როგორც ჰაერის ჰემისფერო აელვარდება,
როცა ბორეა იმ ლოყიდან ამოისუნთქავს,
როძლისგან სიო უნაზესი გამოდის ხოლმე,
- 82 იგივე დაფხრეწს და გაფანტავს ღრუბლების რიდეს,
გადაიკარებს და ლაქვარდი გაბრწყინებული
ცას გადააკრავს უეცარად ღიმილს ბროლისას,
- 85 იგივე მოხდა ჩემს სულიერ სამყაროშიაც,
როს ბეატრიჩემ შემაჯერა ნათელ პასუხით,
და ვარსკვლავივით გამიღიმა ჭეშმარიტებამ.
- 88 როგორც კი დონამ მოათავა სათქმელი თვისი,
ვით ნაპერწკლები გავივებულ, ნაწრთობ რვალიდან
ირგვლივ აენთენ სფეროები ცეცხლმოდებულნი.
- 91 წინწკლები წინწკლებს ზედ დაერთვენ, ალი ალს მისწვდა,
და ნაპერწკლები გახდნენ ასჯერ უფრო მრავალი,
ვიდრე უჯრედნი ჭადრაკების ორმაგ ფიცარზე.
- 94 „ოსანა“-ს ხმაი მყის მოედო ირგვლივ ხოროებს,
იმ მყარ პუნქტამდის, რაც ამაგრებს ახლაც სფეროებს,
გაჩენის მათის პირველ დღიდან უკუნისამდე.

- 97 და მან ვინც მცირე იკვსაც ჭკრეტდა მუდამ ჩემს სულში,
 მითხრა: „იცილდე შეწინავე ამ ხოროებში
 „გეგულებოდეს ქერუბიმნი და სერაფიმნი.
- 100 „მიტომც სწრაფია აღმაფრენის მათისა ძალა,
 „იმ პუნქტს ისინი შეერწყმიან შეძლებისამებრ,
 „რამდენად მეტად სპეტაკი აქვთ ძალა ჭკრეტისა.
- 103 „მათ ირგვლივ მდგომნი აქ ზეცაში იწოდებიან
 „ტახტად ზეციერ მეუფების თვალთა წინაშე,
 „რადგან ისინი ასრულებენ სამეუღს პირველს.
- 106 „რაც უფრო ღვივის სიხარულის ანთება მათში,
 „მით უფრო მეტად ჩასწვდებიან ჭეშმარიტებას,
 „რომელიც სულებს მიანიჭებს ნათლის სავანეს.
- 109 „ეგეც იცილდე, ჭკრეტაშია ბედნიერება,
 „მას ნუ ეძიებ სიყვარულში შენ ნურასოდეს,
 „რადგან ეს გრძნობა ისახება ჭკრეტის შედეგად.
- 112 „ხოლო ის ჭილდო, რასაც კაცი მოიხვეჭს ხოლმე,
 „ციური მადლის და სიქველის მეოხებითა,
 „არის საზომი ამგვარ ჭკრეტის ჩვენის უნარის.
- 115 „ის სამეული, მარადიულ ამ გაზაფხულზე,
 „ვინც ასე აჩენს ამ ბაღნარის მშვენიერ კვირტებს,
 „რომ მათ ვერასდროს გააშიშვლებს თხის რქაჲ ღამით,
- 118 „გალობს მარადჟამს უწყვეტელად იგი „ოსანას“
 „სამივე, ხორო აღგზნებული უცნაურ ვნებით
 „და სიხარული სამივესი ღვრინავს ერთბამად.
- 121 „სამი ღმერთქალი იმყოფება ამ დასთა შორის,
 „სამთავროები, სიქველენი, რიცხვით მეორე,
 „ხოლო მესამედ იგულისხმე ხელისუფალნი.
- 124 „მთავარ ანგელოსთ დაინახავ პირველ ორ დასში
 „სამთავროებსაც და მესამეს მხარს უმშვენებენ
 „ანგელოსები მგალობელნი უფლის მიერნი.
- 127 „ყველა ესენი მწვერვალისკენ იმზირებიან,
 „თუმც ზეგავლენას ქვემოურთაც არ მოაკლებენ,
 „ზენარისაკენ აღზევებას ურჩევენ სხვათაც.

- 130 „და ანგელოსთა წმინდა ყოფამ ისე ძლიერად
 „თვით დიონისეც გაიტაცა მას ჟამსა შინა,
 „რომ ჩემებური განრიგება მან დააწესა.
- 133 „თუმცა გრიგორი მას ოდესღაც გაეპაექრა,
 „მაგრამ როდესაც მას უფალმან აღუხვნა თვალნი,
 „მას სასაცილოდ არც კი ეყო თავის ნაწერი.
- 136 „ნუ გაცდები, რომ შეიძლო შევიღმა სოფლისამ
 „ჭეშმარიტების მისტიურის აგრე ჩაწვდენა,
 „ეს მან შეიცნო, ვინც იხილა ცათა საუფლო.
- 139 „აქ მან მრავალი სხვა სიძარტლევ ჰყო საცნაური“.

მ ე ბ ა ო ც ღ ა მ ე ც ხ რ ი

როცა ქალ-ვაჟი ლატონასი შევლენ თხის რქაში,
 აგრეთვე სასწორს თანაბარად მიეწევიან
 გარს მოერთვება ჰორიზონტი მათ ქამრის დარად,

- 4 იმავე ხანში ამ სასწორის ორ ფიალაზე,
 ორთავ ზენიტი გააჩერებს ვიდრე ხელახლა,
 ქამარს შემოხსნის და შეუცვლის ჰემისფეროებს,
- 7 სწორედ ამდენ ხანს უბრწყინავდა ღიმილი ღონას,
 სდუმდა და მშერას მიაპყრობდა სწორედ იმისკენ,
 რაც მე შემეპართო და მან მითხრა შემდგომ ამისა:
- 10 „მე გიპასუხებ, თუმც შენ არას შემკითხებიხარ,
 „მაგ შენ ზრახვაზე, რაც უთქმელად ცყავ საცნაური,
 „მე ვხედავ იმ პუნქტს, სადაც დრო და სივრცე შერწყმულან.
- 13 „არა იმისთვის, რომ სრულყოფა მოგახვეჭინო,
 „(ეს არ მოხდება) რათა თავათ განათდე შენაც
 „მის ათინათით და იტყოდე: „აჰა, ვარსებობ“.
- 16 „მარადქამული, დროისა და სივრცის კიდევან
 „მარადიული სიყვარული, თავათვე იქცა
 „ტრფობად უსაზღვროდ და ისევე განახლებულად.
- 19 „არც ითქმის თითქოს შესაქმეთა დასაწყისამდე,
 „არც მასზე აღრე, არც შემდეგში რომ ყოფილიყო
 „სული უფლისა წყალთა ზედან უქმად მავალი.

- 22 „ფორმა და ნივთი შეუთულდნენ ღვთიურ სიყვარულს
„და აღსდგა წმინდა, უბოროტო ნებისყოფითა,
„სამი ისარი სამ საბლიან მშვილდის ნატყორცნი.
- 25 „როგორც მზის სხივი გაილეგებს ხოლმე მინაში,
„ქარვაში, ბროლში, იმნაირად რომ აღარ რჩება
„მის შესვლის წერტსა და გაეღწეთის ხარვეზებს შორის,
- 28 „ასე უფლისა ძლიერებამ სამპიროვნულმა
„ყოფნას იმგვარი, ერთობლივი მიაგო შექვი,
„რომ შენაქმს მისას არ ატყვია არსად საწყისი.
- 31 „ამ სუბსტანციების განრიგება დადგენილ იქმნა
„ხოლო აქ ზევით დაამწყობივეს ყველა ისინი,
„რომელთაც ზენამ მოქმედების მიაგო ნიჭი.
- 34 „მარტივი ნიჭი მიაკუთვნეს ძალას უმდაბლესს,
„ხოლო შუაში მიმღეობა და ძალი ქმნისა
„სამარადუამოდ გადასკვნეს ერთი მეორეს.
- 37 „იერონიმმა დაგვიწერა რომ ანგელოსნი
„ღმერთს შეუქმნია საუკუნით მრავალით ადრე,
„ვიდრე სამყაროს ქათხიდან გამოიყვანდა.
- 40 „დაგიმოწმებენ ჩემგან თქმულის ჭეშმარიტებას,
„საძლვთო წერილის საკითხავნი დაბეჯითებით,
„და დარწმუნდები როცა თავათ ჩაუფიქრდვნი,
- 43 „გონება თქვენიც, ალბათ, ამას დაადასტურებს
„ან ამ მანძილზე ვით გაძლებდნენ სფერონი ესე,
„საჭეთ მპყრობელნი ამ საბრძანისს რომ არ ჰყოლოდა.
- 46 „ახლა შენც უწყი სად და როგორ ღმერთს შეუქმნია
„ანგელოსთ დასნი, აწ სამივე დაეჭვებანი
„ჩემმა ნათქვამმა გაგიფანტა აშიერიდან.
- 49 „უფრო მოკლე ხანს, ვიდრე ოცჯერ კაცი დაითვლის
„ანგელოსების ღმერთს განუდგა ერთი ნაწილი
„და დაარღვიეს მათ კავშირნი იმ სოფლიურნი.
- 52 „სხვა დანარჩენნი დარჩნენ ისევ უფლის ერთგულნი,
„მათვე დაიწყეს მოძრაობა ეს საოცარი
„და უწყვეტელად ამ სფეროებს ატრიალებენ.

- 55 „წარწყმედის ამის, სიამაყის წყეული სული,
„იყო მიზეზი და შენ ნახე იგი ჯურღმულში
„მთელი სამყაროს სიმძიმისგან წელმოწყვეტილი.
- 58 „ხოლო მათ, ვისაც აქ უყურებ თავმოდრეკილთა,
„ადრე შეიცნეს ღვთაებრივი მადლისა ძალი,
„ვინც მათ მიაგო ზენარული გონების ძალი.
- 61 „და მზერა მათი აღამაღლა ძალამ მადლისამ,
„ნების სიმტკიცის და სისავესის მათის წყალობით,
„გაბრწყინდა ცაში მათი დიდი დამსახურებაც.
- 64 „მე ეს არა მსურს, რომ შენ იჭვი აქ დაგებადოს,
„მსურს ეგ იცოდე: მხოლოდ მადლი არის შედეგი,
„უფლის წინაშე მართებული დამსახურების.
- 67 „თუ ჩემს ნაუბარს გულხმვირად დააკვირდები,
„შენ უკვე ძალგიძს საცნაურჰყო დაუხმარებლად
„ამ სფეროების ანგელოსთა დასის ამბავი,
- 70 „მაგრამ მიწაზე თქვენს სკოლებში რომ განმარტავენ,
„თითქოს ბუნებას ანგელოსურს მოსდევდეს ნიჭი
„ჭკრეტის, ნდომისა და წარსულის მოგონებისა,
- 73 „მე ამის გამო შემოძლია აქვე დავსძინო,
„რათა უწყოდე შენ სიმართლე შეუფარველი,
„ორ აზროვნების დამყარება სურთ ამ საკითხში.
- 76 „რაც ამ სუბსტანცთა მოიხვეჭეს მადლი ზენარის,
„უფლის სახისა ხილვის შემდეგ დღედაღამ თვალნი
„მიპყრობილი აქვთ იმისაკენ, ვინც სჭკრეტს ყველაფერს.
- 79 „მიტომც მათ მზერას სხვა საგანი ველარ მიიპყრობს,
„არც შეგონება შეუძლიათ რამენაირი,
„რადგან სხვა ფიქრი არც აღეძვრით მათ არაოდეს.
- 82 „მიწაზე ზოგი ბოდავს კიდევ თვალგახელილი,
„ყველა ვისაც სწამს, ან არა სწამს დოქტრინა ესე,
„მაგრამ პირველთა უმეტესი მიუძღვის ბრალი.
- 85 „ბრძენმეტყველებით თქვენ მიჰყვებით ხშირად მრუდე გზას,
„რადგან აჰყვებით თქვენ სახელის ამაოებას,
„და გაგიტაცებთ ხან წყურვილი თავმოდრეკის.

- 88 „ამას ითმენენ ჯერაც ცაში ასე თუ ისე,
 „მაგრამ ვაჰ მათ, ვინც წაბილწა სამღვთო წერილი,
 „სინათლე მისი დააბნელა ყალბის მქნელობით.
- 91 „არავინ იცის თუ რამდენი დაღვრილა სისხლი
 „მათის წყალობით, ან უფალი როგორ აფასებს
 „ვინც სიტყვა მისი შეითვისა თავმოდრეკილად.
- 94 „ბევრი მკვრებელობს და იგონებს ათასგვარ არაკს,
 „და თავი მოაქვთ მოჩმახული გამოგონებით,
 „ხოლო სიტყვანი სახარების დადუმებულან.
- 97 „ერთნი იტყვიან: მთვარე უკუმოქცეულაო
 „ვნების კვირაში და იმგვარად დამდგარა ცაზე
 „მზის შუქი თავათ დაუჩრდილავს მიწისკენ მსრბოლი.
- 100 „სხვანი: მზე მალე საუკუნოდ დაბნელდებაო
 „ესპანელთათვის და აგრეთვე ინდოელთათვის,
 „ვერც ურიანი ნახავენო ოდესმე მზესა.
- 103 „ლაპო და ბონდი ფლორენციას არ ჰყავს იმდენი,
 „რამდენ ზღაპარსაც კათედრიდან თქვენ გაიგონებთ,
 „წელიწდეულად გამონაგონს, უშნოდ მოჭორილს.
- 106 „უვიცი ცხვრები ბრუნდებიან შინ კმაყოფილნი,
 „საკვების ნაცვლად ნიავექართ გამობესტილნი,
 „მაგრამ აქ ზევით უვიცობაც ცოდვათ ეთველებათ.
- 109 „მოციქულთათვის როდი უთქვამს ქრისტეს ოდესმე:
 „მოვლეთ ქვეყანა და სიცრუე მოიხვეჭეთო“,
 „არამედ საგზლად გააყოლა ჭეშმარიტება.
- 112 „და სიტყვა იგი ისე ჰქუხდა მათი ბაგიდან
 „სარწმუნოების დასაცავად სამღვთო წერილი
 „იყო მათ ხელში როგორც მშვილდი, ისე ბოძალიც.
- 115 „ქადაგების დროს მოჰყვებიან მოჩმახულ ამბებს,
 „და როცა მრევლი გულიანად გაღიხარხარებს,
 „გამარჯვებისგან“ იფუყება მღვდლის კაპუშონი.
- 118 „ბრბომ რომ იცოდეს რა ფრინველი დაბუღებულა
 „ბერის ჩოხაში, არ ირბენდა დაუცხრომელად
 „ინდულგენციის ოქროს ფასით შესასყიდავად.

- 121 „და კაცთა მოდგმა იმნაირად ჰკუთა მოკლეა,
 „რომ გონივრული საბუთების გაუსინჯავად
 „უოველგვარ აღთქმას ხელაღებით დაერწმუნება.
- 124 „ლორებსაც აგრე ასუქებდა წმინდა ანტონი,
 „მაგრამ ღორებზე უარესნი იყვნენ უთუოდ
 „ის მორწმუნენი, ვინც ყალბ ფულებს სჭრიდნენ უგერბოს.
- 127 „უკვე გადავცდით საუბარის ჩვენისას საგანს,
 „თვალი მიაპყარ ამიტომაც მიზანს მართებულს,
 „რომ თავის დროზე მივადწიოთ სასურველ სამანს.
- 130 „ანგელოსთ დასნი ისე სწრაფად იზრდება ცაში,
 „რიცხვი არ ჰყოფნის კაცთ გონებას მათ დასათვლელად,
 „არც თუ ოდესმე შეძლებულა აღნუსხვა მათი.
- 133 „თუ დააკვირდი დანიელის გამოცხადებას,
 „შენ მიხედებოდი უსათუოდ ამას თავათაც,
 „იგი არ ამხელს ანგელოსთა რაოდენობას.
- 136 „სათავე იგი სინათლისა მარადყამული
 „ისე მიიღო, შეითვისა, ბუნებამ მათმა,
 „რომ ერთობლივი ბრწყინვალეობით შერწყმიან მასვე.
- 139 „და რადგან ჰვრეტას სიყვარული მოსდევს შედეგად
 „ზოგი მათგანი მგზნებარეა ამ სიყვარულში,
 „ზოგიც გულგრილი ამავ გრძნობის მიმღეობაში.
- 142 „აწ შეიცანი ძლიერება მისი მარადი,
 „ვისაც წინ უდგას ესოდენნი ვრცელნი სარკენი,
 „სადაც მრავალგზის შუქის მისის სჩანს ათინათი,
- 145 „თუმც თავათ იგი რჩება მარად განუყოფელი“.

ქ მ ზ ა ო ც ლ ა მ ი ა თ ე

მეექვსე ყამზე, ექვსი ათას მილის მანძილზე
 ჩვენგან ნაჩრდილი დედამიწის გადაიხრება
 ჰორიზონტისკენ, შუაგული ამ დროს ზეცისა

- 4 მოსჩანს იმგვარად თაღოვანი ზენიტის ახლოს,
 რომ ჩვენ ვეღარ ვჰვრეტთ, ძლიერადაც დავძაბოთ მზერა
 ვარსკვლავს ზოგიერთს და რაც უფრო მეტად ბრწყინდება

- 7 მზის შიმუნვარი და უგზავნის გარემოს მთიებს,
 მით უფრო მეტი მოაკლდება ვარსკვლავებს სხივი,
 შუქი აკლდება თვით უტურფეს ვარსკვლავს ცისკრისას.
- 10 თავათ ტრიუმფიც მორიალე დაუცხრომელად
 იმ პუნქტის ირგვლივ, რამაც წელან დამიწშო მზერა,
 რომელიც თავათ გარემოცვას შეიცავს თვისას,
- 13 ჩაჰქრა ნელ-ნელა და განქარდა ანაზღუელად,
 გაქრობამ მისმა, სიყვარულმა ჩემმა მგზნებარემ
 მე შთამაგონეს მადონასთვის მიმეპყრო მზერა.
- 16 ქებანი ჩემნი მის საზოტბოდ აქ დაწერილნი,
 ყველას რომ ერთად მოუყაროს მგოსანმა თავი,
 არ იკმარებდა შესამკობად აძვერად მისდა.
- 19 მშვენება მისი იყო ვგზომ გაბრწყინებული.
 მის აღსაწერად ფანტაზიაც ვერ იკმარებდა,
 მხოლოდ შემომქმედს თუ შეეძლო შეცნობა მისი.
- 22 ჩემი პოემის ამ ადგილზე ისე დავმარცხდი,
 როგორც არასდროს სხვა პოეტი დამარცხებულა
 ტრაგედიის ან კომედიის ვინმე ავტორი.
- 25 ვით თვალთა მზერა მზის დისკოზე მიშტერებული
 ბრწყინვალეებისგან დაძაბუნდეს, ისე ჩემს სულსაც
 მისმა ღიმილმა უცნაურმა წაართვა ძალა.
- 28 პირველი დღიდან, რაც ვიხილე მე სახე მისი
 ამ ჩვენებადის ლექსი ჩემი დაუცხრომელად
 მისდა საქებრად ითხზებოდა და ირთვებოდა.
- 31 მაგრამ ამჟამად ხამს აქ შესდგეს მუზაცა ჩემი,
 რადგან ვერ მიჰყვა აღმავლენას მშვენების მისის,
 ვით ხელოვანი ხელოვნების თავის მიჯნაზე.
- 34 მშვენება მისი აწ შეამკოს უფრო ძლიერმა
 ებანმა, ვიდრე აწ დაქანცულს მე გამაჩნია
 ქმნილების ჩემის დასასრულთან უკვე მიღწეულს.
- 37 და მრქვა მან როგორც წინამძღოლმა გულმეცნიერმან:
 „ჩვენ მივალწით ზეცის სფეროს ზესთა ზენარულს,
 „სადაც სუფევა წმინდა ხათლის დამკვიდრებულა,

- 40 „ნათელი დიდის ინტელექტის, სიყვარულისა,
„სიქველის ტრფობა, სიტკბოების სავსების მჩენი
„და სიხარული უტკბილესის ნეტარებისა.
- 43 „აქ შენ იხილავ ცის მხედრობას, ორთავე დასის,
„იხილავ მათაც იმ გვარსავე ანაგობითა
„როგორსაც მათვე დაინახავ განკითხვის დღესაც“.
- 46 ვით ელვათ კრთომა უეცარად გაბრწყინებული
მზერას დაახშობს იმნაირად, რომ მისთვის უკვე
ცხადლივ ნახული საგნებიცა დაბნელდებიან,
- 49 აგრეთვე მეცა შემომერტყა შუქი ცხოველი
და მან იმგვარად გამიბიდნა ანაზღად თვალნი,
რომ ვეღარ შევძელ დამენახა ჩემს ირგვლივ რამე.
- 52 „ამ ცის აღმგზნებელ სიყვარულის ჩვეულებაა:
„სულის ცეცხლისა მისაღებად შესამზადებლად
„ახალმოსულთა ამნაირად აქ შეგებება“.
- 55 რა მოვისმინე შეგონება ეგზომ მცირედი,
ანაზღეულად შევიცანი ძალთა სიჭარბე
და შევიცანი იმნაირი ძალმოსილება,
- 58 აენტო ჩემში მხედველობის უნარი ისე,
რომ უდიდესი ბრწყინვალეც ამ ქვეყანაზე
ვეღარ დაშრეტლა გამძლეობას ჩემი მზერისას.
- 61 აჰა, ვიხილე მე ნათელი მსგავსი მდინარის,
თვალისმომჭრელი ათინათის ბრწყინვალეებითა,
ნაპირნი მისნი გაზაფხულით ამოქარგულნი.
- 64 მდინარე იგი აკუთრებდა გარემოს წინწყლებს,
რომელნიც ირგვლივ ყვავილნარებს ზედ ეფრქვეოდნენ,
ვითარცა ლალნი მსხდომარენი ოქროს ბუდეში.
- 67 შემდეგ დამთვრალნი ყვავილების სურნელებითა
იგინი ისევ მდინარეში ჩაეშვებოდნენ,
ახლა მუნიდან იფრქვეოდნენ, ისევ ახალნი.
- 70 „წადილი იგი უაღრესი, რაც შენ ადგანთებს
„შეცნობად მისდა რასაც ჰხედავ საკუთარ თვალით,
„იმდენად მომწონს რაოდენსაც თავათ ეგზნები.

- 73 „მაგრამ ჯერ გირჩევ: მოსვა მცირე ამ მდინარიდან,
„მოძალებული მაგ წყურვილის დასაცხრომელად“,
ეს მითხრა მაშინ მზემ, თვალების ჩემის სინათლემ.
- 76 შემდეგ დასძინა: „ეგ მდინარე, ეს ტობაზები,
„ეს მომდინარე წალკოტები არიან მხოლოდ,
„მხოლოდ და მხოლოდ საფარველნი სინამდვილისა,
- 79 „არა იმისთვის რომ მათ ხილვას ახლდეს სიძნელე,
„არამედ მიტომ რომ შენს მზერას თან ახლავს ზადი
„შენს თვალს აკლია საკმარისი მზერის სიმძაფრე“.
- 82 არც ერთი ბალღი ისე სწრაფად არ მიაშურებს
დედის ძუძუებს, გაცილებით უფრო გვიანაც
ვიდრე ჩვეულა, ძილის შემდეგ თვალგახელილი,
- 85 როგორც მე მაშინ განსაწმენდად თვალების ჩემის
დავაცხრი უცებ იმ მდინარის წყალთა მათ წმინდას,
რომელთა დენა აღმითქვამდა ეგზომ სრულყოფას.
- 88 როგორც კი წვეტნი ქუთუთოთა შეეხო წყალსა,
მე შევამჩნიე: ეს მდინარე გრძლივ მიმავალი
თვალთა წინაშე მეყვსეულად გარდიქმნა მრგვალად.
- 91 მერმე ვით კაცი, ვინც ნილაბი ჩამოიხადა
გახდება სულ სხვა ვიდრე იყო, რაკი მოიხსნის
იმას რაც სცვლიდა სახეს მისას ანაზღეულად.
- 94 ასე გარდიქცენ უღიადეს სანახაობად
ყვავილნარები და ცქრიალა ის ნაპერწკლები,
და მე შევნიშნე ტაძრეული ორი ციერი.
- 97 ო, ბრწყინვალეზავ ღვთაებრივო, ვინაც მაჩვენა
ქეშმარიტების საუფლოში ტრიუმფი იგი,
მწედ მეყავ შევძლო გამოვხატო ეს ყოველივე.
- 100 მანდ ნათელია, რაც შემომქმედს გვახილვებინებს,
რათა ის თავათ განეცხადოს ქმნილებს თვისას,
ვისაც ეს ხილვა მოუპოებს ნავთსაყუდელსა.
- 103 და წრის მაგვარი ის მდინარე გაბრწყინვებული,
გადაშლილიყო იმნაირად, რომ მოცულობა
მისი ქამრადაც ეყოფოდა მზის დისკოს თავათ.

- 106 მას აბრწყინებდა მხოლოდ სხივი ის ერთადერთი, რომლის სათავე პირველ წრიდან გამოდიოდა, მისგან იღებდა სხივოსნობის თვისის ათინათს.
- 109 და ვით მწვერვალი იმზირება იქავე ფერხთით მის ქვეშ გადაშლილ წყლის სარკეში, სად იხატება მწვანე წალკოტი ყვავილებით დამშვენებული,
- 112 ასევე ვჭვრეტდი ამ მდინარის სხივოსნობაში ათასნაირსა ხარისხებზე დავანებულთა ყველას, ვინც ჩვენგან სამოთხეში აღუფლენიათ.
- 115 თუ ქვედა ნაწილს ბრწყინვალეა ახლდა ასეთი, რა იქნებოდა სიდიადე იმა ვარდისა ფურცელთა მისთა უცნაური სხივმოსილება.
- 118 სიმძლვე მისი და სიგანე არ აფერხებდა მზერასა ჩემსას, რადგან ვჭვრეტდი უკვე თამამად მთელს მოცულობას, სიდიადეს უფლის ბაღისას.
- 121 არც სიახლოე, არც სიშორე მანდ არ არსებობს, რადგან არა სჭრის მანდ კანონი ამ სოფლიური რაკი ღმერთთა უმეშვეოდ მუნ გამგებელი.
- 124 შიგ ვარდის გულში შემეყვანა მადონამ ჩემმა, ვარდის ფურცელნი აღაქმევდნენ ნელსურნელებას მარადიული გაზაფხულის სადიდებელად.
- 127 თუმც სდუმდა დონა მომღიმარე, თავდაპირველად, მაგრამ აღახვანა უწმინდესმა კვალად ბაგენი: „დახე, ხორონი ამ ნათელი ვარსკვლავებისა:
- 130 „ისე ვრცელია დიდებული ქალაქი ჩვენი,
„და გავსებული ამ დარბაზის საკარცხლულები,
„რომ სხვა არავინ გაგიხდება აქ სანატრელი.
- 133 „ხოლო იმ ტახტზე, სადაც თვალნი მიაპყარ შენნი,
„გვირგვინს ოქროსას მანდ დადებულს იმაზე ადრე
„ვიდრე ამ ქორწილს ეწვეოდი საიჭიოდან.
- 136 „დაჯდება ერთხელ ცეზარების დიად ბისონით
„დამშვენებული მეფეთ მეფე დიდი არრიგო,
„ვინც იტალიას თავის დროზე მიეშველება.

- 139 „ვხედავ სიხარბემ ისე ძლიერ მოგაჯადოვით,
„მაგონებთ ბავშვებს დამშეულებს მერმე ისეთ დროს,
„როცა მათ ძიძებს შოლტით გარედ ერეკებიან.
- 142 „მემდგომ ამისა ტახტს დაიდგამს დიად ფორუმზე
„ისეთი კაცი, ვინც არც ცხადად, არც დაფარულად
„არრიგოს გზებით არ ინდომებს უკვე სიარულს.
- 145 „მაგრამ უფალი არ მოითმენს დიდხანს ამ მსაჯულს
„და შთააგდებენ მას შავეთის ბნელ ჯურღმულებში
„სად სიმონ მოგვი განისვენებს მუცლით მეზღაპრე,
- 148 „რათა უფრო ღრმად ჩააყუდონ ალანაელი“.

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ე თ ე რ თ მ ე ბ ა

- ამგვარად ვნახე თეთრი ვარდის ამ ჩვენებაში
მხედრობა წმინდა, ტაძრეული იგი უფლისა,
იესოს მიერ დანიშნული ცრემლით და სისხლით.
- 4 ხოლო მეორე დაფრინავდა, ჭკრეტდა, გალობდა
ხოტბას ზენარის სანატრელის, სასურველისას,
მომმადლებელის ზეციერის მადლმოსილების.
- 7 ვით ფუტკრის გუნდი დაეშვება ყვავილნარებზე,
შემდეგ ადგება და ზუზუნით გაემართება
იქითკენ, სადაც ეგულება ფიჭაში თაფლი,
- 10 ამგვარად, იგიც ასხდებოდა იმ დიად ყვავილს,
კვლავ აფრენილი იმ სამყოფლოს მიაშურებდა,
სად სიყვარული იყო მისი დავანებული.
- 13 ამ სულებს ჰქონდათ ალისფერი პირისსახენი,
ფრთენი ოქროჲს, ხოლო თავის ანაგობითა
თავათ თოვლზედაც უთეთრესი, უსპეტაკესი.
- 16 როდესაც ვარდში ხარისხებით ჩამოდიოდნენ,
ირველივე აფრქვევდნენ ფრთენი მათნი მოფარფატენი
სათნოებასა და მშვიდობას ღვთისგან მოხვეჭილს.
- 19 მაგრამ ამ სულთა ეს ფარფატი დაუცხრომელი,
ყვავილებისა და ეთერის შემოგარენში
თვალს არ უშლიდა ამ ციური ხატობის ხილვას.

- 22 რადგან ზენარულ მის სინათლეს ამ მსოფლიოში,
სად მართებულსა და ღირსეულს ხმას მიწვდეს იგი,
ვერაგვიტარი საფარველი ვერ შეაკავებს.
- 25 ეს საბრძანისი სიხარულის და მშვიდობისა,
უახლესი და უძველესი სულებით სავსე
მიშტერებოდა სიყვარულით მხოლოდ ერთ მიზანს.
- 28 ჰოა ნათელო სამეებისავ, მიაპყრობ მზერას
ერთადერთ ვარსკვლავს, მას შესცქერი მონუსხულივით,
ჩვენც გაგვაბრწყინე გრიგალისაგან ქანცმიღეულნი.
- 31 თუ ბარბაროსნი ჩამოსულნი ჩრდილოეთიდან,
სადაც ჰელიკე გამუდმებით მიმოიქცევა
თავის საყვარელ ვაჟთან ერთად პოლუსის კიდეს,
- 34 გაოცდებიან რა ნახავენ რომს მარადიულს,
სად ლატერანი უძველესი და დიდებული
ახლაც მაღლიდან გადაჰყურებს მცირე შენობებს,
- 37 მე, აქ მოსული იმ სოფლიდან — ამ საბრძანისში,
წარმავლობიდან — მარადუამულ ამ საუფლოში,
ფლორენციიდან — მართალთა და ბრძენთა სავანეში,
- 40 გასაგებია თუ რარიგად გავვოცდებოდი.
მიტომაც ამგვარ სიხარულით გაოგნებულსა
არც მეტქვა რამე, ყურთასმენაც რომ წამრთმეოდა.
- 43 ვით კაცი ვინმე საღარიბოდ სადმე წასული,
მიმოიხილავს წმინდა ადგილს, ან ტაძარს აღთქმულს,
რათა შემდეგში, სხვასაც ამცნოს თვალით ნახული,
- 46 მეც ყურადღებით ამ ზეციერ ნათლის სავანეს
ვუთვალთვალდები, მის ხარისხთა თვალს მოვავლებდები,
ხან ქვედა ნაწილს, ხან ზემოურს, ხანაც გარემოს.
- 49 ვხედავდი ირგვლივ, სათნოებით სავსე სახეებს,
განათებულებს შემომქმედის ტკბილი ღიმილით
და მიხვრა-მოხვრას დარბაისლურს და კეთილმცნესა.
- 52 სავსებით ცხადი გახდა უკვე თვალთა ჩემთათვის
ზოგადი სახე და სურათი ციურ სამოთხის,
თუმც არც ერთ ნაწილს სავანგებოდ არ დავაკვირდი,

- 55 და მივუბრუნდი ბეატრიჩეს, რათა მეკითხა
 ისეთი რამე, რასაც ჩემი გონების ძალი
 ვეღარ წვდებოდა და მივაპყარ მადონას თვალი.
- 58 მე ერთს ველოდი და სხვა რამე შემომეყარა.
 მსურდა მეხილა ბეატრიჩე და დონას ნაცვლად
 ვილაც მოხუცი ჩემს წინ იდგა გაბრწყინვებული.
- 61 თვალეები, სახე სავსე ჰქონდა მას სათნოებით,
 და ანაგობა ისე ტკბილი და საამური,
 როგორც მამას შვილის მიმართ ნაზად მზრუნველსა.
- 64 „სად არის იგი?“ შევეკითხე მყისვე იმ მოხუცს.
 მომიგო: „მიხმო ბეატრიჩემ ჩემს სამყოფლოდან
 „რათა მის ნაცვლად აგისრულო გულის წადილი.
- 67 „თუ აიხედავ მესამე წრის მაღალ ხარისხზე,
 „შენ უსათუოდ დაინახავ მას გაბრწყინვებულს,
 „სადაც ის ტახტზე ლაბრძანეს სამართლიანად“.
- 70 ხმა არ გავიღე, ავიხედე იმ ხარისხებზე,
 ვნახე მადონა და მის გვირგვინს გასხვივონებულს
 ვარს მოდგომოდა ათინათი მარადი სხივის.
- 73 მოკვდავის თვალი თვით უშორესს ზღვათა სივრცეშიც
 ჯერ არ გაყრია უზენაესს საუფლოს ცისას,
 სადაც გაისმის უდიდესი გრუხუნი მეხის,
- 76 როგორც მადონა იყო ჩემგან დაშორებულ
 მიუხედავად განუსაზღვრელ სივრცეებისა,
 ხატებას მისას თვალნი ჩემნი მაინც სწვდებოდნენ.
- 79 „ჰოა, მადონავ, ყვავილნარო სასოებისავ,
 „ვინც სულის ჩემის წამებისგან გამოსასყიდად
 „ჯოჯოხეთის კარს ნატერფალნი, დასტოვე შენნი.
- 82 „რაც რამ ვიხილე მე სამოთხის ამ საბრძანისში,
 „ეს ყველაფერი შენის ძალის, მადლის წყალობით,
 „მათი ამდენი სასწაული შემაცნობინეს,
- 85 „დონისძიებით ყოველგვარით და ყველა გზებით,
 „(სადაც რამდენი იყო ჩემთვის ხელმისაწვდენი)
 „მონობისაგან დამიხსენი და მათხატე,

- 88 „მომხადლე შენი გულმხურვალე მოსარჩლოება,
„რომ სული ჩემი განწმენდილი უკვე შენს მიერ,
„აღარ შეგძაგდეს როცა სხეულს გაეთიშება“.
- 91 ასე ვეგვედრე, ხოლო დონამ ვინც შორს მოსჩანდა,
ერთი შემხედდა მომღიმარემ თუ არა ვცდები,
და მიუბრუნდა მარადიულ დიდების წყაროს.
- 94 მითხრა მოხუცმა: „გზისა შენი მოსათავებლად,
„(მეც ხომ ამისთვის მომიწოდეს წმინდა ლოცვებმა,
„რათა მწედ გეყო, დამარიგა ამრიგად დონამ“).
- 97 „გირჩევ მოავლო წმინდა ბაღნარს გარშემო თვალი,
„რათა ამგვარად დაგიმძაფრდეს ქაბუნი მზერა,
„რათა შეიძლო გაუმართო იგი ღვთიურ შუქს.
- 100 „ციქრი ჩვენი დედოფალი ვინაც აღმაგზნო
„მე სიყვარულით, შეგვეწევა ყოველნაირად,
„რადგან ეს მე ვარ მონა მისი სათნო ბერნარდი.
- 103 ვით კაცი რომში ჩამოსული კროაციიდან,
საკუთარ თვალთ ვერონიკას დასანახავად,
უყურებს დიდხანს ტილოს ნაჭერს გაოცებული
- 106 და ფიქრობს თანაც: როგორც იქნა გავხდით ღირსი
ჰოა, იესო მაცხოვარო, მაცხოვნებლო,
მაშ ამნაირი ყოფილაო ხატება შენი,
- 109 ასე გავვოცდი როს ვისმინე გულმოწყალება
მისი, ვინც ერთხელ თვით მიწიერ აღტყინებითაც
შესძლო ეხილა ეს მშვიდობა მარადქამული.
- 112 „ჰე, ნაშიერო, ზეციერი მადლმოსილების,
„ასე დაიწყო, ვერ შეიცნობ ლხენას ციურსა,
„უკეთუ აგრე თავდახრილმა იარე აწიც.
- 115 „აღაპყარ თვალნი იმ უმაღლეს ხარისხისაკენ,
„ვიდრე დედოფლის იმ მაღალ ტახტს დაინახავდე,
„რომლისკენ აგრე ისწრაფვიან სხივნი ციერნი“.
- 118 ადგაპყარ თვალნი და ვით დილით აღმოსავლისკენ
აელვარდება ცადაქნილი მომეტებულად,
ვიდრე ცისკიდე დასავლისა მიმწუხრის ქამზე.

- 121 ასევე მეცა, ავიხედე თუ არა ზევით,
შევნიშნე არე ვარდის გვერდით უფრო ბრწყინვალე,
ვიდრე ყოველგან სხვა დანარჩენ შემოგარენში,
- 124 ვით ცის ნაწილი საიდანაც მოველით ზოლმე,
მბრწყინავ ფაეტონს მის მიერვე ცუდად წარმართულს
აელვარდება უფრო მეტად ვიდრე სხვა მხარე,
- 127 ასევე მშვიდი ორიფლამმა თვით შუაგულში
უფრო ბრწყინავდა, ქათქათებდა და მის გარშემო
ეს სხივთაქროთმა მომეტებით უძლურდებოდა,
- 130 ამ შუაგულში მე ვიხილე ათასზე მეტი
ღვთის ანგელოსი ფარფატებდა მანდ ფრთაგაშლილი,
ერთმანეთს შორის ანაგობით განსხვავებული,
- 133 ვხედავდი, მადლი ღვთაებრივი იღიმებოდა
მათი ფარფატის, ელვარების მათის შემყურე
სხვა წმინდანებსაც უღიმოდა სუყველას სახე.
- 136 მე რომ სიტყვაშიც იმოდენი გამაჩნდეს განძი,
რამდენიც მომდგამს ფანტაზიის მიერი ნიჭი
გამოვხატავდი ნეტარების ამის მეასელს.
- 139 რა შემამჩნია მღელვარება წმინდა ბერნარდმა,
და იგიც რარივ მივაშტერდი სატრფოს სანატრელს,
თავათაც მზერა მიაგება მარად სასურველს,
- 142 და მზერას ჩემსას შეემატა გზნება ამგვარად.

ქ ე ბ ა ო ც ლ ა მ ი თ ო რ მ ე ბ ა

ისე დამიწყო მე განსწავლა ბრძენმა მჭვრეტელმა
თვის სატრფიალო საგნისაგან ალტაცებულმან
და მომაგება ესოდენი წმინდა სიტყვები:

- 4 „წყლულები იგი მარიასგან მოშუშებული
„გახსნა დიაცმა მშვენიერმა, რომელიც ახლა
„წამომჯღარია ჩვენს წინაშე ღვთისმშობლის ფერხთით.
- 7 „მათ ქვემოლ, იქვე ამშვენებენ ხარისხს მესამეს
„რაჰილი, შემდეგ ბეატრიჩე და როგორც ჰნედავ
„მანდვეა სარა და რებეკა პირმშვენიერი.

- 10 „ემანდ ივდითი — ებრაელთა სათნო მშველელი,
„იქვე დიდება მეფესალმუნის, ვინც თვით ქეხჯნაში
„ასე იტყოდა თავმოძრეკით: *Miserere mei.*
- 13 „შენ ყველას ჰხედავ ვისაც მე აქ დავასახელებ
„ისევე დამსხდართ, ვით მოვკვები ჩამოთვლას აგრე
„მე ვარდის ფურცლებს მწვერვალიდან ვიდრე ძირამდის.
- 16 „ხარისხს მეშვიდეს დააკვირდი და მის ქვემოდაც
„ნახენ ქალები ებრაელთა, რომელნიც სხედან
„ვითა ყვავილთა გირლიანდი ვარდის ვარშემო.
- 19 „იესოსადმი მიპყრობილი მშერის მიხედვით
„ისინი კედლად ხარისხებს შორის ჩამდგარან.
„ურთიერთისგან ჰყოფენ ხარისხთ ქვედათ და ზედათ.
- 22 „იმ მხარეს, სადაც ვარდი იგი მომწიფებულა
„იმყოფებიან ის ნეტარნი, რომელთაც სწამდათ
„იესოს მოსვლა უეშველი ამ ქვეყანაზე.
- 25 „მეორე მხარეს, სად ადგილნი შეუესებელნი
„აგრე სთიშვენ. ჰემიციკლებს ურთიერთისგან,
„სხედან ისინი, ვინც იხილეს მიწაზე ქრისტე.
- 28 „და როგორც ტახტი დედოფალის ზეციერისა
„ჰყოფს ამ ხარისხებს და მათ ქვემოდ სხვა დანარჩენთა
„ჰემიციკლებად, მათთან ერთად მთელ საბრძანისსაც,
- 31 „ისევე დიდი იოანე, წმინდა ყოველგან
„თვით უდაბნოში, განუწყვეტელ მარტვილობაში
„აგრეთვე ორ წელს ჯოჯოხეთის ბნელ ჯურღმულეებში,
- 34 „მის ქვემოდ მსხდარნი, მის მიერვე ამორჩეულნი
„წმინდა ფრანჩესკო, ბენედიქტი და ავგუსტინი.
„ყველა ესენიც ორად ჰყოფენ ამ ჩვენ სამოთხეს.
- 37 „ხამს აქ ადიდო, შეილო ჩემო, სიბრძნე უფლისა:
„ორივე აღთქმის მანდატურნი ეგზომ დიაღნი
„თანაბრად ჰყოფენ ამ საბრძანოს უზესთავისი.
- 40 „ეგვეც იცოდე, იმ მზღვარიდან, რომელიც მიჯნავს
„ორივე ნაწილს სამოთხისას, იყოფებიან
„სულნი მოსულნი არა ღვაწლთა თვისთა მიხედვით,

- 43 „არამედ ქრისტეს მეოხებით, მადლის წყალობით.
 „რადგან ესენი თავის სხეულს გაყრიან მაშინ,
 „როს არჩევანი უცხო იყო ჯერ კიდევ მათთვის.
- 46 შენ ამ სულების დაგარწმუნებს თვით ანაგობა,
 და ხმა ბალღური გულმოდგინეთ თუ მიაყურებ
 ან მათ შეავლებ დაკვირვებულ, დაძაბულ მზერას.
- 49 „შენ იტვი შეგდის, მიტომც სდუმხარ გამგუნებული,
 „მაგრამ ახლავე მე საფარველს ავხდი ყველაფერს,
 „რომ სიღუბნით ავარიდო გონებას შენსას.
- 52 „ამ საბრძანისში, ამ ბაღნარის შემოგარენში
 „არავის ახსოვს მოვლენანი რამ შემთხვევითი
 „ისევე როგორც შემცივნება, წყურვილი, სევდა,
- 55 „ეს ყველაფერი, რასაც ხედავ განზომილია
 „კანონის კვალად და ისევე გამოზომილად
 „როგორც ბეჭედი მორგებული წინასწარ თითზე.
- 58 „მიტომაც სულნი ნაადრევად ვინც მიწევია,
 „ყოფას ჭეშმარიტს, ჯერ არასდროს აღზევებულან,
 „თუ საფუძველი არ გააჩნდათ შესაბამისი.
- 61 „მეუფე, ვინაც დაამყარა ამ საბრძანისში
 „ეგზომ ნათელი სიყვარული მარადჟამული,
 „რომლის უადრესს თვით სურვილიც ვერ მისწვდებოდა,
- 64 „ქმნის აქ ამ სულებს მზერის თვისის ბრწყინვალეებითა
 „და ყოველ მათგანს მიუბოძებს იმდენ სიკეთეს,
 „რამდენსაც თავათ სასურველად მიიჩნევს ზოლმე.
- 67 „სამღვთო წერილში მითითება გაქვთ პირდაპირი
 „იგულისხმება ის მარჩბივნი, რომელნიც მტრობამ
 „დედის საშოში გადაჰკიდა ერთი მეორეს.
- 70 „ისევე როგორც თმის ფერთაც განსხვავდებოდენ
 „ურთიერთისგან, მათ აგრეთვე სხვადასხვა გვარად
 ეფინებოდა ნათლის შუქი არა თანაბრად.
- 73 „აგრეთვე სულთაც ნეტარება აქ მოიხვეჭეს
 „არა თუ თვისთა საქციელთა გამოისობით
 „არამედ მხოლოდ თვისებების მეოხებითა.

- 76 „იმ სულებისთვის, ვინც ცხოვრობდა პირველ ერაში
„საკმაო იყო სასუფეველის მისაღწეველად
„მშობლიურ რწმენის გულმართალად აღვიარება,
- 79 „გამოხდა ხანი, ჩაიარეს საუკუნეთა,
„საჭირო გახდა უცილობლად წინადაცვეთა
„ვეუთათვის ციურ საბრძანისში ასამაღლებლად.
- 82 „მაგრამ როგორც კი დადგა ყამი მადლის მოფენის,
„ქრისტეს მიერი მირონცხების კიდევან სულნი
„ვერ ასცდებიან ჯოჯოხეთის მრუმე ჟურღმულებს.
- 85 „შეხედე სახეს მიმსგავსებულს ქრისტეს სახისას
„მხოლოდ და მხოლოდ ღვთისმშობელის ძალმოსილება
„მიგმადლებს უნარს მაცხოვარის იხილო სახე“.
- 88 ვიხილე როგორ დაათოვა მას სიხარულმა,
რომელსაც ქრისტე თან ატანდა იმ ნეტარ სულთა,
ვინაც ეთერში ასაფრენად აქ მოვლენილან.
- 91 ზრავერს ისე ჩემს მიერვე აქვე დანახულს
ისეთი დიდი აღტაცება არ მოუგვრია,
იმის მაგვარი რაც ვიხილე მე იმ წუთებში,
- 94 იმ სიყვარულმა რომელმაც აქ მას უგალობა:
„მოგესალმები ო, მარიამ, მადლით მოსილო“,
ფრთები გაშალა ტახტის მისის მისაღწეველად.
- 97 „მამაო წმინდავ, ვინც ინებე ჩემი გულისთვის
„ქვევით ჩამოსვლა, სად განგების წმინდა სურვილით
„მიჩნეული გაქვს საპატიო ადგილი შენი,
- 100 „ვინ არის იგი ანგელოსი ვინც სიხარულით
„მიაპყრო თვალნი ზეციერსა დედოფალს ჩვენსას,
„ეგზომ მგზნებარე და ელვარე უფროს ცეცხლისა“.
- 103 ასე მივმართე მე იმ ბრძენკაცს კვალად რჩევისთვის
მადონას შუქით აწ იმგვარად გაბრწყინებულსა,
როგორც მზის სხივით მოელვარე დილის ვარსკვლავი.
- 106 მითხრა: „რავგარის სილამაზე, გინა სიქველე
„უნდა გააჩნდეს კაცთაგანს, ვინდ ანგელოსთაგანს,
„მას აბადია (ასეთი რამ ხამს გვსურდეს ჩვენცა):

- 109 „ეს არის იგი ვინც ბზის ტოტი უძღვნა მარიამს,
„იმ დღეს, როდესაც ძე კაცისამ ეს გადასწყვიტა
„მოღგმისმიერნი, თვით ეკისრნა ცოდვანი ჩვენნი.
- 112 „აწ სიტყვებს ჩემსას მიაყოლე აქ გულისყური
„და დააკვირდი ამ მართალი და სათნო მხარის
„დიდ აზნაურებს მორჭმულებით, სიკეთით სავესთ.
- 115 „ის ორი სული უადრესად გაბრწყინებულნი,
„იმ საბრძანისის დედოფალის მახლობლად მსხდარნი
„ხამს მივიჩნიოთ ამა ვარდის მარჩბივ ფესვებად.
- 118 „მხარმარცხნისაკენ მადონასგან მჯდომარე გახლავს
„კაცთ წინაპარი; ვინც იგემა ხილი ნაკრძალი
„და უანდერძა მოღგმას ჩვენსას დიდი სიმწარე.
- 121 „ხოლო მხარმარჯენივ პაპის პაპა ეკლესიისა,
„მწყემსი კეთილი, ვისაც ქრისტემ გადასცა კლიტე
„მშვენიერ ვარდის დასაცავად, შესანახავად.
- 124 „მანდვეა იგი. ვინც იხილა სიკვდილზე ადრე
„პატიყნი დიდნი ქრისტეანულ ეკლესიისა
„რომელმაც ძლევა მოიხვეჭა სამსჭვალით, შუბით.
- 127 „პეტრეს გვერდით ზის ის ბელადი ფრიად მორჭმული,
„ვის დროსაც მანნამ ზეციერმა კვლავ აღადგინა
„ჯილაგი იგი უმადური, და გულჯიუტი.
- 130 „პეტრეს პირისპირ, ალბათ, ხედავ ღვთისმოსავ ანას,
„იგი უმზერის გამალებით თვისივე ასულს,
„რომელიც გალობს მანდ „ოსანას“ გარინდებული.
- 133 „კაცთა მოღგმისა წინაპარის გასწვრივ დამჯდარა
„ლუჩია, ვინაც ბეატრიჩე წარმოგიგზავნა,
„როცა წინ გედვა მრუმე გზები ჯოჯოხეთისა.
- 136 „მაგრამ რადგანაც თვლემის შენის გასულა ჟამი,
„სჯობს აქ დავყოვნდეთ ვით ირჯება კარგი მკერავი,
„რამდენი შალიც გააჩნია იმდენს გამოსჭრის.
- 139 „თვალი მივაპყროთ ახლა უკვე სიყვარულს პირველს,
„რათა შეიძლოთ დაჟინებულ ჭვრეტით ამგვარით
„შენ მოახერხო ბრწყინვალეობას მისას ეახლო.

- 142 „არ გაგიტაცოს ეს იცოდე ოცნებამ ფუჭმა,
 „ფრთების შერხევა როდი ნიშნავს გაფრენას მუდამ,
 „გირჩევ ლოცვებით შენ წყალობა გამოითხოვო,
- 145 „მისგან, ვისგანაც შეწევნაა მოსალოდნელი.
 „მაშ წამომყევი და ეცადე რამენაირად,
 „რომ გული შენი ნათქვამს ჩემსას არ გაეთიშოს“.
- 148 შემდგომ ამისა მან დაიწყო ლოცვანი წმინდა:

ჰ მ ბ ა ო ც ღ ა მ ე ც ა მ ე ტ ე

- „დედავ უხრწნელო, ჰე, ასულო ძისა შენისა,
 „თვით სათნოებავ, არსთა შორის უზესთაესო,
 „ცათა მპყრობელის ნებისყოფის მიზანო დიდო.
- 4 „მოდგმა კაცისა შენ გახადე კეთილშობილი,
 „ასე რომ ყოვლის შემომქმედმა უზეშთაესმა
 „შენ აგირჩია უზენაეს ქმნილებად თვისად.
- 7 „მაგ შენ საშოში სიყვარულმა ისე იბარტყა,
 „რომ აღმან მისმან აქ წარმოშვა ყვავილი იგი
 „ამ მარადეამულ სამყაროჲს მშვენება, სასო.
- 10 „შენ ჩვენთვის მზე ხარ შუადღისა მაღლით მჩქეფარე,
 „ხოლო მიწაზე კაცთა მოდგმის შუქის ლამპარი,
 „დიდი სათავე უშრეტელი იმედის ცხოვლის.
- 13 „ისე ძლიერი და დიადი ხარ შენ დიაცი,
 „ვისაც უშენოდ შეწყალება მონდომებია,
 „სწადია უფროდ აღმაფრენამ იფრინოს მისმა.
- 16 „განა თუ მარტო მას ეწევი ვინც თავს გავედრებს
 „არამედ ხდება, ეს მეტწილად, რომ მაღლი შენი
 „წინ უსწრებს ხოლმე შევედრებას მახვეწარისას,
- 19 „შენშია მარად სათნოება, გულმოწყალება,
 „დიდება დიდი, მორკმულობა და სხვა სიქველე
 „არსობის ყოვლის შენში არის შეთავსებული.
- 22 „რადგანაც კაცმა ვინც სამყაროს ჯურღმულებიდან
 „აქ ამოსულმა, უზენაესს საბრძანისამდე
 „იხილა სულთა ვითარება, ნაირსხვაობა,

- 25 „შენ გვევდრება მიანიჭო მას მაღლი შენი,
„რათა შეიძლოს თვალნი თვისნი მიაპყროს ზენას,
„და უზეშთაესს, და უაღრესს გულმოწყალებას.
- 28 „მე ხომ არასდროს მითხოვნია ასე მხურვალედ,
„როგორც აქ მისთვის გამოვითხოვ უნარს ჭკრეტისას,
„გვედრი ამაო არ შეიქნეს ვედრება ესე.
- 31 „ამ ლოცვით, შეგთხოვ, მზერის შენის მეოხებითა,
„აწ თვალთა მისთა განუფანტო მიწის არმური,
„და მოვევლინოს მათ ნათელი უზეშთაესი.
- 34 „კიდევ ამას გთხოვ, დედოფალო, ყოვლის შემძლეო,
„რომ მას ამგვარი ხილვის შემდეგ შერჩეს უვნებლად
„სალი უნარი სიყვარულის მიმართებისა.
- 37 „და შერჩეს ძალი, წინ აღუდგეს ვნებათ მიწიერთ.
„თვალი შეავლე ბეატრიჩეს, სხვა სულთ ნეტართაც,
„რომელნიც ჩემთან ილოცვიან ხელაპყრობილნი“.
- 40 თვალნი, რომელნიც ცათა უფალს უყვარს ეგზომად,
მიეპყრო სათნოდ მავედრებელს და ჩვენც დავრწმუნდით
რარიგ ეამა მას ლოცვანი გულმხურვალენი.
- 43 შემდგომ ამისა მარადყამულ ამ ნათელს მზერა
მან მიაშტერა იმ სინათლეს, რომელსაც ვერვინ
აგრე თვალნათლივ ვერ იხილავს, ვედარც თუ განსჭკრეტს.
- 46 და მე ვიგრძენი სიახლოვე იმ საუფლოსი,
სად სურვილების საბოლოო არის მიზანი
მიტომ წადილი გულის ჩემის აგრე განელდა.
- 49 წმინდა ბერნარდი მილიმოდა და მანიშნებდა
აიხედეო, მაგრამ უკვე ზეაპყრობილი
მქონდა თვალეზი, შეგონების გაგონებამდის.
- 52 და მზერა ჩემი განწმენდილი მომეტებულად
აღზევებული ისწრაფვოდა იმ სინათლისკენ,
რომელიც არის თვით ნათელი ჭეშმარიტება,
- 55 ამიერიდან ჭკრეტის ძალი ჩემი აღზევდა
მან მეტყველების უნარს ჩემსას გადააჭარბა
და ხსოვნის ნიჭიც დამეჩრდილა ანაზღეულად.

- 58 ვით კაცი იგი ვინც სიზმარში ჰხედავს რაიმეს,
მაგრამ იღვიძებს და შერჩება გამოფხიზლებულს
მხოლოდ ერთგვარი ბუნდოვანი შთაბეჭდილება,
- 61 ასევე მეცა, ეს ზმანება შემომეფანტა,
ხოლო ჩემს გულში სიხარულის თრთოლავდა სიმი,
რომელიც მოჰყვა ამ უცნაურ გამოცხადებას.
- 64 ვით სხივი მზისა თოვლს გააღხობს გამოზაფხულზე
როგორც სიბილლას წერილები მიჰქონდა სიოს,
და მინაწერი სამუდამოდ იკარგებოდა.
- 67 ჰოჲ, ნათელო ზეციერო, რომელსაც მუდამ
მოკვდავთა ფიქრზე უფრო მალლა გჩვევია ფრენა,
მოჰმადლე მცირე აღმაფრენა გონებას ჩემსას,
- 70 და ენას ჩემსას მიანიჭე ძალა იმდენი,
რათა სახელის დიდებულის შენის ნაკვესი
აწ მომავალი თაობისთვის ვჰყო საცნაური.
- 73 დიდების შენის ნატვიფარი მომადლე ჩემს სულს,
დეე, ლექსებმა ხოტბა შენი ცად აღავლინონ
ტრიუმფის შენის შესამკობად, შესაჭერებლად.
- 76 ასე მგონია, მოქათქათე სხივების კრთომა
ჩემს ირგვლივ მდგარი უეჭველად დამაბრმავებდა.
შემკრთალი სახე ცხუნვარებას მორიდებოდა,
- 79 მაგრამ ეს მახსოვს, გავთამამდი კიდევაც შემდეგ
შუქთა ელვისგან, ავიტანე ვიდრემდის ბოლოს
ჩემსავე მზერას არ შეერწყო დიადი ძალა.
- 82 მარადყამულო ძლიერებავ უფლისმიერო,
შენის იმედით გავუშტერე თვალი იმ ნათელს,
რომლის წიაღშიც ჩაჰქრა მზერა ჩემი ანაზღად.
- 85 მის უფსკრულებში შევიცანი ვით უერთდება
სიყვარულის წრეს, რაც სამყაროს კავშირებს შორის
მოიპოვება გათიშული ათასნაირად.
- 88 აქ ვკვრეტდი სუბსტანცს, შემთხვევასა, არსთა რაობას,
ეს ყოველივე ისე იყო ერთად შერწყმული,
რომ აქ ნათქვამი მხოლოდ მკრთალი ჩრდილია მისი.

- 91 ვგონებ ამ კვანძის უცნაურის ზოგადი ფორმა მე შევამჩნიე და მიტომაც უფრო თამაშად ვწერ ამ სტრიქონებს უფრო მეტად გახარებულნი.
- 94 მე დამავიწყდა ეს სურათი ერთ წუთში უფრო მომეტებულად, ვიდრე ლანდი არგოს გემისა, ნეფტუნის მიერ შენიშნული ზღვის ზედაპირზე.
- 97 ვიდექ ამრიგად, უცნაურად გაოგნებული, ვჭკრეტდი უსიტყვოდ და უძრავად გახევებული, და მანიჭებდა გაცემა მე ძალას ახალს.
- 100 ისეთი იყო ზეგავლენა ამ სინათლისა, რომ არ მგონია შესძლებოდა ვინმეს ამქვეყნად მისგან მზერისა სხვა საგნებზე გადასაცვლება.
- 103 მთელი სიქველე. ნებისყოფის ჩვენის მიზანი, მასშია ყველა და რაც არის კიდევან მისა, ამაო არის, წარმავალი და მოჩმახული.
- 106 ამიერიდან რა ვიხილე და განვიცადე ამას ყველაფერს ენა ჩემი მოგიოხრობთ უფრო უმწეოდ, ვიდრე გიამბობდათ ძუძუთა ბაღლი.
- 109 არა იმიტომ ყოფილიყოს ნათელი იგი თითქოს ჩემს თვალწინ მრავალნაირ ანავობისა, (არა, მარადის უცვლელია სხივი მარადი).
- 112 არამედ თვალთა მზერის ძალა გამიათეკცდა და მხედველობაც ამნაირად გამოსახავდა მარად უცვლელსა და ერთობლივ შუქმოსილებას.
- 115 თავის უაღრესს. გამსჭვირვალე არსობის ძალით, სამნაირ დისკოდ მომეჩვენა ნათელი წმინდა. სამფეროვანნი მოქცეულნი ყველა ერთ წრეში.
- 118 ერთი მეორეს აშუქებდნენ, ვით ცისარტყელას ცისარტყელიდან მიადგება ზოლმე სხივები, ზოლო მესამე შემოიკრებს მათ ბრწყინვალეობას.
- 121 რა უძლურია აქ სიტყვები ფიქრების ჩემის გამოსათქმელად და მით უფრო ვერ იკმარებენ ისინი ჩემგან დანახულის გამომსახველად,

- 124 ჰომე, ნათელი, საწყაულო არსობის შენის,
შენ საცნაურ ჰყავ თავი შენი, შემცნობნი შენნი,
შენ თავს უღიმი კმაყოფილი, გაბრწყინებული.
- 127 დისკო იგივე, რაც შენ თავათ წარმოგიშვია
დაგიდგა თვალწინ ვით სინათლის უკუმოქცევა,
როგორც კი მზერა მივაწვდინე აელვარებულს.
- 130 და განმეცხადა მის ფერებით გამოსახული
ხატება ჩვენი ისე ნაზი, ისე მწყაზარი,
რომ მზერა ჩემი მან ანაზღად მოაჯადოვა:
- 133 ვით გეომეტრი, ვინც დაძაბა გონების ძალი
წრის გასაზომად; კანონების დასადგენლად,
მაგრამ ამაოდ შეეცდება მათ გამოკვევას.
- 136 ასე ვუჭვრეტდი ამ უცნაურ სანახაობას,
მსურდა გამეგო რანაირი შეთანაბრება
სახისა ჩვენის, იმ წრეს შორის არის დათქმული.
- 139 მაგრამ აქ ჩემი აღმაფრენა ვერ იკმარებდა
სულს ჩემსას სხივის ბრწყინვალეობა არ მოხვედროდა,
რამაც დამიცხრო დანდობილად გულის წადილი.
- 142 ძალი მიაკლდა ფანტაზიას ჩემსას ანაზღად
მაგრამ წადილი, ნებისყოფა ჩემი შეირხა,
როგორც ბორბალი, სიყვარულით მძლავრად დაძრული,
- 145 იმ სიყვარულით, რაც აბრუნებს მზეს და ვარსკვლავებს.